

Jordbruksstatistisk årsbok 1983

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-.

1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.

1995-1998 framställd av Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.

1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture ..., från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.

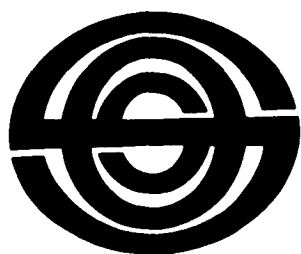
Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

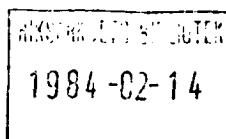
Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1983. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

Jordbruks- statistisk årsbok 1983

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån
Stockholm 1983

Yearbook of Agricultural Statistics 1983

Official Statistics of Sweden
National Central Bureau of Statistics
Stockholm 1983

Tidigare publicering

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binäringar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866 – 1963.

Previous publication

Yearbook of Agricultural Statistics has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of Agriculture: 1866 – 1963.

Published by
the National Central Bureau of Statistics, S-115 81 Stockholm

Liber/Allmänna Förlaget
ISBN 91-38-07335-8
ISSN 0082-0199

Printed in Sweden
Civiltryck AB, Stockholm 1983

Läsanvisning

Statistiska centralbyrån (SCB) utger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1983, som utgör den nittonde årgången sedan 1965, då den första årsboken i denna form gavs ut.

Statistiken över jordbruket är omfattande. Den produceras förutom av SCB av ett flertal statliga och andra organ och publiceras av dessa i Statistiska meddelanden, Meddelanden, årsberättelser, speciella årsböcker m m. Avsikten med Jordbruksstatistisk årsbok är att ge en bred, överskådlig men samtidigt koncentrerad redovisning av denna statistik över jordbrukssektorn i en samlad form.

Årsboken innehåller främst statistik om det egentliga jordbruket. Avgränsning av innehållet har emellertid gjorts till näringsgren 11 (jordbruk, jakt) exklusive 11.30 (jakt, viltvård) enligt standard för svensk näringsgrensindelning. I årsboken ingår därför också vissa uppgifter om trädgårdsodling och i begränsad omfattning uppgifter om renskötsel, pälsdjursskötsel och biodling. I fråga om skogsbruket redovisas några data om bondeskogsbruket medan utförligare uppgifter i övrigt om skogsbruket återfinns i en separat Skogsstatistisk årsbok, som utges av skogsstyrelsen. Fiskestatistik redovisas i sin helhet fristående, från 1983 i främst Statistiska meddelanden från SCB.

Uppgifterna i årsboken avser i regel kalenderåret/budgetåret före utgivningsåret, dvs i föreliggande årgång 1982 resp 1981/82, eller annars de i april månad utgivningsåret tillgängliga uppgifterna. Äldre uppgifter förekommer därför också bl a från engångsundersökningar, vars resultat kvarstår i årsboken under i allmänhet minst fem år, samt från intermitterande undersökningar. Det senare gäller t ex för statistik från lantbruksräkningar och liknande större undersökningar.

Statistiska uppgifter från årligen återkommande undersökningar förnyas fortlöpande i årsboken. I regel redovisas då på riksnivå uppgifter för de fem senaste åren. Längre tidsöversikter har emellertid tidigare redovisats i Jordbruksstatistisk årsbok 1980 och 1970, där vissa viktigare jordbruksstatistiska data ges för tjuvårsperioden från 1960 respektive för efterkrigsperioden 1945–1969.

Regional redovisning av jordbruksstatistiken sker där sådan bedöms ha särskilt stort intresse och där detta är möjligt enligt den ursprungliga

redovisningen, främst i fråga om arealer, skördar, husdjur och vissa ekonomiska uppgifter. Uppgifter lämnas då för län och/eller produktionsområden (se karta i bilaga 1). När det gäller uppgifter för mindre områden, t ex kommuner, hänvisas läsaren till den ursprungliga redovisningen eller till direktkontakt med SCB.

Tabellmaterialet i årsboken kompletteras med en relativt fyllig textframställning. Denna ger läsaren en översiktlig bakgrundsinformation och beskrivning av de undersökningar, från vilka tabelluppgifterna härrör. Vissa uppgifter om statistikens kvalitet ges också i texten men kvalitetsmått redovisas i princip inte. Som ett ytterligare komplement lämnas i varje textavsnitt också bibliografiska källhänvisningar, varigenom läsaren ges möjlighet till fördjupade studier. Bibliografin, som innehåller källor från i regel den senaste femårsperioden, gör dock inte anspråk på att vara fullständig.

Av innehållsförteckningen i årsbokens början framgår att statistiken redovisas under 17 olika kapitel och ett stort antal avsnitt. I ett inledande kapitel beskrivs lantbruksstatistikens organisation. Ett avslutande kapitel innehåller internationella jämförelser i fråga om några viktigare jordbruksstatistiska data om det egentliga jordbruket. Någon särskild förteckning över bokens 183 tabeller och 11 diagram ingår inte; i stället inleds varje kapitel med en förteckning över kapitlets delavsnitt och dessas tabell- och diagramnummer.

Längst bak i boken finns ett mycket utförligt sakregister, som underlättar för läsaren att söka statistisk information i årsboken. Sakregistret omfattar bl a flertalet ämnesord, som förekommer i boken. I en del fall lämnas där också hänvisning till tidigare årgångar av årsboken.

I ett särskilt avsnitt i bokens början redovisas översiktligt samtliga tabellnummer i denna årgång och deras motsvarighet i tidigare årsböcker. Förändringar i denna årsbok i fråga om tabellinnehåll framgår också i anslutning därtill.

Vid användningen av årsboken kan läsaren också utnyttja kolumnrubrikerna längst upp på varje sida, där kapitelrubriker (vänstersidor) och avsnittsrubriker (högersidor) anges i förkortad form. Dessa rubriker anges dock strikt kronologiskt, vilket kan medföra att en avsnittsrubrik inte svarar mot sidans innehåll, t ex då text och tabeller åtskiljs av text till annat avsnitt.

Förfrågningar om årsbokens innehåll och om lantbruksstatistik i övrigt kan också ställas till årsboksredaktionen vid SCB, avdelningsdirektör Göran Rösiö och byråassistent Margareta Adolfsson.

Innehåll

Läsanvisning	4
Teckenförklaring	7
Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1983	8
1 Lantbruksstatistikens organisation	11
2 Områdesindelningar	14
3 Företag och ägoslag	18
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	18
3.2 Förändringar i företagens struktur	35
4 Arbetskraft	38
4.1 Totalbefolkning	38
4.2 Sysselsättning och arbetsåtgång	38
4.3 Avbytarverksamhet	49
4.4 Arbetsskador	49
5 Fastigheter och byggnader	51
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	51
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	58
5.3 Byggnadsverksamhet	58
6 Anläggningar och maskiner	64
6.1 Anläggningar	64
6.2 Systemtäckdikad areal	69
6.3 Maskiner och redskap	72
7 Förnödenheter	75
7.1 Utsäde	75
7.2 Växtnäringsämnen	78
7.3 Växtskyddsmedel	82
7.4 Fodermedel	86
7.5 Driv- och smörjmedel samt eldningsolja	86
8 Växtodling. Vegetabilieproduktion	90
8.1 Åkerjordens användning m m	90
8.2 Sortanvändning	105

Contents

Reading instruction	4
Explanation of symbols	7
Changes in the Yearbook of Agricultural Statistics 1983	8
1 Organization of the agricultural statistics ..	11
2 Geographical divisions	14
3 Enterprises and types of land	18
3.1 Number of holdings, areas etc.	18
3.2 Changes in the structure of the holdings	35
4 Labour force	38
4.1 Total population	38
4.2 Employment and working hours	38
4.3 Replacer activity	49
4.4 Working injuries	49
5 Real estates and buildings	51
5.1 Assessed values of agricultural real estates	51
5.2 Market prices of agricultural real estates	58
5.3 Construction activity	58
6 Plants and machinery	64
6.1 Plants	64
6.2 Systematically underdrained arable land	69
6.3 Machinery and tools	72
7 Requisites	75
7.1 Seed	75
7.2 Plant nutrients	78
7.3 Pesticides	82
7.4 Feeding stuffs	86
7.5 Motor fuel, lubricants and fuel oil	86
8 Crop farming. Vegetable production	90
8.1 Use of arable land	90
8.2 Varieties of grain and potatoes	105

6 Innehåll

8.3	Årsvaxten	105	8.3	Growing conditions of the year	105
8.4	Bärgningsmetoder	125	8.4	Methods of harvesting	125
8.5	Hektarskördar	127	8.5	Yield per hectare	127
8.6	Totalskördar	141	8.6	Total yield	141
8.7	Skördens kvalitet	145	8.7	Crop quality	145
8.8	Vidareförädling. Försörjningsbalanser	149	8.8	Processing. Balance sheets of resources	149
8.9	Trädgårdsodling	150	8.9	Horticultural cultivation	150
8.10	Jordbrukets skördeskadeskydd	157	8.10	Crop insurance	157
8.11	Hagelskadeförsäkring	162	8.11	Hail insurance	162
8.12	Markkarterad areal	163	8.12	Soil surveyed area	163
9	Husdjursskötsel. Animalieproduktion	165	9	Livestock farming. Animal production	165
9.1	Antal husdjur	165	9.1	Number of domestic animals	165
9.2	Antal företag med husdjur	176	9.2	Number of holdings with domestic animals	176
9.3	Kontrollverksamheter	185	9.3	Official control activities	185
9.4	Djursjukdomar	196	9.4	Animal diseases	196
9.5	Galtar och betäckta suggor	196	9.5	Boars and covered sows	196
9.6	Slakt	198	9.6	Slaughter	198
9.7	Produktion. Försörjningsbalanser	200	9.7	Production. Balance sheets of resources	200
9.8	Husdjursförsäkring	201	9.8	Livestock insurance	201
9.9	Pälsdjursskötsel	205	9.9	Fur farming	205
9.10	Biodling	206	9.10	Apiculture	206
10	Konsumtion	207	10	Consumption	207
11	Utrikeshandel	214	11	Foreign trade	214
12	Priser och prisindex	219	12	Prices and price indices	219
12.1	Priser	219	12.1	Prices	219
12.2	Prisindex	220	12.2	Price indices	220
13	Jordbruksekonomiska förhållanden	225	13	Agricultural economics	225
13.1	Inkomster, utgifter m m	225	13.1	Incomes, expenditures etc	225
13.2	Löner för lantarbetare	249	13.2	Wages of agricultural workers	249
13.3	Jordbrukets kreditmarknad	250	13.3	Credit market in agriculture	250
13.4	Jordbrukets totalalkyl	252	13.4	Calculation of incomes and expenditures of the agricultural sector	252
13.5	Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna	254	13.5	Agricultural sector in the national accounts	254
14	Statliga stödåtgärder	256	14	Governmental support	256
14.1	Prisstöd	256	14.1	Price support	256
14.2	Rationaliseringsinsatser	258	14.2	Rationalization measures	258
15	Lantbrukets föreningsrörelse	264	15	Farmers' co-operative associations	264
16	Lantbruksutbildningen	269	16	Agricultural training	269
16.1	Utbildning på gymnasial och högre nivå	269	16.1	Education supervised by the National Board of Education	269
16.2	Lantbruksnämndernas kursverksamhet	273	16.2	Training supervised by the National Board of Agriculture	273
17	Internationella uppgifter	275	17	International statistics	275

Bilagor	283	Appendices	283
Introductory notes	292	Introductory notes in English	292
Summary	293	Summary in English	293
Swedish-English vocabulary	297	Swedish-English vocabulary	297
Sakregister	310	Alphabetical index	310

Teckenförklaring

»	Upprepning
-	Intet finns att redovisa
0 0,0 }	Mindre än $\left\{ \begin{smallmatrix} 0,5 \\ 0,05 \end{smallmatrix} \right\}$ av enheten
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan ej förekomma

Explanation of symbols

»	Repetition
-	Magnitude nil
0 0,0 }	Magnitude less than half of unit employed
..	Data not available
.	Category not applicable

Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok 1983

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok			
1983	1982	1981	1980	1979	1983	1982	1981	1980	1979
1	1	1	—	—	51	51	51	51	57
2	2	2	1	1	52	52	52	52	58
3	3	3	2	2	53	53	53	53	59
4	4	4	3	3	54	55	56	56	62
5	5	5	4	4	55	56	57	57	63
6	6	6	5	5	56	57	59	58, 59	64
7	7	7	6	6	57	58	60	60	65
8	8	8	7	7	58	59	61, 62	61	66
9	9	9	8	8	59	60	63, 64	62	67
10	10	10	9	9	60	61	65, 66	63	68
11	11	11	10	10	61	62	67	64	69
12	12	12	11	11	62	63	68	65	70
13	13	13	12	12	63	64	69	66	71
14	14	14	13	13	64	65	70	67	72
15	15	15	14	14	65	66	71	68	73
16	16	17	16	16	66	67	72, 73	69	74
17	17	18	17	17	67	68	74, 75	70	75
18	18	19	18	18	68	69	76, 77	71	76
19	19	—	—	—	69	70	78	72	77
20	20	—	—	—	70	71	79	73	78
21	21	—	—	—	71	72	80	74	79
22	22	21	20	20	72	73	81	—	—
23	—	24	23	28	73	74	82	—	—
24	23	25	24	29	74	75	83, 84	75	81
25	24	25	24	29	75	76	85	76	82
26	25	26	25	30	76	77	86	77	83
27	26	27	26	31	77	78	87	78	84
28	27	28	27	32	78	79	88	79	84
29	—	—	—	—	79	80	89	80	85
30	30	31	30	35	80	81	90, 91	81, 82	86
31	31	32	31	36	81	82	92, 93	83	87
32	32	33	32	37	82	83	94	84	88
33	33	34	33	38	83	84	95	85	89
34	34	35	34	39	84	85	96	86	90
35	35	36	35	40	85	86	97	87	91
36	36	37	36	41	86	87	98	88	92
37	37	38	37	43	87	88	99	89	93
38	38	39	38	44	88	89	100	90	94
39	39	40	39	45	89	90	101	91	95
40	40	41	40	46	90	91	102	92	96
41	41	42	41	47	91	92	103	93	97
42	42	43	42	48	92	93	104	94	98
43	43	44	43	49	93	94	105	95	99
44	44	45	45	51	94	95	106	96	100
45	45	46	46	52	95	96	107	97	101
46	46	47	47	53	96	97	109	99	103
47	47	—	—	—	97	98	110	100	104
48	48	48	48	54	98	99	111	101	105
49	49	49	49	55	99	100	112	102	106
50	50	50	50	56	100	101	113	103	107

Tabellernas motsvarighet i tidigare årsböcker

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok				Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok			
	1982	1981	1980	1979		1982	1981	1980	1979
101	102	114	104	108	151	150	163	153	157
102	103	115	105	109	152	151	164	154	—
103	104	116	106	110	153	152	165	155	—
104	105	117	107	111	154	153	166	156	158
105	106	118	108	112	155	154	167	157	159
106	107	119	109	113	156	155	168	158	160
107	108	120	110	114	157	156	169	159	161
108	109	121	111	115	158	157	170	160	162
109	110	122	112	116	159	158	171	161	163
110	111	123	113	117	160	159	172	162	165
111	112	124	114	118	161	160	173	163	166
112	113	125	115	119	162	161	174	164	167
113	114	126	116	120	163	162	175	165	168
114	115	127	117	121	164	163	176	166	169
115	116	128	118	122	165	164	177	167	170
116	117	129	119	123	166	165	178	168	171
117	118	130	120	124	167	166	179	169	172
118	119	131	121	125	168	167	180	170	173
119	120	132	122	126	169	168	181	171	174
120	121	133	123	127	170	169	182	172	175
121	122	134	124	128	171	170	183	173	176
122	123	135	125	129	172	171	184	174	177
123	124	136	126	130	173	174	185	175	178
124	125	137	127	131	174	173	186	176	179
125	126	138	128	132	175	174	187	177	180
126	127	139	129	133	176	175	188	178	181
127	128	140	130	134	177	176	189	179	182
128	129	141	131	135	178	177	190	180	183
129	130	142	132	136	179	178	191	181	184
130	131	143	133	137	180	179	192	182	185
131	132	144	134	138	181	180	193	183	186
132	133	145	135	139	182	181	194	184	187
133	134	146	136	140	183	182	195	185	188
134	135	147	137	141					
135	136	148	138	142					
136	137	149	139	143					
137	138	150	140	144					
138	139	151	141	145					
139	140	152	142	146					
140	141	153	143	147					
141	—	—	—	—					
142	142	154	144	148					
143	143	155	145	149					
144	144	156	146	150					
145	—	—	—	—					
146	145	157	147	151					
147	146	158	148	152					
148	147	160	150	154					
149	148	161	151	155					
150	149	162	152	156					

Nya tabeller

- 23 Arbetsolycksfall inom åkerbruk och husdjursskötsel fördelade efter huvudsysselsättning och efter skadans art 1979.
- 29 Förvärv av jordbruksfastigheter för jord- eller skogsbruksändamål år 1981 fördelade efter jordbruksvärdets, skogsbruksvärdets samt tomt- och bostadsbyggnadsvärdets andel av hela taxeringsvärdet.
- 141 Energitillförsel genom olika slag av jordbruksprodukter och livsmedel 1960, 1970 och 1982. Mega-joule per person och dag.
- 145 Självförsörjningsgrad för några jordbruksprodukter och livsmedel åren 1961 – 1981.

Tabeller som utgått

Tabellnumren hänför sig till Jordbruksstatistisk årsbok 1982.

- 28 Förvärv av jordbruksfastigheter fördelade efter förvärvsändamål och bebyggelseförhållande 1980.
- 29 Förvärv av jordbruksfastigheter för jord- eller skogsbruksändamål år 1980 fördelade efter skogsbruksvärdets andel av hela taxeringsvärdet.
- 54 Arealer för olika växtslag i procent av åkerarealen åren 1972 – 1981.

1 Lantbruksstatistikens organisation

En väsentlig del av denna boks innehåll bygger på material från regelbundet återkommande undersökningar utförda av olika myndigheter och organisationer. Merparten av statistiken produceras av statistiska centralbyrån (SCB), statens jordbruksnämnd, lantbruksstyrelsen och Svensk Husdjursskötsel. Viss del av statistiken på jordbrukets område utförs på uppdrag av lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

I det följande lämnas en sammanfattning av den statistik som erhålls från de nämnda producenterna och som redovisas i denna årsbok.

Statistik från SCB

Inom SCB produceras statistik med anknytning till jordbruket, bl a över företagsstruktur, fastigheter, anläggningar, maskiner, arbetskraft, växtodling, husdjur och ekonomiska förhållanden.

Grundläggande uppgifter om jordbruksföretagen och om förhållanden som belyser företagens struktur, såsom uppgifter om antal företag, ägoslagsfördelning, åkerjordens användning och antal husdjur, erhålls sedan 1968 ur det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister. Detta lantbruksregister beskrivs utförligt i kapitel 3. Uppgifter till registret insamlas årligen från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker. Från företag med mindre än 2 hektar åker, inklusive rena skogsföretag, insamlas uppgifter med 3–5 års mellanrum vid s k lantbruksräkningar. Även trädgårdsföretag ingår i lantbruksregistret.

Uppgifter om jordbruksföretagen, deras struktur m m erhöles även tidigare genom totalräkningar, de s k jordbruksräkningarna, som genomfördes i stort sett vart femte år

mellan 1927 och 1966. En redogörelse för jordbruksräkningarnas uppläggning och organisation lämnades i Jordbruksstatistisk årsbok 1970. Jordbruksräkningarna kompletterades med urvalsundersökningar, s k inventeringar, vilka fr o m början av 1940-talet genomfördes vid minst tre tillfällen varje år.

Statistik rörande skörden grundades från slutet av 1700-talet till början av 1960-talet helt på subjektiva bedömningar utförda av lokala ombud. Omkring 1960 infördes successivt objektiva skördeuppskattningar, som grundas på mätningar av skörd och spill på slumpmässigt utvalda provytor. Mätningarna utförs av fältpersonal knuten till lantbruksnämnderna. I anslutning till fältarbetet inhämtas olika uppgifter om växtodlingen, bl a om skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. Vidare insamlas kvalitetsprover för hö och fram till 1979 för spannmål. De objektiva skördeuppskattningarna beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Jordbrukets skördeskadeskydd infördes år 1961. Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet för detta medan beräkningarna av skördeskadeersättningar och framställning av statistik i samband därmed utförs vid SCB. I skördeskadeskyddet, som är ett områdesskydd, ingår alla jordbruksföretag med minst 2 hektar brukad åker och nästan alla odlade grödor. En detaljerad beskrivning av skyddet lämnas i avsnitt 8.10.

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet på grundval av brukarnas självdeklarationer. Undersökningarna har grundats på stickprovsförfarande. Sedan 1953 har urvalet av deklarationer skett slumpmässigt. En detal-

jerad redogörelse för deklarationsundersökningarnas uppläggning lämnas i avsnitt 13.1.

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som grundas på bokföringsuppgifter från ett antal jordbruksföretag, avser att årligen belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Undersökningen genomfördes första gången 1914. Ansvar för undersökningen överflyttades den 1 juli 1975 från lantbruksstyrelsen till SCB. En närmare beskrivning återfinns i avsnitt 13.1.

Statistik från statens jordbruksnämnd

Jordbruksnämnden sammanställer statistik över bl a priser, vidareförädling av olika jordbruksprodukter och konsumtion av livsmedel.

Sedan lång tid tillbaka har jordbruksnämnden gjort årliga sammanställningar över jordbrukets inköp av handelsgödsel och fodermedel. Fr o m 1979 sammanställs också statistik över jordbrukets inköp av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel; denna statistik har tidigare handlagts av Lantbrukets utredningsinstitut. Material till dessa sammanställningar erhåller nämnden från tillverkare och importörer samt från den officiella handelsstatistiken.

Kvantitetsuppgifter om leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl m m sammanställs varje månad. Vidare gör nämnden på basis av bl a livsmedelsverkets besiktningssstatistik månatliga beräkningar av produktionen av kött och fläsk.

Nämnden presenterar prisuppgifter för bl a vegetabilie- och animalieprodukter och handelsgödsel. Dessa uppgifter samlas in genom olika instanser.

Beräkningar av detaljerade prisindexserier för jordbruksprodukter har utförts sedan 1940-talet. Även före denna tid utarbetades vissa prisindex på jordbruksområdet. Beräkningarna utförs inom jordbruksnämnden.

Nämnden sammanställer vidare totalkalkyler över jordbrukets inkomster och utgifter. Dessa kalkyler – jordbrukets totalkalkyl – utgör bl a underlag för jordbruksprisregleringen.

Statistik från lantbruksstyrelsen

Fårkontroll har bedrivits sedan 1920-talet.

Verksamheten leds numera av lantbruksstyrelsen, som även utarbetar statistik däröver.

Styrelsen publicerar också statistik över veterinärverksamheten. Av denna publicering framgår bl a frekvenser av olika slag av djursjukdomar.

Vidare utarbetar styrelsen statistik över lantbruksnämndernas verksamhet. I denna statistik ingår bl a uppgifter om statliga bidrag och kreditgarantier till jordbrukare.

Slutligen redovisar lantbruksstyrelsen årliga uppgifter om nämndernas kursverksamhet.

Statistik från Svensk Husdjursskötsel

Mjölkboskapskontroll samt svinstam- och suggkontroll har genomförts sedan 1930- respektive 1920-talen. Sedan 1967 genomförs även köttboskapskontroll. Svensk Husdjursskötsel leder numera verksamheterna och utarbetar statistik i anslutning till dem. Uppgifter om seminverksamheten sammanställs också av Svensk Husdjursskötsel.

Statistik från Lantbrukets utredningsinstitut

Lantbrukets utredningsinstitut utarbetade t o m 1978 årligen statistik över jordbrukets inköp av olika slag av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel. Fr o m undersökningsåret 1979 utförs dessa undersökningar av jordbruksnämnden.

Utredningsinstitutet har vidare sedan 1956 genomfört intermittenta undersökningar avseende jordbrukets struktur. Den senaste undersökningen, 1976, avsåg lantbrukarnas sysselsättning.

Några jordbruksstatistiska publikationer från här redovisade myndigheter och organisationer

SCBs statistik publiceras främst i Statistiska meddelanden, SM. Jordbruksuppgifter återfinns huvudsakligen i serie J. Till vissa av dessa meddelanden utges Appendix med i allmänhet lägre regional indelning. Lantbruksräkningar presenteras i Lantbruksräkningen. SCB ger vidare ut Allmän månadsstatistik, i vilken lämnas ett mindre antal uppgifter om jordbruk.

Huvuddelen av *jordbruksnämndens* statistik redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden, JEM. I denna tämligen omfattande redovisning ingår även det begränsade antal uppgifter om jordbruk som presenteras i Allmän månadsstatistik. Därjämte publicerar nämnden vissa uppgifter i stenciler.

Svensk Husdjursskötsel ger ut Meddelanden, och statistik från *lantbruksstyrelsen* återfinns i stenciler eller i styrelsens Meddelanden.

Andra publikationer med jordbruks-, skogs- och fiskestatistik

Svenskt lantbruk/informationsskrift om lantbruk och lantbruksadministration/. Statens lantbruksinformation (1976).

Skogsstatistisk årsbok /årligen sedan 1951/. Skogsstyrelsen.

Fiskestatistisk årsbok /1971 t o m 1982/. SCB.

Miljöstatistisk årsbok, naturmiljön/1975, 1977, 1979, 1981/. SCB.

Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok/1980, 1981, 1982/. SCB.

Forsknings- och försöksmeddelanden /årligen sedan 1956/ från institutioner på jordbrukets, trädgårdsodlingens, skogens m fl områden. Särtryck ur Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tidskrift.

Historisk statistik för Sverige. 2. Väderlek, lantmåteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t o m år 1955. SCB (1959).

Adresser

SCB, 115 81 Stockholm

Besöksadress: Karlavägen 100

Telefon 08/14 05 60

SCB, 701 89 Örebro

Telefon 019/14 03 20

Statens jordbruksnämnd, 551 82 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 8

Telefon 036/16 94 80

Lantbruksstyrelsen, 551 83 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 6

Telefon 036/16 94 20

Svensk Husdjursskötsel, Hållsta

631 84 Eskilstuna

Telefon 016/15 04 00

Lantbrukets utredningsinstitut, LUI

105 33 Stockholm

Besöksadress: Klarabergsgatan 35

Telefon 08/23 64 10

Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 6

Telefon 036/16 94 00

Statens lantbruksinformation

551 83 Jönköping

Besöksadress: Vallgatan 6

Telefon 036/16 94 40

Kungl Skogs- och Lantbruksakademien

Box 6806, 113 86 Stockholm

Besöksadress: Drottninggatan 95 B

Telefon 08/30 05 40

2 Områdesindelningar

Sedan lång tid tillbaka sker inom lantbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning lämnas sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för *län*. Länsindelningarna har emellertid ändrats över tiden i och med att såväl hela församlingar som församlingsdelar flyttats mellan län. Omfattningen av förändringarna belyses i tabell nedan.

År	Antal län som berörts	Antal församlingar som flyttats mellan län
1952	6	5
1967	6	6
1968 ¹	1	—
1969	4	3
1971	15	55
1974	8	13

¹ Stockholms stad sammanslogs med Stockholms län.

I allmänhet användes i statistikredovisningen den länsindelning som gällde vid undersökningens genomförande.

SCB har räknat om vissa äldre uppgifter för jordbruksföretagen till att avse 1974 års länsindelning. Omräknade länsuppgifter för åren 1968–1973 och vissa jordbruksräkningsår avseende antal företag, företagens storleksfördelning, ägoslag, åkerjordens användning och antal husdjur återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1974:39. Vissa av dessa uppgifter

redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1974 och 1980.

Omräknade länsuppgifter för åren 1960–1973 avseende hektar- och totalskördar återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1975:35. Resultaten för åren 1971–1973 redovisas dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1975 och 1980.

I vissa fall sammanförs de 24 länen till 3 *huvudområden*, nämligen Götaland, Svealand och Norrland.

Naturliga jordbruksområden.

Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av lantbruksstatistiken är de administrativa områdena från vissa synpunkter inte alltid lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför uppdelade på särskilda s k *naturliga jordbruksområden*. Därvid har hänsyn tagits till de naturförhållanden som väsentligt påverkar förutsättningarna för jordbruk, t ex berggrundens och jordarternas beskaffenhet, landskapets topografi och klimatet. De naturliga jordbruksområdena är uppbyggda av församlingar och i vissa fall delar av församlingar.

De naturliga jordbruksområdena sammanfördes ursprungligen till 18 *produktionsområden*. De flesta av dessa produktionsområden täcker delar av mer än ett län. Gränserna är numera fasta.

Däremot har gränserna för de naturliga jordbruksområdena modifierats. Gränserna utgör numera i princip kombinationer av gränserna för produktionsområdena och länsgränserna. Detta medför att de naturliga jordbruksområdena påverkas av ändringar i länsgränserna. År 1982 var landet indelat i 61 naturliga jordbruksområden.

De 18 produktionsområdena kan sammanföras till 8 större produktionsområden. Ett av de 18 produktionsområdena delas dock av gräns mellan två av de 8 produktionsområdena.

De 8 produktionsområdena kan sammanföras till 3 riksområden. Dessa 3 riksområden sammanfaller inte med de 3 administrativa huvudområdena.

Sambandet mellan naturliga jordbruksområden och produktions- och riksområden framgår av bilaga 1.

Områden för skördeberäkningar m m

Skördeområden

I samband med att metoder för objektiva skördeuppskattningar och ett permanent skörde-skadeskydd för jordbruket (se avsnitt 8.5 respektive 8.10) infördes, indelades landet i områden som numera benämns *skördeområden*. Dessa områden är mer homogena än de naturliga jordbruksområdena med avseende framför allt på skördens variation från år till år.

Områdesindelningen har fortlöpande setts över. Därvid har eftersträfvats homogenitet beträffande skillnaden mellan normal och erhållen skörd. Eftersom statistiskt material i stor utsträckning saknats för denna skillnad, har man i stället utgått från faktorer som i hög grad påverkar skördens storlek, såsom klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning. Dessutom har risken för speciellt svåra skördeskador, t ex på grund av översvämning eller svår torka, beaktats. År 1982 var riket indelat i 420 skördeområden.

I regel följer områdena församlingsgränserna. I vissa fall är dock församlingarna så heterogena från jordbrukssynpunkt att en delning ansetts nödvändig.

För skördeberäkningar har en anpassning gjorts av de naturliga jordbruksområdena till indelningen i skördeområden. De naturliga jordbruksområden som bildas av skördeområden kallas *anpassade naturliga jordbruksområden*.

Specialområden

Vid beräkningar inom SCB grupperas skörde-

områdena till följande specialområden.

Utjämningsområdena, som är 27 till antalet, består av skördeområden med likartade odlingsförhållanden. De används i stället för skördeområden i de fall skördeuppskattningarna inte ger tillräckligt underlag för bestämning av skörden i ett skördeområde.

Spillområdena används för vissa undersökningar i samband med de objektiva skördeuppskattningarna. Vid bestämning av spill från potatis för stärkelse och råspirt används en indelning i 11 spillområden. Dessa har erhållits genom sammanslagning av skördeområden varvid man i huvudsak har följt indelningen i naturliga jordbruksområden. Vid bestämning av spill för matpotatis har dock ett av spillområdena uppdelats i 3 delområden. Genom att dela 6 av de 11 spillområdena i två delar har erhållits en indelning i 17 områden, vilka används för bestämning av spill för spannmål.

Återväxtområdena, 59 till antalet, används vid beräkning av återväxt på slättervall, bärgningsförluster på slättervall och kvalitet på hö.

En sammanställning över av SCB använda områdesindelningar i lantbruksstatistiken lämnas i figuren på s 17.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna.

Lantbruksstyrelsen har indelat landet i drygt 400 primära naturliga jordbruksområden med hänsyn till klimat, jordart, topografi och uppodling. Dessa kan sammanföras till 5 klimatiska riksområden, vilka var för sig består av högst 3 bygder: Jordbruksbygd, Mellanbygd och Glest uppodlad bygd.

Vidare har styrelsen gjort en speciell regionindelning av landet, vilken används vid beskrivning av utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid indelningen har man sökt sammanföra områden med likartade sociala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse har en omfattande regional statistikproduktion med redovisning bl a på enskilda föreningsar

verksamhetsområden. Två sådana indelningar framgår av tabellerna i avsnitt 9.3 (föreningsområden för köttboskaps- och suggkontroller-na) och ytterligare en indelning av en tabell i avsnitt 9.7 (mejeriföreningar).

För prisstödet till jordbruket används i flera fall speciella områdesindelningar. Så t ex utgår pristillägget på mjölk respektive kött och fläsk i norra Sverige efter egna indelningar.

Bibliografi

Rikets indelningar. Årsbok över regionala indelningar med koder m m. SCB.

Sveriges kommuner åren 1952–1980. Förändringar i kommunindelning och kommun-

koder. SCB. Meddelanden i samordningsfrågor 1980:5.

Områdesindelningar i lantbruksstatistiken. Meddelanden i samordningsfrågor 1972:3 och 4 (uppgifter för perioden 1961–1971), 1973:4 och 5, 1974:1 och 2, 1975:2, 1976:1, 1977:2 med bilagor, 1978:2, 1979:2, 1980:1 med bilagor, 1981:1, 1982:1, 1983:2...

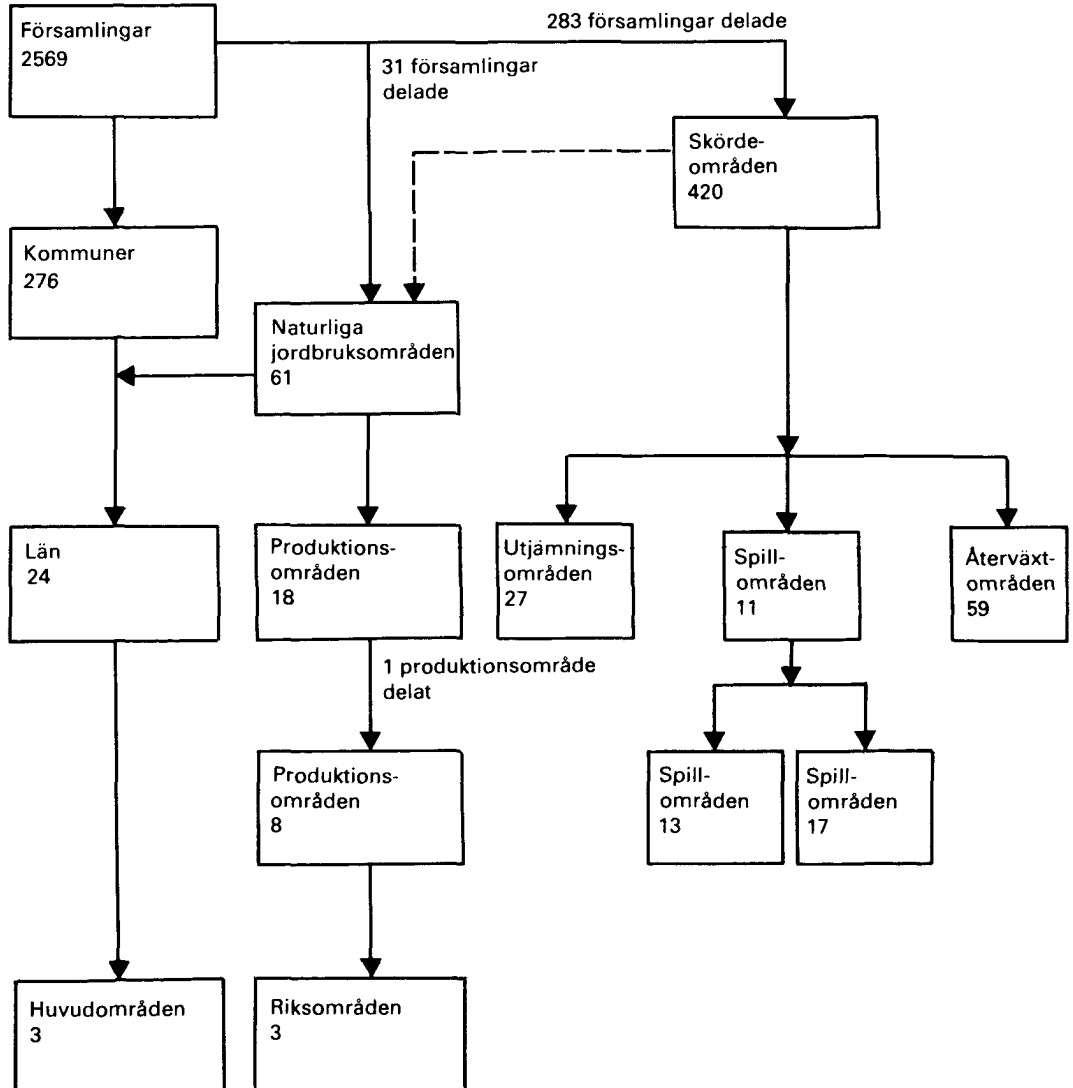
Sveriges klimat-, jordarts- och uppodlingsområden. Del VIII. Riksöversikt/regionala uppgifter återfinns i stenciler/. Kungl. lantbruksstyrelsen. Meddelanden, serie A nr 8 (1969).

Uppgifter om lantbruksstyrelsens speciella regionindelning återfinns i styrelsens meddelandeserie.

Områdesindelningar använda inom lantbruksstatistiken och antal områden år 1982

Administrativa
indelningar

Lantbruksanknutna
indelningar

3 Företag och ägoslag

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	1 – 9	1 – 2
3.2 Förändringar i företagens struktur	10 – 12	—

3.1 BESTÅND AV FÖRETAG OCH FÖRETAGENS AREALER M M

Med stöd av SFS 1968:111 (senast ändrad 1978:468) har varje år sedan 1968 insamlats uppgifter till ett av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättat register, det s k lantbruksregistret (lantbrukets företagsregister). Enligt bestämmelserna skall den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling eller äger mark där annan driver sådan verksamhet lämna uppgifter till lantbruksregistret.

Motsvarande uppgifter insamlades tidigare vid s k jordbruksräkningar och jordbruksinventeringar.

I detta avsnitt beskrivs lantbruksregistret samt redovisas uppgifter ur detta för i regel 1982 om bestånd av företag, brukningsform, storleksgruppering, företagens arealer m m. Uppgifter om arbetskraft, åkerjordens användning, trädgårdsodling och husdjur redovisas i avsnitten 4.2, 8.1, 8.9 respektive 9.1 och 9.2.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Omfattning

Lantbruksregistret omfattar följande typer av företag:

- I företag med minst 2,0 hektar åker
- II företag med mindre än 2,0 hektar åker (huvudsakligast företag med enbart skogsmark

eller annat ägoslag än åker) med fastighet taxerad som jordbruksfastighet

III företag med djurbesättning som uppgiftsdagen i juni eller tidigare under kalenderåret omfattade minst 250 svin eller minst 500 får inklusive lamm eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar

IV företag med yrkesmässig odling av trädgårdsväxter. Här ingår även kommunala trädgårdar, anstalter, institutioner m fl med trädgårdsodling omfattande minst 200 m² under glas eller plast eller minst 2 500 m² frilandsareal.

Samtliga skogsföretag i riket ingår bland företagen av typ I eller II.

Från företag av typ I och sedan 1969 även från företag av typ III har uppgifter insamlats varje år. Uppgifter från företag av typ II insamlas med 3–5 års mellanrum i samband med en utvidgad form av uppgiftsinsamling, s k lantbruksräkning. Från företag av typ IV insamlas uppgifter i princip varje år. Det är då en lantbruksräkning utförs och det följande året insamlas dock inga uppgifter till lantbruksregistreringen i juni från denna grupp. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning (se avsnitt 8.9) i början av året närmast efter lantbruksräkningen.

Av tablåen nedan framgår uppgiftsinsamlingens omfattning under olika år.

År	Typ av företag			
	I	II	III	IV
<i>Genomförda undersökningar</i>				
1968	×	×	—	—
1969	×	—	×	—
1970	×	—	×	×
1971	× ¹	× ¹	× ¹	—
1972	×	—	×	T ²
1973	×	—	×	×
1974	×	—	×	×
1975	×	—	×	×
1976	× ¹	× ¹	× ¹	—
1977	×	—	×	T ²
1978	×	—	×	×
1979	×	—	×	×
1980	×	—	×	×
1981	× ¹	× ¹	× ¹	—
1982	×	—	×	T ²
<i>Planerade undersökningar</i>				
1983	×	—	×	×
1984	×	—	×	×

¹ Lantbruksräkning. — ² Trädgårdsräkning.

Insamlade uppgifter

Till lantbruksregistret insamlas dels vissa fasta uppgifter, dels tillfälligt återkommande uppgifter. Av bilaga 2 framgår vilka uppgifter som insamlades under perioden 1973–1982. Där har dock undantagits uppgifterna till trädgårdsräkningarna 1977 och 1982. Dessas innehåll beskrivs i avsnitt 8.9.

Uppgiftsinsamlingen 1982 framgår i detalj av bilaga 3, som återger den använda blanketten.

Definitioner

Med *företag* (brukningsenhet) menas inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, frukt- och trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med *företagare* (brukare) menas den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten.

Följande definitioner av de olika ägoslagen tillämpas från m 1981. Dessa nya definitioner, som fastställdes som svensk standard i januari 1981, ansluter till motsvarande ägoslagsdefinitioner i fastighetstaxeringen:

Åkermark: Mark som används eller lämpli-

gen kan användas till växtodling eller bete och som är lämplig att plöjas.

Betesmark: Mark som används eller lämpligen kan användas till bete och som inte är lämplig att plöjas.

Skogsmark: Mark som är lämplig för virkesproduktion och som inte i väsentlig utsträckning används för annat ändamål samt mark där det bör finnas skog till skydd mot sand- eller jordflykt eller mot att fjällgränsen flyttas ned.

Mark som ligger helt eller i huvudsak outnyttjad skall dock inte anses som skogsmark, om den på grund av särskilda förhållanden inte bör tas i anspråk för virkesproduktion.

Mark skall anses lämplig för virkesproduktion om den enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke om året per hektar.

Annan mark: Mark som inte lämpligen kan användas till växtodling, bete eller virkesproduktion.

I grova drag råder följande relationer gentemot den tidigare ägoslagsindelningen:

Åkermark motsvarar den tidigare klassen åker.

Betesmark motsvarar dels hela den tidigare klassen kultiverad betesmark, dels en del av klassen annan gräsbärande mark.

Skogsmark motsvarar dels hela den tidigare klassen skogsmark, dels en del av klassen annan gräsbärande mark.

Annan mark motsvarar den tidigare klassen övrig mark.

Effekterna av den ändrade klassificeringen torde vara små beträffande åkermark och skogsmark vid företag med mer än 2,0 hektar åker under eget bruk. Större delen av den tidigare klassen annan gräsbärande mark synes 1981 ha redovisats som betesmark och endast en mindre del ha överförs till skogsmark.

Undersökningens genomförande

Undersökningen är en totalräkning. De insamlade uppgifterna skall avse förhållandena en viss dag i juni respektive år. För 1982 gällde uppgifterna den 10 juni.

Insamling och bearbetning

SCB sänder ut blanketter till alla kända upp-
giftsskyldiga. För företag som tidigare regi-
strerats i lantbruksregistret påförs blanketterna
maskinellt uppgifter om företagare, till företa-
get hörande fastigheter, företagets arealer av
olika slag samt församlingstillhörighet.

Av lantbrukarna ifyllda och till SCB åter-
sända blanketter granskas manuellt och maski-
nellt och eventuella fel rättas. Uppgifterna re-
gistreras på magnetband. I påminnelse- och
granskningsarbetet deltar lantbruksnämnder-
na.

Bortfall

För 174 företag som tidigare redovisat mer än
2 hektar åker har uppgifter för år 1982 inte
erhållits. Enligt tidigare redovisade uppgifter
omfattade dessa företag cirka 3 500 hektar
åker. Motsvarande bortfall 1981 var 169 före-
tag med cirka 3 400 hektar åker.

Resultatens tillförlitlighet*Redovisningsprinciper*

De uppgifter som redovisas från lantbruksre-
gistret avser i regel företag med mer än 2
hektar åker. Till denna grupp räknas emeller-
tid inte företag med mindre än 0,3 hektar
utnyttjad åker, även om den totala åkerarealen
skulle överstiga 2 hektar.

I åkerarealen inräknas slåtter- och betesval-
lar som ej utnyttjas respektive år samt annan
obrukad åker.

För år då lantbruksräkning genomförs redo-
visas även vissa uppgifter för företag med
högst 2 hektar åker.

Kontrollmätningar

Brukarnas uppgifter avser i regel den s k bru-
kade arealen omfattande exempelvis även di-
ken och är således något större än den besåd-
da. För att få en uppfattning om skillnaden
mellan uppgifterna utförs varje år kontrollmät-
ningar. Dessa beskrivs närmare i avsnitt 8.6.

Resultat

Arealer av olika ägoslag samt av åker och
skogsmark på samtliga företag enligt lant-
bruksräkningen 1976 redovisas i *tabellerna 1*,

8 och 9. Landets totala åkerareal uppgick som
framgår där till cirka 3 003 000 hektar. 99 %
av denna fanns på cirka 131 000 företag med
mer än 2 hektar åker. Skogsmarksarealen i
riket uppgick till 22,6 milj hektar, varav 22 %
fanns på omkring 96 000 företag med mer än
2 hektar åker.

Uppgifter för 1982 om antalet företag med
mer än 2 hektar åker och åkerarealen på dessa
fördelade på brukningsform, storleksgrupper
och företagarekategorier framgår av *tabeller-
na 2–7*. Antalet företag uppgick 1982 till
116 350, av vilka 52 % var helt eller delvis
arrenderade. Över hälften av företagen hade
högst 20 hektar åker medan knappt 3 % hade
mer än 100 hektar. Omkring 95 000 företag
brukades av enskilda personer. Av åkerarea-
len som uppgick till cirka 2 950 000 hektar
var 42 % arrenderad. Denna andel har ökat
något under senare år. 19,8 % av åkerarealen
fanns på företag med mer än 100 hektar. Den
genomsnittliga arealen på företagen var 1982
25,3 hektar.

Förändringen under perioden 1961–1981
av företagens och åkerarealens fördelning på
bl a storleksgrupper framgår av *diagram 1* och
2.

Bibliografi*Källor*

Rapporter från lantbrukets företagsregister.
Jordbruksföretag, företagare och sysselsatta
/årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/.
SCB. SM J 1978:6.1, 1979:6.1, 1980:5.1,
1981:5.1, 1983:6.1...

Rapporter från lantbrukets företagsregister.
Ägoslag och åkerarealens användning /årligen
fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB.
SM J 1978:6.2, 1979:6.2, 1980:5.2,
1981:5.2, 1983:6.2...

Rapporter från lantbrukets företagsregister
1981; Lantbruksräkningen den 11 juni 1981,
preliminära uppgifter/uppgifter för län och
produktionsområden om antal företag, arealer
och antal husdjur/. SCB. SM J 1982:7.1

Jordbruksräkningen/1961 och 1966; upp-
gifter för kommuner, naturliga jordbruksom-
råden m m/. SCB.

Tabell 1 Arealen av olika ägoslag år 1976
 Area of different types of land in 1976
 Avser samtliga lantbruksföretag
 Figures refer to all agricultural holdings

Område: storleksgrupp. Åker hektar åker	Åker					Kultiverad betes- mark	Annan gräs- bär- ande mark	Skogs- mark	Övrig mark	Summa
	Ut- nytt- jad	Ej ut- nytt- jad	Summa	Total ägd åker	Total arren- derad åker					
Götalands södra slättbygder										
-2,0	883	102	985	865	120	1 476	2 810	28 489	7 588	41 348
2,1-	357 293	1 505	358 798	214 177	144 621	10 598	8 404	40 725	13 895	432 420
Samtliga	358 176	1 607	359 783	215 042	144 741	12 074	11 214	69 214	21 483	473 768
Götalands mellanbygder										
-2,0	865	349	1 214	1 016	198	4 470	13 429	169 820	41 145	230 078
2,1-	328 787	2 742	331 529	221 026	110 503	20 249	37 421	231 128	69 266	689 593
Samtliga	329 652	3 091	332 743	222 042	110 701	24 719	50 850	400 948	110 411	919 671
Götalands norra slättbygder										
-2,0	604	197	801	719	82	4 393	11 279	210 997	54 919	282 389
2,1-	466 466	2 158	468 624	294 271	174 353	13 798	27 859	201 831	50 007	762 119
Samtliga	467 070	2 355	469 425	294 990	174 435	18 191	39 138	412 828	104 926	1 044 508
Svealands slättbygder										
-2,0	671	581	1 252	1 151	101	7 861	23 228	911 121	145 660	1 089 122
2,1-	676 200	5 125	681 325	377 577	303 748	18 399	29 825	629 082	81 252	1 439 883
Samtliga	676 871	5 706	682 577	378 728	303 849	26 260	53 053	1 540 203	226 912	2 529 005
Götalands skogsbygder										
-2,0	4 231	1 864	6 095	5 507	588	31 279	77 110	1 943 098	442 169	2 499 751
2,1-	574 964	6 677	581 641	348 673	232 968	68 136	81 253	1 323 692	329 866	2 384 588
Samtliga	579 195	8 541	587 736	354 180	233 556	99 415	158 363	3 266 790	772 035	4 884 339
Mellersta Sveriges skogsbygder										
-2,0	1 762	1 108	2 870	2 600	270	10 408	29 142	1 806 729	280 339	2 129 488
2,1-	220 377	4 304	224 681	131 026	93 655	7 644	13 231	587 418	70 679	903 653
Samtliga	222 139	5 412	227 551	133 626	93 925	18 052	42 373	2 394 147	351 018	3 033 141
Nedre Norrland										
-2,0	3 086	2 200	5 286	4 980	306	19 293	49 935	4 661 839	1 020 640	5 756 993
2,1-	179 390	5 286	184 676	113 259	71 417	6 642	15 156	1 037 374	163 775	1 407 623
Samtliga	182 476	7 486	189 962	118 239	71 723	25 935	65 091	5 699 213	1 184 415	7 164 616
Övre Norrland										
-2,0	2 312	2 224	4 536	4 250	286	20 237	52 335	7 900 842	9 049 932	17 027 882
2,1-	143 325	5 419	148 744	95 915	52 829	4 294	10 027	914 380	402 155	1 479 600
Samtliga	145 637	7 643	153 280	100 165	53 115	24 531	62 362	8 815 222	9 452 087	18 507 482
Hela riket										
-2,0	14 414	8 625	23 039	21 088	1 951	99 417	259 268	17 632 935	11 042 392	29 057 051
2,1-	2 946 802	33 216	2 980 018	1 795 924	1 184 094	149 760	223 176	4 965 630	1 180 895	9 499 479
Samtliga	2 961 216	41 841	3 003 057	1 817 012	1 186 045	249 177	482 444	22 598 565	12 223 287	38 556 530

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1976.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner eller naturliga jordbruksområden/. SCB.

Information om lantbruksregistret 1980. SCB.

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968-1973 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1974:39.

Svensk standard för ägoslagsklassificering av mark för jordbruk och skogsbruk. Meddelanden i samordningsfrågor, 1981:4. SCB.

Andra undersökningar

Lantbrukets företagsregister (lantbruksregistret) /beskrivning av registret/. SCB. Statistisk tidskrift 1971:5.

Jordbruksföretag, areal och antal samt antal husdjur den 26 juni 1970 redovisade på 1971 års länsindelning. SCB. SM J 1971:33.

Allmän fastighetstaxering. Del 2 /1970, 1975 och 1981; uppgifter om bl a arealer av olika ägoslag/. SCB.

Tabell 2 Antal ägda och arrenderade företag, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag år 1982

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Antal företag				Åkerareal, hektar	
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa	Helt ägda företag	Helt arrenderade företag
<i>Län</i>						
Stockholms	767	662	695	2 124	20 020	40 768
Uppsala	1 511	868	1 269	3 648	50 862	42 256
Södermanlands	916	857	859	2 632	35 676	52 437
Östergötlands	1 811	1 637	1 505	4 953	62 448	77 098
Jönköpings	2 676	1 231	2 223	6 130	23 407	25 711
Kronobergs	2 119	691	1 785	4 595	16 127	10 436
Kalmar	2 175	1 090	1 995	5 260	40 445	31 799
Gotlands	1 167	291	1 179	2 637	27 592	8 507
Blekinge	1 168	263	699	2 130	13 704	5 426
Kristianstads	3 862	1 219	2 311	7 392	65 118	35 989
Malmöhus	3 886	1 822	2 314	8 022	105 483	87 118
Hallands	3 392	750	1 870	6 012	53 247	20 341
Göteborgs o Bohus	2 510	664	1 447	4 621	25 556	11 256
Älvsborgs	5 150	1 263	2 980	9 393	61 519	25 015
Skaraborgs	4 468	1 569	2 932	8 969	103 867	56 754
Värmlands	3 406	788	2 031	6 225	42 899	20 379
Örebro	1 533	626	1 293	3 452	32 891	22 773
Västmanlands	1 377	652	956	2 985	46 912	33 888
Kopparbergs	1 617	382	1 748	3 747	16 037	8 159
Gävleborgs	2 134	356	1 929	4 419	20 597	6 407
Västernorrlands	2 541	283	1 869	4 693	16 960	3 686
Jämtlands	1 875	315	1 405	3 595	12 953	3 877
Västerbottens	2 743	373	2 754	5 870	20 741	4 349
Norrbottnens	1 504	157	1 185	2 846	11 633	2 057
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	4 540	1 942	2 829	9 311	124 547	89 482
» mellanbygder	5 290	1 706	3 845	10 841	117 608	60 791
» norra slättbygder	6 572	2 460	3 989	13 021	169 638	104 418
Svealands slättbygder	6 309	3 542	5 070	14 921	198 849	192 120
Götalands skogsbygder	17 007	5 894	11 961	34 862	174 778	123 188
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 486	1 683	3 887	11 056	60 327	45 473
Nedre Norrland	6 330	909	5 389	12 628	45 953	13 398
Övre Norrland	4 774	673	4 263	9 710	34 994	7 616
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 – 5,0	16 347	2 358	1 639	20 344	61 067	9 166
5,1 – 10,0	15 865	3 208	5 358	24 431	119 221	24 568
10,1 – 20,0	12 027	4 061	10 635	26 723	176 060	60 890
20,1 – 30,0	5 017	2 577	7 729	15 323	124 769	64 632
30,1 – 50,0	4 176	3 038	8 529	15 743	162 375	120 009
50,1 – 100,0	2 147	2 564	5 734	10 445	145 024	177 411
Över 100,0	729	1 003	1 609	3 341	138 178	179 810
<i>Hela riket</i>						
1982	56 308	18 809	41 233	116 350	926 694	636 486
1981	55 503	18 185	41 448	115 136	930 782	632 557
1980	57 382	18 590	41 910	117 882	948 034	648 764
1979	59 391	18 728	42 512	120 631	963 212	648 281
1978	62 055	18 838	43 108	124 001	977 437	650 854

¹ Ny ägoslagsklassificering 1981, se texten. — ² Kultiverad betesmark i tidigare ägoslagsklassificering. — ³ Skogs-
mark i tidigare ägoslagsklassificering.

Delvis arrenderade företag	Summa	Därav		Betes- mark ¹ , hektar	Annan gräs- bärande mark ¹ , hektar	Skogs- mark ¹ , hektar	Annan mark ¹ , hektar	Summa hektar
		Ägd	Arrenderad					
38 770	99 558	39 856	59 702	9 862	—	89 848	16 769	216 037
67 732	160 850	93 055	67 795	14 134	—	132 882	18 458	326 324
54 028	142 141	67 124	75 017	13 145	—	132 184	19 238	306 708
81 471	221 017	109 233	111 784	38 917	—	168 336	29 521	457 791
47 519	96 637	47 082	49 555	33 620	—	220 799	50 307	401 363
33 918	60 481	33 698	26 783	17 661	—	179 419	40 515	298 076
63 299	135 543	75 682	59 861	33 801	—	238 599	46 303	454 246
47 604	83 703	60 252	23 451	9 255	—	79 428	28 281	200 667
19 379	38 509	25 632	12 877	7 025	—	85 240	7 968	138 742
83 107	184 214	113 456	70 758	30 224	—	108 531	19 766	342 735
116 025	308 626	173 322	135 304	23 222	—	33 103	12 124	377 075
52 436	126 024	84 754	41 270	11 655	—	116 106	35 603	289 388
34 312	71 124	44 566	26 558	10 059	—	81 571	60 501	223 255
76 278	162 812	105 128	57 684	22 481	—	260 933	72 961	519 187
125 563	286 184	180 499	105 685	24 976	—	139 171	29 466	479 797
62 160	125 438	77 366	48 072	7 840	—	285 441	33 153	451 872
62 129	117 793	69 448	48 345	6 287	—	140 427	21 281	285 788
52 987	133 787	78 761	55 026	6 577	—	127 914	11 480	279 758
43 428	67 624	38 469	29 155	4 629	—	186 305	16 928	275 486
52 713	79 717	48 434	31 283	4 823	—	325 481	23 957	433 978
43 148	63 794	37 463	26 331	7 353	—	320 652	46 501	438 300
30 825	47 655	27 542	20 113	5 534	—	330 418	132 763	516 370
64 942	90 032	52 619	37 413	4 632	—	395 028	123 674	613 366
33 369	47 059	28 473	18 586	3 730	—	279 995	121 080	451 864
142 597	356 626	207 609	149 017	16 759	—	37 520	13 599	424 504
153 081	331 480	215 158	116 322	55 532	—	217 933	66 052	670 997
191 528	465 584	285 424	180 160	40 433	—	191 419	47 720	745 156
283 270	674 239	367 193	307 046	49 185	—	595 480	80 163	1 399 067
273 154	571 120	321 904	249 216	142 512	—	1 186 489	288 759	2 188 880
116 771	222 571	124 092	98 479	19 741	—	527 342	63 343	832 997
124 166	183 517	105 133	78 384	17 476	—	925 894	142 304	1 269 191
102 575	145 185	85 401	59 784	9 804	—	775 734	316 658	1 247 381
6 747	76 980	64 807	12 173	25 998	—	573 171	182 859	859 008
42 438	186 227	144 326	41 901	42 676	—	846 183	223 330	1 298 416
159 650	396 600	268 888	127 712	61 402	—	946 117	211 223	1 615 342
192 680	382 081	234 968	147 113	47 938	—	552 248	110 519	1 092 786
333 145	615 529	351 698	263 831	61 328	—	592 637	106 840	1 376 334
386 535	708 970	359 495	349 475	58 794	—	461 018	92 572	1 321 354
265 947	583 935	287 732	296 203	53 306	—	486 437	91 255	1 214 933
1 387 142	2 950 322	1 711 914	1 238 408	351 442	—	4 457 811	1 018 598	8 778 173
1 374 539	2 937 878	1 710 613	1 227 265	356 285	—	4 463 206	1 015 419	8 772 788
1 354 624	2 951 422	1 719 157	1 232 265	151 910 ²	214 645	4 512 974 ³	1 028 695	8 859 646
1 347 965	2 959 458	1 734 793	1 224 665	151 257 ²	215 686	4 578 030 ³	1 065 553	8 969 984
1 345 185	2 973 476	1 750 887	1 222 589	151 206 ²	217 861	4 686 308 ³	1 107 905	9 136 756

Tabell 3 Antal företag inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa företag år 1982

Number of holdings in different size groups and the area of arable land on these holdings in 1982

Område	Antal företag inom storleksgrupp, hektar åker						
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0 ¹
<i>Län</i>							
Stockholms	194	235	391	320	372	391	221
Uppsala	211	266	637	600	881	790	263
Södermanlands	151	246	423	370	506	612	324
Östergötlands	376	517	837	696	1 028	1 067	432
Jönköpings	1 377	1 707	1 557	745	525	187	32
Kronobergs	1 221	1 464	1 073	463	267	98	9
Kalmar	700	1 062	1 209	816	879	478	116
Gotlands	300	292	479	463	630	407	66
Blekinge	446	601	505	243	210	101	24
Kristianstads	1 073	1 460	1 953	1 161	999	564	182
Malmöhus	752	951	1 774	1 326	1 662	1 119	438
Hallands	960	1 328	1 762	858	698	321	85
Göteborgs o Bohus	982	1 347	1 217	526	389	142	18
Älvsborgs	2 123	2 370	2 437	1 097	864	416	86
Skaraborgs	825	1 297	2 243	1 469	1 665	1 105	365
Värmlands	1 582	1 661	1 231	591	577	438	145
Örebro	462	563	668	454	595	529	181
Västmanlands	141	219	530	518	707	640	230
Kopparbergs	1 011	816	812	415	449	215	29
Gävleborgs	810	1 089	1 188	594	493	224	21
Västernorrlands	1 365	1 451	999	399	332	129	18
Jämtlands	1 137	1 003	780	324	256	84	11
Västerbottens	1 342	1 729	1 476	580	501	216	26
Norrbottens	803	757	542	295	258	172	19
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	732	1 001	2 144	1 611	1 949	1 372	502
» mellanbygder	1 175	1 544	2 485	1 870	2 200	1 236	331
» norra slättbygder	1 129	1 694	3 077	1 997	2 422	1 955	747
Svealands slättbygder	1 017	1 432	2 632	2 327	3 135	3 095	1 283
Götalands skogsbygder	7 650	9 679	8 921	4 151	2 992	1 251	218
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 464	2 756	2 474	1 217	1 257	724	164
Nedre Norrland	3 536	3 551	2 838	1 227	1 005	421	50
Övre Norrland	2 641	2 774	2 152	923	783	391	46
<i>Hela riket</i>							
1982	20 344	24 431	26 723	15 323	15 743	10 445	3 341
1981	18 588	24 397	27 276	15 529	15 807	10 255	3 284
1980	19 248	25 474	28 123	15 876	15 875	10 061	3 225
1979	20 286	26 377	28 925	16 131	15 848	9 895	3 169
1978	21 670	27 648	29 713	16 239	15 844	9 753	3 134

¹ I tabell 5 redovisas för år 1982 en storleksgruppering av företag med mer än 100 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Åkerareal inom storleksgrupp, hektar åker								
Summa	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
2 124	745	1 840	5 991	8 005	14 771	27 515	40 691	99 558
3 648	822	2 102	9 926	15 168	34 906	54 322	43 604	160 850
2 632	603	1 945	6 450	9 374	20 172	42 926	60 671	142 141
4 953	1 442	4 113	12 848	17 515	41 532	74 399	69 168	221 017
6 130	5 347	12 931	22 921	18 388	20 068	12 650	4 332	96 637
4 595	4 754	10 952	15 316	11 435	10 062	6 509	1 453	60 481
5 260	2 748	8 229	18 245	20 608	34 421	32 162	19 130	135 543
2 637	1 119	2 208	7 336	11 656	24 930	26 388	10 066	83 703
2 130	1 689	4 547	7 483	6 007	8 159	6 552	4 072	38 509
7 392	4 043	11 270	29 140	28 921	38 882	37 564	34 394	184 214
8 022	2 771	7 485	26 627	33 309	65 461	76 137	96 836	308 626
6 012	3 720	10 213	26 215	21 348	26 767	21 075	16 686	126 024
4 621	3 779	10 274	17 649	12 926	14 769	9 391	2 336	71 124
9 393	8 060	18 075	35 682	27 159	33 133	27 477	13 226	162 812
8 969	3 107	10 266	33 981	36 906	65 193	75 314	61 417	286 184
6 225	5 839	12 363	17 879	14 740	22 327	30 486	21 804	125 438
3 452	1 745	4 312	10 068	11 439	23 642	36 733	29 854	117 793
2 985	540	1 753	8 350	13 057	28 326	43 780	37 981	133 787
3 747	3 648	6 024	11 798	10 263	17 374	14 221	4 296	67 624
4 419	3 037	8 360	17 578	14 580	18 955	14 333	2 874	79 717
4 693	5 089	10 803	14 455	9 862	12 682	8 585	2 318	63 794
3 595	4 261	7 514	11 372	7 962	9 731	5 443	1 372	47 655
5 870	5 093	13 131	21 472	14 167	19 157	13 886	3 126	90 032
2 846	2 979	5 517	7 818	7 286	10 109	11 122	2 228	47 059
9 311	2 659	7 895	32 251	40 534	76 219	92 562	104 506	356 626
10 841	4 401	11 997	37 849	46 862	85 783	81 416	63 172	331 480
13 021	4 269	13 329	46 562	50 271	95 579	134 462	121 112	465 584
14 921	3 918	11 244	40 644	58 753	124 488	214 958	220 234	674 239
34 862	29 513	73 655	130 676	102 724	115 593	83 843	35 116	571 120
11 056	9 272	20 836	36 158	30 222	49 271	49 042	27 770	222 571
12 628	13 067	26 583	41 289	30 089	38 435	27 487	6 567	183 517
9 710	9 881	20 688	31 171	22 626	30 161	25 200	5 458	145 185
116 350	76 980	186 227	396 600	382 081	615 529	708 970	583 935	2 950 322
115 136	70 471	186 323	405 293	387 167	617 162	694 913	576 549	2 937 878
117 882	72 736	194 227	417 552	395 771	619 666	683 202	568 268	2 951 422
120 631	76 531	201 000	429 106	401 658	618 494	672 362	560 307	2 959 458
124 001	81 576	210 163	440 067	404 473	617 574	662 594	557 029	2 973 476

Tabell 4 Antal företag samt arealen åker på dessa efter företagarekategori år 1982
 Number of holdings and the area of arable land on these holdings by the category of holder in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag brukade av						
	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga
<i>Län</i>							
Stockholms	1 676	328	48	22	4	6	40
Uppsala	2 838	706	56	15	6	2	25
Södermanlands	2 026	511	41	30	2	1	21
Östergötlands	3 901	951	46	25	3	2	25
Jönköpings	4 977	991	119	14	3	3	23
Kronobergs	3 858	607	104	7	2	2	15
Kalmar	4 364	786	72	14	4	—	20
Gotlands	2 284	290	35	3	2	1	22
Blekinge	1 816	261	38	5	1	1	8
Kristianstads	6 442	727	105	36	7	4	71
Malmöhus	6 988	767	112	83	8	5	59
Hallands	4 949	879	115	23	2	3	41
Göteborgs o Bohus	3 887	552	138	9	2	3	30
Älvsborgs	7 646	1 448	232	14	7	2	44
Skaraborgs	7 175	1 589	122	30	7	2	44
Värmlands	4 891	1 035	270	16	2	1	10
Örebro	2 813	513	77	21	1	1	26
Västmanlands	2 366	528	50	14	1	4	22
Kopparbergs	2 932	611	184	6	1	3	10
Gävleborgs	3 747	516	108	10	5	1	32
Västernorrlands	3 810	641	176	7	3	2	54
Jämtlands	2 827	602	127	4	2	1	32
Västerbottens	4 862	856	124	3	4	2	19
Norrbottns	2 258	484	77	6	6	3	12
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	7 923	1 061	117	96	9	6	99
» mellanbygder	9 374	1 170	152	47	8	4	86
» norra slättbygder	10 414	2 289	183	47	12	5	71
Svealands slättbygder	11 761	2 642	269	95	16	15	123
Götalands skogsbygder	28 922	4 969	734	70	19	13	135
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 892	1 681	400	35	4	2	42
Nedre Norrland	10 165	1 859	465	15	7	5	112
Övre Norrland	7 882	1 508	256	12	10	5	37
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 – 5,0	16 945	2 406	907	34	3	3	46
5,1 – 10,0	20 481	3 072	769	36	8	2	63
10,1 – 20,0	22 622	3 409	506	55	15	9	107
20,1 – 30,0	12 855	2 187	165	27	11	3	75
30,1 – 50,0	12 823	2 643	116	33	12	2	114
50,1 – 100,0	7 580	2 546	85	49	18	8	159
Över 100,0	2 027	916	28	183	18	28	141
<i>Hela riket</i>							
1982	95 333	17 179	2 576	417	85	55	705
1981	95 023	16 138	2 729	421	87	53	685
1980	98 256	15 589	2 848	418	92	57	622
1979	101 254	15 241	2 997	415	92	58	574
1978	104 740	14 840	3 261	445	99	51	565

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Åkerareal i hektar brukad av								
Summa	Enskilda personer	Enkla bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Övriga	Summa
2 124	71 461	18 022	989	3 647	763	934	3 742	99 558
3 648	111 841	40 179	1 331	3 199	1 340	291	2 669	160 850
2 632	94 575	34 847	1 250	8 163	288	11	3 007	142 141
4 953	156 037	57 086	1 511	4 005	179	325	1 874	221 017
6 130	74 432	19 490	864	525	65	212	1 049	96 637
4 595	48 814	9 863	755	184	164	173	528	60 481
5 260	103 321	26 632	1 538	2 073	632	—	1 347	135 543
2 637	68 034	12 353	643	972	213	196	1 292	83 703
2 130	30 302	5 663	651	1 072	46	140	635	38 509
7 392	150 121	20 960	3 025	4 232	273	580	5 023	184 214
8 022	243 238	33 554	3 129	21 499	577	491	6 138	308 626
6 012	94 418	23 544	1 421	2 995	75	759	2 812	126 024
4 621	57 324	11 077	1 264	236	33	51	1 139	71 124
9 393	123 912	32 436	2 094	812	409	288	2 861	162 812
8 969	205 234	66 570	3 012	6 264	680	403	4 021	286 184
6 225	92 880	27 014	2 677	2 001	164	226	476	125 438
3 452	89 149	20 564	1 289	4 415	35	328	2 013	117 793
2 985	94 766	30 171	1 588	3 694	99	622	2 847	133 787
3 747	52 245	12 423	1 470	692	25	212	557	67 624
4 419	65 678	10 457	1 153	614	270	4	1 541	79 717
4 693	48 807	12 036	1 428	139	101	93	1 190	63 794
3 595	35 851	9 566	989	69	43	141	996	47 655
5 870	71 926	15 589	1 127	158	360	150	722	90 032
2 846	34 040	11 444	627	301	228	150	269	47 059
9 311	272 019	46 875	3 975	22 213	635	1 492	9 417	356 626
10 841	264 964	45 417	3 933	9 403	735	490	6 538	331 480
13 021	332 752	111 879	4 022	8 326	1 148	909	6 548	465 584
14 921	476 857	151 593	6 735	20 838	2 647	2 412	13 157	674 239
34 862	448 155	103 353	7 382	4 825	823	727	5 855	571 120
11 056	168 631	41 730	4 229	5 334	163	31	2 453	222 571
12 628	142 972	32 116	3 500	507	321	419	3 682	183 517
9 710	112 056	28 577	2 049	515	590	300	1 098	145 185
20 344	63 936	9 296	3 413	135	11	9	180	76 980
24 431	156 233	23 488	5 684	263	63	14	482	186 227
26 723	335 626	50 803	7 284	875	220	143	1 649	396 600
15 323	319 927	55 131	4 123	669	275	78	1 878	382 081
15 743	500 171	104 370	4 541	1 286	483	91	4 587	615 529
10 445	508 864	177 324	5 812	3 408	1 330	571	11 661	708 970
3 341	333 649	141 128	4 968	65 325	4 680	5 874	28 311	583 935
116 350	2 218 406	561 540	35 825	71 961	7 062	6 780	48 748	2 950 322
115 136	2 225 010	535 500	40 404	73 770	7 425	6 920	48 849	2 937 878
117 882	2 261 186	511 874	43 656	74 397	7 676	6 843	45 790	2 951 422
120 631	2 290 991	491 425	44 732	74 390	7 740	6 766	43 414	2 959 458
124 001	2 324 520	466 438	49 128	76 208	7 875	6 516	42 791	2 973 476

Tabell 5 Antal företag med mer än 100,0 hektar åker inom olika storleksgrupper år 1982
 Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups in 1982

Område	Storleksgrupp, hektar åker					Summa
	100,1 – 200,0	200,1 – 300,0	300,1 – 400,0	400,1 – 500,0	Över 500,0	
<i>Län</i>						
Stockholms	162	33	17	4	5	221
Uppsala	211	37	7	3	5	263
Södermanlands	233	59	16	10	6	324
Östergötlands	358	51	13	3	7	432
Jönköpings	30	2	—	—	—	32
Kronobergs	7	2	—	—	—	9
Kalmar	89	21	5	—	1	116
Gotlands	59	4	2	—	1	66
Blekinge	20	3	—	—	1	24
Kristianstads	136	25	8	4	9	182
Malmöhus	301	68	19	15	35	438
Hallands	65	12	2	3	3	85
Göteborgs o Bohus	16	1	1	—	—	18
Älvsborgs	74	10	—	2	—	86
Skaraborgs	299	41	10	7	8	365
Värmlands	127	12	3	3	—	145
Örebro	138	30	11	1	1	181
Västmanlands	191	20	12	6	1	230
Kopparbergs	26	1	1	1	—	29
Gävleborgs	19	2	—	—	—	21
Västernorrlands	17	1	—	—	—	18
Jämtlands	11	—	—	—	—	11
Västerbottens	26	—	—	—	—	26
Norrbottens	19	—	—	—	—	19
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	356	77	17	15	37	502
» mellanbygder	249	48	15	6	13	331
» norra slättbygder	617	87	21	11	11	747
Svealands slättbygder	1 001	181	59	26	16	1 283
Götalands skogsbygder	189	21	5	1	2	218
Mellersta Sveriges skogsbygder	128	19	10	3	4	164
Nedre Norrland	48	2	—	—	—	50
Övre Norrland	46	—	—	—	—	46
<i>Hela riket</i>						
1982	2 634	435	127	62	83	3 341
1981	2 578	433	130	62	81	3 284
1980	2 530	431	126	64	74	3 225
1979	2 475	421	139	61	73	3 169
1978	2 442	412	147	60	73	3 134

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 6 Procentuell fördelning av åkerarealen på olika storleksgrupper och genomsnittlig åkerareal per företag år 1982
 Percentage distribution of the area of arable land and average per holding in 1982

Område	Storleksgrupp, hektar åker							Summa	Genomsnittlig areal, hektar
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0		
<i>Län</i>									
Stockholms	0,7	1,8	6,0	8,1	14,8	27,7	40,9	100	46,8
Uppsala	0,5	1,3	6,2	9,4	21,7	33,8	27,1	100	44,0
Södermanlands	0,4	1,4	4,5	6,6	14,2	30,2	42,7	100	54,0
Östergötlands	0,7	1,9	5,8	7,9	18,8	33,6	31,3	100	44,6
Jönköpings	5,5	13,4	23,7	19,0	20,8	13,1	4,5	100	15,7
Kronobergs	7,9	18,1	25,3	18,9	16,6	10,8	2,4	100	13,1
Kalmar	2,0	6,1	13,5	15,2	25,4	23,7	14,1	100	25,7
Gotlands	1,3	2,6	8,8	13,9	29,8	31,5	12,1	100	31,7
Blekinge	4,4	11,8	19,4	15,6	21,1	17,1	10,6	100	18,0
Kristianstads	2,2	6,1	15,8	15,7	21,0	20,4	18,8	100	24,9
Malmöhus	0,9	2,4	8,6	10,8	21,2	24,7	31,4	100	38,4
Hallands	3,0	8,1	20,8	17,0	21,2	16,7	13,2	100	20,9
Göteborgs o Bohus	5,3	14,4	24,8	18,2	20,8	13,2	3,3	100	15,3
Älvsborgs	4,9	11,1	21,9	16,7	20,4	16,9	8,1	100	17,3
Skaraborgs	1,1	3,6	11,9	12,9	22,8	26,3	21,4	100	31,9
Värmlands	4,7	9,9	14,3	11,8	17,6	24,3	17,4	100	20,1
Örebro	1,5	3,7	8,5	9,7	20,1	31,2	25,3	100	34,1
Västmanlands	0,4	1,3	6,2	9,8	21,2	32,7	28,4	100	44,8
Kopparbergs	5,4	8,9	17,4	15,2	25,7	21,0	6,4	100	18,0
Gävleborgs	3,8	10,5	22,1	18,3	23,7	18,0	3,6	100	18,0
Västernorrlands	8,0	16,9	22,7	15,5	19,8	13,5	3,6	100	13,5
Jämtlands	8,9	15,8	23,9	16,7	20,4	11,4	2,9	100	13,2
Västerbottens	5,6	14,6	23,8	15,8	21,3	15,4	3,5	100	15,3
Norrbottnens	6,3	11,7	16,6	15,5	21,6	23,6	4,7	100	16,5
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,7	2,2	9,0	11,4	21,4	26,0	29,3	100	38,3
” mellanbygder	1,3	3,6	11,4	14,1	25,9	24,6	19,1	100	30,5
” norra slättbygder	0,8	2,9	10,0	11,0	20,5	28,8	26,0	100	35,7
Svealands slättbygder	0,6	1,7	6,0	8,7	18,5	31,8	32,7	100	45,1
Götalands skogsbygder	5,2	12,9	22,9	18,0	20,2	14,7	6,1	100	16,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,2	9,4	16,2	13,6	22,1	22,0	12,5	100	20,1
Nedre Norrland	7,1	14,5	22,5	16,4	20,9	15,0	3,6	100	14,5
Övre Norrland	6,8	14,2	21,5	15,6	20,8	17,3	3,8	100	14,9
<i>Hela riket</i>									
1982	2,6	6,3	13,4	13,0	20,9	24,0	19,8	100	25,3
1981	2,4	6,3	13,8	13,2	21,0	23,7	19,6	100	25,5
1980	2,5	6,6	14,1	13,4	21,0	23,1	19,3	100	25,0
1979	2,6	6,8	14,5	13,6	20,9	22,7	18,9	100	24,5
1978	2,7	7,1	14,8	13,6	20,8	22,3	18,7	100	24,0

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 7 Antal jordbruksföretag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark¹ vid dessa företag år 1982

Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag inom storleksgrupp, hektar skogsmark						
	0	0,1 – 5,0	5,1 – 25,0	25,1 – 50,0	50,1 – 100,0	100,1 – 200,0	200,1 – 400,0
<i>Län</i>							
Stockholms	746	90	493	357	270	112	32
Uppsala	1 088	256	994	684	428	149	32
Södermanlands	972	136	681	382	250	113	50
Östergötlands	2 148	361	1 009	586	494	252	76
Jönköpings	1 377	188	1 555	1 608	1 066	281	40
Kronobergs	788	195	1 281	1 256	781	240	41
Kalmar	1 603	362	797	949	946	471	108
Gotlands	519	217	887	535	338	126	13
Blekinge	343	156	600	516	356	132	23
Kristianstads	3 599	1 018	1 653	643	369	91	8
Malmöhus	6 523	841	429	130	58	20	9
Hallands	2 202	803	1 465	918	483	125	7
Göteborgs o Bohus	1 083	860	1 655	642	295	77	8
Älvsborgs	1 723	980	3 378	1 987	1 001	261	49
Skaraborgs	3 127	1 797	2 663	825	365	150	25
Värmlands	978	434	1 788	1 332	1 032	507	117
Örebro	857	379	1 134	562	317	128	49
Västmanlands	784	159	659	590	503	234	39
Kopparbergs	484	128	924	918	801	405	81
Gävleborgs	512	209	727	781	1 059	822	275
Västernorrlands	605	400	943	771	908	727	293
Jämtlands	438	178	588	571	699	671	369
Västerbottens	549	192	1 053	1 401	1 503	862	267
Norrbottens	282	105	330	464	660	637	316
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	7 389	870	713	207	80	24	11
» mellanbygder	4 756	1 560	2 269	1 195	729	255	55
» norra slättbygder	4 635	2 551	3 971	1 116	482	199	41
Svealands slättbygder	4 300	1 038	4 018	2 619	1 820	795	206
Götalands skogsbygder	7 706	2 675	9 854	7 659	4 988	1 630	271
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 984	630	2 974	2 444	1 901	889	193
Nedre Norrland	1 542	789	2 387	2 166	2 629	2 112	857
Övre Norrland	1 018	331	1 500	2 002	2 353	1 689	693
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 – 5,0	4 829	3 051	6 141	3 203	1 877	924	271
5,1 – 10,0	5 499	2 286	6 886	4 685	3 249	1 353	411
10,1 – 20,0	7 410	2 205	6 513	4 746	3 640	1 676	460
20,1 – 30,0	4 749	1 167	3 291	2 622	2 117	1 043	283
30,1 – 50,0	5 454	1 043	2 934	2 487	2 196	1 215	355
50,1 – 100,0	4 029	562	1 593	1 373	1 504	991	326
Över 100,0	1 360	130	328	292	399	391	221
<i>Hela riket</i>							
1982	33 330	10 444	27 686	19 408	14 982	7 593	2 327
1981	32 252	10 314	27 616	19 515	15 033	7 546	2 272
1980	33 276	10 503	28 460	19 971	15 344	7 481	2 271
1979	33 771	10 859	29 456	20 540	15 628	7 505	2 288
1978	34 250	11 401	30 628	21 274	15 962	7 586	2 309

¹ Sveriges totala skogsmarksareal redovisas i tabellerna 8 och 9.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Areal skogsmark inom storleksgrupp, hektar skogsmark									
Över 400,0	Summa	0,1 – 5,0	5,1 – 25,0	25,1 – 50,0	50,1 – 100,0	100,1 – 200,0	200,1 – 400,0	Över 400,0	Summa
24	2 124	277	7 524	13 429	19 266	14 726	8 947	25 679	89 848
17	3 648	830	14 920	25 277	29 826	19 685	8 989	33 355	132 882
48	2 632	461	10 333	14 045	17 652	15 307	13 119	61 267	132 184
27	4 953	1 059	14 714	21 859	35 628	34 380	20 738	39 958	168 336
15	6 130	611	25 562	59 511	74 346	36 930	10 956	12 883	220 799
13	4 595	607	20 887	46 040	55 349	31 161	9 875	15 500	179 419
24	5 260	991	12 526	36 143	68 177	64 650	29 530	26 582	238 599
2	2 637	713	13 380	20 037	23 976	17 346	2 974	1 002	79 428
4	2 130	504	9 179	19 279	25 352	16 968	6 086	7 872	85 240
11	7 392	2 504	22 125	23 345	25 362	11 756	2 174	21 265	108 531
12	8 022	1 771	5 149	4 424	3 776	2 729	2 398	12 856	33 103
9	6 012	2 160	21 177	33 857	33 485	15 493	1 811	8 123	116 106
1	4 621	2 464	21 984	23 334	20 801	10 125	2 379	484	81 571
14	9 393	2 916	49 597	72 300	69 807	34 874	12 544	18 895	260 933
17	8 969	4 985	35 177	29 556	25 733	20 779	6 998	15 943	139 171
37	6 225	1 371	26 727	49 032	73 030	68 755	30 990	35 536	285 441
26	3 452	1 146	16 015	20 462	22 040	17 718	12 853	50 193	140 427
17	2 985	525	10 097	21 741	36 565	31 921	10 737	16 328	127 914
6	3 747	438	14 776	34 155	57 247	55 412	20 508	3 769	186 305
34	4 419	610	11 344	29 480	78 358	115 050	71 959	18 680	325 481
46	4 693	1 095	14 278	29 066	67 038	104 132	79 093	25 950	320 652
81	3 595	487	9 000	21 402	52 450	96 339	100 435	50 305	330 418
43	5 870	583	17 461	52 491	109 136	118 987	71 499	24 871	395 028
52	2 846	289	5 329	18 047	48 862	92 243	86 634	28 591	279 995
17	9 311	1 929	8 658	6 722	4 762	2 823	2 219	10 407	37 520
22	10 841	3 912	32 171	44 123	51 336	33 690	13 296	39 405	217 933
26	13 021	7 076	51 856	39 408	33 156	26 554	9 823	23 546	191 419
125	14 921	3 278	59 633	96 068	128 491	107 142	55 663	145 205	595 480
79	34 862	7 965	149 938	283 912	353 028	217 595	75 163	98 888	1 186 489
41	11 056	2 058	45 784	91 169	135 478	120 616	50 272	81 965	527 342
146	12 628	2 213	36 489	81 050	194 385	300 122	228 875	82 760	925 894
124	9 710	966	24 732	75 860	172 626	238 924	188 915	73 711	775 734
48	20 344	8 628	87 689	116 979	132 416	127 337	72 957	27 165	573 171
62	24 431	6 575	101 127	171 629	230 623	185 952	109 204	41 073	846 183
73	26 723	6 182	96 691	176 414	260 672	230 484	123 206	52 468	946 117
51	15 323	3 301	49 466	97 839	152 152	142 913	75 235	31 342	552 248
59	15 743	2 798	44 773	92 808	157 970	166 654	94 003	33 631	592 637
67	10 445	1 525	24 487	51 776	109 937	138 906	87 550	46 837	461 018
220	3 341	388	5 028	10 867	29 492	55 220	62 071	323 371	486 437
580	116 350	29 397	409 261	718 312	1 073 262	1 047 466	624 226	555 887	4 457 811
588	115 136	28 944	409 163	722 658	1 077 006	1 040 244	607 953	577 238	4 463 206
576	117 882	29 507	422 275	739 591	1 099 509	1 033 507	608 140	580 445	4 512 974
584	120 631	30 583	437 033	760 577	1 119 247	1 037 122	612 249	581 219	4 578 030
591	124 001	32 094	453 990	787 947	1 142 252	1 048 533	616 026	605 466	4 686 308

Diagram 1 Antal företag i olika storleksgrupper 1961-1981 procentuellt fördelade efter bruksform

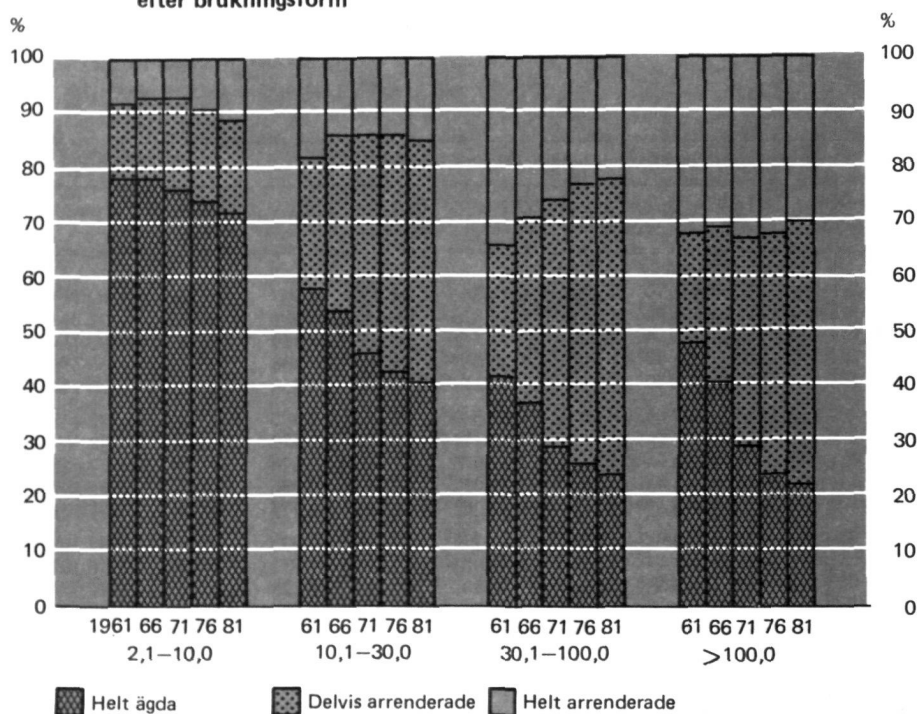
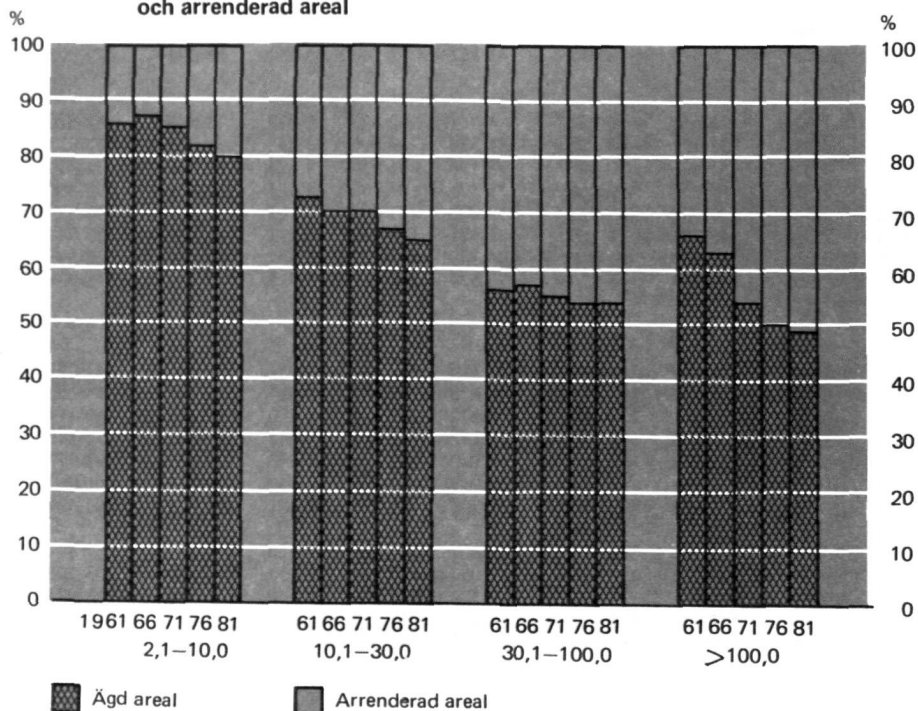

Diagram 2 Åkerareal i olika storleksgrupper 1961-1981 procentuellt fördelad på ägd och arrenderad areal

Tabell 8 Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa efter åker- respektive skogsmarksarealernas storlek år 1976

Number of holdings, area of arable and forest land in different size groups by the area of arable and forest land respectively in 1976

Storleksgrupp, hektar skogsmark	Storleksgrupp, hektar åker							Summa över 2,0 hektar åker	Högst 2,0 hektar åker ¹	Samtliga företag
	2,1-5,0	5,1-10,0	10,1-20,0	20,1-30,0	30,1-50,0	50,1-100,0	Över 100,0			
Antal företag										
0	5 012	5 897	8 122	5 195	5 427	3 683	1 237	34 573	11 002	45 575
0,1- 5,0	3 721	2 918	2 776	1 245	1 056	522	119	12 357	26 119	38 476
5,1- 25,0	8 111	8 905	8 052	3 677	3 022	1 354	278	33 399	57 716	91 115
25,1- 50,0	4 068	6 243	5 727	2 860	2 454	1 264	273	22 889	27 042	49 931
50,1-100,0	2 410	4 131	4 255	2 209	2 151	1 330	328	16 814	18 078	34 892
100,1-200,0	1 093	1 669	1 864	1 040	1 018	878	348	7 910	8 964	16 874
200,1-400,0	335	462	516	275	310	264	218	2 380	3 384	5 764
Över 400,0	54	96	76	50	59	65	232	632	1 736	2 368
Summa	24 804	30 321	31 388	16 551	15 497	9 360	3 033	130 954	154 041	284 995
Åkerareal, hektar										
0	18 326	45 333	121 921	129 847	213 067	250 499	211 641	990 634	3 053	993 687
0,1- 5,0	13 442	21 923	40 844	30 774	40 578	34 953	19 624	202 138	2 906	205 044
5,1- 25,0	30 296	66 814	118 222	91 231	116 863	89 798	42 035	555 259	4 638	559 897
25,1- 50,0	15 818	47 331	84 490	71 152	94 963	84 287	43 135	441 176	1 812	442 988
50,1-100,0	9 307	31 618	62 418	54 850	83 967	90 700	53 240	386 100	1 212	387 312
100,1-200,0	4 137	12 877	27 559	26 052	39 716	61 497	59 149	230 987	562	231 549
200,1-400,0	1 268	3 470	7 618	6 871	12 072	18 493	41 351	91 143	186	91 329
Över 400,0	207	726	1 097	1 220	2 340	5 009	71 982	82 581	34	82 615
Summa	92 801	230 092	464 169	411 997	603 566	635 236	542 157	2 980 018	14 403	2 994 421
Skogsmarksareal, hektar										
0,1- 5,0	10 502	8 380	7 776	3 472	2 917	1 468	375	34 890	78 381	113 271
5,1- 25,0	116 000	131 895	120 218	55 326	46 116	20 926	4 109	494 590	788 070	1 282 660
25,1- 50,0	147 788	229 802	213 370	106 397	92 353	47 708	10 315	847 733	988 633	1 836 366
50,1-100,0	170 983	292 380	303 627	157 956	155 565	97 424	24 377	1 202 312	1 286 023	2 488 335
100,1-200,0	151 756	231 114	256 142	142 317	140 036	122 988	49 963	1 094 316	1 246 156	2 340 472
200,1-400,0	90 121	124 289	135 088	72 238	81 546	71 903	62 634	637 819	920 336	1 558 155
Över 400,0	31 669	78 562	43 169	41 711	40 936	61 496	356 427	653 970	12 325 336	12 979 306
Summa	718 819	1 096 422	1 079 390	579 417	559 469	423 913	508 200	4 965 630	17 632 935	22 598 565

¹ För åkerarealens storlek avses företag med 0,3-2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1976.

Tabell 9 Skogsmarksarealen fördelad på företagarekategorier år 1976. Hektar
 Area of forest land distributed by category of holder in 1976. Hectares

Område	Enskilda personer	Enkelt bolag	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Kyrkan	Andra kategorier	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	113 144	24 836	15 295	33 948	31 488	47 979	6 559	8 136	281 385
Uppsala	135 696	23 535	8 823	156 946	31 000	23 661	11 138	5 869	396 668
Södermanlands	151 146	37 236	16 192	53 239	34 342	33 894	6 363	2 531	334 943
Östergötlands	256 999	88 404	21 191	109 587	60 878	40 606	12 759	9 944	600 368
Jönköpings	351 646	106 384	32 398	39 274	47 197	16 233	19 578	4 874	617 584
Kronobergs	311 006	81 348	26 869	66 468	30 502	11 221	18 175	3 951	549 540
Kalmar	377 038	124 433	31 515	53 167	79 191	12 713	11 699	10 844	700 600
Gotlands	96 013	9 796	4 925	5 962	6 558	419	5 679	2 144	131 496
Blekinge	127 438	22 282	7 686	13 472	5 526	6 263	2 621	512	185 800
Kristianstads	171 593	26 400	8 015	17 873	22 857	4 778	6 481	8 624	266 621
Malmöhus	35 112	7 071	1 854	10 499	5 739	7 189	2 022	2 568	72 054
Hallands	156 423	37 722	12 026	12 735	13 879	9 050	7 030	1 998	250 863
Göteborgs o Bohus	106 848	16 493	8 875	5 802	10 259	7 163	2 760	3 128	161 328
Älvsborgs	368 431	95 830	36 575	48 465	33 709	19 661	14 323	14 259	631 253
Skaraborgs	171 324	44 462	12 710	28 891	39 098	14 021	11 183	4 625	326 314
Värmlands	447 478	177 192	64 527	511 552	29 739	19 745	29 788	3 126	1 283 147
Örebro	166 042	40 479	12 321	181 013	112 909	21 385	6 477	7 225	547 851
Västmanlands	139 170	33 529	12 770	82 142	75 243	23 420	8 877	1 619	376 770
Kopparbergs	474 353	178 478	143 463	656 024	254 817	193 176	19 512	31 141	1 950 964
Gävleborgs	455 012	109 726	39 098	633 601	95 464	30 608	19 169	39 557	1 422 235
Västernorrlands	539 931	123 534	75 821	724 833	113 394	20 742	23 440	47 361	1 669 056
Jämtlands	666 359	299 990	99 714	1 324 402	265 782	23 800	45 423	22 408	2 747 878
Västerbottens	861 539	264 988	117 655	793 974	981 130	114 922	28 249	21 050	3 183 507
Norrbottens	779 720	213 136	99 549	456 547	2 000 111	262 759	85 308	13 210	3 910 340
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	40 661	7 620	2 459	8 406	4 907	2 702	1 261	1 198	69 214
» mellanbygder	252 977	42 493	12 788	32 145	29 602	10 920	10 589	9 434	400 948
» norra slättbygder	238 101	55 762	17 047	20 672	37 908	24 327	11 672	7 339	412 828
Svealands slättbygder	672 198	152 541	62 182	317 623	140 525	138 685	36 814	19 635	1 540 203
Götalands skogsbygder	1 868 562	507 735	155 084	268 160	244 738	95 403	83 717	43 391	3 266 790
Mellersta Sveriges skogsbygder	768 847	211 802	103 189	908 411	278 633	71 200	36 147	15 918	2 394 147
Nedre Norrland	1 701 626	584 689	278 367	2 464 731	321 797	129 159	88 871	129 973	5 699 213
Övre Norrland	1 916 489	624 642	278 751	2 000 268	3 322 702	493 012	135 542	43 816	8 815 222
<i>Hela riket</i>	7 459 461	2 187 284	909 867	6 020 416	4 380 812	965 408	404 613	270 704	22 598 565

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1976.

3.2 FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGENS STRUKTUR

Den årligen återkommande insamlingen av uppgifter till lantbruksregistret – se föregående avsnitt – ger bl a underlag för att studera förändringar i företagen i olika avseenden.

I detta avsnitt redovisas förskjutningar mellan olika klasser av företag efter ägande- och arrendeförhållanden (brukningsform) och efter åkerarealens storlek samt orsakerna till dessa förskjutningar mellan 1981 och 1982. I avsnitt 9.2 redovisas förskjutningar mellan klasser av företag efter ko- respektive saggbesättningarnas storlek.

Bearbetningen görs för företag med mer än 2 hektar åker (varav minst 0,3 hektar utnyttjad åker) ett av åren. De här presenterade tabellerna avser alltså företag med mer än 2 hektar åker 1981 och/eller 1982.

Jämförbarhet

Vid bearbetningen klassificeras företagen efter åkerarealens storlek enligt uppgifterna i ägoslagsredovisningen. I övrig statistik från lantbruksregistret görs denna klassificering efter uppgifterna i grödredovisningen (se bilaga 3). Mellan dessa arealuppgifter tillåts en mindre differens. Genom att uppgifterna i ägoslagsredovisningen används, elimineras effekten av en del smärre »skenförändringar» mellan åren i åkerarealens storlek, som beror på att jordbrukarna ej alltid lämnar exakt sam-

ma uppgifter om grödarealens storlek två på varandra följande år, även om arealen i realiteten skulle vara oförändrad.

Klassificering av företagen efter brukningsform görs enligt ägande- och arrendeförhållanden på fastigheter med åker inom företaget. Klassificeringen i övrig statistik från lantbruksregistret baseras däremot på samtliga fastigheter som ingår i företaget.

Nämnda skillnader i bearbningsmetoder medför, att här redovisade uppgifter om antal företag efter brukningsform respektive storleksgrupp skiljer sig något från motsvarande uppgifter i övrig statistik från lantbruksregistret.

Resultat

I *tabellerna 10–12* redovisas förändringar mellan 1981 och 1982 i företagens struktur.

Som bl a framgår där har 2 660 företag upphört. 34 av dessa hade 1981 över 100 hektar åker. För 1 325 företag var orsaken till upphörandet utarrendering.

Bibliografi

Förändringar i jordbruksföretagen. Längdsnittsdata /1971–1972, 1972–1973 ...; kombinationstabeller och uppgifter för produktionsområden/. SCB. SM J 1975:37 (avser 1971–72, 1972–73 och 1973–74), 1976:5.9 (avser 1974–75), 1977:7.2, 1978:6.5, 1979:6.5, 1980:5.5, 1981:5.5, 1982:7.2, 1983:6.3...

Tabell 10 Antal företag efter brukningsform år 1981 och 1982
Number of holdings by type of holding in 1981 and 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1981 eller 1982

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1981 or 1982

Storleksgrupp, brukningsform år 1981	Storleksgrupp, brukningsform år 1982					Summa
	Högst 2,0 hektar åker	Mer än 2,0 hektar åker			Arrenderad till mer än hälften	
		Helt ägd	Helt arren- derad	Ägd till minst hälften		
Högst 2,0 hektar åker	—	3 579	1 197	191	209	5 176
Mer än 2,0 hektar åker						
Helt ägd	2 365	51 055	1 151	1 074	201	55 846
Helt arrenderad	1 009	734	16 470	419	320	18 952
Ägd till minst hälften	288	1 150	538	23 629	721	26 326
Arrenderad till mer än hälften	195	224	233	720	12 657	14 029
Summa	3 857	56 742	19 589	26 033	14 108	120 329

Källa: SCB, lantbruksregistret 1981 och 1982 (totalundersökningar).

Tabell 11 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1981 och 1982
Number of holdings by size groups of arable land in 1981 and 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1981 eller 1982

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1981 or 1982

Storleksgrupp, hektar åker år 1981	Storleksgrupp, hektar åker år 1982									Summa
	0	0,1 – 2,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 100,0	Över 100,0	
0	—	—	2 834	1 144	472	140	71	56	13	4 730
0,1 – 2,0	—	—	280	112	41	5	6	2	—	446
2,1 – 5,0	728	728	16 779	385	97	12	5	1	—	18 735
5,1 – 10,0	714	316	565	21 942	745	62	11	6	1	24 362
10,1 – 20,0	652	109	115	673	24 731	776	129	15	1	27 201
20,1 – 30,0	242	30	18	56	494	13 937	673	66	2	15 518
30,1 – 50,0	191	7	8	23	92	373	14 508	573	17	15 792
50,1 – 100,0	102	6	1	6	12	22	310	9 635	175	10 269
Över 100,0	31	1	—	—	2	3	9	98	3 132	3 276
Summa	2 660	1 197	20 600	24 341	26 686	15 330	15 722	10 452	3 341	120 329

Källa: SCB, lantbruksregistret 1981 och 1982 (totalundersökningar).

Tabell 12 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1981 och typ av förändring mellan år 1981 och 1982. Upphörda och samtliga företag

Number of holdings by size groups of arable land in 1980 and type of change between 1981 and 1982. Discontinued and all holdings

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1981 eller 1982

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1981 or 1982

Typ av företag, år 1982: förändring	Storleksgrupp, hektar åker år 1981								Summa
	Högst 2,0	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Upphörda företag</i>									
Totalt	—	728	714	652	242	191	102	31	2 660
Därav upphörda på grund av									
försäljning	—	56	57	74	36	31	11	7	272
utarrendering	—	451	415	301	76	55	24	3	1 325
återlämnande av arrende	—	160	197	262	122	102	65	21	929
nedläggning av åker	—	35	19	5	—	—	1	—	60
annan orsak	—	18	19	7	5	—	—	—	49
<i>Samtliga företag</i>									
Totalt	5 176	18 735	24 362	27 201	15 518	15 792	10 269	3 276	120 329
Därav ändrade på grund av									
köp, arv, gåva	389	59	139	186	149	194	105	39	1 260
tillarrendering	718	299	766	1 384	1 011	1 192	785	212	6 367
återtagande av arrende	245	124	118	105	58	58	53	34	795
nyodling av åker	43	89	131	170	117	161	126	77	914
försäljning	2	85	101	122	69	68	52	24	523
utarrendering	7	719	821	661	210	151	97	57	2 723
återlämnande av arrende	4	305	816	1 362	951	1 073	817	310	5 638
nedläggning av åker	7	234	226	247	158	178	160	67	1 277
annan orsak	3 435	352	417	492	280	337	268	108	5 689

Källa: SCB, lantbruksregistret 1981 och 1982 (totalundersökningar).

4 Arbetskraft

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
4.1 Totalbefolkning	13	—
4.2 Sysselsättning och arbetsåtgång	14–22	3
4.3 Avbytarverksamhet	—	—
4.4 Arbetsskador	23	—

4.1 TOTALBEFOLKNING

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel femårsintervall. Undersökningen år 1975 reglerades av Lag om folk- och bostadsräkning (SFS 1975:55).

Genom räkningarna insamlas och redovisas bl a uppgifter om befolkningens fördelning på tätort och glesbygd och om antalet förvärvsarbete inom olika näringsgrenar. Som tätort räknas alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avstånden mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd. Tätortsavgränsningen utförs huvudsakligen på ekonomiska kartor.

Som förvärvsarbete räknas personer över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en viss mätvecka.

Undersökningens genomförande

Folk- och bostadsräkningarna utförs helt eller i vissa avseenden som totalräkningar. För räkningen 1980 hänförde sig uppgifterna om befolkningen till den 1 november 1980.

Underlaget till den demografiska statistiken hämtas från SCBs register över totalbefolkningen (RTB), vilket är en kopia av länsstyrelsernas personregister.

Folk- och bostadsräkningarnas övriga avsnitt bygger främst på uppgifter som inhämtas direkt från allmänheten och fastighetsägarna på särskilda blanketter.

Den senaste folk- och bostadsräkningen från vilken här aktuella uppgifter föreligger, utfördes år 1980 enligt Lag om folk- och bostadsräkning (SFS 1979:217)

Resultat

Enligt folk- och bostadsräkningen 1980 var som *tabell 13* visar 16,9% av landets befolkning, 18,0% av männen och 15,8% av kvinnorna, bosatt i glesbygd.

Bibliografi

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970, 1975 och 1980; för 1980 återfinns demografiska uppgifter i del 3.1, 3.2 och 3.3/ SCB.

4.2 SYSSELSÄTTNING OCH ARBETSÅTGÅNG

Här nedan redovisas uppgifter från folk- och bostadsräkningen år 1980 om antal förvärvsarbete inom vissa näringsgrenar.

SCB har sedan januari 1970 utfört månatliga arbetskraftsundersökningar, AKU, (se nedan) genom personintervjuer. Genom dessa erhålls information om antal förvärvsarbete, arbetslösa m m inom olika näringsgrenar.

Till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) insamlas årligen uppgifter för jordbrukets vidkommande om bl a företagarnas ålder och t o m 1981 om antal sysselsatta personer vid företag med minst 2 hektar åker. Fr o m 1980

Tabell 13 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort¹ år 1980
Distribution of the population by rural and built-up areas in 1980

Område	Glesbygd ¹			Tätort ¹			Hela folkmängden			Folkmängd i glesbygd i procent av hela folkmängden			
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	1980	1975	1970	1965
<i>Län</i>													
Stockholms	31 497	28 501	59 998	708 300	759 032	1 467 332	739 797	787 533	1 527 330	3,9	3,7	3,5	4,6
Uppsala	24 602	21 848	46 450	95 790	101 033	196 823	120 392	122 881	243 273	19,1	19,7	20,9	22,7
Södermanlands	21 594	19 556	41 150	104 302	107 063	211 365	125 896	126 619	252 515	16,3	15,3	16,0	21,6
Östergötlands	33 392	29 998	63 390	161 383	168 368	329 751	194 775	198 366	393 141	16,1	16,3	18,3	22,3
Jönköpings	29 303	26 228	55 531	121 539	126 284	247 823	150 842	152 512	303 354	18,3	18,8	21,3	26,0
Kronobergs	25 195	21 766	46 961	62 584	64 074	126 658	87 779	85 840	173 619	27,0	28,3	30,9	38,5
Kalmar	31 418	28 264	59 682	89 766	92 403	182 169	121 184	120 667	241 851	24,7	25,4	27,8	32,8
Gotlands	13 396	12 134	25 530	14 372	15 460	29 832	27 768	27 594	55 362	46,1	46,3	48,3	53,4
Blekinge	17 266	15 229	32 495	59 722	61 663	121 385	76 988	76 892	153 880	21,1	22,6	24,3	29,4
Kristianstads	37 246	33 080	70 326	102 402	107 343	209 745	139 648	140 423	280 071	25,1	26,1	28,9	33,6
Malmöhus	41 985	37 864	79 849	321 043	342 854	663 897	363 028	380 718	743 746	10,7	11,6	12,9	15,4
Hallands	34 605	30 885	65 490	81 096	84 093	165 189	115 701	114 978	230 679	28,4	31,2	33,8	38,8
Göteborgs o Bohus	42 422	37 994	80 416	308 509	323 009	631 518	350 931	361 003	711 934	11,3	10,4	9,7	10,5
Älvsborgs	51 264	45 986	97 250	160 928	167 011	327 939	212 192	212 997	425 189	22,9	22,5	24,7	29,8
Skaraborgs	41 683	36 776	78 459	93 460	97 796	191 256	135 143	134 572	269 715	29,1	30,4	33,7	40,2
Värmlands	39 645	36 079	75 724	102 097	106 656	208 753	141 742	142 735	284 477	26,6	27,7	30,3	35,9
Örebro	24 203	21 698	45 901	111 383	117 296	228 679	135 586	138 994	274 580	16,7	16,8	17,8	21,4
Västmanlands	16 903	14 967	31 870	113 858	114 061	227 919	130 761	129 028	259 789	12,3	12,3	12,5	17,4
Kopparbergs	29 280	26 856	56 136	114 529	116 585	231 114	143 809	143 441	287 250	19,5	19,9	20,0	23,6
Gävleborgs	32 307	28 791	61 098	114 639	118 428	233 067	146 946	147 219	294 165	20,8	20,3	21,9	26,3
Västernorrlands	33 507	30 384	63 891	100 607	103 887	204 494	134 114	134 271	268 385	23,8	24,3	26,8	32,2
Jämtlands	26 567	22 909	49 476	41 881	43 727	85 608	68 448	66 636	135 084	36,6	39,2	44,2	51,1
Västerbottens	37 697	32 884	70 581	84 886	88 256	173 142	122 583	121 140	243 723	29,0	30,7	34,4	41,2
Norrbottens	26 692	22 602	49 294	109 453	108 579	218 032	136 145	131 181	267 326	18,4	20,3	24,0	29,4
<i>Hela riket</i>													
1980	743 668	663 277	1 406 945	3 378 530	3 534 963	6 913 493	4 122 198	4 198 240	8 320 438	16,9	.	.	.
1975	754 307	664 805	1 419 112	3 327 513	3 461 919	6 789 432	4 081 820	4 126 724	8 208 544	.	17,3	.	.
1970	801 841	700 129	1 501 970	3 342 096	3 232 837	6 574 933	4 033 937	4 042 966	8 076 903	.	.	18,6	.
1965	934 247	820 239	1 754 486	2 945 525	3 065 970	6 011 495	3 879 772	3 886 209	7 765 981	.	.	.	22,6

¹ Som tätort räknas i allmänhet alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1980 (totalundersökning).

görs vidare på sådana företag särskilda urvalsundersökningar om jordbrukets arbetskraft, JAK, främst avseende arbetsåtgång.

Vidare redovisas i detta avsnitt uppgifter om antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m enligt SCBs årliga inkomst- och förmögenhetsstatistik, som baseras på taxeringsnämndernas bearbetning av de allmänna självdeklarationerna (se avsnitt 13.1).

Slutligen utarbetar SCB varje år statistik över löner för lantarbetare. För åren 1967–1977 framräknades också statistik över löner för trädgårdsarbetare. I detta avsnitt redovisas uppgifter om antal lantarbetare enligt lönestatistiken.

Undersökningarnas innehåll och genomförande

Arbetskraftsundersökningarna, AKU

I de månatliga arbetskraftsundersökningarna, AKU, inhämtas för varje intervjuupperson uppgifter om arbetsförhållanden m m under en viss mätvecka. Som förvärvsarbetande (sysselsatt) person avses den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande (sysselsatta) avses även medhjälpande familjemedlemmar som utan kontant lön under mätveckan arbetat minst 15 timmar.

AKU genomförs som urvalsundersökningar. Urvalen är stratifierade på kön, civilstånd, medborgarskap och län med olika urvalsfraktioner mellan de olika länen.

År 1982 intervjuades varje månad ungefär 22 000 personer. Tre separata urval används under varje kvartal. Urvalen förnyas med 1/8 vid varje intervjutillfälle (var tredje månad), vilket medför att uttagna personer intervjuas under sammanlagt två år.

Skattningar för helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Årsmedeltal baseras på de tolv månadsurvalen sammantagna. För årsmedeltalen 1982 var bortfallet 5,8%.

Anpassning till folk- och bostadsräkningen

Genom en särskild bearbetning har resultaten för AKU i september, oktober och november

1980 anpassats till i folk- och bostadsräkningen 1975 använda begrepp, vilket bl a medför att resultaten endast avser personer som förvärvsarbetat minst 20 timmar per vecka.

Denna särskilda bearbetning baserades på ett urval om cirka 66 000 personer. Bortfallet var 6,2%.

Undersökningen om jordbrukets arbetskraft, JAK

I de särskilda intervjuundersökningarna för jordbruket, som påbörjades 1980 deltar ett 1000-tal företag med mer än 2 hektar åker. Fyra gånger om året görs intervjuer på varje företag om arbetade timmar m m under närmast föregående kvartal. Viss uppdelning av timmarna sker på driftsgrenar/produktionsgrenar och på olika arbetskraftskategorier. För brukaren och dennes maka/make redovisas också timmar utom företaget. I statistiken lämnas uppgifter både om arbetstimmar och antal sysselsatta.

Urvalet till JAK har stratifierats efter areal åker, djurinnehav och riksområde. Nytt urval dras vid varje årsskifte.

Bortfallet i JAK varierade under 1981 mellan 15 % i början av året och 17 % i slutet. 19 % av företagen var bortfall minst ett kvartal.

Jämförbarhet

Resultaten från de olika undersökningarna är inte direkt jämförbara med varandra.

I de uppgifter från folk- och bostadsräkningen som här redovisas ingår bland förvärvsarbetande alla över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en mätvecka i slutet av oktober.

AKUs årsmedeltal baseras på uppgifter från personer i åldern 16–74 år som varit sysselsatta under respektive månad. De till folk- och bostadsräkningen anpassade uppgifterna baseras på medeltal för september, oktober och november år 1980 och avser personer i åldern 16–74 år som förvärvsarbetat minst 20 timmar per vecka.

Uppgifterna från lantbruksregistret avser fysiska personer som redovisats som *företagare* en viss dag i juni månad samt av dessa

Tabell 14 Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar och denna befolkningens andel av samtliga förvärsarbetande år 1980

Economically active population in agriculture, forestry, fishing, etc. and its proportion of the total economically active population in 1980

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Förvärsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m					Förvärsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m i procent av samtliga förvärsarbetande				
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Samliga	Därav	
				Glesbygd	Jordbruk				Glesbygd	Jordbruk
<i>Län</i>										
Stockholms	5 293	1 856	7 149	3 819	3 594	1,3	0,5	1,0	0,5	0,5
Uppsala	5 147	1 976	7 123	5 852	5 568	8,3	4,2	6,6	5,4	5,1
Södermanlands	4 951	1 655	6 606	4 960	4 800	7,6	3,6	5,9	4,4	4,3
Östergötlands	8 434	2 289	10 723	8 424	7 662	8,3	3,1	6,1	4,8	4,3
Jönköpings	6 762	2 579	9 341	7 718	6 954	8,4	4,7	6,9	5,7	5,1
Kronobergs	4 942	1 921	6 863	5 723	4 868	10,8	6,2	8,9	7,4	6,3
Kalmar	7 689	2 706	10 395	8 559	7 767	12,2	6,4	9,9	8,1	7,4
Gotlands	3 215	1 391	4 606	4 205	4 063	21,9	12,8	18,0	16,5	15,9
Blekinge	3 389	1 047	4 436	3 085	2 763	8,6	3,9	6,7	4,6	4,2
Kristianstads	9 177	3 904	13 081	10 341	10 228	12,7	7,9	10,7	8,5	8,4
Malmöhus	12 192	5 369	17 561	12 811	12 764	6,4	3,5	5,1	3,8	3,8
Hallands	7 397	3 020	10 417	8 488	8 107	12,1	7,4	10,2	8,3	8,0
Göteborgs o Bohus	5 443	1 623	7 066	4 917	4 466	3,0	1,2	2,2	1,5	1,4
Älvsborgs	8 848	3 295	12 143	10 172	9 346	7,9	4,2	6,4	5,3	4,9
Skaraborgs	9 790	3 526	13 316	11 646	11 389	13,6	7,4	11,1	9,7	9,5
Värmlands	6 939	2 225	9 164	7 406	4 886	9,6	6,4	7,5	6,2	4,0
Örebro	4 909	1 571	6 480	4 863	4 111	7,1	3,0	5,3	4,0	3,4
Västmanlands	4 379	1 427	5 806	4 453	4 275	6,3	2,9	4,9	3,8	3,6
Kopparbergs	6 027	1 923	7 950	4 420	3 580	8,2	4,0	6,5	3,6	2,9
Gävleborgs	5 978	2 174	8 152	5 575	4 157	7,9	4,2	6,4	4,4	3,3
Västernorrlands	4 741	1 946	6 687	5 005	3 430	7,0	4,0	5,8	4,3	3,0
Jämtlands	4 778	1 475	6 253	4 839	3 257	14,5	6,1	10,9	8,5	5,7
Västerbottens	6 302	2 146	8 448	6 346	4 386	10,1	4,8	7,9	5,9	4,1
Norrbottnens	5 286	1 328	6 614	3 984	2 384	7,8	2,8	5,8	3,5	2,1
<i>Hela riket</i>										
1980	152 008	54 372	206 380	157 611	138 805	7,1	3,4	5,5	4,2	3,7
1975	177 833	49 918	227 751	169 628	144 114	8,2	3,6	6,4	4,8	4,1
1970	220 970	55 535	276 505	220 932	186 807	10,0	4,6	8,1	6,5	5,5
1965 ¹	315 042	92 518	407 560	343 421	332 139	13,8	8,0	11,8	10,0	9,6

¹ Inklusive personer under 16 år.

Källa: SCB. Folk- och bostadsräkningen 1980 (totalundersökning).

redovisade familjemedlemmar och övriga sysselsatta över 14 år. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åker och för varje företag redovisas högst tre företagare.

I JAK redovisas i fråga om sysselsättningen dels antal personer över 15 år som arbetat på företaget under närmast föregående kvartal, dels antal personer som under en viss mät-

vecka i kvartalet arbetat på företaget. I statistiken redovisas dessutom antal personer som vid något tillfälle under året arbetat på jordbruksföretag.

SCBs inkomst- och förmögenhetsstatistik omfattar mantalsskrivna personer över 15 år. Näringsgrenstillhörigheten bestäms av huvudsakligt förvärsarbete mätt efter arbetsin-

Tabell 15 Antal förvärvsarbetande personer inom jordbruk med binärningar fördelade efter slag av verksamhet inom näringsgrenen år 1980

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing, etc. distributed by branches of industry in 1980

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Slag av verksamhet	Män	Kvinnor	Summa		
			1980	1975	1970
Jordbruk och jakt					
<i>Jordbruk och trädgårdsodling</i>					
Åkerbruk, husdjurskötsel	96 596	42 209	138 805	144 114	186 807
Trädgårdsodling	11 018	4 266	15 284	22 247	24 422
Renskötsel	553	71	824	509	779
Palsdjurskötsel	677	174	851	761	1 337
Annan djurskötsel	157	183	340	294	356
Summa	109 001	46 903	155 904	167 925	213 701
<i>Tjänster inom jordbruk</i>					
Jakt och viltvård	2 859	1 578	4 437	5 085	3 393
	51	12	63	97	138
Summa	111 911	48 493	160 404	173 107	217 232
Skogsbruk					
Fiske	36 282	5 646	41 928	50 729	53 890
	3 815	233	4 048	3 915	5 383
Summa jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					
1980	152 008	54 372	206 380	.	.
1975	177 833	49 918	.	227 751	.
1970	220 970	55 535	.	.	276 505

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1980 (totalundersökning).

komstens storlek. Förvärvsarbetande utgörs här av personer med en arbetsinkomst överstigande genomsnittligt basbelopp.

Statistiken över *lantarbetare* avser personer som fyllt 18 år och som redovisas som anställda hela eller del av andra kvartalet (i vissa fall perioden mars – maj).

Resultat

Uppgifter om förvärvsarbetande och om arbetsåtgång i jordbruk med binärningar redovisas i *tabellerna 14–22* samt i *diagram 3*.

Enligt 1980 års folk- och bostadsräkning förvärvsarbetade 206 380 personer över 15 år inom jordbruk med binärningar, varav 138 805 inom jordbruk. Detta utgjorde 3,7 % av samtliga förvärvsarbetande.

Under 1982 var enligt arbetskraftsundersökningarna, AKU, 180 800 personer sysselsatta i jordbruket och 50 200 sysselsatta i

skogsbruket. 3 600 resp 3 400 personer var arbetslösa, dvs sammanlagt 5,1 % av samtliga arbetslösa.

Följande tablå visar antalet förvärvsarbetande 1981 i jordbruk med binärningar enligt AKU anpassade till folk- och bostadsräkningen.

Jordbruk och jakt	170 400
Skogsbruk	45 400
Fiske	5 100
Totalt	220 900

Förvärvsarbetande företagare och anställda inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar 1980 enligt inkomst- och förmogenhetsstatistiken framgår av följande tablå.

Tabell 16 Antal sysselsatta och arbetslösa m m inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar år 1982

Number of economically active and unemployed population etc. in agriculture, forestry, fishing, etc. in 1982

Närvaro; frånvaro; arbetslöshet; arbetstid	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					Samtliga näringsgrenar		
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Summa
				Jord- bruk	Skogs- bruk			
I arbete, 100-tal	1 591	545	2 136	1 678	423	19 349	15 578	34 927
Mindre än 20 timmar per vecka	79	95	173	..	..	880	2 313	3 193
Frånvarande, 100-tal	160	60	220	130	79	3 371	3 895	7 266
Sjuka	..	..	75	..	..	791	873	1 665
Semester	..	..	81	..	..	1 870	1 673	3 543
Summa sysselsatta, 100-tal	1 751	605	2 356	1 808	502	22 720	19 473	42 193
Arbetslösa, 100-tal	55	19	74	36	34	695	677	1 372
Summa sysselsatta och arbetslösa, 100-tal	1 806	624	2 431	1 844	536	23 416	20 149	43 565
Frånvarofrekvens, procent	9,2	10,0	9,4	7,2	15,8	14,8	20,0	17,2
Arbetslöshetsfrekvens, procent	3,0	3,1	3,0	2,0	6,4	3,0	3,4	3,1
Medelarbetslöshet, antal veckor	..	..	16,0	..	..	19,6	18,5	19,0
Medelarbetstid/vecka, timmar								
Företagare	51,5	33,4	47,3	..	..	46,6	34,9	43,6
Anställda	40,9	33,0	39,3	..	..	39,2	30,9	35,4
Medhjälpare	33,7	32,2	32,6	..	..	33,1	31,7	32,1
Samtliga	46,8	33,0	43,3	..	..	40,0	31,1	36,0

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna (urvalsundersökning, se texten; bortfall 5,8)

	<i>Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske</i>	<i>Samtliga näringsgrenar</i>
Företagare	63 889	244 303
Anställda	61 589	3 945 014
Summa	125 478	4 189 317

Från lantbruksregistret redovisas 243 196 personer över 14 år sysselsatta 1982 på företag med mer än 2 hektar åker. Cirka 39 000 därav var tillfälligt sysselsatta. Andelen yngre företagare på dessa företag har ökat något under senare år som framgår av *tabell 17* och *diagram 3*.

Den totala arbetsåtgången på jordbruksföretag 1981 uppgick enligt undersökningen om jordbrukets arbetskraft, JAK, till 316 milj arbetstimmar. 279 milj timmar hänförde sig till

jordbruket och 21 milj till skogsbruket. Företagaren och familjemedlemmar svarade för 90 % av antalet arbetstimmar. I jordbruket användes 57 % av arbetstiden för djurskötsel. 32 % av företagen, huvudsakligen med stora djurbesättningar hade en arbetstid på mer än 3 600 timmar. Sysselsättningens säsongsvariation framgår av *tabell 20*.

Bibliografi

Källor

Folk- och bostadsräkningen /1960, 1965, 1970, 1975 och 1980/. SCB.

Folk- och bostadsräkningen 1965. Förvärsarbetande befolkning efter näringsgren enligt vid folk- och bostadsräkningen 1970 använd klassificering. SCB. SM Be 1971:16.

Förvärsarbetande befolkning hösten/årli-

Tabell 17 Företagarnas åldersfördelning år 1982

Age distribution of holders in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företagare i åldern, år								Uppgift saknas	Summa
	Under 30	30 – 39	40 – 49	50 – 54	55 – 59	60 – 64	65 – 74	Over 74		
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	670	1 992	2 146	1 286	1 410	1 283	1 106	217	63	10 173
” mellanbygder	1 026	2 386	2 515	1 456	1 565	1 357	1 239	260	61	11 865
” norra slättbygder	1 396	3 347	3 146	1 716	1 884	1 754	1 605	356	128	15 332
Svealands slättbygder	1 484	3 917	3 661	1 966	2 231	2 063	1 625	339	149	17 435
Götalands skogsbygder	3 156	7 206	7 732	4 614	5 037	4 763	5 427	1 406	321	39 662
Mellersta Sveriges skogsbygder	972	2 427	2 405	1 425	1 510	1 488	1 680	516	138	12 561
Nedre Norrland	879	2 720	2 889	1 558	1 716	1 801	1 982	536	126	14 207
Övre Norrland	722	2 007	2 213	1 384	1 548	1 412	1 540	264	98	11 188
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>										
2,1 – 5,0	1 164	3 345	3 820	2 265	2 556	2 716	4 533	1 591	273	22 263
5,1 – 10,0	1 679	4 281	4 965	2 876	3 337	3 660	4 887	1 211	272	27 168
10,1 – 20,0	2 264	5 498	5 682	3 526	4 177	4 095	3 794	702	202	29 940
20,1 – 30,0	1 606	3 688	3 569	2 272	2 512	2 171	1 400	177	94	17 489
30,1 – 50,0	1 815	4 469	4 416	2 363	2 368	1 857	952	115	100	18 455
50,1 – 100,0	1 385	3 571	3 272	1 670	1 508	1 056	453	65	75	13 055
Över 100,0	392	1 150	983	433	443	366	185	33	68	4 053
<i>Hela riket</i>										
1982	10 305	26 002	26 707	15 405	16 901	15 921	16 204	3 894	1 084	132 423
1981	9 687	24 358	25 611	15 566	17 278	16 098	16 327	3 875	752	129 552
1980	9 586	23 347	26 078	16 286	18 043	16 446	17 018	4 060	766	131 630
1979	9 514	22 675	26 539	16 850	18 971	16 676	17 617	4 202	860	133 904
1978	9 442	21 869	27 272	17 624	19 549	17 340	18 336	4 398	771	136 601

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 18 Antal sysselsatta i jordbruket fördelade på företagare och företagens familjemedlemmar samt lejd arbetskraft år 1981
Number of employed in agriculture distributed by holders and holder's families and hired labour in 1981
 Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och personer 15 år och äldre
Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and persons over 14 years of age

Område	Företagare och familjemedlemmar						Lejd arbetskraft						
	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta	Totalt antal syssels- satta	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta	Totalt antal syssels- satta	
	Mer än 30 timmar per vecka		30 timmar och mindre per vecka				Mer än 30 tim- mar per vecka		30 timmar och mindre per vecka				
	Man	Kvinnor	Män	Kvinnor			Män	Kvinnor	Män	Kvinnor			
Län													
Stockholms	1 701	524	452	457	292	149	3 575	594	104	146	139	261	1 244
Uppsala	3 193	1 264	800	874	498	236	6 865	494	80	226	144	405	1 349
Södermanlands	2 306	662	608	714	446	212	4 948	788	125	194	148	365	1 620
Östergötlands	4 609	1 116	1 016	1 360	732	369	9 202	838	135	325	223	683	2 204
Jönköpings	4 767	1 987	1 649	1 628	882	360	11 273	370	187	410	296	586	1 849
Kronobergs	3 285	1 369	1 241	1 046	560	272	7 773	214	93	302	187	429	1 225
Kalmar	4 707	1 738	1 055	1 241	746	353	9 840	597	120	318	243	951	2 229
Gotlands	2 322	1 074	585	598	326	190	5 095	246	82	144	98	373	943
Blekinge	1 620	568	492	474	274	129	3 557	239	58	139	74	393	903
Kristianstads	5 767	2 365	1 489	1 553	866	456	12 496	1 104	199	452	285	1 797	3 837
Malmöhus	6 562	2 581	1 319	1 881	986	552	13 881	1 844	385	501	405	2 018	5 153
Hallands	4 975	1 943	1 253	1 379	662	311	10 523	654	174	345	256	741	2 170
Göteborgs o Bohus	2 991	1 225	1 235	976	480	212	7 119	242	89	345	246	433	1 355
Älvsborgs	6 361	2 591	2 693	2 154	1 101	514	15 414	549	174	623	382	753	2 481
Skaraborgs	7 000	2 290	2 420	2 274	1 049	492	15 525	958	227	635	363	1 200	3 383
Värmlands	3 340	1 483	1 990	1 370	958	375	9 516	430	131	493	264	732	2 050
Örebro	2 441	856	885	839	452	211	5 684	459	89	247	150	436	1 381
Västmanlands	2 471	731	742	778	466	181	5 369	362	57	189	140	280	1 028
Kopparbergs	2 239	1 177	1 122	770	661	265	6 234	212	117	287	153	444	1 213
Gävleborgs	2 655	1 204	1 352	1 012	717	306	7 246	248	81	333	206	467	1 335
Västernorrlands	2 356	1 346	1 430	1 013	658	293	7 096	204	88	389	237	430	1 348
Jämtlands	2 148	1 197	968	670	614	284	5 881	141	78	259	147	596	1 221
Västerbottens	3 139	1 664	2 041	1 528	1 602	459	10 433	186	102	512	300	592	1 692
Norrbottens	1 632	807	800	496	535	224	4 494	142	61	223	123	395	944
Hela riket													
1981	84 587	33 762	29 637	27 085	16 563	7 405	199 039	12 115	3 036	8 037	5 209	15 760	44 157
1980	85 997	34 238	29 630	26 120	15 650	6 700	198 335	12 700	2 951	7 587	4 715	16 528	44 481
1979	91 792	37 252	31 483	28 690	16 697	7 122	213 396	13 630	3 315	6 543	4 119	18 814	46 421
1978	94 417	38 375	32 076	29 578	16 625	7 159	218 230	14 256	3 323	6 963	4 448	19 339	48 329
1977	97 231	40 032	31 623	29 420	17 491	7 382	223 179	14 576	3 261	7 305	4 559	19 748	49 449

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 19 Antal arbetstimmar på jordbruksföretag år 1981 i olika driftsgrenar/produktionsgrenar. Milj timmar

Number of working hours on farms in 1981 in different economic activities and agricultural production lines. Millions of hours

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Arbetskraftskategori; storleksgrupp	Djur- sköt- sel	Växt- odling och öv- rigt jord- bruks- arbete	Admini- strativt arbete	Summa jord- bruk	Skogs- bruk	Övrigt	Totalt	Totalt antal timmar per företag
Företagare och familjemedlemmar								
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 10,0	26,6	14,6	2,0	43,3	5,3	2,1	50,7	1 262
10,1 – 20,0	37,5	19,5	2,7	59,7	5,3	3,7	68,6	2 501
20,1 – 30,0	27,0	14,6	1,6	43,3	2,7	1,8	47,8	3 177
30,1 – 50,0	33,2	20,5	2,4	56,1	2,7	2,9	61,6	3 789
Över 50,0	23,3	24,3	3,3	50,9	2,8	2,0	55,7	4 118
Totalt	147,6	93,5	12,1	253,2	18,8	12,5	284,5	2 529
Övriga sysselsatta								
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 10,0	2,3	1,3	0,0	3,6	0,4	0,2	4,3	106
10,1 – 20,0	1,5	1,7	0,1	3,4	0,4	0,8	4,6	167
20,1 – 30,0	1,2	0,8	0,0	2,0	0,1	0,3	2,4	162
30,1 – 50,0	2,6	2,6	0,0	5,3	0,5	0,5	6,3	386
Över 50,0	4,5	6,9	0,4	11,9	1,0	1,2	14,1	1 042
Totalt	12,2	13,3	0,7	26,2	2,4	3,0	31,7	281
Samtliga								
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 10,0	28,9	15,9	2,1	46,9	5,7	2,3	55,0	1 367
10,1 – 20,0	39,0	21,2	2,9	63,1	5,7	4,4	73,2	2 667
20,1 – 30,0	28,2	15,4	1,7	45,3	2,9	2,1	50,3	3 340
30,1 – 50,0	35,8	23,1	2,5	61,4	3,2	3,4	67,9	4 176
Över 50,0	27,8	31,2	3,7	62,8	3,8	3,3	69,8	5 160
Totalt	159,8	106,8	12,8	279,4	21,2	15,5	316,1	2 811

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

gen sedan 1970/ enligt arbetskraftsundersökningarna. Resultat anpassade till i folk- och bostadsräkningen /1970, 1975 resp 1980/ använda begrepp. SCB. SM Am 1971:23, 1972:24, 1973:33, 1974:30, 1975:28, 1977:1.1 och 1.2, 1978:3.6, 1979:5.6, 1980:1.7.

Arbetskraftsundersökningarna /sedan 1970 har uppgifter redovisats varje månad, kvartal och helår/. SCB. SM Am. Årsmedeltal återfinns i nr 1972:11, 1973:13, 1974:8, 1975:11,

1976:1.3, 1977:2.4, 1978:3.3, 1979:5.3, 1980:1.5, 1981:2.4, 1982:7 och i Arbetskraftsundersökningen. Årsmedeltal/årligen sedan 1970; råtabeller/.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Jordbruksföretag, företagare samt sysselsatta /årligen sedan 1977/. SCB. SM J 1978:6.1, 1979:6.1, 1980:5.1, 1981:5.1.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Företagarekategorier samt åldersfördelning för företagare /1968–1970, 1972–1975; upp-

gifter för län och naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:26 och 32, 1971:14, 1973:16, 1974:13, 1975:13 och 1976:5.3. Resultat för 1971 och 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1971 respektive 1976.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Antal sysselsatta vid jordbruksföretag /1972–1975; uppgifter för olika storleksgrupper efter hektar åker. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1973:62, 1974:28, 1975:18 och 1976:5.8. Resultat för 1976 återfinns i Lantbruksräkningen 1976.

Jordbrukets arbetskraft 1980, 1981. SCB. SM J 1981:17, 1982:13 . . .

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /årligen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5, 1979:3, 1980:14, 1981:9.3, 1982:5.1 . . .

Löner för lantarbetare /årligen sedan 1963/. SCB. SM Am 1971:8, 1972:13, 1973:1, 1973:48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8, 1979:16, 1980:16, 1981:16, 1982:14, 1983:16 . . . (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2.)

Löner för trädgårdsarbetare /årligen 1967–1977/. SCB. SM Am 1971:31, 1972:36, 1973:15, 1974:3, 1974:70, 1975:70, 1976:27, 1977:38 och 1978:12.

Tabell 20 Antal sysselsatta personer på jordbruksföretag under olika kvartal år 1981

Number of economically active persons on farms in different quarters of 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Arbetskraftskategori	Antal sysselsatta, 1000-tal			
	Kvar-tal 1	Kvar-tal 2	Kvar-tal 3	Kvar-tal 4
Företagare	115,1	117,8	119,2	114,3
Maka/make	48,1	52,0	53,4	46,5
Övr fam medlemmar	26,7	35,1	37,5	28,7
Samtl fam medlemmar	189,8	204,8	210,1	189,5
Övrig arbetskraft	21,2	35,8	63,4	29,7
Samtliga	211,0	240,6	273,5	219,2

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

Tabell 21 Antal jordbruksföretag efter total arbetsinsats i företaget år 1981

Number of holdings by total labour consumption in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Storleksgrupp; besättnings- storlek	Totalt antal arbetstimmar								Summa företag
	0	1 — 400	401 — 900	901 — 1800	1801 — 2700	2701 — 3600	3601 — 7200	7201 —	
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>									
2,1 — 10,0	812	5 519	11 377	10 635	5 965	3 444	1 891	—	39 643
10,1 — 20,0	—	1 701	2 982	3 962	5 699	6 173	6 924	111	27 552
20,1 — 30,0	—	260	838	2 342	2 111	2 971	5 840	541	14 903
30,1 — 50,0	—	—	318	1 244	1 508	2 604	9 930	539	16 143
Över 50,0	—	—	27	414	1 592	1 460	8 316	1 837	13 646
Totalt	812	7 480	15 542	18 597	16 875	16 652	32 901	3 028	111 887
<i>Besättnings- storlek, antal mjölkkor</i>									
Inga djur	812	6 917	9 600	5 358	3 406	2 735	1 648	168	30 644
0 mjölkkor	—	563	5 767	10 741	7 411	5 634	8 396	537	39 049
1 — 3 mjölkkor	—	—	175	1 555	1 497	86	371	—	3 684
4 — 9 mjölkkor	—	—	—	943	3 867	3 697	3 604	63	12 174
10 — 24 mjölkkor	—	—	—	—	694	4 358	12 977	785	18 814
Over 24 mjölkkor	—	—	—	—	—	142	5 905	1 475	7 522

Källa: SCB, jordbrukets arbetskraft.

Tabell 22 Antal lantarbetare i olika åldersklasser år 1981**Number of agricultural workers in different age groups in 1981**

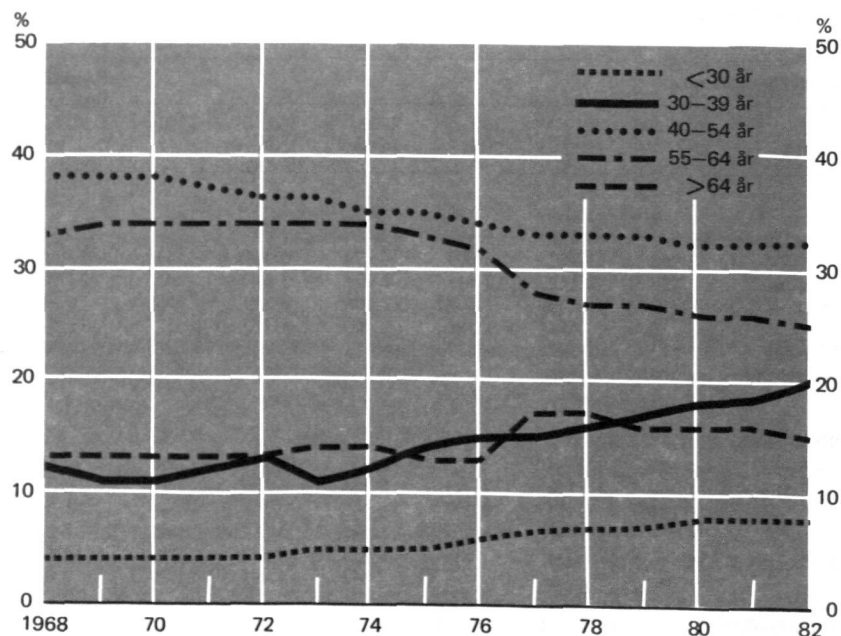
Avser lantarbetare exklusive personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga
 Figures refer to agricultural workers excluding persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorförare, maskinförare och maskin- skötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rättare	Förmän i djurstallar	Övriga arbe- tare som fyllt 18 år	Summa
<i>Åldersklasser</i>						
Under 30	1 707	640	212	50	1 411	4 020
30—39	750	268	156	67	265	1 506
40—49	419	174	104	28	281	1 006
50—54	220	78	32	40	172	542
55—59	380	99	65	26	176	746
60—64	360	84	33	23	194	694
65—69	53	6	1	6	85	151
Över 69	21	8	—	—	18	47
<i>Samtliga</i>						
1982	3 910	1 357	603	240	2 602	8 712
1981	4 026	1 459	784	310	2 539	9 118
1980	4 723	1 743	653	248	2 082	9 449
1979	4 803	1 841	836	294	2 614	10 388
1978	5 067	1 874	812	284	2 896	10 933

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se avsnitt 13.2).

Diagram 3 Företagarnas åldersfördelning 1968-1982. Procent.

Avser företag med mer än 2 hektar åker

4.3 AVBYTARVERKSAMHET

Avbytarverksamheten är organiserad genom Lantbrukets Avbyartjänst AB, som bildades 1975. Då överfördes den försöksverksamhet som Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedrivit sedan 1971 och ett antal fristående avbytar-kretsar till bolaget.

Verksamheten bedrivs i första hand för att djurägarna skall ges möjlighet till en planlagd ledighet om högst 50 dagar per år. Dagarna får fördelas på dels en regelbunden ledighet, dels en årlig sammanhängande period om högst 10 dagar. Djurägarna har i mån av tillgång på avbytare även möjlighet att få hjälp exempelvis vid sjukdom. Verksamheten är öppen för alla lantbrukare med animalieproduktion. Genom att pengar avsätts inom ramen för jordbruksprisavtalet kan lantbrukarna erbjudas ledigheten mot en rimlig avgift.

Avbytarna är anställda av Avbyartjänsten. En heltidsanställd avbytare arbetar inom en krets av 5 till 8 djurbesättningar. Arbetsledningen och kontakterna med djurägarna sköts regionalt av den organisation som Avbyartjänsten träffat avtal med, vanligen mejeriföreningen, husdjursföreningen eller hushållningssällskapet.

För att verksamheten skall klaras vid akuta sjukdomsfall och vid särskilt stor efterfrågan på avbytare, har en kår av reservavbytare byggts upp.

Resultat

Antal avbytare och abonnerande företag vid utgången av åren 1979–1982 framgår av tabell nedan.

Avbytare	1979	1980	1981	1982
Ordinarie	1 024	1 190	1 214	1 224
Reserver	1 157	1 360	1 502	1 643
Företag	7 419	8 156	8 165	8 085

Under 1982 förekom mjölkproduktion vid 95% av de abonnerande företagen. Ytterligare omkring 1 200 företag anlätade Avbyartjänsten vid enstaka tillfällen. Totalt utfördes 239 000 dagsverken under året.

Bibliografi

Lantbruksåret /uppgifter om Avbyartjänsten årligen sedan 1975/. Lantbrukarnas Riksförbund.

4.4 ARBETSSKADOR

Arbetskyddsstyrelsen och SCB sammanställer årligen uppgifter om antalet arbetsskador inom jordbruk och trädgårdsbruk. Sammanställningen ligger bl a till grund för arbetskyddsstyrelsens informationsverksamhet.

Fr o m 1 juli 1977 inkluderar detta material uppgifter om skador som drabbat såväl anställd arbetskraft som egen företagare. I redovisningen ingår ej uppgifter om yrkessjukdomar, exempelvis hörselskador och ryggbesvär.

Enligt gällande lag är numera alla förvärvsarbetande, även egna företagare, obligatoriskt försäkrade mot arbetsskada. Arbetsgivare har skyldighet att anmäla arbetsskada, då sådan inträffat, till allmän försäkringskassa. Denna skyldighet gäller även egna företagare. Anmälan skall göras, om skadan medfört eller skäli-gen kan antas medföra rätt till sjukvårds-ersättning eller ersättning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring.

I landet finns 19 yrkesinspektioner. Dessa är underställda arbetskyddsstyrelsen. En inkommen arbetsskadeanmälan behandlas först vid allmän försäkringskassa, som därefter sänder anmälan till yrkesinspektionen för kodifiering.

Resultat

Antalet olycksfall 1979 bland anställda och företagare inom jordbruk och trädgårdsbruk framgår av följande tabell.

Kategori	Jordbruk	Trädgårds- bruk	Summa
Anställda	1 568	635	2 203
Företagare	3 178	52	3 230
Totalt	4 746	687	5 433

Som framgår av tabell 23 inträffade de flesta olycksfallen inom åkerbruk och husdjurskötsel i samband med skogsarbete och husdjurskötsel. Snukning, sträckning samt kross-, kläm- och sårskador var de vanligaste skadetyperna och omfattade nära 70 procent av olycksfallen. Antalet dödsfall bland anställda var 4.

Tabell 23 Arbetsolycksfall inom åkerbruk och husdjursskötsel fördelade efter huvudsysselsättning och efter skadans art 1979
Occupational accidents in crop and livestock farming by main activity and by type of injury in 1979

Huvudsysselsättning; skadans art	Arbets- olycksfall, antal	%
Huvudsysselsättning		
Husdjursskötsel	721	15
Traktorarbete och transportarbete	457	10
Arbete med jordbruksmaskiner	263	6
Skogsarbete	760	16
Byggnadsarbete	156	3
Övrigt	2 389	50
Totalt	4 746	100
Skadans art		
Skelettskada	884	19
Hjärmskada	52	1
Skada på inre organ	45	1
Förlust av kroppsdel	74	2
Stukning, sträckning	1 353	28
Kross- och klämskada	953	20
Sårskada	962	20
Övrigt	423	9
Totalt	4 746	100

Bibliografi

Källa

Yrkesskador inom jordbruk och trädgårdsnäring /årligen sedan 1971: uppgifter för anställd arbetskraft särredovisas dock ej/. Arbetarskyddsstyrelsen (stencil).

Arbetsskador 1979. Arbetarskyddsstyrelsen och SCB.

Andra undersökningar

Yrkesskador/årligen sedan 1955; uppgifter om antal yrkesskador och skadornas s k svårighetsgrader/. Riksförsäkringsverket.

5 Fastigheter och byggnader

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	24–27
5.2 Jordbruksfastigheternas priser	28–30
5.3 Byggnadsverksamhet	31–33

5.1 JORDBRUKSFASTIGHETERNAS TAXERINGSVÄRDEN

Uppgifter om taxeringsutfallet publiceras årligen av SCB. Normalt äger numera allmän fastighetstaxering rum ungefär vart femte år – den senaste år 1981 – och däremellan verkställs särskild fastighetstaxering.

I föreliggande avsnitt redovisas vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt 1982 års särskilda fastighetstaxering. Dessutom redovisas jordbruksfastigheternas hektarvärden från 1981 års allmänna fastighetstaxering.

Taxeringens genomförande

För jordbruksfastigheter skulle vid 1981 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxeringsenhet utgjorde 67,5% av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under år 1978.

Särskild fastighetstaxering sker de år då allmän fastighetstaxering inte äger rum. Nytt taxeringsvärde åsätts bl a vid avstyckning eller sammanslagning av taxeringsenheter. Dessutom görs omtaxering av fastighet vars värde ändrats med minst 20%, dock minst 25 000 kronor, genom ny-, till- eller ombyggnad.

Särskild fastighetstaxering skall ske efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt som tillämpats vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering.

Delvärden

Det totala taxeringsvärdet för jordbruksfastigheter var vid 1981 års taxering fördelat på sex delvärden:

a) skogsbruksvärde	dvs värdet av taxeringsenhetens skogsmark med växande skog och markanläggningar, som används eller behövs för skogsbruk
b) skogsimpedimentsvärde	dvs värdet av de skogsimpediment som hör till taxeringsenheten
c) jordbruksvärde	dvs värdet av taxeringsenhetens åkermark, betesmark och markanläggningar, som används eller behövs för växtodling
d) tomtmarksvärde	dv värdet av taxeringsenhetens tomtmark
e) bostadsbyggnadsvärde	dvs värdet av de småhus och hyreshus som hör till taxeringsenheten
f) ekonomibyggnadsvärde	dvs värdet av de ekonomibyggnader som hör till taxeringsenheten

Jämförbarhet

Varje år allmän fastighetstaxering sker ändras definitionen av olika begrepp, nya begrepp tillkommer och andra utgår. Mellan fastighetstaxeringarna görs däremot inga ändringar. För vissa begrepp, i huvudsak de som ej ändrats, kan jämförelse göras med tidigare års uppgifter. För begrepp som ändrats behandlas jämförbarheten närmare i publikationen över de allmänna fastighetstaxeringarna.

Tabell 24 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden, 1 000-tal kronor, och antal taxeringsenheter enligt särskild fastighetstaxering år 1982

Assessed values of agricultural real estates, thousands of Swedish kronor, and number of assessed units according to the assessment of real estate in 1982

Område	Jordbruksvärde	Därav åkervärde	Skogsbruksvärde	Skogsimpedimentsvärde	Tomtmärksvärde	Bostadsbyggnadsvärde	Ekonomibyggnadsvärde	Totalt taxeringsvärde	Antal taxeringsenheter
<i>Län</i>									
Stockholms	487 875	464 275	834 127	10 136	354 676	600 375	164 284	2 451 494	5 905
Uppsala	911 471	884 647	1 436 859	8 976	235 709	687 206	257 574	3 544 349	6 942
Södermanlands	781 834	749 324	1 422 768	7 951	225 667	676 664	211 724	3 330 050	5 459
Östergötlands	2 049 011	1 963 121	2 726 186	15 372	330 542	1 109 000	366 224	6 596 457	10 435
Jönköpings	563 922	504 008	4 143 516	22 075	287 389	1 045 438	332 365	6 395 620	14 575
Kronobergs	363 147	324 358	3 777 997	25 367	251 869	927 175	240 162	5 585 626	14 197
Kalmar	993 511	913 915	3 780 607	15 268	258 918	902 626	390 699	6 341 950	12 360
Gotlands	383 153	370 742	204 960	4 719	105 304	402 128	235 350	1 335 628	6 271
Blekinge	392 726	364 681	1 054 762	1 865	91 000	368 797	162 064	2 071 566	6 249
Kristianstads	2 403 841	2 268 507	1 691 579	7 346	311 610	975 494	639 170	6 029 253	16 214
Malmöhus	4 907 034	4 784 713	420 155	1 072	383 859	1 079 772	669 928	7 460 901	14 292
Hallands	1 360 616	1 319 083	1 296 754	15 621	297 266	892 104	538 008	4 399 941	11 739
Göteborgs o Bohus	511 402	478 058	630 805	21 640	378 796	777 031	179 315	2 499 285	9 907
Älvsborgs	1 067 196	1 011 757	3 021 815	28 350	512 150	1 632 116	457 589	6 721 397	22 915
Skaraborgs	2 993 222	2 905 841	1 696 731	6 467	339 319	1 337 880	724 213	7 098 064	18 144
Värmlands	387 453	374 267	4 775 266	34 081	327 364	1 167 638	254 899	6 943 997	24 163
Örebro	774 076	751 174	2 398 954	17 493	239 368	668 009	214 360	4 307 092	9 973
Västmanlands	705 803	690 632	1 256 384	10 584	151 601	542 153	197 601	2 864 139	5 596
Kopparbergs	199 023	193 754	4 149 478	48 504	339 275	1 269 851	190 257	6 196 156	32 825
Gävleborgs	165 696	161 467	3 164 651	37 026	254 867	917 483	185 022	4 725 473	13 937
Västernorrlands	115 014	111 058	2 973 669	18 338	225 669	799 729	154 038	4 289 168	18 984
Jämtlands	100 683	96 998	2 641 607	32 830	207 412	855 722	138 085	3 976 394	17 130
Västerbottens	187 765	185 440	3 191 833	33 081	325 373	1 003 077	263 833	5 004 993	23 670
Norrbottens	99 816	96 992	2 398 971	96 946	189 351	644 652	164 339	3 593 161	17 237
<i>Hela riket</i>									
1982	22 905 290	21 968 812	55 090 434	521 108	6 624 354	21 282 120	7 331 103	113 762 154	339 119
1981	22 685 778	21 784 467	54 787 356	519 398	6 655 241	21 124 451	7 361 018	113 151 485	338 765
1980	12 314 282	11 799 679	20 514 258	..	..	..	..	48 866 007	322 575
1979	12 326 045	11 810 903	20 531 171	..	..	..	..	48 842 744	323 646
1978	12 335 789	11 820 658	20 541 375	..	..	..	..	48 774 027	324 563

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1982 (totalundersökning).

Tabell 25 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt särskild fastighetstaxering år 1982. 1 000-tal kronor

Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the assessment of real estate in 1982. Thousands of Swedish kronor

Område	Fysisk person	Juridisk person						Okänd ägare	Samtliga ägarekategorier	
		Staten	Borgerlig kommun	Kyrkan	Dödsbo	Svenskt aktiebolag	Annan juridisk person			
<i>Län</i>										
Stockholms	1 580 514	143 946	247 963	63 557	130 075	149 518	135 245	676	2 451 494	
Uppsala	2 267 366	214 202	47 126	102 288	107 520	666 487	138 709	651	3 544 349	
Södermanlands	2 463 276	202 759	114 821	86 771	159 348	165 470	137 596	9	3 330 350	
Östergötlands	4 732 766	382 182	168 584	191 150	212 321	615 435	293 836	183	6 596 457	
Jönköpings	5 245 816	336 197	135 156	189 599	271 945	151 186	65 543	178	6 395 620	
Kronobergs	4 395 507	243 360	88 432	180 312	246 297	392 198	39 520	--	5 585 626	
Kalmar	5 096 034	418 460	119 491	143 138	215 965	286 958	60 455	1 449	6 341 950	
Gotlands	1 234 690	13 885	4 110	25 085	36 977	17 962	2 919	--	1 335 628	
Blekinge	1 833 220	54 448	52 738	22 122	71 741	33 081	4 216	--	2 071 566	
Kristianstads	5 243 763	226 853	111 141	131 977	157 182	104 010	54 312	15	6 029 253	
Malmöhus	5 895 620	256 679	347 521	350 959	142 066	338 617	128 852	587	7 460 901	
Hallands	3 789 084	142 887	99 286	110 155	159 213	70 177	28 938	201	4 399 941	
Göteborgs o Bohus	2 071 384	57 814	117 836	39 811	146 747	39 675	25 861	157	2 499 285	
Älvsborgs	5 626 755	201 397	140 714	123 683	331 249	201 141	95 893	565	6 721 397	
Skaraborgs	5 887 119	388 642	74 927	270 222	220 624	154 900	99 901	1 729	7 098 064	
Värmlands	4 320 257	169 245	116 809	149 056	356 262	1 807 727	24 395	246	6 943 997	
Orebro	2 585 473	728 530	86 872	103 931	112 816	588 956	98 328	2 186	4 307 092	
Västmanlands	1 859 967	434 100	97 351	64 135	104 443	232 137	72 006	--	2 864 139	
Kopparbergs	3 230 101	440 490	67 125	43 832	434 873	1 661 515	317 673	547	6 196 156	
Gävleborgs	2 681 693	227 403	53 592	73 903	164 847	1 447 196	76 737	102	4 725 473	
Västernorrlands	2 308 715	217 960	36 909	85 849	167 434	1 432 635	39 627	39	4 289 168	
Jämtlands	2 116 159	230 714	23 529	56 070	179 010	1 349 747	21 165	--	3 976 394	
Västerbottens	2 898 640	876 755	39 829	20 927	145 364	961 539	61 805	134	5 004 993	
Norrbottnens	1 678 134	1 150 391	89 840	11 500	148 199	366 353	148 564	180	3 593 161	
<i>Hela riket</i>										
1982	81 042 053	7 759 299	2 481 702	2 640 032	4 422 518	13 234 620	2 172 096	9 834	113 762 154	
1981	80 144 016	7 567 479	2 430 003	2 606 773	5 030 773	13 166 871	2 201 648	3 922	113 151 485	
1980	34 152 486	2 914 011	1 491 016	1 205 850	2 062 769	6 033 146	1 006 579	150	48 866 007	
1979	34 072 793	2 876 476	1 489 562	1 200 810	2 095 615	6 110 621	996 802	65	48 842 744	
1978	33 953 939	2 855 806	1 488 568	1 200 802	2 140 403	6 136 737	997 707	65	48 774 027	

Källa; SCB, särskild fastighetstaxering 1982 (totalundersökning).

Resultat

Uppgifter om jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt den särskilda fastighetstaxeringen 1982 redovisas i *tabellerna 24–26*. I *tabell 27* återfinns vissa uppgifter från 1981 års allmänna fastighetstaxering.

Det totala taxeringsvärdet för de sammanlagt c:a 339 000 jordbruksfastigheterna uppgick 1982 till 113,8 miljarder kronor. Jordbruksvärdet utgjorde 20 % därav och skogsbruksvärdet 48 %.

Tabell 26 Byggnadsvärden, antal värderingsenheter och antal taxeringsenheter med byggnadsvärde för jordbruksfastigheter enligt särskild fastighetstaxering år 1982
 Building values, number of buildings and number of assessed units with building value according to the assessment of agricultural real estate in 1982

Område	Bostadsbyggnader			Ekonomibyggnader m m		
	Värde, 1 000 kronor	Antal tax enheter med bost byggn värde	Antal vär- derings- enheter	Värde, 1 000 kronor	Antal tax enheter med ekonomi- byggn värde	Antal vär- derings- enheter
<i>Län</i>						
Stockholms	600 375	4 171	6 644	164 284	2 903	5 993
Uppsala	687 206	5 424	7 874	257 574	4 546	8 799
Södermanlands	676 664	4 301	6 991	211 724	3 327	6 299
Östergötlands	1 109 000	8 383	12 729	366 224	6 486	11 188
Jönköpings	1 045 438	12 144	14 015	332 365	8 453	16 438
Kronobergs	927 175	10 848	11 671	240 162	6 718	14 530
Kalmar	902 626	10 345	13 464	390 699	7 610	13 383
Gotlands	402 128	3 676	4 069	235 350	2 869	7 282
Blekinge	368 797	4 297	4 692	162 064	2 651	5 421
Kristianstads	975 494	10 933	12 050	639 170	8 779	19 595
Malmöhus	1 079 772	9 841	11 649	669 928	9 227	18 691
Hallands	892 104	9 135	10 011	538 008	7 315	15 247
Göteborgs o Bohus	777 031	7 467	8 397	179 315	4 656	10 891
Älvsborgs	1 632 116	17 123	18 972	457 589	10 959	25 332
Skaraborgs	1 337 880	13 147	16 422	724 213	10 774	25 367
Värmlands	1 167 638	14 880	16 701	254 899	6 981	14 600
Örebro	668 009	6 473	8 026	214 360	4 383	9 290
Västmanlands	542 153	4 308	6 091	197 601	3 684	7 117
Kopparbergs	1 269 851	13 512	16 920	190 257	5 168	14 632
Gävleborgs	917 483	9 155	11 298	185 022	5 214	11 180
Västernorrlands	799 729	11 152	12 723	154 038	4 233	12 741
Jämtlands	855 722	10 513	12 729	138 085	3 731	10 668
Västerbottens	1 003 077	15 818	16 693	263 833	6 374	17 585
Norrbottns	644 652	11 039	11 983	164 339	3 627	12 336
<i>Hela riket</i>						
1982	21 282 120	228 085	272 814	7 331 103	140 668	314 605
1981	21 124 451	228 071	268 691	7 361 018	140 954	315 932
1980	9 718 174	..	..	3 406 048	..	..
1979	9 682 588	..	..	3 361 791	..	..
1978	9 641 851	..	..	3 294 344	..	..

Källa: SCB, särskild fastighetstaxering 1982 (totalundersökning).

Bibliografi

Allmän fastighetstaxering. Del 1 och 2/1970, 1975 och 1981; del 1 innehåller i huvudsak uppgifter om fastigheternas taxeringsvärden och del 2 uppgifter om markens användning och ägare samt om småhusfastigheternas storlek, ålder och standard/. SCB.

Allmän fastighetstaxering 1975. SCB. SM N 1975:74.

Allmän fastighetstaxering 1981. SCB. SM N 1981:19.

Särskild fastighetstaxering /ärligen sedan 1971 utom år då allmän fastighetstaxering genomförs/. SCB. SM N 1971:89, 1972:68, 1973:72, 1974:75, 1976:21, 1977:20, 1978:20, 1979:19, 1980:15, 1981: 19, 1982:14 . . .

Tabell 27 Antal taxeringsenheter samt jordbruksfastigheternas taxeringsvärden i kronor per hektar åker respektive skog enligt den allmänna fastighetstaxeringen år 1981

Number of assessed units and assessed values of agricultural real estates in Swedish kronor per hectare according to the general assessment of real estate in 1981

Område; storleksgrupp	Antal taxerings- enheter	Jordbruks- värde	Därav åker- marksvärde	Skogsbruks- värde
<i>Län</i>				
Stockholms	5 863	5 949	4 820	2 949
Uppsala	6 896	6 808	5 683	3 626
Södermanlands	5 416	6 890	5 516	4 328
Östergötlands	10 414	10 634	9 154	4 618
Jönköpings	14 584	6 297	5 209	6 562
Kronobergs	14 117	6 274	5 213	6 610
Kalmar	12 392	7 940	6 942	5 315
Gotlands	6 251	5 261	4 447	1 584
Blekinge	6 234	11 412	9 735	5 807
Kristianstads	16 263	15 676	12 886	6 324
Malmöhus	14 436	19 816	16 070	5 832
Hallands	11 762	12 523	10 575	5 081
Göteborgs o Bohus	9 883	8 415	6 632	3 743
Älvsborgs	22 905	7 456	6 184	4 595
Skaraborgs	18 159	12 405	10 386	5 085
Värmlands	24 081	3 261	2 822	3 659
Örebro	9 964	7 650	6 401	4 241
Västmanlands	5 550	6 558	5 331	3 343
Kopparbergs	32 875	2 800	2 559	2 126
Gävleborgs	13 931	2 323	2 001	2 189
Västernorrlands	18 967	1 783	1 579	1 786
Jämtlands	17 036	1 985	1 791	962
Västerbottens	23 640	2 005	1 822	1 005
Norrbottns	17 137	2 117	1 879	608
<i>Storleksgrupp, hektar skog</i>				
0	52 515	..	..	—
1 — 10	97 551	..	..	3 460
11 — 25	68 087	..	..	3 752
26 — 50	54 605	..	..	3 704
51 — 100	37 688	..	..	3 274
101 — 200	18 392	..	..	2 670
201 — 400	6 466	..	..	2 361
Över 400	3 452	..	..	1 798
<i>Hela riket</i>				
1981	338 756	8 809	7 460	2 419
1975 ¹	328 003	4 172	3 998	904

¹ För 1975 använda definitioner se Jordbruksstatistisk årsbok 1981.

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1981 (totalundersökning).

Tabell 28 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ år 1981
Purchases of agricultural real estates in 1981

Område	Köp av hel fastighet				Köp av del av fastighet			
	Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median	Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
<i>Län</i>								
Stockholms	26	773	455	1,71	14	1 054	618	1,70
Uppsala	28	491	323	1,50	26	125	92	1,43
Södermanlands	21	502	378	1,43	12	330	224	1,42
Östergötlands	50	676	528	1,32	25	345	240	1,42
Jönköpings	73	522	426	1,21	7	155	120	1,32
Kronobergs	71	420	344	1,30	8	247	213	1,10
Kalmar	45	516	374	1,34	20	436	288	1,50
Gotlands	35	382	273	1,53	2	250	71	3,00
Blekinge	22	464	396	1,40	6	407	302	1,40
Kristianstads	102	480	336	1,40	21	224	140	1,43
Malmöhus	112	620	419	1,41	12	350	252	1,60
Hallands	61	406	305	1,31	39	159	104	1,53
Göteborgs o Bohus	31	321	246	1,33	14	169	117	1,50
Älvsborgs	123	421	286	1,50	24	396	243	1,50
Skaraborgs	153	546	440	1,23	21	218	199	1,32
Värmlands	118	373	236	1,41	19	158	96	1,43
Örebro	52	423	331	1,43	24	360	237	1,52
Västmanlands	21	808	528	1,52	9	161	98	1,82
Kopparbergs	86	143	98	1,70	41	147	92	1,81
Gävleborgs	45	272	162	1,81	35	80	49	1,52
Västernorrlands	62	195	135	1,31	25	121	81	1,42
Jämtlands	39	156	108	1,51	17	68	35	2,02
Västerbottens	71	168	103	1,63	29	60	49	1,60
Norrbottens	36	112	67	1,22	32	49	25	2,10
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	106	606	426	1,40	34	205	135	1,50
» mellanbygder	131	510	353	1,42	23	389	300	1,42
» norra slättbygder	172	540	437	1,32	32	292	235	1,31
Svealands slättbygder	128	640	420	1,50	73	355	222	1,51
Götalands skogsbygder	425	453	345	1,31	92	231	150	1,51
Mellersta Sveriges skogsbygder	193	340	237	1,51	75	277	177	1,44
Nedre Norrland	207	199	126	1,52	88	108	66	1,61
Övre Norrland	121	147	92	1,53	65	56	35	2,03
<i>Hela riket</i>	1 483	420	303	1,43	482	220	146	1,53

¹ Prisprovade förvärv för jord- och skogsbruksändamål. — ² Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Summa				Lagfama släktköp			
Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median	Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000- tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000- tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
40	871	512	1,71	19	939	588	0,82
54	315	212	1,50	35	283	474	0,62
33	440	322	1,42	16	363	469	0,80
75	565	432	1,40	51	354	514	0,64
80	490	400	1,21	131	349	488	0,61
79	402	331	1,23	139	266	411	0,63
65	492	347	1,42	93	321	469	0,44
37	375	262	1,52	48	308	419	0,60
28	452	376	1,40	72	227	418	0,60
123	436	303	1,40	97	301	444	0,50
124	594	403	1,42	39	316	382	0,93
100	310	227	1,42	113	300	443	0,54
45	274	206	1,33	56	187	330	0,50
147	417	279	1,54	136	224	362	0,53
174	507	411	1,24	78	282	431	0,50
137	343	216	1,41	117	235	284	0,72
76	403	302	1,43	26	198	260	0,70
30	614	399	1,54	30	271	422	0,44
127	144	96	1,72	122	199	277	0,80
80	188	113	1,70	116	208	252	0,80
87	174	119	1,33	108	159	206	0,80
56	129	86	1,53	91	172	222	0,70
100	137	88	1,60	158	159	165	1,00
68	82	47	1,80	53	114	133	0,92
140	509	356	1,42	58	421	537	0,70
154	492	345	1,42	130	328	441	0,61
204	501	405	1,33	729	269	419	0,54
201	537	348	1,50	108	295	445	0,50
517	414	310	1,33	146	383	456	0,71
268	322	220	1,50	228	216	300	0,71
295	171	108	1,50	308	169	201	0,83
186	115	72	1,62	237	147	161	0,90
1 965	371	265	1,40	1 944	250	348	0,63

5.2 JORDBRUKSFASTIGHETERNAS PRISER

SCB upprättar årligen statistik över antalet lagfartsärenden samt över priserna på jordbruksfastigheter. Lagfartsstatistiken avser att belysa antalet ägarskiften och omsättningen för lagfarna fång av jordbruksfastighet. Prisstatistikens huvudsyften är att utgöra underlag för bedömningar i samband med allmän fastighetstaxering samt att ge information om priser och prisutveckling för jordbruksfastigheter.

Undersökningens innehåll och genomförande

Lagfartsstatistiken grundar sig på underrättelser rörande sökt lagfart som SCB erhåller varje månad i form av lagfartsregister. Statistiken omfattar samtliga lagfarter under undersökningsåret med undantag av vilandeförklarade.

Uppgifterna för prisstatistiken kommer dels ifrån lantbruksnämnderna, dels, beträffande släktköp, ifrån lagfartsregistren. Lantbruksnämnderna inventerar förvärven av jordbruksfastighet i samband med nämndens prövning enligt jordförvärvslagen. Prisstatistiken omfattar vanliga köp som ansetts representera »marknadsvärde» enligt kommunalskattelagen samt släktköp. Detta innebär att följande köp inte tas med

- köp av speciell karaktär t ex med intressegemenskap
- köp av ideell andel
- köp som omfattar mindre än 2 hektar totalt
- köp där annan fastighet ingår med mer än 25 % av sammanlagda taxeringsvärdet.

Med släktköp avses köp från föräldrar, far- eller morföräldrar eller från make(a).

Den s k *köpeskillingskoefficienten* som redovisas i tabellerna utgör kvoten mellan köpeskilling och taxeringsvärde. Den redovisas dels som ovägt medeltal, dels som median.

Kvalitet

SCB bedömer att felen i lagfartsstatistiken är små. Felen i prisstatistiken bedöms vara måttliga med undantag för ett bortfall av engångskaraktär i 1981 års redovisning. Bortfallet uppgår till ca 1 200 poster och berör främst

köp av del av taxeringsenhet. Bortfallet påverkar resultaten så att köpeskillingskoefficienterna troligen är något för låga.

Resultat

Av nedanstående tablå framgår antalet lagfarna fång av jordbruksfastighet år 1981.

Typ av fång	Antal
Köp	
Vanliga köp	5 987
Släktköp	4 029
Övriga köp	12
Summa	10 028
Övriga fång ¹	19 044
Totalt	29 072

¹ Här ingår byte, gåva, arv, exekutiv försäljning.

Ett urval av resultat från prisstatistiken för jordbruksfastigheter redovisas i *tabellerna* 28–30. Av *tabellerna* framgår att 1981 redovisas 1 965 köp för jord- och skogsbruksändamål med en genomsnittlig köpeskilling på 371 000 kronor och en median för köpeskillingskoefficienterna på 1,40.

Bibliografi

Fastighetsprisstatistik /Jord- och skogsbruk/. SCB. SM P 1978:9.3, 1979:10.2, 1980:6.3, 1981:7.3, 1981:12, 1983:7.1 ...

5.3 BYGGNADSVERKSAMHET

SCB insamlar årligen sedan 1971 uppgifter om byggnadsverksamheten inom jordbruket. SCBs undersökning har ersatt en tidigare undersökning, som utfördes av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT) och dess föregångare sedan 1943.

Med byggnadsverksamhet avses i undersökningen ny- eller tillbyggnad samt större ombyggnad eller reparation. Verksamheten skall dessutom avse byggnader och ej enbart installation av utrustning. Avgränsningen av större ombyggnad och reparation kan innebära vissa svårigheter.

I statistiken redovisas endast färdigställda byggnader.

Undersökningens genomförande

På blanketten till lantbruksregistret – se *bilaga*

Tabell 29 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ för jord- eller skogsbruksändamål år 1981 fördelade efter jordbruksvärdets, skogsbruksvärdets samt tomt- och bostadsbyggnadsvärdets andel av hela taxeringsvärdet

Purchases of agricultural real estates in 1981 for agricultural or forestry purpose by share of the value of farms, of standing forest and forestland and of sites and residential buildings compared with the whole assessed value

Andel av totalt taxeringsvärde, procent	Antal köp	Köpe- skilling medel- värde, 1 000-tal kr	Taxerings- värde medel- värde, 1 000-tal kr	Köpe- skillings- koeffi- cient ² , median
<i>Jordbruksvärde</i>				
0 — 10	899	274	192	1,44
11 — 25	301	453	307	1,41
26 — 50	308	532	383	1,41
51 — 75	239	590	451	1,47
76 — 100	218	192	138	1,43
Totalt	1 965	371	265	1,40
<i>Skogsbruksvärde</i>				
0	367	368	258	1,40
1 — 33	556	464	340	1,44
34 — 66	374	443	314	1,40
67 — 99	341	378	274	1,44
100	327	128	80	1,60
Totalt	1 965	371	265	1,40
<i>Tomt- och bostadsbyggnadsvärde</i>				
0 — 50	1 652	394	285	1,44
51 — 75	228	262	168	1,44
76 — 100	85	224	130	1,61
Totalt	1 965	371	265	1,40

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.

3 — skall uppges om byggnadsverksamhet förekommit under de närmast föregående tolv månaderna. Från de företagare som vid uppgiftsinsamlingen 1981 uppgivit att byggnadsverksamhet förekommit under perioden juni 1980–juni 1981 inhämtade lantbruksnämnderna vid telefonförfrågan i slutet av 1981 uppgifter om byggnadsverksamheten.

Insamlingen av uppgifter var mer detaljerad för ny- och tillbyggnader än för ombyggnader och reparationer.

Undersökningen för 1981 täckte ej den del av byggnadsverksamheten som påbörjats efter den 11 juni 1981 och avslutats under året. Fullständiga uppgifter för 1981 erhålls genom 1982 års undersökning. I denna årsbok redovisas uppgifter för år 1980.

Resultat

Av tabellerna 31–33 framgår att 986 djurstallar ny- eller tillbyggdes under 1980. 250 av

dessas avsågs för svin och omfattade cirka 43 500 djurplatser. Antalet ny- och tillbyggda lagerlokaler var 2 469 varav 50 för potatis.

Bibliografi

Källa

Byggnadsverksamheten i lantbruket /ärligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13, 1982:15 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1981) . . . Appendix till SM J 1975:31, 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13, 1982:15 . . .

Andra undersökningar

Trädgårdsräkningen /1972, 1977 och 1982. Uppgifter om lagerlokaler och lökhus; vissa uppgifter om växthus redovisas i årsbokens avsnitt 8.9/. SCB. SM J 1972:57 och 1977:13 samt 1982:18.

Tabell 30 Förvärv av jordbruksfastigheter¹ fördelade efter köpare- och säljarekategorier år 1981

Purchases of agricultural real estates in 1981 by categories of buyers and sellers

Köpare	Säljare	Lagfarna köp av hel fastighet		Lagfarna köp av del av fastighet		Summa	
		Antal köp	Köpe-skillings-koeffi-cient ² , median	Antal köp	Köpe-skillings-koeffi-cient ² , median	Antal köp	Köpe-skillings-koeffi-cient ² , median
Lantbruks-nämnd	Fysisk person	127	300	70	186	197	259
	Dödsbo	65	401	15	129	80	350
	Övriga, okänd	39	486	13	455	52	478
	Summa	231	360	98	213	329	316
Staten i övrigt	Lantbruksnämnd	3	52	3	140	6	96
	Fysisk person	4	327	—	—	4	327
	Dödsbo	—	—	—	—	—	—
	Övriga, okänd	3	417	—	—	3	417
	Summa	10	271	3	140	13	241
Borgerlig kommun	Lantbruksnämnd	—	—	2	45	2	45
	Fysisk person	8	335	7	400	15	365
	Dödsbo	2	438	—	—	2	438
	Övriga, okänd	6	772	5	679	11	730
	Summa	16	512	14	449	30	482
Fysisk person	Lantbruksnämnd	166	200	218	158	384	176
	Fysisk person	964	435	128	203	1 092	408
	Dödsbo	267	318	18	341	285	319
	Övriga, okänd	73	640	23	890	96	700
	Summa	1 470	398	387	225	1 857	362
Dödsbo	Lantbruksnämnd	1	45	1	23	2	34
	Fysisk person	—	—	1	330	1	330
	Dödsbo	—	—	—	—	—	—
	Övriga, okänd	—	—	1	145	1	145
	Summa	1	45	3	166	4	136
Juridisk person	Lantbruksnämnd	—	—	2	184	2	184
	Fysisk person	22	344	3	407	25	352
	Dödsbo	5	257	1	65	6	225
	Övriga, okänd	6	316	1	20	7	274
	Summa	33	326	7	239	40	311
Övriga, okänd	Lantbruksnämnd	—	—	—	—	—	—
	Fysisk person	2	384	—	—	2	384
	Dödsbo	2	470	1	250	3	397
	Övriga, okänd	2	738	—	—	2	738
	Summa	6	531	1	250	7	490
Summa	Lantbruksnämnd	170	197	226	157	396	174
	Fysisk person	1 127	417	209	207	1 336	384
	Dödsbo	341	334	35	239	376	326
	Övriga, okänd	129	581	43	697	172	610
	Summa	1 767	392	513	228	2 280	355

¹ Se texten angående omfattningen av statistiken. — ² Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 31 Antal nybyggda djurstallar och medelytan i dessa samt antal tillbyggda djurstallar år 1980

Number of new buildings for livestock, their average area and number of extended buildings for livestock in 1980

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar					Tillbyggda djurstallar				
	Samtliga	Därav för			Medel- yta, m ²	Samtliga	Därav för			
		Nötkrea- tur eller flera djurslag	Svin	Övriga djur- slag			Nötkrea- tur eller flera djurslag	Svin	Övriga djur- slag	
<i>Län</i>										
Stockholms	12	3	2	7	340	5	3	—	2	
Uppsala	12	8	1	3	383	11	8	3	—	
Södermanlands	9	6	2	1	468	7	4	2	1	
Östergötlands	15	7	7	1	684	16	12	4	—	
Jönköpings	21	13	4	4	269	21	18	3	—	
Kronobergs	24	20	2	2	336	18	18	—	—	
Kalmar	24	14	7	3	466	27	23	3	1	
Gotlands	13	6	7	—	394	21	15	5	1	
Blekinge	14	9	3	2	553	13	9	3	1	
Kristianstads	44	17	24	3	281	15	9	6	—	
Malmöhus	48	12	29	7	515	21	12	8	1	
Hallands	45	12	29	4	382	19	12	6	1	
Göteborgs o Bohus	21	15	5	1	435	9	7	2	—	
Älvsborgs	38	17	17	4	383	30	25	4	1	
Skaraborgs	59	26	27	6	511	36	25	5	6	
Värmlands	17	9	3	5	517	11	10	1	—	
Örebro	15	7	5	3	539	16	11	3	2	
Västmanlands	6	3	3	—	465	7	6	—	1	
Kopparbergs	10	10	—	—	263	12	12	—	—	
Gävleborgs	17	14	—	3	289	12	12	—	—	
Västernorrlands	32	24	2	6	254	18	15	1	2	
Jämtlands	16	13	2	1	261	20	16	1	3	
Västerbottens	40	36	4	—	282	39	30	5	4	
Norrbottens	24	23	—	1	291	6	4	—	2	
<i>Hela riket</i>										
1980	576	324	185	67	394	410	316	65	29	
1979	632	371	194	67	391	526	408	100	18	
1978	705	386	233	86	445	541	398	108	35	
1977	765	386	310	69	414	505	379	109	17	
1976	664	323	297	44	412	436	324	94	18	

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 32 Antal djurplatser i ny- och tillbyggda djurstallar år 1980

Number of animal places in new and extended buildings for livestock in 1980

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Nybyggda djurstallar för							Tillbyggda djurstallar (avser tillkomna djurplatser) för						
	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler
<i>Län</i>														
Stockholms	87	76	93	1 000	300	—	—	8	20	156	—	20	—	—
Uppsala	—	352	204	50	150	20 100	—	—	155	92	98	—	—	—
Södermanlands	3	362	204	115	—	—	—	11	238	105	128	—	—	—
Östergötlands	—	374	694	2 712	—	3 000	—	—	129	388	194	—	—	—
Jönköpings	22	241	474	1 063	20	75	—	2	293	259	48	—	—	—
Kronobergs	—	409	669	57	125	80	20 000	—	118	336	—	—	20	—
Kalmar	—	452	531	1 882	300	30 200	—	2	185	768	113	—	80	—
Gotlands	1	158	138	967	—	—	—	8	278	465	149	—	—	—
Blekinge	—	204	238	795	—	—	60 000	—	158	107	100	100	—	—
Kristianstads	18	330	571	4 137	—	20	—	—	26	226	55	—	—	—
Malmöhus	22	616	346	6 206	12	51 450	—	8	255	140	164	—	—	—
Hallands	—	357	613	4 780	102	14 064	17 000	—	157	424	392	—	1 500	—
Göteborgs o Bohus	15	470	340	1 815	—	—	—	—	58	73	138	—	—	—
Älvsborgs	18	379	244	3 144	225	21 025	10 000	4	195	481	93	—	—	—
Skaraborgs	14	914	1 586	7 572	70	—	21 500	10	180	1 133	156	360	—	16 000
Värmlands	7	368	536	727	200	3 540	—	—	158	240	60	—	—	—
Örebro	—	282	198	1 120	27	22 200	—	6	94	231	506	150	—	—
Västmanlands	—	32	170	1 304	—	—	—	4	51	56	—	—	—	—
Kopparbergs	—	206	295	—	—	—	—	—	128	173	1	—	—	—
Gävleborgs	25	314	420	—	—	—	—	—	212	266	—	—	—	—
Västernorrlands	8	465	512	309	440	—	—	10	219	168	25	—	3 000	—
Jämtlands	2	190	341	409	12	—	—	—	108	232	160	170	7 500	—
Västerbottens	1	761	784	453	—	—	—	9	265	286	310	96	2 000	—
Norrbottns	6	542	734	—	—	—	—	17	36	82	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1980	249	8 854	10 935	40 617	1 983	165 754	128 500	99	3 716	6 887	2 890	896	14 100	16 000
1979	269	9 178	12 368	42 884	1 362	215 124	175 000	79	4 501	8 250	5 509	711	8 270	11 000
1978	338	10 324	13 160	55 077	1 114	430 916	458 500	108	5 074	6 761	6 985	400	85 073	—
1977	351	10 183	11 941	73 666	1 354	258 800	55 000	118	4 569	5 367	6 324	230	15 575	—
1976	173	8 350	8 932	67 344	1 797	31 611	20 000	79	3 977	4 760	6 113	370	260	—

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 33 Antal ny- och tillbyggda lagerlokaler i jordbruket år 1980
Number of new and extended storehouses in agriculture in 1980

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)
Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Lagerhus för					Maskin- hus och garage	Summa lager- lokaler	
	Grovfoder		Spannmål					Potatis
	Med skull- tork	Samtliga	Med varmlufts- tork	Med kalllufts- tork	Samtliga			
Nybyggda lagerlokaler								
Huvudområden								
Götaland	52	169	15	30	63	29	1 106	1 367
Svealand	25	43	14	2	20	3	319	385
Norrland	85	127	4	17	34	5	295	461
Hela riket								
1980	162	339	33	49	117	37	1 720	2 213
1979	175	365	53	60	157	58	1 858	2 438
1978	195	400	79	77	192	44	1 939	2 575
1977	177	363	69	67	176	59	1 710	2 308
1976	174	335	70	71	192	43	1 685	2 266
Tillbyggda lagerlokaler								
Huvudområden								
Götaland	8	28	3	4	9	11	102	150
Svealand	3	7	3	—	6	1	29	43
Norrland	22	31	—	2	3	1	28	63
Hela riket								
1980	33	66	6	6	18	13	159	256
1979	42	72	19	2	33	12	156	273
1978	65	105	12	11	37	7	198	347
1977	50	85	12	6	25	11	187	308
1976	74	108	22	14	45	10	157	320

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

6 Anläggningar och maskiner

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
6.1 Anläggningar	34–38
6.2 Systemtäckdikad areal	39
6.3 Maskiner och redskap	40–41

6.1 ANLÄGGNINGAR

SCB insamlade till lantbruksregistret 1981 bl a uppgifter om innehav av vissa anläggningar, nämligen hötorkar, spannmålstorkar och silor för ensilage.

För år 1975 genomförde SCB i samarbete med lantbruksstyrelsen en undersökning av bevattningen i jordbruket (se nedan). Uppgifter insamlades om anläggningarnas typ och storlek, bevattnade arealer (se avsnitt 8.3), slag av vattentäkter m m. Uppgifter om bevattningen i jordbruket avsågs bl a ge ett underlag i en planerad riksomfattande kartläggning av landets vattentillgångar och anspråken på dessa.

Till SCBs undersökning av byggnadsverksamheten (se avsnitt 5.3) inhämtas bl a uppgifter om anläggningar i ny- och tillbyggda djurstallar.

Vid den undersökning om förbrukningen av drivmedel och eldningsolja i jordbruket som genomfördes våren 1978 och våren 1981 (se avsnitt 7.5) inhämtades också uppgifter om antal cisterner och dessas lagringskapacitet.

Bevattningsundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Huvudundersökningen föregicks av en provundersökning, vilken genomfördes som postenkät i Kalmar län under oktober 1974.

Avgränsningen av företagen i den egentliga

undersökningen gjordes med ledning av lantbrukarnas uppgifter på inkomna blanketter till lantbruksregistret 1975.

Undersökningen avsåg samtliga företag som omfattade mer än 2 hektar åker eller som bedrev frilandsodling av trädgårdsväxter och som uppgivit faktiskt eller planerat innehav av bevattningsanläggning. Anläggningar i drivhus, bänkgårdar och små trädgårdsanläggningar uteslöts dock ur undersökningen.

Uppgiftsinsamling

Uppgiftsinsamlingen genomfördes av lantbruksnämnderna omkring årsskiftet 1975/76 som telefonintervju efter särskilda formulär.

Beräkningsmetoder

Uppgifter om maximal kapacitet beräknades teoretiskt. Som underlag användes bl a inhämtade uppgifter om antal spridare och spridarmunstyckenas diametrar samt kapacitetsuppgifter för olika munstycksdiametrar, som beräknats vid lantbrukshögskolan.

Resultat

I *tabellerna 34–38* redovisas uppgifter om anläggningar på företag med mer än 2 hektar åker.

Som framgår där förekom t ex silor för ensilage på omkring 15 800 företag och kalluftstork för spannmål på cirka 43 700 företag under 1981. Under 1975 fanns bevattningsanläggningar på 4 452 företag i landet och deras beräknade maximala kapacitet uppgick till ungefär 140 000 kubikmeter per timme.

Enligt undersökningen av byggnadsverksamheten i jordbruket installerades under 1980 i samband med ny- och tillbyggnad av djurstallar bl a 381 mjölkningsanläggningar.

Tabell 34 Antal företag med olika slag av anläggningar år 1981
 Number of holdings with different types of plants in 1981
 Avser företag med mer än 2,0 hektar åker
 Figures refer to holdings with more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hötork med kallluft	Spannmålstork		Tornsilo av metall eller plast, gastät	Annan tornsilo	Plansilo, gropsilo
		Med varmluft	Med kallluft			
<i>Län</i>						
Stockholms	509	397	662	24	212	123
Uppsala	878	1 237	1 278	27	347	190
Södermanlands	763	632	1 101	34	387	203
Östergötlands	2 056	920	1 592	54	820	320
Jönköpings	3 533	94	2 748	12	507	313
Kronobergs	1 830	55	1 759	16	277	244
Kalmar	1 680	117	1 613	36	532	383
Gotlands	395	97	576	15	300	371
Blekinge	380	30	357	7	64	153
Kristianstads	1 667	202	2 051	38	266	974
Malmöhus	925	531	2 521	21	216	1 235
Hallands	2 238	230	2 873	27	764	577
Göteborgs o Bohus	1 754	111	2 016	16	172	81
Älvsborgs	3 804	374	3 918	38	523	302
Skaraborgs	3 104	1 341	3 409	95	649	352
Värmlands	1 408	354	1 567	57	224	183
Örebro	883	422	1 021	47	185	119
Västmanlands	750	796	1 148	22	209	115
Kopparbergs	1 209	343	1 068	15	231	214
Gävleborgs	1 679	227	2 254	18	116	141
Västernorrlands	1 514	104	2 339	25	103	137
Jämtlands	1 099	39	1 411	17	232	165
Västerbottens	2 446	111	3 467	27	121	317
Norrbottens	827	63	969	26	178	206
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 493	708	3 582	42	541	1 322
Götalands mellan- bygder	1 955	318	2 870	69	681	1 493
Götalands norra slättbygder	4 372	2 168	4 895	123	1 053	476
Svealands slätt- bygder	3 689	3 648	5 394	168	1 351	747
Götalands skogs- bygder	14 747	777	13 505	128	2 637	1 936
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 312	683	2 978	73	639	451
Nedre Norrland	4 303	348	5 939	55	389	428
Övre Norrland	3 460	177	4 555	56	344	565
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 – 5,0	1 359	24	1 758	—	84	60
5,1 – 10,0	4 951	72	6 123	—	331	317
10,1 – 20,0	9 967	416	12 243	13	1 237	1 178
20,1 – 30,0	7 079	751	8 400	37	1 333	1 415
30,1 – 50,0	7 742	2 028	8 860	181	2 123	2 141
50,1 – 100,0	4 754	3 348	5 100	282	1 798	1 685
Över 100,0	1 479	2 188	1 234	201	729	622
<i>Hela riket</i>						
1981	37 331	8 827	43 718	714	7 635	7 418
1977	29 321	8 305	39 735	..	..	..
1971	16 513	6 092	32 719	..	..	..

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 35 Antal bevattningsmaskiner och antal företag med bevattningsanläggning år 1975 samt procentuell fördelning av företagen efter första året för bevattning
 Number of sprinkling machines and number of holdings with sprinkling irrigation system in 1975 and number of holdings in per cent by the first year of irrigation

Område	Antal be- vatt- nings- ma- ski- ner ¹	Antal företag med bevattnings- anläggningar			Procentuell fördelning efter första året för bevattning					
		Före- tag med mer än 2,0 ha åker	Före- tag med högst 2,0 ha åker ²	Sum- ma	1975	1974 eller 1973	1972 eller 1971	1970 eller 1969	Före 1969	Summa
<i>Län</i>										
Stockholms	19	209	56	265	7	17	7	9	60	100
Uppsala	31	173	2	175	10	19	40	10	21	100
Södermanlands	16	148	12	160	23	19	14	10	34	100
Östergötlands	21	217	16	233	25	24	7	23	21	100
Jönköpings	7	143	—	143	31	24	9	12	24	100
Kronobergs	7	159	7	166	25	22	6	10	37	100
Kalmar	38	340	—	340	22	27	16	10	25	100
Gotlands	9	22	3	25	25	21	4	21	29	100
Blekinge	12	357	12	369	15	24	13	10	38	100
Kristianstads	137	780	25	805	14	18	9	11	48	100
Malmöhus	51	533	94	627	11	13	6	5	65	100
Hallands	18	277	7	284	20	28	7	13	32	100
Göteborgs o Bohus	—	36	16	52	14	16	9	7	54	100
Älvsborgs	5	125	13	138	31	29	10	8	22	100
Skaraborgs	39	350	9	359	21	43	8	11	17	100
Värmlands	16	123	6	129	23	30	4	18	25	100
Örebro	21	128	13	141	13	28	12	12	35	100
Västmanlands	12	61	3	64	23	33	13	6	25	100
Kopparbergs	9	70	—	70	42	20	8	7	23	100
Gävleborgs	8	71	3	74	22	10	6	10	52	100
Västernorrlands	1	34	2	36	8	25	6	17	44	100
Jämtlands	—	23	1	24	8	—	23	8	61	100
Västerbottens	—	24	3	27	4	30	8	12	46	100
Norrbottens	—	49	8	57	17	15	30	25	13	100
<i>Hela riket</i>	477	4 452	311	4 763	18	23	10	11	38	100

¹ Bevattningsanläggningar med rörliga spridare. — ²Företag med högst 2,0 ha åker men med frilandsodling av trädgårdsväxter.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Bibliografi

Källor

Lantbruksregistret 1981/antal företag med anläggningar/. SCB (råtabeller)

Rapporter från lantbrukets företagsregister 1977. Jordbruksföretag, företagare, sysselsatta samt anläggningar. SCB. SM J 1978:6.1.

Lantbruksräkningen 1971. Del 2. Husdjur, maskiner och anläggningar, skogsbruk, sär-

skilda tabeller /uppgifter för naturliga jordbruksområden/. SCB.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om otillräckliga vattenuttag och planerade nyanskaffningar av bevattningsanläggningar/. SCB. SM J 1976:13.

Byggnadsverksamheten i lantbruket /årligen sedan 1971; uppgifter för län återfinns i

Tabell 36 Bevattningsanläggningarnas beräknade maximala kapacitet efter slag av vattentäkt år 1975. Kubikmeter per timme

Estimated maximal capacity for the sprinkling irrigation systems by kind of water supply in 1975. Cubic metres per hour

Område	Bevattningsanläggningarnas maximala kapacitet efter slag av vattentäkt				
	Vatten- drag	Insjö	Grund- vatten	Salt- vatten ¹	Summa
<i>Län</i>					
Stockholms	1 749	4 069	197	105	6 120
Uppsala	6 167	1 511	286	—	7 964
Södermanlands	1 663	3 838	121	87	5 709
Östergötlands	3 160	3 492	318	168	7 138
Jönköpings	1 210	1 957	75	—	3 242
Kronobergs	1 491	1 172	116	—	2 779
Kalmar	5 181	1 688	2 636	1 018	10 523
Gotlands	409	62	207	112	790
Blekinge	5 005	1 626	2 492	232	9 355
Kristianstads	15 019	4 924	8 729	11	28 683
Malmöhus	9 268	852	6 816	—	16 936
Hallands	8 293	824	632	—	9 749
Göteborgs o Bohus	510	117	239	—	866
Älvsborgs	2 715	779	80	—	3 574
Skaraborgs	8 689	2 256	556	—	11 501
Värmlands	1 759	1 550	110	—	3 419
Örebro	1 807	1 587	164	—	3 558
Västmanlands	1 820	844	15	—	2 679
Kopparbergs	889	606	20	—	1 515
Gävleborgs	1 258	500	21	—	1 779
Västernorrlands	410	213	39	23	685
Jämtlands	91	402	2	—	495
Västerbottens	337	53	60	—	450
Norrbottnens	384	129	83	—	596
<i>Hela riket</i>	79 284	35 051	24 014	1 756	140 105

¹ Salthalten torde uppgå till högst 0,8 % i berörda områden.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Statistiska tabeller resp Appendix/. SCB. SM J 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13, 1982:18 (senaste årgång med preliminära uppgifter för 1981) . . . Appendix till SM J 1976:11, 1977:10, 1978:14, 1979:12, 1980:12, 1981:13, 1982:18 . . .

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1977 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1977. SCB. SM J 1978:13.

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1980 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1980. SCB. SM E 1981:9.

Andra undersökningar

Trädgårdsräkningen 1972 /antal företag med bevattningsanläggningar 1971/. SCB. SM J 1972:57.

Tabell 37 Anläggningar i anslutning till ny- och tillbyggda djurstallar år 1980

Installations in new and extended buildings for livestock in 1980

Avser företag med minst 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se avsnitt 3.1)

Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Antal djurstallar med								Totalt antal ny- respektive tillbyggda djurstallar
	Automatisk utfodring för			Mjölkningsanläggning		Utgödslings- anläggning	Gödsel- platta eller gödsel- behållare	Skulltork (i höghus)	
	Nöt- kreatur	Svin	Fjäderfä	Rör- mjölkning	Annan anläggning				
Nybyggda djurstallar									
Huvudområde									
Götaland	20	44	14	102	7	294	390	57	366
Svealand	6	8	4	34	—	57	85	9	81
Norrland	2	—	—	84	4	94	158	16	129
Hela riket									
1980	28	52	18	220	11	445	633	82	576
1979	30	61	15	245	11	503	763	92	632
1978	30	77	38	247	17	565	536	106	705
1977	27	83	17	247	23	645	605	108	765
1976	16	65	4	214	26	538	532	89	664
Tillbyggda djurstallar									
Huvudområde									
Götaland	7	4	3	73	6	194	204	41	246
Svealand	3	—	—	25	—	39	48	9	69
Norrland	1	—	—	46	—	59	75	14	95
Hela riket									
1980	11	4	3	144	6	292	327	64	410
1979	12	6	2	197	12	408	505	85	526
1978	7	10	6	220	17	415	336	73	541
1977	9	8	1	200	23	366	315	81	505
1976	8	4	—	181	13	323	287	70	436

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 38 Cisterner för drivmedel och eldningsolja den 31 december 1980

Cisterns for motor fuel and fuel oil on December 31st, 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Cisterner för drivmedel		Cisterner för eldningsolja ¹	
	Antal	Total rymd, 1 000-tal liter	Antal	Total rymd, 1 000-tal liter
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	11 131	46 638	1 948	8 385
» mellanbygder	10 508	30 950	1 149	3 956
» norra slättbygder	12 338	41 924	3 372	12 097
Svealands slättbygder	15 391	49 683	4 669	16 757
Götalands skogsbygder	23 834	55 328	1 336	4 138
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 148	15 007	703	2 150
Nedre Norrland	6 329	12 964	857	2 440
Övre Norrland	5 388	12 082	421	1 566
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1— 5,0	3 595	6 608	..	..
5,1— 10,0	9 563	18 609	639	1 906
10,1— 20,0	20 812	43 336	1 009	2 786
20,1— 30,0	16 486	38 519	1 285	3 703
30,1— 50,0	20 239	58 972	3 092	9 389
50,1— 100,0	14 341	56 799	4 738	15 733
Över 100,0	6 031	41 734	3 409	16 917
<i>Hela riket</i>				
1980	91 067	264 577	14 455	51 488
1977	81 201	214 854	15 642	53 350
1973	96 917	219 137	..	..
1970	96 505	213 636	..	..
1967	89 557	203 443	..	..

¹ Cisterner för eldningsolja avsedd för bostäder ingår inte.

Källa: SCB, lantbruksregistret (urvalsundersökning om 12 000 enheter, bortfall se texten).

6.2 SYSTEMTÄCKDIKAD AREAL

SCB genomförde i samråd med lantbruksstyrelsen i mars 1973 en undersökning av den systemtäckdikade åkerarealen. Sådana uppgifter hade då inte inhämtats sedan jordbruksräkningen 1951.

Till 1973 års undersökning inhämtades uppgifter om hur stor åkerareal som var systemtäckdikad och om dikningen var utförd före eller efter 1930. Med systemtäckdikning avses ett system av täckta diken avsedda för dränering.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes i tre etapper,

nämigen provundersökning, huvudundersökning och kontrollundersökning. *Provundersökningen*, som omfattade 67 företag i två län, tydde på att huvudundersökningen skulle kunna genomföras som planerats.

Huvudundersökningen samordnades med jordbruksinventeringen i mars 1973. På tilläggsfrågor skulle jordbrukarna uppge hur stor areal som var systemtäckdikad och om täckdikningen skett före 1930 eller 1930 och senare samt hur stor åkerareal som de bedömde vara i behov av ny- eller omtäckdikning.

Kontrollundersökningen utfördes sommaren 1973 i samarbete med lantbruksnämnderna. Den omfattade 1 002 slumpmässigt uttagna företag ur huvudundersökningens urval.

Av dessa hade 42 företag upphört innan kontrollundersökningen genomfördes. Hälften av de återstående företagen besöktes och andra hälften kontaktades per telefon för intervju och kontroll av de tidigare lämnade uppgifterna.

Bortfall

I huvudundersökningen blev bortfallet 527 företag (2,7%). Dessutom var ett antal blanketter ofullständigt ifyllda i täckdikningsavsnittet. För bortfallet korrigerades genom att de enskilda bortfallen ersattes med medeltal för övriga företag.

I kontrollundersökningen förekom inget bortfall.

Beräkningsmetoder

Kontrollundersökningen visade att den systemtäckdikade åkerarealen blivit överskattad i huvudundersökningen. Med ledning av i kontrollundersökningen inhämtade uppgifter och motsvarande uppgifter lämnade i huvudundersökningen fastställdes korrektionstal för omräkning av huvudundersökningens resultat. Storleken av gjorda korrektioner framgår av tabell 39.

Resultatens tillförlitlighet

Vid granskningen nedlades ett omfattande arbete för komplettering av ofullständigt ifyllda blanketter. Det visade sig emellertid att många företagare inte kände till – eller endast hade en ungefärlig uppfattning om – hur stor åkerareal som var systemtäckdikad.

Medelfelsberäkningar har utförts för resultaten i huvudundersökningen. På länsnivå uppvisar skattningarna av arealen åker täckdikad före 1930 störst medelfel, 10–25%. På riksnivå är samtliga medelfel lägre än 3%. Den korrektion som utförts kan dock ha medfört en ökning av medelfelen.

Resultat

Arealen systemtäckdikad åker respektive ej systemtäckdikad åker år 1973 redovisas i *tabell 39*. Det framgår av tabellen att den systemtäckdikade åkerarealen i huvudsak återfanns i slättbygderna.

Bibliografi

Systemtäckdikad åkerareal. Jordbruksinventeringen den 1 mars 1973 /med uppgifter om hur stor åkerareal som lantbrukarna anser behöva ny- eller omtäckdikas/. SCB. SM J 1974:4.

Tabell 39 Täckdikningens omfattning på ägd respektive arrenderad åkerareal år 1973. Hektar

Extent of underdrainage on owned area and area leased in 1973. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Areal åker med systemtäckdikning				Areal åker utan systemtäckdikning			
	Dikad 1930 eller senare		Dikad före 1930		Summa	Ägd	Arrenderad	Summa
	Ägd	Arrenderad	Ägd	Arrenderad				
<i>Län¹</i>								
Stockholms	8 826	15 221	3 041	3 345	30 433	32 081	38 239	70 320
Uppsala	25 355	15 783	9 618	4 485	55 241	61 100	46 785	107 885
Södermanlands	18 998	18 164	6 284	5 878	49 324	45 240	49 604	94 844
Östergötlands	31 242	27 734	27 410	23 568	109 954	47 717	51 016	98 733
Jönköpings	5 158	3 627	1 471	635	10 891	59 083	40 110	99 193
Kronobergs	4 818	1 864	1 020	327	8 029	40 738	20 367	61 105
Kalmar	13 553	7 700	5 136	2 556	28 945	73 452	46 968	120 420
Gotlands	15 467	3 631	6 877	1 837	27 812	41 440	14 306	55 746
Blekinge	6 069	2 088	4 066	1 879	14 102	20 440	7 403	27 843
Kristianstads	27 046	11 653	17 817	7 576	64 092	88 667	39 370	128 037
Malmöhus	40 619	24 042	40 481	33 199	138 341	97 333	68 977	166 310
Hallands	25 268	9 140	10 641	4 371	49 420	50 671	23 554	74 225
Göteborgs o Bohus	14 925	6 322	3 029	1 854	26 130	28 609	14 184	42 793
Älvsborgs	35 784	11 767	6 278	2 388	56 217	73 646	36 493	110 139
Skaraborgs	84 755	35 416	11 128	4 470	135 769	82 174	54 153	136 327
Värmlands	23 952	7 894	1 692	1 151	34 689	64 059	27 848	91 907
Örebro	18 436	9 661	6 794	4 609	39 500	49 646	29 842	79 488
Västmanlands	28 024	20 518	15 565	9 531	73 638	27 344	19 137	46 481
Kopparbergs	5 306	1 951	818	477	8 552	36 990	22 020	59 010
Gävleborgs	7 623	4 602	1 493	987	14 705	44 026	21 447	65 473
Västernorrlands	5 870	2 372	644	231	9 117	39 268	17 253	56 521
Jämtlands	4 598	2 245	1 006	382	8 231	25 706	13 411	39 117
Västerbottens	13 458	3 289	694	293	17 734	53 015	22 952	75 967
Norrbottens	5 226	1 805	463	155	7 649	29 035	13 662	42 697
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	58 395	31 567	49 778	34 800	174 540	110 362	66 218	176 580
Götalands mellanbygder	44 699	16 467	27 281	13 099	101 546	157 018	78 643	235 661
Götalands norra slättbygder	127 462	57 501	35 994	24 377	245 334	114 524	71 340	185 864
Svealands slättbygder	118 044	76 316	43 420	24 936	262 716	219 411	184 649	404 060
Götalands skogsbygder	60 928	37 546	17 684	11 355	127 513	306 292	180 217	486 509
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 210	15 140	5 397	5 819	51 566	114 605	64 867	179 472
Nedre Norrland	16 160	8 476	2 544	1 266	28 446	103 030	53 085	156 115
Övre Norrland	19 478	5 476	1 368	532	26 854	86 238	40 082	126 320
<i>Hela riket</i>	470 376	248 489	183 466	116 184	1 018 515	1 211 480	739 101	1 950 581
Korrigerig, procent, se texten	-18,3	-17,8	-17,0	-18,9	-18,0	+15,2	+15,2	+15,2

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

6.3 MASKINER OCH REDSKAP

Lantbrukets utredningsinstitut utarbetade årligen t o m undersökningsåret 1978 statistik över jordbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften. Fr o m undersökningsåret 1979 är denna statistik förlagd till jordbruksnämnden.

SCB insamlade till lantbruksregistret 1981 bl a uppgifter om innehav av traktorer och skördetröskor. Uppgiftsinsamlingen avsåg företag med mer än 2 hektar åker.

Vid trädgårdsräkningen 1977 och 1982 (se avsnitt 8.9) insamlades bl a uppgifter om antal maskiner m m i trädgårdsbruket.

Undersökningen om anskaffning av maskiner etc

Tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner tillskrivs varje år fr o m 1979 av jordbruksnämnden med begäran om uppgifter om antalet maskiner m m som levererats till jordbruket och om försäljningsvärdet därav.

Antalet tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner (inkl traktorer) uppgick under 1981 till 273 företag.

Resultatets tillförlitlighet

För några maskingrupper har det inte varit möjligt att erhålla säkra uppgifter. Detta gäller exempelvis vagnar för vilka uppgifter från ett stort antal småtillverkare torde saknas. Vidare föreligger svårigheter att beräkna jordbrukets andel av den totala försäljningen för vissa i undersökningen ingående maskiner och redskap, som används även inom andra näringar än jordbruket. Detta gäller bl a elektriska motorer, handredskap, redskap för grundförbättring m m. För dessa bortfall har gjorts en skattning med ledning av en kompletterande undersökning avseende år 1976.

Det kan också förekomma viss dubbelredovisning, t ex när tillverkare av viss utrustning till traktorer eller till torkanläggningar även säljer till leverantörer av traktorer och torkar. Dessa förhållanden torde dock knappast ge avvikelser större än någon eller några procent av totalbeloppen.

Undersökningen grundas på av tillverkare och importörer angivna katalogpriser, vilket

medför att hänsyn ej tagits till eventuella rabatter. Mervärdeskatt ingår inte i tabelluppgifterna.

Resultat

Värdet av jordbrukets inköp av maskiner och redskap uppgick som framgår av tabell 40 till 2 222 milj kronor under 1981, varav 729 milj avsåg traktorer.

Uppgifter om antalet till jordbruket levererade traktorer åren 1976–1981 och dessas genomsnittliga effekt lämnas i tablån nedan.

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hästkrafter
1981	6 261	70,4
1980	7 071	68,5
1979	7 578	68,7
1978	7 727	65,8
1977	13 142	62,3
1976	14 525	63,5

Enligt lantbruksregistret fanns 1981 som tabell 41 visar i genomsnitt 1,8 traktorer per företag. På företag med över 100 hektar åker fanns omkring 4 traktorer i genomsnitt.

Vissa uppgifter om antalet maskiner i trädgårdsbruket vid slutet av 1981 enligt trädgårdsräkningen 1982 lämnas i följande tablå.

Slag av maskin	Antal maskiner
<i>Traktorer</i>	
Dieseldrivna	3 944
Bensin- eller fotogendrivna	816
<i>Jordfräsar</i>	
Bensindrivna	2 469
Övriga	639
<i>Motor drivna bekämpnings-sprutor</i>	1 102

Bibliografi

Källor

Lantbruksregistret 1982 /antal traktorer och skördetröskor m m/. SCB (råtabeller).

Jordbrukarnas maskininköp /årligen 1950–1978; vissa uppgifter om inköp till trädgårdsbruket redovisas/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Jordbrukets traktorköp /årligen 1950–1976/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Jordbrukarnas investeringar i maskiner och redskap /1979, 1980 och 1981/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1980:11, 1981:10, 1982:9.

Andra undersökningar

Jordbruksinventeringen i mars 1973. Ma-

skindrift vid jordbruksföretag 1972 /uppgifter om traktorer, skördetröskor och cisterner/. SCB. SM J 1973:39.

Fordon enligt bilregistret /varje månad sedan 1973; uppgifter om totala antalet traktorer. I årssammandragen även med fördelning på tillverkare och på kommuner/. SCB. SM T.

Nyregistreringsstatistik /varje månad sedan 1973; uppgifter om antalet nyregistrerade traktorer i lantbruket med fördelning på tillverkare/. AB Bilstatistik.

Tabell 40 Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1977–1981. Milj kronor
Purchases of machinery and tools by the agricultural sector in 1977–1981.
Millions of Swedish kronor

Varuslag	1977	1978	1979	1980	1981
<i>Löpande priser</i>					
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	885	611	667	716	729
Övrigt tillhörande gruppen traktorer	36	12	12	13	24
Jordbearbetningsredskap	202	173	190	145	176
Redskap för sådd, spridning m m	113	113	129	97	116
Redskap för skörd och tröskning	339	310	346	377	400
Vagnar	125	153	154	136	158
Torkar, kvarnar, silos m m	118	155	197	169	148
Potatis- och rotfruktsredskap	52	53	51	39	58
Transportredskap och lastapparater ¹	158	173	175	173	166
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering	74	85	78	62	45
Stallutrustningar	96	133	179	155	153
Bevattningsutrustningar	69	42	28	14	13
Diverse	34	40	33	33	37
Summa ²	2 301	2 053	2 239	2 129	2 222
<i>1981 års priser</i>					
Traktorer	1 368	834	839	809	753
Övriga maskiner och redskap ²	2 025	1 876	1 906	1 564	1 509
Summa ²	3 393	2 710	2 745	2 373	2 262

¹ Exkl vagnar. — ² Inkl gårdstankar.

Källa: Lantbrukets utredningsinstitut och statens jordbruksnämnd.

Tabell 41 Antal traktorer och skördetröskor samt antal företag med traktorer och skördetröskor år 1981

Number of tractors and combines and number of holdings with tractors and combines in 1981

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp, hektar åker	Antal traktorer	Antal skörde- tröskor	Antal företag med traktorer och skörde- tröskor	
			Traktorer	Skördetröskor
<i>Län</i>				
Stockholms	4 243	1 551	1 975	1 478
Uppsala	7 795	3 011	3 552	2 943
Södermanlands	5 944	2 173	2 578	2 050
Östergötlands	10 696	3 741	4 797	3 616
Jönköpings	8 878	1 582	5 527	1 699
Kronobergs	5 798	1 153	4 026	1 226
Kalmar	9 257	2 179	4 880	2 273
Gotlands	4 458	1 359	2 454	1 463
Blekinge	3 171	592	1 875	649
Kristianstads	13 170	2 379	6 855	2 364
Malmöhus	16 967	4 474	7 678	4 284
Hallands	9 358	2 410	5 591	2 520
Göteborgs o Bohus	6 306	1 329	4 096	1 399
Älvsborgs	13 891	3 312	8 403	3 498
Skaraborgs	16 434	5 439	8 543	5 410
Värmlands	7 981	2 007	5 274	2 094
Örebro	6 322	2 244	3 185	2 218
Västmanlands	6 240	2 592	2 916	2 531
Kopparbergs	5 319	1 564	3 299	1 630
Gävleborgs	6 085	1 380	3 950	1 535
Västernorrlands	5 656	854	3 796	1 038
Jämtlands	4 238	480	2 891	559
Västerbottens	7 744	780	5 138	1 115
Norrbottens	3 703	405	2 345	554
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	19 706	5 379	9 035	5 241
» mellanbygder	19 974	4 862	10 179	5 000
» norra slättbygder	24 650	8 493	12 402	8 362
Svealands slättbygder	30 632	11 639	14 348	11 309
Götalands skogsbygder	50 667	10 290	31 247	10 871
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 995	4 443	9 696	4 551
Nedre Norrland	15 593	2 653	10 464	3 094
Övre Norrland	12 437	1 231	8 253	1 718
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1 – 5,0	15 200	923	13 637	998
5,1 – 10,0	27 006	3 345	21 412	3 683
10,1 – 20,0	41 026	9 713	26 220	10 566
20,1 – 30,0	29 497	9 157	15 231	9 663
30,1 – 50,0	35 347	12 267	15 665	12 636
50,1 – 100,0	27 998	9 479	10 183	9 394
Över 100,0	13 580	4 106	3 276	3 206
<i>Hela riket</i>	189 654	48 990	105 624	50 146

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

7 Förnödenheter

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
7.1 Utsäde	42–43	—
7.2 Växtnäringsämnen	44–45	4
7.3 Växtskyddsmedel	46–48	—
7.4 Fodermedel	49–50	—
7.5 Driv- och smörjmedel	51	—

7.1 UTSÄDE

Enligt särskilda bestämmelser om statsplombering av utsädesvara får utsäde av potatis, stråsäd, trindsäd, vallväxter, rotfrukter, fodermärgkål och oljeväxter inte överlåtas till användare annat än i förpackning som är tillsluten och försedd med plomberingsbevis. Dock får överlåtelse ske odlare emellan i orten om detta sker vid enstaka tillfällen och utan offentligt utbud. Kraven på utsäde i det nu tillämpade plomberingssystemet har anpassats till dem som gäller i OECD-systemet. I detta avsnitt beskrivs plomberingsverksamheten och lämnas vissa uppgifter om kvantiteten plomberat utsäde under år 1981/82.

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna 1976, 1977 och 1982 genomförde SCB undersökningar rörande användningen av statsplomberat utsäde av spannmål. Undersökningarna genomfördes på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund. Vid undersökningarna inhämtades också uppgifter om användningen av betat utsäde, d v s utsäde som behandlats med kemiska medel till skydd mot vissa växtsjukdomar. Uppgiftssamlingen omfattade cirka 28 000 spannmålsfält på cirka 12 250 brukningsenheter. På basis av dessa uppgifter gjordes skattningar av arealer besädda med statsplomberat och ej statsplomberat utsäde samt med betat utsäde.

År 1965 inhämtade SCB i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) uppgifter om utsädesmängderna för spannmål.

Plomberingsverksamhetens organisation

Statens utsädeskontroll är centralt organ för frökontrollverksamheten i riket. Statsplombering av utsäde utförs dessutom vid de lokala frökontrollanstalter som av lantbruksstyrelsen fått behörighet att utföra plombering. Under verksamhetsåret 1981/82 hade frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara sådan behörighet. Lantbruksstyrelsen utfärdar också bestämmelser om plomberingsförfarandet.

Statsplomberingen utförs i någon av nedanstående klasser.

Statsplomb A (stamutsäde = förädlarutsäde som inte finns i allmänna handeln)

Statsplomb B (basutsäde = högsta handelsklass)

Statsplomb C

Statsplomb D (bruksutsäde, kan ej användas för produktion av statsplomberat utsäde)

Statsplomb U (se nedan).

För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Hit räknas krav på viss renhet, grobarhet, sortrenhet och sundhet

Tabell 42 Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1981/82. Ton
Total quantity of state certified seed in 1981/82. Metric tons

Utsädeslag	Utsäde plomberat med statsplomb					
	A	B	C	D	U	Summa
Hoststräsad	1 804	3 996	4 868	39 061	608	50 337
Vårsträsad	5 006	10 118	16 929	153 942	659	186 654
Trindsad	192	691	1 113	5 716	186	7 898
Blandsad	—	6	12	2 380	16	2 414
Vallbaljväxter	15	22	24	800	21	882
Vallgras	29	45	183	2 701	26	2 984
Blandfrö	—	—	—	3 874	65	3 939
Olje- och spånadsväxter	91	1 735	127	1 083	5	3 041
Rotfruktsväxter	—	4	—	33	2	39
<i>Summa</i>						
1981/82	7 137	16 617	23 256	209 590	1 588	258 188
1980/81	7 865	19 782	18 983	199 843	6 177	252 650
1979/80	7 476	22 779	26 424	199 786	4 514	260 979
1978/79	8 547	26 642	26 237	201 749	12 737	275 912
1977/78	8 212	23 599	38 024	176 484	28 444	274 763

Källa: Statens utsädeskontroll och frökontrollanstalterna i Linköping, Skara och Örebro.

samt viss högsta tillåtna vattenhalt, ogräshalt och halt av främmande gagnväxter.

Plombering av bruksutsäde i klass U förekommer främst i bristsituationer. Kvalitetskraven för klassen bestäms därför först då sådan plombering behöver tillgripas.

Endast utsäde av sådan sort som statens växtsortnämnd funnit lämplig för odling inom landet får statsplomberas. I vissa fall kan lantbruksstyrelsen medge statsplombering av annat utsäde.

Förutom svensk statsplombering förekommer vid export internationell plombering med OECD-bevis »Basic seed» motsvarande klass B eller »Certified seed» motsvarande klass C.

Resultat

Omfattningen av den totala statsplomberingsverksamheten år 1981/82 belyses i tabell 42. Ur tabellen kan bl a utläsas att 81% av utsädet plomberades i klass D. Statens utsädeskontroll svarade för 61% av den totala statsplomberade kvantiteten.

Dessutom har vid statens utsädeskontroll för export plomberats 9 314 ton med OECD-bevis och 129 ton med varudeklaration.

I tabell 43 framgår att den procentuella arealen spannmål 1982 besädd med stats-

plomberat utsäde var störst för höstsäd och minst för havre. Användningen av såväl statsplomberat som betat utsäde var avsevärt större 1982 än 1976—77.

Uppgifter för riket om de använda utsädesmängderna för spannmål enligt SCBs undersökning år 1965 framgår av följande tablå.

Gröda	Utsädesmängd kg/ha
Höstvete	218
Vårvete	238
Höstråg	199
Korn	204
Havre	221
Blandsäd	219

Bibliografi

Meddelanden från statens utsädeskontroll /tidigare statens centrala frökontrollanstalt; årligen sedan 1926/.

Frökontrollanstaltens i Linköping verksamhet /årligen sedan 1878/.

Redogörelse för verksamheten vid Frökontrollanstalten i Skara /årligen sedan 1876/77/.

Frökontrollanstalten i Örebro /årligen sedan 1878/79/.

Rapporter från de objektiva skördeupp-

Tabell 43 Spannmålsareal 1982 besädd med statsplomberat, betat respektive statsplomberat och betat utsäde. Procent av grödareal.

Cereal area in 1982 sown with state certified and disinfected seed

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete			Höstråg			Vårvete			Korn			Havre		
	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat	Stats-plom-berat	Betat	Stats-plomb och betat
<i>Län</i>															
Stockholms	83	99	83	79	97	77	80	96	78	71	89	68	61	36	24
Uppsala	77	99	77	..	..	..	66	97	66	47	90	46	49	46	23
Södermanlands	76	99	76	91	96	87	70	92	69	66	86	63	50	23	17
Östergötlands	80	100	80	97	99	96	85	99	85	83	92	80	70	27	25
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	..	..	..	80	84	76	75	54	49
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	..	..	..	84	83	78	86	56	55
Kalmar	56	96	56	61	86	55	..	..	..	61	74	55	68	35	31
Gotlands	62	95	59	68	90	64	..	..	..	56	79	52	80	81	74
Blekinge	74	93	74	84	97	83	..	..	..	76	83	73	82	87	76
Kristianstads	92	100	92	95	92	89	99	92	92	96	95	92	92	73	69
Malmöhus	91	99	90	94	97	93	100	97	97	95	97	93	94	71	69
Hallands	94	97	92	97	97	97	..	..	..	82	84	79	83	58	57
Göteborgs o Bohus	92	93	90	..	..	..	..	..	..	65	69	61	58	33	28
Älvsborgs	80	95	76	..	..	..	..	..	..	60	74	55	54	38	31
Skaraborgs	71	98	71	81	97	79	84	92	82	62	83	58	44	40	26
Värmlands	74	82	70	..	..	..	..	..	..	54	73	51	48	49	34
Örebro	79	95	79	78	99	78	72	94	71	55	84	51	47	47	30
Västmanlands	77	99	76	..	..	..	75	98	75	46	81	44	42	41	19
Kopparbergs	..	..	..	..	..	..	..	..	..	28	55	27	48	44	30
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	..	..	..	35	57	32	37	37	29
Västernorrlands	..	..	..	—	—	—	—	—	—	63	66	63	82	73	71
Jämtlands	—	—	—	..	..	..	—	—	—	87	87	86	..	..	..
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82	84	80	82	60	57
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	..	..	..	83	86	82	..	..	..
<i>Produktionsområden¹</i>															
GSS	90	99	90	95	98	94	99	96	95	93	96	91	89	68	66
GMB	72	97	71	80	91	76	97	95	92	80	88	77	82	67	63
GNS	75	99	75	91	99	90	86	97	85	70	87	66	47	38	27
SS	78	99	78	83	96	81	71	96	71	53	85	51	47	39	23
GSK	86	96	84	83	89	78	81	90	79	75	78	69	71	42	38
SSK	87	90	85	86	90	84	..	..	..	44	64	41	52	41	31
NN	..	..	..	..	..	..	..	..	..	57	67	56	55	52	47
NÖ	—	—	—	—	—	—	..	..	..	83	85	81	83	63	61
<i>Hela riket</i>															
1982	80	98	79	86	95	83	81	96	79	69	84	66	57	43	33
1977	62	95	61	74	92	72	72	34	30	62	65	50	59	12	10
1976	62	94	60	74	88	69	72	41	35	62	55	42	59	15	11

¹ Se bilaga 1.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

skattningarna. Arealer av spannmål besådda med statsplomberat och betat utsäde 1976 och 1977. SCB. SM J 1979:8.2. Appendix till SM J 1979:8.2.

Inventering av 1982 års spannmålsarealer med avseende på användningen av statsplomberat och ej statsplomberat utsäde. SCB. PM A/FU 1982:22 (stencil).

Utsädesmängderna för spannmål 1965. SCB. SM J 1966:5.

7.2 VÄXTNÄRINGSÄMNEN

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över försäljningen av handelsgödsel. Som underlag för beräkningarna använder nämnden uppgifter erhållna från tillverkare och importörer. På grundval av dessa beräkningar och arealuppgifter enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) utarbetar Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning statistik över försäljningen av handelsgödsel med fördelning på län.

Stiftelsen beräknar vidare kalkförbrukningen i jordbruket och trädgårdsbruket. Statistiken baseras på rapporter från tillverkare.

SCB genomförde 1978 en undersökning om hur stora kvantiteter av växtnäringsämnen kväve, fosfor och kalium som hade tillförts olika grödor genom gödsling med handelsgödsel. Undersökningen omfattade spannmålsgrödor, vall, potatis och oljeväxter.

Genomförande av SCBs undersökning

Metodbeskrivning

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Uppgifter om förbrukning av olika slag av handelsgödsel inhämtades från var fjärde av de i skördeuppskattningarna 1978 uttagna gårdarna, d v s cirka 3 200. Av dessa utgick cirka 200 gårdar på grund av nedläggning av

gården eller vägran att delta i undersökningen.

Uppgifterna inhämtades av provtagarna för skördeuppskattningarna vid besök på de uttagna gårdarna. Primäruppgifterna avsåg i regel förbrukning per hektar för ett fält per gröda och gård.

Beräkningsmetoder

Efter granskning av materialet skattades för respektive gröda dels arealen för, dels totalförbrukningen av olika handelsgödselmedel. Skattningarna genomfördes först för skördeområden (se kapitel 2) och resultaten sammanvägdes sedan till större områden. Därefter omräknades uppgifterna om totalförbrukningen till att avse förbrukning av rent kväve, fosfor respektive kalium.

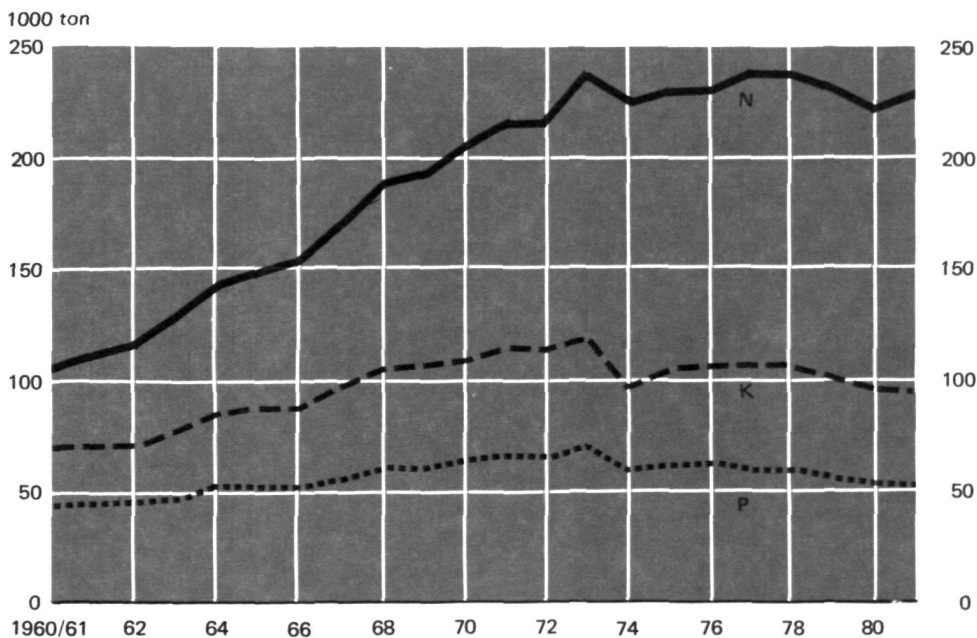
Resultat

Försäljningen av handelsgödsel till jordbruket och trädgårdsbruket under år 1981/82 i ton respektive kilogram per hektar av kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) enligt Stiftelsen Svensk Växtnäringsforsknings beräkningar redovisas i *tabell 44*. Som framgår där har försäljningen av samtliga näringsämnen minskat under senare år. För kväve noteras dock en ökning på knappt 2 % 1981/82. Förändringen under perioden 1960–1981 illustreras närmare i *diagram 4*.

Förbrukningen av kalciumoxid (Ca O) i jordbruket och trädgårdsbruket enligt stiftelsens statistik framgår av tablan nedan.

År	Förbrukning av kalciumoxid, ton		
	Kalknings- medel	Thomas- fosfat	Summa
1981	315 950	—	315 950
1980	270 540	352	270 892
1979	270 227	1 481	271 708
1978	239 926	13 522	253 448
1977	204 554	19 410	223 964

Diagram 4 Försäljning till jordbruk och trädgårdsbruk 1960-1981 av kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) i handelsgödselmedel. 1000 ton

Förbrukningen per hektar av rent kväve, fosfor och kalium för olika grödor 1978 enligt SCBs statistik återfinns i *tabell 45*. Det framgår att förbrukningen av näringsämnen varierar högst betydligt mellan olika grödor.

Bibliografi

Källor

Lokalstatistik för växtnäringsanvändning inom jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1955. Tidigare benämning Förbrukning av växtnäring inom jordbruk och trädgårdsbruk i olika delar av Sverige/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Försörjningen med handelsgödsel /årligen sedan 1950. Utförligare uppgifter återfinns i stencil. Endast rikssiffror/. Statens jordbruksnämnd.

Kalkförbrukning i ton Ca O per kalenderår inom jord- och trädgårdsbruk /uppgifter för län och för olika slag av kalkningsmedel/. Svensk Växtnäringsforskning (stencil).

Förbrukning av växtnäringsämnen i handelsgödsel i jordbruket. SCB. SM J 1972:23 och 1979:8.6.

Andra undersökningar

Beräkning av jordbrukets kostnader för handelsgödselmedel /årligen sedan 1950/. Statens jordbruksnämnd (stencil).

Den aktuella användningen av mikronäringsämnen – en kort översikt. Supra. 1976-02-03 (stencil).

Tabell 44 Försäljning av handelsgödselmedel till jordbruket och trädgårdsbruket år¹ 1981/82**Sale of fertilizers to the agricultural and horticultural sector in 1981/82**

Avser mängd kväve (N), fosfor (P) och kalium (K)

Figures refer to the amount of nitrogen (N), phosphorus (P) and potassium (K)

Område	Total kvantitet, ton			Kvantitet per hektar ³ , kilogram		
	Kväve	Fosfor	Kalium	Kväve	Fosfor	Kalium
<i>Län²</i>						
Stockholms	7 060	1 645	2 055	72	17	21
Uppsala	14 770	2 977	2 110	92	19	13
Södermanlands	12 833	2 614	2 658	91	19	19
Östergötlands	20 978	4 554	5 619	96	21	26
Jönköpings	4 574	1 534	3 939	48	16	41
Kronobergs	2 580	864	2 260	43	14	38
Kalmar	9 263	2 396	5 624	69	18	42
Gotlands	6 320	1 825	4 252	76	22	51
Blekinge	3 064	748	1 880	80	20	49
Kristianstads	16 102	2 573	6 347	88	14	35
Malmöhus	37 327	8 201	19 152	121	27	62
Hallands	12 813	2 641	5 782	102	21	46
Göteborgs o Bohus	14 450	3 136	6 600	63	14	29
Älvsborgs	22 503	5 485	8 639	79	19	30
Skaraborgs	6 775	1 720	3 182	56	14	26
Värmlands	10 078	2 507	3 878	86	22	33
Örebro	11 151	2 506	1 874	84	19	14
Västmanlands	3 612	1 124	2 255	55	17	34
Kopparbergs	3 791	1 059	1 990	49	14	26
Gävleborgs	1 897	620	1 122	31	10	18
Västernorrlands	1 169	452	827	26	10	18
Jämtlands	3 453	1 314	2 402	40	15	28
Västerbottens	1 880	623	1 326	14	30	86
Norrbottns						
<i>Hela riket</i>						
1981/82	228 443	53 118	95 773	79	18	33
1980/81	224 342	53 619	96 824	77	18	33
1979/80	231 934	56 294	100 718	79	19	34
1978/79	236 740	60 090	107 424	80	20	36
1977/78	238 234	61 424	106 504	81	21	36

¹ Avser perioden juni – maj. — ² Ej helt överensstämmande med den officiella länsindelningen (se texten).— ³ Arealuppgifter enligt lantbruksregistret (åkerareal vid företag med mer än 2 hektar åker).

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 45 Förbrukningen av kväve, fosfor och kalium till olika grödor inom jordbruket år 1978. Kilo-gram per hektar

Application of nitrogen, phosphorus and potassium to different crops in the agricultural sector in 1978. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Växtnäringsämne: produktionsområde	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Betes- vall	Mat- potatis	Fabriks- potatis ¹	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs	Vår- rybs
<i>Kväve</i>														
Götalands södra slättbygder	132	101	78	86	83	..	80	48	115	..	189	99	167	..
» mellanbygder	99	90	67	74	73	..	78	55	117	93	153	127	154	..
» norra slättbygder	106	94	74	83	72	76	72	47	100	..	144	116	132	106
Svealands slättbygder	111	105	84	87	80	62	73	52	73	..	..	115	130	92
Götalands skogsbygder	98	81	65	61	51	41	59	38	69	70	..	110	..	77
Mellersta Sveriges skogsbygder	84	..	57	68	67	54	54	44	26	—	..	..	..	94
Nedre Norrland	..	—	..	44	46	29	37	32	24	—	—	—	..	..
Övre Norrland	—	—	—	37	42	34	36	10	50	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1978	111	101	72	74	69	52	59	43	93	88	172	114	140	96
1971	100	93	72	67	63	44	44	47	88	111	167	118	120	108
<i>Fosfor</i>														
Götalands södra slättbygder	22	14	18	18	19	..	20	11	63	..	31	18	26	..
» mellanbygder	23	15	21	23	24	..	22	14	54	44	24	24	35	..
» norra slättbygder	21	21	22	21	20	21	15	10	68	..	23	23	18	22
Svealands slättbygder	16	23	15	21	20	20	16	11	55	..	..	24	18	20
Götalands skogsbygder	21	21	15	20	19	20	18	11	42	47	..	22	..	18
Mellersta Sveriges skogsbygder	19	..	22	21	20	12	14	9	37	—	..	..	..	23
Nedre Norrland	..	—	..	20	17	15	13	9	24	—	—	—	..	..
Övre Norrland	—	—	—	23	21	30	13	4	47	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1978	20	21	19	21	20	20	16	11	56	44	27	23	22	21
1971	27	23	27	24	22	19	13	13	53	52	35	27	27	26
<i>Kalium</i>														
Götalands södra slättbygder	44	27	36	36	40	..	49	23	183	..	59	34	50	..
» mellanbygder	46	30	44	49	51	..	53	33	154	121	47	46	63	..
» norra slättbygder	20	16	29	28	27	28	27	18	179	..	28	32	23	24
Svealands slättbygder	12	8	14	16	18	23	25	16	139	..	..	13	20	22
Götalands skogsbygder	32	27	29	42	38	40	40	24	112	114	..	38	..	33
Mellersta Sveriges skogsbygder	29	..	35	36	33	22	26	16	60	—	..	..	..	34
Nedre Norrland	..	—	..	36	30	25	24	17	44	—	—	—	..	..
Övre Norrland	—	—	—	43	45	44	28	8	87	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1978	27	14	33	32	29	32	34	22	149	115	49	23	33	27
1971	38	34	48	38	30	29	26	25	157	161	64	32	40	37

¹ Potatis för stärkelse och råspnit.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.3 VÄXTSKYDDSMEDEL

Inom Lantbrukets utredningsinstitut utarbetades årligen t o m undersökningsåret 1978 statistik över försäljning av växtskyddsmedel till jordbruket. Fr o m undersökningsåret 1979 handhas denna statistik av jordbruksnämnden. T o m år 1976 utarbetade utredningsinstitutet även statistik över försäljningen av växtskyddsmedel till trädgårdsbruket.

SCB undersökte för år 1979 på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund omfattningen av kemisk ogräsbekämpning. Genom undersökningen erhöles uppgifter om arealer av spannmål på vilka kemisk ogräsbekämpning utförts.

SCB genomförde vidare för år 1980 en undersökning av användningen av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket.

Undersökningarnas genomförande

Undersökning om försäljning av växtskyddsmedel

Primärmaterialet till denna statistik utgörs av kvantitetsuppgifter som insamlats av produktkontrollbyrån, naturvårdsverket, från tillverkare och importörer. Dessa kvantitetsuppgifter har åsatts förbrukarpriser varvid kostnaderna erhållits. Från och med år 1979 har prisuppgifter inhämtats från återförsäljare.

SCBs undersökningar

Uppgiftsinsamlingen 1979 om kemiskt ogräsbekämpade arealer samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna. Uppgifter insamlades från samtliga cirka 12 500 gårdar som ingick i urvalet till dessa. Skördeuppskattningarnas uppläggning liksom urval, bortfall m m beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Uppgifterna om användningen år 1980 av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket insamlades genom en enkät i samband med en omnibusundersökning våren 1981 till 12 000 lantbrukare.

Resultatens tillförlitlighet

Undersökning om försäljning av växtskyddsmedel

De olika preparaten varierar i koncentration

och sammansättning från år till år. De redovisade kvantiteterna har inte justerats med hänsyn till detta.

Vissa preparat används såväl inom jordbruk som inom trädgårdsbruk. I de fall ett preparat inte kan fördelas på användningsområden, har det påförts den huvudsakliga produktionsgrenen.

Undersökning om användning av kemiska bekämpningsmedel

På grund av det tämligen stora bortfallet (20%) av primäruppgifter och den stora variationen i dessa är resultaten från denna undersökning något osäkra.

Resultat

Av *tabell 46* framgår bl a att försäljningen av ogräsmedel till jordbruket minskat 1982 med 4 % och då uppgick till cirka 6 600 ton till ett värde av 218 miljoner kronor. Ogräsmedlen utgjorde 79% av den totala försäljningen av växtskyddsmedel till jordbruket. En kraftig ökning har däremot skett i försäljningen av medel mot växtsjukdomar. Mängden verksam substans i dessa och övriga växtskyddsmedel framgår av tablå nedan.

Växtskyddsmedel	Mängd verksam substans, ton		
	Jordbruk	Trädgårdsbruk	Summa
Insektsmedel	139	30	169
Medel mot växtsjukdomar	648	113	761
Ogräsmedel	3 970	44	4 014
<i>Summa</i>			
1981	4 757	187	4 944
1980	4 439	157	4 596
1979	4 588	189	4 777
1978	3 925	199	4 124
1977	4 393	279	4 672

Enligt SCBs undersökning om användningen av kemiska bekämpningsmedel som redovisas i *tabell 47* förbrukades under 1980 5 750 ton preparat av 58% av företagen, huvudsakligen de större. Här ingick dock inte

Tabell 46 Total försäljning av växtskyddsmedel till jord- och trädgårdsbruket åren 1977—1981

Total sale of pesticides to the agricultural and horticultural sector in 1977—1981

Produktionsgren; kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel				Summa
	Insekts- medel	Medel mot växtsjuk- domar ¹	Ogräs- medel	Övriga pre- parat för växtodling och lagring	
Jordbruk					
<i>Kvantitet, ton</i>					
1981	477	1 315	6 596	.. ²	8 388
1980	524	984	6 907	.. ²	8 415
1979	458	1 057	6 696	.. ²	8 211
1978	416	1 809	5 736	.. ²	7 961
1977	437	1 560	5 559	.. ²	7 556
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>					
1981	24 907	62 533	218 056	.. ²	305 496
1980	23 813	51 120	195 297	.. ²	270 230
1979	14 025	37 226	158 131	.. ²	209 382
1978	14 155	27 174	121 958	.. ²	163 287
1977	10 677	18 010	95 268	.. ²	123 955
Trädgårdsbruk					
<i>Kvantitet, ton</i>					
1976	115	128	112	51	407
1975	197	165	198	129	689
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>					
1976	3 022	4 035	1 277	1 688	10 022
1975	3 768	3 283	2 103	758	9 912

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen. — ² Redovisas under ogräskräkmedel.

Källa: Lantbrukets utredningsinstitut och statens jordbruksnämnd.

betningsmedel och ej heller totalbekämpningsmedel.

År 1979 ogräsbekämpades kemiskt en större andel av spannmålsarealen på stora företag än på små enligt uppgifterna i *tabell 48*.

Bibliografi

Försäljning av växtskyddsmedel m m till jordbruk och trädgårdsbruk /årligen sedan 1952/. Lantbrukets utredningsinstitut (stencil).

Försäljning av växtskyddsmedel m m till

jordbruket /årligen fr o m 1979/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1981:4, 1982:1, 1983:1...

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna 1975 och 1978. Undersökningar rörande växtodlingen /uppgifter om kemisk ogräsbekämpning på fält med respektive utan vallinsädd/. SCB. SM J 1976:6.5 och 1979:8.7. Appendix till SM J 1976:6.5 och 1979:8.7.

Kemiska bekämpningsmedel i jordbruket 1980. SCB. SM J 1982:12.

Tabell 47 Användning av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket år 1980

Use of pesticides in agriculture in 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Bekämpningsmedel, ton preparat					Andel företag som an- vänt be- kämpnings- medel, procent	Andel åker- areal som be- kämpats, procent
	Mot in- sektor	Mot växt- sjuk- domar ¹	Mot ogräs	Övriga ²	Summa		
<i>Län</i>							
Stockholms	17	4	151	8	180	67	52
Uppsala	32	8	285	16	341	85	66
Södermanlands	20	5	242	7	274	75	62
Östergötlands	53	27	495	38	613	76	64
Jonköpings	2	5	63	1	71	51	30
Kronobergs	2	4	53	3	62	62	35
Kalmar	12	16	204	11	243	64	45
Gotlands	12	11	113	7	143	81	44
Blekinge	4	22	59	3	88	63	52
Kristianstads	30	107	434	35	606	78	65
Malmöhus	97	125	772	62	1 056	92	78
Hallands	22	23	216	29	290	74	54
Göteborgs o Bohus	8	2	65	3	78	51	35
Älvsborgs	12	3	191	6	212	48	38
Skaraborgs	54	37	528	59 ³	678	77	64
Värmlands	9	4	78	6	97	27	32
Örebro	16	11	190	8	225	67	62
Västmanlands	29	4	228	13	274	85	70
Kopparbergs	3	4	43	24 ³	74	44	37
Gävleborgs	1	2	46	1	50	43	30
Västernorrlands	1	0	16	0	17	21	15
Jämtlands	1	0	6	0	7	10	7
Västerbottens	0	1	25	32 ³	58	23	14
Norrbottens	1	1	11	1	14	19	14
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	116	138	1 037	85	1 376	93	82
» mellanbygder	46	141	560	48	794	84	56
» norra slättbygder	102	54	1 028	86	1 270	79	69
Svealands slättbygder	117	34	1 109	55	1 316	77	63
Götalands skogsbygder	38	44	535	27	644	55	34
Mellersta Sveriges skogsbygder	15	8	153	14	190	40	31
Nedre Norrland	3	5	56	24 ³	88	22	17
Övre Norrland	1	2	36	34 ³	73	20	13
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 – 5,0	6	9	22	2	39	18	12
5,1 – 10,0	4	7	99	17	127	36	21
10,1 – 20,0	30	49	401	15	495	62	35
20,1 – 30,0	33	34	479	44	590	77	42
30,1 – 50,0	88	83	910	55	1 136	87	52
50,1 – 100,0	123	110	1 244	99	1 576	94	64
Över 100,0	154	134	1 359	141	1 788	98	74
<i>Hela riket</i>	438	426	4 514	373	5 751	58	52

¹ Exklusive betningsmedel. — ² Bl a medel för blasdödning och strårförkortning. — ³ Osäker uppgift.

Källa: SCB, miljöstatistik.

Tabell 48 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer år 1979. Procent

Cereal area treated with herbicides in 1979. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Summa
<i>Län</i>							
Stockholms	88	82	78	80	70	31	77
Uppsala	90	95	82	89	85	69	88
Södermanlands	91	94	61	79	78	49	80
Östergötlands	97	92	87	87	74	53	85
Jönköpings	99	62	38	74	75	77	75
Kronobergs	..	67	31	76	80	94	79
Kalmar	90	96	68	86	82	74	84
Gotlands	75	57	40	76	64	31	71
Blekinge	98	99	74	94	93	..	91
Kristianstads	93	98	69	96	96	100	93
Malmöhus	99	97	79	97	97	92	96
Hallands	91	99	27	96	94	71	92
Göteborgs o Bohus	51	68	35	73	69	25	66
Älvsborgs	86	86	58	81	76	80	78
Skaraborgs	96	88	58	88	84	80	86
Värmlands	66	93	60	60	63	7	60
Örebro	95	98	55	93	90	..	91
Västmanlands	88	96	68	90	87	75	89
Kopparbergs	67	..	..	75	66	34	71
Gävleborgs	38	..	56	64	48	52	59
Västernorrlands	—	—	..	51	42	19	48
Jämtlands	—	—	—	18	12	3	17
Västerbottens	—	—	..	31	37	33	32
Norrbottens	—	—	—	44	65	25	45
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	99	98	74	98	97	91	96
» mellanbygder	89	93	62	90	90	62	86
» norra slättbygder	97	93	71	90	83	57	87
Svealands slättbygder	89	94	67	86	81	57	84
Götalands skogsbygder	75	81	47	82	75	70	77
Mellersta Sveriges skogsbygder	78	92	55	72	68	43	70
Nedre Norrland	28	..	..	48	41	26	46
Övre Norrland	—	—	..	34	45	31	34
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1–20,0	81	80	42	66	64	56	65
20,1–50,0	91	93	55	81	79	63	80
Över 50,0	96	95	78	90	89	56	90
<i>Hela riket</i>							
1979	93	94	66	82	80	59	82
1978	92	94	67	83	80	63	82
1975	90	92	68	81	80	59	81
1974	75	88	50	78	76	58	75
Totalt odlad areal 1979, hektar	181 028	69 964	59 434	754 137	489 460	59 077	1 613 100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.4 FODERMEDEL

Jordbruksnämnden sammanställer varje år statistik över produktionen av foderblandningar och beräknar förbrukningen av fodermedel.

Uppgifter om den inhemska produktionen av foderblandningar insamlar jordbruksnämnden från tillverkare.

Med hjälp av uppgifter från tillverkare om produktion av fodermedel, från den officiella handelsstatistiken om import och export av fodermedel samt från tillverkare och importörer om lagerförändringar, gör jordbruksnämnden beräkningar över förbrukningen av fodermedel.

Resultat

Uppgifter om inhemsk produktion av foderblandningar för fjäderfä, svin och nötkreatur m fl år 1981/82 och vissa tidigare år lämnas i *tabell 49*. Man bör observera att behovet av proteinrika fodermedel ingående i foderblandningarna till stor del täcks genom import. Vidare påverkas förbrukningen av köpfodermedel av den aktuella tillgången på foderspännmål.

I *tabell 50* redovisas beräknad förbrukning av vissa fodermedel varav bl a framgår att förbrukningen av sojamjöl ökat starkt 1981/82.

Bibliografi

Tabeller över produktion och förbrukning av fodermedel /årligen sedan 1959/60/. Statens jordbruksnämnd (stencil).

7.5 DRIV- OCH SMÖRJMEDEL SAMT ELDNINGSOLJA

SCB genomförde under våren 1981 en undersökning om förbrukningen under 1980 av drivmedel i jordbruket och av eldningsolja för spannmålstorkar m m samt om antal cisterner för drivmedel och eldningsolja och deras lagringskapacitet den 31 december 1980.

Motsvarande uppgifter hade tidigare insamlats för år 1975 vad gäller drivmedelsförbrukningen och för år 1973 vad gäller cisterner. Vid den undersökning som genomfördes för år 1975 insamlades även uppgifter om förbrukningen av smörjmedel.

I avsnitt 6.1 redovisas antal cisterner för drivmedel och eldningsolja och deras lagringskapacitet.

Uppgifter om drivmedelsförbrukningen i trädgårdsbruket insamlades vid trädgårdsräkningen 1977 och 1982 (se avsnitt 8.9).

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes som en urvalsundersökning. På basis av lantbruksregistret 1980 (se avsnitt 3.1) utvaldes 12 000 företag med mer än 2 hektar åker. Samtliga företag med mer än 200 hektar åker ingick. Övriga företag i urvalet fördelades på län proportionellt mot antalet företag i länen. Inom länen var urvalssannolikheten större för företag med större åkerareal.

Uppgiftsinsamling

Uppgiftslämnarna tillställdes blanketter per post i mitten av februari 1981.

Under mars månad utsändes två påminnelser till företagare som ej svarat. I början av april gjordes en särskild bortfallsuppföljning varvid uppgifter insamlades per telefon från cirka 600 företag. Uppgifter erhöles från cirka två tredjedelar av dessa företag.

Beräkningsmetoder

De inkomna blanketterna granskades maskinellt och manuellt, vilket ledde till korrigering av uppgifterna i något hundratal fall. För cirka 100 företag som redovisat brukarskifte under 1980 inhämtades före registreringen uppgifter om förbrukning av drivmedel och eldningsolja för resterande delen av året från den förra/nye brukaren.

Tabell 49 Produktion av foderblandningar inklusive koncentrat för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren ¹ 1977/78—1981/82. Milj kilogram
 Production of feeding stuff for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures in 1977/78—1981/82. Millions of kilogrammes

Slag av blandning; råvara	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82
<i>Blandningar för fjäderfä</i>	459,5	474,2	470,3	477,9	495,0
Råg och/eller vete	137,2	125,0	106,3	103,1	94,6
Korn och/eller havre	113,5	143,8	157,6	169,8	181,4
Majs, annan spannmål	60,5	57,6	67,1	60,6	65,6
Baljväxter	0,0	0,1	0,5	0,6	1,0
Kvambiprodukter	16,6	15,1	14,3	14,8	16,1
Sockerprodukter	0,5	0,3	0,0	0,0	0,0
Oljekraftfoder	43,8	38,8	33,2	34,6	38,4
Fiskmjöl, köttfodermjöl, hömjöl	41,8	43,4	42,0	43,2	47,1
Mineralfodermedel	12,8	14,1	19,6	19,8	17,8
Vitaminfodermedel	2,7	2,9	2,4	2,4	2,4
Andra råvaror	30,1	33,1	27,3	29,0	30,6
<i>Blandningar för svin</i>	852,9	865,9	859,8	856,8	845,3
Råg och/eller vete	76,9	47,4	29,1	27,6	32,3
Korn och/eller havre	484,5	528,0	540,7	535,8	511,5
Majs, annan spannmål	0,8	0,3	1,6	0,5	1,1
Baljväxter	8,7	8,0	10,7	7,7	7,4
Kvambiprodukter	64,8	64,1	66,4	71,7	70,2
Sockerprodukter	0,9	0,1	0,1	0,1	0,4
Oljekraftfoder	80,3	70,7	57,3	65,2	78,1
Fiskmjöl, köttfodermjöl, hömjöl	71,0	81,8	89,4	85,1	80,9
Mineralfodermedel	19,3	18,1	18,8	18,7	16,7
Vitaminfodermedel	6,6	7,0	7,3	6,5	6,3
Andra råvaror	39,1	40,4	38,4	37,9	40,4
<i>Blandningar för nötkreatur m fl</i>	860,4	933,1	946,8	958,0	965,9
Råg och/eller vete	28,4	22,4	16,4	18,9	13,3
Korn och/eller havre	206,7	223,5	251,7	255,3	249,9
Majs, annan spannmål	16,4	26,5	33,5	26,0	24,1
Baljväxter	4,5	14,7	17,2	15,3	14,2
Kvambiprodukter	55,9	59,0	71,0	74,4	70,4
Sockerprodukter	138,3	155,2	138,3	147,7	152,5
Oljekraftfoder ²	224,9	244,4	227,6	223,6	275,3
Fiskmjöl, köttfodermjöl, hömjöl	18,7	16,3	11,5	10,5	13,4
Mineralfodermedel	16,2	18,1	20,9	19,2	16,3
Vitaminfodermedel	3,6	4,6	5,1	4,4	7,0
Andra råvaror	146,8	148,4	153,6	162,7	129,5

¹ Avser perioden juli—juni. — ² Inkl oljekraftfoderblandningar.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 50 Beräknad förbrukning av vissa fodermedel åren 1977/78—1981/82.
Miljoner kilogram

Estimated consumption of certain types of feeding stuffs in 1977/78—1981/82.
 Millions of kilogrammes

Slag av fodermedel	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82
Fiskmjöl	77,2	86,7	105,1	96,5	105,4
Köttfodermjöl	26,2	25,4	25,4	27,3	31,1
Diverse vitaminfodermedel	23,3	25,1	25,7	23,7	27,9
Oljekraftfoder	444,3	439,9	390,6	379,4	441,2
bomullsfrökakor/expeller	47,9	38,7	27,7	18,3	12,6
jordnötskakor/expeller	..	..	—	—	—
sojamjöl	223,3	228,3	199,0	195,6	250,2
kokoskakor/expeller	71,0	67,0	62,4	62,7	61,3
raps-, rybs- och senapsmjöl	101,3	104,0	97,6	100,3	113,1
annat oljekraftfoder	0,8	1,9	3,9	2,5	4,0
Kvarnbiprodukter	163,1	163,4	169,4	171,9	159,1

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 51 Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket under år 1980

Consumption of motor fuel and fuel oil in agriculture during 1980

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Drivmedel (1 000 liter)				Eldningsolja¹ (1 000 liter)
	Bensin	Fotogen	Dieselloja	Summa	
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	750	133	49 917	50 800	10 658
» mellanbygder	839	138	38 528	39 505	4 224
» norra slättbygder	1 113	193	46 560	47 866	17 000
Svealands slättbygder	1 029	331	64 036	65 396	28 365
Götalands skogsbygder	3 073	268	60 587	63 928	4 612
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 127	165	19 296	20 588	2 643
Nedre Norrland	1 205	158	16 960	18 323	2 303
Övre Norrland	810	107	14 980	15 897	1 650
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>					
2,1 – 5,0	1 824	310	6 841	8 975	..
5,1 – 10,0	2 600	449	21 024	24 073	1 428
10,1 – 20,0	2 001	363	43 606	45 970	2 363
20,1 – 30,0	1 372	183	41 154	42 709	4 137
30,1 – 50,0	957	115	66 956	68 028	11 016
50,1 – 100,0	587	49	73 121	73 757	22 004
Över 100,0	605	23	58 162	58 790	29 819
<i>Hela riket</i>					
1980	9 945	1 492	310 865	322 302	71 454
1977	14 248	3 303	294 243	311 794	81 456
1975	20 228	5 981	264 648	290 857	..
1972	22 536	12 779	250 185	285 500	..
1969	26 665	24 832	236 716	288 213	..

¹ Förbrukning till bostäder och växthus ingår ej.

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 12 000 enheter; bortfall se texten).

De i enkäten inkomna uppgifterna och uppgifterna i bortfallsuppföljningen uppräknades var för sig stratumvis till totalsiffror vilka sedan sammanvägdes.

Resultatens tillförlitlighet

För undersökningen genomfördes medelfelsberäkningar. På produktionsområdesnivå ligger de beräknade medelfelen för bensin på nära 10%, för fotogen under 30%, för dieselolja under 5% samt för eldningsolja omkring 10%. På riksnivå varierar medelfelen mellan 1 och 8%.

Resultat

Allt fler traktorer i jordbruket drivs med dieselolja. Förbrukningen av bensin och fotogen har därför minskat starkt medan förbrukningen av dieselolja ökat som framgår av *tabell 51*. 1980 förbrukades 311 milj liter dieselolja varav cirka 64% på företag med mer än 30 hektar åker.

Inom trädgårdsbruket förbrukades, enligt trädgårdsräkningen, under 1976 4,2 milj liter bensin, 0,2 milj liter fotogen och 5,1 milj liter

dieselolja. Vidare förbrukades 216 milj liter eldningsolja. Motsvarande förbrukning 1981 var 2,7 milj liter bensin, 0,1 milj liter fotogen, 5,2 milj liter dieselolja och 128 milj liter eldningsolja.

Bibliografi

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1980 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1980. SCB. SM E 1981:9.

Förbrukning av drivmedel och eldningsolja i jordbruket 1977 samt antal cisterner och lagringskapacitet den 31 december 1977. SCB. SM J 1978:13.

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Maskindriften m m inom jordbruket /1969; uppgifter om driv- och smörjmedelsförbrukning/. Statens jordbruksnämnd. JEM 1970:11.

Trädgårdsräkningen /1972, 1977 och 1982; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57, 1977:13 och 1982:18.

8 Växtodling. Vegetabilieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
8.1 Åkerjordens användning m m	52–57	5–6
8.2 Sortanvändning	58–60	—
8.3 Årsväxten	61–73	7
8.4 Bärningsmetoder	74–75	—
8.5 Hektarskördar	76–81	8
8.6 Totalskördar	82–83	—
8.7 Skördens kvalitet	84–87	—
8.8 Vidareförädling. Försörjningsbalanser	88–91	—
8.9 Trädgårdsodling	92–95	—
8.10 Jordbrukets skördeuskadeskydd	96–97	9
8.11 Hagelskadeförsäkring	—	—
8.12 Markkarterad areal	98	—

8.1 ÅKERJORDENS ANVÄNDNING M M

Uppgifter om åkerjordens användning erhålls från lantbruksregistret. Till detta insamlas uppgifter varje år från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker (se avsnitt 3.1). Uppgifter om odling av trädgårdsväxter, som här ingår bland »övriga växtslag», lämnas i avsnitt 8.9.

SCB genomför i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) separata undersökningar om bl a slåttervallens fördelning på åldersgrupper, vallinsådda arealer, arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar och arealer höstsådda grödor.

Undersökningarnas genomförande

Åkerjordens användning

Sedan 1968 har uppgifter om åkerjordens användning årligen erhållits från lantbruksregistret. Uppgifterna i detta avsnitt avser samtliga företag med mer än 2 hektar åker.

Slåttervallens fördelning på åldersgrupper

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats för samtliga provyttegårdar med odling av slåttervall i de objektiva skördeuppskattningarna.

Vallinsådda arealer

Uppgifter om vallinsådd inhämtades senast år 1979 för samtliga provyttegårdar. I vissa fall, framför allt vid vallinsådd utan insåningsgröda, avsåg lämnade uppgifter planerad insådd.

Arealen potatis fördelad på odlingsstorlekar

SCB har sedan 1960 genom en speciell bearbetning erhållit uppgifter om potatisarealernas fördelning på olika odlingsstorlekar.

Höstsådda grödor

SCB har sedan 1969 i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna samlat in uppgifter om höstsådda arealer. Tidigare inhämtades motsvarande uppgifter vid jordbruksinventeringarna i oktober.

Uppgifter infordras för alla provytegårdar i hela landet med undantag för de fyra nordligaste länen, sammanlagt 10 539 gårdar 1982. För 204 av dessa kunde uppgifter ej erhållas.

Resultat

Uppgifter för 1982 från lantbruksregistret och de objektiva skördeuppskattningarna om åkerarealens användning på företag med mer än 2 hektar åker redovisas i *tabellerna 52–57* samt i *diagrammen 5* och *6*.

Som bl a framgår där var arealen av höstsäd cirka 34% större än 1981 men omfattade ändå endast omkring 9% av åkerarealen mot normalt 10–12%. Vårsädesarealen som uppgick till 1 323 000 hektar var 4% mindre än 1981. Av tabell 52 framgår vidare att odlingen av baljväxter ökat under senare år. 57% av åkerarealen i Norrland utgjordes av slätter- och betesvallar. Motsvarande andel för Götalands södra slättbygder var cirka 11%. Av vallarealen i landet låg dock endast 20% i Norrland. Åkerarealens fördelning i olika delar av landet illustreras ytterligare av diagram 5. Förändringen i arealen av olika växtslag under perioden 1961–1982 framgår av diagram 6.

På i genomsnitt 78% av företagen förekom slättevall med en genomsnittlig areal av 7,7 hektar. Korn och havre odlades på mer än hälften av företagen, medan höstvetete förekom på 20%.

Enligt skördeuppskattningarna var arealen slättevall liksom under tidigare år relativt jämnt fördelad på åldersgrupper. En större andel yngre vallar förekom dock i sydligaste Sverige. Insådd av slättevall, totalt omkring 170 000 hektar 1979, skedde då huvudsakligen i korn eller havre på våren. Ungefär 4% av denna areal, främst i Norrland, insåddes dock i renbestånd på hösten.

Hösten 1982 såddes omkring 23% mer höstvetete och 5% mer höstråg än hösten 1981. Ökningen gällde främst slättbygder i norra Götaland och Svealand.

Höstkorn beräknas ha såtts på c:a 4 000 hektar.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister

1981. Lantbruksräkningen den 11 juni 1981, preliminära uppgifter. SCB. SM J 1982:7.1.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Ägoslag och åkerarealens användning/årigen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.2, 1979:6.2, 1980:5.2, 1981:5.2, 1983:6.2 ...

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Åkerarealens användning /1968–70 och 1972–75; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:25 och 31, 1971:13, 1973:15, 1974:12, 1975:12 och 1976:5.2.

Lantbruksräkningen. Del 1/1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slättevall /årigen sedan 1959/. SCB. SM J 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9 och 1978:15.10.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årigen sedan 1973; uppgifter sedan 1974 om bl a areal av potatis fördelad på odlingsstorlekar och för 1975, 1978 och 1979 om vallinsådda arealer/. SCB. SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 ... Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Höstsådda arealer /årigen sedan 1969/. SCB. SM J 1969:46, 1970:58, 1971:63, 1972:63, 1973:67, 1974:68, 1975:65, 1976:12.11, 1977:11.10, 1978:15.9, 1979:13.8, 1980:14.7, 1981:15.7, 1982:16.7 ...

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Åkerarealens användning /årigen sedan 1968/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1979:13.1 (avser 1979), 1980:14.1, 1981:15.1.

Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a. Bokslut per den 30 juni /årigen sedan 1952; uppgifter om bl a kontrakterade arealer av oljeväxter/.

Tabell 52 Åkerjordens användning år 1982¹. Hektar

Use of arable land in 1982. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Brödsäd					Fodersäd		
	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Summa	Korn	Havre	Bland- säd
<i>Län</i>								
Stockholms	13 667	4 114	1 535	5	19 321	20 022	18 344	3 197
Uppsala	16 314	11 954	1 231	10	29 509	50 258	24 060	6 724
Södermanlands	21 216	6 497	2 189	12	29 914	25 999	34 009	3 567
Östergötlands	44 842	6 999	8 462	10	60 313	39 951	33 133	7 852
Jönköpings	705	124	196	20	1 045	12 194	20 845	4 848
Kronobergs	219	66	248	28	561	9 137	11 445	2 059
Kalmar	10 119	985	4 878	59	16 041	24 288	15 548	5 035
Gotlands	7 450	608	3 925	20	12 003	19 747	4 340	1 254
Blekinge	1 578	1 560	1 609	12	4 759	8 767	2 202	513
Kristianstads	11 048	4 677	7 497	131	23 353	56 969	9 027	1 215
Malmöhus	42 592	11 698	12 541	147	66 978	88 203	18 774	997
Hallands	5 046	912	1 961	36	7 955	34 395	27 230	1 870
Göteborgs o Bohus	1 462	493	339	8	2 302	11 014	18 151	3 071
Älvsborgs	4 082	607	959	26	5 674	24 312	45 839	3 955
Skaraborgs	29 528	2 156	5 395	32	37 111	44 893	103 205	6 645
Värmlands	1 645	340	396	10	2 391	29 688	24 953	1 630
Örebro	5 216	5 068	1 780	7	12 071	29 895	33 582	1 776
Västmanlands	6 058	10 639	862	25	17 584	39 604	38 235	2 357
Kopparbergs	556	39	95	6	696	24 672	7 054	1 179
Gävleborgs	130	35	44	10	219	23 345	12 832	1 352
Västernorrlands	14	5	8	9	36	16 347	2 489	1 526
Jämtlands	1	—	6	7	14	7 736	836	634
Västerbottens	6	4	3	2	15	28 209	2 347	2 132
Norrbottnens	6	2	—	3	11	7 774	954	951
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	47 142	13 404	11 892	114	72 552	102 933	33 464	1 539
» mellanbygder	25 900	5 979	18 525	239	50 643	91 188	18 936	3 467
» norra slättbygder	70 366	8 343	12 315	30	91 054	79 539	134 992	9 517
Svealands slättbygder	62 784	37 836	7 367	63	108 050	173 401	156 271	17 923
Götalands skogsbygder	11 999	2 562	4 168	130	18 859	91 994	111 817	23 184
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 173	1 421	1 818	29	8 441	55 672	37 603	4 201
Nedre Norrland	124	31	71	25	251	46 207	13 018	3 373
Övre Norrland	12	6	3	5	26	36 485	3 333	3 135
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 — 5,0	626	262	517	63	1 468	8 492	6 851	1 206
5,1 — 10,0	2 227	714	1 171	57	4 169	31 467	25 155	4 221
10,1 — 20,0	10 518	2 864	3 960	155	17 497	85 384	69 898	10 315
20,1 — 30,0	15 114	4 468	5 332	84	24 998	86 809	70 141	11 203
30,1 — 50,0	37 886	10 882	11 283	161	60 212	148 272	110 193	16 877
50,1 — 100,0	68 363	21 264	15 546	74	105 247	178 687	128 980	16 589
Över 100,0	88 766	29 128	18 350	41	136 285	138 308	98 216	5 928
<i>Hela riket</i>								
1982	223 500	69 582	56 159	635	349 876	677 419	509 434	66 339
1981	157 055	73 700	51 701	672	283 128	729 277	507 805	64 050
1980	243 250	53 968	67 684	848	365 750	694 423	484 052	59 541
1979	181 028	69 964	59 434	998	311 424	754 137	489 460	59 077
1978	233 659	63 558	82 023	1 197	380 437	721 934	486 178	62 261

Summa	Baljväxter			Summa	Oljväxter					Summa
	Foder- ärter och vicker	Åker- bönor	Kök- ärter		Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Övriga olja- växter	
41 563	431	14	205	650	310	2 772	1 093	3 854	—	8 029
81 042	1 054	35	139	1 228	109	8 086	884	3 931	—	13 010
63 575	717	6	382	1 105	398	4 059	750	6 147	7	11 361
80 936	1 663	9	2 030	3 702	2 073	4 202	1 172	14 502	24	21 973
37 887	101	2	8	111	87	193	8	585	—	873
22 641	82	—	2	84	59	253	61	453	—	826
44 871	276	23	539	838	989	890	65	809	8	2 761
25 341	1 022	242	355	1 619	1 895	978	232	1 945	172	5 222
11 482	106	80	13	199	302	1 394	—	22	—	1 718
67 211	1 757	777	20	2 554	5 728	3 118	45	224	103	9 218
107 974	3 483	1 901	149	5 533	32 898	4 301	357	266	876	38 698
63 495	1 832	32	6	1 870	10	2 374	123	2 045	18	4 570
32 236	134	11	4	149	23	943	26	932	—	1 924
74 106	494	3	31	528	23	2 732	122	2 745	3	5 625
154 743	1 405	20	200	1 625	467	10 299	340	8 509	3	19 618
56 271	181	3	7	191	—	1 337	120	3 868	—	5 325
65 253	571	10	28	609	68	3 134	128	3 305	—	6 635
80 196	736	24	94	854	17	7 314	128	3 594	—	11 053
32 905	57	—	4	61	8	88	58	2 304	—	2 458
37 529	78	2	5	85	4	2	15	187	—	208
20 362	59	6	—	65	—	—	—	—	—	—
9 206	10	10	1	21	—	—	—	—	—	—
32 688	37	2	—	39	—	—	10	—	—	10
9 679	31	9	—	40	—	—	—	—	—	—
137 936	5 307	2 469	167	7 943	30 369	6 853	413	1 867	687	40 189
113 591	2 579	562	878	4 019	10 784	4 570	311	2 134	432	18 231
224 048	3 135	19	1 997	5 151	2 151	15 673	1 292	21 792	27	40 935
347 595	3 550	85	852	4 487	901	26 318	3 045	22 676	7	52 947
226 995	1 207	47	166	1 420	1 077	4 034	372	5 558	61	11 102
97 476	343	12	157	512	182	1 003	294	5 973	—	7 452
62 598	128	14	5	147	4	18	—	227	—	249
42 953	68	13	—	81	—	—	10	—	—	10
16 549	122	10	9	141	133	134	21	147	11	446
60 843	230	31	21	282	399	503	66	741	19	1 728
165 597	815	135	99	1 049	2 101	2 319	287	3 195	91	7 993
168 153	1 136	193	185	1 514	3 810	3 721	331	4 406	194	12 462
275 342	3 206	581	614	4 401	9 467	9 624	785	9 859	231	29 966
324 256	5 001	745	1 394	7 140	13 301	18 292	1 738	19 354	218	52 903
242 452	5 807	1 526	1 900	9 233	16 257	23 876	2 509	22 525	450	65 617
1 253 192	16 317	3 221	4 222	23 760	45 468	58 469	5 737	60 227	1 214	171 115
1 301 132	10 520	3 889	3 673	18 082	38 694	57 689	2 850	69 531	2 329	171 093
1 238 016	8 438	4 409	3 598	16 445	50 778	46 255	4 836	73 485	2 127	177 481
1 302 674	8 437	4 025	4 299	16 761	38 587	44 581	16 762	58 055	2 295	160 280
1 270 373	6 467	4 740	5 127	16 334	48 512	45 672	15 461	45 812	1 500	156 957

Tabell 52 (forts)

Område; storleksgrupp	Grön- foder- och en- silage- växter	Vall			Summa	Potatis Mat- potatis
		Slätter- vall ut- nyttjad 1982	Frö- vall	Betes- vall ut- nyttjad 1982		
<i>Län</i>						
Stockholms	439	16 196	178	5 879	22 253	434
Uppsala	785	23 565	163	4 848	28 576	553
Södermanlands	724	22 249	761	7 274	30 284	411
Östergötlands	1 384	37 609	1 885	6 864	46 358	1 491
Jönköpings	1 147	43 718	71	9 199	52 988	712
Kronobergs	894	25 249	16	8 063	33 328	482
Kalmar	2 052	45 097	130	13 242	58 469	1 218
Gotlands	1 405	22 742	189	7 214	30 145	696
Blekinge	397	10 089	21	4 218	14 328	452
Kristianstads	2 116	36 337	653	15 304	52 294	3 196
Malmöhus	1 400	26 866	2 481	9 766	39 113	3 868
Hallands	1 838	27 222	425	11 743	39 390	3 446
Göteborgs o Bohus	378	21 920	156	7 933	30 009	491
Älvsborgs	1 623	51 518	968	15 417	67 903	787
Skaraborgs	1 545	44 772	868	13 590	59 230	3 569
Värmlands	1 631	39 806	636	10 157	50 599	1 304
Örebro	532	19 266	1 039	6 467	26 772	1 326
Västmanlands	400	14 072	915	4 410	19 397	214
Kopparbergs	843	20 741	167	5 519	26 427	870
Gävleborgs	872	27 971	123	7 830	35 924	665
Västernorrlands	1 544	30 963	221	6 199	37 383	822
Jämtlands	2 105	27 323	43	5 921	33 287	488
Västerbottens	2 192	44 905	182	3 573	48 660	1 327
Norrbottnens	2 779	26 894	165	1 920	28 979	907
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	2 234	25 442	2 944	10 906	39 292	6 505
» mellanbygder	3 705	73 270	546	24 258	98 074	4 961
» norra slättbygder	2 173	63 079	3 154	17 731	83 964	4 355
Svealands slättbygder	3 035	95 051	3 225	29 000	127 276	3 082
Götalands skogsbygder	7 683	216 457	1 001	65 743	283 201	4 229
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 438	72 275	850	19 605	92 730	1 834
Nedre Norrland	4 241	84 251	382	18 854	103 487	2 421
Övre Norrland	5 516	77 265	354	6 453	84 072	2 342
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 – 5,0	1 088	38 614	87	8 376	47 077	1 777
5,1 – 10,0	2 039	81 102	242	18 095	99 439	2 644
10,1 – 20,0	4 238	138 131	604	34 071	172 806	3 752
20,1 – 30,0	4 730	114 539	737	31 036	146 312	3 142
30,1 – 50,0	7 928	152 427	1 591	43 793	197 811	5 496
50,1 – 100,0	6 802	123 656	3 794	37 087	164 537	7 101
Över 100,0	4 200	58 621	5 401	20 092	84 114	5 817
<i>Hela riket</i>						
1982	31 025	707 090	12 456	192 550	912 096	29 729
1981	28 847	706 839	13 771	192 031	912 641	29 705
1980	26 153	707 518	15 386	191 347	914 251	28 847
1979	26 614	701 604	15 260	191 789	908 653	29 857
1978	24 637	695 521	13 464	196 717	905 702	32 348

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Potatis för stjär- kelse och råsprit	Summa	Socker- betor	Övriga växt- slag	Hel- träda	Summa utnytt- jad åker 1982	Slätter- och betes- vallar ej utnytt- jade 1982	Annan obru- kad åker	Hela åker- arealen
—	434	—	351	5 410	98 450	454	654	99 558
—	553	—	176	4 907	159 786	523	541	160 850
—	411	—	260	3 588	141 222	270	649	142 141
19	1 510	29	430	3 348	219 983	441	593	221 017
4	716	—	443	706	95 916	489	232	96 637
65	547	—	258	622	59 761	479	241	60 481
346	1 564	4 045	1 903	1 641	134 185	826	532	135 543
—	696	4 302	610	1 883	83 226	290	187	83 703
2 852	3 304	966	520	308	37 981	292	236	38 509
5 291	8 487	12 583	4 392	856	183 064	618	532	184 214
953	4 821	31 094	10 158	1 582	307 351	369	906	308 626
85	3 531	541	1 310	680	125 180	504	340	126 024
—	491	—	171	2 475	70 135	548	441	71 124
1	788	—	1 274	3 053	160 574	1 292	946	162 812
336	3 905	—	2 726	4 163	284 666	695	823	286 184
—	1 304	—	315	4 457	122 484	1 499	1 455	125 438
53	1 379	—	521	2 893	116 665	489	639	117 793
—	214	—	85	3 033	132 816	411	560	133 787
—	870	—	157	2 077	66 494	595	535	67 624
—	665	—	196	2 331	78 029	815	873	79 717
—	822	—	110	1 678	62 000	1 083	711	63 794
—	488	—	160	865	46 146	986	523	47 655
13	1 340	—	124	2 197	87 265	1 587	1 180	90 032
—	907	—	335	2 083	44 813	1 139	1 107	47 059
955	7 460	35 157	11 123	1 292	355 178	470	978	356 626
7 578	12 539	17 773	6 471	4 203	329 249	1 117	1 114	331 480
262	4 617	29	4 045	7 112	463 128	1 136	1 320	465 584
53	3 135	—	1 420	20 620	668 565	2 280	3 394	674 239
1 157	5 386	601	2 442	7 459	565 148	3 739	2 233	571 120
—	1 834	—	629	6 821	218 333	2 250	1 988	222 571
—	2 421	—	396	4 937	178 737	2 759	2 031	183 517
13	2 355	—	459	4 392	139 854	2 943	2 378	145 185
26	1 803	198	1 584	3 417	73 771	2 098	1 111	76 980
130	2 774	796	1 962	6 283	180 315	3 756	2 156	186 227
708	4 460	4 163	2 950	9 417	390 170	3 715	2 715	396 600
1 168	4 310	6 133	2 287	6 939	377 838	2 156	2 087	382 081
2 519	8 015	13 122	3 571	10 238	610 606	2 232	2 691	615 529
2 906	10 007	16 028	6 777	10 861	704 558	1 697	2 715	708 970
2 561	8 378	13 120	7 854	9 681	580 934	1 040	1 961	583 935
10 018	39 747	53 560	26 985	56 836	2 918 192	16 694	15 436	2 950 322
10 526	40 231	52 452	27 259	70 140	2 905 005	16 819	16 054	2 937 878
11 183	40 030	52 148	26 910	64 336	2 921 520	15 026	14 876	2 951 422
11 340	41 197	51 948	25 810	82 427	2 927 788	15 959	15 711	2 959 458
11 821	44 169	52 520	25 921	66 335	2 943 385	16 165	13 926	2 973 476

Tabell 53 Antal företag med odling av olika grödor och genomsnittlig grödareal i hektar år 1982¹

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops and average crop area in hectares in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker där odling av respektive gröda förekom

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land where cultivation of the respective crop occurred

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Vårråg		Korn	
	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal	Antal företag	Genomsnittlig areal
<i>Län</i>										
Stockholms	1 098	12,4	443	9,3	234	6,6	..	..	1 407	14,2
Uppsala	1 651	9,9	1 276	9,4	258	4,8	5	2,0	3 129	16,1
Södermanlands	1 553	13,7	620	10,5	426	5,1	6	2,0	1 922	13,5
Östergötlands	2 880	15,6	917	7,6	1 191	7,1	7	1,4	3 526	11,3
Jönköpings	136	5,2	109	1,1	94	2,1	13	1,5	3 134	3,9
Kronobergs	58	3,8	64	1,0	113	2,2	22	1,3	2 570	3,6
Kalmar	1 457	6,9	269	3,7	977	5,0	36	1,6	3 319	7,3
Gotlands	1 395	5,3	122	5,0	1 042	3,8	7	2,9	2 182	9,0
Blekinge	346	4,6	232	6,7	415	3,9	8	1,5	1 495	5,9
Kristianstads	1 235	8,9	704	6,6	1 111	6,7	41	3,2	5 693	10,0
Malmöhus	3 864	11,0	1 289	9,1	1 713	7,3	38	3,9	7 184	12,3
Hallands	575	8,8	176	5,2	441	4,4	19	1,9	4 376	7,9
Göteborgs o Bohus	543	2,7	245	2,0	179	1,9	7	1,1	2 333	4,7
Älvsborgs	630	6,5	230	2,6	296	3,2	18	1,4	4 497	5,4
Skaraborgs	3 207	9,2	378	5,7	1 080	5,0	9	3,6	4 927	9,1
Värmlands	452	3,6	81	4,2	165	2,4	6	1,7	3 410	8,7
Örebro	661	7,9	587	8,6	360	4,9	5	1,4	2 509	11,9
Västmanlands	728	8,3	1 027	10,4	187	4,6	3	8,3	2 528	15,7
Kopparbergs	221	2,5	21	1,9	56	1,7	4	1,5	2 776	8,9
Gävleborgs	68	1,9	29	1,2	28	1,6	5	2,0	3 287	7,1
Västernorrlands	11	1,3	6	0,8	7	1,1	6	1,5	2 930	5,6
Jämtlands	..	..	..	..	5	1,2	3	2,3	1 693	4,6
Västerbottens	4	1,5	..	..	4	0,8	..	..	3 852	7,3
Norrbottnens	..	..	..	..	—	—	..	..	1 056	7,4
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	4 384	10,8	1 576	8,5	1 890	6,3	30	3,8	8 346	12,3
» mellanbygder	3 848	6,7	917	6,5	3 298	5,6	87	2,7	9 257	9,9
» norra slättbygder	5 711	12,3	1 187	7,0	1 977	6,2	14	2,1	7 864	10,1
Svealands slättbygder	5 750	10,9	3 888	9,7	1 420	5,2	21	3,0	11 537	15,0
Götalands skogsbygder	2 137	5,6	991	2,6	1 291	3,2	90	1,4	18 896	4,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	930	5,6	251	5,7	505	3,6	12	2,4	7 031	7,9
Nedre Norrland	84	1,5	29	1,1	47	1,5	16	1,6	8 002	5,8
Övre Norrland	5	2,4	3	2,0	4	0,8	..	..	5 123	7,1
<i>Hela riket</i>										
1982	22 735	9,8	8 808	7,9	10 369	5,4	272	2,3	75 408	9,0
1981	17 922	8,8	8 843	8,3	9 550	5,4	324	2,1	76 176	9,6
1980	24 760	9,8	7 539	7,2	12 405	5,5	361	2,3	78 689	8,8
1979	22 172	8,2	9 026	7,8	11 732	5,1	397	2,5	82 031	9,2
1978	27 292	8,6	9 133	7,0	15 878	5,2	486	2,5	84 021	8,6

Havre		Blandsäd		Foderärter och vicker		Åkerbönor		Kokärter		Höstraps		Våraps	
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal
1 570	11,7	374	8,5	102	4,2	3	4,7	44	4,7	51	6,1	193	14,4
2 656	9,1	863	7,8	276	3,8	6	5,8	57	2,4	26	4,2	794	10,2
2 239	15,2	366	9,7	155	4,6	3	2,0	75	5,1	58	6,9	360	11,3
3 312	10,0	1 047	7,5	288	5,8	3	3,0	286	7,1	241	8,6	382	11,0
4 249	4,9	1 150	4,2	79	1,3	..	..	4	2,0	17	5,1	28	6,9
2 654	4,3	628	3,3	60	1,4	—	—	3	0,7	13	4,5	49	5,2
2 485	6,3	906	5,6	93	3,0	15	1,5	113	4,8	187	5,3	146	6,1
1 208	3,6	301	4,2	287	3,6	75	3,2	81	4,4	465	4,1	202	4,8
689	3,2	188	2,7	43	2,5	21	3,8	4	3,3	69	4,4	213	6,5
1 874	4,8	310	3,9	359	4,9	102	7,6	6	3,3	723	7,9	477	6,5
3 159	5,9	239	4,2	588	5,9	231	8,2	26	5,7	3 319	9,9	481	8,9
3 924	6,9	469	4,0	406	4,5	8	4,0	3	2,0	..	..	306	7,8
3 255	5,6	653	4,7	69	1,9	6	1,8	4	1,0	4	5,6	184	5,1
6 430	7,1	890	4,4	211	2,3	3	1,0	8	3,9	5	4,6	434	6,3
7 904	13,1	796	8,3	331	4,2	10	2,0	47	4,3	76	6,1	1 247	8,3
2 653	9,4	257	6,3	100	1,8	..	..	4	1,8	—	—	115	11,6
2 711	12,4	253	7,0	127	4,5	3	3,3	15	1,9	13	6,8	377	8,3
2 636	14,5	330	7,1	172	4,3	5	4,8	51	1,8	5	3,4	746	9,8
1 531	4,6	201	5,9	30	1,9	..	..	6	0,7	..	..	18	4,9
2 639	4,7	328	4,1	47	1,7	..	..	7	0,7	3	1,3	5	0,4
902	2,8	405	3,8	45	1,3	3	2,0	—	—	—	—	—	—
330	2,5	170	3,7	14	0,7	..	..	..	..	—	—	—	—
647	3,6	463	4,6	33	1,1	..	..	..	..	—	—	—	—
235	4,1	166	5,7	14	2,2	..	..	—	—	—	—	—	—
4 652	7,2	364	4,2	907	5,9	303	8,1	27	6,2	3 133	9,7	864	7,9
4 078	4,6	825	4,2	655	3,9	137	4,1	196	4,5	1 564	6,9	714	6,4
10 914	12,4	1 239	7,7	638	4,9	10	1,9	299	6,7	256	8,4	1 849	8,5
11 955	13,1	2 169	8,3	830	4,3	19	4,5	241	3,5	152	5,2	2 537	10,4
20 389	5,5	4 956	4,7	575	2,1	24	2,0	47	3,5	178	6,1	675	6,0
5 501	6,8	685	6,1	171	2,0	4	3,0	27	5,8	23	7,9	116	8,6
3 606	3,6	870	3,9	115	1,1	5	2,8	9	0,6	3	1,3	6	3,0
898	3,7	649	4,8	47	1,4	3	4,3	..	..	—	—	—	—
61 642	8,3	11 714	5,7	3 928	4,1	505	6,4	847	6,4	5 263	8,6	6 746	8,7
61 472	8,3	11 690	5,5	2 679	3,9	567	6,9	729	5,0	4 856	8,0	6 387	9,0
63 187	7,7	11 653	5,1	2 087	4,0	637	6,9	735	4,9	5 897	8,6	5 425	8,5
64 444	7,6	11 971	4,9	1 965	4,3	557	7,2	829	5,2	4 889	7,9	5 139	8,7
66 893	7,3	13 155	4,7	1 697	3,8	710	6,7	964	5,3	5 673	8,6	5 356	8,5

Tabell 53 (forts)

Område	Höstrybs		Vårrybs		Övriga oljeväxter		Grönfoder- och ensilage- växter	
	Antal foretag	Genom- snittlig areal	Antal foretag	Genom- snittlig areal	Antal foretag	Genom- snittlig areal	Antal foretag	Genom- snittlig areal
<i>Län</i>								
Stockholms	179	6,1	305	12,6	—	—	125	3,5
Uppsala	184	4,8	499	7,9	—	—	234	3,4
Södermanlands	90	8,3	494	12,4	3	2,3	191	3,8
Östergötlands	142	8,3	1 421	10,2	5	4,8	413	3,4
Jönköpings	..	..	78	7,5	—	—	661	1,7
Kronobergs	9	6,8	79	5,7	—	—	499	1,8
Kalmar	12	5,4	89	9,1	..	..	803	2,6
Gotlands	67	3,5	445	4,4	43	4,0	553	2,5
Blekinge	—	—	4	5,5	—	—	290	1,4
Kristianstads	7	6,4	33	6,8	18	5,7	898	2,4
Malmöhus	34	10,5	34	7,8	137	6,4	726	1,9
Hallands	12	10,3	369	5,5	..	..	663	2,8
Göteborgs o Bohus	5	5,2	190	4,9	—	—	247	6,6
Älvsborgs	15	8,1	425	6,5	..	..	691	2,3
Skaraborgs	51	6,7	1 009	8,4	..	..	409	2,2
Värmlands	18	6,7	436	8,9	—	—	605	2,7
Örebro	24	5,3	422	7,8	—	—	200	2,7
Västmanlands	24	5,3	509	7,1	—	—	138	2,9
Kopparbergs	12	4,8	341	6,8	—	—	427	2,0
Gävleborgs	3	5,0	28	6,7	—	—	397	2,2
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	884	1,7
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	946	2,2
Västerbottens	..	..	—	—	—	—	1 116	2,0
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	577	4,8
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	38	10,9	319	5,9	114	6,0	778	2,9
» mellanbygder	76	4,1	469	4,6	80	5,4	1 612	2,3
» norra slättbygder	170	7,6	2 364	9,2	6	4,5	554	3,9
Svealands slättbygder	509	6,0	2 405	9,4	3	2,3	855	3,5
Götalands skogsbygder	61	6,1	845	6,6	9	6,8	3 763	2,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	36	8,2	779	7,7	—	—	1 034	2,4
Nedre Norrland	—	—	42	5,4	—	—	2 069	2,0
Övre Norrland	..	..	—	—	—	—	2 039	2,7
<i>Hela riket</i>								
1982	888	6,5	7 197	8,4	210	5,8	12 687	2,4
1981	433	6,6	7 791	8,9	408	5,7	12 594	2,3
1980	832	5,8	8 108	9,1	422	5,0	12 837	2,0
1979	2 710	6,2	6 452	9,0	416	5,5	13 838	1,9
1978	2 343	6,6	5 265	8,7	335	4,5	14 164	1,7

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Slåttervall utnyttjad 1982		Frövall		Betesvall utnyttjad 1982		Matpotatis		Potatis för stärkelse och råsprit		Sockerbetor		Totala antalet företag
Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	Antal företag	Genom- snittlig areal	
1 564	10,4	26	6,8	855	6,9	476	0,9	—	—	—	—	2 124
2 526	9,3	50	3,3	1 242	3,9	644	0,9	—	—	—	—	3 648
1 947	11,4	81	9,4	1 140	6,4	351	1,2	—	—	—	—	2 632
3 673	10,2	266	7,1	1 541	4,5	662	2,3	9	2,1	5	5,8	4 953
5 853	7,5	31	2,3	2 903	3,2	2 248	0,3	18	0,2	—	—	6 130
4 301	5,9	12	1,3	2 625	3,1	1 623	0,3	34	1,9	—	—	4 595
4 782	9,4	38	3,4	3 154	4,2	1 482	0,8	80	4,3	559	7,2	5 260
2 325	9,8	40	4,7	1 543	4,7	426	1,6	—	—	943	4,6	2 637
1 824	5,5	3	7,0	1 300	3,2	934	0,5	553	5,2	201	4,8	2 130
5 572	6,5	95	6,9	3 649	4,2	1 462	2,2	978	5,4	2 447	5,1	7 392
4 162	6,5	224	11,1	2 447	3,9	1 299	3,0	280	3,4	4 463	7,0	8 022
4 621	5,9	41	10,4	3 220	3,6	1 753	2,0	27	3,1	194	2,8	6 012
3 801	5,8	57	2,8	2 400	3,3	1 833	0,3	—	—	—	—	4 621
7 963	6,5	190	5,1	4 714	3,3	2 992	0,3	—	—	—	—	9 393
5 454	8,2	110	7,9	3 323	4,1	1 356	2,6	51	6,6	—	—	8 969
5 184	7,7	185	3,4	2 516	4,0	2 051	0,6	—	—	—	—	6 225
2 408	8,0	166	6,3	1 469	4,4	757	1,8	4	13,3	—	—	3 452
1 749	8,0	118	7,8	948	4,7	249	0,9	—	—	—	—	2 985
3 032	6,8	54	3,1	1 467	3,7	1 439	0,6	—	—	—	—	3 747
3 718	7,5	81	1,5	2 062	3,8	1 932	0,3	—	—	—	—	4 419
4 188	7,4	168	1,3	1 978	3,1	2 640	0,3	—	—	—	—	4 693
3 373	8,1	31	1,4	1 654	3,6	1 855	0,3	—	—	—	—	3 595
5 195	8,6	159	1,1	1 580	2,3	2 847	0,5	5	2,6	—	—	5 870
2 513	10,7	93	1,8	729	2,6	1 472	0,6	—	—	—	—	2 846
4 427	5,7	283	10,4	2 807	3,9	1 822	3,6	241	4,0	4 848	7,3	9 311
8 821	8,3	102	5,6	5 617	4,3	2 480	2,0	1 361	5,6	3 748	4,7	10 841
7 945	7,9	411	7,7	4 473	4,0	1 573	2,8	37	7,1	5	5,8	13 021
9 956	9,5	483	6,7	5 560	5,2	2 212	2,0	4	13,3	—	—	14 921
31 537	6,9	256	3,9	19 041	3,5	11 693	0,4	416	2,8	259	2,3	34 862
9 396	7,7	252	3,4	4 898	4,0	3 357	0,5	3	—	—	—	11 056
11 219	7,5	278	1,4	5 488	3,4	6 851	0,4	—	—	—	—	12 628
8 663	8,9	260	1,4	2 680	2,4	4 819	0,5	5	2,6	—	—	9 710
91 265	7,7	2 317	5,4	50 299	3,8	34 767	0,9	2 035	4,9	8 782	6,1	116 350
90 997	7,8	2 576	5,3	50 837	3,8	36 216	0,8	2 180	4,8	8 990	5,8	115 136
93 664	7,5	2 979	5,2	51 813	3,7	38 637	0,7	2 337	4,8	9 310	5,6	117 882
95 869	7,3	3 148	4,8	53 032	3,6	41 494	0,7	2 375	4,8	9 534	5,4	120 631
98 478	7,1	2 833	4,8	55 089	3,6	46 197	0,7	2 457	4,8	9 863	5,3	124 001

Diagram 5 Åkerarealens fördelning på grödgrupper inom produktionsområden 1982. Procent

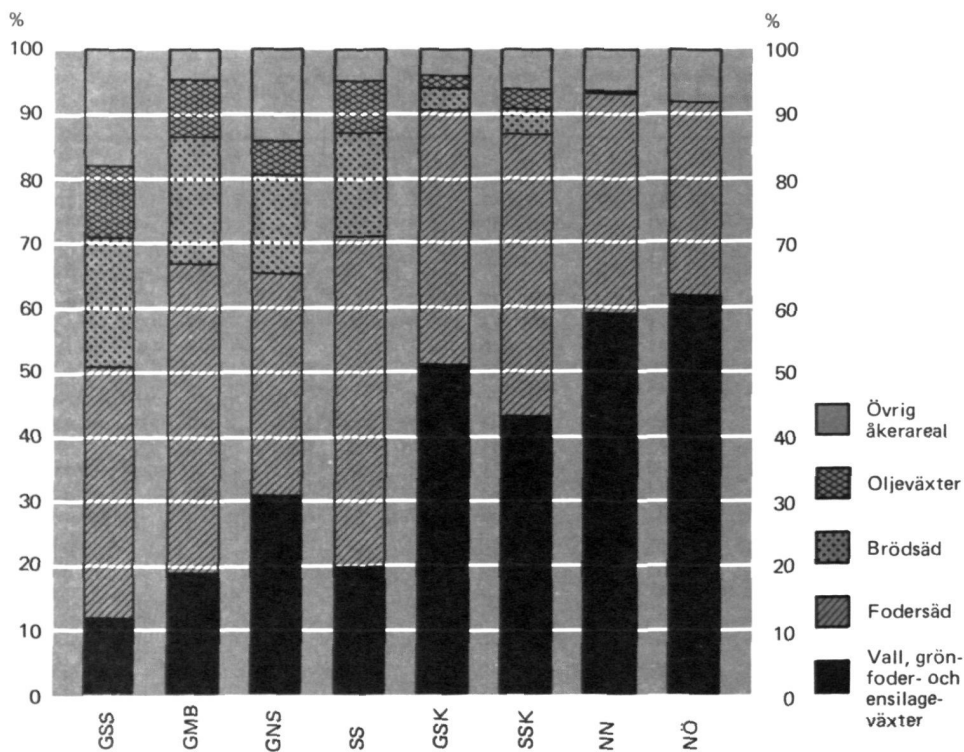
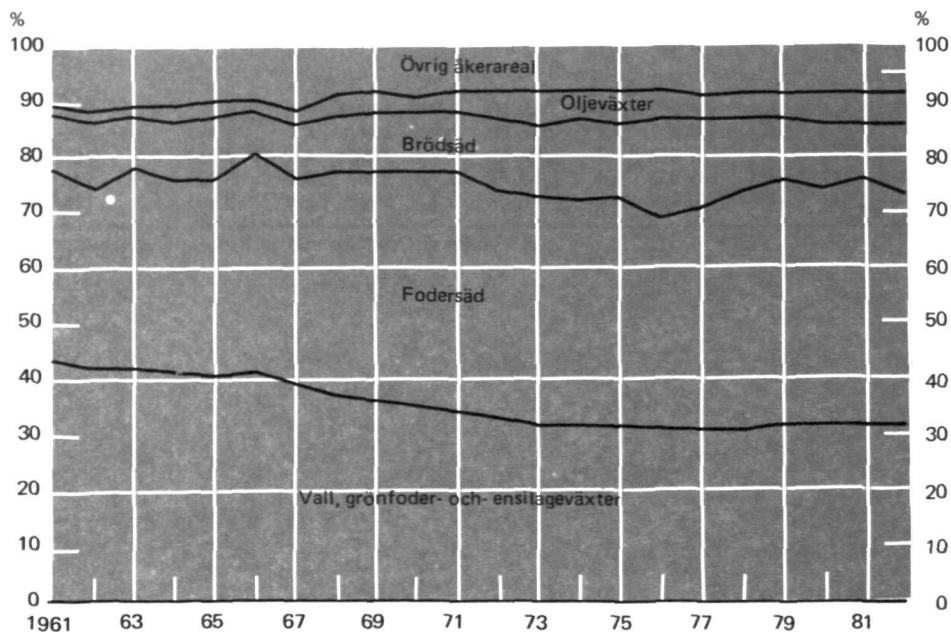

Diagram 6 Åkerarealens fördelning på grödgrupper 1961-1982. Procent
Avser företag med mer än 2 hektar åker

Tabell 54 Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1982. Procent

Area of ley distributed by different age groups in 1982. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Summa
<i>Län</i>					
Stockholms	32,6	21,5	16,9	29,0	100
Uppsala	30,7	23,5	27,4	18,4	100
Södermanlands	33,0	22,7	21,7	22,6	100
Östergötlands	28,9	28,2	28,4	14,5	100
Jönköpings	23,4	26,1	23,4	27,1	100
Kronobergs	20,7	23,1	26,2	30,0	100
Kalmar	26,5	24,4	25,8	23,3	100
Gotlands	15,7	12,0	27,9	44,4	100
Blekinge	34,8	20,5	22,8	21,9	100
Kristianstads	25,5	30,6	19,3	24,6	100
Malmöhus	33,0	30,2	21,0	15,8	100
Hallands	29,5	33,4	25,6	11,5	100
Göteborgs o Bohus	24,1	17,7	21,2	37,0	100
Älvsborgs	24,6	24,5	26,7	24,2	100
Skaraborgs	28,6	29,4	23,0	19,0	100
Värmlands	18,8	20,1	22,0	39,1	100
Örebro	24,6	26,9	23,9	24,6	100
Västmanlands	28,5	26,2	26,3	19,0	100
Kopparbergs	21,7	19,7	27,6	31,0	100
Gävleborgs	22,7	23,9	26,8	26,6	100
Västernorrlands	23,0	20,8	30,4	25,8	100
Jämtlands	16,1	16,9	30,0	37,0	100
Västerbottens	28,4	22,7	28,7	20,2	100
Norrbotens	23,1	17,6	23,4	35,9	100
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	34,2	32,2	18,4	15,2	100
» mellanbygder	27,4	24,8	22,8	25,0	100
» norra slättbygder	28,6	28,8	25,1	17,5	100
Svealands slättbygder	28,7	23,4	23,5	24,4	100
Götalands skogsbygder	23,6	25,1	25,1	26,2	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	22,1	20,3	26,4	31,2	100
Nedre Norrland	21,2	20,9	28,7	29,2	100
Övre Norrland	25,9	20,8	26,4	26,9	100
<i>Hela riket</i>					
1982	25,5	24,0	25,1	25,4	100
1981	24,9	25,6	24,0	25,5	100
1980	24,5	26,4	25,5	23,6	100
1979	25,8	26,5	23,5	24,2	100
1978	27,0	26,1	24,4	22,5	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 55 Vallinsädd areal i olika insäddningsgrödor år 1979. Procent

Area sown for ley establishment in different nurse crops in 1979. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Grön- foder och andra grödor	Ingen insä- ddnings- gröda	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	3,4	3,3	—	37,9	37,1	11,4	0,2	6,7	100
Uppsala	1,4	3,4	—	47,0	24,1	16,3	3,0	4,8	100
Södermanlands	0,7	2,4	0,1	31,5	52,8	8,2	0,5	3,8	100
Östergötlands	1,2	2,9	0,5	38,2	41,9	12,7	1,6	1,0	100
Jönköpings	—	0,3	0,2	32,7	49,9	13,0	2,4	1,5	100
Kronobergs	—	0,4	1,6	43,8	40,6	10,8	1,1	1,7	100
Kalmar	0,0	0,6	0,8	58,7	26,6	10,5	2,1	0,7	100
Gotlands	0,0	0,6	2,0	80,6	6,6	3,7	4,8	1,7	100
Blekinge	0,6	1,1	3,6	65,5	17,8	6,4	2,9	2,1	100
Kristianstads	0,6	1,5	2,7	78,4	9,1	3,5	2,3	1,9	100
Malmöhus	0,9	2,5	0,8	77,0	11,7	3,2	2,4	1,5	100
Hallands	0,2	0,1	1,7	43,3	43,4	2,2	4,6	4,5	100
Göteborgs o Bohus	2,2	1,3	0,2	33,5	48,3	7,5	4,7	2,3	100
Alvsborgs	0,0	0,1	0,2	30,8	56,2	7,4	3,0	2,3	100
Skaraborgs	0,3	0,5	0,5	20,5	69,8	6,2	0,6	1,6	100
Värmlands	1,6	0,1	0,7	60,4	23,1	2,9	2,6	8,6	100
Örebro	—	0,4	—	48,5	40,8	1,9	3,9	4,5	100
Västmanlands	1,1	1,9	—	50,2	36,2	3,8	4,2	2,6	100
Kopparbergs	0,5	—	—	62,1	14,2	4,8	3,4	15,0	100
Gävleborgs	—	—	—	76,7	14,0	5,0	0,5	3,8	100
Västernorrlands	—	—	0,1	82,0	4,1	5,3	6,0	2,5	100
Jämtlands	—	—	—	66,2	4,2	4,1	19,1	6,4	100
Västerbottens	—	—	—	87,8	1,6	4,7	2,2	3,7	100
Norrbottens	—	—	—	53,1	4,3	7,6	14,4	20,6	100
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	0,4	2,3	1,1	60,3	27,4	3,7	2,5	2,3	100
» mellanbygder	0,5	1,0	2,5	80,5	9,6	2,6	1,8	1,5	100
» norra slättbygder	0,6	1,8	0,6	30,5	57,7	6,4	1,0	1,4	100
Svealands slättbygder	1,4	2,2	0,1	42,2	38,9	8,8	2,0	4,4	100
Götalands skogsbygder	0,4	0,5	0,4	38,2	43,9	11,2	3,6	1,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,6	0,4	0,4	54,6	28,3	5,3	2,2	8,2	100
Nedre Norrland	0,1	0,0	0,1	76,4	7,1	4,3	7,1	4,9	100
Övre Norrland	—	—	—	74,4	2,6	5,6	7,7	9,7	100
<i>Hela riket</i>									
1979	0,5	0,9	0,7	53,6	30,2	6,9	3,4	3,8	100
1978	0,7	0,9	0,9	53,0	29,9	8,2	4,5	1,9	100
1975	0,9	1,9	0,9	50,4	32,5	8,9	3,0	1,5	100
1974	1,3	1,4	1,4	49,3	33,5	9,7	2,5	0,9	100
Totalt odlad areal 1979, hektar	181 028	69 964	59 434	754 137	489 460	59 077	..	..	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 56 Arealerna matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit fördelade efter odlingsstorlek år 1982. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivations in 1982. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis respektive potatis för stärkelse och råsprit							Summa
	0,5 – 1,5	1,6 – 3,0	3,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	Över 30,0	
Matpotatis								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	4,6	14,6	17,6	28,5	26,8	4,7	3,2	100
» mellanbygder	8,1	18,6	17,6	32,0	18,0	4,9	0,8	100
» norra slättbygder	1,8	6,8	10,3	27,3	29,4	15,9	8,5	100
Svealands slättbygder	4,6	11,1	11,2	26,1	26,3	6,0	14,7	100
Götalands skogsbygder	11,5	13,8	16,1	31,9	14,7	10,1	1,9	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	9,1	13,5	13,7	32,1	22,9	5,9	2,8	100
Nedre Norrland	14,2	12,2	15,5	21,6	16,7	10,6	9,2	100
Övre Norrland	7,1	13,8	18,0	24,0	19,9	8,2	9,0	100
<i>Hela riket</i>								
1982	6,1	13,1	15,0	28,6	23,5	8,0	5,7	100
1981	6,1	11,8	16,4	27,4	22,5	15,8		100
1980	9,1	12,2	15,0	28,2	22,2	13,3		100
1979	9,2	12,1	17,0	26,7	21,4	13,6		100
1978	11,2	13,2	15,9	25,0	20,9	13,8		100
Potatis för stärkelse och råsprit								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	7,4	17,3	20,8	33,7	14,9	—	5,9	100
» mellanbygder	4,6	9,7	14,7	30,5	19,7	8,0	12,8	100
» norra slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	8,3	21,4	31,4	30,7	4,3	3,9	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	100
<i>Hela riket</i>								
1982	5,0	11,1	16,3	30,7	18,3	7,2	11,4	100
1981	4,8	10,5	45,0		39,7			100
1980	5,1	11,1	45,1		38,7			100
1979	4,5	11,5	43,1		40,9			100
1978	4,4	12,7	43,3		39,6			100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 57 Höstsådda arealer år 1982. Hektar
 Autumn-sown areas in 1982. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs
<i>Län</i>				
Stockholms	16 400	2 000	..	900
Uppsala	21 300	1 300	..	500
Södermanlands	28 100	3 200	..	1 400
Östergötlands	52 900	9 600	2 500	..
Jönköpings	700	..	..	—
Kronobergs	..	..	..	..
Kalmar	9 700	5 000	1 500	..
Gotlands	6 300	5 300	2 300	..
Blekinge	2 200	1 600	..	—
Kristianstads	13 600	6 800	6 500	..
Malmöhus	50 900	11 600	34 500	..
Hallands	5 200	2 400	—	—
Göteborgs o Bohus	1 700	400	—	—
Älvsborgs	7 200	1 100	—	—
Skaraborgs	44 000	6 600	..	..
Värmlands	3 000	..	—	—
Örebro	7 400	2 300	—	..
Västmanlands	9 800	900	—	..
Kopparbergs	700	..	—	—
Gävleborgs	..	..	—	—
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottnens	..	..	..	..
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	55 100	11 100	31 500	..
» mellanbygder	28 100	19 600	13 300	..
» norra slättbygder	95 200	14 600	3 000	..
Svealands slättbygder	84 700	9 900	800	2 900
Götalands skogsbygder	13 500	3 900	700	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 700	2 300	..	..
Nedre Norrland	..	..	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—
<i>Hela riket¹</i>				
1982	281 300	61 400	49 400	3 900
1981	229 474	58 227	46 668	5 101
1980	174 046	50 468	45 761	2 390
1979	252 404	67 405	58 463	4 586
1978	191 469	62 734	53 009	17 885

¹ Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.2 SORTANVÄNDNING

SCB inhämtar årligen uppgifter om användningen av olika sorter i spannmåls- och potatisodlingen. Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna för vilka insamlingsmetodik, bortfall m m utförligt beskrivs i avsnitt 8.5. Sortuppgifterna inhämtas från lantbrukarna och omfattar i fråga om spannmål samtliga provytegårdar i det s k huvudurvalet och i fråga om potatis samtliga provytegårdar i de separata urvalen för matpotatis och potatis för stärkelse och råspirt. Tidiga sorter av matpotatis ingår inte i undersökningen.

Klassificeringen av potatis sker sedan 1976 efter användningen, vilket innebär att traditionella matpotatissorter kan redovisas som potatis för stärkelse och råspirt och tvärtom.

Resultat

Spannmåls- och potatisarealernas fördelning på odlade sorter 1982 redovisas i *tabellerna* 58–60. I såväl spannmål som potatis dominerade som framgår där i allmänhet samma sorter som tidigare. En starkt ökad odling förekom emellertid av en del nya sorter, bl a Helge i höstvetete och Kadett i vårvete, båda främst i södra Sverige, samt Ida, Agneta och Alva i korn och Svea i havre, samtliga i mellersta och norra Sverige.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a sortanvändning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 ... Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

8.3 ÅRSVÄXTEN

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799, och därmed utgör denna rapportserie den äldsta alltså existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under

årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan 1870-talet utförts av SCB. Undersökningsresultaten används bl a för skördeprognoser och prisförhandlingar.

SCB inhämtar varje år uppgifter om tidpunkter för sådd och skörd av olika grödor. Uppgifter om såtidpunkter inhämtas för spannmål, höstoljeväxter och potatis och uppgifter om skördetidpunkter för spannmål, slåttervall och potatis. För de vårsådda spannmålsgrödorna beräknas dessutom växtperiodens genomsnittliga längd (tidsperioden mellan sådd och skörd).

För år 1975 inhämtade SCB uppgifter om bevattningen i jordbruket, som huvudsakligen redovisas i avsnitt 6.1. Här nedan redovisas uppgifter om bevattnade arealer.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) mäter kontinuerligt temperatur, nederbörd m m vid ett antal mätstationer. I detta avsnitt redovisas månadsuppgifter för ett urval sådana stationer.

Årsväxtrapporternas innehåll och statistikens genomförande

Innehåll

Årsväxtrapporter avges vid tre tillfällen under året, nämligen omkring mitten av maj, omkring månadsskiftet juli-augusti och omkring mitten av oktober. År 1982 var rapportdatum 12 maj, 28 juli och 13 oktober.

Rapporteringen i maj avser allmänna omdömen om övervintringen, uppgifter om utvintningens omfattning och orsaker samt vissa upplysningar om vårsådden.

Till juli/augusti- och oktoberrapporterna insamlas omdömen om skördeutsikterna respektive skördeutfallet, uppgifter om väderlekens inflytande på växtligheten och om orsaker till eventuella skador samt upplysningar om skördens kvalitet. I oktober insamlas även uppgifter om tidpunkten för höstsådden.

Metodbeskrivning

Årsväxtrapport avges av lantbruksnämndernas ordsombud för varje församling som enligt föregående års lantbruksregister hade en total åkerareal om mer än 50 hektar. I de fall en

Tabell 58 Spannmålsarealens fördelning på olika sorter år 1982. Procent

Area of grain by varieties in 1982. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete								Vårvete	
	Helge	Hildur	Holme	Solid	Stärke och Stärke II	Walde	Övriga sorter	Summa	Diamant II	Drabant
<i>Län</i>										
Stockholms	—	—	63,6	—	32,1	0,8	3,5	100	—	99,8
Uppsala	—	1,1	53,7	—	40,6	2,2	2,4	100	—	96,4
Södermanlands	—	—	70,8	—	22,1	5,0	2,1	100	—	91,8
Östergötlands	0,3	15,6	57,2	—	19,8	4,0	3,1	100	1,0	79,0
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kalmar	1,1	6,5	49,6	14,4	11,0	7,7	9,7	100	..	..
Gotlands	3,5	42,4	14,4	18,4	5,7	8,2	7,4	100	..	..
Blekinge	5,8	—	83,4	0,5	8,0	—	2,3	100	..	..
Kristianstads	30,9	8,0	40,4	13,2	1,1	2,0	4,4	100	—	35,3
Malmöhus	35,1	11,6	19,0	26,8	0,6	2,7	4,2	100	0,4	15,6
Hallands	1,5	—	57,9	—	29,6	3,6	7,4	100	..	..
Göteborgs o Bohus	—	—	59,6	—	32,3	4,3	3,8	100	..	..
Älvsborgs	—	2,4	74,8	—	16,0	4,5	2,3	100	..	..
Skaraborgs	—	—	83,0	—	14,4	0,4	2,2	100	3,0	74,9
Värmlands	—	—	64,6	—	17,6	5,2	12,6	100	..	..
Örebro	—	—	48,7	—	34,4	15,1	1,8	100	—	99,2
Västmanlands	—	—	66,6	—	29,9	2,0	1,5	100	—	98,3
Kopparbergs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	..	100	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	..	..
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	31,9	11,2	23,1	25,1	2,3	1,6	4,8	100	0,3	18,5
» mellanbygder	14,3	15,2	36,4	14,6	4,8	7,9	6,8	100	0,7	39,6
» norra slättbygder	0,1	8,7	68,8	—	17,0	2,7	2,7	100	1,9	75,1
Svealands slättbygder	—	0,3	62,9	—	30,7	3,6	2,5	100	0,0	96,8
Götalands skogsbygder	1,7	9,1	59,1	1,4	22,4	2,9	3,4	100	2,1	84,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,5	15,1	30,8	—	34,9	10,4	8,3	100	..	..
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	..	..
<i>Hela riket</i>										
1982	8,6	7,8	52,4	7,1	16,9	3,5	3,7	100	0,5	74,3
1981	7,4	7,6	47,9	16,4	13,9	3,6	3,2	100	0,1	96,4
1980	—	5,2	44,7	16,2	27,1	4,7	2,1	100	0,2	98,6
1979	—	2,1	40,9	19,7	30,5	5,1	1,7	100	0,1	97,7
1978	—	0,7	32,3	18,2	40,2	5,8	2,8	100	0,4	94,4

Höstråg								
Kadett	Övriga sorter	Summa	Kungs II	Otello	Petkus II	Värne	Övriga sorter	Summa
0,2	—	100	69,3	—	27,7	—	3,0	100
2,5	1,1	100	..	..	..	..	..	100
7,6	0,6	100	82,4	0,2	15,3	—	2,1	100
19,0	1,0	100	31,7	0,8	67,2	—	0,3	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	100	6,4	—	91,2	—	2,4	100
..	..	100	0,6	—	98,6	0,6	0,2	100
..	..	100	—	—	97,8	—	2,2	100
64,7	—	100	3,8	—	96,2	—	—	100
83,3	0,7	100	4,5	—	95,2	—	0,3	100
..	..	100	27,7	—	71,4	—	0,9	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
19,9	2,2	100	37,0	0,9	57,6	0,8	3,7	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
0,8	—	100	33,2	25,8	39,9	—	1,1	100
0,6	1,1	100	..	..	..	..	..	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
—	..	100	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
..	..	100	—	—	—	—	—	—
80,7	0,5	100	9,4	—	90,2	—	0,4	100
57,7	2,0	100	1,1	—	97,9	0,1	0,9	100
21,9	1,1	100	33,1	0,4	64,3	0,3	1,9	100
2,4	0,8	100	65,5	5,6	24,4	—	4,5	100
11,0	2,7	100	39,4	1,5	54,2	—	4,9	100
..	..	100	52,5	9,2	36,5	—	1,8	100
..	..	100	..	..	..	..	..	100
..	—	100	—	—	—	—	—	—
24,3	0,9	100	22,7	1,2	74,1	0,1	1,9	100
2,0	1,5	100	21,5	2,7	74,2	0,4	1,2	100
—	1,2	100	26,7	3,5	67,4	0,8	1,6	100
—	2,2	100	26,4	4,9	65,6	1,2	1,9	100
—	5,2	100	32,7	4,7	58,0	0,2	4,4	100

Tabell 58 (forts)

Område	Korn									
	Agneta	Alva	Etu	Gunilla	Ida	Ingrid	Nery	Simba	Sarla	Tellus
<i>Län</i>										
Stockholms	0,8	6,9	6,6	6,6	36,1	2,2	—	—	0,3	35,3
Uppsala	2,5	6,9	6,6	8,1	37,7	3,6	—	—	1,8	27,5
Södermanlands	3,7	12,4	6,4	2,5	45,6	2,6	—	—	0,2	21,7
Östergötlands	16,6	19,1	4,3	3,2	39,1	0,1	—	0,8	0,1	10,1
Jönköpings	23,6	0,3	21,8	0,1	17,4	0,8	—	0,3	0,1	24,0
Kronobergs	4,3	3,1	13,7	0,9	15,5	1,8	—	1,4	—	37,4
Kalmar	0,4	15,7	0,9	0,3	22,4	4,2	0,5	1,6	0,3	36,2
Gotlands	—	25,1	—	—	3,7	16,6	7,8	—	—	20,8
Blekinge	—	2,4	0,4	—	18,5	1,9	8,4	1,5	—	43,2
Kristianstads	0,2	17,5	—	—	35,9	0,5	6,3	7,1	0,6	19,0
Malmöhus	0,4	15,5	—	—	51,9	0,1	5,7	3,6	0,3	6,8
Hallands	0,8	3,1	0,4	—	42,2	0,3	8,3	14,9	0,9	10,0
Göteborgs o Bohus	2,0	29,2	0,7	—	27,8	4,6	1,8	0,9	2,9	15,0
Älvsborgs	2,6	20,0	2,2	0,9	26,6	1,7	4,6	0,3	5,3	19,8
Skaraborgs	3,3	19,8	1,1	0,3	33,6	2,2	1,1	1,2	13,2	16,9
Värmlands	8,5	2,8	1,9	37,1	26,8	2,6	0,1	—	1,1	5,6
Örebro	4,6	18,7	4,1	8,2	35,3	0,5	—	—	4,2	12,5
Västmanlands	1,6	4,8	8,5	15,0	41,8	2,6	—	—	2,1	20,2
Kopparbergs	9,2	0,7	3,8	52,1	10,8	0,4	—	—	0,4	6,9
Gävleborgs	18,4	—	17,0	42,2	6,0	1,7	—	—	—	5,9
Västernorrlands	29,1	—	5,7	51,9	2,0	—	—	—	—	0,8
Jämtlands	41,8	—	17,2	29,4	0,8	—	—	—	—	—
Västerbottens	45,4	—	7,4	17,4	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	49,8	—	2,0	1,7	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	0,4	14,2	0,1	—	52,2	—	8,5	5,8	0,2	5,3
» mellanbygder	0,3	16,9	0,1	—	24,6	4,4	4,7	3,8	0,4	24,2
» norra slättbygder	8,4	20,9	1,9	1,1	37,0	1,0	1,6	0,8	8,0	12,0
Svealands slättbygder	2,5	9,0	6,1	11,3	39,2	2,5	—	—	1,9	21,4
Götalands skogsbygder	5,9	11,4	5,8	0,6	26,7	2,3	1,4	4,2	1,1	24,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,3	3,1	4,8	33,9	18,8	1,9	0,2	—	1,2	13,3
Nedre Norrland	28,4	—	12,5	46,2	2,2	0,3	—	—	—	0,4
Övre Norrland	46,3	—	6,5	14,1	0,1	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>										
1982	7,6	11,1	4,2	9,8	30,9	1,8	2,3	2,0	1,8	15,4
1981	4,9	8,1	4,2	9,3	15,0	2,7	1,4	2,7	2,6	25,9
1980	0,5	6,4	5,5	9,0	3,3	5,2	0,7	3,8	3,6	32,3
1979	..	4,0	4,8	8,3	0,2	7,6	0,1	4,9	4,8	34,4
1978	..	—	5,1	7,6	..	11,7	—	4,1	6,1	33,2

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Havre													
Welam	Yrjar	Övriga sorter	Summa	Hedvig	Pol	Puhti	Risto	Sang	Selma	Svea	Titus	Övriga sorter	Summa
—	0,1	5,1	100	—	2,0	4,2	0,0	32,0	16,2	36,7	0,7	8,2	100
0,5	0,1	4,7	100	1,6	0,6	7,1	—	43,8	8,1	35,4	0,9	2,5	100
0,3	0,5	4,1	100	1,2	1,7	3,3	—	46,9	7,5	35,3	0,9	3,2	100
0,7	0,7	5,2	100	2,5	0,9	3,1	0,9	33,5	8,6	47,4	1,4	1,7	100
5,1	—	6,5	100	1,5	0,6	2,6	15,2	35,2	10,9	24,5	6,9	2,6	100
11,3	—	10,6	100	2,7	0,5	2,8	11,2	35,1	13,8	20,1	10,3	3,5	100
12,6	—	4,9	100	2,3	1,8	1,0	0,1	42,3	32,2	16,5	0,8	3,0	100
19,9	—	6,1	100	7,8	1,5	—	1,1	18,3	65,8	0,7	—	4,8	100
12,3	—	11,4	100	12,2	—	—	—	28,7	57,5	1,0	0,1	0,5	100
6,6	—	6,3	100	10,7	—	0,8	—	24,5	55,9	5,7	0,6	1,8	100
5,5	—	10,2	100	11,3	—	1,0	—	21,6	62,2	2,6	0,3	1,0	100
3,7	—	15,4	100	7,1	0,1	1,1	0,3	32,5	38,1	17,4	1,5	1,9	100
3,6	—	11,5	100	3,4	0,1	3,8	0,7	44,2	8,6	26,9	2,3	10,0	100
0,6	—	15,4	100	4,0	0,5	3,3	2,0	28,2	10,0	42,7	5,4	3,9	100
1,8	0,3	5,2	100	2,6	0,4	1,6	1,1	11,8	35,3	43,3	1,5	2,4	100
2,8	—	10,7	100	4,8	1,9	4,7	0,6	20,0	10,2	47,6	6,8	3,4	100
0,5	—	11,4	100	1,1	0,6	1,6	1,0	33,0	7,0	49,6	2,8	3,3	100
0,6	0,7	2,1	100	0,6	1,6	5,0	0,4	35,5	5,5	43,3	0,7	7,4	100
1,8	—	13,9	100	2,0	4,3	5,0	—	30,4	1,5	47,4	6,2	3,2	100
0,6	0,8	7,4	100	—	7,8	14,1	5,4	7,6	0,2	20,7	39,7	4,5	100
0,3	3,9	6,3	100	—	18,2	7,3	—	1,2	0,3	—	71,9	1,1	100
—	5,7	5,1	100	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
—	19,6	10,2	100	—	55,3	0,7	—	—	—	—	39,9	4,1	100
—	26,2	20,3	100	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
3,5	—	9,8	100	10,3	—	0,9	0,2	22,6	56,3	7,5	0,4	1,8	100
12,2	—	8,4	100	9,9	0,3	1,0	0,2	32,1	53,4	1,8	—	1,3	100
0,7	0,4	6,2	100	3,2	0,4	2,1	0,6	16,8	27,8	45,0	1,4	2,7	100
0,8	0,3	5,0	100	1,6	1,3	4,2	0,4	36,4	8,8	41,1	1,7	4,5	100
5,9	—	10,2	100	2,6	0,7	2,7	5,3	34,9	15,8	29,1	5,1	3,8	100
1,4	0,2	12,9	100	0,9	2,7	4,1	1,4	28,5	7,0	43,9	6,4	5,1	100
0,2	2,5	7,3	100	—	13,1	13,1	3,6	3,6	0,1	13,7	50,5	2,3	100
—	20,8	12,2	100	—	58,1	0,6	—	0,1	—	—	34,5	6,7	100
3,4	1,5	8,2	100	3,0	1,5	3,2	1,6	28,1	19,8	35,3	3,9	3,6	100
11,7	0,9	10,6	100	3,8	1,8	0,7	2,6	33,5	22,9	23,9	4,7	6,1	100
12,9	0,7	16,1	100	4,4	1,7	—	4,6	37,6	27,1	8,8	5,9	9,9	100
10,6	0,0	20,3	100	2,9	2,5	—	6,0	34,3	33,3	0,8	6,5	13,7	100
4,3	..	27,9	100	—	1,8	—	6,4	30,5	36,8	—	5,9	18,6	100

Tabell 59 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1982. Procent

Area of table potatoes distributed by different varieties in 1982. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar matpotatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of table potatoes

Område	Bellona	Bintje	Grata	King Edward	Magnum Bonum	Mandel gul	Provita	Saturna ¹	Ukama	Vit drottning	Övriga sorter	Summa
<i>Län</i>												
Stockholms	6,0	5,5	3,1	5,8	24,5	—	—	—	—	54,5	0,6	100
Uppsala	10,3	19,7	1,6	4,6	51,5	—	—	—	—	10,5	1,8	100
Södermanlands	—	21,1	1,4	55,2	9,4	—	1,0	—	—	11,9	—	100
Östergötlands	0,6	36,0	0,1	53,4	8,5	—	0,4	—	0,2	—	0,8	100
Jönköpings	4,7	26,3	7,2	8,7	44,3	—	3,8	—	1,7	—	3,3	100
Kronobergs	—	42,2	—	36,2	—	—	—	—	4,2	—	17,4	100
Kalmar	—	58,8	1,1	22,5	9,4	—	0,2	—	1,5	—	6,5	100
Gotlands	—	82,9	—	10,4	3,7	—	—	—	—	—	3,0	100
Blekinge	3,1	43,2	—	8,1	3,7	—	5,5	1,1	1,0	—	34,3 ²	100
Kristianstads	0,2	57,4	0,6	16,0	2,5	0,5	3,7	12,7	5,9	0,2	0,3	100
Malmöhus	—	87,7	0,8	4,1	—	0,3	0,6	—	1,8	—	4,7	100
Hallands	—	35,8	—	50,6	—	—	3,2	6,2	4,2	—	—	100
Göteborgs o Bohus	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Älvsborgs	—	10,4	1,8	65,9	14,7	0,9	—	—	2,3	—	4,0	100
Skaraborgs	0,2	45,9	0,3	41,0	8,9	—	0,4	—	1,9	0,1	1,3	100
Värmlands	—	4,6	0,8	66,8	0,3	0,4	0,7	—	1,3	—	25,3	100
Örebro	0,7	29,7	1,0	52,2	8,0	—	—	1,2	—	0,2	7,0	100
Västmanlands	1,2	39,3	—	31,0	11,6	—	—	—	—	15,5	1,4	100
Kopparbergs	2,8	12,9	0,6	56,9	24,0	0,4	1,4	0,4	—	—	0,6	100
Gävleborgs	1,1	41,0	—	4,7	48,2	0,8	—	—	—	0,4	3,8	100
Västernorrlands	1,5	38,7	—	46,1	—	1,9	5,5	0,8	—	—	5,5	100
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Västerbottens	3,1	61,5	0,5	7,6	—	15,0	0,6	—	—	—	11,7	100
Norrbottens	3,6	58,0	—	5,5	0,7	23,0	—	—	—	—	9,2	100
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	—	55,7	0,0	32,0	0,5	0,3	2,0	4,1	3,8	—	1,6	100
» mellanbygder	0,2	68,9	0,9	12,7	0,9	—	2,5	5,8	3,0	0,1	5,0	100
» norra slättbygder	0,2	44,8	0,3	47,7	5,3	—	0,4	—	0,6	0,1	0,6	100
Svealands slättbygder	2,9	18,9	0,9	44,8	15,0	—	0,3	0,5	0,3	11,4	5,0	100
Götalands skogsbygder	0,8	44,6	2,1	22,5	20,5	0,1	0,7	0,1	3,4	—	5,2	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	1,8	17,1	1,7	40,1	26,1	0,5	0,7	—	0,2	0,1	11,7	100
Nedre Norrland	1,1	31,8	—	42,6	11,8	0,8	1,9	0,5	0,4	—	9,1	100
Övre Norrland	3,3	59,4	0,3	7,1	0,8	18,2	0,4	—	—	—	10,5	100
<i>Hela riket</i>												
1982	0,9	47,4	0,6	31,5	7,0	1,4	1,3	2,1	2,0	1,5	4,3	100
1981	0,5	51,5	0,8	29,0	7,9	1,2	1,1	3,1	0,6	1,5	2,8	100
1980	0,1	53,3	0,6	28,5	8,8	1,5	0,5	1,8	0,3	1,4	3,2	100
1979	..	53,5	0,2	30,3	8,3	1,9	0,1	1,1	.. ⁴	1,4	3,2	100
1978	..	55,0	0,6	27,9	8,4	1,7	0,1	0,8	.. ⁴	1,8	3,7	100

¹ Inklusive Alpha, Kaptah, Maritta och Prevalent. — ² Elsa 34,1%. — ³ Därav British Queen 23,5%. — ⁴ Ev. areal ingår i gruppen Övriga sorter.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 60 Arealen potatis för stärkelse och råspnit fördelad på olika sorter år 1982. Procent
Area of potatoes for processing distributed by different varieties in 1982. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis för stärkelse och råspnit
Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of potatoes for processing

Område	Bintje	Dianella	Kaptah	Prevalent	Saturna	Stina	Övriga sorter	Summa
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	1,9	40,6	1,9	10,2	32,8	11,7	0,9	100
» mellanbygder	1,5	31,9	4,0	24,1	24,6	11,7	2,2	100
» norra slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsbygder	0,4	46,3	9,7	18,1	18,9	6,6	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>								
1982	1,4	33,6	4,3	22,8	24,7	11,3	1,9	100
1981	0,3	29,3	5,3	19,0	31,0	13,8	1,3	100
1980	0,7	33,5	8,2	18,2	24,9	11,8	2,7	100
1979	0,4	37,9	10,3	16,7	27,4	4,6	2,7	100
1978	0,5	38,1	16,2	20,4	21,0	0,6	3,2	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

församling delas av gräns för naturligt jordbruksområde räknas varje församlingsdel för sig. År 1982 uppgick antalet sådana församlingar eller församlingsdelar till 2 437.

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärdena 1–4, där 3 är normal och 4 mycket god övervintring. Uppgifterna i juli/augusti och oktober om skördeutsikterna respektive skördeutfallet lämnas enligt en skala 0–5, där 3 är medelskörd och 5 mycket god skörd.

Utformningen av den under 1982 utnyttjade blanketten för rapporten i juli/augusti framgår av bilaga 4.

Bortfall

För majrapporten 1982 hann uppgifter från 37 församlingar inte komma in i tid för bearbetningen. För juli- och oktoberrapporterna var motsvarande bortfall 28 respektive 45 församlingar.

Beräkningsmetoder

Efter granskning av uppgiftsmaterialet, där även lantbruksnämnderna medverkar, sammanvägs församlingsomdömena med församlingsarealerna för respektive grödor (enligt föregående års lantbruksregister; för betesvall dock ovägsda tal) som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. Områdesmedeltalen vägs sedan samman – med antalet husdjur som vikter för betesvall och arealer eller normskördar som vikter för övriga grödor – till medeltal för län, produktionsområdet och hela riket.

Genomförande av undersökningen om så- och skördetidpunkter

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5. Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga företag i skördeuppskattningarna.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna vid utläggningen av provytor respektive kort

tid efter skörden. För höstgrödorna anger jordbrukarna tidpunkten för sådden inom fjortondagarsperioder och för vårsådda grödor inom sjudagarsperioder.

Vid bearbetningen grupperas skördetidpunkterna inom tiodagarsperioder.

SMHIs mätningar av temperatur och nederbörd m m

SMHI mäter kontinuerligt temperaturerna vid ungefär 380 mätstationer i hela landet. Mätningarna sker vid en höjd av ungefär 1 1/2 meter över marken. Månadsmedelvärdena utgör ett enkelt medelvärde av dygnsmedelvärdena, vilka beräknas genom olika viktning (vikterna varierar med longitud och årstid) av de uppmätta temperaturerna klockan 7, 13 och 19 samt respektive dygnsminimitemperatur.

SMHI mäter vidare nederbörden vid ungefär 860 platser. Uppsamling av nederbörden sker i särskilda mätare placerade 1 1/2–2 meter över marken. De redovisade värdena är ej korrigerade för eventuella mätfel. Sådana beror huvudsakligen på vindeffekten. Felen varierar i allmänhet mellan 5 och 15% av de uppmätta mängderna men vid snöfall och på dåligt vindskyddade mätplatser kan de möjligen nå upp till 30% av månadsnederbörden.

Vid ett mindre antal mätstationer uppmäts också andra väderleksfaktorer, t ex relativ fuktighet och antalet soltimmar.

Resultat

Majrapporten

Uppgifter om de på grund av utvintringen upplöjda arealerna 1982 redovisas i tabell 61.

Av tabell 62 framgår att övervintringen 1981/82 var nära normal för samtliga höstgrödor.

Juli/augustirapporten

Enligt rapporteringen i juli 1982 – se tabell 63 – var skördeutsikterna för landet som helhet normala för flertalet grödor, bättre än normala för höstsådda grödor och sockerbetar.

Tabell 61 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1982

Percentage of area ploughed because of out-wintering by the middle of May 1982

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slåttervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	1,4	1,4	2,4	—	0,2
» mellanbygder	5,3	1,7	4,4	1,9	0,1
» norra slättbygder	2,5	4,0	1,2	1,0	0,1
Svealands slättbygder	5,7	4,6	6,0	5,9	0,6
Götalands skogsbygder	2,7	2,3	1,0	—	0,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	0,9	2,5	—	—	—
Nedre Norrland	4,1	0,1	—	—	1,5
Övre Norrland	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1982	3,2	2,6	2,9	0,9	0,2
1981	11,9	4,4	15,0	61,2	1,3
1980	6,7	2,1	11,1	28,1	0,3
1979	10,6	12,4	22,7	16,0	0,4
1978	4,6	2,9	2,1	17,8	1,1

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 62 Medeltal av sifferomdömen¹ i maj 1982 för övervintringen

Averages of the assessments of the wintering (scale 1—4; 4 indicates very good wintering) in May 1982

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slåttervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,1	3,1	3,0	2,8	3,1
» mellanbygder	2,9	3,0	2,9	2,8	3,1
» norra slättbygder	3,3	3,2	3,4	3,3	3,2
Svealands slättbygder	3,0	3,1	3,0	2,8	3,2
Götalands skogsbygder	3,1	3,0	3,0	3,0	3,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,1	3,1	3,0	—	3,2
Nedre Norrland	2,7	1,8	—	—	2,9
Övre Norrland	—	—	—	—	3,0
<i>Hela riket</i>					
1982	3,1	3,1	3,0	2,9	3,1
1981	2,6	2,9	2,4	1,4	2,9
1980	2,7	2,9	2,7	2,1	3,0
1979	2,6	2,5	2,1	2,3	2,9
1978	2,9	3,0	3,1	2,5	2,9

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 63 Medeltal av sifferomdömen¹ i juli 1982 för skördeutsikterna

Averages of assessments of the yield prospects (scale 0–5; 5 indicates very good prospects) in July 1982

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,5	3,2	3,3	—	3,3	3,0	3,0
» mellanbygder	3,3	3,2	3,2	2,8	3,4	3,4	3,4
» norra slättbygder	3,5	3,2	3,4	—	3,1	3,1	3,0
Svealands slättbygder	3,2	3,1	3,1	—	3,0	3,0	3,0
Götalands skogsbygder	3,3	3,3	3,1	..	3,1	3,0	2,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,5	3,4	3,3	—	3,0	3,1	2,9
Nedre Norrland	2,8	3,0	2,7	..	2,8	2,8	2,8
Övre Norrland	—	—	—	—	2,7	2,8	2,8
<i>Hela riket</i>							
1982	3,5	3,1	3,2	2,8	3,1	3,0	3,0
1981	3,0	3,5	3,1	3,2	3,4	3,5	3,4
1980	3,0	3,4	3,1	3,3	3,4	3,6	3,4
1979	3,3	3,4	2,9	3,0	3,4	3,4	3,2
1978	3,2	3,2	2,9	2,6	3,2	3,3	3,3

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 64 Medeltal av sifferomdömen¹ i oktober 1982 för skördeutfallet

Averages of the assessments of the yield outcome (scale 0–5; 5 indicates very good outcome) in October 1982

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,8	3,4	3,4	—	3,3	3,0	3,0
» mellanbygder	3,6	3,1	3,3	2,9	3,4	3,3	3,4
» norra slättbygder	3,9	3,4	3,6	—	3,4	3,3	3,2
Svealands slättbygder	3,6	3,3	3,3	—	3,1	3,0	3,1
Götalands skogsbygder	3,7	3,4	3,2	3,0	3,1	2,9	3,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,8	3,5	3,4	—	3,2	3,1	3,0
Nedre Norrland	..	..	..	..	3,1	3,1	3,0
Övre Norrland	—	—	—	—	3,7	3,7	3,6
<i>Hela riket</i>							
1982	3,8	3,4	3,4	2,9	3,2	3,1	3,1
1981	3,1	3,6	3,2	3,1	3,3	3,6	3,5
1980	2,8	3,1	2,9	3,0	3,1	3,4	3,1
1979	3,1	3,1	2,9	2,9	3,2	3,4	3,2
1978	3,3	3,2	3,1	2,9	3,3	3,4	3,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Foder- ärter och vicker	Hö från slåtter- vall	Bete på slåtter- vall	Bete på betes- vall	Pota- tis	Socket- betor	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Kok- ärter
3,1	3,3	2,8	2,8	3,2	3,4	3,6	3,1	3,1	2,9	3,0	3,0
3,4	3,1	3,2	3,1	3,3	3,1	3,2	3,2	3,2	3,5	3,0	3,1
3,4	3,3	2,4	2,6	2,9	..	3,4	3,2	3,0	3,1	—	3,1
3,2	3,2	2,6	2,7	3,2	—	2,8	2,9	3,1	2,7	—	3,1
2,9	3,2	2,7	2,8	3,2	3,1	3,3	3,0	3,3	3,0	—	3,1
3,1	3,2	2,5	2,7	3,1	—	3,8	2,9	..	3,1	—	..
2,8	2,6	2,3	2,4	2,8	—	—	—	—	2,8	—	—
3,0	2,9	2,4	2,6	2,6	—	—	—	—	—	—	—
3,2	3,1	2,7	2,8	3,1	3,3	3,5	3,0	3,1	2,9	3,0	3,1
3,3	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	2,5	3,4	2,1	3,3	3,2	3,1
3,0	3,2	3,3	3,4	3,1	3,1	3,0	3,4	2,5	3,5	3,2	3,4
3,2	3,5	3,4	3,5	3,4	3,3	2,5	3,4	2,8	3,4	3,0	3,0
3,2	3,0	3,2	3,2	3,4	3,1	2,9	3,1	2,7	3,0	2,7	3,2

Foder- ärter och vicker	Hö från slåtter- vall	Bete på slåtter- vall	Bete på betes- vall	Potatis	Socket- betor	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Kok- ärter
3,2	3,1	2,7	2,7	3,0	3,3	3,4	2,9	3,0	2,7	3,0	3,0
3,4	3,0	2,8	2,8	2,9	2,8	3,3	3,2	3,2	3,3	3,0	2,8
3,5	3,3	2,6	2,7	3,0	..	3,7	3,2	3,4	3,1	—	3,6
3,2	3,2	2,8	2,7	3,2	—	2,9	3,0	3,1	2,8	—	3,1
2,8	3,2	2,7	2,8	2,9	3,1	3,1	2,9	3,0	3,0	..	3,6
3,0	3,1	2,6	2,7	3,1	—	..	3,0	3,2	3,0	—	3,0
..	2,8	2,6	2,6	2,9	—	—	—	—	2,9	—	—
—	3,0	2,6	2,7	2,8	—	—	..	—	—	—	—
3,3	3,1	2,7	2,7	2,9	3,2	3,4	3,0	3,2	3,0	3,0	3,3
3,3	3,3	3,4	3,3	3,4	3,7	2,7	3,3	2,5	2,9	3,0	3,1
2,5	3,2	3,5	3,5	3,0	3,2	2,8	3,0	2,3	2,8	2,7	2,4
3,0	3,5	3,6	3,6	3,5	3,4	2,7	3,1	2,8	3,0	3,2	2,8
3,0	3,1	3,4	3,3	3,5	3,4	3,2	3,1	2,8	3,0	2,8	2,6

Orsakerna till större skador på växtligheten under perioden 12 maj till 28 juli 1982 framgår av *tabell 65*.

Oktoberrapporten

Årsväxtrapporteringen i oktober – se *tabell 64* – visade att skördeutfallet var bättre än normalt för flertalet grödor.

Så- och skördetidpunkter m m

Uppgifter om så- och skördetidpunkter samt växtperiodens längd 1982 redovisas i *tabellerna 66–68*. Såväl sådden av höstgrödorna hösten 1981 som av vårgrödorna våren 1982 utfördes tidigt på grund av gynnsamt höst- och vårväder. Även skörden kunde utföras tidigt för flertalet grödor. Växtperiodens längd för vårsäd blev därigenom något kortare än de närmast föregående åren.

Variationerna under perioden 1966–1982 i såtidpunkt för korn illustreras i *diagram 7* där även hektarskördens samband med såtidpunkten framgår.

Bevattnade arealer

Av *tabell 69* framgår storleken av de bevattnade arealerna år 1975.

Enligt de objektiva skördeuppskattningarna beräknas följande andelar av arealen av spannmål, slättervall och potatis ha bevattnats 1979–1982.

Gröda	Bevattnad areal, %			
	1979	1980	1981	1982
Höstvete	0,7	0,8	0,5	0,9
Vårvete	0,8	1,5	1,0	0,8
Höstråg	2,0	3,8	4,0	2,3
Korn	0,8	1,0	1,1	1,2
Havre	0,3	0,2	0,1	0,5
Slättervall	0,1	1,1	0,9	0,5
Matpotatis	29,6	24,4	24,9	49,7
Potatis för stärkelse och råspnit	45,5	44,6	52,0	49,7

Meteorologiska uppgifter

I *tabell 70* redovisas månadsmedeltemperaturerna år 1982 för ett urval mätstationer.

Av *tabell 71* framgår månadsnederbörden 1982 för samma mätstationer.

Relativ luftfuktighet vid dessa stationer ges i *tabell 72*, medan antalet soltimmar vid ett mindre urval av mätstationer framgår av *tabell 73*.

Bibliografi

Källor

Årsväxtrapport för maj /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:19, 1971:27, 1972:22, 1973:30, 1974:35, 1975:29, 1976:9.1, 1977:9.1, 1978:12.1, 1979:11.1, 1980:11.1, 1981:11.1, 1982:14.1

Årsväxtrapport för juli/augusti /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:36, 1971:40, 1972:36, 1973:41, 1974:43, 1975:38, 1976:9.2, 1977:9.2, 1978:12.2, 1979:11.2, 1980:11.2, 1981:11.2, 1982:14.2

Årsväxtrapport för oktober /årligen sedan 1963; uppgifter för län/. SCB. SM J 1970:49, 1971:50, 1972:50, 1973:56, 1974:57, 1975:52, 1976:9.3, 1977:9.3, 1978:12.3, 1979:11.3, 1980:11.3, 1981:11.3, 1982:14.3

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a så- och skördetidpunkter/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 ... Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Bevattningen i jordbruket 1975 /med uppgifter om arealer som hade bevattnats om så krävts/. SCB. SM J 1976:13.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. Årsbok /årligen sedan 1919/. Del 1. Månadsöversikt över väderlek och vattentillgång i Sverige.

Tabell 65 Antal församlingar efter orsaker till större skador på växtligheten under perioden mitten av maj till månadsskiftet juli/augusti 1982
 Number of parishes by causes of damages on vegetation in 1982

Gröda (grödgrupp); orsak till skada	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket		
									1982	1981	1980
Höstsäd, totalt ¹	89	25	80	42	20	19	8	1	284	331	410
kyla/nattfrost	—	—	11	21	2	11	4	1	50	46	47
regn/slagregn/ hagel/översvämning	—	4	1	1	—	1	—	—	7	94	233
torka	13	7	38	25	15	14	7	—	119	15	14
insektsang/växtsjukd	116	24	55	13	5	1	—	—	214	277	367
Vårsäd, totalt ¹	128	35	170	218	222	69	99	38	979	591	830
kyla/nattfrost	2	1	16	58	67	40	88	42	314	130	59
regn/slagregn/ hagel/översvämning	9	2	5	4	72	5	—	3	100	537	399
torka	63	12	162	185	173	56	88	22	761	17	62
insektsang/växtsjukd	109	29	17	106	36	2	1	—	300	232	622
Höstoljeväxter, totalt ¹	28	8	20	18	7	3	1	—	85	149	225
kyla/nattfrost	—	—	1	14	—	—	—	—	15	43	42
regn/slagregn/ hagel/översvämning	—	—	—	1	—	1	—	—	2	33	142
torka	6	3	14	12	5	3	1	—	44	18	13
insektsang/växtsjukd	27	6	6	6	2	—	—	—	47	104	142
Värdoljeväxter, totalt ¹	52	22	118	195	54	42	5	1	489	231	243
kyla/nattfrost	—	1	10	55	15	17	5	1	104	43	68
regn/slagregn/ hagel/översvämning	2	—	5	5	31	1	—	—	44	147	147
torka	40	17	108	174	42	35	3	1	420	15	24
insektsang/växtsjukd	23	7	16	44	2	5	—	—	97	118	93
Potatis, totalt ¹	55	52	111	103	216	58	102	54	751	345	345
kyla, nattfrost	—	40	9	33	89	39	84	52	346	103	40
regn/slagregn/ hagel/översvämning	7	9	—	1	28	3	4	2	54	284	337
torka	51	25	107	80	169	47	94	33	606	7	40
insektsang/växtsjukd	5	—	4	3	—	—	1	—	13	84	108
Slåttervall, totalt ¹	70	103	108	115	171	45	96	51	759	867	1 068
kyla, nattfrost	—	18	5	41	80	30	82	50	306	122	91
regn/slagregn/ hagel/översvämning	31	94	12	4	43	10	2	2	198	897	1 085
torka	39	11	103	101	97	30	91	35	507	38	52
insektsang/växtsjukd	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Bete, totalt ¹	84	34	254	208	299	86	118	51	1 134	211	184
kyla/nattfrost	—	—	4	29	28	23	77	45	206	76	37
regn/slagregn/ hagel/översvämning	—	1	—	—	1	3	2	2	9	162	103
torka	84	33	252	201	298	80	114	37	1 099	71	92
insektsang/växtsjukd	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3

¹ Avser antal församlingar där större skador förekommit.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 66 Mediantidpunkt¹ för sådd av spannmål och höstoljeväxter samt sättning av potatis år 1982**Median date for sowing of grain and oleiferous plants and potato setting in 1982**

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Höst-råg	Höst-raps	Höst-rybs	Vår-vete	Korn	Havre	Bland-säd ²	Mat-potatis ³	Potatis för stärkelse och råsprit
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	14.9	17.9	15.8	..	9.4	10.4	16.4	..	27.4	1.5
Götalands mellanbygder	21.9	21.9	16.8	..	14.4	16.4	18.4	..	7.5	8.5
Götalands norra slättbygder	13.9	10.9	12.8	..	23.4	23.4	24.4	..	12.5	—
Svealands slättbygder	11.9	7.9	14.8	18.8	9.5	12.5	12.5	..	21.5	—
Götalands skogsbygder	17.9	19.9	11.8	..	25.4	26.4	28.4	..	20.5	7.5
Mellersta Sveriges skogsbygder	10.9	10.9	..	..	13.5	18.5	15.5	..	20.5	—
Nedre Norrland	..	..	—	—	..	25.5	24.5	..	24.5	—
Övre Norrland	—	—	—	—	..	27.5	28.5	..	2.6	—
<i>Hela riket</i>										
1982	13.9	14.9	15.8	20.8	28.4	30.4	30.4	..	12.5	8.5
1981	18.9	16.9	13.8	13.8	28.4	1.5	2.5	..	11.5	9.5
1980	23.9	21.9	20.8	16.8	8.5	8.5	9.5	11.5	14.5	9.5
1979	22.9	20.9	19.8	12.8	15.5	16.5	17.5	18.5	19.5	16.5
1978	25.9	24.9	21.8	19.8	1.5	2.5	2.5	5.5	10.5	7.5

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd. — ² Uppgifter för blandsäd 1981 och 1982 saknas.³ Avser odlingar >0,5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Andra undersökningar

Extra årsväxtrapport för den 1 september 1972. SCB. SM J 1972:40.

Växtskyddsnotiser /årligen sedan 1937; uppgifter om skadeangrepp på grödorna åter-

finns i ett av de sex numren varje år/. Lantbruksuniversitetet.

Sorter och sjukdomar i svenska matpotatisodlingar /avser 1969 eller 1971/. Meddelande från Statens växtskyddsanstalt 1975 (nr 168).

Tabell 67 Mediantidpunkt¹ för skörd av spannmål, slättervall och potatis år 1982
Median date for harvesting of grain, ley and potatoes in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd ²	Slätter-vall ³	Mat-potatis ⁴	Potatis för stärkelse och råspirt
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	25.8	27.8	7.8	8.8	22.8	..	9.6	21.9	27.9
» mellanbygder	29.8	1.9	12.8	14.8	27.8	..	15.6	24.9	29.9
» norra slättbygder	25.8	2.9	10.8	14.8	19.8	..	19.6	22.9	—
Svealands slättbygder	27.8	7.9	15.8	28.8	31.8	..	26.6	23.9	—
Götalands skogsbygder	1.9	6.9	17.8	22.8	30.8	..	27.6	25.9	30.9
Mellersta Sveriges skogsbygder	29.8	7.9	14.8	2.9	1.9	..	4.7	22.9	—
Nedre Norrland	..	..	..	12.9	11.9	..	12.7	17.9	—
Övre Norrland	—	—	—	16.9	23.9	..	13.7	16.9	—
<i>Hela riket</i>									
1982	27.8	4.9	12.8	22.8	27.8	..	29.6	22.9	29.9
1981	30.8	10.9	16.8	28.8	6.9	..	1.7	21.9	30.9
1980	4.9	18.9	24.8	3.9	15.9	16.9	1.7	24.9	2.10
1979	5.9	16.9	23.8	8.9	20.9	20.9	24.6	24.9	4.10
1978	30.8	17.9	19.8	8.9	17.9	18.9	1.7	24.9	3.10

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. —² Uppgifter för blandsäd 1981 och 1982 saknas. —³ Avser första skörd. —⁴ Avser odlingar >0,5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 68 Växtperiodens längd i dagar för olika grödor år 1982
Average number of days between sowing and harvesting in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Vårvete	Korn	Havre	Blandsäd ¹
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	144	123	130	..
» mellanbygder	142	123	133	..
» norra slättbygder	134	116	119	..
Svealands slättbygder	126	111	114	..
Götalands skogsbygder	137	120	126	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	121	110	114	..
Nedre Norrland	..	113	114	..
Övre Norrland	—	114	122	..
<i>Hela riket</i>				
1982	132	117	119	..
1981	134	118	128	..
1980	139	122	131	131
1979	127	117	126	124
1978	143	129	138	134

¹ Uppgifter för blandsäd 1981 och 1982 saknas.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 69 Bevattnade arealer år 1975. Hektar

Irrigated areas in 1975. Hectares

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstsäd	Vårsäd	Höst- olja- växter	Vårolja- växter	Slättervall		Betesvall	Potatis	Socker- betor	Träd- gårds- växter	Övriga grödor	Summa åker- areal	Kultiverad betesmark
					Första skörd	Återväxt							
<i>Län</i>													
Stockholms	105	360	—	328	64	297	339	237	—	150	70	1 950	40
Uppsala	77	354	—	329	225	427	383	126	—	12	68	2 001	53
Södermanlands	97	965	9	450	90	524	588	105	—	48	44	2 920	39
Östergötlands	113	509	81	82	190	831	353	452	—	144	99	2 854	156
Jönköpings	3	204	10	22	141	274	142	183	—	124	45	1 148	47
Kronobergs	—	167	—	26	85	307	178	66	—	136	10	975	30
Kalmar	37	472	45	11	345	658	822	584	525	259	101	3 859	20
Gotlands	54	154	11	8	16	15	56	35	103	45	27	524	—
Blekinge	10	396	—	40	81	296	306	1 008	249	249	53	2 688	22
Kristianstads	491	1 311	115	18	1 632	465	694	3 786	1 491	1 352	418	11 773	86
Malmöhus	95	231	110	3	236	186	304	1 323	968	1 785	119	5 360	18
Hallands	—	384	5	33	368	534	455	888	72	131	85	2 955	42
Göteborgs o Bohus	—	3	—	3	9	—	26	37	—	56	14	148	—
Älvsborgs	33	256	—	31	229	21	236	91	—	58	125	1 080	33
Skaraborgs	231	1 615	7	441	765	746	736	1 194	—	227	248	6 210	68
Värmlands	—	417	40	117	16	272	247	379	—	116	81	1 685	47
Örebro	—	218	—	91	213	218	334	252	—	96	23	1 445	20
Västmanlands	2	226	20	241	130	93	174	33	—	25	2	946	—
Kopparbergs	—	87	—	35	12	107	216	85	—	37	15	594	—
Gävleborgs	—	35	—	2	35	24	197	84	—	35	35	447	—
Västernorrlands	—	4	—	—	—	15	21	50	—	75	13	178	—
Jämtlands	—	2	—	—	6	—	22	22	—	27	1	80	—
Västerbottens	1	—	—	—	3	—	2	51	—	5	2	64	—
Norrbottens	—	18	—	—	—	—	3	71	—	42	—	134	—
<i>Hela riket</i>	1 349	8 388	453	2 311	4 891	6 310	6 834	11 142	3 408	5 234	1 698	52 018	721
Totalt odlad areal	323 817	1 293 386	72 591	100 371		693 926	211 959	42 941	52 489	13 989	61 993	2 980 227 ¹	146 963

¹ Inklusive 112 765 hektar helträda och obrukad åker.

Källa: SCB, bevattningen i jordbruket 1975 (totalundersökning).

Tabell 70 Medeltemperatur år 1982. Celciusgrader
Average temperature in 1982. Centigrades

Län, meteorologisk
station

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Genomsnitt för året	Genomsnitt för 1931 – 1960
AB Norrtälje	- 6,9	- 3,8	+ 1,5	+ 3,8	+ 9,5	+ 12,1	+ 16,8	+ 16,5	+ 11,5	+ 7,1	+ 4,2	+ 0,2	6,0	5,6
AB Stockholm	- 6,5	- 3,1	+ 2,0	+ 4,8	+ 10,5	+ 13,4	+ 18,3	+ 17,7	+ 12,6	+ 7,8	+ 5,0	+ 0,9	7,0	6,6
C Uppsala	- 8,1	- 4,3	+ 1,5	+ 4,3	+ 10,1	+ 12,9	+ 17,7	+ 16,7	+ 11,5	+ 6,9	+ 4,0	- 0,3	6,1	5,8
D Eskilstuna	- 7,8	- 3,6	+ 2,1	+ 5,2	+ 10,8	+ 14,2	+ 19,1	+ 18,0	+ 12,4	+ 7,5	+ 4,5	+ 0,5	6,6	6,1
E Norrköping- Sörby	- 8,0	- 4,4	+ 1,9	+ 5,0	+ 10,3	+ 13,3	+ 17,7	+ 16,8	+ 12,0	+ 7,6	+ 4,4	+ 0,6	6,4	6,3
E Linköping- Malmslätt	- 7,1	- 3,8	+ 2,2	+ 5,3	+ 10,3	+ 13,7	+ 18,2	+ 16,9	+ 12,5	+ 7,8	+ 4,4	+ 0,5	7,3	6,0
F Jönköping fl pl	- 7,7	- 4,5	+ 1,5	+ 4,3	+ 9,2	+ 12,3	+ 17,2	+ 15,5	+ 11,6	+ 7,3	+ 3,7	- 0,4	5,8	5,4
F Nässjö	- 7,2	- 4,1	+ 1,1	+ 4,1	+ 9,1	+ 12,3	+ 17,3	+ 15,6	+ 11,1	+ 6,8	+ 3,4	- 0,5	5,9	5,3
G Ljungby	- 6,6	- 3,9	+ 2,1	+ 5,0	+ 10,1	+ 12,9	+ 17,7	+ 15,7	+ 12,0	+ 8,0	+ 4,5	+ 0,9	6,5	6,3
G Vaxjö	- 6,5	- 4,2	+ 2,1	+ 5,3	+ 10,4	+ 13,0	+ 18,1	+ 15,9	+ 12,0	+ 8,1	+ 4,5	+ 0,7	6,6	6,5
H Kalmar	- 5,1	- 3,7	+ 2,7	+ 5,3	+ 10,5	+ 12,8	+ 17,7	+ 16,9	+ 12,4	+ 8,8	+ 5,3	+ 1,2	7,1	7,0
H Mälilla	- 7,0	- 4,2	+ 2,3	+ 5,0	+ 10,1	+ 12,8	+ 17,5	+ 16,2	+ 11,9	+ 7,7	+ 4,1	+ 0,1	6,4	6,2
I Visby	- 2,1	- 1,4	+ 2,0	+ 3,7	+ 9,5	+ 12,0	+ 17,0	+ 17,3	+ 12,9	+ 8,6	+ 6,2	+ 2,7	7,6	7,2
K Karlshamn	- 4,8	- 2,4	+ 2,7	+ 5,5	+ 10,9	+ 13,3	+ 18,2	+ 16,6	+ 12,4	+ 9,4	+ 6,3	+ 2,2	7,5	7,6
L Kristianstad	- 4,7	- 1,8	+ 3,0	+ 6,3	+ 11,0	+ 13,8	+ 18,2	+ 17,2	-	-	-	-	-	7,5
M Helsingborg	- 3,2	- 1,2	+ 3,4	+ 6,0	+ 10,3	+ 14,6	+ 18,5	+ 18,0	+ 14,1	+ 10,4	+ 7,0	+ 3,3	8,7	8,4
M Lund	- 3,8	- 1,5	+ 3,4	+ 6,7	+ 11,4	+ 14,8	+ 18,6	+ 17,8	+ 14,1	+ 10,1	+ 6,3	+ 2,6	8,4	8,0
M Ystad	- 4,1	- 1,6	+ 2,6	+ 5,5	+ 10,2	+ 13,8	+ 17,8	+ 17,3	+ 13,6	+ 10,4	+ 6,7	+ 2,9	7,6	7,6
N Halmstad	- 5,5	- 2,4	+ 3,0	+ 5,8	+ 10,7	-	-	+ 17,1	+ 13,3	+ 9,1	+ 6,1	+ 2,3	-	7,2
N Varberg	- 5,5	- 2,2	+ 2,6	+ 5,8	+ 10,2	+ 14,4	+ 18,3	+ 17,4	+ 13,7	+ 9,3	+ 6,4	+ 2,7	7,8	7,6
O Säve	- 6,2	- 1,7	+ 2,9	+ 5,6	+ 10,2	+ 14,0	+ 17,9	+ 17,1	+ 13,4	+ 9,3	+ 6,3	+ 2,3	7,6	7,2
P Borås	- 7,4	- 3,3	+ 2,1	+ 4,9	+ 9,8	+ 13,3	+ 17,9	+ 15,8	+ 12,1	+ 8,2	+ 4,5	+ 0,6	6,4	6,2
P Vänersborg	- 7,4	- 2,0	+ 2,3	+ 5,4	+ 9,5	+ 14,0	+ 17,9	+ 17,0	+ 12,8	+ 8,4	+ 5,1	+ 1,5	7,0	6,6
R Karlsborg	- 6,8	- 3,7	+ 1,7	+ 4,6	+ 9,4	+ 13,1	+ 17,5	+ 16,7	+ 12,2	+ 7,9	+ 4,5	+ 0,7	6,5	6,3
R Skara	- 7,5	- 2,7	+ 2,3	+ 5,3	+ 9,8	+ 13,5	+ 17,7	+ 16,7	+ 12,3	+ 7,7	+ 4,2	+ 0,6	6,6	5,8
S Karlstad fl plats	- 10,1	- 3,6	+ 1,5	+ 4,7	+ 9,6	+ 13,8	+ 18,2	+ 17,2	+ 12,3	+ 7,2	+ 4,3	+ 0,6	6,3	5,9
S Gustavsfors	- 14,6	- 5,9	- 0,3	+ 3,0	+ 8,5	+ 11,8	+ 16,6	+ 14,8	+ 9,9	+ 5,2	+ 1,5	- 3,1	4,0	4,0
T Ställdalen	- 11,9	- 5,1	- 0,2	+ 2,7	+ 8,4	+ 11,7	+ 16,4	+ 14,6	+ 9,6	+ 4,9	+ 2,0	- 2,3	5,2	4,3
T Örebro-Ekeby	- 8,5	- 3,8	+ 1,5	+ 4,9	+ 10,0	+ 13,6	+ 17,9	+ 16,4	+ 11,5	+ 6,7	+ 3,2	- 0,1	6,1	5,9
U Västerås-Hasslö	- 8,8	- 4,3	+ 1,3	+ 4,4	+ 10,1	+ 13,2	+ 18,0	+ 16,9	+ 11,7	+ 6,8	+ 4,2	+ 0,3	6,2	5,9
W Folkärna	- 10,7	- 5,0	+ 0,7	+ 3,7	+ 9,6	+ 12,4	+ 17,7	+ 16,0	+ 10,5	+ 5,6	+ 2,7	- 1,7	5,1	5,2
W Mora	- 11,6	- 6,3	- 0,1	+ 3,3	+ 8,3	+ 11,9	+ 16,8	+ 15,1	+ 9,8	+ 4,4	+ 1,4	- 3,8	4,1	3,5
X Delsbo	- 10,5	- 4,7	+ 0,2	+ 3,4	+ 8,3	+ 11,5	+ 16,9	+ 14,9	+ 9,6	+ 3,9	+ 1,3	- 4,3	4,2	4,0
X Gävle	- 8,4	- 3,3	+ 1,0	+ 3,7	+ 9,6	+ 12,0	+ 17,6	+ 16,0	+ 10,7	+ 5,6	+ 3,1	- 1,3	5,7	5,4
Y Bredbyn	- 14,4	- 8,4	- 1,3	+ 2,5	+ 7,1	+ 11,1	+ 15,7	+ 14,1	+ 8,6	+ 2,2	- 2,6	- 9,3	2,1	2,6
Y Härnösand	- 10,4	- 5,9	- 0,4	+ 2,6	+ 7,1	+ 11,0	+ 15,9	+ 14,6	+ 9,8	+ 4,8	+ 1,4	- 3,2	3,9	4,4
Z Sveg	- 13,1	- 8,7	- 1,1	+ 2,0	+ 6,9	+ 10,4	+ 15,7	+ 13,8	+ 8,7	+ 2,7	- 0,9	- 8,5	2,3	2,1
Z Frösön	- 11,2	- 6,3	- 1,3	+ 1,3	+ 5,9	+ 9,4	+ 14,1	+ 13,6	+ 8,3	+ 3,2	- 0,4	- 3,7	2,7	2,9
AC Lycksele	- 15,7	- 7,4	- 2,0	+ 1,8	+ 6,3	-	-	-	+ 7,6	+ 1,9	- 3,2	- 8,0	-	1,3
AC Umeå flygplats	- 12,9	- 6,4	- 1,2	+ 1,8	+ 6,6	+ 10,3	+ 15,9	+ 14,1	+ 8,8	+ 3,2	- 0,4	- 4,2	3,0	3,2
BD Arjeplog	- 15,9	- 6,2	- 4,3	- 0,4	+ 4,4	+ 7,7	+ 12,9	+ 11,8	+ 6,1	+ 0,8	- 4,9	- 9,0	0,2	0,3
BD Malmberget	- 14,3	- 6,8	- 4,9	- 0,9	+ 4,0	+ 7,1	+ 13,3	+ 10,9	+ 4,8	0,0	- 6,0	- 9,1	0,9	0,2
BD Luleå flygplats	- 14,8	- 5,9	- 2,4	+ 1,2	+ 6,2	+ 10,1	+ 15,7	+ 14,2	+ 8,2	+ 2,8	- 1,5	- 6,9	2,2	2,0

Källa: SMHI.

Tabell 71 Nederbörd år 1982. Millimeter
Precipitation in 1982. Millimetres

Län, meteorologisk station	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året	Genomsnitt för 1931 – 1960
AB Norrtälje	46	21	24	45	26	75	56	96	40	36	61	42	568	595
AB Stockholm	40	24	29	40	18	52	47	49	27	40	52	45	463	572
C Uppsala	29	28	37	37	38	32	55	54	51	34	54	42	491	572
D Eskilstuna	36	20	46	52	26	43	38	77	45	54	62	40	539	582
E Norrköping-Sörby	34	14	34	34	33	32	39	68	47	65	45	33	478	507
E Linköping-Malmslätt	40	12	29	19	44	43	18	108	48	53	43	25	482	509
F Jönköping fl pl	29	5	48	23	52	67	22	91	36	47	115	54	589	542
F Nässjö	28	9	53	26	59	57	16	115	46	53	65	71	598	698
G Ljungby	45	8	60	34	50	72	29	119	52	55	100	99	723	695
G Växjö	41	9	58	27	44	71	17	100	37	52	62	85	603	644
H Kalmar	46	5	30	5	32	89	19	33	23	29	13	37	361	483
H Målilla	30	8	36	14	61	51	31	61	33	40	20	41	426	566
I Visby	60	15	33	12	39	66	9	36	35	43	38	65	451	541
K Karlshamn	53	9	56	7	33	80	18	71	19	72	35	66	519	559
L Kristianstad	46	5	57	10	45	93	19	84	—	—	—	—	—	577
M Helsingborg	35	10	33	18	59	51	18	81	16	79	31	61	492	630
M Lund	55	19	54	26	37	63	25	119	20	87	49	81	635	633
M Ystad	59	10	74	24	38	70	25	86	17	120	55	63	641	655
N Halmstad	54	26	47	27	56	—	—	141	46	47	110	126	—	799
N Varberg	53	27	50	19	81	91	3	173	32	52	73	95	749	614
O Säve	49	30	59	26	81	57	22	110	73	82	120	101	810	661
P Borås	45	19	78	41	103	64	16	145	83	87	216	129	1026	898
P Vänersborg	43	16	61	26	65	33	16	71	87	74	168	84	744	772
R Karlsborg	33	11	29	19	38	33	15	101	45	58	67	23	472	516
R Skara	31	9	28	21	42	36	14	56	48	43	70	25	423	614
S Karlstad fl pl	32	25	60	45	67	27	24	79	74	70	96	66	665	597
S Gustavsfors	18	33	53	35	57	32	31	105	105	53	115	65	702	661
T Ställdalen	32	31	62	61	59	57	65	71	89	51	114	74	766	705
T Örebro-Ekeby	38	23	48	39	48	30	95	63	39	64	84	61	632	605
U Västerås-Hässlö	32	18	37	30	28	33	24	78	29	33	58	37	437	508
W Folkärna	31	30	45	40	29	30	30	70	37	39	94	48	523	542
W Mora	31	30	35	28	77	10	51	56	90	27	86	19	540	597
X Delsbo	20	31	47	39	56	32	25	96	46	37	73	43	545	533
X Gävle	52	26	31	50	36	60	22	109	58	50	73	53	620	591
Y Bredbyn	22	19	56	13	58	31	28	105	77	37	66	60	572	544
Y Härnösand	35	32	115	29	50	19	24	130	74	55	88	54	705	697
Z Sveg	31	33	49	28	55	12	60	86	68	19	54	48	543	576
Z Frösön	17	15	28	13	59	3	29	53	41	11	15	19	303	418
AC Lycksele	29	8	33	13	62	—	—	—	83	45	51	41	—	600
AC Umeå flygplats	22	12	37	19	53	25	28	85	84	45	89	38	537	601
BD Arjeplog	22	11	44	22	55	12	55	83	58	34	70	40	506	508
BD Malmberget	15	9	25	20	56	26	71	135	74	28	52	40	551	548
BD Luleå flygplats	23	8	15	23	104	29	22	75	64	43	53	25	484	453

Källa: SMHI.

Tabell 72 Relativ luftfuktighet¹ år 1982. Procent
Relative air moisture in 1982. Per cent

Län, meteorologisk station		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Genomsnitt för året
AB	Norrälje	86	85	79	69	67	65	66	74	80	86	85	90	78
AB	Stockholm	83	83	76	63	59	57	58	64	71	79	77	82	71
C	Uppsala	84	84	76	63	60	55	58	67	75	84	82	86	73
D	Eskilstuna	86	87	77	66	63	58	58	62	71	84	82	86	73
E	Norrköping-Sörby	88	90	83	65	64	61	65	68	81	88	83	87	77
E	Linköping-Malmslätt	85	85	77	64	64	57	63	67	77	84	84	86	74
F	Jönköpings flygplats	90	87	79	67	68	61	58	67	71	86	88	90	76
F	Nässjö	86	84	79	69	69	65	59	68	78	86	86	90	77
G	Ljungby	90	87	82	69	72	71	62	70	78	86	87	93	79
G	Växjö	90	86	76	66	67	67	61	70	79	85	85	90	77
H	Kalmar	90	85	79	61	69	70	67	69	78	84	82	88	77
H	Målilla	89	82	77	65	65	65	60	66	75	86	82	88	75
I	Visby	90	90	84	78	76	74	71	71	79	84	79	84	80
K	Karlskrona	87	85	79	64	66	68	64	73	81	86	82	89	77
L	Kristianstad	87	84	78	66	68	69	64	69	—	—	—	—	—
M	Helsingborg	90	87	84	79	82	75	75	74	83	87	84	88	82
M	Lund	82	84	82	67	70	68	66	69	76	84	83	88	77
M	Ystad	84	84	83	74	77	72	71	75	81	85	83	88	80
N	Halmstad	88	88	81	69	68	69	68	68	80	86	85	92	79
N	Varberg	88	90	86	73	73	70	69	69	78	83	80	86	79
O	Säve	85	88	84	70	77	72	74	74	83	83	83	89	80
P	Borås	88	88	81	68	68	63	58	65	73	78	80	85	75
P	Vänersborg	87	88	81	66	71	64	62	62	64	83	82	85	75
R	Karlsborg	78	87	82	67	68	64	65	68	76	87	88	93	77
R	Skara	87	88	79	67	69	64	59	64	75	85	84	87	76
S	Karlstad fl plats	90	93	85	68	73	61	62	64	79	88	88	90	78
S	Gustavsfors	84	87	82	67	66	59	56	66	78	86	89	91	76
T	Ställdalen	84	86	80	67	66	59	61	72	79	87	86	89	76
T	Örebro-Ekeby	85	87	80	69	70	63	66	70	79	89	87	88	78
U	Västerås-Hässlö	81	87	83	68	63	60	64	73	83	92	88	90	78
W	Folkärna	83	83	79	59	58	55	57	63	79	87	87	89	73
W	Mora	87	88	84	68	70	59	65	72	81	88	88	90	78
X	Delsbo	82	78	78	64	65	55	56	71	76	84	81	85	73
X	Gävle	81	80	77	66	61	57	55	69	75	84	81	83	72
Y	Bredbyn	86	87	85	68	68	53	58	70	78	85	89	87	76
Y	Härnösand	81	82	78	64	68	61	63	75	79	81	81	85	75
Z	Sveg	84	81	79	67	68	56	62	71	75	84	84	88	75
Z	Frösön	86	83	78	67	67	54	61	67	74	81	79	79	73
AC	Lycksele	83	81	77	64	66	55	55	70	74	82	84	83	73
AC	Umeå flygplats	87	87	81	67	68	57	58	76	83	88	91	91	78
BD	Arjeplog	84	81	80	65	63	56	61	68	75	82	88	85	74
BD	Malmberget	79	76	79	68	70	56	58	72	75	79	85	80	73
BD	Luleå flygplats	76	81	81	66	69	54	61	75	81	85	84	84	75

¹ Medelvärde av observationer kl 07, 13 och 19.

Källa: SMHI.

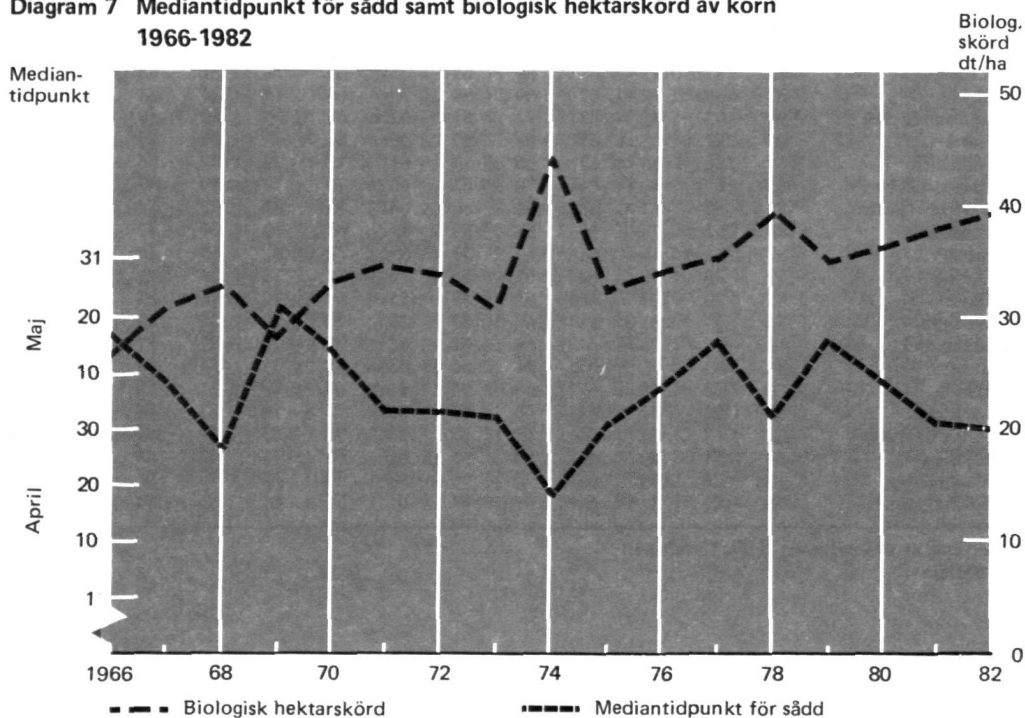
Tabell 73 Solskenstid år 1982. Timmar
Time of sunshine in 1982. Hours

Län, meteorologisk
station

		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året
AB	Stockholm	56	74	112	188	248	238	335	234	159	58	74	27	1 803
E	Norrköping- Sörby	55	71	114	189	231	258	351	256	153	60	80	28	1 846
F	Jönköping fl pl	65	83	96	180	234	232	335	251	164	55	56	22	1 773
G	Marsta	58	94	119	205	264	249	341	227	149	58	64	39	1 867
I	Visby	54	57	143	220	275	264	360	283	168	66	67	34	1 991
M	Sturup fl pl	63	42	119	216	230	241	331	248	164	90	65	20	1 829
M	Trelleborg	50	41	126	237	235	242	344	254	157	96	68	18	1 868
O	Landvetter	58	47	91	206	208	233	320	249	106	57	43	7	1 625
R	Lanna	60	40	110	183	213	244	323	258	167	81	68	28	1 775
S	Karlstad fl pl	57	42	114	182	211	234	345	275	150	54	56	31	1 751
Y	Sundsvall fl pl	48	105	100	197	215	284	323	230	141	80	51	48	1 822
Z	Sveg	7	74	60	147	143	207	219	186	111	43	19	0	1 216
Z	Frösön	34	98	75	146	156	238	242	203	96	75	47	6	1 416
AC	Umeå flygplats	56	93	86	179	227	292	380	267	130	81	43	21	1 855
BD	Kiruna	9	52	96	167	202	157	279	175	110	61	11	0	1 319
BD	Luleå flygplats	50	83	92	192	214	278	398	264	118	37	29	4	1 759

Källa: SMHI.

Diagram 7 Mediantidpunkt för sådd samt biologisk hektarskörd av korn 1966-1982

8.4 BÄRNINGSMETODER

SCB samlar varje år in uppgifter om bärningsmetoder för första skörd av slåttervall.

Under en följd av år fram till och med 1975 insamlades uppgifter även om bärningsmetoder för potatis. Nya sådana uppgifter har insamlats under år 1980 och 1981.

Undersökningarnas genomförande

Uppgiftsinsamlingarna avseende slåttervall och potatis har varit samordnade med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt i avsnitt 8.5.

Undersökningen om bärningsmetoder för slåttervall omfattar första skörden vid samtliga provytegårdar i skördeuppskattningarna och för potatis har gårdarna i de separata urvalen för potatis ingått.

Resultat

Den dominerande bärningsmetoden för slåttervall 1982 var liksom tidigare år skultorkning som framgår av *tabell 74*. Lokalt tillämpades dock volmning och torkning på slag i stor omfattning och på små gårdar även hässjning. Ensilerings omfattning hade ökat, särskilt på stora gårdar.

I potatis har användningen av samlingsupptagare ökat under senare år, vilket framgår av *tabell 75*.

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter för län om bl a skördesätt och bärningsmetoder/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 ... Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Tabell 74 Arealen slåttervall fördelad efter olika bärningsmetoder år 1982. Procent
Area of ley distributed by different methods of harvesting in 1982. Per cent

Avser första skörden vid företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to the first harvest on holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hæssjning och krakning	Volmning och torkning på slag	Skultork- ning	Ensi- lering	Annan metod	Ej till- vara- taget	Summa
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	2,9	40,4	30,9	25,4	0,4	—	100
» mellanbygder	0,9	59,3	26,0	13,5	0,3	—	100
» norra slättbygder	4,4	12,2	64,4	18,5	0,5	—	100
Svealands slättbygder	4,7	37,2	46,3	11,4	0,4	—	100
Götalands skogsbygder	7,9	22,9	58,7	10,2	0,3	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,8	32,9	49,3	8,7	0,3	—	100
Nedre Norrland	12,8	16,1	58,9	11,8	0,4	—	100
Övre Norrland	15,6	12,2	60,1	11,8	0,3	—	100
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 – 10,0	28,3	36,5	33,5	1,4	0,3	—	100
10,1 – 20,0	11,1	34,4	50,9	3,3	0,3	—	100
20,1 – 50,0	2,8	26,3	59,4	11,2	0,3	—	100
Över 50,0	0,7	19,6	52,1	27,2	0,4	—	100
<i>Hela riket</i>							
1982	7,6	27,7	52,1	12,3	0,3	—	100
1981	13,3	25,9	49,3	11,2	0,3	—	100
1980	14,5	30,5	44,6	9,3	1,1	—	100
1979	12,1	36,8	42,0	8,6	0,5	—	100
1978	20,4	31,1	39,7	7,0	1,1	0,7	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 75 Areal matpotatis respektive potatis för stärkelse och råspnit fördelad efter olika bäringsmetoder år 1981. Procent

Area of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1981. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of potatoes

Område	Matpotatis						Potatis för stärkelse och råspnit							
	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Samlings- upptagare ¹		Annan upp- tagare	Sum- ma	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjul- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Samlings- upptagare ¹		Annan upp- tagare	Summa
				En- radig	Två- radig						En- radig	Två- radig		
<i>Län</i>														
Stockholms	0,4	2,9	1,1	90,1	5,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	—	—	1,6	87,5	10,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	—	—	8,8	69,7	21,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	0,7	0,2	0,7	88,8	9,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	—	2,7	10,9	70,1	16,3	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	—	—	5,5	87,7	6,8	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	0,5	0,2	3,5	78,2	17,6	—	100	..	..	..	..	..	..	100
Gotlands	—	—	0,7	92,5	6,8	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	—	0,6	33,7	35,6	30,1	—	100	—	0,1	1,9	66,1	31,9	—	100
Kristianstads	—	—	1,3	79,7	19,0	—	100	—	—	0,9	74,2	24,9	—	100
Malmöhus	0,1	0,0	2,1	92,6	5,2	—	100	—	—	0,9	78,1	21,0	—	100
Hallands	—	—	0,8	94,0	5,2	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o Bohus	..	..	..	..	..	..	100	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	—	—	14,0	63,7	22,3	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs	—	0,5	1,2	45,4	52,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands	—	—	0,4	59,0	40,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	—	—	2,5	27,5	70,0	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands	—	—	23,7	76,3	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	—	3,8	75,5	20,7	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	0,8	0,4	13,4	72,8	12,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	1,1	5,0	3,9	70,6	19,4	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	100	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	1,2	89,6	9,2	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	0,9	—	2,8	55,2	41,1	—	100	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>														
Götalands södra slättbygder	0,0	0,0	0,7	94,7	4,6	—	100	—	—	0,7	84,3	15,0	—	100
Götalands mellan- bygder	0,1	0,1	4,1	82,2	13,5	—	100	—	—	1,2	70,4	28,4	—	100
Götalands norra slättbygder	0,2	0,3	1,0	55,6	42,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättb	0,0	0,4	3,0	58,9	37,7	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsb	—	0,7	6,2	73,8	19,3	—	100	—	0,3	3,5	93,5	2,7	—	100
Mellersta Sveriges skogbygder	0,2	0,2	3,7	66,4	29,5	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	0,6	1,7	8,9	66,2	22,6	—	100	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	0,4	—	1,8	74,9	22,9	—	100	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>														
1981	0,1	0,2	2,7	75,1	21,9	—	100	—	0,0	1,3	72,9	25,8	—	100
1980	0,3	0,7	4,3	75,4	19,3	—	100	—	—	1,9	77,7	20,4	0,0	100
1975	0,7	1,5	8,0	89,7	—	0,1	100	—	0,4	4,4	95,2	—	—	100
1974	0,5	1,7	9,2	88,6	—	0,0	100	—	0,7	4,7	94,6	—	—	100
1973	1,4	2,6	10,5	85,4	—	0,1	100	..	1,5	6,7	90,8	—	1,0	100

¹ Samlingsupptagare och helautomatisk upptagare.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.5 HEKTARSKÖRDAR

SCB insamlar årligen uppgifter om skörden, de s k objektiva skördeuppskattningarna. Från dessa erhålls i första hand uppgifter om skörden per hektar (hektarsköörden) för olika grödor. I anslutning till skördeuppskattningarna insamlas dessutom uppgifter i separata undersökningar om bl a spill, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. Vidare uttas kvalitetsprover för hö och, t o m 1979, spannmål. I detta avsnitt redovisas förutom uppgifter om hektarskördar för de olika grödorna ingående i skördeuppskattningarna även uppgifter från de separata undersökningarna om hektarskördar av halm av spannmål, om hektarskördar för slåttervall vid olika vallåldrar, om hektarskördar för potatis vid olika odlingsstorlekar och på fält med respektive utan bevattning samt om hektarskördar vid olika såtidpunkter.

Vidare redovisas uppgifter om hektarskördar för oljeväxter och sockerbeter baserade på uppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

I avsnitt 8.10 redovisas uppgifter om s k normskördar.

Skördeuppskattningarnas innehåll

De objektiva skördeuppskattningarna avser företag med mer än 2 hektar åker. Uppgiftsinsamlingen har sedan 1960 omfattat höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, slåttervall, matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit och för åren 1961 – 1980 även blandsäd.

Genom en huvudundersökning erhålls uppgifter om den biologiska skörden (dvs på fälten befintlig skörd). Med ledning av uppgifter om den biologiska skörden och resultat från en serie specialundersökningar om spill och andra förluster beräknas den *bärgade skörden*.

Huvudundersökningens genomförande.

Biologisk skörd

Metodbeskrivning

Skördeuppskattningarna genomförs som urvalsundersökningar. På basis av lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) utväljs inom varje skördeområde (se kapitel 2) ett antal företag med

urvalssannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Antalet sålunda uttagna företag, s k provytegårdar, uppgick 1982 till minst 29 inom varje skördeområde. I huvudurvalet för 1982 års undersökning, som baserades på 1981 års lantbruksregister, ingick 12 498 företag.

I tabell nedan redovisas antal företag i urvalet där odling av de olika grödorna förekom.

Gröda	Antal företag		Bortfall ¹ 1982	
	1982	1981	Ej provtaget m m	Obärgat fält
Höstvete	3 858	2 997	56	3
Vårvete	1 657	1 719	26	..
Höstråg	1 766	1 619	32	1
Korn	9 564	9 556	181	30
Havre	7 693	7 635	141	25
Blandsäd	—	—	—	—
Slåttervall	9 473	9 490	308	127

¹ Se vidare nedan.

För potatis uttas ett från huvudurvalet helt fristående urval, i vilket urvalssannolikheterna inom varje skördeområde baseras på potatisodlingarnas storlek. I detta urval kan företag med stora potatisodlingar ingå flera gånger. För 1982 uttogs 5 468 urvalsenheter med matpotatisodling och 1 001 enheter med odling av potatis för stärkelse och råsprit. Bortfallet var totalt 182 respektive 26.

Uppgiftsinsamling

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av SCB. Fältarbetet genomförs av lantbruksnämnderna. För ändamålet anställs hos varje nämnd en provyteledare och ett antal provtagare (sammanlagt 408 år 1982). Provtagarna utbildas vid lokala endagskurser. Provyteledarna utbildas vid centrala kurser och konferenser i SCBs regi.

Fältarbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provtytor och provtagning.

Utläggningen av provtytor sker under våren eller försommaren. För varje i skördeupp-

skattningarna ingående gröda som finns representerad vid gården utväljs ett fält för provtagning. Inom fältet läggs två provytor ut slumpmässigt. Provytorna för spannmål och för vall består av en cirkel med ytan 1 kvadratmeter. För potatis omfattar provytorna 4 längdmeter av en rad. På fält med tidigpotatis läggs provytor ej ut. De redovisade hektarskördarna avser således dels matpotatis exklusive tidigpotatis, dels potatis för stärkelse och råsprit.

Provtagningen utförs i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt. För spannmål har dock nu en övergång skett till mognadsanpassad provtagning. Vid provtagningen tillvaratas all skörd, även det spill som finns på provytorna. Om jordbrukarens skörd uppskjuts, t ex på grund av regn, upprepas provtagningen av provytorna enligt bestämda regler.

Skördeproverna av spannmål och slättervall förtorkas hos provtagarna och insänds sedan till en särskild provcentral vid SCB. Vid denna finns utrustning för tröskning, hackning, nedtorkning och vägning. Provyteskörden av potatis vägs direkt på fälten i samband med provtagningen.

Bortfall

På 449 (3,6%) av de år 1982 till huvudurvalet uttagna provytegårdarna genomfördes ingen undersökning. I 208 fall berodde detta på att gården visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar och i 241 fall på att vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen. Det totala bortfallets storlek för olika grödor framgår av tablan ovan.

Beräkningsmetoder

Resultatberäkningarna för biologisk skörd grundas på prover från fält på vilka skörden bärgats. Prover som tagits på fält som senare visat sig bli obärgade fränsorteras således. Beräkningarna för bärgad skörd (se nedan) grundas dock på hela arealen inklusive den obärgade. Vid beräkningarna omräknas uppgifterna för slättervall till att gälla skörd med 16,5% vattenhalt. För spannmål omräknas uppgifterna i stället till skörd med 15% vattenhalt.

Den biologiska hektarskörden skattas i första hand för skördeområden. De sålunda erhållna områdesuppgifterna sammanvägs sedan med grödarealerna i respektive skördeområden till uppgifter för län, produktionsområden och hela riket.

Specialundersökningarnas genomförande. Bärgad skörd

Uppgifter till specialundersökningarna inhämtas från ett underurval (i vissa fall från samtliga) av de företag som ingår i huvudundersökningen. Härvid används i regel indelningarna i spillområden och återväxtområden (se kapitel 2).

Spill vid spannmålsodling

Uppgifter om spill av spannmål inhämtas från ett underurval av företagen i huvudundersökningen. Spillundersökningarna äger rum omedelbart efter respektive jordbrukares egen skörd. Genom noggrann kontroll av ett antal små provytor fastställs hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet. Spilletts storlek i kilogram per hektar för de olika grödorna redovisas i följande tablå. För samtliga år gäller uppgifterna spilletts vikt vid 15% vattenhalt.

Gröda	1978	1979	1980	1981	1982
Höstvete	220	170	200	160	220
Vårvete	300	160	170	150	190
Höstråg	210	180	230	150	140
Korn	290	220	240	190	180
Havre	400	300	260	210	160
Blandsäd	..	..	..	..	..

Tillväxt och bärgningsförluster för första skörd på slättervall

I fråga om slättervall justeras uppgifterna om den biologiska skörden för tillväxten mellan tidpunkterna för provyteskörden och jordbrukarens skörd. För varje provytefält inhämtas uppgift om tidsskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeområde. Denna tidsskillnad multipliceras med den genomsnittliga dagliga tillväxten. Det använda tillväxttalet har beräknats som riksnedeltal av resultaten från undersökningar utförda 1960–1965 och uppgår till 2,4% per dag.

För slåttervall inträffar beroende på skörde-
metod förluster i form av hög stubb och spill
som blir kvar på fältet. Vidare uppstår omsätt-
ningsförluster i samband med torkningen på
fältet. Den senare förlusten är beroende av
fälttorkningstidens längd. Tidigare har skatt-
ningarna av bärgningsförlusterna i slåttervall
skett genom särskild insamling av provyte-
skördar från ett underurval av provytegårdar.
På grundval av data därifrån har standardtal
för olika bärgningsmetoder framräknats för att
användas vid förlustberäkningarna. Vidare har
torkningsförlusterna framräknats som en funk-
tion av fälttorkningstiden.

Uppgift för provytefältet i slåttervall om
bärgningsmetod och datum för inbärgning in-
samlas för samtliga gårdar i huvudundersök-
ningen. På grundval av dessa uppgifter om-
räknas provytesköörden, därefter sker skattning
av en biologisk skörd korrigerad för bärg-
ningsförlusten.

Följande standardtal för stubb- och spillförluster används fr o m 1980

- hässjning 0,100
- marktorkning 0,140
- skulltorkning 0,130
- ensilage, hösilage 0,150

Omsättningsförlusterna har för 1981 och
1982 beräknats enligt funktionen $0,009 + a \times 0,004$, där a är fälttorkningstiden i dagar.

Spill vid potatisodling

Genom undersökningar (efterskörd på tre
provytor) på cirka var fjärde provytegård fast-
ställs spillet av potatis, dvs den i jorden kvar-
lämnade kvantiteten. Det totala spillet 1982
utgjorde för matpotatis 2 540 kilogram per
hektar (7,9% av den biologiska skörden) och
för potatis för stärkelse och råspnit 2 460 kilo-
gram per hektar (7,6%).

Obärgad areal

Den bärgade skörden på fält som blivit bärga-
de beräknas för spannmål och potatis som
biologisk skörd minus spill och för slåttervall
som biologisk skörd plus tillväxt minus bärg-
ningsförluster. Med ledning av uppgifter om
andelen obärgad areal för respektive gröda

reduceras skördeuppgifterna till att avse bär-
gad skörd på total grödareal.

Uppgifter om bärgningen inhämtas från
samtliga provytegårdar i samband med en
slutlig kontroll i december månad.

Omfattningen av den obärgade arealen i he-
la riket av de olika grödorna år 1978—1982
framgår av nedanstående tablå.

Gröda	Obärgad areal, procent				
	1982	1981	1980	1979	1978
Höstvete	0,1	0,2	0,3	0,0	0,1
Vårvete	0,0	0,0	0,4	0,0	0,1
Höstråg	0,1	0,2	1,0	0,1	0,2
Korn	0,2	1,0	1,5	0,3	1,2
Havre	0,2	0,9	2,4	0,4	0,7
Blandsäd	..	..	..	..	..
Slåttervall	1,2	2,7	2,8	3,9	1,8
Matpotatis	0,7	1,9	4,7	2,4	3,5
Potatis för stär- kelse och råspnit	0,3	1,4	3,7	0,2	0,2

Återväxt på slåttervall

Återväxten (andra skörden) på slåttervall be-
stäms genom särskilda provtagningar på ett
underurval ur huvudundersökningen (cirka
2 500 företag). Vid de företag i underurvalet
där återväxten tillvaratas skördas två provytor
på samma fält som används för huvudunder-
sökningen. Provtagningen sker sista betesda-
gen i de fall återväxten används till bete och i
anslutning till brukarens skörd i de fall den tas
till hö, ensilage eller direktutfodring. Där bet-
ningen påbörjas tidigt och där återväxten till-
varatas i mer än en omgång upprepas provtag-
ningen. För att ofullständig betning skall kun-
na beaktas, skördas på fält som används till
bete även ytor på betad areal.

Den bärgade återväxten per hektar slåtter-
vall där återväxten tillvaratogs uppgick 1982
till 2 470 kilogram per hektar.

Uppgift om vallåterväxtens användning in-
hämtas från samtliga gårdar med slåttervall i
huvudundersökningen. Av resultaten för hela
riket framgår att på omkring 54% av arealen
slåttervall användes återväxten 1982 till bete
och grönfoder och på 13% till ensilage medan
29% av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter
används för beräkning av utnyttjad återväxt

per hektar slättervall. År 1982 uppgick denna till 1 750 kilogram per hektar eller 38% av den bärgade första skörden.

Bärgade skördar av oljeväxter och sockerbeter

De bärgade hektarskördarna av oljeväxter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SOI uppgivna totalskördarna och de beräknade besådda arealerna (se avsnitt 8.6). Man bör observera att uppgifterna om totalskördar avser samtliga företag och uppgifterna om besådda arealer företag med mer än 2 hektar åker. Odlingen av oljeväxter vid företag med högst 2 hektar åker torde dock i detta sammanhang vara försumbar.

De redovisade uppgifterna om hektarskörd för sockerbeter beräknas av SCB som kvoter mellan de av SSA redovisade skördekvantiteterna och kontrakterade arealerna.

De separata undersökningarna i anslutning till skördeuppskattningarna

Biologisk skörd av slättervall vid olika vallåldrar

Uppgifter om vallåldrar har sedan 1963 inhämtats av provtagarna för samtliga provytegårdar med odling av slättervall. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas den biologiska skörden vid olika vallåldrar.

Biologisk skörd av potatis vid olika odlingsstorlekar

SCB har sedan 1963 genom särskilda bearbetningar beräknat storleken av de biologiska skördarna av matpotatis och potatis för stärlse och råsprit vid odlingar av olika storlek.

Biologisk skörd av potatis efter bevattning

SCB har sedan 1969 i samband med provtagning av provytor för potatis inhämtat uppgifter om bevattning. Uppgifterna har avsett huruvida bevattning förekommit eller ej. Bevattningens omfattning inom odlingen har ej noterats. På basis av de insamlade uppgifterna beräknas de biologiska skördarna på arealer med respektive utan bevattning.

Biologiska skördar av vårstråsäd och potatis vid olika så- respektive sättningsstidpunkter
SCB har sedan 1966 inhämtat uppgifter om så- och sättningsstidpunkter. Genom en särskild bearbetning erhålls uppgifter om biologiska skördar vid olika tidpunkter för sådd respektive sättningsstidpunkt.

Biologisk skörd av halm av spannmål

Under 1982 har SCB i samband med de objektiva skördeuppskattningarna tillvaratagit och vägt halmen efter tröskningen på provcentralen för ett urval av provytegårdar. Därigenom har för höstvet, vårvete, höstråg, korn och havre beräkningar kunnat ske av skörden per hektar av halm. Beräkningarna har avsett den biologiska skörden inklusive stubb, boss och agnar. I följande tabell redovisas biologisk hektarskörd av halm år 1982 för produktionsområden och hela riket.

Område ¹	Halm, kg/ha torrs substans år 1982				
	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre
GSS	8 700	6 650	6 110	4 780	5 260
GMB	6 630	5 990	5 060	4 440	5 260
GNS	7 070	5 880	5 520	4 180	4 770
SS	6 490	4 700	5 220	3 280	3 720
GSK	6 910	6 010	5 610	3 760	4 350
SSK	5 750	3 980	4 490	2 970	3 310
NN	..	—	4 720	2 720	3 400
NÖ	—	—	—	3 530	4 380
Hela					
riket 1982	7 170	5 230	5 400	3 740	4 270
1981	6 150	6 080	4 850	4 180	5 060
1980	5 620	5 720	4 860	4 030	4 770

¹ Se bilaga 1.

Resultat

Uppgifter om biologisk och bärgad skörd per hektar för olika grödor 1982 redovisas i *tabellerna 76–81*. I *diagram 8* illustreras dessutom den bärgade hektarskördens variation för vissa grödor under perioden 1960–1982.

För såväl spannmål som slättervall blev den biologiska hektarskörd 1982 mycket hög, i flera fall den högsta sedan 1974. Jämfört med 1981 var den i t ex höstvet cirka 14 procent

Tabell 76 Biologisk skörd¹ på bärgad areal år 1982. Kilogram per hektar

Biological yield in 1982. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd ²	Slätter- vall ³	Mat- potatis ⁴	Potatis för stjär- kelse och rå- sprit
<i>Län</i>									
Stockholms	5 030	3 970	3 920	3 610	3 330	..	5 490	23 040	—
Uppsala	5 270	4 880	4 130	4 120	3 860	..	5 740	23 960	—
Södermanlands	5 080	4 020	3 610	3 380	3 450	..	5 900	25 250	—
Östergötlands	5 920	4 960	4 950	4 580	4 280	..	5 880	35 760	—
Jönköpings	..	..	..	3 280	2 590	..	6 050	33 070	—
Kronobergs	..	..	..	3 430	3 030	..	5 880	37 460	..
Kalmar	4 790	4 430	3 620	3 820	3 350	..	5 610	29 250	28 460
Gotlands	4 640	..	3 520	3 950	3 730	..	6 200	30 470	—
Blekinge	5 780	5 240	3 460	3 880	3 450	..	6 190	27 680	32 770
Kristianstads	6 240	5 380	3 760	4 140	4 260	..	5 680	36 410	33 490
Malmöhus	6 350	5 510	4 180	4 620	4 870	..	6 140	38 970	32 330
Hallands	5 410	..	4 100	4 100	3 840	..	5 730	33 930	..
Göteborgs o Bohus	5 390	..	..	3 840	3 320	..	6 360	21 760	—
Älvsborgs	5 850	4 530	4 050	3 640	3 440	..	5 760	30 440	—
Skaraborgs	6 000	4 550	4 160	4 410	3 960	..	5 990	32 530	..
Värmlands	4 840	..	..	3 120	2 850	..	5 100	29 260	—
Örebro	5 660	4 640	3 760	4 010	3 890	..	5 820	31 880	..
Västmanlands	5 400	4 360	3 490	3 910	3 520	..	5 440	26 120	—
Kopparbergs	..	..	..	3 380	3 190	..	5 370	24 410	—
Gävleborgs	..	..	..	3 370	3 120	..	5 390	23 600	—
Västernorrlands	..	..	..	2 830	2 610	..	4 730	21 840	—
Jämtlands	—	—	..	3 200	2 790	..	5 090	..	—
Västerbottens	—	—	—	3 330	3 340	..	4 630	25 180	..
Norrbottnens	—	—	—	3 030	2 590	..	4 950	21 820	—
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	6 370	5 570	4 340	4 650	4 520	..	5 950	36 350	34 330
» mellanbygder	5 170	4 940	3 620	4 040	4 060	..	5 830	34 520	32 890
» norra slättbygder	6 010	4 970	4 690	4 560	4 100	..	5 920	33 340	..
Svealands slättbygder	5 200	4 470	3 750	3 530	3 530	..	5 640	28 150	..
Götalands skogsbygder	5 400	4 430	3 650	3 610	3 150	..	5 940	32 140	33 080
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 600	3 510	3 670	3 340	3 130	..	5 470	28 280	..
Nedre Norrland	..	..	..	3 140	3 070	..	4 990	23 720	—
Övre Norrland	—	—	—	3 270	3 170	..	4 750	23 640	..
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>									
2,1 — 10,0	4 890	3 850	3 020	3 240	2 780	..	4 990	..	..
10,1 — 20,0	5 280	4 340	3 300	3 580	3 290	..	5 550	..	..
20,1 — 50,0	5 520	4 750	3 840	3 860	3 610	..	5 790	..	..
Över 50,0	5 810	4 800	4 260	4 140	3 900	..	5 700	..	..
<i>Hela riket</i>									
1982	5 700	4 760	4 020	3 920	3 650	..	5 600	32 240	32 580
1981	5 010	4 780	3 720	3 810	4 070	..	5 560	35 680	37 990
1980	4 400	4 160	3 670	3 640	3 810	3 130	5 290	34 400	36 400
1979	4 670	3 770	3 510	3 560	3 650	2 970	5 400	36 750	40 200
1978	4 890	4 220	3 920	3 930	3 840	3 310	5 210	36 880	37 880

¹ För spannmål avses skörd med 15% vattenhalt och för slättervall skörd med 16,5% vattenhalt. — ² Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre. — ³ Avser första skörd vid tidpunkten för jordbrukarens skörd. — ⁴ Avser odlingar över 0,5 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 77 Bärgad skörd¹ av spannmål, slättervall och potatis år 1982. Kilogram per hektar

Actual yield of grain, ley and potatoes in 1982. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd ²	Slättervall			Mat-potatis ⁴	Potatis för stärkelse och råsprit ⁵
							Första skörd	Återväxt ³	Totalt		
<i>Län</i>											
Stockholms	4 880	3 840	3 760	3 450	3 200	..	4 570	2 060	6 630	15 820	—
Uppsala	5 120	4 740	3 960	3 940	3 710	..	4 790	2 050	6 840	16 860	—
Södermanlands	4 820	3 780	3 520	3 240	3 280	..	4 840	2 140	6 980	19 040	—
Östergötlands	5 630	4 680	4 830	4 370	4 070	..	4 860	2 390	7 250	28 520	—
Jönköpings	..	..	..	3 090	2 420	..	5 080	2 110	7 190	25 790	..
Kronobergs	..	..	..	3 220	2 840	..	4 890	2 500	7 390	30 200	..
Kalmar	4 680	4 250	3 520	3 660	3 200	..	4 480	1 790	6 270	22 920	25 210
Gotlands	4 540	..	3 420	3 800	3 610	..	4 930	1 740	6 670	23 750	—
Blekinge	5 520	5 050	3 300	3 730	3 210	..	4 840	2 360	7 200	20 680	30 070
Kristianstads	5 960	5 190	3 580	3 980	4 010	..	4 440	3 270	7 710	30 050	30 970
Malmöhus	6 060	5 320	3 980	4 470	4 580	..	4 720	3 150	7 870	32 010	29 830
Hallands	5 100	..	3 900	3 940	3 620	..	4 770	2 850	7 620	26 460	..
Göteborgs o Bohus	5 240	..	..	3 660	3 170	..	5 310	2 030	7 340	15 730	—
Älvsborgs	5 720	4 360	3 970	3 480	3 300	..	4 800	1 720	6 520	22 790	—
Skaraborgs	5 870	4 380	4 090	4 230	3 830	..	5 000	2 000	7 000	25 140	..
Värmlands	4 690	..	..	2 970	2 760	..	4 240	630	4 870	21 430	—
Örebro	5 380	4 370	3 670	3 810	3 700	..	4 860	2 030	6 890	25 830	..
Västmanlands	5 240	4 230	3 360	3 730	3 390	..	4 530	1 700	6 230	19 910	—
Kopparbergs	..	..	..	3 180	3 070	..	4 510	1 350	5 860	19 550	—
Gävleborgs	..	..	..	3 060	2 980	..	4 550	810	5 360	18 310	—
Västernorrlands	..	..	..	2 560	2 340	..	3 990	630	4 620	16 740	—
Jämtlands	—	—	..	2 900	2 490	..	4 280	490	4 770	..	—
Västerbottens	—	—	—	3 090	2 980	..	3 920	510	4 430	18 080	..
Norrbottens	—	—	—	2 720	2 270	..	4 160	710	4 870	13 960	—

<i>Produktionsområden</i>											
Götalands södra slättbygder	6 080	5 370	4 130	4 500	4 250	..	4 820	3 030	7 850	29 160	31 800
» mellanbygder	5 000	4 760	3 480	3 900	3 860	..	4 550	2 430	6 980	27 790	30 300
» norra slättbygder	5 780	4 690	4 600	4 380	3 960	..	4 930	2 130	7 060	25 990	..
Svealands slättbygder	5 000	4 300	3 630	3 660	3 390	..	4 680	1 860	6 540	21 340	..
Götalands skogsbygder	5 240	4 250	3 510	3 410	2 980	..	4 900	2 220	7 120	25 310	30 260
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 450	3 350	3 530	3 110	3 000	..	4 570	1 190	5 760	21 960	..
Nedre Norrland	..	..	..	2 850	2 900	..	4 210	640	4 850	18 550	—
Övre Norrland	—	—	—	3 010	2 820	..	4 000	580	4 580	16 240	..
<i>Hela riket</i>											
1982	5 480	4 570	3 880	3 740	3 480	..	4 620	1 750	6 370	25 290	30 010
1981	4 850	4 630	3 560	3 600	3 820	..	4 500	1 950	6 450	28 730	35 340
1980	4 190	3 980	3 410	3 350	3 470	2 860	4 190	1 960	6 150	25 580	32 680
1979	4 490	3 600	3 330	3 330	3 340	2 730	4 240	2 030	6 270	29 630	38 020
1978	4 660	3 910	3 710	3 610	3 420	2 960	4 250	1 850	6 100	29 310	35 920

¹ För spannmål avses skörd med 15% och för slättervall skörd med 16,5% vattenhalt. — ² Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre.

— ³ Avser utnyttjad återväxt. — ⁴ Efter reducering för stora, små och skadade knölar. Avser odlingar >0,5 hektar. — ⁵ Efter reducering för rötskadade knölar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 78 Bärjad skörd¹ av oljeväxter och sockerbeter år 1980. Kilogram per hektar
 Actual yield of oleiferous plants and sugar beets in 1980. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Socker-beter
<i>Län</i>					
Stockholms	1 190	1 720	1 150	1 520	—
Uppsala	830	1 900	1 210	1 640	—
Södermanlands	1 340	1 560	1 070	1 540	—
Östergötlands	1 830	1 510	310	1 630	..
Jönköpings	1 460	1 760	..	1 480	—
Kronobergs	1 790	1 310	..	1 250	—
Kalmar	2 080	1 730	1 120	1 490	44 970
Gotlands	2 060	1 600	1 000	1 210	42 060
Blekinge	2 420	2 060	..	1 250	54 160
Kristianstads	2 350	1 560	4 640	1 060	46 390
Malmöhus	2 710	1 560	2 610	1 550	44 610
Hallands	..	1 770	..	1 620	34 650
Göteborgs o Bohus	..	1 760	..	1 410	—
Älvsborgs	800	1 540	..	1 460	—
Skaraborgs	920	1 840	230	1 650	—
Värmlands	..	1 460	..	1 400	—
Örebro	700	1 710	270	1 520	—
Västmanlands	480	1 840	310	1 520	—
Kopparbergs	—	740	..	1 310	—
Gävleborgs	..	..	..	1 000	—
Västernorrlands	—	—	—	..	—
Jämtlands	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	..	—	—	—
Norrbottnens	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1980	2 490	1 740	820 ²	1 550	44 900
1979	2 340	1 850	1 820	1 640	42 850
1978	2 810	1 860	1 970	1 690	43 210
1977	2 770	1 800	2 040	1 600	41 300
1976	2 780	1 440	2 100	1 470	39 060

¹ För oljeväxter avses skörd med 18% vattenhalt. — ² Osäker uppgift.

Källa: SCB, skördens storlek.

Tabell 79 Biologisk första skörd¹ från slättevallar av olika åldrar år 1982. Kilogram per hektar

Biological yield from ley of various ages in 1982. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
<i>Län</i>					
Stockholms	5 340	6 450	5 780	4 760	5 490
Uppsala	5 670	5 870	6 030	5 260	5 740
Södermanlands	5 600	6 460	6 220	5 510	5 900
Östergötlands	5 620	6 290	6 010	5 340	5 880
Jönköpings	6 190	6 810	6 320	4 910	6 050
Kronobergs	6 030	6 540	5 780	5 320	5 880
Kalmar	6 010	6 010	5 480	4 880	5 610
Gotlands	6 600	6 820	6 420	5 800	6 200
Blekinge	6 410	6 410	6 680	4 930	6 190
Kristianstads	6 040	5 920	5 490	5 130	5 670
Malmöhus	6 500	6 280	6 020	5 330	6 140
Hallands	5 810	5 880	5 730	5 040	5 730
Göteborgs o Bohus	6 690	6 760	6 820	5 700	6 360
Älvsborgs	6 020	6 400	5 850	4 770	5 760
Skaraborgs	6 010	6 360	6 030	5 300	5 990
Värmlands	5 550	6 000	5 100	4 410	5 100
Örebro	5 890	6 510	5 800	5 030	5 820
Västmanlands	4 980	6 080	5 480	5 140	5 440
Kopparbergs	5 530	5 590	5 740	4 740	5 370
Gävleborgs	5 880	5 600	5 350	4 810	5 380
Västernorrlands	4 630	5 620	4 850	4 080	4 730
Jämtlands	4 710	5 450	5 380	4 850	5 090
Västerbottens	4 340	5 060	4 850	4 240	4 630
Norrbottnens	4 600	5 810	5 130	4 710	4 950
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	6 120	6 130	5 860	5 330	5 950
» mellanbygder	6 090	5 970	5 950	5 320	5 830
» norra slättbygder	5 910	6 260	5 980	5 250	5 920
Svealands slättbygder	5 480	6 260	5 770	5 120	5 640
Götalands skogsbygder	6 190	6 450	5 980	5 180	5 940
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 770	6 180	5 720	4 590	5 470
Nedre Norrland	5 020	5 530	5 110	4 450	4 990
Övre Norrland	4 450	5 300	4 930	4 460	4 750
<i>Hela riket</i>					
1982	5 690	6 110	5 690	4 950	5 600
1981	5 400	5 970	5 770	5 060	5 560
1980	5 190	5 720	5 420	4 770	5 290
1979	5 150	5 870	5 530	5 010	5 400
1978	4 930	5 810	5 330	4 710	5 210

¹ Avser skörd med 16,5% vattenhalt vid tidpunkten för jordbrukarens skörd.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 80 Biologisk skörd av matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit vid odlingar av olika storlek respektive på fält med eller utan bevattning år 1982. Kilogram per hektar

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivations in different size groups and yield by irrigation in 1982. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar matpotatis							Bevattning ¹		
	0,5 – 1,5	1,6 – 3,0	3,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	Över 30,0	Samtliga	Obevattn arealer	Bevattn arealer
Matpotatis										
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	28 520	34 640	36 640	36 130	37 700	36 630	..	36 350	29 280	40 790
» mellanbygder	27 840	29 340	35 970	35 210	39 250	35 410	..	34 520	31 410	38 360
» norra slättbygder	..	28 110	31 770	34 290	35 130	30 940	36 280	33 340	28 750	37 430
Svealands slättbygder	21 320	25 560	24 970	27 910	30 420	..	28 060	28 150	26 810	29 990
Götalands skogsbygder	26 730	28 930	33 660	35 200	31 540	..	..	32 140	27 930	34 710
Mellersta Sveriges skogsbygder	24 060	25 320	25 890	29 200	30 580	..	..	28 280	26 300	31 040
Nedre Norrland	21 220	18 330	21 100	24 760	22 110	..	..	23 720	21 270	28 280
Övre Norrland	..	22 030	24 240	22 890	23 930	..	25 520	23 640	22 560	26 600
<i>Hela riket</i>										
1982	25 400	29 090	32 290	33 030	34 330	32 170	33 710	32 240	27 930	36 580
1981	29 230	33 410	36 400	37 330	36 740	34 430	..	35 680	34 030	40 640
1980	28 660	33 170	33 940	34 740	35 800	36 380	..	34 400	33 670	36 320
1979	31 980	34 590	37 250	37 870	38 140	36 790	..	36 750	34 740	41 490
1978	28 910	34 790	36 760	38 290	38 450	38 400	..	36 880	34 930	40 150

Tabell 80 (forts)

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar potatis för stärkelse och råspnit								Bevattning ¹	
	0,5 – 1,5	1,6 – 3,0	3,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	Över 30,0	Samtliga	Obevatt- nade arealer	Bevatt- nade arealer
Potatis för stärkelse och råspnit										
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	..	..	..	36 510	..	—	..	34 330	30 300	37 390
» mellanbygder	27 860	29 060	34 900	32 600	34 110	35 940	32 170	32 890	30 390	35 400
» norra slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svealands slättbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Götalands skogsbygder	..	33 840	35 180	31 080	..	..	—	33 080	29 500	37 790
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>										
1982	28 350	29 690	35 030	32 760	34 120	36 260	32 100	32 990	30 310	35 700
1981	32 190	36 660	39 420	..	..	38 530	..	38 440	36 000	40 660
1980	32 230	34 370	36 050	..	..	37 910	..	36 400	35 120	37 990
1979	34 620	37 840	39 220	..	..	42 480	..	40 200	38 210	42 590
1978	34 670	37 670	37 990	..	..	38 110	..	37 880	36 610	39 540

¹ Avser faktisk bevattning.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 81 Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkter år 1982.
Kilogram per hektar
 Biological yield per hectare on areas with different sowing dates in 1982.
 Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

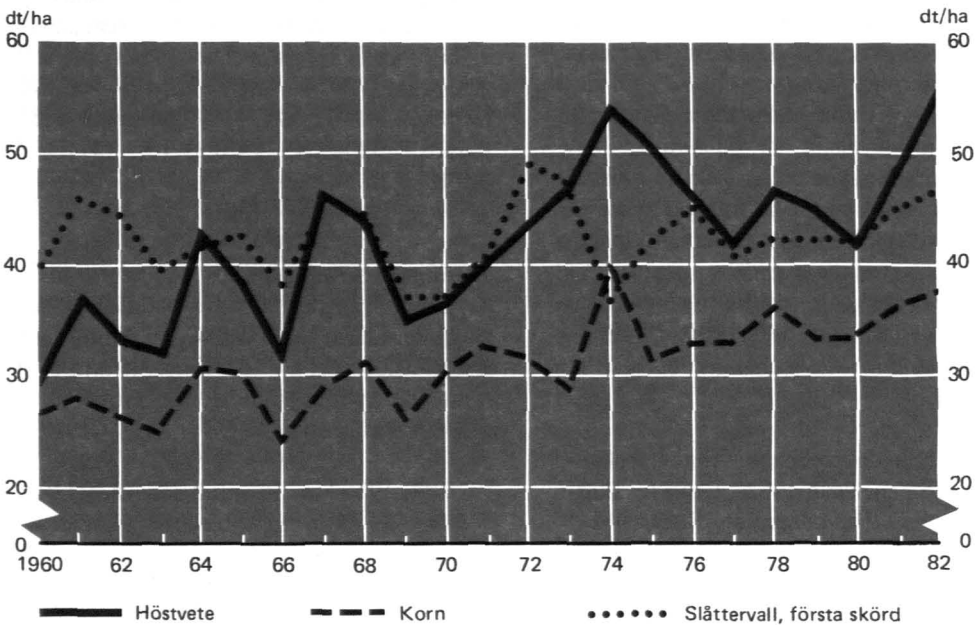
Gröda; datum	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land
<i>Vårvete</i>								
Före 5.4	5 780	..	..	—	..	—	—	—
5.4—11.4	5 620	5 220	..	..	..	—	—	—
12.4—18.4	5 500	5 200	..	..	..	..	—	—
19.4—25.4	..	4 850	5 020	4 510	4 430	..	—	—
26.4—2.5	..	..	4 640	4 730	4 390	..	—	—
3.5—9.5	..	..	..	4 450	..	..	—	—
10.5—16.5	—	..	..	4 340	..	..	—	—
17.5—23.5	—	..	..	4 320	..	..	..	—
24.5—30.5	—	—	—	..	—	..	..	..
Efter 30.5	—	—	—	—	..	..	—	—
<i>Korn</i>								
Före 5.4	5 000	4 170	..	—	..	—	—	..
5.4—11.4	4 810	4 200	..	—	3 910	—	—	—
12.4—18.4	4 460	4 250	5 010	..	3 930	..	—	—
19.4—25.4	4 220	4 160	4 750	4 270	3 920	3 720	—	—
26.4—2.5	..	3 860	4 060	4 040	3 630	3 880	—	—
3.5—9.5	..	3 290	3 930	3 870	3 390	3 230	..	—
10.5—16.5	..	3 180	3 770	3 830	2 970	3 430	3 420	..
17.5—23.5	..	..	..	3 660	2 700	3 340	3 520	3 580
24.5—30.5	..	..	..	3 280	2 340	3 130	3 150	3 320
Efter 30.5	—	..	..	2 820	..	2 920	2 530	2 930
<i>Havre</i>								
Före 5.4	5 370	5 020	..	—	..	—	—	—
5.4—11.4	5 020	4 700	..	..	..	—	—	—
12.4—18.4	4 730	4 330	4 820	..	3 930	..	—	—
19.4—25.4	4 150	3 890	4 330	4 220	3 620	3 760	—	—
26.4—2.5	3 610	3 420	3 830	4 000	3 140	3 510	—	—
3.5—9.5	..	3 310	3 300	3 660	2 610	3 120	..	—
10.5—16.5	..	2 630	3 020	3 460	2 340	3 170	3 630	..
17.5—23.5	..	..	..	3 250	2 110	2 950	3 330	3 760
24.5—30.5	..	—	..	2 890	..	2 980	2 920	3 270
Efter 30.5	—	—	..	2 740	..	2 260	2 440	2 650
<i>Matpotatis</i>								
Före 19.4	39 170	31 490	—	—	..	—	—	—
19.4—25.4	38 660	38 530	..	..	..	—	..	—
26.4—2.5	36 930	38 280	28 170	..	28 440	—	—	—
3.5—9.5	31 530	36 130	34 050	29 890	29 630	..	..	—
10.5—16.5	33 480	33 120	34 670	29 060	33 380	28 990	..	..
17.5—23.5	..	31 240	31 790	29 420	34 680	28 640	24 250	24 270
24.5—30.5	..	25 580	..	27 450	29 170	28 120	23 620	25 230
31.5—6.6	..	..	—	26 150	—	..	23 290	23 990
7.6—13.6	..	..	..	..	..	..	..	21 200
Efter 13.6	—	—	..	—	—	—	..	..

Tabell 81 (forts)

Gröda; datum	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land
<i>Potatis för stärkelse och råsprit</i>								
Före 19.4	..	..	—	—	..	—	—	—
19.4—25.4	31 150	35 870	—	—	..	—	—	—
26.4— 2.5	35 560	35 300	—	—	..	—	—	—
3.5— 9.5	..	32 140	—	—	32 670	—	—	—
10.5—16.5	..	32 230	—	—	31 930	—	—	—
17.5—23.5	..	32 500	—	—	..	—	—	—
24.5—30.5	..	..	—	—	..	—	—	—
31.5— 6.6	—	..	—	—	..	—	—	—
7.6—13.6	—	..	—	—	—	—	—	—
Efter 13.6	—	—	—	—	—	—	—	—

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Diagram 8 Bärgad hektarskörd av höstvet, korn och slättervall första skörd 1960-1982. Dt

högre. För havre och potatis erhöles däremot en lägre skörd. I slåttervall erhöles av första skörd 5 600 kg/ha vilket är den högsta skörd som hittills noterats. Det framgår vidare av tabelluppgifterna att den biologiska hektarskörden i allmänhet var högre på stora gårdar än på små. För t ex höstråg och havre var den omkring 40 procent högre på de största gårdarna än på de minsta.

I slåttervall erhöles genomgående för nästan alla delar av landet den högsta biologiska skörden i 2-årsvallar, som framgår av följande relativa tal för skörden på 1-, 2- och 3-årsvallar respektive äldre vallar på riket: 93, 100, 93 och 81.

Liksom tidigare år förekom ett starkt samband mellan biologisk hektarskörd och tidpunkt för sådd (sättning) för såväl vårsäd som potatis. Ju tidigare sådden ägde rum desto högre blev skörden. Se också *diagram 7*. Det bör dock observeras att denna skördevariation även beror på andra faktorer än såtidpunkt.

I potatis erhöles i allmänhet en högre skörd på stora potatisodlingar än på små. Genom bevattning, som 1982 beräknats förekomma på cirka 50 procent av arealen av såväl matpotatis som potatis för stärkelse och råspirt, erhöles omkring 31 respektive 18 procent högre skörd.

På grund av i allmänhet något lägre spill och bärgningsförluster än tidigare år blev även den bärgade skörden per hektar av flertalet grödor mycket hög, som framgår av *tabell 77*. För höstvetete, korn och slåttervall illustreras detta närmare i *diagram 8*.

För oljevaxter och sockerbetor redovisas ingen bärgad hektarskörd för 1981 och 1982.

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna /årligen sedan 1962/. Objektiv skördeuppskattning. Huvudrapport. SCB. SM J 1969:11, 1970:6, 1971:8, 1972:10, 1973:10, 1974:22, 1975:19, 1976:6.1, 1977:5.1, 1978:7.1, 1979:8.3, 1980:7.1, 1981:8.1, 1982:9.1, 1983:8.1 ...

Skördens storlek /årligen sedan 1963; uppgifter om bl a totalskördar för oljevaxter och

sockerbetor/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–1969), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–1974 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9, 1979:9, 1980:9, 1981:10, 1982:11, 1983:10 ...

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd av /höstsäd, vårsäd, potatis respektive första skörd på slåttervall/. Preliminära uppgifter. Resultat för 1981 redovisades i SM J 1982:12.3, 16.5, 16.6 respektive 16.2.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Undersökningar rörande växtodlingen /årligen sedan 1973; uppgifter om bl a skörd vid gårdar av olika storlekar, hektarskördar vid olika såtidpunkter och sedan 1974 om avkastning av potatis vid olika odlingsstorlekar respektive efter bevattning/. SCB. SM J 1974:58, 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7, 1980:7.4, 1981:8.2, 1982:9.3, 1983:8.3 ... Statistiska tabeller 1974:61. Appendix till SM J 1975:34, 1976:6.5, 1977:5.5, 1978:7.5, 1979:8.7.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Areal och skördeavkastning inom olika åldersgrupper av slåttervall /årligen 1959–1978/. SCB. SM J 1969:44, 1970:56, 1971:60, 1972:64, 1973:61, 1974:67, 1975:64, 1976:12.10, 1977:11.9 och 1978:15.10.

Andra undersökningar

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Skörd inom naturliga jordbruksområden /årligen 1962–1977, ingår fr o m 1978 i huvudrapporten från de objektiva skördeuppskattningarna/. SCB. SM J 1970:9, 1971:18, 1972:20, 1973:22, 1974:30, 1975:24, 1976:6.3, 1977:5.3 och 1978:7.3.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Odling av kokarter i Östergötlands, Södermanlands och Gotlands län. SCB. SM J 1977:5.6 (avser 1965–1976).

Skördestatistik för oljevaxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening upa.

8.6 TOTALSKÖRDAR

SCB beräknar varje år totalskördarna av spannmål, hö från slåttervall och potatis vid företag med mer än 2 hektar åker.

Uppgifter om totalskördar av oljeväxter och sockerbetor lämnas årligen av Sveriges Oljeväxtintressenter Förening (SOI) respektive av Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Beräkningarnas genomförande

Spannmål, hö från slåttervall och potatis

Skördeberäkningarna baseras på uppgifter för de olika grödorna om arealer enligt lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) och om hektarskördar enligt de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Den totala skörden beräknas som produkten av den besådda arealen och den bärgade skörden per hektar besädd areal. Beräkningarna avser endast företag med mer än 2 hektar åker.

Arealuppgifterna enligt lantbruksregistret avser ej alltid de besådda arealerna. Sålunda kan t ex diken vara redovisade bland grödarealerna. Därför utförs korrigering av lantbruksregistrets arealuppgifter enligt följande förfarande.

För varje gröda eller grödgrupp och riksområde (se bilaga 1) fastställs korrigeringstal. Som underlag för fastställandet av dessa tal används resultat från särskilda fältmätningar i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna. Sådana mätningar utförs vid cirka 375 företag (för potatis utförs fältmätningar vid ytterligare cirka 190 företag).

Vid beräkningarna multipliceras arealen för varje naturligt jordbruksområde (se bilaga 1) med korrigeringstalet för det riksområde inom vilket området ligger. De sålunda korrigerade arealerna, de besådda arealerna, summeras till länstal, varefter totalsköörden beräknas genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar.

För omräkning av arealuppgifterna enligt lantbruksregistret till besädd areal har vid de fyra senaste årens skördeberäkningar korrigeringstalen enligt följande tablå använts.

Gröda (grödgrupp) område	Riks-	Korrigeringstal			
		1982	1981	1980	1979
Brödsäd	1	0,97	0,97	0,97	0,97
	2	0,95	0,95	0,95	0,95
	3	0,90	0,90	0,90	0,90
Fodersäd	1	0,95	0,95	0,95	0,95
	2 o 3	0,90	0,90	0,90	0,90
Slåttervall	Alla	0,95	0,95	0,95	0,95
Matpotatis	1	1,05	1,05	1,05	1,05
	2	1,05	1,05	1,05	1,00
	3	0,90	0,90	0,90	0,85
Potatis för stärkelse och råspnit	1	1,00	1,00	1,00	1,05
	2 o 3	1,00	1,00	1,00	1,00
Oljeväxter ¹	1	1,00	1,00	1,00	1,00
	2 o 3	0,95	0,95	0,95	0,95

¹ Se nedan.

Rikstalen för totalskördarna erhålls genom summering av länstalen. På grund av vägnings- och avrundningseffekter avviker dessa rikstal något från produkten av skörden per hektar (se avsnitt 8.5) för hela riket och motsvarande areal. Av liknande orsaker avviker produkten av hektarskörd och motsvarande areal från den för respektive produktionsområde redovisade totalsköörden.

Oljeväxter

SOI insamlar varje år uppgifter om odlingen av oljeväxter. De här redovisade siffrorna avser skörd för kontraktbundna odlingar och sk hembud omräknade till frö med 18% vattenhalt.

Sockerbetor

Uppgifterna om sockerbetsodlingen avser de av SSA rapporterade levererade skördekvantiteterna.

Tabell 82 Total skörd och besädd areal av spannmål, slättervall och potatis år 1982

Total yield of grain, ley and potatoes in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; år	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Korn	
	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar
<i>Län</i>								
Stockholms	64 670	13 262	15 180	3 952	5 530	1 471	65 860	19 095
Uppsala	80 930	15 813	54 790	11 571	4 470	1 169	189 250	48 008
Södermanlands	99 130	20 580	23 660	6 264	7 320	2 080	80 130	24 746
Östergötlands	245 650	43 602	31 350	6 705	39 160	8 115	164 360	37 594
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	33 750	10 937
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	26 460	8 206
Kalmar	45 640	9 749	3 890	915	16 390	4 657	83 140	22 735
Gotlands	32 670	7 195	..	..	12 820	3 746	72 040	18 967
Blekinge	8 420	1 525	7 600	1 505	5 070	1 539	31 100	8 333
Kristianstads	63 680	10 681	23 190	4 473	25 750	7 202	215 140	54 029
Malmöhus	250 940	41 388	59 920	11 263	48 020	12 082	376 770	84 383
Hallands	24 710	4 843	..	..	7 270	1 862	127 440	32 328
Göteborgs o Bohus	7 110	1 359	..	..	..	..	36 240	9 906
Älvsborgs	22 380	3 912	2 430	563	3 550	895	78 020	22 445
Skaraborgs	167 770	28 571	8 470	2 048	20 950	5 121	178 690	42 274
Värmlands	7 260	1 561	..	..	..	..	82 480	27 791
Örebro	26 990	5 017	21 360	4 889	6 210	1 694	106 860	28 061
Västmanlands	30 610	5 844	43 510	10 291	2 750	822	140 190	37 606
Kopparbergs	..	..	..	..	..	..	70 800	22 285
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	64 350	21 051
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	37 620	14 719
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	20 160	6 948
Västerbottens	..	..	..	..	..	..	78 430	25 390
Norrbottens	..	..	..	..	..	..	18 910	6 996
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	275 260	45 304	67 420	12 578	45 620	11 023	432 100	96 169
Götalands mellanbygder	130 920	26 194	29 220	6 151	63 530	18 235	363 900	93 488
Götalands norra slättbygder	402 250	69 558	37 680	8 142	55 810	12 102	336 350	76 825
Svealands slättbygder	305 140	61 028	157 180	36 621	25 790	7 117	612 650	167 545
Götalands skogsbygder	56 060	10 696	9 840	2 331	12 710	3 618	267 710	78 604
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 690	3 534	3 400	1 024	5 400	1 530	149 810	48 231
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	116 920	41 108
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	98 750	32 863
<i>Hela riket</i>								
1982	1 185 620	216 415	304 790	66 876	208 990	53 673	2 378 190	634 833
1981	736 270	152 110	330 040	71 401	177 340	50 047	2 451 660	681 259
1980	985 340	235 578	207 980	52 283	222 880	65 502	2 171 940	647 942
1979	758 930	175 349	244 120	67 779	192 120	57 528	2 345 530	704 096
1978	1 050 390	225 883	239 670	61 492	293 590	79 144	2 434 420	673 608

¹ Hektarskörd för blandsäd undersöks ej längre. — ² Avser bärgad skörd med 15% vattenhalt. — ³ Avser bärgad första skörd och utnyttjad återväxt med 16,5% vattenhalt. — ⁴ Skörden av matpotatis har reducerats för stora, små och skadade knölar och skörden av potatis för stärkelse och råspirt för rötskadade knölar. För matpotatis saknas uppgifter för län och produktionsområden om 1982 års totalskörd på samtliga odlingar.

Havre		Blandsäd ¹		Slåttervall			Mat-potatis		Potatis för stärkelse och råsprit	
Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Skörd ³ , ton		Besädd areal, hektar	Total skörd ⁴ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ⁴ , ton	Besädd areal, hektar
				Totalt	Därav första skörd					
55 930	17 488	..	3 016	102 500	70 690	15 472	..	470	—	—
84 910	22 862	..	6 355	153 500	107 550	22 438	..	597	—	—
106 390	32 484	..	3 360	148 080	102 720	21 205	..	446	—	—
125 580	30 855	..	7 175	260 300	174 660	35 909	..	1 561	..	..
45 480	18 761	..	4 312	300 830	212 390	41 833	..	737	..	..
29 240	10 306	..	1 828	178 300	117 940	24 144	..	512	..	..
45 560	14 219	..	4 540	270 440	193 180	43 139	..	1 288	8 720	346
14 690	4 068	..	1 169	145 870	107 880	21 886	..	729	—	—
6 590	2 052	..	466	69 560	46 800	9 668	..	474	85 770	2 852
33 540	8 396	..	1 096	267 410	154 080	34 679	..	3 348	163 850	5 291
80 960	17 676	..	916	200 890	120 560	25 543	..	4 048	28 430	953
92 140	25 432	..	1 693	197 680	123 860	25 956	..	3 606	..	..
51 940	16 401	..	2 742	153 900	111 390	20 974	..	510	—	—
140 830	42 650	..	3 557	320 960	236 130	49 234	..	847	..	..
375 250	98 105	..	6 196	298 180	212 860	42 615	..	3 769	..	..
64 940	23 573	..	1 517	184 980	161 270	38 000	..	1 363	—	—
116 850	31 582	..	1 635	126 410	89 130	18 346	..	1 393	..	..
122 910	36 310	..	2 210	83 310	60 530	13 374	..	236	—	—
19 450	6 336	..	1 051	115 900	89 070	19 772	..	836	—	—
34 420	11 540	..	1 197	142 950	121 520	26 691	..	637	—	—
5 190	2 222	..	1 353	136 650	118 130	29 576	..	736	—	—
1 820	739	..	562	124 450	111 570	26 074	..	434	—	—
6 260	2 102	..	1 906	189 210	167 450	42 750	..	1 188	..	..
1 940	853	..	849	125 000	106 590	25 642	..	811	—	—
130 590	30 749	..	1 295	179 650	110 300	22 886	..	6 377	30 370	955
73 540	19 059	..	3 342	508 860	331 500	72 877	..	5 572	229 640	7 578
509 090	128 697	..	9 177	432 230	301 430	61 196	..	4 627	..	262
509 280	150 422	..	17 018	618 150	442 060	94 463	..	3 415	..	..
300 080	100 745	..	20 387	1 459 160	1 004 390	204 993	..	4 450	35 010	1 157
98 130	32 738	..	3 702	379 110	300 990	65 853	..	2 039	—	—
33 690	11 608	..	3 012	385 760	334 910	79 612	..	1 978	—	—
8 410	2 994	..	2 768	334 340	292 370	73 040	..	2 118	..	..
1 662 810	477 012	..	60 701	4 297 260	3 117 950	674 920	735 380	30 576	300 780	10 018
1 815 580	474 253	..	59 168	4 326 340	3 022 790	671 498	833 870	30 489	371 990	10 526
1 566 690	451 512	157 370	54 971	4 131 700	2 813 770	672 142	719 240	29 557	364 610	11 183
1 524 070	456 643	147 680	54 558	4 183 060	2 826 080	666 521	835 750	29 943	448 470	11 837
1 550 370	453 211	169 710	57 485	4 037 210	2 806 750	660 745	897 260	32 409	441 280	12 342

Tabell 83 Total skörd av oljeväxter och sockerbeter år 1982
Total yield of oleiferous plants and sugar beets in 1982

Område	Höstraps total skörd ¹ , ton	Vårrops total skörd ¹ , ton	Hösttrybs total skörd ¹ , ton	Vårtrybs total skörd ¹ , ton	Summa oljeväxter ² total skörd ¹ , ton	Sockerbeter total skörd, ton
<i>Län</i>						
Stockholms	710	5 040	2 150	6 630	14 530	—
Uppsala	120	16 620	1 930	6 820	25 490	—
Södermanlands	1 010	6 640	1 460	10 040	19 150	—
Östergötlands	6 680	8 600	2 170	28 520	45 970	..
Jönköpings	240	240	..	910	1 390	—
Kronobergs	130	420	100	760	1 410	—
Kalmar	2 180	1 720	20	1 420	5 340	152 870
Gotlands	5 340	1 750	350	3 290	10 730	150 730
Blekinge	760	3 060	—	20	3 840	46 750
Kristianstads	16 850	6 690	110	400	24 050	587 790
Malmöhus	105 750	9 100	500	490	115 840	1 468 830
Hallands	—	4 550	—	3 870	8 420	22 950
Göteborgs o Bohus	10	1 700	—	1 420	3 130	—
Älvsborgs	—	5 000	—	4 660	9 660	—
Skaraborgs	1 010	21 280	120	14 940	37 350	—
Värmlands	—	1 850	40	5 100	6 990	—
Örebro	20	6 410	120	5 770	12 320	—
Västmanlands	10	13 550	170	5 840	19 570	—
Kopparbergs	..	40	..	3 550	3 590	—
Gävleborgs	—	—	10	290	300	—
Västernorrlands	—	—	—	40	40	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	10	—	10	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>						
1982	140 820	114 260	9 260	104 780	369 120	2 431 250
1981	90 980	114 770	1 200	112 190	319 140	2 483 780
1980	126 060	80 130	3 940	112 790	322 920	2 257 250
1979	90 110	82 280	30 300	94 410	297 100	2 206 190
1978	136 090	84 530	30 400	76 510	327 530	2 246 860

¹ Avser frö med 18% vattenhalt. — ² Exklusive övriga oljeväxter. Se även texten under »Resultat».

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Resultat

Uppgifter om besädda arealer och totalskördar för spannmål, slättervall och potatis 1982 lämnas i *tabell 82* varav bl a framgår att höstvet gav mycket hög skörd, vilket orsakades av dels en omfattande odling, dels en mycket stor hektarskörd. Fodersäd och potatis gav däremot en lägre skörd.

Tabell 83 visar att sockerbetsskörden också blev ganska hög 1982. Detta orsakades av en mycket hög avkastning. Av oljeväxterna totalt erhöles den högsta skörden någonsin bl a på grund av ovanligt liten utvintring.

Av tablån nedan framgår skörden av vitsenap i riket åren 1978–1982.

År	Totalskörd av vitsenap, ton
1982	1 676
1981	3 470
1980	2 640
1979	4 420
1978	1 550

Total biologisk skörd av halm av höstvet, vårvete, höstråg, korn och havre år 1982 redovisas i följande tablå. Uppgifterna avser skörd inklusive stubb, boss och agnar.

Område¹ Halm, 1 000 ton torrsbstans år 1982

	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre
GSS	394	84	67	431	162
GMB	174	37	92	416	100
GNS	492	48	67	321	614
SS	396	172	37	550	560
GSK	74	14	21	295	438
SSK	21	..	..	143	108
NN	..	—	..	112	40
NÖ	—	—	—	116	13
Hela riket	1982 1 551	355	284	2 384	2 035
	1981 935	434	243	2 918	2 473
	1980 1 324	298	318	2 625	2 157

¹ Se bilaga.**Bibliografi**

Skördens storlek/årigen sedan 1963/. SCB. SM J 1970:39 (avser 1968–69), 1971:21, 1972:21, 1973:19, 1974:23, 1975:21 (med uppgifter för 1971–74 enligt länsindelningen 1974), 1976:8, 1977:8 (uppgifterna preliminära), 1978:9, 1979:9, 1980:9, 1981:10, 1982:11, 1983:10.

Skördestatistik för oljeväxter. /Årligen sedan 1959/ års skörd. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Beräkning av skörden per den 3 augusti /årigen sedan 1969; datum varierar något. Uppgifter redovisas bl a för vårråg, kokärter samt foderärter och vicker; för 1982 beräknades totalskördarna av dessa grödor till 1,6, 9,0 respektive 17,2 milj kilogram/. Statens jordbruksnämnd.

8.7 SKÖRDENS KVALITET

SCB har tidigare varje år i samverkan med jordbruksnämnden (1979 Svensk Spannmåls-handel) och Sveriges Utsädesförening genomfört undersökningar av spannmålsens kvalitet. Kvalitetsanalyserna har utförts vid Utsädes-

föreningens cereallaboratorium i Svalöv. Från och med år 1980 har dock dessa undersökningar upphört. SCB utför vidare kvalitetsberäkningar grundade på uppgifter från leveransbesked till provytegårdarna från spannmålsuppköpare. Resultaten används bl a vid skördeskadeskyddets prisberäkningar (se avsnitt 8.10).

SCB insamlar vidare varje år prover från vallskörden för att låta bestämma dennas kvalitet. Proverna analyseras vid statens lantbrukskemiska laboratorium i Uppsala och de kemiska stationerna i Kristianstad och Skara.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening och AB Skånebrännerier lämnar årligen uppgift om medelstärkelsehalten i den av dem förbrukade potatisen.

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget erhålls varje år förutom skördeuppgifter (se avsnitt 8.6) även uppgifter om olje- respektive sockerhalt.

Spannmålsens kvalitet

Från Lantbruksdata och från privata spannmålsuppköpare inhämtar SCB uppgifter om kvaliteten hos den från provytegårdarna levererade spannmålsskörden. 1982 avsåg dessa uppgifter leveranser gjorda före 1 november. På basis därav utförs beräkningar för län, produktionsområden och riket av rymdvikt, vattenhalt, falltal, grundpris och reglerat pris samt torkningskostnad. Falltalet, som bestäms enligt en fysikalisk metod, utgör ett mått på mältningen.

Vallskördens kvalitet

Insamlingen av prover är samordnad med uppgiftsinsamlingen till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Prover uttas från provyteskördarna i slåttervall vid omkring 1 000 provytegårdar fördelade över landet.

Analyserna omfattar bestämning av smältbarheten av organisk substans och halten av råprotein och aska. Utifrån smältbarhetsbestämningen beräknas omsättbar energi (Mcal) och utifrån råproteinhalten andelen smältbart råprotein.

Resultat

Kvaliteten på 1982 års skörd av brödsäd och fodersäd var överlag god som *tabellerna 84* och *85* visar. Cirka 56 respektive 35 procent av höstvete- och vårveteskörden hade sålunda

ett falltal > 260. Av höstrågskörden hade omkring 90 procent ett falltal > 120. Medelhektolitervikten var också relativt hög särskilt i vete. Den goda kvaliteten medförde också att det reglerade priset blev högre än under de senaste åren.

Som framgår av *tabell 86* var vallskördens energiinnehåll högre än tidigare år. Enligt *tabell 87* var oljehalten i oljeväxtskörden relativt hög medan sockerhalten i sockerbetsskörden blev ganska normal.

Medelstärkelsehalten i den av Sveriges

Tabell 84 Den levererade skörden av brödsäd fördelad på falltalsklasser år 1982. Procent
The delivered crop of bread grain by falling number groups in 1982. Per cent

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Gröda; område	Falltal							Summa
	<90 ¹	90— 140	150— 180	190— 210	220— 240	250— 260	>260	
Höstvete								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	16,0	8,0	6,9	5,5	6,9	4,6	52,1	100
» mellanbygder	14,5	7,3	4,8	4,3	4,0	3,3	61,8	100
» norra slättbygder	3,8	8,9	8,1	8,3	9,3	7,2	54,4	100
Svealands slättbygder	2,8	4,4	5,8	6,2	7,9	6,2	66,7	100
Götalands skogsbygder	12,2	17,2	11,4	11,6	12,9	7,9	26,8	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,6	27,1	12,1	11,3	11,5	8,0	25,4	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket²</i>								
1982	8,6	7,9	7,0	6,7	7,8	5,8	56,2	100
1981	3,1	5,4	7,9	9,7	12,6	9,2	52,1	100
1980	15,5	12,1	12,5	13,4	14,0	8,2	24,3	100
1979	3,5	4,7	7,6	11,4	19,2	16,0	37,6	100
1978	16,6 ³	14,4 ⁴	6,1	4,2	4,2	4,0	50,5	100
Vårvete								
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	1,3	8,0	3,3	5,5	10,4	8,5	63,0	100
» mellanbygder	4,3	10,9	9,0	13,9	16,7	8,1	37,1	100
» norra slättbygder	0,1	4,8	10,6	13,9	10,7	13,3	46,6	100
Svealands slättbygder	1,0	10,2	18,4	21,8	21,0	9,7	17,9	100
Götalands skogsbygder	7,8	14,4	15,0	28,1	17,9	4,5	12,3	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket²</i>								
1982	1,7	9,4	12,4	16,0	16,5	9,3	34,7	100
1981	0,8	1,2	4,6	12,7	23,8	20,6	36,3	100
1980	33,1	12,5	13,6	13,5	15,2	5,8	6,3	100
1979	10,2	11,1	16,3	16,4	19,1	9,2	17,7	100
1978	27,7 ⁵	36,3 ⁶	16,5	8,1	5,1	2,0	4,3	100

Tabell 84 (forts)

Gröda; område	Falltal				
	<80 ¹	80— 90	100— 120	>120	Summa
Höstråg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	0,5	0,1	0,0	99,4	100
» mellanbygder	1,7	1,2	2,1	95,0	100
» norra slättbygder	0,3	0,3	0,0	99,4	100
Svealands slättbygder	4,7	0,8	2,3	92,2	100
Götalands skogsbygder	5,3	3,2	2,0	89,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	100
Övre Norrland	—	—	—	—	—
<i>Hela riket²</i>					
1982	1,8	1,0	1,2	96,0	100
1981	8,9	4,8	5,5	80,8	100
1980	28,3	11,2	14,2	46,3	100
1979	10,4	11,7	24,6	53,3	100
1978	7,0	4,1	13,5	75,4	100

¹ Inklusive skördepartier med låg hektolitervikt. — ² Avser hela riket utom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. — ³ Avser falltal under 80. — ⁴ Avser falltal 80—140. — ⁵ Avser falltal under 70. — ⁶ Avser falltal 70—140.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Stärkelseproducenters Förening (SSF) och AB Skånebrännerier förbrukade potatisen blev liksom föregående år ovanligt hög som framgår i nedanstående tablå.

År	Medelstärkelsehalt, procent		
	SSF	Skåne- bränn	Totalt
1981/82	17,3	16,4	17,0
1980/81	17,2	16,9	17,1
1979/80	16,9	16,6	16,8
1978/79	16,8	16,3	16,6
1977/78	16,7	16,3	16,6

Bibliografi

Källor

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årligen sedan 1964/. SCB. SM J 1970:12, 1971:23, 1972:16, 1973:23, 1974:32, 1975:26, 1976:6.2, 1977:5.2, 1978:7.2, 1979:8.4, 1980:7.2, 1981:8.3, 1982:9.4.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Brödsädens kvalitet /årligen sedan 1964/. Preliminära uppgifter. SCB. SM J 1977:11.8, 1978:15.8, 1979:13.7.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Fodersädens kvalitet /årligen sedan 1971/. SCB. SM J 1972:26, 1973:34, 1974:31, 1975:28, 1976:6.4, 1977:5.4, 1978:7.4, 1979:8.5, 1980:7.3 1981:8.4, 1982:9.5.

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Spannmålsskördens kvalitet 1982. SCB SM J 1983:8.2 ...

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Vallskördens kvalitet /årligen sedan 1963/. SCB. SM J 1969:40, 1970:60, 1971:59, 1972:61, 1973:57, 1975:8 och 59, 1976:12.6, 1977:11.6, 1978:15.6, 1979:13.4, 1980:14.4, 1981:15.4.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a. Årsredovisning /årligen sedan 1927/.

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årligen sedan 1971/72/.

Skördestatistik för oljevaxter. /Årligen sedan 1959 års skörd/. Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a.

Tabell 85 Den levererade bröd- och fodersädens medelhektolitervikt, prisreglering och torkningskostnad år 1982

The average weight per hectolitre, regulated price and drying cost for the delivered bread and coarse grain in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre
Medelhektolitervikt, kg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	79,6	80,3	77,1	69,9	55,8
» mellanbygder	80,0	80,1	76,8	70,0	55,3
» norra slättbygder	81,4	82,0	77,0	70,6	56,7
Svealands slättbygder	82,4	81,4	75,7	69,5	56,8
Götalands skogsbygder	81,2	80,9	75,5	69,5	56,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	80,8	..	75,3	67,2	54,9
Nedre Norrland	..	—	..	64,8	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1982	81,0	81,0	76,7	69,6	56,5
1981	80,3	81,1	76,4	69,0	58,1
1980	78,2	76,3	75,7	67,6	56,2
1979	80,7	78,7	77,6	68,6	55,5
1978	79,9	76,7	76,5	67,9	55,9
Prisreglering², kr/dt					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,20	10,35	7,61	0,48	0,03
» mellanbygder	3,02	7,71	6,87	0,36	0,37
» norra slättbygder	4,41	9,48	7,18	0,49	0,18
Svealands slättbygder	6,21	6,73	6,23	0,18	0,09
Götalands skogsbygder	1,68	4,96	5,85	0,19	0,22
Mellersta Sveriges skogsbygder	1,26	..	4,66	0,20	0,54
Nedre Norrland	..	—	..	0,92	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1982	4,20	7,99	6,93	0,29	0,02
1981	4,17	6,62	4,55	— 0,12	0,53
1980	1,04	— 2,29	— 0,39	— 0,34	— 0,06
1979	2,24	1,57	0,81	— 0,31	— 0,25
1978	1,00	— 4,03	1,63	— 0,41	— 0,01
Torkningskostnad, kr/dt					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	6,95	7,16	1,72	1,64	3,60
» mellanbygder	6,53	7,17	3,57	3,55	4,27
» norra slättbygder	5,95	4,96	1,95	2,52	2,14
Svealands slättbygder	4,43	5,42	2,89	4,37	3,28
Götalands skogsbygder	6,17	5,37	4,15	4,11	3,56
Mellersta Sveriges skogsbygder	5,47	..	3,48	4,68	4,25
Nedre Norrland	..	—	..	4,48	..
Övre Norrland	—	—	—	..	—
<i>Hela riket¹</i>					
1982	5,89	6,08	2,76	3,34	3,02
1981	4,57	4,90	4,38	3,66	4,30
1980	4,44	5,89	5,19	4,64	4,65
1979	3,89	4,38	3,94	4,06	4,15
1978	3,59	4,46	2,89	3,81	4,26

¹ Avser hela riket utom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. — ² Reglerat pris minus grundpris.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 86 Vallskördens¹ kvalitet år 1982
Quality of the yield of ley in 1982

Område	Råprotein, procent	Aska, procent	Megacal per kg hö	Smältbart råprotein, gr/kg
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	11,3	6,7	2,05	79
» mellanbygder	10,4	6,2	2,05	71
» norra slättbygder	10,6	6,3	2,08	73
Svealands slättbygder	9,2	5,6	2,09	60
Götalands skogsbygder	9,5	5,7	2,05	63
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,9	5,3	2,06	57
Nedre Norrland	9,1	5,5	2,14	59
Övre Norrland	9,9	5,7	2,12	68
<i>Hela riket</i>				
1982	9,7	5,8	2,07	65
1981	9,0	5,7	1,91	58
1980	10,1	5,8	1,93	68
1979	10,0	5,9	1,94	68
1978	9,4	5,4	1,89	63

¹ Avser skörd med 16,5% vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning).

Andra undersökningar

Undersökningar av kvaliteten hos /årligen sedan 1930/ års brödsädesskörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

Kvalitetsinventering på fodersäd av /årligen sedan 1971/ års skörd. Sveriges Utsädesförenings tidskrift.

8.8 VIDAREFÖRÄDLING. FÖRSÖRJNINGSBALANSER

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl osv sammanställs och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Nämnden utför vidare på årsbasis vissa beräkningar av försörjningsbalanser. En stor del av statistiken bygger på uppgifter som nämnden samlar in i egen regi.

Uppgifter om produktion av råsprit och stärkelse erhålls genom AB Skånebrännerier respektive Sveriges Stärkelseproducenters Förening.

Resultat

Jordbrukarnas leveranser av brödsäd i miljoner kilogram under perioden 1977/78–1981/82 framgår av tabell nedan.

År	Höstvete ¹	Vårvete ²	Råg
1981/82	698	310	173
1980/81	938	189	219
1979/80	729	229	181
1978/79	999	215	279
1977/78	1 255	176	327

¹ Avser normalvete. – ² Avser kvalitetsvete.

Beräknade försörjningsbalanser för spannmål, potatis och fettråvaror under 1980/81 redovisas i *tabellerna* 88, 89 och 91, varav bl a framgår att exporten av spannmål var lägre än under tidigare år. Av *tabell* 90 framgår att under 1981/82 produktionen av råsprit och stärkelse minskade med cirka 12 respektive 8 procent jämfört med 1980/81.

Tabell 87 Olje- respektive sockerhalt i skördarna av oljeväxter och sockerbetor år 1982. Procent
 Content of oil and sugar in oleiferous seed and sugar beets in 1982. Per cent

Område	Olje ¹ - respektive sockerhalt					
	Höstraps	Våraps	Höstrybs	Vårrys	Vitsenap	Sockerbetor
<i>Län</i>						
Stockholms	47,1	45,4	46,8	43,1	—	—
Uppsala	47,6	46,0	46,8	43,2	—	—
Södermanlands	47,4	45,6	46,7	42,9	—	—
Östergötlands	47,5	45,7	47,5	44,0	34,3	18,0
Jönköpings	46,9	46,1	—	44,3	—	—
Kronobergs	48,3	46,0	46,8	44,1	—	—
Kalmar	47,2	45,2	47,1	44,5	—	18,1
Gotlands	48,1	45,4	48,6	43,4	36,2	18,2
Blekinge	46,7	45,4	—	44,5	—	17,4
Kristianstads	46,4	45,2	47,2	43,3	36,2	17,3
Malmöhus	46,6	45,0	46,4	43,3	36,6	17,5
Hallands	—	45,7	—	44,6	—	17,1
Göteborgs o Bohus	49,6	48,1	—	46,7	—	—
Älvsborgs	—	46,7	—	45,2	—	—
Skaraborgs	47,4	45,1	48,1	43,6	36,4	—
Värmlands	—	46,4	49,6	43,2	—	—
Örebro	48,9	46,2	48,0	43,5	—	—
Västmanlands	47,6	46,7	47,3	43,5	—	—
Kopparbergs	—	46,6	49,4	43,6	—	—
Gävleborgs	—	—	47,5	44,3	—	—
Västernorrlands	—	—	—	44,0	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>						
1982	46,7	45,7	47,0	43,7	36,5	17,5
1981	45,1	44,8	45,1	43,8	36,6	16,7
1980	43,6	42,0	44,3	41,6	35,6	16,5
1979	45,4	43,4	45,0	42,3	38,6	18,0
1978	45,6	43,1	44,9	39,9	36,7	17,1

¹ Avser levererade skördar från kontrakterade arealer.

Källor: Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Bibliografi

Källor

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om leveranser, förmalning, lager m m har redovisats varje månad sedan 1950; i särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen m m av jordbruksprodukter/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

AB Skånebrännerier. Årsredovisning /årligen sedan 1971/72/.

Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a. Årsredovisning /årligen sedan 1927/.

8.9 TRÄDGÅRDSODLING

Sedan 1970 ingår företag med trädgårdsproduktion i lantbruksregistret. Uppgifter om trädgårdsodling insamlas till detta varje år utom år då lantbruksräkning genomförs och det därpå närmast följande året. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning i början av år närmast efter lantbruksräkningsår.

De uppgifter om trädgårdsodling som inhämtas vid den ordinarie uppgiftsinsamlingen till lantbruksregistret är betydligt färre än uppgifterna till trädgårdsräkningen. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1. I det följande lämnas uppgifter om trädgårdsodlingen 1981 samt beskrivs trädgårdsräkningen

Tabell 88 Försörjningsbalans för spannmål åren 1976/77—1980/81. Milj kilogram
 Balance sheet of grain resources in 1976/77—1980/81. Millions of kilogrammes

	Brödsäd			Fodersäd ³	Summa				
	Vete	Råg	Totalt		1980/81	1979/80	1978/79	1977/78	1976/77
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager ¹	346	88	434	513	947	954	826	793	889
Skörd	1 193	225	1 418	3 896	5 314	5 242	5 743	5 395	5 431
Import	70	13	83	75	158	40	23	17	42
Summa	1 609	326	1 935	4 484	6 419	6 236	6 592	6 205	6 362
<i>Användning</i>									
Förmalning ²	580	129	709	119	828	757	755	749	743
Foder, utsäde, svin och beredskaps- lagrens förändringar	235	60	295	3 507	3 802	3 705	3 834	3 650	3 717
Export	317	43	361	463	824	843	1 049	979	1 117
Utgående lager ¹	477	94	570	394	964	931	954	827	785
Summa	1 609	326	1 935	4 483	6 418	6 236	6 592	6 205	6 362

¹ Lager hos handelskvarnar, Svensk spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare. — ² För fodersäd avses förbrukning vid grynkvarnar, bryggerier och brännerier. — ³ Exklusive import av malt.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 89 Försörjningsbalans för potatis åren 1978/79—1980/81. Milj kilogram
 Balance sheet of potatoe resources in 1978/79—1980/81. Millions of kilogrammes

	1978/79	1979/80 ²	1980/81 ²
<i>Tillgångar</i>			
Skörd	1 339	1 284	1 084
Import	21	32	61
Summa	1 360	1 316	1 145
<i>Användning</i>			
Matpotatis	692	693	582
Fabrikspotatis ¹	428	382	327
Foder, utsäde och svin	224	229	230
Export	16	12	6
Summa	1 360	1 316	1 145

¹ Potatis för stärkelse och råsprit. — ² Ej helt jämförbart med 1978/79.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 90 Tillverkning av råsprit och stärkelse åren 1979/80—1981/82
 Production of crude alcohol and starch in 1979/80—1981/82

Råsprit respektive stärkelse	1979/80	1980/81	1981/82
Råsprit			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	133 343	107 472	111 738
Spannmål	6 492	11 548	6 035
<i>Produktion, 1 000 liter</i>			
Råsprit, 50%	33 972	31 888	28 354
Stärkelse			
<i>Förbrukning vid tillverkningen, ton</i>			
Potatis	249 459	218 490	199 320
<i>Produktion, ton</i>			
Stärkelse	51 757	46 200	42 705

Källor: AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening u p a.

Tabell 91 Försörjningsbalans för fettråvaror år 1980/81. Milj kilogram
 Balance sheet of crude fat resources in 1980/81. Millions of kilogrammes

	Vegeta- biliska oljor	Sjö- djurs- oljor	Slak- teri- fett	Fett- syror	Summa				
					1980/81	1979/80	1978/79	1977/78	1976/77
<i>Tillgångar</i>									
Ingående lager	30	3	3	4	40	29	41	30	31
Produktion	79 ²	5	44	1	129	140	141	141	145
Import	98	10	0	20	128	133	126	123	114
Summa	207	18	47	25	297	302	308	294	290
<i>Användning</i>									
Livsmedelsindustrin									
förbrukning	91	11	9	—	111	111	102	107	106
Industrieförbrukning									
för tekniska ändamål ¹	56	0	22	13	91	87	98	68	79
Export	36	4	15	9	64	64	67	74	76
Utgående lager	24	3	1	3	31	40	41	45	29
Summa	207	18	47	25	297	302	308	294	290

¹ I förekommande fall inklusive beredskapslagrens förändringar. — ² Därav har 16 milj kg utvunnits ur importråvara, främst kopra.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

1982, som SCB genomförde i nära samarbete med lantbruksstyrelsen.

Trädgårdsräkningens innehåll och genomförande

Omfattning och innehåll

Uppgifter till trädgårdsräkningen 1982 inhämtades med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse 1968:111 (omtryckt i förordning 1978:468). Uppgiftslämnare var

företag och andra enheter (anstalter, institutioner m m) med trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter under glas eller plast eller minst 2 500 kvadratmeter fri-landsareal. Odling i hemträdgårdar eller för husbehov har ej ingått.

Som trädgårdsodling räknas odling av köksväxter, blommor, krukväxter, frukt, bär och plantskolealster.

Uppgifter inhämtades om odlingen av olika

växtslag i växthus och bänkgård och på fri-land under 1981. Vidare införades bl a vissa tekniska data om växthus (storlek, ålder, byggnadsmaterial m m) samt uppgifter om maskiner och lagerlokaler den 31 december 1981 och om energiförbrukning under 1981.

Insamling och bearbetning

Trädgårdsräkningen 1982 genomfördes som en totalundersökning. Uppgifter för företag som kunde antas ha bedrivit odling i växthus om minst 200 m² insamlades av särskilda intervjuare, medan uppgifter från övriga företag inhämtades genom postenkät. För genomförandet av intervjudelen och visst granskningsarbete svarade fältorganisationen för de objektiva skördeuppskattningarna.

Granskningen i övrigt, som särskilt för postenkäten var relativt omfattande, och bearbetningen av materialet utfördes manuellt och maskinellt vid SCB.

Tabell 92 Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandsodling vid dessa företag år 1981

Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises in 1981

Uppgifter avseende företag med minst 0,3 hektar frilandsareal eller minst 200 m² växthusyta

Figures refer to enterprises with at least 0.3 hectares of cultivations on open ground or 200 m² greenhouse-area

Område; storleksgrupp	Växthus		Bänkgård		Friland		Totala antalet företag ¹
	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Areal, hektar	Antal företag	
<i>Län</i>							
Stockholms	239 734	159	22 238	43	193,1	107	211
Uppsala	33 371	35	2 119	11	46,8	28	48
Södermanlands	76 425	59	2 720	14	102,5	57	87
Östergötlands	136 685	81	6 261	32	260,3	128	161
Jönköpings	55 566	50	5 309	23	362,5	136	156
Kronobergs	29 949	42	5 435	19	222,9	124	145
Kalmar	68 327	61	3 541	24	732,7	320	337
Gotlands	26 214	20	120	..	435,4	156	161
Blekinge	53 655	44	4 855	18	377,5	204	221
Kristianstads	441 930	183	10 680	28	3 508,5	796	898
Malmöhus	1 488 179	419	16 861	32	3 300,2	664	894
Hallands	188 511	112	17 547	41	409,1	265	318
Göteborgs o Bohus	113 857	83	4 013	18	86,6	77	121
Älvsborgs	161 318	96	11 881	29	151,8	91	151
Skaraborgs	76 646	64	5 985	38	588,0	213	238
Värmlands	35 354	42	6 120	21	138,8	67	91
Örebro	44 102	47	4 700	15	313,2	154	164
Västmanlands	62 251	35	2 023	11	55,8	35	53
Kopparbergs	45 240	46	1 974	9	47,5	42	62
Gävleborgs	61 876	47	7 467	24	41,9	37	66
Västernorrlands	34 442	49	8 632	32	76,2	42	72
Jämtlands	5 827	10	3 545	8	110,1	43	49
Västerbottens	32 418	34	3 496	18	86,7	60	77
Norrbottens	33 505	36	2 003	8	249,6	115	126
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
Under 2,1	2 735 028	1 392	111 452	375	888,0	943	1 778
2,1– 5,0	295 822	184	15 908	58	986,8	556	595
5,1– 10,0	208 741	109	21 283	42	1 420,3	533	564
10,1– 20,0	140 699	70	5 277	19	1 866,4	598	611
20,1– 30,0	25 523	27	937	6	1 423,5	401	409
30,1– 50,0	43 758	30	1 165	10	1 731,2	435	445
50,1–100,0	44 492	22	2 275	2	2 247,0	343	347
Över 100,0	51 319	20	1 228	5	1 334,5	152	158
<i>Hela riket</i>							
1981	3 545 382	1 854	159 525	517	11 897,7	3 961	4 907
1980	3 726 045	2 071	203 217	673	13 872,0	4 971	5 866
1979	3 845 431	2 173	212 799	728	14 140,2	5 170	6 080
1978	3 990 825	2 325	248 037	836	14 107,4	5 306	6 332
1976	4 306 360	2 601	314 964	1 048	11 727,2	4 529	5 859

¹ Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 93 Frilandsareal för olika trädgårdsväxter år 1981. Hektar

Cultivation on open ground for horticultural plants in 1981. Hectares

Avser frilandsordlingar om minst 0,3 hektar

Figures refer to cultivations on open ground of at least 0.3 hectares

Område	Köks- växter	Frukt- träd	Bär- buskar	Jord- gubbar	Blommor	Plant- skole- alster ¹	Övriga trädgårds- växter	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	98,6	40,4	11,0	20,2	6,8	12,9	..	189,9
Uppsala	11,4	10,0	3,6	18,0	1,3	1,8	..	46,1
Södermanlands	26,5	23,7	14,5	21,1	2,2	12,3	..	100,3
Östergötlands	150,2	2,8	9,9	79,8	3,5	9,8	..	256,0
Jönköpings	26,5	77,6	144,7	62,7	4,0	44,9	..	360,4
Kronobergs	26,8	89,3	23,0	66,1	2,0	13,9	..	221,1
Kalmar	375,6	23,6	7,1	282,3	3,5	35,6	..	727,7
Gotlands	300,8	73,7	5,9	44,7	0,5	8,5	..	434,1
Blekinge	113,5	44,6	9,9	176,4	4,0	27,0	..	375,4
Kristianstads	968,5	2 062,0	46,9	267,2	7,6	151,3	..	3 503,5
Malmöhus	2 285,1	528,3	50,1	143,8	19,2	268,6	..	3 295,1
Hallands	260,4	24,5	9,5	55,5	6,9	47,1	..	403,9
Göteborgs o Bohus	40,0	..	10,0	17,9	2,0	13,4	..	83,3
Älvsborgs	47,0	..	4,6	74,3	5,0	17,5	..	148,4
Skaraborgs	329,6	33,4	40,0	155,5	2,4	24,3	..	585,2
Värmlands	33,7	2,6	23,7	66,3	0,6	10,5	..	137,4
Örebro	175,3	..	21,7	99,7	5,7	9,0	..	311,4
Västmanlands	6,5	0,5	17,3	15,6	3,0	12,1	..	55,0
Kopparbergs	6,9	..	17,5	11,4	2,5	7,4	..	45,7
Gävleborgs	8,7	—	4,2	24,2	1,4	2,0	..	40,5
Västernorrlands	35,7	—	16,1	13,7	6,6	3,0	..	75,1
Jämtlands	22,2	—	25,0	58,4	..	4,4	..	110,0
Västerbottens	12,3	..	42,1	21,9	0,5	9,3	..	86,1
Norrbottens	36,4	..	173,5	33,3	..	4,2	..	247,4
<i>Hela riket</i>								
1981	5 398,2	3 039,1	731,8	1 830,0	91,8	750,8	..	11 841,7
1980	5 658,4	3 402,3	686,1	2 241,6	193,3	1 061,0	557,2	13 799,9
1979	5 908,9	3 506,9	614,8	2 250,4	208,7	1 085,6	495,9	14 071,2
1978	5 776,7	3 525,8	508,8	2 149,9	219,2	1 142,4	609,6	13 932,4
1976	5 180,2	3 387,1	371,4	1 654,1	169,2	965,2	..	11 727,2

¹ Här medräknas inte odling i container på ca 30 hektar vid 65 företag

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning)

Bortfall

Totalt tillfrågades 6 900 företag. Omkring 2 000 av dessa visade sig dock vara ej redovisningsskyldiga år 1981. För de övriga företagen var bortfallet 40 företag (0,6%). Någon bortfallskorrigering utfördes inte.

Trädgårdsräkningens tillförlitlighet

Relativt många uppgiftslämnare hade svårigheter att besvara frågorna om odlingen av olika växtslag. Uppgifter erhöles dock i regel om antingen utnyttjad areal eller skördad kvanti-

tet. Där endera av uppgifterna var utelämnad, gjordes uppskattningar med hjälp av länsvis beräknade genomsnittsuppgifter.

Resultat

Som framgår av *tabellerna* 92 och 93 förekom odling av trädgårdsväxter 1981 på cirka 4 900 företag, av vilka 36 procent utgjordes av företag med liten åkerareal i sydligaste Sverige. Frilandsodling förekom på 80 procent av företagen och på en sammanlagd areal av omkring 11 800 hektar, varav mer än hälft-

Tabell 94 Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland år 1981
 Cultivation of horticultural plants on open ground in 1981

Avser frilandsodlingar om minst 0,3 hektar
 Figures refer to cultivations on open ground of at least 0.3 hectares

Växstslag	Areal, hektar	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Gurka	421,2	8 852	515
Blomkål	359,0	5 417	277
Vitkål	725,3	29 330	516
Salladskål	160,7	2 781	179
Matlök	478,2	14 531	427
Purjolök	113,8	2 299	292
Morötter	1 339,8	53 850	755
Rödbetor	300,0	11 070	282
Isbergssallat	289,8	4 119	304
Annan sallat	60,3	5 682	189
Övriga köksväxter	1 150,1	..	745
Summa köksväxter	5 398,2	..	2 022
<i>Frukt</i>			
Äpple	2 377,0	21 408	573
Päron	389,4	4 237	254
Plommon	234,0	1 208	292
Körsbär	38,7	75	49
Summa frukt	3 039,1	..	620
<i>Bär</i>			
Jordgubbar	1 830,0	9 749 661	991
Hallon	52,1	138 314	144
Svarta vinbär	675,1	1 257 694	452
Röda vinbär	4,3	19 292	64
Krusbär	0,3	2 207	25
Summa bär	2 561,8	..	1 285
<i>Blommor</i>	91,8	..	267
<i>Plantskolor</i>	779,9	..	392

¹ Redovisas i 1 000 styck för »Annan sallat» och i ton för andra köksväxter och frukt. Bär redovisas i kilogram.

² Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8%).

ten var lokaliserad till Skåne. På 45 procent av frilandsarealen odlades köksväxter och på 26 procent fruktträd.

Vissa detaljerade uppgifter om odling och skörd av olika trädgårdsväxter enligt 1982 års trädgårdsräkning redovisas i tabellerna 94 och 95.

I följande tablå redovisas växthus- och bänkgårdsytorna och antalet företag med anläggningar av respektive slag år 1981.

Slag av anläggning	Yta, kvadrat- meter	Antal företag
<i>Växthus av glas</i>		
Med uppvärmning	3 009 845	2 718
Utan uppvärmning	167 188	239
<i>Växthus av plast</i>		
Med uppvärmning	284 889	562
Utan uppvärmning	73 272	205
<i>Bänkgård</i>	159 525	517

Tabell 95 Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård år 1981
 Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames in 1981

Avser företag med minst 200 m² växthusyta.

Figures refer to enterprises with at least 200 m² greenhouse-area.

Växtslag	Utnyttjad yta, 100-tal kvadratmeter	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i>			
Tomater	6 359	10 211	649
Gurka	5 816	17 165	381
Melon	364	177	54
Isbergssallat	33	4	13
Annan sallat	3 694	9 608	163
Övriga köksväxter	772	..	84
Summa köksväxter	17 038	..	829
<i>Snittblommor</i>			
Nejlikor	261	3 203	14
Rosor	1 597	17 875	61
Krysanthemum	3 232	12 442	453
Snittgrönt	339	2 802	17
Övriga snittblommor	1 326	6 034	176
Summa snittblommor	6 753	42 356	541
<i>Krukväxter</i>			
Begonia	..	6 138	544
Krysanthemum	..	2 182	84
Cyklamen	..	1 245	269
Julstjärna	..	4 334	328
Pelargon	..	6 575	766
Övriga krukväxter	..	10 042	470
Summa krukväxter	..	30 516	933
<i>Löklblommor</i>			
Tulpaner	..	129 048	708
Narcisser	..	12 716	669
Hyacinter	..	11 934	675
Övriga löklblommor	..	7 335	242
Summa löklblommor	..	161 033	789
<i>Övrigt</i>			
Utplanteringsväxter	..	57 932	3 194
Sticklingar eller plantor för vidare kultur	..	60 305	718

¹ Tomater, gurka, melon och isbergssallat redovisas i ton, övriga växtslag i 1 000 styck. -² Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning; bortfall 0,8%).

Bibliografi

Företag med odling av trädgårdsväxter, areal och antal /1970, 1973–75 och 1978/. SCB. SM J 1971:45, 1974:27, 1975:17, 1976:5.7, 1979:6.4, 1980:5.4, 1981:5.4.

Trädgårdsräkningen /1972, 1977 och 1982; uppgifter för län/. SCB. SM J 1972:57, 1977:13 och 1982:18.

8.10 JORDBRUKETS SKÖRDESKADESKYDD

Jordbrukets skördeskadeskydd infördes år 1961. Det är ett allriskskydd, dvs det täcker alla skador på grödorna oavsett vad som orsakat dem. Omfattningen av skadorna fastställs områdesvis. Hänsyn tas således ej till variationer mellan enskilda företag inom de olika områdena. Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet. Ersättningsberäkningarna utförs vid SCB.

Skördeskadeskyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadeskyddet ingår samtliga företag i riket med minst 2 hektar brukad åker.

Skyddet omfattar samtliga grödor för vilka skördestatistik erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5). Dessa grödor är för närvarande höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, slåttervall, matpotatis och potatis för stärkelse och råsprit. Den sammanlagda potatisarealen på ett och samma företag måste uppgå till minst 0,5 hektar för att omfattas av skyddet. Potatisarealen har från och med 1977 års skörd delats upp i areal med respektive utan bevattningsmöjlighet.

Skyddet omfattar vidare raps, rybs, vitse-nap och sockerbetor, för vilka kontrakt- och leveransuppgifter erhålls från Sveriges Olje-växtintressenter Förening (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Slutligen ingår i skyddet även följande grödor, för vilka ingen särskild skördestatistik finns; för dessa grödor används uppgifter för de inom parentes angivna s k representantgrödorna.

Blandsäd (havre)

Övriga oljeväxter (vitsenap)

Vårråg (vårvete)

Foderarter och vicker (korn)

Grönfoder (slåttervall)

Betesvall på åker (slåttervall)

Vallfrö (slåttervall)

Anmälan till skördeskadeskyddet är obligatorisk. Den är samordnad med uppgiftsinsamlingen i juni till lantbruksregistret (se avsnitt 3.1). Därvid insamlas bland annat uppgifter om de olika grödornas arealer.

Ersättningsberäkningar

Riket var 1982 indelat i 420 skördeområden (se kapitel 2). Gränsdragningen ses över varje år.

För varje område och för varje gröda fastställs en normskörd och en aktuell skörd per hektar (se nedan). Dessa uppgifter multiplicerade med normpris och aktuellt pris ger normskördevärde och aktuellt skördevärde för respektive gröda uttryckt i kronor per hektar. Produkten av skördevärdet för en gröda och motsvarande grödareal utgör det totala skördevärdet för grödan vid företaget. Summan av de enskilda grödornas skördevärden ger företagets totala skördevärde. Om företagets totala normskördevärde överstiger dess totala aktuella skördevärde har företaget — enligt skördeskadeskyddet — drabbats av skördeskada.

Ersättningen för ett företag beräknas som skillnaden mellan skördeskada och självrisk (se nedan). Om skadan för ett företag, uttryckt i procent av normskördevärdet, överstiger självrisk i procent av normskördevärdet med mer än 2,0 procentenheter, utbetalas det överskjutande beloppet som ersättning för skadorna. För företag med en skada lika med självrisk $\pm$ 2,0 procentenheter utgår en ersättning med 2 procent av företagets totala normskördevärde. Ersättningsbeloppet avrundas till närmaste hundratal kronor. Ersättningsbeloppet understigande 300 kronor utbetalas ej.

Samtliga företag får i början av mars ett besked från jordbruksnämnden om utfallet.

I det följande redovisas i ett särskilt stycke tillfälliga åtgärder vid 1982 års ersättningsberäkningar.

Tabell 96 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1982 års skörd
Results of the compensation calculations for the yield in 1982

Avser företag med minst 2,0 hektar brukad åker
Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of tilled arable land

Område	I skördeskade- skyddet ingående åkerareal, hektar	Antal företag ¹	Antal ersätt- ningar	Summa ersätt- ningsbelopp, kronor	Genomsnittligt belopp per hektar, kronor				Genomsnittlig självrisk i procent av normskörde- värdet
					Normskörde- värde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning till ersättnings- berättigade företag	
<i>Län</i>									
Stockholms	92 447	2 083	5	13 500	3 664	4 161	609	144	16,6
Uppsala	154 468	3 642	—	—	3 951	4 460	667	—	16,9
Södermanlands	136 979	2 619	5	3 700	3 838	4 187	713	168	18,6
Östergötlands	214 186	4 953	1	2 000	4 339	5 228	769	333	17,7
Jönköpings	94 558	6 172	11	25 300	3 639	3 994	506	122	13,9
Kronobergs	58 768	4 631	2	2 300	3 837	4 271	522	68	13,6
Kalmar	129 990	5 278	10	72 000	3 992	4 493	667	248	16,7
Gotlands	80 190	2 653	10	17 300	3 869	4 632	614	186	15,9
Blekinge	36 984	2 135	32	129 900	5 279	5 736	706	248	13,4
Kristianstads	177 085	7 231	71	250 100	5 532	5 999	670	199	12,1
Malmöhus	293 694	7 993	68	370 100	6 016	6 536	675	311	11,2
Hallands	123 122	6 044	176	1 164 700	4 800	4 912	658	262	13,7
Göteborgs o Bohus	67 260	4 624	4	4 200	3 529	3 889	605	117	17,1
Älvsborgs	155 968	9 443	168	508 600	3 535	3 904	523	227	14,8
Skaraborgs	277 649	8 962	16	109 200	4 188	4 743	774	176	18,5
Värmlands	117 594	6 201	12	78 000	2 754	3 122	516	212	18,7
Örebro	113 198	3 434	—	—	3 684	4 291	651	—	17,7
Västmanlands	129 617	2 986	5	24 500	3 815	3 963	718	117	18,8
Kopparbergs	64 172	3 774	—	—	2 950	3 510	481	—	16,3
Gävleborgs	75 327	4 416	10	67 300	2 791	3 448	473	1 103	16,9
Västernorrlands	59 815	4 617	2	3 200	2 434	2 721	328	229	13,5
Jämtlands	44 864	3 556	—	—	2 751	3 174	376	—	13,7
Västerbottens	84 594	5 807	—	—	2 381	3 101	422	—	17,7
Norrbottnens	42 235	2 751	8	25 100	2 397	3 103	403	628	16,8
<i>Hela riket</i>									
1981	2 824 764	116 005	616	2 871 000 ²	4 069	4 562	630	244	15,5
1980	2 798 206	115 098	4 412	16 651 000 ²	3 582	3 839	555	217	15,5
1979	2 820 415	117 918	8 368	81 852 900	3 166	3 205	489	261	15,4
1978	2 808 569	120 503	5 792	21 696 300	2 703	2 771	420	156	15,5
1977	2 837 135	124 038	7 814	24 634 600	2 616	2 749	405	163	15,5

Tabell 97 Normskördar¹ år 1982. Kilogram per hektar
Standard yields in 1982. Kilogrammes per hectare
 Avser företag med minst 2,0 hektar brukad åker
Figures refer to holdings of at least 2.0 hectares of tilled arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd ²	Slätter- vall	Mat- potatis ²	Potatis för stär- kelse och rå- sprit ²	Höst- råps	Vår- råps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Soc- ker- betor
<i>Län</i>															
Stockholms	4 171	3 309	3 278	3 257	2 964	..	5 623	20 400	—	1 913	1 645	1 603	1 597	—	—
Uppsala	4 360	3 754	3 468	3 638	3 454	..	5 735	21 534	—	1 867	1 915	1 740	1 778	1 286	—
Södermanlands	4 086	3 355	3 370	3 382	3 128	..	6 124	21 720	—	1 873	1 747	1 624	1 712	—	—
Östergötlands	4 749	3 813	3 630	3 765	3 381	..	6 010	29 042	—	2 327	1 708	1 804	1 815	1 335	—
Jönköpings	4 110	2 440	2 765	2 851	2 667	..	6 657	29 078	—	2 130	1 747	1 726	1 820	—	—
Kronobergs	3 592	2 317	3 145	2 953	2 717	..	7 047	31 383	—	2 079	1 974	1 849	1 865	—	—
Kalmar	4 083	3 116	2 973	3 057	2 812	..	6 394	27 285	30 712	2 263	1 668	1 696	1 636	877	37 357
Gotlands	3 454	2 673	2 630	2 832	2 786	..	5 924	30 368	—	2 042	1 438	1 421	1 611	1 089	36 343
Blekinge	4 674	4 116	3 150	3 486	3 164	..	7 037	26 941	30 269	2 469	2 014	1 686	1 661	—	45 188
Kristianstads	5 046	4 190	3 249	3 737	3 704	..	7 537	30 956	29 364	2 852	2 043	2 166	1 947	1 219	43 335
Malmöhus	5 223	4 383	3 923	4 336	4 218	..	7 815	36 406	31 531	2 922	1 902	2 187	1 686	1 416	42 536
Hallands	4 829	3 985	3 239	3 711	3 757	..	7 509	34 351	—	2 246	2 190	1 695	1 864	818	39 272
Göteborgs o Bohus	4 135	3 123	2 877	3 302	3 080	..	6 433	24 824	—	1 785	2 007	1 836	1 821	—	—
Älvsborgs	4 156	3 061	2 879	3 186	2 945	..	6 344	26 847	—	1 793	2 045	1 757	1 641	—	—
Skaraborgs	4 5753	565	3 365	3 585	3 559	..	6 529	31 395	—	2 016	2 023	1 782	1 759	—	—
Värmlands	3 204	2 653	2 678	2 629	2 637	..	4 438	23 043	—	1 116	1 624	1 301	1 655	—	—
Örebro	4 033	3 580	3 124	3 381	3 196	..	6 102	25 693	—	1 915	1 814	1 565	1 645	—	—
Västmanlands	4 167	3 760	3 526	3 563	3 459	..	6 060	20 494	—	1 597	1 925	1 571	1 754	—	—
Kopparbergs	3 074	2 085	2 776	2 645	2 610	..	5 150	23 067	—	—	1 400	1 504	1 645	—	—
Gävleborgs	2 956	2 809	2 684	2 568	2 407	..	5 155	21 251	—	—	—	1 354	1 497	—	—
Västernorrlands	—	—	—	2 363	2 164	..	4 372	20 705	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	2 401	2 322	..	4 738	21 081	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	2 215	2 373	..	4 043	21 482	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	2 079	1 996	..	4 087	18 446	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>															
Götalands södra slättbygder	5 229	4 400	3 931	4 277	4 118	..	7 660	34 960	31 883	3 116	2 169	2 211	1 875	1 832	43 196
— mellanbygder	4 173	3 881	3 095	3 431	3 277	..	6 756	32 282	30 304	2 631	1 915	1 738	1 622	1 546	39 793
— norra slättbygder	4 708	3 785	3 570	3 710	3 522	..	6 290	31 191	—	2 427	2 116	2 029	1 809	—	—
Svealands slättbygder	4 188	3 619	3 320	3 441	3 223	..	5 813	23 697	—	1 927	1 950	1 842	1 711	—	—
Götalands skogsbygder	4 228	3 213	3 062	3 189	2 931	..	6 760	29 392	30 578	2 487	2 037	1 901	1 702	—	38 857
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 943	3 131	2 910	2 719	2 700	..	5 147	23 292	—	2 175	1 757	1 718	1 589	—	—
Nedre Norrland	2 680	..	..	2 416	2 282	..	4 683	21 199	—	..	..	..	1 473	—	—
Övre Norrland	..	..	..	2 188	2 234	..	4 097	20 383	..	..	..	..	..	—	—
<i>Hela riket</i>															
1982	4 504	3 780	3 373	3 370	3 193	..	5 905	29 177	30 280	2 734	1 912	1 782	1 748	1 286	41 883
1981	4 435	3 698	3 339	3 331	3 138	..	5 751	28 932	29 846	2 756	1 911	1 858	1 742	1 345	41 448
1980	4 411	3 644	3 303	3 305	3 104	2 817	5 724	28 782	29 447	2 768	1 929	1 927	1 739	1 397	41 015
1979	4 545	3 559	3 295	3 293	3 111	2 799	5 793	28 235	28 477	2 820	1 945	1 866	1 741	1 330	41 023
1978	4 415	3 479	3 213	3 219	3 047	2 748	5 755	28 268	27 699	2 844	1 946	1 935	1 724	1 304	40 731

¹ För spannmål avses skörd med 15%, för slättevall skörd med 16,5% och för oljeväxter skörd med 18% vattenhalt. — ² Avser skörd från arealer utan bevattningsmöjlighet.

— ³ Uppgifter för blandsäd 1981 och 1982 saknas.

Källa: SCB, skördeskadeskyddet.

Normskörd

För de flesta grödorna beräknas normskördarna för län med hjälp av multipel regressionsanalys baserad på skördestatistik för perioden 1922 till året före aktuellt skördeår (årsväxt- och skörderapporter fram t o m 1957 – se avsnitt 8.3 – och därefter objektiv skördeuppskattning).

Beräkningarna är så utformade att genomsnittsskördarna under perioden med objektiv skördeuppskattning och hektarskördeutvecklingen under hela perioden bestämmer normskördens storlek.

För oljeväxterna saknas användbara data från tiden före 1956. Normskördarna för dessa växtslag har därför bestämts som enkla medeltal av hektarskördarna för perioden 1956 (våröljeväxter) och 1957 (höstöljeväxter) till året före aktuellt skördeår ökade med den beräknade skördeökningen från periodens mitt. Normskörden för sockerbetor har på motsvarande sätt bestämts med ledning av uppgifter för perioden 1956–1981. Beräkningarna baseras på data från SOI och från lantbruksregistret respektive från SSA.

De framräknade normskördarna för län differentieras på skördeområden med hjälp av särskilda relationstal. För sockerbetor beräknas dock normskördarna direkt för skördeområden.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande skördeområdenas aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (spannmål, vall och potatis) samt från SOI (öljeväxter) och SSA (sockerbetor).

Priser

För brödsäd, oljeväxter, potatis för stärkelse och råspnit och sockerbetor beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från s k inlösenpriser eller motsvarande per den 1 november 1982 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet och eventuell torkningskostnad. För korn och havre beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från den genomsnittliga noteringen per den 1 november 1982 och med

motsvarande justeringar. För potatis för stärkelse och råspnit beräknas priset, inom Kalmar, Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län, på uppgifter om kvaliteten, vilka erhållits från AB Skånebrännerier och Sveriges Stärkelseproducenters Förening. Inom övriga län sätts priset lika med priset på matpotatis.

Normpriset för matpotatis beräknas med utgångspunkt från det s k mittpriiset medan det aktuella priset utgör ett vägt medeltal av jordbruksnämndens noteringar för månaderna oktober t o m januari. De genomsnittliga hantlings- och fraktkostnaderna för foderpotatis beaktas vid värderingen av ej konsumtionsduglig potatis. Denna värderas dock till noll kronor i de delar av landet där den i allmänhet inte används. För foderpotatis och vallhö beaktas fodervärdet vid värderingen. Vid höga vallskördar reduceras dock det aktuella priset för den del av skörden som överstiger normskörden med mer än 10 procent.

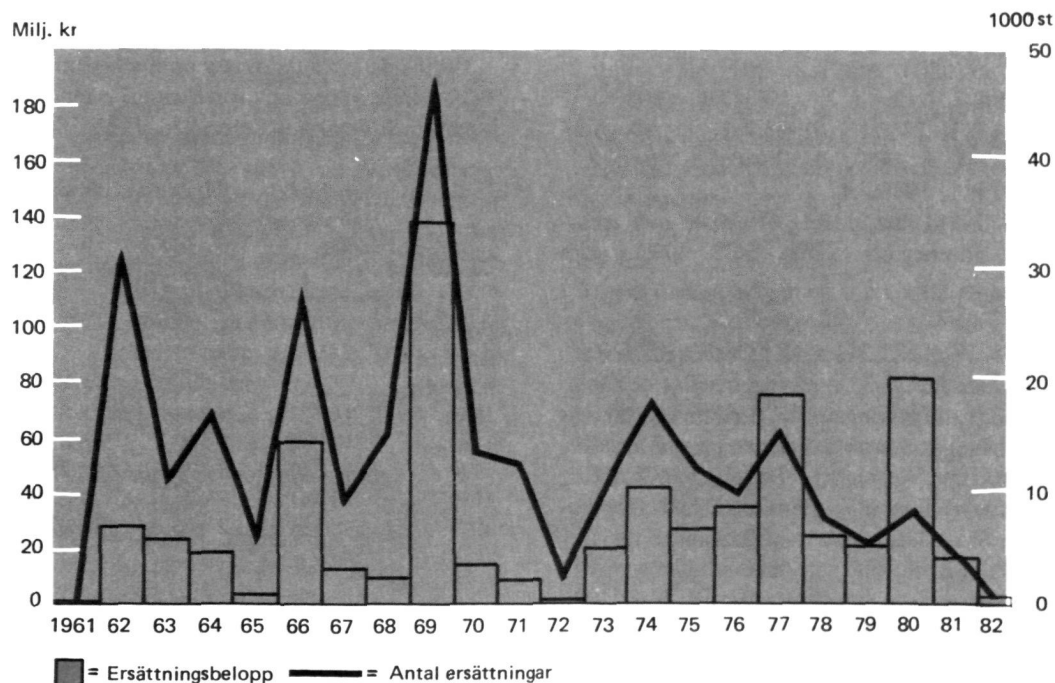
Självrisk

Enligt bestämmelserna skall företagaren själv svara för en viss del av de förluster som uppstår vid skördeskada. Denna del, självrisk, framräknas med ledning av områdesvis bestämda skördevariationer samt uppgifter om vilka grödor som odlas på företaget och om grödornas areal. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid företaget, dels av företagets geografiska läge. Företag med ensidig växtodling får högre självrisk än företag med mångsidig odling. Odlas grödor som inte är odlingssäkra i området blir självriskens också högre än om för området säkra grödor odlas. Självriskens är så avvägd att den i genomsnitt för samtliga företag i riket är 15,5% av normskördevärdet.

Tillfälliga åtgärder vid 1982 års ersättningsberäkningar

Arealer där vårsådden måst köras upp har beaktats individuellt inom några skördeområden i Hallands och Älvsborgs län.

Arealer där vallskörden totalskadats har beaktats individuellt i östra och södra Götaland samt arealer där potatisskörden totalskadats i några skördeområden i Tornedalen. Ett

Diagram 9 Utbetalda ersättningsbelopp och antal ersättningar i skördeskadeskyddet 1961-1982

tillfälligt skördeområde skapades av delar av tre skördeområden i Hallands och Älvsborgs län.

Skördeskadeskyddets finansiering

För finansiering av skördeskadeskyddet finns en särskild skördeskadefond, som förvaltas av jordbruksnämnden. Fonden uppgick vid årsskiftet 1982/83 till ca 540 milj kronor. Fonden har byggts upp av medel från staten och jordbruket. Budgetåret 1982/83 tillfördes fonden endast räntemedel (66,1 milj kr).

Resultat

För skördeskador på 1982 års skörd utbetalades som *tabell 96* visar 2,87 milj kronor till 616 företag, dvs i genomsnitt 4 670 kronor per företag eller 244 kronor per hektar. 42 procent av ersättningsbeloppet gick till Hal-

lands län. Skördeskadeersättningarnas omfattning sedan skördeskadeskyddet infördes 1961 framgår av *diagram 9* och 1982 års normskördar av *tabell 97*.

Det aktuella skördevärdet i jordbruket i löpande priser för perioden 1974–1982 för de företag, grödor och arealer som ingår i skördeskadeskyddet (cirka 95,5% av åkerarealen) lämnas i följande tablå.

År	Aktuellt skördevärde	
	Milj kronor	Kr/ha
1982	12 887	4 562
1981	10 742	3 839
1980	9 040	3 205
1979	7 783	2 771
1978	7 799	2 749
1977	6 896	2 433
1976	6 580	2 315
1975	5 800	2 051
1974	6 234	2 183

Bibliografi

Skördevärde-, skördeskade- och ersättningsstatistik /årligen sedan 1972/. SCB. SM J 1973:12 och 13, 1974:20 och 21, 1975:22 och 23, 1976:7.1 och 7.2, 1977:6.1 och 6.2, 1978:8.1 och 8.2, 1979:7.1, 1980:8.1, 1981:9.1, 1982:8.1, 1983:7.1 ... Appendix till SM J 1979:7.1, 1980:8.1, 1981:9.1, 1982:8.1, 1983:7.1.

Skördeskadeskyddet. Principer och metoder. Promemorior från SCB 1978:3 och 1983:1.

8.11 HAGELSKADEFÖRSÄKRING

Hagelskadeförsäkring är en frivillig och individuell försäkringsform. Ersättning lämnas för hagelskador på utestående grödor för vilka försäkring tecknats. Hagelskadeförsäkring meddelas f n av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, och av Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget, ömsesidigt.

Försäkringens utformning

Försäkringen kan tecknas för flertalet grödor. Den kan utformas med eller utan självrisk. I det senare fallet skall försäkringen omfatta samtliga försäkringsbara grödor.

Försäkringsperioden omfattar tiden 1 april – 31 mars. Försäkringen gäller ej för höst-sådda grödor det år då grödorna är sådda och ej heller för skador som träffat stråsäd och oljeväxter efter den 1 november.

Redovisning

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året influtna premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså tagits varken till mottagen eller till avgiven återförsäkring.

Resultat

För år 1982 var 692 337 hektar åker fördelade på 20 670 avtal försäkrade i Jordbrukets Försäkringsbolag.

I följande tablå redovisas premieinkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för hagelskadeförsäkring åren 1978–1982.

	<i>Jordbrukets Försäkrings- bolag</i>	<i>Allmänna Hagel- skade-För- säkrings- bolaget</i>	<i>Summa</i>
<i>Premie- inkomster, 1 000 kr</i>			
1982	14 527	4 343	18 870
1981	12 972	3 100	16 072
1980	11 210	3 171	14 381
1979	10 551	2 674	13 225
1978	8 381	2 490	10 871
<i>Skadeut- betalningar, 1 000 kr</i>			
1982	18 693	5 200	23 893
1981	3 699	930	4 629
1980	12 115	1 913	14 028
1979	4 423	1 318	5 741
1978	12 467	2 230	14 697
<i>Försäkrings- bestånd, milj kr</i>			
1982	2 897	843	3 740
1981	2 738	716	3 454
1980	2 439	679	3 118
1979	2 248	628	2 876
1978	2 168	598	2 766

Bibliografi

Årsredovisning /årligen sedan 1890/. Jordbrukets Försäkringsbolag.

Allmänna Hagelskade-Försäkringsbolaget Verksamhetsberättelse /årligen sedan 1900/.

8.12 MARKKARTERAD AREAL

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se avsnitt 8.5) genomförde SCB 1977 en undersökning av markkarterade arealer i jordbruket. Med markkartering avses en undersökning som omfattar jordprovtagning och analys av markens innehåll av fosfor och kalium samt av dess pH-värde. Vanligen upprättas på grundval av undersökningsresultaten en s k markkarta, dvs en skifteskarta med speciella noteringar om markens näringsinnehåll m m. Till markkarteringen, som av jordbrukaren beställs genom lantbruksnämnden, hör i allmänhet också en utvärdering av undersökningsresultaten.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

I undersökningen ingick alla provytegårdar 1977, cirka 12 950, i de objektiva skördeuppskattningarna. För dessa inhämtades uppgifter om åkerarealen i sin helhet, endast delvis eller ej alls var markkarterad. Dessutom inhämtades uppgifter om förekomst av och tidpunkt

för senaste markkartering för cirka 28 500 spannmålsfält och cirka 9 500 slåttervallsfält. Informationen insamlades från lantbrukarna i samband med provtagarnas besök på gårdarna under våren 1977.

På basis av erhållna uppgifter gjordes skattningar av markkarterade arealer enligt de metoder som tillämpas i de objektiva skördeuppskattningarna.

Bortfall

På grund av nedläggning och uppdelning samt vägran från jordbrukaren att medverka utgick cirka 500 gårdar ur undersökningen.

Resultat

Tabell 98 visar markkarteringens omfattning 1977. Där framgår bl a att mindre än 50% av åkerarealen då var markkarterad

Bibliografi

Rapporter från de objektiva skördeuppskattningarna. Markkarterade åker-, spannmåls- och slåttervallsarealer 1977. SCB. SM J 1979:8.1. Appendix till SM J 1979:8.1.

Tabell 98 Markkarteringens omfattning år 1977

Extent of soil surveyed area in 1977

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Åkerareal i procent på företag efter markkarteringens omfattning			Markkarterad areal i procent av grödarealen						
	Helt karte-rad	Delvis karte-rad	Ej karte-rad	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Summa spann-mål	Slätter-vall
<i>Län</i>										
Stockholms	24	25	51	54	42	51	46	39	45	32
Uppsala	42	12	46	61	61	65	49	43	51	35
Södermanlands	37	18	45	57	56	52	52	48	48	45
Östergötlands	38	13	49	57	56	51	52	37	48	33
Jönköpings	21	19	60	48	30	42	42	38	38	30
Kronobergs	17	18	65	..	..	46	38	34	35	24
Kalmar	26	12	62	45	26	48	41	30	39	26
Gotlands	34	16	50	48	83	50	49	43	48	42
Blekinge	59	6	35	79	85	74	67	72	72	49
Kristianstads	54	9	37	79	78	68	63	62	64	48
Malmöhus	58	18	24	77	72	72	67	72	70	49
Hallands	52	10	38	83	55	52	66	61	62	48
Göteborgs o Bohus	20	13	67	39	30	15	33	28	31	22
Älvsborgs	24	16	60	71	42	49	45	39	42	22
Skaraborgs	30	11	59	49	53	37	40	35	39	24
Värmlands	25	16	59	52	27	46	49	41	46	22
Örebro	23	32	40	65	59	51	53	45	52	34
Västmanlands	43	21	36	72	65	62	56	51	58	49
Kopparbergs	17	21	62	46	..	65	36	34	36	28
Gävleborgs	19	20	61	32	..	..	35	36	36	28
Västernorrlands	9	20	71	..	..	..	30	37	30	19
Jämtlands	10	18	72	—	—	—	23	13	21	18
Västerbottens	5	24	71	..	—	—	24	26	24	14
Norrbottnens	15	31	54	—	—	—	47	34	45	40
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	63	14	23	78	76	73	72	73	73	62
Götalands mellanbygder	45	14	41	60	69	62	56	53	57	43
Götalands norra slättbygder	37	13	50	56	56	47	49	40	48	31
Svealands slättbygder	37	19	44	61	59	57	52	47	54	39
Götalands skogsbygder	21	15	64	41	31	34	40	34	35	26
Mellersta Sveriges skogsbygder	18	18	64	40	62	34	37	29	33	22
Nedre Norrland	12	21	67	32	..	..	31	34	30	22
Övre Norrland	8	25	67	..	—	—	29	29	29	23
<i>Hela riket</i>	33	17	50	60	61	56	50	42	50	31

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

9 Husdjursskötsel. Animalieproduktion

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>	<i>Diagram</i>
9.1 Antal husdjur	99—106	10
9.2 Antal företag med husdjur	107—114	11
9.3 Kontrollverksamheter	115—126	—
9.4 Djursjukdomar	127	—
9.5 Galtar och betäckta suggor	128	—
9.6 Slakt	129—131	—
9.7 Produktion. Försörjnings- balanser	132—137	—
9.8 Husdjursförsäkringar	138	—
9.9 Pälsdjursskötsel	—	—
9.10 Biodling	—	—

9.1 ANTAL HUSDJUR

Statistik över antalet husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 har dessutom inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1982 företag vid vilka det den 10 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Statistik över antalet renar baseras på renlängderna.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

Uppgifter från lantbruksregistret om husdjursbeståndet 1982 redovisas i *tabellerna 99—106* samt i *diagram 10*.

Av tabellerna framgår bl a att antalet svin vid företag med stora djurbesättningar och li-

ten åkerareal ökat kraftigt jämfört med 1981. Antalet broiler vid sådana företag hade däremot minskat något.

Vidare framgår att vid företag med mer än 2 hektar åker antalet mjölkkor ökat med cirka 4 400 från 1981 och 1982 utgjorde 34 procent av antalet nötkreatur. Även antalet får hade ökat, med omkring 7 procent, särskilt i Götalands skogsbygder samt på mindre gårdar. Antalet svin hade däremot minskat.

En större andel än tidigare år av nötkreatur fanns vid företag med stora besättningar. 34 procent av antalet nötkreatur fanns sålunda vid besättningar med 25 mjölkkor eller mer. 1981 var motsvarande andel cirka 32 procent.

I nedanstående tablå redovisas antalet getter och killingar vid företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret år 1982. Man bör observera att ett relativt stort antal getter torde finnas vid företag med högst 2 hektar åker.

Tabell 99 Antal svin och höns vid företag med högst 2,0 hektar åker och minst 250 svin respektive 1 000 höns (inklusive kycklingar) år 1982

Number of pigs and fowls at holdings not exceeding 2.0 hectares of arable land and with at least 250 pigs and 1 000 fowls or chickens respectively in 1982

Område	Svin					Höns och kycklingar			
	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 måna- der och däröver	Under 3 måna- der			Av värp- ras	Broiler	
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	84	2 505	24 571	18 825	45 985	382 269	247 998	145 000	775 267
Götalands mellanbygder	31	1 078	11 271	5 023	17 403	264 272	189 700	622 646	1 076 618
Götalands norra slättbygder	24	594	11 541	6 056	18 215	211 810	305 060	76 000	592 870
Svealands slättbygder	24	812	2 822	3 504	7 162	299 401	80 555	231 000	610 956
Götalands skogsbygder	21	563	21 096	3 469	25 149	402 150	372 840	255 000	1 029 990
Mellersta Sveriges skogsbygder	5	128	582	451	1 166	31 555	78 640	—	110 195
Nedre Norrland	3	56	251	175	485	26 496	39 824	—	66 320
Övre Norrland	—	—	—	—	—	58 280	44 990	—	103 270
<i>Hela riket</i>									
1982	192	5 736	72 134	37 503	115 565	1 676 233	1 359 607	1 329 646	4 365 486
1981	226	4 579	74 057	27 707	106 569	1 655 161	1 119 430	1 564 627	4 339 218
1980	153	3 465	70 370	22 113	96 101	1 705 216	1 127 803	1 717 565	4 550 584
1979	151	3 348	68 280	17 983	89 762	1 647 674	1 143 567	1 487 510	4 278 751
1978	139	3 022	69 414	22 589	95 164	1 611 153	1 205 327	1 295 519	4 111 999

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

<i>Produktionsområden</i>	<i>Antal getter och killingar</i>	<i>Område; typ av sameby</i>	<i>Antal byar</i>	<i>Antal renar</i>
Götalands södra slättbygder	95	Jämtlands län		
Götalands mellanbygder	199	Fjällsameby	12	34 700
Götalands norra slättbygder	143	Västerbottens län		
Svealands slättbygder	251	Fjällsameby	6	37 500
Götalands skogsbygder	538	Skogssameby	1	4 200
Mellersta Sveriges skogsbygder	346	Norrbottnens län		
Nedre Norrland	2 584	Fjällsameby	15	104 400
Övre Norrland	1 305	Skogssameby	9	32 500
Hela riket	5 461	Koncessionssameby	9	14 000
		Hela riket	52	227 300

I de Statistiska meddelanden som ges ut med uppgifter ur lantbruksregistret finns även uppgifter om antalet husdjur kommunvis.

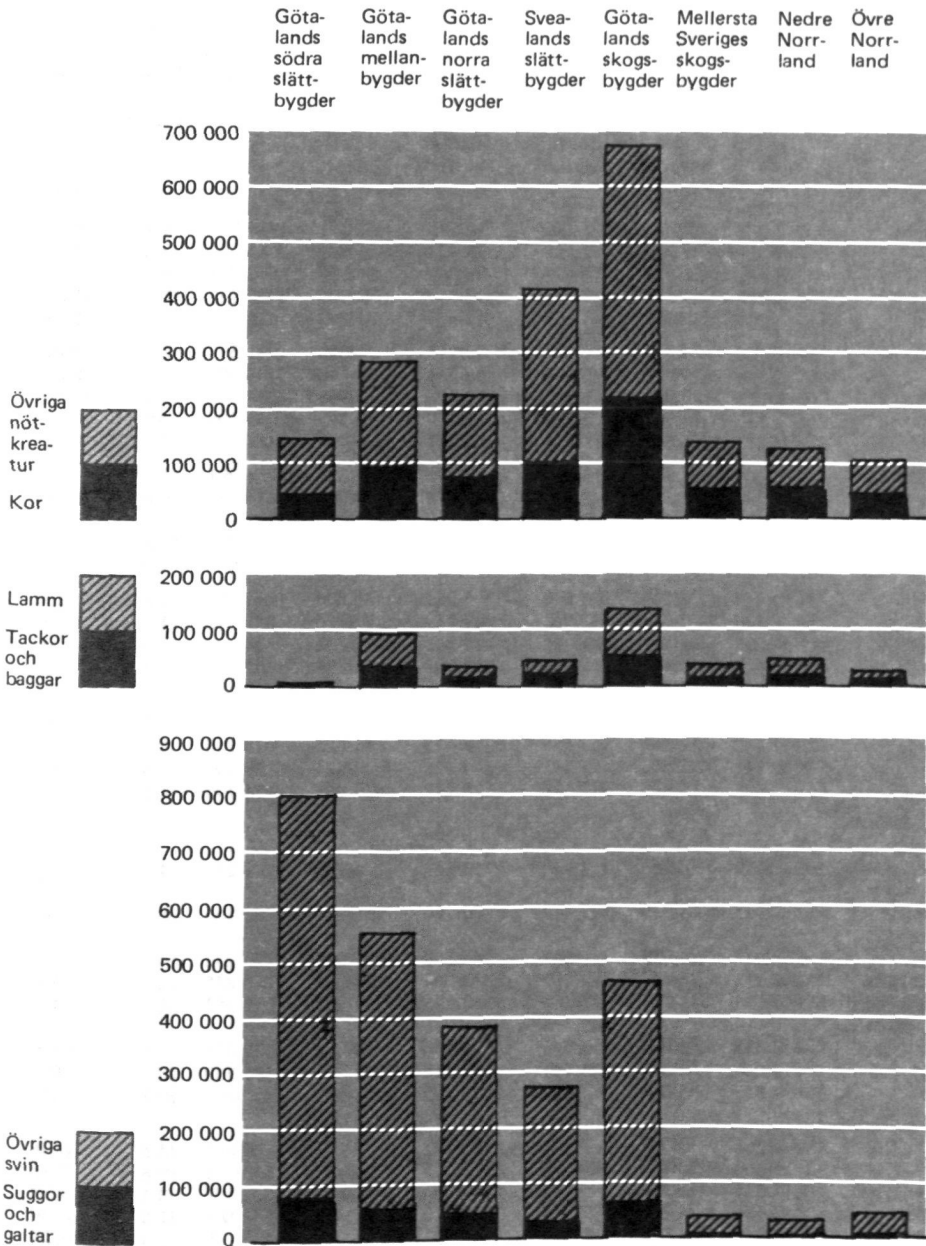
Uppgifter om antalet samebyar och antalet renar enligt senast tillgängliga uppgifter, 1981, framgår av tabblån nedan.

Bibliografi

Källor

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årigen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3, 1979:6.3, 1980:5.3, 1981:5.3, 1982:7.1, 1983:6.3 ...

Diagram 10 **Antal husdjur av olika slag inom produktionsområden 1982**
 Avser företag med mer än 2 hektar åker

Källa: Tabell 101 ligger till grund för figurerna

Tabell 100 Antal husdjur år 1982
Number of livestock in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Hästar ¹	Nötkreatur				Summa	Får	
		Kor		Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år		Tackor och baggar	Lamm
		För mjölk- produk- tion	För upp- födning av kalvar					
<i>Län</i>								
Stockholms	2 232	12 877	2 235	10 343	11 491	36 946	5 898	8 982
Uppsala	1 429	23 317	2 107	17 421	20 909	63 754	3 833	5 731
Södermanlands	1 491	26 227	2 404	21 859	21 798	72 288	5 800	8 832
Östergötlands	2 288	40 384	3 184	37 799	38 745	120 112	12 420	17 048
Jönköpings	3 302	45 309	3 967	45 424	41 502	136 202	8 147	11 415
Kronobergs	2 907	24 816	4 414	27 117	25 030	81 377	7 123	9 917
Kalmar	2 556	50 487	3 727	46 554	44 140	144 908	19 158	28 033
Gotlands	2 055	20 936	1 522	22 526	19 968	64 952	25 895	37 164
Blekinge	1 357	10 802	2 932	11 520	11 345	36 599	2 505	3 547
Kristianstads	4 512	43 190	11 786	57 821	49 106	161 903	5 525	7 721
Malmöhus	6 609	33 929	10 007	45 030	37 325	126 291	3 502	4 372
Hallands	3 230	36 399	3 859	39 388	36 091	115 737	6 495	8 909
Göteborgs o Bohus	2 661	20 483	1 964	19 193	18 372	60 012	4 763	6 422
Älvsborgs	4 823	48 353	3 382	40 620	40 764	133 119	12 127	16 892
Skaraborgs	4 334	54 874	3 433	52 790	56 833	167 930	7 606	10 461
Värmlands	2 419	22 124	679	14 051	17 806	54 660	8 214	10 631
Örebro	1 346	19 044	1 043	13 759	17 366	51 212	4 683	6 454
Västmanlands	1 078	14 541	1 011	10 743	12 302	38 597	2 104	3 196
Kopparbergs	1 303	18 179	513	10 704	13 098	42 494	4 526	6 645
Gävleborgs	1 968	20 507	496	12 688	14 742	48 433	6 029	8 878
Västernorrlands	1 637	18 911	299	10 297	12 721	42 228	7 782	12 180
Jämtlands	1 547	17 162	438	10 625	11 625	39 850	5 772	8 991
Västerbottens	911	26 662	283	15 018	21 828	63 791	5 858	8 018
Norrbottnens	606	15 676	79	8 449	9 952	34 156	2 145	2 314
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	5 999	38 086	7 818	50 389	44 980	141 273	4 335	5 615
Götalands mellanbygder	7 365	85 919	13 419	96 140	86 917	282 395	38 917	55 440
Götalands norra slättbygder	5 977	73 223	5 223	66 700	75 089	220 235	13 640	18 871
Svealands slättbygder	7 552	94 487	8 519	73 054	84 775	260 835	21 760	32 554
Götalands skogsbygder	20 394	220 013	26 864	222 575	201 930	671 382	54 968	77 496
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 435	53 009	2 341	35 658	39 471	130 479	14 567	19 350
Nedre Norrland	5 046	54 841	1 068	32 118	37 732	125 759	19 612	29 972
Övre Norrland	1 833	45 611	512	25 105	33 965	105 193	10 111	13 455
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	6 962	7 557	4 116	15 197	14 035	40 905	25 877	34 946
5,1 – 10,0	11 860	34 886	10 070	45 905	42 854	133 715	35 419	48 912
10,1 – 20,0	12 521	115 267	13 011	104 035	100 643	332 956	39 159	55 755
20,1 – 30,0	7 006	124 775	7 745	101 810	97 473	331 803	21 514	30 730
30,1 – 50,0	8 341	178 982	9 560	145 847	141 860	476 249	21 934	32 224
50,1 – 100,0	7 089	141 107	10 356	123 641	131 546	406 650	18 422	26 975
Över 100,0	4 822	62 615	10 906	65 304	76 448	215 273	15 345	22 871
<i>Hela riket</i>								
1982		665 189	65 764	601 739	604 859	1 937 551	177 670	252 413
1981	58 601	660 795	70 582	610 917	596 514	1 938 808	166 544	236 667
1980	..	655 738	70 916	613 818	594 550	1 935 022	161 043	230 586
1979	..	653 244	71 149	603 670	582 775	1 910 838	158 381	224 178
1978	..	649 597	68 552	594 544	579 298	1 891 991	161 124	226 113

¹ Avser 1976.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning: bortfall 0,1%).

Svin						Höns och kycklingar			
Summa	Galtar	Suggor	Övriga svin		Summa	Höns	Kycklingar		Summa
			3 månader och däröver	Under 3 månader			Av värpras	Broiler	
14 880	96	2 010	21 061	8 632	31 799	192 962	7 011	3 600	203 573
9 564	447	9 592	21 850	35 586	67 475	138 995	48 050	—	187 045
14 632	284	6 889	24 446	28 838	60 457	79 684	29 706	15 500	124 890
29 468	503	11 013	59 695	48 256	119 467	623 606	164 477	8 515	796 598
19 562	227	4 696	12 373	17 478	34 774	105 371	22 743	60	128 174
17 040	260	5 556	19 214	22 419	47 449	85 580	76 434	51 600	213 614
47 191	472	11 741	49 538	48 259	110 010	256 423	73 350	80 700	410 473
63 059	348	8 016	31 069	36 749	76 182	122 565	56 880	197 200	376 645
6 052	208	4 458	44 232	31 827	80 725	174 172	17 849	528 000	720 021
13 246	1 682	47 070	235 439	207 486	491 677	287 339	71 382	822 875	1 181 596
7 874	2 494	53 764	214 892	222 635	493 785	372 788	70 071	197 765	640 624
15 404	1 447	41 440	143 145	179 592	365 624	649 670	338 208	303 520	1 291 398
11 185	171	4 350	12 456	18 784	35 761	144 029	52 440	60	196 529
29 019	493	11 887	35 458	47 338	95 176	209 840	41 373	98 230	349 443
18 067	1 225	29 260	110 679	129 850	271 014	462 337	106 820	315 510	884 667
18 845	187	3 666	20 311	15 600	39 764	47 251	8 264	75	55 590
11 137	163	3 790	19 068	18 595	41 616	103 229	36 139	45 710	185 078
5 300	258	6 126	24 030	24 444	54 858	91 258	18 806	24 000	134 064
11 171	68	1 178	4 843	4 484	10 573	75 673	31 756	60	107 489
14 907	87	1 510	6 501	5 681	13 779	23 072	2 214	—	25 286
19 962	75	1 517	3 977	5 835	11 404	85 109	12 180	90	97 379
14 763	34	628	2 304	2 804	5 770	19 921	7 289	—	27 210
13 876	212	4 017	15 614	14 459	34 302	32 306	1 000	—	33 306
4 459	23	704	3 386	3 033	7 146	21 052	732	—	21 784
9 950	3 015	76 460	390 519	339 177	809 171	869 056	303 265	671 605	1 843 926
94 357	2 256	53 600	249 756	250 742	556 354	376 776	187 479	1 111 780	1 876 035
32 511	1 704	40 627	169 976	180 501	392 808	1 016 197	254 202	341 285	1 611 684
54 314	1 321	30 073	120 710	123 562	275 666	594 477	122 511	88 675	805 663
132 464	2 505	61 553	155 040	236 541	455 639	955 945	341 475	479 185	1 776 605
33 917	239	4 397	17 736	16 776	39 148	194 025	52 693	450	247 168
49 584	189	3 443	12 824	13 827	30 283	143 761	31 766	90	175 617
23 566	235	4 725	19 020	17 538	41 518	53 995	1 783	—	55 778
60 823	163	4 901	6 074	17 818	28 956	143 514	103 702	323 835	571 051
84 331	560	15 790	23 157	63 253	102 760	492 288	143 377	117 475	753 140
94 914	2 014	52 398	79 524	200 917	334 853	786 088	218 204	431 310	1 435 602
52 244	2 008	49 992	119 588	193 385	364 973	519 184	145 161	232 685	897 030
54 158	3 100	69 813	244 089	283 115	600 117	811 451	207 871	635 515	1 654 837
45 397	2 541	55 400	355 792	259 380	673 113	752 433	240 184	429 410	1 422 027
38 216	1 078	26 584	307 357	160 796	495 815	899 274	236 675	522 840	1 658 789
430 083	11 464	274 878	1 135 581	1 178 664	2 600 587	4 404 232	1 295 174	2 693 070	8 392 476
403 211	11 739	277 505	1 164 811	1 162 787	2 616 842	4 180 275	1 245 730	2 854 745	8 280 750
391 629	11 779	274 784	1 183 434	1 148 099	2 618 096	4 231 936	1 507 817	2 901 865	8 641 618
382 559	12 048	281 719	1 132 920	1 177 611	2 604 298	4 256 787	1 215 654	2 927 856	8 400 297
387 237	12 124	282 508	1 147 754	1 162 835	2 605 221	4 122 253	1 370 744	1 987 362	7 480 359

Tabell 101 Antal nötkreatur efter mjölkkobesättningarnas storlek år 1982

Number of cattle by size of stocks of milk cows in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal mjölkkor							Summa
	0	1 – 3	4 – 9	10 – 24	25 – 49	50 – 74	Över 74	
<i>Län</i>								
Stockholms	10 438	186	1 214	9 098	9 600	3 143	3 267	36 946
Uppsala	16 312	380	2 604	23 286	14 570	4 371	2 231	63 754
Södermanlands	15 891	169	1 060	14 481	24 049	7 105	9 533	72 288
Östergötlands	28 413	940	3 114	34 011	34 366	10 815	8 453	120 112
Jönköpings	30 782	2 294	10 656	55 387	31 209	4 431	1 443	136 202
Kronobergs	25 200	1 330	7 590	29 654	14 799	1 459	1 345	81 377
Kalmar	26 917	1 198	6 385	47 174	48 558	9 674	5 002	144 908
Gotlands	12 370	520	4 048	27 344	16 264	3 125	1 281	64 952
Blekinge	13 057	239	2 264	12 841	5 514	1 308	1 376	36 599
Kristianstads	55 359	908	9 492	47 418	31 811	7 211	9 704	161 903
Malmöhus	42 240	1 068	7 094	35 848	27 897	5 382	6 762	126 291
Hallands	28 098	1 350	7 719	41 597	27 499	6 629	2 845	115 737
Göteborgs o Bohus	16 614	1 492	6 377	22 725	10 786		2 018	60 012
Älvsborgs	35 002	2 397	12 035	49 848	26 875	4 255	2 707	133 119
Skaraborgs	43 456	1 955	5 678	48 764	49 807	10 509	7 761	167 930
Värmlands	10 972	1 632	6 073	15 695	11 104	5 348	3 836	54 660
Örebro	12 646	470	2 774	15 509	13 703	2 107	4 003	51 212
Västmanlands	10 431	272	1 274	11 888	10 202	2 273	2 257	38 597
Kopparbergs	6 527	1 330	4 030	14 571	12 829	2 401	806	42 494
Gävleborgs	7 294	794	6 269	20 759	10 241	2 305	771	48 433
Västernorrlands	5 512	1 550	8 137	16 800	7 614	1 622	993	42 228
Jämtlands	5 806	971	5 421	16 566	9 417		1 669	39 850
Västerbottens	7 489	2 192	13 054	26 051	13 044		1 961	63 791
Norrbottens	2 959	777	3 652	10 869	13 621	1 695	583	34 156
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	44 907	1 111	7 372	38 198	29 935	9 124	10 626	141 273
» mellanbygder	71 994	1 731	12 954	90 277	78 698	15 708	11 033	282 395
» norra slättbygder	58 481	2 399	8 511	63 051	61 196	15 643	10 954	220 235
Svealands slättbygder	66 602	1 579	8 477	72 625	70 390	21 483	19 679	260 835
Götalands skogsbygder	174 432	9 965	51 852	251 210	145 542	23 677	14 704	671 382
Mellersta Sveriges skogsbygder	24 393	2 402	10 952	43 521	33 776	7 951	7 484	130 479
Nedre Norrland	17 457	3 630	19 118	49 713	28 471	5 026	2 344	125 759
Övre Norrland	11 519	3 597	18 778	39 589	27 371	3 398	941	105 193
<i>Hela riket</i>								
1982	469 785	26 414	138 014	648 184	475 379	102 010	77 765	1 937 551
1981	473 360	31 207	152 185	669 376	443 448	94 608	74 624	1 938 808
1980	476 101	34 937	168 274	684 872	415 573	86 875	68 390	1 935 022
1979	462 914	40 385	182 985	694 091	383 778	79 535	67 150	1 910 838
1978	454 599	47 277	197 978	697 822	357 281	70 964	66 070	1 891 991

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 102 Antal får¹ efter besättningsstorlek år 1982

Number of sheep by size of stocks in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)					
	1-9	10-24	25-49	50-99	Över 99	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	523	1 276	1 317	1 301	1 481	5 898
Uppsala	631	1 181	899		1 122	3 833
Södermanlands	595	1 145	1 301	1 317	1 442	5 800
Östergötlands	907	2 034	2 889	2 921	3 669	12 420
Jönköpings	1 151	2 221	1 879	1 375	1 521	8 147
Kronobergs	994	1 766	1 675	1 578	1 110	7 123
Kalmar	1 048	2 694	3 272	3 888	8 256	19 158
Gotlands	729	3 355	5 485	6 851	9 475	25 895
Blekinge	475	777	627		626	2 505
Kristianstads	1 459	1 619	1 255		1 192	5 525
Malmöhus	1 135	886	895		586	3 502
Hallands	1 907	2 121	1 155	657	655	6 495
Göteborgs o Bohus	1 332	1 660	755	575	441	4 763
Älvsborgs	2 402	3 997	2 764	1 427	1 537	12 127
Skaraborgs	1 857	2 155	1 697	1 178	719	7 606
Värmlands	1 803	2 674	1 929	927	881	8 214
Örebro	711	1 299	931	1 046	696	4 683
Västmanlands	398	554	630		522	2 104
Kopparbergs	1 094	1 658	1 133		641	4 526
Gävleborgs	1 139	2 208	891	1 207	584	6 029
Västernorrlands	1 375	2 910	1 591	609	1 297	7 782
Jämtlands	989	2 013	1 062	1 038	670	5 772
Västerbottens	2 242	2 346		1 270		5 858
Norrbottns	685	861		599		2 145
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	1 714	1 261	617		743	4 335
» mellanbygder	2 105	5 292	7 546	8 609	15 365	38 917
» norra slättbygder	2 605	3 306	3 015	2 596	2 118	13 640
Svealands slättbygder	2 558	5 090	5 125	4 730	4 257	21 760
Götalands skogsbygder	8 346	14 462	12 674	9 555	9 931	54 968
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 172	4 643	2 989	2 289	1 474	14 567
Nedre Norrland	3 613	7 424	3 632	2 492	2 451	19 612
Övre Norrland	3 468	3 932	1 630		1 081	10 111
<i>Hela riket</i>						
1982	27 581	45 410	37 228	31 570	36 121	177 910
1981	25 713	41 285	34 377	29 927	35 452	166 754
1980	25 442	40 892	32 354	28 888	33 467	161 043
1979	25 740	40 052	32 994	26 596	32 999	158 381
1978	25 936	39 390	32 225	26 984	36 589	161 124

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 103 Antal svin efter besättningsstorlek år 1982

Number of pigs by size of stocks in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal svin							
	1—2	3—9	10—24	25—99	100—249	250—499	Över 499	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	40	125	464	2 375	3 274	4 716	21 525	32 519
Uppsala	144	631	1 974	11 400	20 094	11 120	23 251	68 614
Södermanlands	59	227	548	5 706	10 151	12 219	33 499	62 409
Östergötlands	132	420	1 220	9 869	16 278	20 658	76 522	125 099
Jönköpings	399	965	2 433	8 222	8 642	6 282	9 269	36 212
Kronobergs	277	861	2 737	8 861	10 293	8 599	17 829	49 457
Kalmar	387	802	2 082	9 010	19 733	22 894	57 759	112 667
Gotlands	211	865	2 719	9 854	21 455	14 291	27 170	76 565
Blekinge	208	454	1 222	5 496	7 478	13 387	62 357	90 602
Kristianstads	226	1 765	9 349	72 394	99 073	94 750	237 358	514 915
Malmöhus	149	1 372	8 915	84 066	129 863	89 158	205 549	519 072
Hallands	229	1 485	7 926	62 643	98 111	78 011	139 318	387 723
Göteborgs o Bohus	176	719	2 265	7 745	10 136	5 755	8 965	35 761
Älvsborgs	394	1 301	4 849	19 749	20 263	20 520	28 100	95 176
Skaraborgs	181	1 061	5 952	37 526	65 717	56 230	129 480	296 147
Värmlands	387	252	604	3 829	6 808	7 565	20 319	39 764
Örebro	69	136	666	3 029	6 461	9 648	22 302	42 311
Västmanlands	109	327	664	6 265	9 777	11 191	29 181	57 514
Kopparbergs	205	321	471	1 532	2 315	2 925	3 970	11 739
Gävleborgs	457	434	536	2 238	1 987	4 257	4 355	14 264
Västernorrlands	244	171	287	1 127	2 249	3 602	3 724	11 404
Jämtlands	133	60	206	925	964	1 655	1 827	5 770
Västerbottens	232	478	1 608	4 745	5 727	9 770	11 742	34 302
Norrbottnens	35	52	71	420	569	612	5 387	7 146
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	139	1 403	8 999	104 311	188 726	172 568	379 010	855 156
» mellanbygder	522	2 598	11 251	75 570	116 523	102 395	264 898	573 757
» norra slättbygder	265	1 558	7 610	50 237	81 341	79 067	201 945	422 023
Svealands slättbygder	380	1 473	4 384	30 345	53 229	52 872	140 145	282 828
Götalands skogsbygder	1 990	6 367	23 614	104 016	118 872	75 876	150 053	480 788
Mellersta Sveriges skogsbygder	626	632	1 103	5 503	8 041	6 784	17 625	40 314
Nedre Norrland	870	719	1 114	3 851	4 390	9 871	9 953	30 768
Övre Norrland	291	534	1 693	5 193	6 296	10 382	17 129	41 518
<i>Hela riket</i>								
1982	5 083	15 284	59 768	379 026	577 418	509 815	1 180 758	2 727 152 ¹
1981	5 362	15 799	64 035	403 212	584 133	516 630	1 134 240	2 723 411
1980	6 191	18 476	67 606	422 704	591 107	508 838	1 099 275	2 714 197
1979	7 278	20 595	75 541	456 427	609 116	491 788	1 033 315	2 694 060
1978	8 395	22 894	84 304	491 784	610 191	476 777	1 006 040	2 700 385

¹ Varav 2 600 587 vid företag med mer än 2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 104 Antal höns¹ efter besättningsstorlek år 1982

Number of fowls by size of stocks in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Område	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)					
	1 – 49	50 – 199	200 – 999	1 000 – 4 999	Över 4 999	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	6 660	5 575	9 504	12 557	210 066	244 362
Uppsala	10 113	10 625	15 191	16 050	124 616	176 595
Södermanlands	7 814	9 646	10 355	7 200	192 217	227 232
Östergötlands	16 842	14 006	11 700	71 519	591 774	705 841
Jönköpings	34 425	7 984	6 512	11 900	67 100	127 921
Kronobergs	16 853	6 060	5 930	29 387	43 350	101 580
Kalmar	24 388	10 065	10 910	39 310	210 900	295 573
Gotlands	6 528	3 207	3 460	48 720	80 122	142 037
Blekinge	7 048	4 492	12 470	20 840	243 922	288 772
Kristianstads	22 150	14 460	14 768	48 370	296 291	396 039
Malmöhus	25 579	18 791	27 417	81 301	616 157	769 245
Hallands	14 955	22 067	55 073	188 178	617 342	897 615
Göteborgs o Bohus	18 416	14 918	11 100	28 895	98 700	172 029
Älvsborgs	33 093	17 889	17 555	26 850	169 070	264 457
Skaraborgs	24 225	27 572	33 366	94 754	434 255	614 172
Värmlands	9 336	5 610	7 125	13 200	37 780	73 051
Örebro	8 260	10 900	12 095	15 964	84 958	132 177
Västmanlands	5 998	9 588	15 022	30 150	59 600	120 358
Kopparbergs	3 805	2 768	8 150	11 000	57 246	82 969
Gävleborgs	4 438	3 755	3 379	13 500	—	25 072
Västernorrlands	4 510	1 505	3 644	25 650	54 000	89 309
Jämtlands	3 444	1 667	2 110	15 200	—	22 421
Västerbottens	2 676	1 880	7 225	11 525	48 000	71 306
Norrbottnens	552	400	2 750	36 630	—	40 332
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	25 988	29 400	63 600	184 053	948 284	1 251 325
» mellanbygder	34 179	18 603	23 215	126 238	638 813	841 048
» norra slättbygder	35 170	39 172	45 389	142 881	965 395	1 228 007
Svealands slättbygder	37 856	45 837	64 912	85 121	660 152	893 878
Götalands skogsbygder	143 368	69 142	75 052	214 002	856 531	1 358 095
Mellersta Sveriges skogsbygder	20 169	13 711	15 835	35 950	139 915	225 580
Nedre Norrland	11 810	6 988	8 833	53 050	89 576	170 257
Övre Norrland	3 568	2 577	9 975	29 425	66 730	112 275
<i>Hela riket</i>						
1982	312 108	225 430	306 811	870 720	4 365 396	6 080 465 ²
1981	336 312	244 568	315 679	871 757	4 067 120	5 835 436
1980	360 752	259 461	331 955	944 425	4 040 559	5 937 152
1979	395 567	295 502	365 535	918 127	3 929 730	5 904 461
1978	436 471	327 048	384 155	1 030 381	3 555 351	5 733 406

¹ Avser höns exklusive kycklingar. — ² Varav 4 404 232 vid företag med mer än 2,0 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 105 Antal husdjur per 100 hektar åker år 1982

Number of livestock per 100 hectares of arable land in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Nötkreatur			Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar
	Kor	Övriga nötkreatur	Summa		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	
<i>Län</i>								
Stockholms	15,2	21,9	37,1	14,9	2,1	29,8	31,9	204,5
Uppsala	15,8	23,8	39,6	5,9	6,2	35,7	41,9	116,3
Södermanlands	20,1	30,7	50,8	10,3	5,0	37,5	42,5	87,9
Östergötlands	19,7	34,6	54,3	13,3	5,2	48,8	54,0	360,4
Jönköpings	51,0	89,9	140,9	20,2	5,1	30,9	36,0	133,7
Kronobergs	48,3	86,2	134,5	28,2	9,6	68,8	78,4	353,2
Kalmar	40,0	66,9	106,9	34,8	9,0	72,2	81,2	302,8
Gotlands	26,8	50,8	77,6	75,3	10,0	81,0	91,0	450,0
Blekinge	35,6	59,4	95,0	15,7	12,1	197,5	209,6	1 869,7
Kristianstads	29,8	58,1	87,9	7,2	26,5	240,4	266,9	641,4
Malmöhus	14,2	26,7	40,9	2,6	18,2	141,8	160,0	207,6
Hallands	31,9	59,9	91,8	12,2	34,0	256,0	290,0	1 024,7
Göteborgs o Bohus	31,6	52,8	84,4	15,7	6,4	43,9	50,3	276,3
Älvsborgs	31,8	50,0	81,8	17,8	7,6	50,9	58,5	214,6
Skaraborgs	20,4	38,3	58,7	6,3	10,7	84,0	94,7	309,1
Värmlands	18,1	25,4	43,5	15,0	3,1	28,6	31,7	44,3
Örebro	17,1	26,4	43,5	9,5	3,3	32,0	35,3	157,1
Västmanlands	11,6	17,2	28,8	4,0	4,8	36,2	41,0	100,2
Kopparbergs	27,6	35,2	62,8	16,5	1,8	13,8	15,6	159,0
Gävleborgs	26,3	34,4	60,7	18,7	2,0	15,3	17,3	31,7
Västernorrlands	30,1	36,1	66,2	31,3	2,5	15,4	17,9	152,6
Jämtlands	36,9	46,7	83,6	31,0	1,4	10,7	12,1	57,1
Västerbottens	29,9	40,9	70,8	15,4	4,7	33,4	38,1	37,0
Norrbottens	33,5	39,1	72,6	9,5	1,5	13,6	15,1	46,3
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	12,9	26,7	39,6	2,8	22,3	204,6	226,9	517,0
» mellanbygder	30,0	55,2	85,2	28,5	16,9	151,0	167,9	566,0
» norra slättbygder	16,8	30,5	47,3	7,0	9,1	75,3	84,4	346,2
Svealands slättbygder	15,3	23,4	38,7	7,5	4,7	36,2	40,9	119,5
Götalands skogsbygder	43,2	74,3	117,5	23,2	11,2	68,6	79,8	311,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,9	33,7	58,6	15,2	2,1	15,5	17,6	111,1
Nedre Norrland	30,5	38,0	68,5	27,0	2,0	14,5	16,5	95,7
Övre Norrland	31,8	40,7	72,5	16,2	3,4	25,2	28,6	38,4
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	15,2	38,0	53,2	79,0	6,6	31,0	37,6	741,8
5,1 – 10,0	24,1	47,7	71,8	45,3	8,8	46,4	55,2	404,4
10,1 – 20,0	32,3	51,7	84,0	24,0	13,7	70,7	84,4	362,0
20,1 – 30,0	34,7	52,1	86,8	13,7	13,6	81,9	95,5	234,8
30,1 – 50,0	30,6	46,7	77,3	8,8	11,8	85,7	97,5	268,8
50,1 – 100,0	21,4	36,0	57,4	6,4	8,2	86,8	95,0	200,6
Över 100,0	12,6	24,3	36,9	6,5	4,7	80,2	84,9	284,1
<i>Hela riket</i>								
1982	24,8	40,9	65,7	14,6	9,7	78,4	88,1	284,5
1981	24,9	41,1	66,0	13,7	9,8	79,2	89,0	281,9
1980	24,6	40,9	65,5	13,3	9,7	79,0	88,7	292,8
1979	24,5	40,1	64,6	12,9	9,9	78,1	88,0	283,8
1978	24,2	39,5	63,7	13,0	9,9	77,7	87,6	251,6

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /1968–1970 och 1972–1975; uppgifter för naturliga jordbruksområden. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:27 och 33, 1971:15, 1973:17 (med uppgifter om antalet getter fördelat på län), 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34,

1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Andra undersökningar

Jordbruksstatistiska uppgifter för län åren 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956, 1961, 1966 och 1968–1973 enligt länsindelningen 1974-01-01. SCB. SM J 1974:39.

Tabell 106 Antal mjölkkor efter enskilda företagares ålder och efter besättningsstorlek år 1982

Number of milk cows by age of holders and by size of stocks in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holding of more than 2.0 hectares of arable land

Företagare- kategori; ålder	Besättningsstorlek, antal mjölkkor							Summa
	1–3	4–9	10–24	25–49	50–74	75–99	Över 99	
<i>Enskilda företagare</i>								
Under 30 år	135	2 689	19 936	14 612	1 251	80	—	38 703
30–39 år	451	6 316	57 663	59 672	10 681	2 761	2 736	140 280
40–49 år	719	9 364	67 406	54 755	11 188	1 859	1 575	146 866
50–54 år	670	8 758	46 424	28 273	5 440	1 336	2 188	93 089
55–59 år	846	12 111	49 630	25 558	4 681	1 239	2 242	96 307
60–64 år	1 269	13 392	39 085	17 555	3 059	1 073	1 148	76 581
65–74 år	2 146	10 453	15 520	5 816	1 869	503	1 290	37 597
Över 74 år	684	1 895	2 112	658	392	—	235	5 976
Okänd ålder	22	190	767	686	266	83	540	2 554
<i>Övriga företagare- kategorier¹</i>	427	1 555	3 843	5 400	4 722	2 478	8 811	27 236
<i>Summa</i>								
1982	7 369	66 723	302 386	212 985	43 549	11 412	20 765	665 189
1981	8 417	73 255	310 628	197 462	40 551	10 845	19 637	660 795
1980	9 463	80 805	317 295	183 667	36 926	9 635	17 947	655 738
1979	11 194	88 820	323 216	169 819	33 792	9 696	16 707	653 244
1978	13 466	96 284	325 399	158 199	30 202	9 512	16 535	649 597

¹ Inklusive okänd företagarekategori.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

9.2 ANTAL FÖRETAG MED HUSDJUR

Statistik över antalet företag med husdjur har sedan 1968 erhållits från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 har dessutom årligen inhämtats uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1982 företag vid vilka det den 10 juni fanns minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Uppgifter om pälsdjursskötsel och biodling redovisas i avsnitt 9.9 respektive 9.10.

Resultat

Uppgifter om antal företag med husdjur av olika slag den 10 juni 1982 redovisas i *tabellerna 107–114*. I *diagram 11* illustreras dessutom förändringen under perioden 1966–1981 i antalet företag med husdjur.

Under 1982 fanns nötkreatur vid 57 procent av företagen med mer än 2 hektar åker. Mjölkkor fanns vid cirka 35 procent, får exkl lamm vid cirka 9 procent, svin vid cirka 20 procent och höns vid cirka 19 procent av dessa företag. För samtliga djurslag utom får har dessa andelar minskat något under senare år. Denna minskning gäller främst för företag med små besättningar, medan andelen företag med större besättningar däremot ökat något. 1982 hade cirka 11 procent av företagen med nötkreatur 25 mjölkkor eller mer. 27 procent av företagen med svin hade 100 svin eller mer.

I nedanstående tablå återfinns vissa uppgifter för 1979 om antal företag med flera djurslag. Uppgifterna avser företag med mer än 2 hektar åker och företag med stora djurbesättningar.

Slag av företag	Med enbart nöt, får, svin respektive höns	Med även andra djurslag	Summa
<i>Företag med nötkreatur</i>			
Utan mjölkkor	12 947	13 756	26 703
Med 1 – 9 mjölkkor	9 890	9 437	19 327
« 10 – 24 »	10 152	10 846	20 998
« över 24 mjölkkor	3 792	2 323	6 115
Summa	36 781	36 362	73 143
<i>Företag med får och lamm</i>			
Utan får	25	103	128
Med 1 – 9 får exkl lamm	1 658	4 167	5 825
Med 10 – 24 får exkl lamm	1 318	1 408	2 726
Med över 24 får exkl lamm	765	809	1 574
Summa	3 766	6 487	10 253
<i>Företag med svin</i>			
Med 1 – 9 svin	644	8 122	8 766
» 10 – 24 »	436	4 289	4 725
» 25 – 99 »	1 705	6 820	8 525
» över 99 svin	2 902	3 541	6 443
Summa	5 687	22 772	28 459
<i>Företag med höns och kycklingar</i>			
Utan höns	253	937	1 190
Med 1 – 49 höns ¹	2 078	18 569	20 647
» 50 – 199 »	654	3 066	3 720
» över 199 höns ¹	656	928	1 584
Summa	3 641	23 500	27 141

¹ Exkl kycklingar.

I tablå på s 180 redovisas de genomsnittliga besättningsstorlekarna vid företag med respektive djurslag och med mer än 2 hektar åker eller med stora djurbesättningar åren 1980–1982.

Tabell 107 Antal företag med husdjur år 1982
 Number of holdings with livestock in 1982

Företagsstorlek; område	Totala antalet företag	Antalet företag med				
		Nöt- kreatur	Därav med mjölkkor	Får exkl lamm	Svin	Höns exkl kyck- lingar
Företag med mer än 2,0 hektar åker						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	9 311	4 103	1 967	592	4 709	2 053
» mellanbygder	10 841	7 314	4 352	1 236	4 180	2 347
» norra slättbygder	13 021	6 027	3 716	992	2 769	2 447
Svealands slättbygder	14 921	6 903	4 420	1 146	1 956	2 621
Götalands skogsbygder	34 862	25 679	14 373	3 372	7 147	9 560
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 056	5 051	3 414	1 109	804	1 401
Nedre Norrland	12 628	6 216	4 504	1 414	993	923
Övre Norrland	9 710	5 218	3 914	1 117	614	358
<i>Hela riket</i>						
1982	116 350	66 511	40 660	10 978	23 172	21 710
1981	115 136	68 052	42 334	10 234	24 270	22 106
1980	117 882	70 503	44 143	10 125	26 017	23 436
1979	120 631	73 143	46 440	10 125	28 459	25 951
1978	124 001	75 916	48 758	10 256	30 903	28 531
Företag med högst 2,0 hektar åker och minst 250 svin eller 1 000 höns exkl kycklingar						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	43	29
» mellanbygder	..	..	..	..	27	13
» norra slättbygder	..	..	..	..	19	23
Svealands slättbygder	..	..	..	..	11	21
Götalands skogsbygder	..	..	..	..	17	44
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	1	5
Nedre Norrland	..	..	..	..	1	7
Övre Norrland	..	..	..	..	—	7
<i>Hela riket</i>						
1982	..	..	..	..	119	149
1981	..	..	..	..	123	159
1980	..	..	..	..	105	167
1979	..	..	..	..	95	164
1978	..	..	..	..	100	169

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 108 Antal företag med respektive utan nötkreatur efter besättningsstorlek år 1982

Number of holdings with or without cattle by size of stocks in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med nötkreatur; besättningsstorlek, antal mjölkkor									Företag utan nötkreatur
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	Summa	
<i>Län</i>										
Stockholms	365	31	92	292	146	21	7	6	960	1 164
Uppsala	648	52	189	735	229	33	6	3	1 895	1 753
Södermanlands	537	14	73	415	339	55	13	19	1 465	1 167
Östergötlands	1 081	78	208	945	470	79	15	15	2 891	2 062
Jönköpings	2 027	232	723	1 547	414	32	3	3	4 981	1 149
Kronobergs	1 810	168	545	875	201	9	5	1	3 614	981
Kalmar	1 443	125	1 272	411	632	68	8	12	3 971	1 289
Gotlands	561	49	224	661	213	24	4	2	1 738	899
Blekinge	860	41	164	389	79	10	2	2	1 547	583
Kristianstads	2 533	116	556	1 262	406	48	13	16	4 950	2 442
Malmöhus	1 907	100	405	911	357	38	6	15	3 739	4 283
Hallands	1 675	174	518	1 152	344	46	7	5	3 921	2 091
Göteborgs o Bohus	1 238	202	490	727	155	13	1	—	2 826	1 795
Älvsborgs	2 295	362	972	1 605	405	35	7	5	5 686	3 707
Skaraborgs	1 657	188	381	1 361	678	76	10	12	4 363	4 606
Värmlands	694	292	565	543	167	39	6	9	2 315	3 910
Örebro	590	77	215	504	206	15	10	6	1 623	1 829
Västmanlands	469	39	96	403	166	17	2	6	1 198	1 787
Kopparbergs	471	249	351	472	184	20	2	2	1 751	1 996
Gävleborgs	606	140	480	696	160	19	1	2	2 104	2 315
Västernorrlands	668	303	710	595	116	13	4	2	2 411	2 282
Jämtlands	549	185	452	576	143	12	2	—	1 919	1 676
Västerbottens	877	392	987	845	194	13	2	—	3 310	2 560
Norrbottens	290	137	313	375	201	14	2	1	1 333	1 513
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	2 136	108	417	986	363	60	11	22	4 103	5 208
» mellanbygder	2 962	163	751	2 283	1 005	111	21	18	7 314	3 527
» norra slättbygder	2 311	278	607	1 839	842	115	18	17	6 027	6 994
Svealands slättbygder	2 483	196	640	2 296	1 054	159	38	37	6 903	8 018
Götalands skogsbygder	11 306	1 200	3 664	7 287	1 995	172	26	29	25 679	9 183
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 637	438	953	1 426	508	62	12	15	5 051	6 005
Nedre Norrland	1 712	705	1 589	1 723	432	42	8	5	6 216	6 412
Övre Norrland	1 304	658	1 499	1 318	496	28	4	1	5 218	4 492

Storleksgrupp, hektar åker

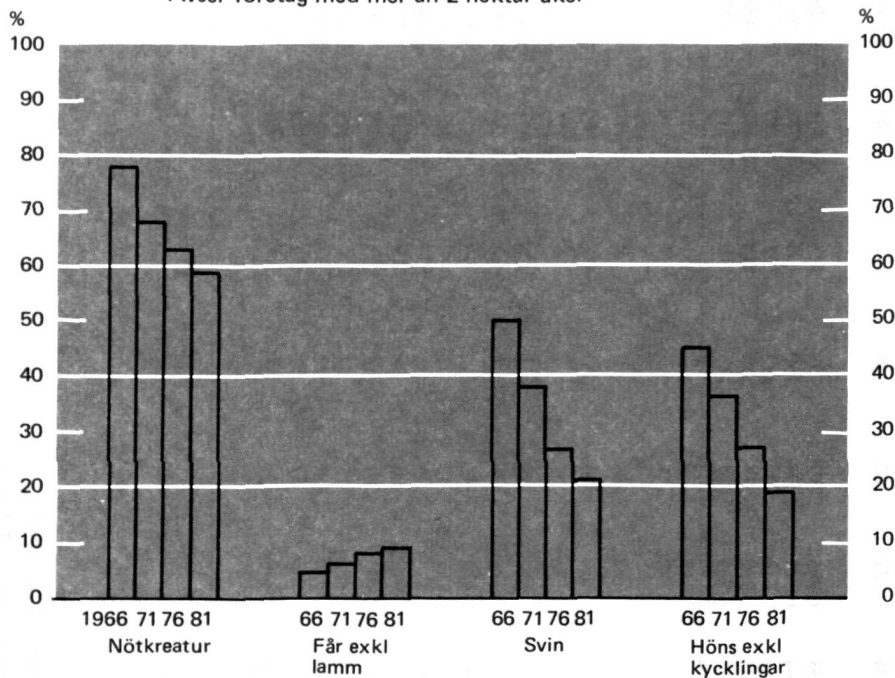
2,1 – 5,0	4 348	1 334	821	42	3	—	—	—	6 548	13 796
5,1 – 10,0	6 927	1 366	3 508	860	4	—	—	—	12 665	11 766
10,1 – 20,0	6 306	702	4 215	5 773	168	2	2	—	17 168	9 555
20,1 – 30,0	2 927	201	1 126	5 826	799	12	1	—	10 892	4 431
30,1 – 50,0	2 693	104	363	5 167	2 597	71	3	1	10 999	4 744
50,1 – 100,0	1 896	35	81	1 416	2 683	342	33	6	6 492	3 953
Över 100,0	754	4	6	74	351	322	99	137	1 747	1 594

Hela riket

1982	25 851	3 746	10 120	19 158	6 605	749	138	144	66 511	49 839
1981	25 718	4 317	11 169	19 764	6 124	694	130	136	68 052	47 084
1980	26 360	4 841	12 344	20 368	5 714	636	115	125	70 503	47 379
1979	26 703	5 716	13 611	20 998	5 302	584	113	116	73 143	47 488
1978	27 158	6 917	14 789	21 335	4 965	523	113	116	75 916	48 085

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Diagram 11 Antal företag med husdjur av olika slag 1966-1981. Procent
Avser företag med mer än 2 hektar åker

Djurslag	1980	1981	1982
Mjölkkor	14,9	15,6	16,4
Nötkreatur inklu- sive mjölkkor	27,4	28,5	29,1
Får exklusive lamm	15,9	16,3	16,2
Suggor och galtar	15,1	16,1	16,4
Övriga svin (3 mån och däröver)	81,3	83,9	87,2
Höns exklusive kycklingar	252	262	294

I följande tablå, som bygger på tabell 114, redovisas antalet företag med suggor och galtar fördelat efter antalet mjölkkor vid respektive företag år 1982.

Antal mjölkkor vid företaget	Antal företag med suggor och galtar
0	5 101
1 – 9	1 812
10 – 24	3 947
25 – 49	927
Över 49	110
Summa	11 897

Bibliografi

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur /årligen fr o m 1977; uppgifter för kommuner/. SCB. SM J 1978:6.3, 1979:6.3, 1980:5.3, 1981:5.3, 1982:7.1, 1983:6.3 ...

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjursbesättningarnas storleksfördelning /1968–1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:28 och 34, 1971:16, 1973:18, 1974:15, 1975:15 och 1976:5.5.

Rapporter från lantbrukets företagsregister. Husdjur, antal /uppgifter om företag med stora djurbesättningar 1970 och 1972–1975. Föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1971:15, 1973:17, 1974:14, 1975:14 och 1976:5.4.

Lantbruksräkningen /1971 och 1976; uppgifter för kommuner/. SCB.

Tabell 109 Antal företag med får¹ efter besättningsstorlek år 1982
Number of holdings with sheep by size of stocks in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal får (exklusive lamm)						Summa
	1—9	10—24	25—49	50—99	100—199	Över 199	
<i>Län</i>							
Stockholms	108	83	39	20	10	1	261
Uppsala	134	79	28	14	2	—	257
Södermanlands	126	74	39	20	9	1	269
Östergötlands	176	132	83	46	13	6	456
Jönköpings	265	144	58	20	10	1	498
Kronobergs	209	122	48	22	6	1	408
Kalmar	204	173	100	55	30	13	575
Gotlands	132	211	159	100	41	15	658
Blekinge	105	52	18	8	1	—	184
Kristianstads	373	108	39	7	2	1	530
Malmöhus	325	61	26	5	2	—	419
Hallands	456	145	35	11	4	—	651
Göteborgs o Bohus	289	114	23	9	3	—	438
Älvsborgs	519	267	88	23	9	1	907
Skaraborgs	459	148	55	19	6	—	687
Värmlands	363	194	58	15	4	2	636
Örebro	152	89	28	15	4	1	289
Västmanlands	85	39	19	7	1	—	151
Kopparbergs	215	110	34	7	1	—	367
Gävleborgs	242	150	26	19	5	—	442
Västernorrlands	299	198	48	10	6	2	563
Jämtlands	204	138	32	16	5	—	395
Västerbottens	500	174	22	7	1	—	704
Norrbottens	156	61	14	2	—	—	233
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	479	86	19	6	2	—	592
» mellanbygder	473	337	221	124	56	25	1 236
» norra slättbygder	619	226	94	40	11	3	993
Svealands slättbygder	547	341	154	74	25	5	1 146
Götalands skogsbygder	1 814	966	382	145	55	10	3 372
Mellersta Sveriges skogsbygder	654	318	92	35	9	1	1 109
Nedre Norrland	745	505	108	39	15	2	1 414
Övre Norrland	765	287	49	14	2	—	1 117
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	1 726	828	141	20	—	—	2 715
5,1— 10,0	1 519	889	314	66	3	1	2 792
10,1— 20,0	1 130	604	310	139	41	2	2 226
20,1— 30,0	545	246	107	87	38	5	1 028
30,1— 50,0	595	195	100	73	40	11	1 014
50,1— 100,0	427	190	88	54	31	12	802
Över 100,0	154	114	59	38	22	14	401
<i>Hela riket</i>							
1982	6 096	3 066	1 119	477	175	45	10 978
1981	5 736	2 790	1 039	454	169	47	10 235
1980	5 740	2 768	979	437	158	43	10 125
1979	5 825	2 726	982	398	146	48	10 125
1978	5 988	2 695	966	396	159	52	10 256

¹ Avser får exklusive lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 110 Antal företag med respektive utan svin efter besättningsstorlek år 1982

Number of holdings with or without pigs by size of stocks in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Företag med svin; besättningsstorlek, antal svin							Företag utan svin
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-249	250-499	Över 499	Summa
<i>Län</i>								
Stockholms	27	23	30	41	21	12	20	174
Uppsala	91	114	123	204	132	32	23	719
Södermanlands	36	42	37	101	65	35	24	340
Östergötlands	89	78	80	171	102	59	67	646
Jönköpings	259	195	159	161	55	18	10	857
Kronobergs	181	168	185	167	66	23	21	811
Kalmar	248	158	127	162	121	64	64	944
Gotlands	134	159	174	189	133	43	26	858
Blekinge	149	86	78	106	51	39	47	556
Kristianstads	139	310	568	1 338	632	256	196	3 439
Malmöhus	99	232	527	1 519	840	254	182	3 653
Hallands	147	268	485	1 121	626	224	139	3 010
Göteborgs o Bohus	121	134	142	161	64	18	13	653
Älvsborgs	265	234	309	383	135	61	30	1 417
Skaraborgs	118	197	365	691	432	154	120	2 077
Värmlands	275	54	38	67	42	21	28	525
Örebro	47	28	43	54	39	25	26	262
Västmanlands	64	67	45	108	61	31	30	406
Kopparbergs	130	65	32	30	14	8	4	283
Gävleborgs	301	94	33	46	14	10	6	504
Västernorrlands	176	37	21	22	15	10	5	286
Jämtlands	99	16	13	18	6	5	3	160
Västerbottens	157	96	101	98	37	28	16	533
Norrbottens	23	14	4	8	4	2	4	59
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	86	238	532	1 820	1 205	482	346	4 709
» mellanbygder	340	467	690	1 422	736	292	233	4 180
» norra slättbygder	173	280	473	912	531	221	179	2 769
Svealands slättbygder	237	277	282	535	341	145	139	1 956
Götalands skogsbygder	1 315	1 209	1 490	1 990	774	216	153	7 147
Mellersta Sveriges skogsbygder	417	124	71	102	50	20	20	804
Nedre Norrland	608	163	75	78	29	26	14	993
Övre Norrland	199	111	106	107	41	30	20	614
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 - 5,0	585	247	219	210	49	8	6	1 324
5,1 - 10,0	948	630	687	802	164	23	14	3 268
10,1 - 20,0	962	900	1 304	2 184	712	137	53	6 252
20,1 - 30,0	418	500	701	1 573	774	229	87	4 282
30,1 - 50,0	323	423	577	1 448	1 123	454	217	4 565
50,1 - 100,0	123	149	206	656	762	437	405	2 738
Över 100,0	16	20	25	93	123	144	322	743
<i>Hela riket</i>								
1982	3 375	2 869	3 719	6 966	3 707	1 432	1 104	23 172
1981	3 588	2 967	3 996	7 424	3 769	1 452	1 074	24 270
1980	4 137	3 473	4 238	7 836	3 862	1 439	1 032	26 017
1979	4 880	3 886	4 725	8 525	3 976	1 393	979	28 364
1978	5 678	4 373	5 268	9 224	3 989	1 330	941	30 803

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 111 Antal företag med höns¹ efter besättningsstorlek år 1982

Number of holdings with fowls by size of stocks in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exklusive kycklingar)						
	0	1-49	50-199	200-999	1 000-4 999	Över 4 999	Summa
<i>Län</i>							
Stockholms	18	311	71	17	7	9	433
Uppsala	34	487	133	41	6	8	709
Södermanlands	17	361	115	28	4	2	527
Östergötlands	36	789	175	31	20	28	1 079
Jönköpings	101	1 959	112	16	3	4	2 195
Kronobergs	67	960	83	14	9	4	1 137
Kalmar	93	1 338	129	29	11	9	1 609
Gotlands	19	329	38	7	18	5	416
Blekinge	42	403	60	29	10	11	555
Kristianstads	87	1 207	198	38	13	8	1 551
Malmöhus	155	1 353	239	63	31	16	1 857
Hallands	62	775	258	124	67	35	1 321
Göteborgs o Bohus	64	919	195	25	13	9	1 225
Älvsborgs	91	1 769	222	45	12	10	2 149
Skaraborgs	88	1 123	339	87	39	25	1 701
Värmlands	25	519	69	15	2	2	632
Örebro	31	408	124	33	6	6	608
Västmanlands	14	267	116	38	13	3	451
Kopparbergs	16	196	37	19	5	3	276
Gävleborgs	26	234	45	12	6	—	323
Västernorrlands	2	302	21	10	8	4	367
Jämtlands	15	228	21	6	2	1	273
Västerbottens	16	195	25	17	5	1	259
Norrbottnens	5	40	4	6	4	1	60
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	139	1 313	351	143	64	43	2 053
» mellanbygder	165	1 810	242	56	52	22	2 347
» norra slättbygder	110	1 637	479	117	53	51	2 447
Svealands slättbygder	108	1 740	552	161	37	23	2 621
Götalands skogsbygder	478	7 870	914	183	69	46	9 560
Mellersta Sveriges skogsbygder	65	1 108	168	40	13	7	1 401
Nedre Norrland	56	726	90	27	17	7	923
Övre Norrland	23	268	33	23	9	2	358
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1- 5,0	175	2 431	229	42	12	5	2 894
5,1- 10,0	228	3 754	465	73	34	16	4 570
10,1- 20,0	282	4 459	754	208	64	30	5 797
20,1- 30,0	149	2 476	513	127	55	21	3 341
30,1- 50,0	166	2 208	493	157	78	40	3 142
50,1- 100,0	112	997	314	114	57	48	1 642
Över 100,0	32	147	61	29	14	41	324
<i>Hela riket</i>							
1982	1 144	16 472	2 829	750	314	201	21 710
1981	1 170	17 800	3 061	764	303	178	23 276
1980	1 184	18 869	3 239	809	341	178	24 620
1979	1 123	20 647	3 718	891	335	186	26 900
1978	1 437	22 734	4 104	949	390	172	29 786

¹ Avser företag med höns exklusive kycklingar.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1%).

Tabell 112 Antal företag efter mjölkkobesättningarnas storlek år 1981 och 1982

Number of holdings by number of milk cows in 1981 and 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1981 eller 1982

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1981 or 1982

Storleksgrupp, hektar åker; besättnings- storlek år 1981	Storleksgrupp, hektar åker, besättningsstorlek år 1982										Summa
	Högst 2,0 hek- tar åker	Mer än 2,0 hektar åker									
		Utan nöt- krea- tur	Med nötkreatur, antal mjölkkor								
			0	1—3	4—9	10—24	25—49	50—74	75—99	Över 99	
Högst 2,0 hektar åker	—	3 983	895	97	107	63	25	4	1	1	5 176
Mer än 2,0 hektar åker											
Utan nötkreatur	2 592	42 759	1 449	62	103	115	43	6	1	1	47 131
Med nötkreatur											
0 mjölkkor	699	2 374	21 829	400	161	178	39	9	1	1	25 691
1— 3 »	171	335	841	2 579	363	21	2	—	—	1	4 313
4— 9 »	211	279	493	566	8 458	1 153	6	1	—	1	11 168
10—24 »	142	184	274	39	917	17 196	1 009	2	1	—	19 764
25—49 »	35	62	27	4	9	428	5 404	154	1	—	6 124
50—74 »	6	6	8	—	—	4	77	550	40	4	695
75—99 »	—	4	1	—	1	—	1	23	86	14	130
Över 99 »	1	5	1	—	—	—	—	1	7	122	137
Summa	3 857	49 991	25 818	3 747	10 119	19 158	6 606	750	138	145	120 329

Tabell 113 Antal företag efter suggbesättningarnas storlek år 1974 och 1975

Number of holdings by number of sows in 1974 and 1975

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker år 1974 eller 1975

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land in 1974 or 1975

Besättnings- storlek år 1974, antal sugor	Besättningsstorlek år 1975, antal sugor					
	0	1—9	10—19	20—49	Över 49	Summa
0	..	1 513	120	65	13	1 711
1—9	2 458	15 376	921	40	1	18 796
10—19	155	514	3 164	485	—	4 318
20—49	73	18	273	2 469	101	2 934
Över 49	9	1	1	87	485	583
Summa	2 695	17 422	4 479	3 146	600	28 342

Tabell 114 Antal företag efter storleken av besättningarna av mjölkcor respektive av sugor och galtar år 1982

Number of holdings by number of milk cows and by number of sows and boars in 1982

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker och företag med stora djurbesättningar (se texten)

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land or with large stocks of animals

Besättningsstorlek, antal sugor och galtar	Utan nöt- kreatur	Med nötkreatur, antal mjölkcor								Summa
		0	1—3	4—9	10—24	25—49	50—74	75—99	Över 99	
Utan svin	42 756	19 066	3 073	7 993	14 236	5 402	624	120	119	93 389
Med svin										
0 sugor och galtar	1 851	1 684	318	670	975	276	39	8	11	5 832
1—4 »	704	1 796	179	951	1 843	279	11	—	2	5 765
5—9 »	754	1 017	79	314	959	171	10	1	1	3 306
10—19 »	1 251	1 087	67	144	776	250	12	1	—	3 588
20—49 »	2 068	968	26	45	331	182	27	1	2	3 650
Över 49 »	785	233	4	3	38	45	26	7	9	1 150
Summa	50 169	25 851	3 746	10 120	19 158	6 605	749	138	144	116 680

9.3 KONTROLLVERKSAMHETER

Produktionskontroll bedrivs på mjölkboskap, köttboskap, svin och får. Genom kontrollen följs de egenskaper som har betydelse för den enskilda produktionsgrenens ekonomi. Mjölkboskapskontrollen påbörjades 1899, köttboskapskontrollen 1967, suggkontrollen 1928, svinstamkontrollen 1923 och fårkontrollen 1925.

De olika kontrollformerna ger underlag för produktionsplanering inom enskild besättning, för avelsverksamhet, för rådgivning, för kvalitetsbedömning av djur t ex vid försäljning, för utvecklingsarbete, forskning m m.

Svensk Husdjurskötsel (SHS) är huvudman för samtliga officiella kontrollaktiviteter utom fårkontrollen. Kontrollen sker under lantbruksstyrelsens överinscende. Bestämmelser återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 3).

Lokalt utförs verksamheten av assistenter som vad gäller mjölk- och köttboskapskontroll är anställda inom husdjursföreningar knutna till SHS. Husdjursföreningarna sköter även seminverksamheten. Suggkontrollen sköts lokalt till större delen av slakteriföreningarna medan fårkontrollen utförs av lantbruksnämnderna. Frågor som hör ihop med den praktiska tillämpningen av kontrollen behandlas inom särskilda nämnder för nöt-, sugg- respektive svinstamkontroll.

Mjölkboskapskontrollen

Varje medlem i en kontrollförening skall elva gånger om året med jämna mellanrum ombesörja mjölmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för bl a fett- och proteinanalys. Resultaten kontrolleras genom jämförelser med mejerileverans och hemmaförbrukning från mejerier. Vidare sker enligt särskilda regler s k förlängd kontroll i samband med besök av assistent.

Resultatens tillförlitlighet

Resultaten från mjölkboskapskontrollen är ej representativa för den totala kostammen. Sålunda är t ex små besättningar anslutna till kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än

stora besättningar. Vidare kan man räkna med att avkastningen är högre vid företag som deltar i kontrollen än vid företag av motsvarande storlek som står utanför.

För kontrollkorna redovisas en avkastning av 6 035 kg mjölk per ko under 1981/82. Därav beräknas 5 800 kg ha utnyttjats. För icke kontrollerade kor har SHS beräknat motsvarande medelavkastning till 4 720 kg per ko.

Köttboskapskontrollen

I köttboskapskontrollen registreras kornas fruktsamhet, frekvensen överlevande kalvar samt dessas fortsatta tillväxt. Statistiken är uppdelad på rena kötraser och kötraskorsningar.

Fårkontrollen

Ägarna till anslutna besättningar fastställer varje djurs härstamning och identitet genom kontroll av betäckningar och lamningar. Varje djur i besättningen skall ha identitetsbeteckning. Vid 4–5 månaders ålder vägs lammen. Samtidigt beskrivs och bedöms kroppsbyggnaden och päls- eller ullkvaliteten.

Resultaten i fårkontrollen bearbetas centralt. Därvid korrigeras lammens vikter för ålder, kön, kullstorlek och moderns ålder. Fårägarna erhåller ett produktionsresultat för varje lamm, tacka och bagge i besättningen.

Svinstamkontrollen

Kontrollen äger rum vid särskilda kontrollstationer som godkänts av lantbruksstyrelsen. Vid slutet av år 1982 fanns det fyra sådana stationer. Det är också lantbruksstyrelsen som bestämmer vilka besättningar som skall delta i kontrollen. Sådana besättningar måste uppfylla vissa krav på bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd.

Efter varje avelsdjur som skall avkommebedömas tar man ut grupper om två smågrisar som levereras till kontrollstationen då de väger i genomsnitt 20–25 kilogram. Kontrollen börjar när grisarna uppnått en medelvikt av 30 kilogram och avslutas vid cirka 100 kilograms levande vikt. Grisarna utfodras efter en foderplan, som är gemensam för alla kontroll-

stationer. Grisarnas foderförbrukning och vikt antecknas varje vecka. Efter avslutad kontroll beräknas bl a grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning och efter slakt mäts även grisarnas slaktegenskaper.

Tabell 115 Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll år 1981/82

Number of stocks and cows in the milk recording in 1981/82

Område	Antal besättningar	Antal kor	Andel av samtliga mjölkkor ³ , procent
<i>Län²</i>			
Stockholms	282	8 805	73
Uppsala	601	15 361	66
Södermanlands	732	24 221	89
Östergötlands	1 012	29 289	76
Jönköpings	983	23 142	51
Kronobergs	652	14 142	55
Kalmar	1 291	35 833	69
Gotlands	596	13 525	65
Blekinge	184	4 874	45
Kristianstads	1 032	26 550	61
Malmöhus	944	22 626	67
Hallands	1 103	25 129	68
Göteborgs o Bohus	400	8 838	43
Älvsborgs	1 236	27 415	57
Skaraborgs	1 204	34 665	63
Värmlands	530	14 187	63
Örebro	542	13 986	73
Västmanlands	361	9 804	67
Kopparbergs	587	13 507	75
Gävleborgs	818	15 217	75
Västernorrlands	661	11 947	61
Jämtlands	603	11 530	69
Västerbottens	864	15 533	58
Norrbottens	477	11 094	71
<i>Hela riket</i>			
1981/82	17 695	431 223	65
1980/81	17 707	419 175	63
1979/80	17 982	410 474	63
1978/79	18 006	394 580	60
1977/78	18 151	381 559	59

¹ Avser t o m 1977/78 perioden oktober—september, där efter september—augusti. —² Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. —³ Vid företag med mer än 2,0 hektar åker i juni respektive kontrollår. Källor: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen, och SCB, lantbruksregistret.

Suggkontrollen

Suggkontroll finns i två former, nämligen officiell kontroll och brukskontroll.

I den officiella formen redovisas djurens identitet och härstamning. Vidare skall djurägaren registrera antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln. Antalet överlevande grisar kontrolleras två till sex veckor efter födseln av en serviceassistent. Uppgifter över antal överlevande grisar per kull ger tillsammans med grisionsintervall underlag för beräkning av antal kontrollerade grisar per suga och år.

Genom brukskontrollen registreras uppgifter om djurens identitet och härstamning. Producenten redovisar antal födda och avvanda grisar per kull. Dessa uppgifter ger tillsammans med siffror över grisionsintervall underlag för beräkning av antal avvanda grisar per suga och år.

Resultat

Mjölkboskapskontrollen

Resultat från mjölkboskapskontrollen redovisas i *tabellerna 115–118* varav bl a framgår att andelen mjölkkor i kontrollen ökat från 63 procent 1981 till 65 procent 1982. Mjölkkor av SLB-ras gav den högsta mjölkavkastningen per ko.

I följande tablå redovisas uppgifter om mjölkens medelfetthalt år 1981/82.

Ras	Fetthalt, procent
Svensk röd och vit boskap ¹	4,21
Svensk låglandsboskap	3,99
Svensk kullig boskap	4,43
Svensk jerseyboskap	5,93
Samtliga kontrollerade kor ²	4,14

¹ Inklusive svensk ayrshireboskap och röd dansk boskap.

—² Inklusive övriga raser och korsningar.

Köttboskapskontrollen

Från köttboskapskontrollen, se *tabellerna 119 och 120*, redovisas för 1982 bl a en minskad anslutning både av besättningar och kor. Ned-

Tabell 116 Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1981/82, kg FCM¹
Results of the milk recording in 1981/82

Område	Svensk röd och vit boskap (SRB) ³		Svensk låglandsboskap (SLB)		Svensk kullig boskap (SKB)		Svensk jerseyboskap (SJB)		Samtliga kontrollerade kor
	Antal kor	Mjölkvkastning, kg FCM	Antal kor	Mjölkvkastning, kg FCM	Antal kor	Mjölkvkastning, kg FCM	Antal kor	Mjölkvkastning, kg FCM	
<i>Län²</i>									
Stockholms	6 699	6 277	1 051	5 938	19	4 855	40	4 984	6 209
Uppsala	11 526	6 153	2 095	6 060	5	5 026	52	5 612	6 133
Södermanlands	19 514	6 365	1 633	6 323	11	4 762	78	5 434	6 360
Östergötlands	20 486	6 074	4 968	6 182	5	3 857	442	5 325	6 091
Jönköpings	15 425	5 972	5 048	5 976	15	4 841	258	5 216	5 958
Kronobergs	10 074	6 281	2 452	6 299	—	—	27	6 267	6 264
Kalmar	26 436	6 118	5 988	6 096	10	3 940	462	5 398	6 096
Gotlands	7 126	5 861	4 352	5 801	28	4 492	276	4 835	5 778
Blekinge	3 431	6 013	1 182	6 207	2	5 067	24	5 678	6 064
Kristianstads	4 191	6 249	21 456	6 230	9	3 834	149	5 000	6 219
Malmöhus	1 149	6 041	21 187	6 290	—	—	36	5 315	6 270
Hallands	5 831	6 293	18 547	6 554	—	—	48	5 695	6 487
Göteborgs o Bohus	5 369	6 027	2 737	6 202	2	4 593	82	6 257	6 079
Älvsborgs	15 279	6 139	9 143	6 150	5	5 043	214	5 556	6 134
Skaraborgs	20 120	6 088	12 039	6 165	10	4 594	106	5 436	6 109
Värmlands	9 727	6 166	2 839	6 048	27	4 753	99	4 959	6 118
Örebro	11 165	6 710	1 147	6 329	4	5 197	89	5 748	6 652
Västmanlands	7 281	6 050	1 084	5 903	3	4 008	32	4 797	6 012
Kopparbergs	9 446	6 253	2 271	6 172	145	5 005	65	5 735	6 218
Gävleborgs	11 031	6 276	2 345	6 238	93	5 051	78	5 538	6 251
Västernorrlands	5 722	6 038	4 009	6 223	345	4 841	246	5 396	6 042
Jämtlands	4 783	6 142	3 660	6 346	990	4 887	368	5 543	6 055
Västerbottens	6 686	6 027	5 322	6 158	832	5 312	563	5 418	5 997
Norrbottens	6 203	6 246	3 691	6 162	236	4 854	112	5 868	6 172
<i>Hela riket</i>									
1981/82	244 701	6 171	140 245	6 231	2 797	5 002	3 939	5 388	6 167
1980/81	240 429	6 033	132 760	6 107	2 783	4 919	3 826	5 298	6 034
1979/80	238 277	6 030	126 271	6 162	2 795	4 666	3 776	5 255	6 044
1978/79	226 822	5 935	114 173	6 114	2 712	4 686	3 583	5 169	5 964
1977/78	224 372	5 819	106 680	6 026	2 905	4 641	3 968	5 085	5 856

¹ Mjölkvkastning uttryckt i 4% fetthalt. —² Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. —³ Inklusivt svensk ayrshireboskap och röd dansk boskap.

Källa: Svensk Husdjurskötsel, mjölkboskapskontrollen.

gången hör ihop med minskat djurunderlag inom den självrekryterande köttproduktionen och där särskilt bland avelsbesättningar.

Fårkontrollen

Uppgifterna om fårkontrollen 1982 i *tabeller-na 121* och *122* visar att anslutningen var 2 260 besättningar med cirka 76 000 tackor, varav 72 procent var av pälsfårras. Antal lamm per tacka vid invägningen var för samtliga får 1,72.

Svinstamkontrollen

Uppgifter rörande kontrollverksamhetens omfattning och vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt, foderförbrukning och slaktegenskaper för åren 1977/78–1981/82 redovisas i *tabell 123*.

Under 1981/82 kontrollerades 3 858 svin. Av dessa var 52% av lantras, 31% av yorkshireras, 13% av hampshireras och 4% av rasen duroc.

Tabell 117 Antal födda kalvar, procent tvillingfödslar samt procent dödfödda och missbildade kalvar i mjölkboskapskontrollen år 1981/82

Number of calves born, per cent of twin births, stillborn and defect calves in the milk recording in 1981/82

Ras ¹	Mödrarna kvigor			Mödrarna kor			Mödrarna kvigor och kor	
	Antal födda	Procent		Antal födda	Procent		Antal födda	Procent missbildade
		Tvillingfödslar	Dödfödda		Tvillingfödslar	Dödfödda		
Svensk röd och vit boskap	86 517	0,53	3,21	187 117	2,09	2,89	273 634	0,12
Svensk låglandsboskap	55 457	0,77	5,28	117 102	3,07	3,00	172 559	0,09
Svensk kullig boskap	1 172	0,51	5,00	2 154	1,62	3,01	3 326	0,05
Svensk jerseyboskap	1 473	0,67	2,22	3 040	1,57	1,39	4 513	0,04

¹ Endast renrasiga djur.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 118 Procentuell fördelning av antalet kor som utgått ur anslutna besättningar samt dessa kors utgångsålder år 1981/82

Percentage distribution of cows culled from herds in milk recording and age of these cows in 1981/82

Procentuell fördelning; ålder	Nedsatt fruktsamhet	Juversjukdom	Förlossningssvårigheter	Kalvningsförämning	Olycksfall	Lynnesfel	Låg avkastning	Andra orsaker	Samtliga ¹
Procentuell fördelning	26,9	20,0	1,0	2,4	3,6	1,1	14,2	30,8	100,0
Genomsnittlig utgångsålder, månader	63,9	64,8	54,3	80,6	62,7	46,2	55,2	68,5	64,3

¹ Exklusive kor sålda till liv.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, mjölkboskapskontrollen.

Tabell 119 Anslutning till köttboskapskontrollen år 1982
Number of herds and cows in the beef cattle recording in 1982

Förening	Antal besättningar	Medelkoantal under året	Antal kor per besättning
Skåne	348	3 979	11,4
Blekinge-Kronoberg	83	993	12,0
Halland	80	807	10,1
Skara	125	1 299	10,4
Södra Älvsborg	31	313	10,1
Kalmar	28	238	8,5
Tjustbygden	7	116	16,6
Gotland	14	172	12,3
Östergötland	41	743	18,1
Malmen	39	634	16,3
Södermanland	26	392	15,1
Uppsala	20	222	11,1
Örebro-Värmland	28	232	8,3
Dala-Gävleborg	10	190	19,0
Jämtland	10	53	5,3
Ångermanland	4	19	4,8
Västerbotten	1	27	27,0
<i>Hela riket</i>			
1982	895	10 429	11,7
1981	1 056	11 943	11,3
1980	1 272	12 360	9,7
1979	1 326	12 910	9,7
1978	1 393	13 376	9,6

Källa: Svensk Husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 120 Kalvningsresultat och 200-dagarsvikter för djur i köttboskapskontrollen år 1982
Number of calvings etc. and weights at 200 days for animals in the beef cattle recording in 1982

Ras	Antal kalvningar	Därav, procent			Tjurar och kvigor vid 200 dagars ålder			
		Svåra förlösningar	Död-födda	Döda före av-vänjning	Tjurar		Kvigor	
					Antal	Medelvikt	Antal	Medelvikt
Hereford								
renrasiga	2 644	3,9	4,0	1,3	885	228	1 001	211
korsningar	167	4,8	1,8	0,6	34	253	53	226
Polled Hereford								
Renrasiga	140	3,6	7,1	0,7	52	233	52	217
Charolais								
renrasiga	3 518	4,7	4,1	1,4	1 084	277	1 144	248
korsningar	787	4,2	3,0	0,9	161	263	184	236
Aberdeen Angus								
renrasiga	212	0,9	1,4	1,4	94	216	66	193
korsningar	33	3,0	6,1	0,0	..	..	—	—
Limousin								
renrasiga	349	0,6	1,1	1,4	123	249	133	226
korsningar	131	3,8	3,7	0,7	16	250	26	244
Simmental								
renrasiga	957	4,5	5,2	2,0	279	292	271	258
korsningar	318	4,4	3,4	0,9	49	236	64	228

Källa: Svensk Husdjursskötsel, köttboskapskontrollen.

Tabell 121 Antal besättningar, tackor av olika raser och baggar i fårkontrollen samt andel får i kontroll år 1982

Number of herds, ewes of different races and rams in the sheep breeding control and proportion of sheep in control in 1982

Område	Antal besättningar	Antal tackor					Antal baggar	Andel av samtliga får ² , procent
		Pälsfår	Vit lantras	Tyngre köttfår	Korsningar	Samtliga ¹		
<i>Län</i>								
Stockholms	162	3 518	963	107	333	4 979	306	90
Uppsala	75	1 238	620	42	255	2 162	152	60
Södermanlands	96	1 672	999	260	643	3 620	214	66
Östergötlands	117	4 361	336	680	183	5 565	332	47
Jönköpings	93	3 204	249	98	432	3 984	222	52
Kronobergs	128	3 838	57	95	18	4 008	229	60
Kalmar	230	10 209	134	201	65	10 633	426	58
Gotlands	117	8 114	28	29	14	8 195	299	33
Blekinge	60	1 566	35	—	14	1 621	117	69
Kristianstads	84	1 195	308	261	292	2 068	131	40
Malmöhus	49	794	44	212	151	1 233	108	38
Hallands	56	1 101	162	176	150	1 596	118	26
Göteborgs o Bohus	70	1 138	309	111	114	1 675	142	38
Älvsborgs	178	3 407	855	118	397	4 796	334	42
Skaraborgs	77	1 622	433	87	147	2 295	175	33
Värmlands	84	1 805	312	35	169	2 330	186	31
Örebro	46	1 127	287	68	199	1 686	76	38
Västmanlands	30	403	336	14	217	971	71	50
Kopparbergs	59	678	505	15	221	1 420	121	34
Gävleborgs	75	1 448	335	—	445	2 241	151	40
Västernorrlands	227	1 543	484	79	3 032	5 203	380	72
Jämtlands	76	659	353	77	1 322	2 436	134	45
Västerbottens	47	58	628	—	371	1 143	99	21
Norrbottens	24	35	43	105	166	352	31	18
<i>Hela riket</i>								
1982	2 260	54 733	8 815	2 870	9 352	76 212	4 554	46
1981	2 127	51 387	8 989	2 952	9 420	73 170	4 207	46
1980	1 982	45 853	9 367	3 211	10 614	69 603	3 877	46
1979	1 998	42 913	9 541	3 522	11 531	68 160	3 843	45
1978	2 031	43 557	9 477	3 689	11 692	69 149	3 809	45

¹ Inklusive tackor för vilka rasuppgift saknas. — ² Får exklusive lamm vid företag med mer än 2,0 hektar åker i juni respektive år.

Källa: Lantbruksstyrelsen, fårkontrollen och SCB, lantbruksregistret.

Tabell 122 Resultat från fårkontrollen år 1982

Results from the sheep breeding control in 1982

Område	Antal lamm per tacka vid						Uppföd- nings- förlust, procent	Korri- gerad vikt, kg per lamm	Lamm- vikt vid 120 dagar, kg per tacka
	Födelsen	Invägningen							
		Päls- får	Vit lantras	Tyngre köttfår	Kors- ningar	Samt- liga			
<i>Län</i>									
Stockholms	1,79	1,55	1,94	1,31	1,79	1,63	9	32,5	52,9
Uppsala	1,89	1,58	2,08	1,62	1,70	1,74	8	31,9	54,4
Södermanlands	1,87	1,47	2,05	1,53	1,85	1,71	9	34,1	57,4
Östergötlands	1,70	1,52	1,92	1,53	1,84	1,56	8	31,5	49,2
Jönköpings	1,72	1,55	2,00	1,32	1,59	1,57	9	31,8	50,1
Kronobergs	1,69	1,56	2,11	1,55	1,67	1,57	7	30,6	47,9
Kalmar	1,69	1,57	1,86	1,68	1,72	1,57	7	31,5	49,5
Gotlands	1,72	1,56	1,71	1,32	1,29	1,56	9	31,8	50,1
Blekinge	1,69	1,53	2,26	—	1,64	1,55	8	31,5	48,4
Kristianstads	1,84	1,54	2,88	1,53	1,74	1,68	9	33,7	55,5
Malmöhus	1,76	1,55	1,98	1,49	1,71	1,57	11	32,4	51,0
Hallands	1,78	1,60	1,87	1,39	1,63	1,60	10	31,0	49,1
Göteborgs o Bohus	1,71	1,48	2,04	1,52	1,77	1,61	6	30,9	49,8
Älvsborgs	1,69	1,48	1,91	1,55	1,71	1,58	7	30,0	47,5
Skaraborgs	1,76	1,52	2,07	1,49	1,78	1,64	7	32,2	52,4
Värmlands	1,66	1,48	1,76	1,20	1,69	1,53	8	29,0	44,8
Örebro	1,62	1,41	1,86	1,37	1,56	1,50	7	29,2	44,6
Västmanlands	1,96	1,61	2,02	1,86	1,70	1,78	9	31,8	55,4
Kopparbergs	1,83	1,59	1,87	1,21	1,76	1,71	7	33,5	57,0
Gävleborgs	1,86	1,65	1,88	—	1,86	1,73	7	32,7	55,3
Västernorrlands	1,95	1,58	2,00	1,80	1,86	1,79	8	35,5	62,1
Jämtlands	2,09	1,64	2,21	1,87	1,94	1,90	9	35,9	66,4
Västerbottens	2,08	1,48	1,97	—	1,82	1,88	10	35,2	64,8
Norrbottens	1,98	1,34	2,21	1,77	1,83	1,81	9	33,6	60,0
<i>Hela riket</i>									
1982	1,77	1,55	1,99	1,53	1,81	1,63	8	32,2	52,1
1981	1,81	1,57	1,99	1,55	1,80	1,65	9	31,1	50,9
1980	1,83	1,59	1,99	1,51	1,76	1,66	9	31,1	51,3
1979	1,84	1,57	1,98	1,49	1,78	1,66	10	30,4	49,8
1978	1,82	1,57	1,94	1,50	1,75	1,65	9	31,0	50,6

Källa: Lantbruksstyrelsen, fårkontrollen.

Tabell 123 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat åren¹ 1977/78—1981/82

Scope of the pig progeny testing and averages of the results in 1977/78—1981/82

Ras; år	Antal kontrolle- rade svin	Vikt vid slakt, kg	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal fo- derenheter per kg tillväxt	Slaktresultat		
					Kropps- längd, cm	Rygg- späckets tjocklek, mm	Andel kött i slaktkroppen, procent
<i>Lantras</i>							
1981/82 ²	2 022	101,9	884	2,84	100,0	21,1	56,9
1980/81	2 256	99,4	842	2,76	99,3	20,4	56,9
1979/80	2 259	99,4	842	2,75	99,3	21,2	56,0
1978/79	2 698	99,3	813	2,85	99,6	21,6	55,5
1977/78	2 812	99,2	800	2,91	99,8	21,8	55,5
<i>Yorkshireras</i>							
1981/82	1 200	102,2	898	2,78	98,7	22,6	56,3
1980/81	1 298	99,5	864	2,67	97,8	22,0	55,9
1979/80	1 260	99,3	852	2,70	97,8	22,3	55,2
1978/79	1 391	99,2	830	2,79	98,4	22,9	54,6
1977/78	1 321	99,2	808	2,87	98,5	23,5	54,3
<i>Hampshireras</i>							
1981/82	496	101,6	856	2,91	93,5	23,2	57,4
1980/81	384	99,0	819	2,81	92,3	21,6	57,6
1979/80	278	99,1	812	2,79	92,2	22,0	57,2
1978/79	198	99,0	820	2,87	91,8	23,6	56,3
<i>Durocras</i>							
1981/82	140	102,4	873	2,86	94,5	26,0	55,9
1980/81	88	99,6	845	2,74	93,8	24,6	56,5
1979/80	54	99,1	837	2,73	93,5	24,0	56,5

¹ Avser perioden oktober — september fram till 1977/78, därefter september — augusti. — ² Ej helt jämförbara med tidigare år.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, svinstamkontrollen.

Suggkontrollen

Suggkontrollens omfattning och resultat 1982 redovisas i *tabellerna 124 och 125*. Därav framgår att antalet suggor skulle ha ökat något. Ofullständig utgångsrapportering ligger bakom den angivna ökningen. I verkligheten har antalet suggor varit ungefär oförändrat. Resultaten i tabell 125 från brukskontrollen baseras på uppgifter från 953 av totalt 1 766 anslutna besättningar.

Seminverksamhet

Seminverksamheten omfattade enligt *tabell 126* 1 141 000 inseminationer varav 56% skedde inom SRB-rasen. Ca 85% av alla nötkreatur avsedda för mjölkproduktion semineras. Inom den självrekryterande köttproduktionen är anslutningen ca 15%.

Bibliografi

Källa

Kokontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Köttboskapskontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Färkontrollen /årligen sedan 1964/. Lantbruksstyrelsen (stencil).

Svinstamkontrollen /årligen sedan 1975/76/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Suggkontroll /årligen sedan 1967/68/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Tabell 124 Suggkontrollens omfattning år 1981/82¹

Number of herds in the sow litter recording in 1981/82

Förening	Antal besättningar			Antal sugor			
	Officiell kontroll		Bruks- kontroll	Officiell kontroll		Bruks- kontroll	
	Samtliga	Därav galtprodu- cerande		Totalt	Därav Lantras Yorkshire- ras		
Skånek	271	43	827	9 009	5 357	1 287	22 251
Kristianstad-Blekinge Slakteriförening	42	6	201	1 683	615	272	6 115
Kalmar läns Slakterier	25	9	46	1 668	871	267	1 835
Kronobergs läns Slakteriförening	30	6	22	1 227	762	121	562
Farmek, Visby	66	3	31	1 694	573	117	797
Farmek, Linköping	34	5	54	1 592	591	241	2 002
Scan Väst, Varberg	71	5	99	2 161	1 313	133	2 763
Scan Väst, Borås	—	—	23	—	—	—	721
Farmek, Nyköping	6	2	54	252	214	—	1 727
Farmek, Örebro	11	3	34	721	421	76	1 305
Scan Väst, Kil	14	3	12	522	209	130	401
Farmek, Västerås	11	3	16	631	296	212	589
Farmek, Uppsala	21	5	28	1 359	322	185	1 133
Skara Semin, västra delen	177	6	231	3 596	1 633	337	7 347
Skara Semin, östra delen	22	1	55	524	254	49	1 068
Södra Älvsborgs Husdjursskötsel	19	4	9	426	254	26	113
Norrlands Slakteriförening, Södra	5	2	10	211	155	—	395
Norrlands Slakteriförening, Norra	7	4	6	482	355	89	224
Nedre Norrlands Producent- förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	2	0	3	176	37	—	112
Norrbottens Husdjursskötsel	3	0	5	176	19	35	87
<i>Totalt</i>							
1981/82	837	110	1 766	28 110	14 251	3 577	51 547
1980/81	862	119	1 808	25 136	12 931	2 687	49 207
1979/80	1 027	123	2 124	28 321	14 681	2 858	56 224
1978/79	1 387	126	2 792	36 191	19 383	3 018	68 021
1977/78	1 649	133	3 163	42 058	23 284	3 462	73 305

¹ Avser perioden oktober – september fram till 1977/78, därefter september – augusti.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

Seminverksamhet med nötkreatur /årligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Andra undersökningar

Effektivitetskontroll i mjölkproduktionen /årligen sedan 1969/70/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 45, 55, 60, 65, 71, 79, 82, 86, 94, 102, 107, 115...

Hästupremieringen /årligen sedan 1950; vissa resultat redovisades dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1966–1976/. Lantbruksstyrelsen. Meddelande serie B nr 77, 81, 85, 89, 95, 97 och 98 samt meddelande nr 1975:4, 1976:1, 1977:1, 1978:1, 1979:1, 1980:1, 1981:1, 1982:1, 1983:1...

Getkontroll /årligen sedan 1968/69/. Svensk Husdjursskötsel. Meddelande nr 38, 44, 52, 59, 64, 69, 78, 83, 87, 96, 104, 108, 114, 118...

Tabell 125 Resultat från suggkontrollen år 1981/82¹
 Results of the sow litter recording in 1981/82

Förening		Officiell kontroll		
		Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar
		Vid födseln	Vid kontroll	
Skaneek	gyltor	9,8	8,3	378
	suggor	11,9	9,5	
Kristianstad-Blekinge	gyltor	9,9	8,2	386
Slakteriförening	suggor	11,8	9,1	
Kalmar läns Slakterier	gyltor	10,1	8,6	403
	suggor	11,7	9,9	
Kronobergs läns Slakteri-förening	gyltor	10,9	8,6	366
	suggor	11,7	9,5	
Farmek, Visby	gyltor	9,6	8,2	389
	suggor	11,8	9,2	
Farmek, Linköping	gyltor	9,7	8,0	397
	suggor	11,9	9,4	
Scan Väst, Varberg	gyltor	9,9	8,4	365
	suggor	12,2	9,7	
Scan Väst, Borås	gyltor	—	—	—
	suggor	—	—	—
Farmek, Nyköping	gyltor	10,2	9,3	373
	suggor	12,0	9,7	
Farmek, Örebro	gyltor	9,5	7,7	406
	suggor	11,9	9,1	
Scan Väst, Kil	gyltor	9,8	8,2	375
	suggor	11,5	8,8	
Farmek, Västerås	gyltor	9,6	7,9	387
	suggor	12,0	8,6	
Farmek, Uppsala	gyltor	9,6	8,2	382
	suggor	11,6	8,8	
Skara Semin, västra delen	gyltor	10,1	8,5	390
	suggor	12,2	9,6	
Skara Semin, östra delen	gyltor	9,6	8,1	388
	suggor	11,3	8,6	
Södra Älvsborgs Husdjurs-skötsel	gyltor	10,0	8,3	363
	suggor	11,7	9,4	
Norrlands Slakteri-förening, Södra	gyltor	8,6	—	371
	suggor	10,6	8,0	
Norrlands Slakteri-förening, Norra	gyltor	8,8	7,8	451
	suggor	11,2	9,6	
Nedre Norrlands Producent-förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	gyltor	9,1	8,1	412
	suggor	11,2	8,9	
Norrbottens Husdjurs-skötsel	gyltor	9,9	8,4	390
	suggor	10,0	8,4	
Totalt	gyltor	9,8	8,3	383
	suggor	11,9	9,4	

¹ Avser perioden september — augusti.

Källa: Svensk Husdjursskötsel, suggkontrollen.

		Brukskontroll				
Grisnings- intervall dagar	Antal kon- trollerade grisar per sugga och år	Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar	Grisnings- intervall, dagar	Antal av- vanda grisar per sugga och år
		Vid födseln	Vid avvänjning			
		9,8	8,3	389		
187	18,0	11,7	9,4		189	17,7
		9,8	8,8	360		
188	17,3	11,6	9,6		184	18,7
		10,0	8,5	389		
179	19,6	11,7	9,5		181	18,8
		10,6	9,3	391		
180	18,8	11,9	9,7		191	18,4
		10,0	8,7	392		
191	17,2	11,8	9,4		198	17,1
		10,1	8,4	406		
183	18,2	11,7	9,4		190	17,7
		9,7	8,5	364		
191	18,0	12,1	9,8		190	18,3
		9,9	8,5	443		
—	—	11,6	9,8		228	15,2
		10,4	9,4	411		
176	19,8	12,1	9,1		188	17,8
		10,3	8,5	386		
182	17,7	11,9	9,0		183	17,7
		9,8	8,2	385		
185	17,1	12,0	9,0		179	18,0
		10,0	9,6	382		
186	16,5	12,0	9,3		175	19,5
		10,2	7,7	387		
175	18,1	11,7	9,1		188	17,2
		10,1	8,4	419		
182	18,7	11,9	9,2		186	17,7
		9,6	8,2	370		
192	16,1	11,8	9,2		183	17,9
		10,3	9,2	382		
180	18,6	11,2	9,6		193	18,0
		10,5	7,8	475		
179	16,3	11,7	7,9		204	14,1
		8,5	7,5	348		
206	15,4	11,8	8,9		198	15,6
		10,2	8,0	381		
184	17,3	11,8	9,2		203	15,9
		10,2	8,7	450		
175	17,5	12,5	9,7		184	18,7
		10,0	8,5	392		
185	18,0	11,8	9,4		187	18,0

Tabell 126 Antal inseminationer efter nötkreatursraser år 1981/82
Number of inseminations by cattle-races in 1981/82

Handjurets ras	Hondjurets ras								Totalt
	Svensk röd och vit boskap	Svensk låglandsboskap	Svensk kullig boskap	Svensk jerseyboskap	Mjölkras-korsning	Hereford, övriga rena kött-raser	Charolais, Limousin, Simmental	Kötttras-korsning	
Svensk röd och vit boskap (SRB)	600 588	16 021	612	870	39 611	40	48	694	658 484
Svensk låglandsboskap (SLB)	25 604	349 361	508	488	50 837	48	47	686	427 579
Svensk kullig boskap (SKB)	1 684	1 449	9 962	207	3 211	3	2	26	16 544
Svensk jerseyboskap (SJB)	3 137	2 223	242	8 819	3 684	1	2	34	18 142
Aberdeen Angus	85	79	4	1	37	52	24	71	353
Hereford	1 473	772	22	23	334	1 265	75	822	4 786
Charolais	2 063	1 652	26	32	635	158	1 953	988	7 507
Limousin	869	673	13	12	232	67	278	398	2 542
Simmental	1 440	1 619	12	54	454	106	588	986	5 259
<i>Totalt</i>									
1981/82	636 943	373 849	11 401	10 506	99 035	1 740	3 017	4 705	1 141 196
1980/81	635 281	357 297	11 609	10 232	99 600	1 965	3 223	5 596	1 124 803
1979/80	643 917	346 817	12 102	9 953	100 686	2 174	3 425	5 937	1 125 011
1978/79	637 023	327 099	13 285	9 841	100 641	2 471	3 309	5 328	1 098 997
1977/78	579 836	311 036	13 689	10 010	94 315	2 909	3 226	3 428	1 018 449 ¹

¹ Avser 11 månader; för hela året 1 066 084.

Källa: Svensk Husdjursskötsel.

9.4 DJURSJUKDOMAR

Lantbruksstyrelsen utarbetar varje år på basis av distriktsveterinärernas och de övriga praktiserande veterinärernas årsberättelser sammanställningar över djursjukdomar. Veterinärernas uppgifter om antalet sjukdomsfall grundas på de förda praktikjournalerna.

De i detta avsnitt redovisade frekvenserna av vissa djursjukdomar beräknas som kvoter mellan antalet rapporterade sjukdomsfall och antalet djur vid företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret (se avsnitt 9.1).

Resultat

Under 1980 liksom under tidigare år var, som framgår av *tabell 127*, mastit den vanligaste sjukdomen hos kor.

Bibliografi

Källa

Veterinärernas årsberättelser /årligen sedan 1972/. Lantbruksstyrelsen, allmänna veterinärnheten (stencil).

Andra undersökningar

Smittsamma djursjukdomar i Sverige /månatliga sammanställningar sedan januari 1977 om sjukdomar ej upptagna i epizootikungörelsen men för vilka anmälningsplikt föreskrivits; ersätter den tidigare rapporten Rapporteringsskyldiga sjukdomar/. Lantbruksstyrelsen, smittskyddsenheten (stencil).

9.5 GALTAR OCH BETÄCKTA SUGGOR

SCB insamlar varje månad uppgifter om antalet galtar och antalet betäckta suggor. Uppgifterna, som samlas in med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 30 augusti 1974 (nr 661), används bl a för prognoser över svin-slakten.

Vid insamlingen används numera ett särskilt galthållarregister, som ursprungligen upprättats med lantbruksregistret som grund (se avsnitt 3.1). Galthållarregistret aktualise-

Tabell 127 Frekvenser av olika sjukdomar hos nötkreatur och svin år 1980. Procent

Frequencies of different diseases of cattle and pigs in 1980. Per cent

Frekvenserna är beräknade som kvoter mellan antalet rapporterade sjukdomsfall och antalet djur enligt lantbruksregistret år 1980

The frequencies are computed as quotients of the reported numbers of sick animals and the numbers of animals according to the farm register in 1980

Område	Nötkreaturssjukdomar						Svinsjukdomar	
	Mastit ¹	Piro-plas-mos ²	Lung-mask ³	Aceto-nämi ¹	Paresis puer-peralis ¹	Retentio secundinarum ¹	Agalakti hos sugga ⁴	Spädgris-ente-riter ⁵
<i>Län</i>								
Stockholms	12,0	0,2	0,9	2,6	8,4	6,3	5,4	2,6
Uppsala	9,2	0,1	0,3	2,6	6,2	4,2	2,0	1,0
Södermanlands	13,9	0,1	1,9	4,1	10,3	7,3	3,1	1,3
Östergötlands	17,8	0,4	0,8	4,9	8,7	7,7	4,0	2,8
Jönköpings	13,0	0,6	1,2	4,4	7,0	5,8	4,4	3,4
Kronobergs	16,0	0,6	0,7	7,2	11,1	7,4	5,6	5,0
Kalmar	28,2	0,6	4,6	4,2	7,6	7,7	9,4	6,8
Gotlands	16,5	0,3	1,2	2,4	6,0	5,4	4,3	7,1
Blekinge	19,6	0,4	1,8	3,1	10,6	8,8	5,1	4,5
Kristianstads	21,8	0,3	2,9	2,3	5,8	8,0	4,0	4,7
Malmöhus	22,7	0,1	3,2	2,3	5,0	9,1	6,3	8,6
Hallands	20,2	0,1	0,5	4,9	8,8	9,6	6,8	6,7
Göteborgs o Bohus	19,2	0,1	1,3	5,2	12,1	7,2	6,1	5,3
Älvsborgs	17,8	0,1	0,6	6,1	9,8	7,1	6,4	5,0
Skaraborgs	23,2	0,2	0,9	4,0	9,9	8,1	5,8	7,6
Värmlands	15,6	0,0	0,2	5,9	9,7	5,3	4,2	4,6
Örebro	18,1	0,1	1,5	7,6	12,9	7,5	4,4	2,3
Västmanlands	15,5	0,0	0,9	4,7	10,6	7,2	4,4	3,7
Kopparbergs	17,8	0,0	0,3	7,9	8,7	7,0	4,6	1,3
Gävleborgs	22,5	0,0	0,2	7,4	8,6	6,6	4,1	2,2
Västernorrlands	17,9	0,0	0,2	4,4	7,4	6,3	1,9	0,3
Jämtlands	23,9	0,0	0,1	6,3	6,8	6,9	5,3	0,7
Västerbottens	15,8	0,0	0,0	4,7	6,0	7,3	2,5	2,2
Norrbottnens	21,5	0,0	0,0	7,5	4,6	7,1	0,2	0,0
<i>Hela riket</i>								
1980	18,9	0,2	1,4	4,6	8,3	7,3	5,4	5,8
1979	18,8	0,3	0,9	5,0	8,5	7,2	5,7	5,9
1978	17,9	0,3	0,7	5,4	8,4	6,8	5,3	4,3
1977	17,4	0,2	0,9	5,8	8,7	6,7	6,0	4,9
1976	16,3	0,2	0,8	5,0	8,0	6,5	7,3	6,7

¹ Beräknad på antalet kor. — ² Beräknad på totala antalet nötkreatur. — ³ Beräknad på antalet kalvar under 1 år. — ⁴ Beräknad på antalet suggor multiplicerat med 2. — ⁵ Beräknad på antalet suggor multiplicerat med 2 och med 9.

Källa: Lantbruksstyrelsen, veterinärernas årsberättelser.

ras fortlöpande genom att lantbruksnämnderna rapporterar nya försäljningar av galtar till SCB. Dessutom inhämtas uppgifter om andrahandsförsäljningar av galtar direkt från säljarna.

Resultat

Under 1982 betäcktes 546 856 suggor, se *tabell 128*, vilket var något mindre än 1981. Det

genomsnittliga antalet tjänstbara galtar under året var i stort sett oförändrat.

Bibliografi

Galt- och betäckningsstatistik för /varje månad sedan februari 1964; endast månadssiffror/. SCB. SM J 1977:3.1–12, 1978:3.1–12, 1979:3.1–12, 1980:3.1–12, 1981:3.1–12, 1982:3.1–12 . . .

Tabell 128 Antal betäckta suggor och medelantal tjänstbara galtar år 1982
Number of covered sows and average number of boars in 1982

Område	Betäckta suggor	Tjänstbara galtar, årsmedeltal
<i>Län</i>		
Stockholms	4 135	111
Uppsala	17 488	439
Södermanlands	14 437	289
Östergötlands	21 759	464
Jönköpings	9 175	216
Kronobergs	11 653	257
Kalmar	26 281	460
Gotlands	15 336	339
Blekinge	9 770	213
Kristianstads	88 817	1 641
Malmöhus	109 184	2 408
Hallands	84 762	1 449
Göteborgs o Bohus	8 072	168
Älvsborgs	22 299	473
Skaraborgs	58 537	1 183
Värmlands	7 106	190
Örebro	7 847	172
Västmanlands	12 975	268
Kopparbergs	2 343	70
Gävleborgs	2 541	69
Västernorrlands	2 692	63
Jämtlands	1 143	31
Västerbottens	7 098	160
Norrbottens	1 406	23
<i>Hela riket</i>		
1982	546 856	11 156
1981	550 720	11 251
1980	536 325	11 161
1979	537 303	11 356
1978	539 028	11 481

Källa: SCB, galt- och betäckningsstatistik (totalundersökning).

9.6 SLAKT

Grundläggande uppgifter om marknadsförd (besiktigad) slakt insamlas av statens livsmedelsverk. All slakt för avsalu skall i princip underkastas besiktning enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99). På basis av dessa uppgifter sammanställs statistik över bl a antalet besiktigade slaktdjur.

SCB genomförde för 1975 en undersökning om hemslaktens omfattning i fråga om svin, spädkalvar samt göd- och mellankalv. Motsvarande uppgifter insamlades tidigare genom jordbruksinventeringarna i mars.

På grundval av livsmedelsverkets besiktningssstatistik, SCBs undersökning om hemslaktens omfattning och uppgifter från utrikeshandelsstatistiken om export och import av levande slaktdjur beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av slaktdjur i landet. Nämnden redovisar vidare uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund.

Resultat

Uppgifter om slakt redovisas i *tabellerna 129–131*, varav bl a framgår att den totala produktionen av slaktdjur i landet var större 1982 än 1981, främst i fråga om storboskap och får. Medelslaktvikterna för den marknadsförda slakten var i stort sett desamma som 1981.

Bibliografi

Källor

Sammandrag för årsrapporter för /årligen sedan 1972, från offentliga slakthus, kontrollslakterier, fristående sanitetsavdelningar och köttbesiktningsbyråer /uppgifter fördelade på slakterier m m om antal besiktigade djur, antal beslagtagna djur eller djurdelar, beslagsoraker m m/. Statens livsmedelsverk (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om antalet besiktigade slaktdjur har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar redogörs för produktionen av slaktkroppar; uppgifter för 1982 infördes i nr 1983:5/. Statens jordbruksnämnd.

Tabell 129 Antal besiktigade slaktkroppar år 1981
Number of inspected carcasses in 1981

Anläggning	Nötkreatur	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädgris
Offentliga slakthus och kontrollslakterier	681 151	9 555	284 815	4 113 074
Köttbesiktningsbyråer	19 634	1 017	16 799	29 313
Fristående sanitetsavdelningar	4 177	281	85	986
<i>Samtliga anläggningar</i>				
1981	704 962	10 853	301 699	4 143 373
1980	697 346	10 435	291 736	4 108 288
1979	666 059	11 465	293 651	4 070 853
1978	655 585	11 533	288 199	4 037 369
1977	668 695	10 779	289 770	3 984 285

Källa: Livsmedelsverket.

Tabell 130 Antal hemslachtade svin och kalvar år 1975
Number of home slaughtered pigs and calves in 1975
Avser företag med mer än 2,0 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Svin		Spädkalvar		Göd- och mellankalvar	
	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade	Totalt	Därav ej veterinär- besiktigade
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	3 854	2 655	..	..	..	..
» mellanbygder	7 471	5 900	..	..	371	256
» norra slättbygder	2 733	2 192	..	..	447	406
Svealands slättbygder	6 705	6 391	..	..	2 333	2 253
Götalands skogsbygder	16 588	14 620	..	..	2 114	1 953
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 137	3 832	..	..	1 913	1 644
Nedre Norrland	6 263	5 012	1 870	1 839	4 026	3 145
Övre Norrland	2 940	2 594	958	821	4 157	3 561
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1– 5,0	4 776	4 299	..	..	2 627	2 388
5,1– 10,0	10 974	9 407	..	..	3 135	2 822
10,1– 20,0	14 897	12 630	..	..	3 562	2 914
20,1– 30,0	7 384	6 210	..	..	2 517	2 181
30,1– 50,0	7 384	6 153	..	..	2 307	1 846
50,1– 100,0	4 406	3 763	..	..	1 101	918
Över 100,0	870	734	..	..	200	200
<i>Hela riket</i>						
1975	50 691	43 196	3 064	2 896	15 449	13 269
1971	75 800	70 980	5 700	5 450	15 800	15 112
1968	88 174	48 311	6 653	3 001	29 644	12 397

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter).

9.7 PRODUKTION. FÖRSÖRJ- NINGSBALANSER

Jordbruksnämnden beräknar varje år den totala produktionen av kött och fläsk i landet. Som underlag använder nämnden egna beräkningar om produktionen av slaktdjur (se avsnitt 9.6) och uppgifter om medelslaktvikter från Sveriges Slakteriförbund. Nämnden utför vidare vissa beräkningar rörande försörjningsbalanser för kött och fläsk.

Fortlöpande uppgifter om mejerihandlingen lämnas i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) statistik. I denna statistik ingår även uppgifter för mejerier som inte är anslutna till SMR. Med SMRs uppgifter som grund beräknar jordbruksnämnden den totala produktionen av mejerivaror och mjölkpulver.

SCB genomförde vidare för 1975 en undersökning om användningen av mjölk som ej levererats till mejeri.

Jordbruksnämnden utför årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Som underlag använder nämnden resultat från SCBs hushållsbudgetundersökningar 1969 och 1978 och vissa kompletterande undersökningar samt uppgifter om utrikeshandeln med ägg och äggprodukter. Varje månad redovisar jordbruksnämnden dessutom uppgifter om partihandelns invägning av svenska ägg. Dessa uppgifter bygger på redovisning från partihandelsföretagen.

Resultat

Enligt jordbruksnämndens beräkningar uppgick produktionen av kött och fläsk 1982 till cirka 495 000 ton som framgår av *tabell 132*. Cirka 1 procent därav utgjordes av får-, get- och lammkött. Exporten av kött och fläsk var under budgetåret 1980/81 enligt *tabell 133* 23% större än under 1979/80.

I *tabellerna 134–137* redovisas uppgifter om produktion och användning av mjölk och mjölkprodukter. Som bl a framgår där invägdes 1982 cirka 3 532 000 ton mjölk vid 98 mejerier. Till Arla knutna mejeriföreningar svarade för 58 procent därav. 31 procent av den invägda mängden mjölk användes för ostframställning. Produktionen av ost uppgick till omkring 114 000 ton, vilket innebär en

ökning med 5 procent från 1981. I *tablån* nedan redovisas jordbruksnämndens beräkningar om produktionen av fjäderfäkött, renkött och älgkött. Beräkningarna är dock något osäkra, eftersom grundmaterialet är ofullständigt.

År	Produktion, ton, av kött av		
	fjäderfä	ren	älg
1982	48 000	1 700	21 600
1981	46 600	1 600	20 500
1980	44 400	1 300	17 800
1979	41 600	1 400	15 700
1978	40 200	1 200	12 700

I följande *tablå* återfinns uppgifter om den invägda mjölkens medelfetthalt.

År	Medelfetthalt, procent
1982	4,14
1981	4,13
1980	4,14
1979	4,12
1978	4,11

Partihandelns invägning av ägg omfattade cirka 60 procent av den totala produktionen som närmare framgår av *tablån* nedan.

År	Total produktion, milj kg	Partihandelns invägning, milj kg
1982	114 ¹	69,0 ¹
1981	114	64,7
1980	113	65,8
1979	115	61,3
1978	116	61,8

¹ Preliminära uppgifter.

Bibliografi

Källor

Jordbruksekonomiska meddelanden /uppgifter om produktionen av kött och fläsk, mejerivaror m m har redovisats varje månad sedan 1950. I särskilda årliga artiklar ges utförligare uppgifter; uppgifter för 1982 infördes i nr 1983:5/. Jordbruksnämnden.

PM angående försörjningsläget på livsmedels- och jordbruksområdet /årligen sedan 1950/51/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 131 Antal slaktkroppar¹ och medelslaktvikter år 1982

Number of slaughtered animals and average weight of carcasses in 1982

Antal slaktkroppar; medelslaktvikter; typ av slakt	Storboskap ³	Större kalv ³ (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Häst inkl föl	Får inkl lamm och getter	Svin inkl spädgris
Antal slaktkroppar¹						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	606 649	92 404	18 580	10 621	317 934	4 223 203
Hemslakt	—	11 600	2 200	—	10 000	28 500
<i>Summa</i>						
1982	606 649	104 004	20 780	10 621	327 934	4 251 703
1981	583 720	114 010	17 219	10 572	311 645	4 178 919
1980	574 407	113 446	16 195	10 431	301 975	4 153 366
1979	550 807	112 162	15 674	11 279	295 957	4 115 039
1978	535 249	116 183	15 827	11 584	298 569	4 076 787
Medelslaktvikter, kilogram						
<i>Typ av slakt</i>						
Marknadsförd ² slakt	248,1	95,9	22,3	249,4	16,1	76,4
Hemslakt	—	85,0	20,9	—	15,0	76,0
<i>Summa</i>						
1982	248,1	94,7	22,1	249,4	16,1	76,4
1981	251,0	99,8	21,7	245,9	15,8	76,3
1980	253,6	100,0	21,4	248,7	15,9	76,4
1979	254,6	98,6	21,5	241,2	16,2	76,2
1978	252,8	98,7	21,4	242,2	16,2	75,2

¹ Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. — ² Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export och avdrag för import av levande djur. — ³ Antal djur enligt besiktningsveterinärernas rapporter fördelade på djurslagen storboskap och större kalv med ledning av klassificeringsstatistiken.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Mejeristatistik /årligen sedan 1965/. Svenska Mejeriernas Riksförening, prispolitiska avdelningen (stencil).

Mejeribarometer /varje månad sedan 1963/. Svenska Mejeriernas Riksförening, prispolitiska avdelningen (stencil).

Förbrukning av driv- och smörjmedel, hemslakt och hemmaanvändning av mjölk i jordbruket 1975. SCB. SM J 1976:10.

Andra undersökningar

Jordbruksnämnden informerar om äggkläckning. Antal kläckta hönkycklingar /äggproducerande raser; varje månad sedan 1968/. (Stencil).

9.8 HUSDJURSFÖRSÄKRING

Uppgifter om försäkringsbolagens verksamhet insamlas varje år av försäkringsinspektionen.

Husdjursförsäkring utgör en gren av skadeförsäkring. År 1981 meddelades husdjursförsäkring av fyra riksbolag, nämligen av Jordbrukets Försäkringsbolag, ömsesidigt, av Sydsvensk djurförsäkring, ömsesidigt bolag, av Försäkringsbolaget Skånska Brand-Hermes, ömsesidigt, och av Folksam ömsesidig sakförsäkring, vidare av 23 häradsbolag och 309 sockenbolag samt av ett utländskt bolag.

Försäkringens utformning

Särskilda försäkringsformer finns för hästar, nötkreatur, får och getter, svin, hundar m fl djur.

För hästar finns såväl fullständig som begränsad försäkring. Förutom arbetshästar kan bl a rid-, trav- och galopphästar försäkras.

Tabell 132 Produktion av kött och fläsk år 1982. Ton

Meat production in 1982. Metric tons

Avser vara med ben

Figures refer to meat including bones

Typ av slakt; år	Kött av stor- boskap	Kött av större kalv	Kött av mindre kalv	Summa nöt- kött	Häst- kött	Får ² - och get- kött	Fläsk	Summa kött och fläsk
<i>Typ av slakt</i>								
Marknadsförd ¹ slakt	150 537	8 866	414	159 817	2 649	5 118	322 854	490 438
Hemslakt	—	986	46	1 032	—	150	2 166	3 348
<i>Summa</i>								
1982	150 537	9 852	460	160 849	2 649	5 268	325 020	493 786
1981	146 517	11 381	374	158 272	2 600	4 910	320 540	486 322
1980	145 653	11 341	347	157 341	2 594	4 801	317 371	482 107
1979	140 221	11 058	337	151 616	2 721	4 788	313 650	472 775
1978	135 338	11 469	338	147 145	2 806	4 831	306 760	461 542

¹ Veterinärbesiktigad slakt med tillägg för export respektive avdrag för import av levande kroppar. — ² Inklusive lammkött.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 133 Försörjningsbalans för kött och fläsk år 1980/81. Miljoner kilogram

Balance sheet of meat resources in 1980/81. Millions of kilogrammes

Avser vara med ben utom för fjäderfäkött

Figures refer to meat including bones except for poultry meat

	Kött av stor- boskap	Kalv- kött	Häst- kött	Får ¹ - och get- kött	Fläsk	Fjäder- fäkött	Summa				
							1980/ 81	1979/ 80	1978/ 79	1977/ 78	1976/ 77
<i>Tillgångar</i>											
Ingående lager	5	0	0	0	12	7	24	23	25	25	24
Produktion	146	12	3	5	317	47	529	519	511	499	497
Import	10	0	1	1	6	0	17	21	21	21	29
Summa	161	12	4	6	335	54	570	563	557	545	550
<i>Användning</i>											
Konsumtion	137	11	4	6	287	46	489	497	491	473	492
Export	16	0	0	0	36	2	53	43	43	47	33
Utgående lager	8	2	0	0	12	6	28	23	23	25	25
Summa	161	12	4	6	335	54	570	563	557	545	550

¹ Inklusive lammkött.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 134 Antal mejerier och mjölkleverantörer till dessa samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägning per leverantör år 1982

Number of dairies and suppliers, total weight of delivered milk and weight of delivered milk per day and supplier in 1982

Förening	Antal mejerier ¹	Antal mjölkleverantörer ²	Invägd mjölk, ton	Medelinvägning per leverantör och dag, kg
Arla	45	20 768	2 053 964	271
Stockholmsförvaltningen	3	—	—	—
Örebroförvaltningen	3	2 848	313 455	302
Norrköpingsförvaltningen	8	3 331	446 260	367
Enköpingsförvaltningen	1	—	—	—
Göteborgsförvaltningen	10	5 979	508 486	233
Göteneförvaltningen	2	1 654	184 502	306
Jönköpingsförvaltningen	8	2 782	224 390	221
Karlskronaförvaltningen	6	3 015	269 873	245
Visbyförvaltningen	4	1 159	106 998	253
Boxholms Mejeri AB ³	1	—	—	—
Axvalls mejeriförening	1	90	10 250	312
Falköpingsortens andelsmejeriförening	1	315	35 318	307
Skövde andelsmejeriförening	1	356	48 262	371
Västra Dals mejeriförening	1	254	13 270	143
Fotskäls mejeriförening	1	80	4 436	152
Gäsene mejeriförening	1	271	20 379	206
Norra Dals Mejerier	1	233	18 841	222
Ljungbyortens andelsmejeriförening	1	403	29 491	200
Västerviksortens mejeriförening	3	291	36 678	345
Tuna mejeriförening ³	1	145	10 085	191
Ölandsmejerier	1	682	78 497	315
Skånemejerier	4	2 466	256 509	285
Helsingborgs mjölkcentral	5	1 164	116 924	275
Kågerödsortens mjölkleverantörförening	1	43	7 318	466
Engelholms producentförening ³	— ⁴	22	2 937	366
Västra Karups mejeriförening	1	204	20 241	272
Örkelljunga andelsmejeriförening	1	245	13 716	153
Värmlandsmejerier	4	1 539	112 159	200
Dalarnas mejeriförening	2	1 289	104 562	222
Gefleortens mejeriförening	2	695	60 750	239
Södra Hälsinglands mejeriförening	1	615	47 244	210
Nedre Norrlands producentförening	3	2 177	146 882	185
Hammerdals mejeri ³	2	43	5 882	375
Ångermanlands mejeriförening	2	1 286	65 202	139
Normmejerier	7	2 388	130 009	149
Norrbottnens läns producentförening	4	1 027	82 382	220
Hela riket				
1982	98	39 041	3 532 188	248
1981	99	40 547	3 370 975	228
1980	99	42 248	3 337 584	216
1979	104	43 986	3 264 884	203
1978	108	45 676	3 167 364	190

¹ Avser antal mejerier den 31/12 respektive år. — ² Avser medeltal av antal leverantörer per månad. — ³ Uppgifter från mejerier ej anslutna till SMR ingår. — ⁴ Utan egen driftsplats.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 135 Användning av vid mejerier invägd mjölk åren 1978—1982. Ton
Disposition of dairy milk in 1978—1982. Metric tons

År	Typ av produkt				Kondens- mjölk och övrig industriell användning	Skum- och kärmjölks till foder ^{2 3}	Svinn	Summa
	Konsum- tionsmjölk- produkter	Ost	Smör m m	Mjolk- pulver ¹				
1982	1 578 856	1 092 483	68 686	661 756	81 208	27 736	21 463	3 532 188
1981	1 592 714	1 043 799	63 392	546 392	75 270	24 488	24 920	3 370 975
1980	1 602 977	972 965	64 133	569 329	68 972	33 118	26 090	3 337 584
1979	1 584 338	924 948	63 472	566 602	65 044	32 215	28 265	3 264 884
1978	1 577 325	916 318	60 911	485 297	63 788	33 657	30 068	3 167 364

¹ Exklusive återblandat pulver. — ² Inklusive återblandat pulver. — ³ Färsk skum- och kärmjölk fr o m 1981.
Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

Tabell 136 Produktion av mejerivaror och mjölkpulver åren 1978—1982. Ton
Dairy production and production of milk powder in 1978—1982. Metric tons

År	Produktion av mejerivaror						Produktion av mjölkpulver		
	Konsumtionsmjölk		Grädde		Ost	Smör m m		Fett	Magert
	3% fetthalt	Övrig mjölk ¹	Tjock	Tunn		Smör	Bregott ² o smörolja		
1982	1 039 957	473 272	44 586	21 041	113 931	44 561	24 415	5 248	49 322
1981	1 032 801	494 670	43 968	21 275	108 367	40 726	23 639	5 015	39 948
1980	1 022 980	514 504	43 751	21 742	100 593	40 507	25 197	4 521	42 817
1979	985 886	534 579	42 503	21 370	95 733	40 515	24 257	4 205	43 143
1978	974 836	541 728	40 319	20 442	94 052	37 758	25 207	3 794	37 124

¹ Avser lätt- och skummjölk. — ² Avser smördelen.
Källa: Statens jordbruksnämnd.

Försäkring av nötkreatur, får och getter respektive svin kan göras i enskild eller kollektiv form. Vanligast är den kollektiva slaktvårdesförsäkring.

Redovisningsprinciper

I detta avsnitt redovisas uppgifter om under året influtna premier och under året utbetalade skadeersättningar.

Uppgifterna avser endast direkt försäkring. Hänsyn har alltså tagits varken till mottagen eller till avgiven återförsäkring.

Redovisningen avser svenska bolag. Därjämte verkar i Sverige ett utländskt bolag, vars rörelse dock huvudsakligen är begränsad till försäkring av kapplöpningshästar (med ett bestånd av 1 711 hästar år 1980)

Resultat

Antalet försäkrade djur åren 1977—1981 redovisas i tabell nedan.

År	Hästar	Nötkreatur	Svin
1981	99 778	877 390	1 817 448
1980	98 249	869 740	1 853 178
1979	97 373	894 767	1 827 402
1978	96 625	880 591	1 919 860
1977	96 158	875 614	1 663 956

Ytterligare uppgifter om antalet försäkrade djur 1981 lämnas i *tabell 138*, text att 210 000 hundar var försäkrade. Vidare framgår där att cirka 119 milj kronor inbetalats i försäkringspremier, huvudsakligen till riksbolag, medan cirka 83 milj kronor utbetalats för skador.

Tabell 137 Användning av mjölk som ej levererats till mejerier år 1975. 1 000 liter

Use of milk not delivered to dairies in 1975. 1 000 litres

Avser företag med mer än 2,0 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2.0 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Använd i hushållet	Såld direkt till konsument	Använd till utfodring	Summa
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	2 500	200	5 000	7 700
» mellanbygder	5 200	700	10 900	16 800
» norra slättbygder	5 000	1 200	9 700	15 900
Svealands slättbygder	5 700	1 700	8 700	16 200
Götalands skogsbygder	19 100	2 200	33 700	55 200
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 500	700	6 200	11 300
Nedre Norrland	6 700	800	3 200	10 600
Övre Norrland	6 300	400	3 000	9 800
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1– 5,0	5 000	300	4 500	9 800
5,1– 10,0	10 400	900	13 900	25 200
10,1– 20,0	15 500	1 500	20 500	37 400
20,1– 30,0	9 400	1 100	14 200	24 700
30,1– 50,0	9 400	1 500	15 600	26 500
50,1–100,0	4 700	1 400	8 400	14 500
Över 100,0	700	1 200	3 300	5 300
<i>Hela riket</i>	55 100	7 900	80 400	143 400

Källa: SCB, enheten för lantbruksenkäter (urvalsundersökning om 5 000 enheter; bortfall 3,5%).

Bibliografi

Enskilda försäkringsanstalter /årligen sedan 1912/. Försäkringsinspektionen.

Årsredovisningar från respektive försäkringsbolag.

9.9 PÄLSDJURSSKÖTSEL

Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund (SPR) sammanställer årligen statistik över omfattningen av medlemmarnas pälsdjurskötsel.

Resultat

Antalet aktiva uppfödare av pälsdjur vid slutet av respektive år framgår av tabblån nedan.

År	Slag av djur				
	Mink	Mink och räv	Räv	Chin- chilla	Summa
1981/82	387	111	45	40	583
1980/81	386	101	32	52	571
1979/80	392	80	35	53	560
1978/79	398	75	33	66	572
1977/78	424	59	26	69	578

Antalet avelshonor redovisas i tabblån nedan.

År	Slag av djur		
	Mink	Räv	Chin- chilla
1981/82	419 529	13 172	1 548
1980/81	407 016	10 982	1 722
1979/80	387 698	11 311	1 688
1978/79	369 035	9 064	2 122
1977/78	363 084	7 280	2 125

Tabell 138 Premieinkomster, skadeutbetalningar och försäkringsbestånd för husdjursförsäkringar år 1981

Premiums, claims and stock of the livestock insurance in 1981

	Riksbolag					Härads- bolag	Socken- bolag (1980)	Summa
	Folk- sam- sak	Jordbrukets Försäkrings- bolag	Skånska Brand- Hermes	Sydsvensk djurför- säkring	Summa			
<i>Premieinkomster, 1 000 kr</i>								
Hästförsäkring	246	33 398	38	2 531	36 213	1 065	..	37 278 ⁵
Nötkreatursförsäkring	—	34 889	—	1 725	36 614	2 529	..	39 143 ⁵
Annan djurförsäkring	3 804	36 499	136	1 624	42 063	142	..	42 205 ⁵
Summa	4 050	104 786 ¹	174	5 880 ¹	114 890 ¹	3 736 ¹	..	118 626 ^{1, 5}
<i>Skadeutbetalningar, 1 000 kr</i>								
Hästförsäkring	160	25 554	20	1 971	27 705	832	..	28 537 ⁵
Nötkreatursförsäkring	—	22 475	—	1 395	23 870	2 098	..	25 968 ⁵
Annan djurförsäkring	2 591	25 326	114	864	28 895	74	..	28 969 ⁵
Summa	2 751	73 355	134	4 230	80 470	3 004	..	83 474 ⁵
<i>Försäkringsbelopp, 1 000 kr</i>								
Hästar	5 429	907 994	629	67 834	981 886	27 976	21 874	1 031 736
Nötkreatur	—	1 400 495	—	67 882	1 468 377	104 973	88 771	1 662 121
<i>Antal försäkrade djur</i>								
Hästar	610	77 109	79	9 963	87 761	5 836	5 697	99 294
Nötkreatur	—	769 954	—	35 193	805 147	46 921	39 712	891 780
Svin	10 200	1 778 717 ²	—	26 199	1 815 116	758	1 110	1 816 984
Övriga	27 088	231 937 ³	961	13 558 ⁴	273 544	1 160	57	274 761

¹ Exklusive försäkring med statsbidrag mot förluster på grund av smittsamma husdjursjukdomar. — ² Försäkringsbelopp ca 560 milj kr. — ³ Varav ca 16 000 får och getter och 210 000 hundar; försäkringsbelopp ca 6 respektive 270 milj kr. — ⁴ Huvudsakligen hundar. — ⁵ Exklusive försäkring i sockenbolag.

AB Nordiske Skinnauktioner sålde under 1981/82 1 323 707 minkskinn, 37 514 rävs-
skinn och 7 548 övriga skinn till ett samman-
lagt värde av 219 miljoner kronor.

Till pälsdjursförsäkringen var 397 går-
dar anslutna med sammanlagt 353 408
avelshonor av mink och 7 931 avelshonor
av räv.

Bibliografi

Årsredovisning /årigen sedan 1930/31/. Sve-
riges Pälsdjursuppfödare Riksförbund m fl.

9.10 BODLING

Sveriges Biodlares Riksförbund (SBR) sam-
manställer årligen statistik över omfattningen
av medlemmarnas bodling. Uppgifterna in-
hämtas genom en postenkät. För 1982 erhöles
svar från 77,6% av medlemmarna.

Resultat

I tablå nedan redovisas antalet medlemmar i
SBR, antalet bisamhällen och skörden av bi-
honung och vax under perioden 1978–1982.

År	Antal med- lemmar	Antal bisamhällen		Skörd, 1 000 kg	
		Invint- rade på vinter- hösten	Därav förluster	Honung	Rensat vax
1982	18 191	98 192	..	3 431	57
1981	16 898	93 911	8 696	2 440	49
1980	15 899	84 937	9 342	2 382	47
1979	15 230	80 674	9 466	1 909	45
1978	14 609	81 669	11 652	1 930	47

Bibliografi

Bitidningen /årigen sedan 1902; uppgifter för
1982 redovisas i nr 1982:5/. Sveriges Biodla-
res Riksförbund.

10 Konsumtion

Jordbruksnämnden utför beräkningar av den svenska konsumtionen av livsmedel m m. I oktober görs en prognos för det innevarande året och i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Definitiv beräkning av konsumtion för respektive år görs när slutgiltigt underlag föreligger från olika statistik-källor, bl a från SCBs industristatistik (se nedan).

Beräkningarna avser kvantiteten och värdet av samt näringsvärdet i leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från SCBs årliga inventering – utförd för jordbruksnämndens räkning – av förråden av livsmedel m m samt uppgifter från riksskatteverket och Djupfrysningsbyrån. Speciellt för konsumtionsberäkningarna utför jordbruksnämnden en preliminär uppgiftssamling beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna avser i princip varornas nettovikter (exklusive emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör producenternas egenförbrukning, som i princip anges i producentpriser plus mervärdesskatt,

samt utekonsumtion av starköl, vin och spritdrycker, som värderas i utskänkingspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till SCBs konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistik till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

Uppgifter om kvantitet och värde av den totala direktkonsumtionen av olika slags livsmedel 1978–1982 redovisas i *tabell 139* medan konsumtionen per invånare framgår av *tabell 140*. Sistnämnda tabell visar bl a en något ökad konsumtion per person av konsumtionsmjölk men en minskad konsumtion av skummjolk och lättmjolk m m.

Uppgifter om den dagliga energitillförseln per person ges i *tabell 141*. Som framgår där har den totala energitillförseln per person och dag genom livsmedel ökat något under perioden 1960–1982. Ökningen gäller främst i fråga om animaliska livsmedel som kött, grädde och ost. 62% av energitillförseln beräknas 1982 ha skett genom vegetabiliska livsmedel.

Dagligt energibehov per person beräknas av Livsmedelsverket vara 8,5 megajoule för kvinnor och 11,5 megajoule för män.

Tabell 139 Total direktkonsumtion av livsmedel m m åren 1978—1982
 Total consumption of food etc. in 1978—1982

Varuslag	1978		1979	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Bröd och spannmålsprodukter	.	6 213	.	6 755
Mjöl och gryn	161,6	532	166,4	572
Mjölprodukter, exkl bröd och konditorivaror	47,8	612	46,2	618
Knäckebröd m m	48,5	472	50,8	549
Mjukt matbröd	242,0	2 122	248,9	2 299
Kaffebröd ¹	36,8	758	36,2	812
Konditorivaror ¹	20,7	865	21,2	956
Skorpor, kex, rån m m ¹	47,9	851	39,0	949
Kött och köttvaror	.	10 866	.	11 791
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	277,6	5 931	280,4	6 251
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	36,6	538	40,0	597
Charkuterivaror, oblandade	27,5	990	31,5	1 225
Charkuterivaror, blandade	147,0	2 817	151,8	3 054
Köttkonserver	24,1	488	25,0	529
Köttsoppor, även konserverade	7,4	103	8,9	135
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	3 174	.	3 339
Färsk och djupfryst fisk ¹	43,3	640	42,3	647
Djupfryst filead fisk	20,2	454	20,2	460
Konserver och beredd fisk	57,8	1 496	56,7	1 585
Kräftdjur och blötdjur	.	585	.	648
Mjölk, grädde, ost och ägg	.	7 009	.	7 672
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ³	49,5	95	47,5	98
K-mjölk, filmjölk m m ³	940,8	1 976	951,4	2 175
Skummjölk, lättmjölk, lättfil ³	518,2	979	510,2	1 041
Tunn grädde, gräddfil ³	20,4	219	21,4	240
Tjock grädde ³	36,5	634	38,7	697
Mjölkpulver	1,2	23	1,0	22
Härdost	76,6	1 667	81,3	1 882
Annan ost	23,7	476	25,4	538
Ägg ¹	91,4	939	93,3	978
Matfett och majonnäs	174,8	2 026	174,5	2 153
Smör m m	47,7	677	51,1	770
Hushållsmargarin inkl lättmargarin	123,6	1 284	120,7	1 324

1980		1981		1982	
Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
.	7 356	.	8 368	.	9 606
174,2	666	177,0	804	190,6	995
48,2	692	47,5	775	51,7	983
49,1	600	47,4	683	48,9	790
250,3	2 555	249,5	2 979	240,9	3 371
33,3	832	31,1	889	29,5	945
19,6	996	19,1	1 126	19,7	1 298
49,3	1 016	47,1	1 113	47,8	1 224
.	12 979	.	14 822	.	16 463
279,2	6 906	271,1	7 969	181,8	7 375
38,6	661	44,2	805	40,9	816
30,8	1 327	28,8	1 510	27,7	1 828
149,5	3 390	142,5	3 765	140,7	3 723
23,9	547	23,5	609	18,2	558
8,8	148	8,2	163	10,1	203
.	3 722	.	3 913	.	4 357
41,9	704	43,1	720	48,2	999
21,2	508	20,1	525	20,3	567
58,5	1 764	57,1	1 937	49,9	1 846
.	747	.	731	.	945
.	8 931	.	10 573	.	11 842
45,6	109	43,7	125	40,7	138
987,4	2 601	1 012,2	3 172	1 003,9	3 675
489,0	1 159	455,0	1 287	447,8	1 452
21,7	265	22,0	309	21,0	345
40,0	800	39,6	906	40,8	1 016
1,1	25	1,0	29	1,2	38
85,9	2 190	87,5	2 627	94,3	3 038
26,1	622	26,7	758	24,3	718
93,4	1 159	93,6	1 360	93,8	1 422
178,2	2 496	180,5	3 010	179,2	3 323
52,7	900	53,0	1 116	55,3	1 261
122,5	1 530	124,5	1 816	119,6	1 939

Tabell 139 (forts)

Varuslag	1978		1979	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Köksväxter, frukter och bär	.	7 099	.	7 719
Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	260,9	2 022	271,7	2 323
Frukt och bär, färska och djupfrysta ¹	457,2	2 364	497,2	2 556
Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	74,5	680	74,3	695
Frukt och bär, torkade eller konserverade, sylt m m	70,3	700	74,9	797
Kastanjer, mandel och nötter	10,5	183	10,5	205
Soppor, även konserverade	11,0	219	9,2	220
Saft ^{1 3}	136,4	931	130,2	924
Potatis och potatisprodukter	.	1 294	.	1 439
Potatis, färsk ¹	547,5	848	544,1	937
Potatisprodukter	41,0	446	42,5	502
Socker och sirap	.	663	.	728
Därav socker	160,1	642	165,3	705
Kaffe, te och kakao	.	3 350	.	3 247
Kaffe, rostat	76,6	2 761	79,8	2 602
Te	2,7	182	3,0	706
Choklad och konfektyrvaror	75,9	2 319	81,2	2 895
Glass ³	93,4	1 022	96,2	1 077
Honung, vissa såser, kryddor och salt ¹	42,0	374	43,3	645
Malt- och läskedrycker ³	630,3	3 143	613,2	3 147
Kolsyrade läskedrycker o mineralvatten	289,0	1 307	293,8	1 370
Svagdricka, lättöl och öl, typ A	341,3	1 835	319,4	1 777
Summa livsmedel	.	48 949	.	52 596
Alkoholhaltiga drycker ³	.	8 832	.	9 462
Starköl	76,6	958	89,7	1 166
Vin	74,9	1 856	78,1	2 018
Spritdrycker	62,4	6 018	63,3	6 278
Tobak	.	4 871	.	5 143
Totalt	.	62 653	.	67 200

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. — ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. — ³ Kvantitetsuppgifter i milj liter.
Källa: Statens jordbruksnämnd.

1980		1981 ⁴		1982	
Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
.	8 324	.	9 212	.	10 537
261,4	2 544	267,8	2 660	300,4	3 109
454,7	2 751	470,1	3 170	457,9	3 550
73,6	735	73,4	849	73,6	996
75,4	850	72,5	973	79,1	1 193
10,2	238	9,5	284	10,5	198
9,4	240	9,0	270	9,4	309
130,5	963	129,1	1 045	125,0	1 181
.	1 663	.	1 875	.	1 876
546,7	1 118	541,8	1 262	546,7	1 248
42,5	546	44,3	613	44,2	628
.	800	.	920	.	993
161,9	776	165,4	885	164,4	952
.	3 314	.	3 251	.	3 632
76,7	2 642	77,5	2 560	79,0	2 884
2,9	205	2,8	213	2,9	235
79,2	3 135	70,3	3 316	76,8	3 950
106,8	1 298	107,0	1 524	111,3	1 706
43,4	690	43,4	761	45,8	876
609,0	3 458	575,5	3 611	598,5	3 723
302,0	1 534	289,0	1 626	308,8	1 617
307,0	1 924	286,5	1 985	289,7	2 106
.	58 164	.	65 154	.	72 884
.	10 392	.	10 892	.	12 180
91,8	1 404	90,5	1 538	99,4	1 820
79,2	2 312	79,0	2 526	86,8	3 020
57,8	6 676	52,5	6 829	52,3	7 340
.	5 803	.	6 007	.	6 732
.	74 358	.	82 052	.	91 796

Tabell 140 Konsumtion av livsmedel m m åren 1980—1982. Kilogram per person

Consumption of food etc. in 1980—1982. Kilogrammes per person

Varuslag	1980	1981	1982	Varuslag	1980	1981	1982
Bröd och spannmålsprodukter				Smör m m	6,3	6,5	6,7
Mjöl och gryn	21,0	22,2	22,9	Hushållsmargarin inkl lättmargarin	14,8	14,7	14,3
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	5,7	6,0	6,2	Majonnäs	0,4	0,5	0,5
Knäckebröd m m	5,9	5,8	5,9	Köksväxter, frukter och bär			
Mjukt matbröd	30,1	29,1	28,9	Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	31,5	35,2	36,1
Kaffebröd ¹	4,0	3,7	3,5	Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	54,8	55,9	55,0
Konditorivaror ¹	2,3	2,4	2,4	Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	8,9	8,5	8,8
Skorpor, kex, rån m m ¹	6,0	5,9	5,8	Fruktar och bär, torkade eller konser- verade, sylt m m	9,1	9,7	9,5
Kött och köttvaror				Kastanjer, mandel och nötter	1,2	1,2	1,3
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	28,1	23,1	22,5	Soppor, även konserverade	1,1	1,1	1,1
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	4,6	5,0	4,9	Saft, liter ¹	15,6	15,9	15,1
Charkuterivaror, oblandade	3,7	3,5	3,3	Potatis och potatisprodukter			
Charkuterivaror, blandade	18,0	17,5	16,9	Potatis, färsk ¹	65,8	65,1	65,7
Köttkonserver	2,9	2,4	2,2	Potatisprodukter	5,2	5,4	5,3
Köttsoppor, även konserverade	1,0	1,3	1,2				
Fisk, kräftdjur och blötdjur				Socker	19,5	20,3	19,8
Färsch och djupfryst fisk ¹	5,0	5,6	5,8	Sirap	0,5	0,6	0,6
Djupfryst filead fisk	2,5	2,4	2,4	Kaffe, rostat	9,2	9,6	9,5
Konserver och beredd fisk	7,0	6,2	6,0	Te	0,3	0,3	0,3
Kräftdjur och blötdjur	2,2	2,1	2,3	Kakao	1,1	1,3	1,4
Mjölk, grädde och ost				Choklad och konfektyrvaror	9,5	9,2	9,2
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk, liter	5,5	5,2	4,9	Glass, liter	12,8	12,0	12,7
Konsumtionsmjölk, filmjölk m m, liter	118,8	119,8	120,5	Honung, såser med högst 20% fetthalt, kryddor och salt ¹	5,2	4,9	4,9
Skummjölk, lättmjölk och lättfil, liter	58,8	56,3	53,8				
Tunn grädde, gräddfil, liter	2,6	2,6	2,6	Malt- och läskedrycker, liter			
Tjock grädde, liter	4,8	4,8	4,9	Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	36,4	35,2	37,1
Mjölkpulver	0,1	0,1	0,1	Svagdricka, lättöl och öl, typ A	36,9	34,7	34,8
Hårdost	10,4	11,4	11,3				
Annan ost	3,1	2,8	2,9	Alkoholhaltiga drycker, liter			
Ägg ¹	11,2	11,2	11,3	Starköl	11,0	10,9	11,9
				Vin	9,5	9,7	10,4
				Spridrycker	7,0	6,3	6,3

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. — ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Energiinnehållet i megajoule i några jordbruksprodukter och livsmedel enligt Livsmedelsverkets beräkningar framgår av följande tablå.

Produkt	Megajoule
Vetemjöl, rågmjöl	14,7
Korrmjöl	15,1
Havregryn	16,1
Potatis	3,6
Socker	16,7
Nötkött (högrev)	10,3
Fläsk (bogfläsk)	12,4
Mjölk, 3%	2,5
Smör	31,3
Margarin, hushålls	31,2
Ost	16,8
Ägg	6,3
Fisk, lax	9,2
Frukt, äpplen	2,4
Grönsaker, morötter	1,8

Bibliografi

Konsumtionen i Sverige av livsmedel m m /årligen sedan 1960; uppgifterna publiceras också i Jordbruksekonomiska meddelanden, där även kostens näringsinnehåll redovisas/. Jordbruksnämnden (stencil).

Per capita-konsumtionen av livsmedel m m i Sverige /årligen sedan 1960; uppgifterna publiceras även i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 141 Energitillförsel genom olika slag av jordbruksprodukter och livsmedel 1960, 1970 och 1982. Megajoule per person och dag
Energy supply by different agricultural and food products in 1960, 1970 and 1982. Megajoule per person and day.

Produkt	1982 ¹		1970	1960
	MJ	%	MJ	MJ
Bröd och spannmålsprodukter	2,89	24	2,96	3,14
Kött och köttvaror	1,43	12	1,36	1,28
Fisk, kräftdjur m m	0,20	2	0,21	0,20
Mjölk och mjölkpulver	1,13	9	1,11	1,19
Grädde	0,26	2	0,21	0,18
Ost	0,58	5	0,36	0,31
Ägg	0,18	2	0,18	0,17
Smör inkl Bregott	0,57	5	0,51	0,82
Margarin inkl matolja m m	1,24	10	1,31	1,09
Köksväxter, frukt och bär	0,91	7	0,91	0,70
Potatis och potatisprodukter	0,66	5	0,66	0,72
Socker och sirap	0,95	8	1,01	1,35
Malt- och läskedrycker				
inkl starköl	0,29	2	0,37	0,21
Andra livsmedel	0,81	7	0,68	0,46
Samtliga varuslag	12,10	100	11,84	11,82

¹ Preliminära uppgifter.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

11 Utrikeshandel

Inom SCB sammanställs den officiella utrikeshandelsstatistiken. På basis av denna beräknar jordbruksnämnden den svenska utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel. I detta kapitel redovisas definitiva uppgifter för åren 1977–1981.

Till kategorierna jordbruksprodukter och livsmedel räknas sedan år 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k CCC-nomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1–4

Levande djur

Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar

Fisk och skaldjur

Mjölk- och mejeriprodukter, ägg, honung

Ur kap 5

Tarmar

Kap 7–12

Köksväxter m m

Frukter m m

Kaffe, te och kryddor

Spannmål

Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m

Oljehaltiga fröer och frukter, vallväxtfröer, foderväxter m m

Kap 15–21

Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m

Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur

Socker och sockerkonfektyrer

Kakao och varor därav

Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk

Varor av köksväxter och frukter m m
Diverse näringsmedel

Kap 23

Beredda fodermedel m m

Till gruppen jordbruksprodukter räknas i princip produkter enligt sammanställningen ovan exklusive fisk, frukt, köksväxter, kaffe, te, kakao, kryddor m m.

Resultat

Uppgifter om värdet av den svenska utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel 1977–1981 redovisas i *tabellerna 142–144*. Som framgår där ökade importvärdet mellan 1980 och 1981 med cirka 220 milj kronor medan exportvärdet ökade med 516 milj kronor. Exportvärdesökningen berodde till stor del på en ökad export till Sovjetunionen, Västtyskland och Japan. Såväl import som export av enbart jordbruksprodukter, se *texten*, omfattade till nära 60 procent vegetabiliska produkter.

Uppgifter om självförsörjningsgrad för ett antal jordbruksprodukter och livsmedel redovisas i *tabell 145* för perioden 1961–1981. Självförsörjningsgraden anges där som kvoten mellan inhemsk produktion och konsumtion (i förekommande fall inklusive utsädes- och foderförbrukning samt svinn). Som framgår av tabellen har ett produktionsöverskott förelegat under hela den redovisade tidsperioden för framförallt brödsäd och smör men även för fodersäd och fläsk. För frukt och grönsaker bygger konsumtionen till stor del på import.

Tabell 142 Importen av jordbruksprodukter och livsmedel åren 1977–1981. Milj kronor
Imports of foodstuffs etc. in 1977–1981. Millions of Swedish kronor

Exportörande land	1977	1978	1979	1980	1981
Danmark	815	908	946	944	950
Finland	162	114	149	169	185
Island	51	41	58	63	45
Norge	618	678	782	860	889
Belgien, Luxemburg	29	40	63	78	86
Bulgarien	13	19	28	27	20
Frankrike	87	113	191	245	205
Förbundsrepubliken Tyskland	482	479	500	504	607
Irland	19	33	36	35	36
Italien	225	243	253	306	309
Nederländerna	374	452	509	588	578
Polen	92	85	101	109	64
Portugal	14	21	30	27	26
Rumänien	42	41	37	35	27
Schweiz	111	137	148	145	164
Sovjetunionen	16	10	22	18	19
Storbritannien	195	216	244	307	296
Tjeckoslovakien	12	17	18	11	10
Tyska demokratiska republiken	5	8	7	12	9
Ungern	53	52	75	65	84
Österrike	77	90	81	87	76
Förenta Staterna	447	523	570	673	765
Kanada	91	112	140	162	173
Japan	20	12	11	14	12
Övriga länder	3 386	3 480	3 700	3 797	3 870
Samtliga länder	7 436	7 924	8 699	9 281	9 505

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 143 Exporten¹ av jordbruksprodukter och livsmedel åren 1977—1981. Milj kronor
Exports of foodstuffs etc. in 1977—1981. Millions of Swedish kronor

Importerande land	1977	1978	1979	1980	1981
Danmark	310	369	411	436	457
Finland	150	174	210	255	341
Island	2	3	6	10	15
Norge	324	375	442	400	415
Belgien, Luxemburg	13	22	17	18	18
Bulgarien	0	0	0	0	0
Frankrike	38	51	113	68	80
Förbundsrepubliken Tyskland	203	231	260	359	442
Irland	2	3	5	4	5
Italien	91	111	84	213	169
Nederländerna	48	80	103	91	108
Polen	216	116	197	82	47
Portugal	10	5	10	11	18
Schweiz	36	52	39	53	82
Sovjetunionen	11	9	79	405	520
Storbritannien	77	76	105	105	141
Tjeckoslovakien	11	5	13	18	18
Tyska demokratiska republiken	42	165	133	85	43
Ungern	11	12	16	14	16
Österrike	34	23	32	26	30
Förenta Staterna	51	68	63	70	105
Kanada	6	6	5	6	14
Japan	91	106	108	59	169
Övriga länder	368	344	421	414	465
Samtliga länder	2 145	2 406	2 872	3 202	3 718

¹ Direktlandningar av fisk i utländska hamnar ingår.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 144 Utrikeshandeln med jordbruksprodukter åren 1977–1981. Milj kronor
 Foreign trade in agricultural products in 1977–1981. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1977		1978		1979		1980		1981	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
<i>Levande djur och animaliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Levande djur	16	8	22	13	29	16	35	15	39	20
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	290	259	245	251	392	318	327	383	220	522
Kött- och fläskkonserver m m	84	8	81	8	99	10	86	16	64	11
Tarmar	41	26	37	33	40	27	39	25	43	26
Mjölk, mejeriprodukter och ägg	140	87	145	122	144	121	177	149	203	241
Summa	571	388	530	427	704	492	664	588	571	821
<i>Vegetabiliska produkter (exklusive fetter och oljor)</i>										
Potatis	21	13	13	13	13	14	38	5	27	10
Potatisprodukter	19	14	15	13	15	18	16	17	20	15
Brödsäd	7	398	10	327	32	252	47	277	80	288
Fodersäd	32	50	37	143	38	248	52	319	117	381
Mjöl och gryn	18	66	22	54	22	69	32	75	35	85
Malt	13	5	11	10	12	12	10	25	7	43
Stärkelse	49	1	48	0	51	0	47	0	57	0
Sockerbetor	2	0	3	0	3	0	3	0	2	0
Varor av spannmål m m	188	111	219	128	239	154	271	165	300	191
Socker av olika slag, sirap och melass	89	46	40	27	90	66	160	109	181	98
Fodermedel, hö m m	511	18	533	23	587	38	617	40	696	44
Oljeväxtfröer och oljehaltiga frukter	110	56	117	40	107	164	114	114	101	124
Djupfrysta ärtor	0	42	0	49	0	59	5	41	0	72
Ärtor, bönor m m	13	3	16	4	13	3	16	2	17	3
Vallväxtfröer m m	37	24	47	34	46	43	67	60	52	62
Summa	1 109	847	1 131	865	1 268	1 140	1 495	1 249	1 692	1 416
<i>Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor</i>										
Sjödjursoljor	16	5	30	4	40	6	23	8	30	7
Sojaolja	143	12	155	13	180	16	158	21	167	29
Raps- och rybsolja	3	126	1	130	2	132	2	126	2	110
Övriga fetter och oljor	234	121	260	146	309	169	271	168	286	171
Summa	396	264	446	293	531	323	454	323	485	318
<i>Summa jordbruksprodukter</i>	<i>2 076</i>	<i>1 499</i>	<i>2 107</i>	<i>1 584</i>	<i>2 503</i>	<i>1 955</i>	<i>2 613</i>	<i>2 160</i>	<i>2 748</i>	<i>2 555</i>

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 145 Självförsörjningsgrad för några jordbruksprodukter och livsmedel åren 1961—1981

Degree of self-sufficiency for some agricultural and food products in 1961—1981

Produkt	1961/65	1966/70	1971/75	1976/80	1981
Vete	136	121	170	162	137
Råg	78	102	139	137	102
Brödsäd	124	118	162	156	130
Fodersäd	107 ¹	110	111	110	117
Oljeväxter	..	..	159	142	133
Potatis	..	96	94	98	101
Socker	71	68	75	93	102
Nötkött	109	112	96	100	112
Fläsk	112	112	115	109	117
Ost	93	87	88	89	97
Smör	117	106	125	119	124
Ägg	105	103	103	103	103
Frukt o bär	50	37	34	31	28
Grönsaker	..	60	59	51	49

¹ Osäker uppgift

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Bibliografi

Källor

Sveriges utrikeshandel med livsmedel m m /årligen sedan 1950/. Statens jordbruksnämnd (stencil).

Utrikeshandel. Del 1 och 2 /preliminära uppgifter återfinns i SCBs SM H; vissa uppgifter dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. SCB.

Andra undersökningar

Svensk import och export av trädgårdsprodukter 1970–74. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp. Trädgård 83.

Svensk import 1975 /komplement till ovanstående/. Lantbrukshögskolan, konsulentavdelningen vid Alnarp (stencil).

12 Priser och prisindex

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
12.1 Priser	146
12.2 Prisindex	147

12.1 PRISER

Jordbruksnämnden redovisar varje månad prisuppgifter för drivmedel, handelsgödselmedel samt vegetabiliska och animaliska produkter. Uppgiftsinsamlingen sker huvudsakligen genom jordbrukets organisationer. För handelsgödsel erhålls dock uppgifter från Supra.

Lantbrukets utredningsinstitut beräknade årligen t o m 1978 medelpriset på traktorer i samband med en undersökning om jordbrukets anskaffning av maskiner m m. Numera beräknas priset av jordbruksnämnden. Undersökningen beskrivs i avsnitt 6.3.

Från Sveriges Oljeväxtintressenter Förening, Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund och Sveriges Biodlare Riksförbund erhålls årligen uppgifter om priserna på oljeväxter, pälstdjur respektive honung.

Priser på jordbruksfastigheter redovisas i avsnitt 5.2.

Beskrivning av använda prisbegrepp

De redovisade priserna avser för animalier med invägning respektive slakt vägda genomsnitt av månadsvärden. För övriga varor avses ovägda genomsnitt.

Drivmedel

Priserna avser tankbilsleveranser till förbrukare i Stockholm och Göteborg med omnejd och i Malmöhus län.

Handelsgödsel

Priserna fr o m juni 1977 är beräknade fritt fabrik, för kalksalpeter fritt leveransort, på vara i säck. Tidigare beräknades priserna fritt förbrukare och är därför ej helt jämförbara.

Vegetabilier

För vete och råg utgör priserna medeltal för vara med 15% vattenhalt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar (exklusive förmalningsavgift) eller, om sådana noteringar ej finns, gällande inlösenpriser. Vetepriserna avser normalvete. Även för fodersäd redovisas genomsnitt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar och för vallhö priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för SMAK prima (t o m september 1974 avsåg priset i stället kvalitet Ordinar) och priset för fabrikspotatis (potatis för stärkelse och råsprit) det av samarbetsorganet för stärkelseproducenter och bränneriidkare fastställda priset vid 17,5% stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. Prisuppgifterna för sockerbetor utgör grundpriset till producent för vara med 16% sockerhalt.

För vetekli och kraftfoderblandningar avses pris till förbrukare på ett flertal orter. För melass avses pris inklusive fathyra på vissa orter till andra förbrukare än sockerbetsodlare.

Priserna för oljeväxter avser pris till odlare för fröer med en oljehalt av 45%, en erukasyrahalt av högst 5% och en vattenhalt av 18%.

Animalier

Köttpriserna avser avräkningspriser för slaktdjur (slaktad vara) enligt Sveriges Slakteriför-

bunds beräkningar. Utgående pristillägg är tillagt.

För mejerimjolk avses vägt medelavräkningspris till producent för 4,0-procentig mjölk fritt gård vid ett skummjölksvärde av 12,0 öre/kg. Efterlikvider och leveranstillägg ingår ej. För konsumtionsmjölk avses detaljpris för standardiserad 3,0-procentig mjölk i vanligast förekommande förpackning.

Smörpriserna utgör svensk riksnötering för runmärkt saltat smör. Ostpriserna avser avräkningspriser vid mejerierna för 4 månader lagrad ost.

Äggpriserna slutligen utgör partipriser i Stockholm på runmärkta ägg.

Pälsdjur

De redovisade priserna på pälsdjursskinn utgör säsongsmedelpriser till uppfödare vid AB Nordiske Skinnauktioner.

Bihonung

Honungspriset avser priset till biodlare. I priset ingår fri frakt av honungen till Mantorp och fri tillbakafrakt av transportkärlen.

Resultat

I tabell 146 redovisas uppgifter om priser på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier för åren 1973–1982.

Priserna till oljeväxtodlare var under 1982 222 öre/kg för samtliga oljeväxtslag.

För minkskinn blev medelpriset 155 kronor under 1981/82. Motsvarande priser för silverräv var 1 372, för blåräv 362 och för rödräv 205 kronor.

Medelpriset till biodlare för honung var 12:34 kronor per kg under 1982.

Bibliografi

Jordbruksekonomiska meddelanden /prisuppgifter i tabellavdelningen varje månad sedan 1950/. Statens jordbruksnämnd.

Jordbrukets traktorköp /årligen sedan 1950/. Jordbrukets utredningsinstitut (stencil).

Sveriges Oljeväxtintressenter Förening u p a. Prislista.

Årsredovisning /årligen sedan 1930/31/.

Sveriges Pälsdjursuppfödare Riksförbund m fl.

Bitidningen /årligen sedan 1902; uppgifter för 1982 redovisades i nr 1983:5/. Sveriges Biodlare Riksförbund.

12.2 PRISINDEX

Genom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp utarbetas och publiceras månatligen indextal över prisutvecklingen på jordbrukets område. Detta indexsystem syftar främst till att möjliggöra jämförelser, med beaktande av indexsystemets konstruktion, mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Vidare belyses prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel samt prisutvecklingen vid internationell handel med jordbruksprodukter.

SCB har sedan juli 1970 årligen beräknat ett byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader. Sådana beräkningar utfördes tidigare av lantbrukshögskolans institution för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT). Fr o m år 1980 har beräkningen av detta index upphört.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexserier

Indextalen skall i princip visa prisutvecklingen vid oförändrad kvalitet på de varor som prismäts. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Vikterna (vägningstalen) i indexserierna har tidigare i huvudsak varit fasta med viktbyte vart tredje år för de flesta indexserierna. För dessa skedde viktbyten den 1 juli 1971, den 1 juli 1974 och den 1 juli 1977. Fr o m den 3 juli 1980 sker viktbyten varje år. Vikterna i indexserierna baseras numera på normerade värden avseende produktion, konsumtion och inköp för året närmast det budgetår vikterna skall användas. Indextalen med nya vikter kedjas till äldre serier på grundval av relationer mellan indextalen under budgetåret närmast före viktbytet.

Tabell 146 Priser¹ på traktorer, drivmedel, handelsgödsel, vegetabilier och animalier åren 1973—1982

Prices of tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products in 1973—1982

Varuslag	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982
<i>Traktorer, kr/st</i>	40 490	47 789	48 598	57 969	67 372	80 386	88 044	101 273	116 387	138 000 ⁸
<i>Drivmedel, kr/100 liter</i>										
Dieseldölja	36	51	47	60	63	68	94	150	173	220
<i>Handelsgödselmedel, kr/100 kg</i>										
Kalksalpeter, 15,5% N	24	32	36	37	39	42	44	53	61	71
Kalkammonsalpeter, 28,0% N	33	44	50	52	55	60	66	81	94	111
Superfosfat, 9,0% P ²	28	..	45	44	42	43	45	54	61	71
Supra PK 7—13 ³	30	..	51	50	48	49	52	63	73	86
Supra NPK 16—7—13	45	66	79	79	79	82	89	113	133	156
Supra NPK 20—5—9	42	61	72	73	73	76	83	106	126	148
<i>Vegetabilier, kr/100 kg</i>										
Vete	50	57	65	69	72	76	81	88	102	115
Råg	49	56	61	64	67	70	75	82	96	111
Korn	48	54	59	63	67	72	75	93	96	109
Havre	44	51	57	61	66	71	75	81	94	106
Vallhö	24	32	54	57	60	60	58	59	65	69
Matpotatis	67	..	84	89	79	96	102	116	127	132
Fabrikspotatis ⁴	17	19	24	29	35	38	39	39	41	42
Socketbetor ⁵	10	12	14	15	16	16	17	19	21	23
Vetekli	49	57	64	68	76	83	91	98	115	128
Kraftfoderblandningar	110	104	104	129	151	157	168	195	209	242
Melass	57	61	59	55	69	71	87	100	115	117
<i>Animalier, kr/100 kg</i>										
Kött av										
Storboskap	915	988	1 135	1 316	1 426	1 469	1 539	1 645	1 764	1 908
Mellankalv	1 042	1 060	1 242	1 446	1 573	1 646	1 744	1 854	1 825	1 926
Mindre kalv	843	883	868	1 041	1 238	1 390	1 531	1 638	1 566	1 363
Häst	721	773	863	918	918	912	1 048	1 058	1 060	1 183
Får och lamm	956	1 086	1 148	1 263	1 423	1 435	1 513	1 662	1 518	1 659
Slaktsvin	551	594	632	692	741	764	815	908	1 024	1 114
Fjäderfä ⁶	651	732	772	811	842	919	897	1 028	1 122	1 123
Mejerimjolk	87	99	115	126	141	156	158	171	194	214
Konsumtionsmjolk ⁷	156	134	134	143	162	192	207	240	287	338
Smör	750	770	848	872	885	906	922	1 017	1 192	1 335
Ost, helfet										
Svecia	823	808	815	865	998	1 114	1 161	1 232	1 501	1 760
Herrgård	881	866	896	946	1 044	1 184	1 254	1 392	1 628	1 812
Ägg	424	471	466	573	620	612	629	743	837	870

¹ Beträffande innebörden av de olika priserna se texten. —² T o m 1973 11-procentig vara. —³ T o m 1973 PK 8—15. —⁴ Potatis för stärkelse och råsprit. Inklusive skördeskadeavgift. —⁵ Inklusive skördeskadeavgift. —⁶ Fr o m juli 1974 även grillkyckling. —⁷ Kr/100 liter. —⁸ Preliminär uppgift.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Följande indexserier beräknas.

- 1 Produktionsmedelsprisindex
- 2 Avräkningsprisindex
- 3 Prisregleringsprisindex
- 4 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel
- 5 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel
- 6 Världsmarknadsprisindex

Vidare beräknas tre delserier av det officiella konsumentprisindex (KPI), som är ett kedjeindex med ettårslänkar. Dessa delserier omfattar följande:

- jordbruksreglerade livsmedel
- övriga livsmedel
- totalindex exkl jordbruksreglerade livsmedel.

Serierna 1–3 och 6 utarbetas av jordbruksnämnden och 4–5 av SCB.

Produktionsmedelsprisindex belyser prisutvecklingen för jordbrukets inköpta produktionsmedel exklusive lejt arbete. Prismätningen sker för förmödenheter, tjänster, avskrivning, underhåll och ränta på lånat kapital. Denna serie används sedan den 1 juli 1974 inom jordbruksregleringen. Därutöver beräknas också en serie som utom de angivna kostnadsslagen även omfattar jordbrukets kalkylerade (uppskattade) kostnader för arbete och eget kapital.

Vägningstalen i produktionsmedelsprisindex baseras på beräkningsunderlaget till jordbrukets totalalkyl (se avsnitt 13.4). Liksom i kalkylberäkningarna behandlas i index hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning inom jordbruket (t ex av utsäde, fodersäd och smågrisar) beaktas därför inte. Nuvarande vägningstal, som gäller för budgetåret 1982/83, baseras på värdevolymer för 1981/82, dvs 1981/82 års beräknade förbrukning uttryckt i samma års prisläge.

Vid vägningstalsberäkningarna samt vid den löpande indexframskrivningen används i möjligaste mån de priser som möter jordbrukaren vid inköp av olika produktionsmedel. Priserna i totalalkylen och produktionsmedelsprisindex redovisas exklusive mervärdesskatt eftersom i kostnaderna ingående mervär-

deskatt är avdragsgill i skatteredovisningen. Däremot ingår jordbrukets kostnader för olika punktskatter under respektive delposter i totalalkylen och därmed i viktunderlaget till produktionsmedelsprisindex.

Avräkningsprisindex belyser prisutvecklingen vid producenternas försäljning av sådana jordbruksprodukter som övergår från jordbrukssektorn till andra sektorer i samhället. Försäljningen inom jordbrukssektorn av sådana produkter som vidareförädlas ingår inte i index.

Vägningstalen i avräkningsprisindex grundas på s k normkalkyler, vilka utarbetas inom lantbruksekonomiska samarbetsnämndens sektorsgrupp. Vägningstalen under 1982/83 avser beräknade produktionskvantiteter under 1981/82 värderade i detta års priser.

De i indexberäkningarna använda priserna skall i princip avse pris vid gård men prismätning sker av praktiska skäl för vissa varor vid leveransställe. Priserna inkluderar i allmänhet produktbundna subventioner. Ett särskilt tillägg görs för värdet av den låginkomstsatsning (i form av leveranstillsätt på mjölk) som ingår i jordbruksregleringen från 1 juli 1974. Eftersom indexberäkningarna syftar till att registrera prisutvecklingen i genomsnitt för hela landet, vägs regionala prisstöd (norrlandsstödet för mjölkproduktion) in vid indexberäkningen.

Prisregleringsprisindex skall registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i det led där prisregleringen verkar (t ex slaktdjur vid slakteri och konsumtionsmjölk vid mejeri) vilket för flertalet varor är ett led senare än i avräkningsprisindex. Härvid har varan ofta genomgått viss förädling. Prisregleringsprisindex omfattar i princip samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. De nuvarande vägningstalen är hämtade från normerade kvantiteter över totalkonsumtionen avseende år 1981/82.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Detta index bygger huvudsakligen på SCBs producentprisindex för livsmedelsindustrin och avser delvis priser för samma varor som i prisregleringsprisindex.

delvis priser för vidareförädlade produkter (t ex från bagerier och charkuterier). Det omfattar konsumtionsvaror som helt eller delvis har sitt ursprung i svenska jordbruksprodukter.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Serien mäter prisutvecklingen i detaljhandeln för motsvarande varor som producentprisindex för livsmedelsindustrin. Viktsystemet och varurvalet är i princip desamma som för detta. Prisuppgifterna är identiska med dem för konsumentprisindex (se nedan).

Världsmarknadsprisindex avser att mäta prisutvecklingen vid internationell handel för de jordbruksprodukter som inverkar på den inhemska prisbildningen. Prisberäkningarna grundar sig vad gäller vegetabilieprodukter på internationella noteringar och vad gäller animalieprodukter på priser inom EG vilka justeras för gällande importavgifter och exportbidrag.

Den för animalieprodukter tillämpade metoden ger inte underlag för en exakt belysning av prisutvecklingen i internationell handel. Sett i ett något längre tidsperspektiv än från månad till månad torde dock den internationella prisutvecklingen godtagbart registreras.

Konsumentprisindex utarbetas månadsvis av SCB och skall mäta prisförändringar vid oförändrad levnadsnivå. Prisuppgifter insamlas för ett urval varor och tjänster (representantvaror) och skall avse de priser som konsumenterna faktiskt får betala (marknadspris). Som vägningsstal används respektive varugrups relativa andel av de totala utgifterna för privat konsumtion. Vägningsstalen byts varje år.

I efterföljande tabell 147 redovisas delserier av konsumentprisindex avseende jordbruksreglerade livsmedel och övriga livsmedel.

Jämförbarhet

Mervärdesskatt ingår i prisuppgifterna för konsumentprisindex men inte i prisuppgifterna för övriga indexserier.

För de delindex av konsumentprisindex

som här redovisas är basen december 1966. För övriga indexserier är basen 1966/67.

Resultat

Utvecklingen av de olika indexserierna utarbetade inom lantbruksekonomiska samarbetsnämnden för perioden 1977/78–1981/82 framgår av tabell 147. Ur tabellen kan uträknas bl a att avräkningspriserna under denna period ökade med 37% och att jordbrukets kostnader, exklusive arbetskostnader och ränta på eget kapital, ökade med 51%.

Av tablån nedan framgår indextalerna för de olika delposterna i avräkningsprisindex åren 1979/80–1981/82 (1966/67 = 100).

Varugrupp	1979/80	1980/81	1981/82
Brödsäd	141,0	162,0	187,5
Fodersäd	164,8	187,0	214,8
Matpotatis	232,4	277,8	270,7
Fabrikspotatis ¹	235,7	241,8	244,8
Sockerbetor	156,8	170,4	190,6
Oljevaxter	175,8	192,0	216,6
Mjök	292,2	325,6	369,9
Ägg	143,5	172,4	197,5
Storboskap	236,7	255,4	272,8
Hästkött	202,9	197,3	208,2
Kalvkött	217,9	230,2	225,7
Färköt	231,8	258,6	272,2
Fläsk	163,8	182,9	199,1

¹ Potatis för stärkelse och råspnit.

Bibliografi

Prisindex på jordbruksområdet /varje månad sedan juli 1966; tidigare under benämningen Indexstal för prisutvecklingen på jordbrukets område; vissa uppgifter publiceras dessutom i Jordbruksekonomiska meddelanden/. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet 1966/67–1980/81. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp. 1981 (stencil).

Prisindex på jordbruksområdet. Redogörelse för beräkningsmetoder. Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp 1981.

Priser i jordbruket under 25 år – prisindex för produkter och produktionsmedel i jordbrukarledet. Meddelande från Jordbrukets utredningsinstitut 1970:4.

Tabell 147 Jordbrukets prisindex åren 1977/78—1981/82
 Agricultural price indices in 1977/78—1981/82
 1966/67 = 100

Index	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82
Produktionsmedelsprisindex					
Förnödenheter	199,3	211,2	241,6	278,2	319,4
Tjänster	220,3	242,4	267,3	300,8	334,5
Kapitalkostnader	199,3	209,0	234,6	266,1	285,1
Totalt	202,1	214,2	241,9	275,9	306,1
Totalt inkl arbetskostnader och ränta på eget kapital	305,9	320,2	372,0	449,6	490,4
Avräkningsprisindex					
Vegetabilier	149,1	158,6	167,8	190,2	211,5
Animalier	207,9	214,5	228,2	253,8	281,4
Totalt	194,3	201,8	214,7	239,5	265,7
Prisregleringsprisindex					
Vegetabilier	185,8	199,6	215,4	250,3	277,0
Animalier	155,8	164,6	181,0	201,9	243,0
Totalt	162,2	172,0	188,3	212,0	250,6
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	218,3	234,4	255,2	294,1	331,7
Animalier	172,8	182,1	199,3	224,0	263,7
Totalt	186,9	198,4	216,7	245,6	284,9
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	248,8	265,8	289,5	338,3	380,5
Animalier	185,1	196,6	214,2	248,1	291,6
Totalt ¹	206,9	220,3	240,2	279,1	322,9
Konsumentprisindex					
Jordbruksreglerade livsmedel ¹	208,4	222,0	241,9	279,1	322,9
Övriga livsmedel	274,9	277,4	296,3	331,3	363,4
Totalt exkl jordbruksreglerade livsmedel	220,6	236,0	262,4	297,1	324,3
Världsmarknadsprisindex					
Vegetabilier	205	231	285	339	325
Animalier	172	158	170	180	235
Totalt	176	166	183	197	246

¹ Eftersom varuurl och viktsystem ej är identiska överensstämmer indextalen ej helt mellan totalindex i serien konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel och delindex jordbruksreglerade livsmedel i serien konsumentprisindex.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp.

13 Jordbruksekonomiska förhållanden

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
13.1 Inkomster, utgifter m m	148 – 158
13.2 Löner för lantarbetare	159
13.3 Jordbrukets kreditmarknad	160
13.4 Jordbrukets totalkalkyl	161 – 162
13.5 Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna	163 – 164

13.1 INKOMSTER, UTGIFTER M M

Särskilda undersökningar baserade på jordbrukarnas självdeklarationer har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet, under större delen av tiden av SCB. Genom undersökningarna erhålls uppgifter om bl a brukarnas taxerade inkomster och intäkter, utgifter och kostnader, nettointäkter, investeringar, tillgångar och skulder. Resultaten utgör bl a ett underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden. Materialet utnyttjas också för beräkning av vissa kostnadsposter i jordbrukets totalkalkyl (se avsnitt 13.4). För taxeringsåren 1973–1979 har skett en lagstadgad allmän övergång från deklaration enligt kontantprincip till deklaration enligt bokföringsmässiga grunder. Med anledning av bl a denna övergång har en översyn av deklara-tionsundersökningen för jordbrukare genomförts. Översynsarbetet har resulterat i ändringar av undersökningens genomförande och innehåll fr o m undersökningsåret 1977. Här kommer att ges resultat för år 1981 och för vissa poster även för tidigare år.

Genom den jordbruksekonomiska undersökningen (JEU), som baseras på bokföringsuppgifter från jordbruksföretag, erhålls årligen uppgifter om intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Resul-

taten utgör bl a ett underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden. Undersökningen var fram till den 1 juli 1975 förlagd till lantbruksstyrelsen. Då överflyttades den i sin helhet till SCB. Inom SCB har en översyn gjorts av undersökningens innehåll och utförande, vilket medfört en ändrad uppläggning fr o m 1976 års undersökning. Översynen har varit omfattande och berört bl a urval, kontoplan, bearbetning och kontroll. I detta avsnitt redogörs för undersökningens uppläggning och lämnas vissa resultat avseende åren 1978–1981.

SCB sammanställer varje år statistik över skattemyndigheternas taxering av de allmänna självdeklarationerna. Två sammanställningar görs, dels taxeringsutfallet med totalsummor över den sammanräknade inkomstens fördelning på förvärvskällor m m, dels inkomst- och förmögenhetsstatistik med inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser efter en rad variabler.

Vidare görs en sammanställning över fastighetstaxeringarna. I avsnitt 5.1 redovisas uppgifter om jordbruksfastigheternas antal och taxeringsvärden.

Deklarationsundersökningen

Metodbeskrivning

Undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av företag. Olika urvalssannolikheter används inom olika urvalsgrupper, dvs kombinationer av produktionsområden, storleksgrupper, brukarekategorier och innehav av djur.

Undersökningen avser företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret. Urvalet byts med 1/3 varje år och omfattar således till 2/3 samma gårdar som föregående år.

Tabell 148 Jordbrukarnas intäkter och kostnader åren 1979—1981. Totalbelopp i milj kr
 Holders' receipts and expenditures in 1979—1981. Totals in millions of Swedish kronor

Bearbetningspost	1979	1980	1981
Inkomster av vegetabilier	4 856	5 156	5 847
» animalier	11 653	13 207	14 726
» skogsprodukter	1 268	1 891	1 966
» körsior, arrenden m m	1 231	1 456	1 653
Intäkter av naturaförmåner	1 144	1 303	1 544
Summa bruttointäkter exkl balansändringar	20 152	23 013	25 748
Utgifter för förnödenheter	5 596	6 246	7 264
» inköp av djur	1 697	1 943	2 033
» underhåll av inventarier och anläggningar	1 753	1 958	2 178
» räntor	1 608	2 199	2 704
» arbetslöner	959	1 010	1 053
Värdeminskningsavdrag	2 166	2 411	2 586
Övriga kostnader	3 877	4 361	4 888
Summa kostnader exkl egenavgifter	17 656	20 128	22 707
Egenavgifter ¹	571	590	690
Summa kostnader inkl egenavgifter	18 227	20 718	23 397
Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) före balansändringar etc	2 504	2 886	3 040
Bruttointäkter minus kostnader (exkl egenavgifter) efter balansändringar etc	2 904	2 831	2 933
Bruttointäkter minus kostnader (inkl egenavgifter) efter balansändringar etc	2 333	2 241	2 243

¹ Brukarnas schablonavdrag för egna sociala avgifter och allmänna arbetsgivareavgifter i förvärvskällan jordbruk.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 9 260 enheter 1979, 9 110 enheter 1980 och 8 432 enheter 1981; bortfall 6,5, 3,9% respektive 4,5% .

I undersökningen för inkomståret 1981, varifrån några huvudresultat redovisas i detta avsnitt, ingick 8 432 företag.

Primärmaterial

Undersökningsmaterialet utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklarationer. Dessa ställs av de lokala skattemyndigheterna till SCBs förfogande. Från deklarationerna överförs uppgifter till särskilda blanketter varefter stansning och bearbetning sker.

Bortfall

Bortfallet utgörs dels av objektsbortfall (deklarationen kan ej utnyttjas vid bearbetningen), dels av partiellt bortfall (vissa uppgifter saknas i deklarationen). Objektsbortfallet orsakas av att deklarationerna avser för kort eller för

lång redovisningsperiod, ej kan lösgröas från pågående taxeringsarbete, har alltför begränsad redovisning m m. Det är betydligt större för företag med över 100 hektar åker än för andra och kan eventuellt påverka noggrannheten av resultaten i denna grupp.

Objektsbortfallet uppgick i 1981 års undersökning till 4,5%.

Beräkningsmetoder

I undersökningen redovisas dels totaler, dels medelvärden per företag och per brukare. Vid beräkningarna multipliceras varje företags värden med ett uppräkningsstal, som kan anses ange hur många av totalpopulationens företag som representeras av det utvalda företaget. Vid uppskattningarna korrigeras dels för objektsbortfall, dels för partiellt bortfall.

Tabell 149 Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m år 1981. Kronor per företag
 Holders' incomes and expenditures etc. in 1981. Swedish kronor per holding
 Avser samtliga företagarekategorier
 All categories of holders

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 — 5,0	5,1 — 10,0	10,1 — 20,0	20,1 — 30,0	30,1 — 50,0	50,1 — 100,0	Över 100,0	
<i>Inkomster av vegetabilier</i>								
Götalands södra slättbygder	16 713	32 745	51 085	97 675	58 795	350 031	989 492	168 358
» mellanbygder	7 468	16 799	35 671	63 479	101 820	215 661	671 547	90 258
» norra slättbygder	5 111	13 885	22 596	43 964	87 854	199 172	541 951	90 530
Svealands slättbygder	7 390	9 778	19 929	38 722	61 449	153 461	449 353	95 051
Götalands skogsbygder	1 970	4 534	8 828	15 131	27 305	90 491	286 539	13 136
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 568	4 348	9 377	16 543	28 794	80 213	265 609	18 301
Nedre Norrland	790	3 418	4 432	7 379	11 779	24 462	200 035	5 583
Övre Norrland	1 162	3 272	5 427	7 041	17 259	29 082	66 426	6 238
Hela riket	3 054	7 055	16 714	36 900	69 660	171 484	546 017	51 809
<i>Inkomster av animalier</i>								
Götalands södra slättbygder	23 869	66 823	125 135	181 397	268 307	510 556	898 368	245 679
» mellanbygder	23 924	48 031	117 379	213 944	286 055	447 577	1 210 251	224 395
» norra slättbygder	11 487	18 924	58 126	115 091	191 408	250 675	534 208	138 144
Svealands slättbygder	7 226	11 564	41 804	73 460	136 606	164 985	449 694	123 335
Götalands skogsbygder	21 191	52 285	128 483	199 742	249 941	408 196	921 193	122 020
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 304	12 023	37 646	100 941	190 466	305 953	615 300	75 710
Nedre Norrland	4 871	16 804	64 018	135 482	229 334	384 732	925 521	69 897
Övre Norrland	7 442	21 825	62 495	136 700	239 530	443 207	739 005	79 413
Hela riket	14 258	34 527	89 632	151 957	228 027	314 524	667 646	130 491
<i>Inkomster av skogsprodukter</i>								
Götalands södra slättbygder	913	704	1 359	1 577	1 093	2 796	49 266	3 957
» mellanbygder	1 875	3 171	3 407	5 414	6 264	9 584	106 843	8 326
» norra slättbygder	1 895	1 950	4 802	5 533	7 743	9 267	61 415	8 637
Svealands slättbygder	4 393	6 339	9 032	18 595	21 383	24 386	83 825	22 366
Götalands skogsbygder	9 541	16 493	23 399	22 148	30 289	49 773	213 542	21 072
Mellersta Sveriges skogsbygder	12 755	21 026	20 818	24 565	35 849	38 027	99 365	23 674
Nedre Norrland	10 745	23 590	27 778	44 703	72 425	53 610	84 511	28 489
Övre Norrland	8 261	6 432	14 496	10 994	15 896	24 679	60 855	10 996
Hela riket	8 551	13 778	15 721	16 259	19 991	22 235	85 430	17 422
<i>Övriga inkomster¹</i>								
Götalands södra slättbygder	7 389	8 479	13 651	14 121	29 889	56 078	228 966	33 321
» mellanbygder	2 974	3 546	6 508	11 707	15 143	38 836	129 246	16 204
» norra slättbygder	3 413	1 881	5 556	7 824	13 517	26 679	87 130	14 377
Svealands slättbygder	4 777	4 805	6 232	9 868	17 740	30 112	121 834	23 924
Götalands skogsbygder	1 514	7 321	8 867	14 621	18 403	56 354	145 051	10 876
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 339	6 515	5 822	13 853	18 090	35 280	84 561	10 739
Nedre Norrland	4 352	4 404	6 422	11 201	23 358	22 178	49 870	7 802
Övre Norrland	3 570	2 957	4 292	12 195	15 519	25 525	62 258	6 670
Hela riket	2 865	5 566	7 499	12 095	18 627	36 614	129 089	14 650

¹ Inklusive sjukpenning.

Tabell 149 (forts)

Inkomst- resp utgiftslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
<i>Summa kontanta inkomster</i>								
Götalands södra slättbygder	48 883	108 752	191 230	294 772	458 085	919 461	2 166 096	451 317
» mellanbygder	36 241	71 549	162 964	294 543	409 282	711 659	2 117 893	339 184
» norra slättbygder	21 907	36 639	91 081	172 412	300 523	485 794	1 224 706	251 689
Svealands slättbygder	23 786	32 487	76 997	140 645	237 180	372 944	1 104 709	264 677
Götalands skogsbygder	34 216	80 633	169 578	251 642	375 937	604 814	1 566 326	167 103
Mellersta Sveriges skogsbygder	22 966	43 911	73 661	155 902	273 199	459 474	1 064 836	128 425
Nedre Norrland	20 757	48 216	102 650	198 784	336 896	484 982	1 259 939	111 772
Övre Norrland	20 434	34 487	86 710	166 929	288 205	522 495	928 544	103 317
Hela riket	28 729	60 927	129 567	217 213	336 305	544 853	1 428 181	214 373
<i>Intäkter av naturaförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	6 366	12 599	12 822	15 666	17 551	20 670	24 946	15 535
» mellanbygder	6 727	9 525	13 530	15 987	17 954	21 404	24 598	14 896
» norra slättbygder	6 562	8 290	11 477	13 862	17 411	20 395	25 281	14 266
Svealands slättbygder	7 446	8 841	12 401	14 578	16 771	19 739	25 180	15 755
Götalands skogsbygder	8 327	11 367	14 023	17 239	18 254	21 505	24 391	13 116
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 503	10 515	11 911	15 482	17 683	21 620	20 199	12 716
Nedre Norrland	7 417	10 919	14 689	16 756	18 156	21 093	28 174	12 507
Övre Norrland	6 905	9 241	12 089	14 529	16 158	20 365	21 073	11 012
Hela riket	7 730	10 524	13 131	15 705	17 533	20 585	24 799	13 686
<i>Summa bruttointäkter exklusive balansändringar</i>								
Götalands södra slättbygder	55 261	121 351	204 051	310 438	475 671	940 134	2 199 009	467 279
» mellanbygder	43 004	81 076	176 494	310 531	427 236	733 094	2 142 535	354 089
» norra slättbygder	28 469	44 961	102 856	186 306	317 934	506 189	1 250 009	266 040
Svealands slättbygder	31 235	41 397	89 477	155 266	253 980	392 745	1 130 299	280 515
Götalands skogsbygder	42 865	92 031	183 603	269 032	394 191	626 319	1 590 717	180 316
Mellersta Sveriges skogsbygder	31 697	54 453	85 585	171 397	290 918	481 100	1 085 077	141 202
Nedre Norrland	28 176	59 135	117 379	215 540	355 073	506 171	1 288 112	124 295
Övre Norrland	27 339	43 728	98 809	181 465	304 449	542 877	949 618	114 340
Hela riket	36 621	71 473	142 748	232 969	353 855	565 466	1 454 346	228 153
<i>Utgifter för förnödenheter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	16 954	38 234	64 100	92 423	150 837	300 527	683 392	146 469
» mellanbygder	13 151	25 005	55 259	98 804	134 800	235 786	668 604	111 923
» norra slättbygder	7 665	14 042	28 784	56 490	94 292	145 093	377 188	78 295
Svealands slättbygder	6 256	10 356	21 843	37 683	64 774	107 875	318 634	75 149
Götalands skogsbygder	8 413	22 265	49 023	77 878	117 664	171 995	442 740	48 899
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 520	7 025	18 707	42 739	74 303	139 331	297 757	33 965
Nedre Norrland	3 055	8 172	23 051	50 908	88 931	138 904	329 880	26 812
Övre Norrland	4 110	9 561	24 191	50 503	86 244	164 808	282 622	30 263
Hela riket	6 962	16 516	38 129	66 496	103 243	166 780	430 797	64 373
<i>Utgifter för inköp av djur</i>								
Götalands södra slättbygder	3 556	12 803	16 528	23 712	50 723	134 024	244 729	51 893
» mellanbygder	5 577	8 153	10 886	32 131	37 562	90 679	279 161	37 355
» norra slättbygder	1 722	2 043	4 950	14 808	24 097	37 836	121 443	20 723
Svealands slättbygder	1 374	1 913	2 747	4 911	10 807	19 813	68 611	13 871
Götalands skogsbygder	5 914	8 081	22 492	13 403	30 885	41 593	121 480	15 866
Mellersta Sveriges skogsbygder	659	1 532	3 126	7 022	7 129	23 505	86 013	5 736
Nedre Norrland	516	1 815	3 693	7 096	10 922	18 144	64 547	3 995
Övre Norrland	536	1 714	3 871	6 680	8 497	31 807	28 203	4 429
Hela riket	3 271	5 077	11 664	14 388	25 093	48 824	132 996	18 014

¹ Avser utsäde och fodermedel, gödselmedel samt driv- och smörjmedel.

Tabell 149 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Utgifter för underhåll av inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	3 093	3 776	7 319	12 298	17 906	36 252	95 543	18 403
» mellanbygder	1 768	3 004	6 641	10 784	16 476	30 368	84 763	13 687
» norra slättbygder	1 324	1 720	4 332	6 761	12 945	19 366	51 587	10 592
Svealands slättbygder	1 625	2 371	4 183	7 993	11 042	18 534	50 189	12 926
Götalands skogsbygder	1 881	3 512	6 589	10 561	16 338	26 608	71 580	7 136
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 791	2 607	4 354	7 029	13 186	21 591	46 014	6 470
Nedre Norrland	2 260	3 060	4 263	8 687	14 704	22 763	62 865	5 539
Övre Norrland	1 675	2 032	3 842	8 364	11 503	19 751	45 011	4 779
Hela riket	1 910	2 955	5 472	9 325	14 363	23 636	62 375	9 404
<i>Utgifter för underhåll av byggnader och markanläggningar</i>								
Götalands södra slättbygder	3 399	4 131	6 258	11 240	17 894	25 300	58 764	14 567
» mellanbygder	3 982	4 741	7 327	9 353	13 745	16 831	53 732	10 925
» norra slättbygder	3 628	5 378	7 077	8 285	10 283	16 774	34 657	10 346
Svealands slättbygder	2 647	6 435	5 477	9 734	10 996	15 639	39 887	12 391
Götalands skogsbygder	5 615	7 249	8 253	11 022	12 647	23 339	63 451	8 988
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 726	5 445	6 714	9 620	11 638	14 668	29 051	7 954
Nedre Norrland	4 415	6 789	8 912	11 309	16 379	18 204	35 305	8 403
Övre Norrland	4 295	5 458	6 533	10 374	9 928	14 515	27 461	6 815
Hela riket	4 868	6 314	7 383	10 143	12 757	18 097	43 903	9 894
<i>Utgifter för räntor</i>								
Götalands södra slättbygder	6 961	8 960	16 167	24 217	48 594	91 901	213 708	43 863
» mellanbygder	3 739	7 363	15 417	29 289	44 517	75 993	199 233	34 575
» norra slättbygder	4 439	8 151	12 030	21 374	35 813	66 527	163 637	33 308
Svealands slättbygder	5 144	6 497	10 952	13 702	25 766	50 309	120 504	31 486
Götalands skogsbygder	3 892	7 679	16 444	26 846	43 894	66 372	179 358	17 661
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 751	4 620	8 065	18 505	25 454	59 351	124 164	14 657
Nedre Norrland	2 426	5 135	10 346	19 277	38 086	69 248	185 921	12 644
Övre Norrland	4 109	4 010	11 449	22 304	39 825	86 357	160 812	14 900
Hela riket	3 854	6 534	13 427	22 558	37 664	66 186	158 008	23 964
<i>Utgifter för arbetslöner</i>								
Götalands södra slättbygder	719	1 613	2 844	6 111	12 000	50 736	258 885	25 152
» mellanbygder	760	1 548	2 389	6 926	11 723	39 369	250 001	17 273
» norra slättbygder	412	1 077	777	2 097	4 483	17 993	110 770	10 275
Svealands slättbygder	450	221	308	2 206	4 078	13 600	128 602	15 083
Götalands skogsbygder	263	1 100	2 683	3 443	9 377	39 744	230 049	5 157
Mellersta Sveriges skogsbygder	573	759	1 045	2 173	7 540	18 167	159 080	5 225
Nedre Norrland	252	561	867	2 097	10 452	22 045	159 879	2 874
Övre Norrland	444	281	580	3 681	5 076	12 879	76 850	2 044
Hela riket	382	881	1 697	3 632	7 881	25 712	165 400	9 326
<i>Övriga utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	14 471	25 041	36 310	55 560	81 477	165 179	489 972	88 142
» mellanbygder	10 368	17 261	32 836	51 909	69 067	123 515	414 889	62 285
» norra slättbygder	9 102	11 731	21 089	33 415	50 698	90 674	238 808	48 740
Svealands slättbygder	8 798	12 133	20 340	29 924	45 977	74 398	258 995	57 707
Götalands skogsbygder	9 881	17 857	29 882	44 447	62 210	120 221	366 309	32 027
Mellersta Sveriges skogsbygder	9 037	13 566	18 960	32 907	51 801	83 774	208 051	28 056
Nedre Norrland	8 542	14 505	25 870	39 624	66 442	87 977	241 785	25 714
Övre Norrland	9 126	11 377	21 106	33 078	51 309	84 691	168 912	22 565
Hela riket	9 603	15 598	26 519	40 916	59 380	101 417	309 354	42 933

Tabell 149 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
<i>Summa utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	49 155	94 558	149 527	225 561	379 431	803 921	2 044 991	388 490
» mellanbygder	39 344	67 076	130 756	239 199	327 892	612 541	1 950 384	288 024
» norra slättbygder	28 292	44 143	79 037	143 231	232 610	394 264	1 098 088	212 279
Svealands slättbygder	26 293	39 926	65 850	106 155	173 437	300 168	985 426	218 613
Götalands skogsbygder	35 861	67 743	135 368	187 601	293 014	489 869	1 474 966	135 735
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 058	35 556	60 969	119 994	191 052	360 387	950 130	102 066
Nedre Norrland	21 466	40 037	77 003	138 998	245 916	377 286	1 080 181	85 980
Övre Norrland	24 295	34 433	71 572	134 984	212 381	414 809	789 872	85 792
Hela riket	30 850	53 874	104 293	167 460	260 382	450 653	1 302 844	177 907
<i>Värdeminskningsavdrag för inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	4 515	9 404	13 913	23 036	30 597	54 874	111 409	28 687
» mellanbygder	3 006	5 648	13 990	22 015	32 240	48 340	103 340	23 772
» norra slättbygder	2 298	6 104	11 868	15 579	26 700	40 800	82 821	21 974
Svealands slättbygder	3 510	6 331	8 837	18 506	29 544	40 153	80 592	27 095
Götalands skogsbygder	3 520	6 947	13 414	22 851	31 321	49 533	92 287	13 894
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 996	6 088	9 170	16 671	28 742	42 750	73 486	13 619
Nedre Norrland	3 501	7 633	13 535	21 926	35 279	46 470	117 510	13 363
Övre Norrland	4 121	5 315	10 304	19 641	30 546	55 909	80 516	12 306
Hela riket	3 587	6 686	12 236	20 379	30 245	45 186	89 198	18 469
<i>Värdeminskningsavdrag för byggnader, markanläggningar m m</i>								
Götalands södra slättbygder	1 981	1 489	2 459	3 330	5 465	10 144	23 466	5 203
» mellanbygder	812	1 122	2 136	3 903	5 068	7 867	25 328	4 210
» norra slättbygder	758	1 358	2 471	4 203	6 084	8 261	19 557	4 943
Svealands slättbygder	1 193	1 393	1 964	3 053	4 340	6 435	19 099	4 959
Götalands skogsbygder	1 413	2 954	3 964	4 068	7 211	12 231	24 609	3 842
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 066	6 325	2 114	3 718	10 263	7 227	20 723	4 651
Nedre Norrland	730	4 681	3 495	8 643	22 425	15 329	34 501	5 647
Övre Norrland	1 148	1 003	2 866	4 033	6 603	13 318	22 582	2 876
Hela riket	1 134	2 977	2 993	4 136	7 016	8 772	21 244	4 448
<i>Övriga kostnader</i>								
Götalands södra slättbygder	532	177	92	420	415	136	4 837	517
» mellanbygder	9	39	118	432	918	596	17 516	952
» norra slättbygder	—	92	538	251	356	706	5 160	639
Svealands slättbygder	27	83	48	348	389	719	2 710	541
Götalands skogsbygder	60	98	247	182	841	952	2 869	249
Mellersta Sveriges skogsbygder	453	86	4	89	312	989	1 377	244
Nedre Norrland	14	45	16	433	240	1 053	998	125
Övre Norrland	23	—	51	13	323	294	303	59
Hela riket	105	75	176	276	527	673	5 039	390
<i>Summa kostnader exklusive egenavgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	55 184	105 628	165 991	252 347	415 906	869 075	2 184 702	422 898
» mellanbygder	43 171	73 885	147 001	265 549	366 117	669 344	2 096 568	316 958
» norra slättbygder	31 348	51 697	93 914	163 264	265 751	444 030	1 205 628	239 835
Svealands slättbygder	31 023	47 732	76 700	128 063	207 711	347 476	1 087 827	251 208
Götalands skogsbygder	40 853	77 741	152 992	214 702	332 388	552 586	1 595 732	153 719
Mellersta Sveriges skogsbygder	30 573	48 055	72 256	140 471	230 367	411 353	1 045 716	120 580
Nedre Norrland	25 712	52 397	94 049	169 999	303 860	440 140	1 233 189	105 114
Övre Norrland	29 587	40 752	84 792	158 672	249 852	284 330	893 272	101 033
Hela riket	35 676	63 612	119 700	192 251	298 169	505 284	1 418 320	201 215

Tabell 149 (forts)

Inkomst- resp utgiftslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	Samtliga
<i>Egenavgifter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	1 678	2 937	6 738	11 008	12 375	16 902	15 430	9 786
» mellanbygder	945	2 084	5 744	8 649	12 568	14 623	15 911	8 017
» norra slättbygder	396	589	2 872	6 215	10 271	14 078	15 948	6 684
Svealands slättbygder	849	438	2 858	5 668	9 282	12 150	14 626	7 340
Götalands skogsbygder	1 128	3 118	6 166	12 044	12 869	17 484	15 959	5 949
Mellersta Sveriges skogsbygder	459	814	2 654	7 022	11 528	13 895	12 568	4 155
Nedre Norrland	788	1 399	4 163	7 751	10 171	13 140	17 650	3 689
Övre Norrland	352	1 179	2 924	7 099	10 602	14 285	12 529	3 409
Hela riket	865	1 972	4 655	8 694	11 249	14 257	15 180	6 113
<i>Summa kostnader</i>								
<i>inklusive egenavgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	56 862	108 565	172 729	263 354	428 281	885 9772	200 134	432 684
» mellanbygder	44 115	75 969	152 745	274 198	378 685	683 9662	112 477	324 975
» norra slättbygder	31 744	52 287	96 786	169 479	276 022	458 1081	221 577	246 519
Svealands slättbygder	31 872	48 170	79 558	133 731	216 993	359 6261	102 453	258 549
Götalands skogsbygder	41 982	80 859	159 158	226 745	345 256	570 0701	611 691	159 668
Mellersta Sveriges skogsbygder	31 032	48 869	74 910	147 494	241 895	425 2481	058 284	124 736
Nedre Norrland	26 500	53 796	98 212	177 751	314 031	453 2801	250 839	108 803
Övre Norrland	29 938	41 931	87 716	165 771	260 454	498 615	905 801	104 442
Hela riket	36 541	65 584	124 355	200 945	309 417	519 5401	433 499	207 328
<i>Bruttointäkter minus</i>								
<i>kostnader (exkl egenavgifter)</i>								
<i>före balansändringar etc</i>								
Götalands södra slättbygder	77	15 723	38 060	58 091	59 765	71 059	14 306	44 381
» mellanbygder	-166	7 192	29 493	44 981	61 119	63 750	45 967	37 131
» norra slättbygder	-2 879	-6 736	8 942	23 042	52 183	62 158	44 381	26 204
Svealands slättbygder	212	-6 335	12 777	27 203	46 269	45 269	42 472	29 306
Götalands skogsbygder	2 012	14 290	30 612	54 330	61 804	73 733	-5 014	26 597
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 124	6 397	13 329	30 926	60 551	69 747	39 361	20 622
Nedre Norrland	2 464	6 738	23 330	45 541	51 213	66 031	54 923	19 181
Övre Norrland	-2 247	2 976	14 017	22 793	54 596	58 546	56 345	13 307
Hela riket	945	7 861	23 049	40 718	55 688	60 184	36 027	26 939
<i>Bruttointäkter minus</i>								
<i>kostnader (inkl egenavgifter)</i>								
<i>efter balansändringar etc</i>								
Götalands södra slättbygder	-901	9 832	30 447	45 166	46 454	55 868	36 049	35 784
» mellanbygder	458	4 675	22 473	30 822	47 757	52 465	33 773	28 202
» norra slättbygder	-3 441	-7 196	5 243	21 354	38 870	52 999	37 291	20 650
Svealands slättbygder	-1 735	-6 355	7 234	20 375	34 963	38 553	33 338	22 479
Götalands skogsbygder	1 177	9 489	20 047	42 595	45 949	60 697	4 623	19 201
Mellersta Sveriges skogsbygder	-968	1 533	8 015	23 984	44 283	50 351	18 259	13 490
Nedre Norrland	1 995	2 268	14 021	28 839	35 752	43 448	18 737	11 726
Övre Norrland	-2 665	1 112	9 991	15 996	38 838	51 254	35 455	9 282
Hela riket	123	4 137	15 500	30 910	41 825	49 127	31 798	19 878

¹ Brukarnas schablonavdrag för egna sociala avgifter och allmänna arbetsgivareavgifter i förvärvskällan jordbruk.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 8 432 enheter, bortfall 4,5%).

Tabell 150 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter¹ m m i kronor per företag år 1981
 Holders' assessed net receipts etc., Swedish kronor per holding in 1981

Intäktslag; företagarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Nettointäkter av jordbruksfastighet</i>								
Självägende brukare	5 932	11 260	22 215	35 531	47 761	56 563	64 357	24 500
Arrendator	6 435	7 630	21 260	36 613	41 846	57 941	78 074	28 906
Samtliga företagarekategorier	6 092	10 332	21 710	35 786	45 511	57 077	65 742	26 478
<i>Nettointäkter av tjänst</i>								
Självägende brukare	68 831	58 358	49 063	39 224	25 380	28 346	39 811	49 240
Arrendatorer	57 432	61 361	44 216	32 310	30 963	24 067	39 334	43 075
Samtliga företagarekategorier	71 545	57 483	50 515	37 213	27 867	26 610	40 475	47 973
<i>Nettointäkter av övriga förvärvskällor</i>								
Självägende brukare	8 746	12 963	13 641	11 366	13 120	15 862	33 673	12 719
Arrendatorer	8 163	11 435	13 544	11 734	12 082	13 098	20 939	12 255
Samtliga företagarekategorier	9 168	12 744	13 015	13 927	12 297	16 058	46 125	13 602
<i>Sammanräknad inkomst</i>								
Självägende brukare	83 508	82 582	84 918	86 121	86 261	100 770	137 841	86 457
Arrendatorer	72 030	80 426	79 020	80 657	84 891	95 106	138 347	84 236
Samtliga företagarekategorier	86 805	80 559	85 240	86 926	85 674	99 745	152 341	88 053
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt</i>								
Självägende brukare	74 671	74 322	75 855	77 779	79 665	92 001	109 869	77 694
Arrendatorer	65 017	71 104	71 726	75 735	76 782	87 291	120 090	76 190
Samtliga företagarekategorier	77 228	71 841	76 445	78 894	78 418	90 058	113 115	78 504

¹ Inklusive särskild deklaration för maka/make.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 8 432 enheter; bortfall 4,5%).

De i undersökningen ingående deklarationerna har varit upprättade enligt kontantprincipen eller enligt bokföringsmässiga grunder. Den successiva övergången till deklaration enligt bokföringsmässiga grunder har inneburit att praktiskt taget samtliga jordbrukare lämnat deklaration enligt bokföringsmässiga grunder fr o m inkomståret 1979.

Deklaration enligt kontantprincip innebär bl a att resultaten inte var korrigerade för årliga förändringar i lager, fordringar och andra tillgångar samt skulder för driften.

Vid deklaration enligt bokföringsmässiga grunder medtas kostnad för värdeminskning av bl a inventarier enligt fastställda normer för avskrivning. I övrigt medtas årets faktiska inkomster och utgifter för lantbruksdriften samtidigt som nettointäkterna beräknas med hänsyn till ändringar i balansvärden (skillnaderna mellan ingående och utgående bokförda lagervärden, skulder och fordringar).

Resultatens tillförlitlighet

Undersökningen baseras på de belopp som fastställts av taxeringsmyndigheterna. I mindre utsträckning är dock materialet inte granskat av taxeringsmyndighet före bearbetningen.

Den jordbruksekonomiska undersökningen

Metodbeskrivning

Undersökningen avser företag i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1) med mer än 20 hektar åker. Dock ingår ej företag i slättbygderna med över 100 hektar åker och ej heller företag i skogsbygderna eller Norrland med över 50 hektar åker. Vidare bör observeras att endast företag som ägs eller arrenderas av fysiska personer ingår och att vissa trädgårdsföretag och företag med stor produktion av slaktsvin eller höns och kycklingar ej ingår.

Tabell 151 Jordbrukarnas investeringar samt tillgångar och skulder i kronor per företag år 1981
Investments, assets and liabilities. Swedish kronor per holding in 1981

Investeringar och förmögenhet; företagarekategorier	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	
<i>Investeringar i inventarier</i>								
Självägande brukare	2 901	5 238	12 829	25 731	40 467	60 201	107 856	19 123
Arrendatorer	3 583	8 335	13 581	23 210	34 642	51 454	90 398	23 935
Samtliga företagarekategorier	2 968	5 551	13 509	24 663	39 452	59 496	117 639	22 395
<i>Investeringar i byggnader</i>								
Självägande brukare	2 867	3 170	5 368	4 314	10 305	6 713	19 794	5 194
Arrendatorer	1 322	828	470	1 913	1 181	2 120	4 604	1 337
Samtliga företagarekategorier	3 138	2 884	4 328	4 376	7 580	7 505	16 707	4 928
<i>Investeringar i markanläggningar</i>								
Självägande brukare	220	274	746	1 061	2 058	3 770	5 762	1 032
Arrendatorer	6	25	59	111	951	947	2 469	406
Samtliga företagarekategorier	281	230	664	774	1 713	2 635	6 368	1 013
<i>Summa investeringar</i>								
Självägande brukare	5 988	8 681	18 944	31 106	52 831	70 684	133 412	25 349
Arrendatorer	4 911	9 188	14 111	25 234	36 774	54 520	97 471	25 678
Samtliga företagarekategorier	6 386	8 665	18 501	29 813	48 745	69 636	140 714	28 336
<i>Tillgångar</i>								
Självägande brukare	411 449	546 100	728 828	930 610	1 227 239	1 860 792	4 146 405	851 256
Arrendatorer	237 324	285 118	394 570	422 797	546 538	717 020	1 503 868	468 564
Samtliga företagarekategorier	398 242	492 139	676 678	821 679	1 029 887	1 492 104	3 637 849	820 821
<i>Skulder</i>								
Självägande brukare	73 941	105 746	179 574	296 285	476 537	880 746	2 140 728	276 336
Arrendatorer	57 554	76 858	153 107	124 052	218 433	356 044	870 491	188 574
Samtliga företagarekategorier	79 671	102 770	171 922	256 851	410 198	700 823	1 929 244	285 466
<i>Nettoförmögenhet</i>								
Självägande brukare	337 508	440 354	549 254	634 326	750 703	980 048	2 005 698	574 917
Arrendatorer	179 770	208 260	241 463	298 745	328 106	360 977	633 379	279 990
Samtliga företagarekategorier	318 571	389 369	504 756	564 829	619 685	791 276	1 708 605	535 383

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 8 432 enheter; bortfall 4,5%).

Enligt en plan för undersökningen skall urvalets storlek anpassas så att resultaten kommer att baseras på uppgifter från cirka 1 000 företag. Urvalet för 1981 bestod till 3/4 av gårdar som kvarstod från föregående undersökningstillfälle och till 1/4 av ett nytt urval från lantbruksregistret. Enligt planen kommer urvalet att förnyas med 1/4 varje år.

Urvalet varierar med produktionsområden och efter åkerarealens storlek och antalet sk nötkreatursenheter. För 1981 års undersökning uttogs 994 företag.

Primärmaterial

Materialinsamlingen är omfattande. För varje företag som deltar i undersökningen skall uppgifter insamlas så att ett driftsbokslut kan upprättas. Till grund för detta bokslut ligger främst företagets löpande bokföring av inkomster och utgifter. Dessutom fordras uppgifter från inventeringar av olika slag samt vissa kompletteringsuppgifter. En del uppgifter hämtas direkt från lantbruksregistret.

SCB samarbetar i uppgiftsinsamlingen med Lantbrukarnas Riksförbunds Driftsbyrå, lant-

Tabell 152 Jordbrukarnas kontanta inkomster¹ inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1979–1981. Kronor per företag

Holders' cash incomes in production areas and size groups in 1979–1981.

Swedish kronor per holding

Avser samtliga företagarekategorier

All categories of holders

Produktionsområde; år	Inkomster av vegetabilier							Inkomster av animalier	
	Storleksgrupp, hektar åker							Storleksgrupp, hektar åker	
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1981	16 713	32 745	51 085	97 675	158 795	350 031	989 492	23 869	66 823
1980	14 541	30 523	44 167	81 229	137 717	309 208	905 091	16 459	57 360
1979	15 698	23 292	39 270	92 944	147 450	286 347	874 103	15 498	49 652
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1981	7 468	16 799	35 671	63 479	101 820	215 661	671 547	23 924	48 031
1980	8 350	13 080	26 847	50 135	79 964	201 723	622 880	19 287	54 545
1979	8 271	16 102	27 390	45 652	71 058	173 722	634 268	17 455	43 065
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1981	5 111	13 885	22 596	43 964	87 854	199 172	541 951	11 487	18 924
1980	3 943	12 245	23 965	41 525	77 794	162 465	456 250	15 871	19 344
1979	5 714	9 724	20 511	32 826	67 822	142 186	441 784	14 909	17 199
<i>Svealands slättbygder</i>									
1981	7 390	9 778	19 929	38 722	61 449	153 461	449 353	7 226	11 564
1980	7 470	8 419	18 449	31 607	52 997	126 109	431 005	4 979	8 317
1979	4 898	7 516	18 197	26 416	50 076	120 069	407 850	7 494	11 522
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1981	1 970	4 534	8 828	15 131	27 305	90 491	286 539	21 191	52 285
1980	2 401	3 789	6 788	16 175	31 941	61 821	243 306	15 666	46 984
1979	4 088	4 047	5 626	14 651	31 306	66 515	230 455	15 359	38 783
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1981	2 568	4 348	9 377	16 543	28 794	80 213	265 609	5 304	12 023
1980	2 332	5 031	8 552	12 859	29 862	74 747	223 588	3 165	9 745
1979	2 565	4 065	7 790	13 186	26 033	69 298	230 704	2 553	12 359
<i>Nedre Norrland</i>									
1981	790	3 418	4 432	7 397	11 779	24 462	200 035	4 871	16 804
1980	698	2 466	3 325	6 532	10 475	20 234	114 176	4 381	17 560
1979	520	1 974	3 628	5 912	9 046	18 234	170 022	4 351	16 584
<i>Övre Norrland</i>									
1981	1 162	3 272	5 427	7 041	17 259	29 082	66 426	7 442	21 825
1980	493	3 176	4 148	6 163	14 769	24 254	95 429	6 778	18 948
1979	216	1 544	4 204	4 696	8 886	26 798	10 320	6 797	14 042

¹ Inkomster av vegetabilier, animalier och skogsprodukter; övriga inkomster redovisas ej i denna tabell.

					Inkomster av skogsprodukter						
					Storleksgrupp, hektar åker						
10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	Över 100,0
125 135	181 397	268 307	510 556	898 368	913	704	1 359	1 577	1 093	2 796	49 266
119 233	171 336	219 331	352 789	784 431	316	1 080	2 530	2 409	820	1 032	56 701
96 961	161 898	183 777	312 762	739 231	737	1 082	656	229	837	862	40 311
117 379	213 944	286 055	447 577	1 210 251	1 875	3 171	3 407	5 414	6 264	9 584	106 843
107 561	186 970	260 187	403 830	1 073 453	1 213	3 657	2 853	4 127	9 298	8 127	88 259
96 407	178 168	228 101	351 582	904 525	244	1 178	2 619	2 587	5 246	7 282	61 495
58 126	115 091	191 408	250 675	534 208	1 895	1 950	4 802	5 533	7 743	9 267	61 415
56 546	103 757	160 515	234 473	474 004	658	1 711	6 188	6 471	6 813	13 074	60 378
47 305	94 691	144 527	206 070	404 997	722	1 185	2 765	6 512	5 729	8 662	41 828
41 804	73 460	136 606	164 985	449 694	4 393	6 339	9 032	18 595	21 383	24 386	83 825
33 593	72 242	122 095	170 568	390 649	4 159	5 551	6 155	14 275	15 714	22 837	79 506
29 862	66 234	109 823	152 128	346 934	3 219	5 138	4 962	8 665	10 339	8 982	50 216
128 483	199 742	299 941	408 196	921 193	9 541	16 493	23 399	22 148	30 289	49 773	213 542
113 245	178 892	265 885	386 114	781 729	8 669	16 787	22 398	26 679	31 306	51 055	141 274
89 374	152 742	252 643	350 092	661 489	5 689	10 305	9 687	18 472	21 745	30 389	134 916
37 646	100 941	190 466	305 953	615 300	12 755	21 026	20 818	24 565	35 849	38 027	99 365
35 686	91 859	156 300	263 226	553 387	11 209	11 617	17 389	32 508	27 304	33 992	95 317
32 343	82 922	146 230	229 554	502 853	7 477	9 919	16 681	22 414	22 125	33 371	60 282
64 018	135 482	229 334	384 732	925 521	10 745	23 590	27 778	44 703	72 425	53 610	84 511
55 009	107 904	191 540	381 842	823 968	17 019	17 378	28 611	33 906	47 855	60 460	99 815
50 087	94 745	166 684	309 227	695 877	8 368	15 403	17 253	31 799	37 239	44 712	44 847
62 495	136 700	239 530	443 207	739 005	8 261	6 432	14 496	10 994	15 896	24 679	60 855
49 845	110 568	216 435	392 474	696 466	6 983	8 973	8 914	13 179	19 469	26 996	45 338
41 616	94 245	180 805	326 846	607 917	4 406	8 576	6 549	11 846	13 683	14 236	38 013

Tabell 153 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter inom produktionsområden och storleksgrupper åren 1979–1981. Kronor per företag

Holders' net receipts in production areas and size groups in 1979–1981.

Swedish kronor per holding

Avser samtliga företagarekategorier

All categories of holders

Produktionsområde; år	Nettointäkter av jordbruksfastighet ¹							Nettointäkter av tjänst	
	Storleksgrupp, hektar åker							Storleksgrupp, hektar åker	
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1981	7 429	15 771	32 703	47 115	51 918	64 314	73 298	71 117	40 857
1980	4 148	15 876	28 613	43 063	47 010	66 139	59 451	65 221	37 126
1979	4 086	14 353	26 302	40 483	47 522	56 422	58 841	50 160	39 973
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1981	6 294	9 929	27 541	37 135	50 526	57 489	69 861	63 618	52 951
1980	4 595	11 940	24 646	35 465	50 103	54 554	65 515	53 071	44 629
1979	5 789	10 307	24 772	37 516	46 611	54 562	72 406	44 147	28 141
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1981	3 098	4 071	15 419	28 285	41 549	28 554	65 419	69 840	69 422
1980	2 815	4 822	15 814	28 675	44 354	53 270	64 900	58 651	63 696
1979	3 290	4 221	16 309	27 794	39 906	49 608	63 215	49 258	53 793
<i>Svealands slättbygder</i>									
1981	4 550	4 065	14 842	24 636	38 268	49 445	63 570	71 371	65 286
1980	3 296	4 290	12 699	24 025	35 166	50 029	59 543	63 743	60 511
1979	3 244	4 467	13 961	23 247	35 492	49 329	54 494	55 209	61 569
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1981	7 089	14 858	27 137	45 181	51 056	69 738	66 417	70 071	48 034
1980	5 672	13 361	25 333	45 322	51 127	64 493	66 827	66 066	46 079
1979	6 374	13 273	24 511	43 262	51 425	58 204	72 436	53 431	51 519
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1981	4 849	6 935	12 983	29 536	46 377	56 964	54 462	72 570	67 814
1980	4 704	7 136	12 772	30 944	43 733	54 701	51 486	57 192	60 875
1979	4 606	8 472	16 792	30 017	41 820	51 345	54 196	53 022	47 951
<i>Nedre Norrland</i>									
1981	7 178	8 009	18 448	33 321	39 375	50 370	70 404	72 503	61 694
1980	5 806	8 949	16 416	30 385	34 385	49 521	67 081	63 271	54 078
1979	4 166	11 004	16 385	29 222	31 134	50 706	55 338	53 483	43 746
<i>Övre Norrland</i>									
1981	3 653	6 671	13 894	29 475	42 394	54 829	46 917	79 385	70 823
1980	2 915	8 073	10 785	25 854	45 760	56 599	50 227	63 886	72 227
1979	3 119	7 194	12 800	24 473	40 417	50 400	47 847	61 056	61 375

¹ Avdrag för egenavgifter görs i respektive förvärvskälla. —² Här ingår även nettointäkter av övriga förvärvskällor.

Sammanräknad inkomst^{1 2}

Storleksgrupp, hektar åker

10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0
38 693	30 298	24 435	19 734	28 617	89 704	68 853	85 210	91 161	91 880	104 056	136 632
28 981	26 291	24 224	20 027	32 147	75 571	62 624	74 811	79 692	82 022	102 466	116 628
29 051	25 486	21 209	20 740	26 818	59 997	65 746	62 147	73 487	77 730	89 746	111 606
39 179	31 621	21 127	20 747	42 387	80 847	71 324	80 287	80 444	83 553	88 313	155 602
31 400	33 859	19 171	18 779	38 537	65 684	62 382	65 874	79 591	78 904	81 846	137 619
28 808	23 625	17 381	17 342	33 116	56 083	49 107	58 719	68 054	69 978	78 584	132 892
58 425	46 422	33 287	29 015	44 535	84 402	86 294	84 006	84 222	89 224	100 310	155 142
45 077	43 251	28 786	23 854	37 559	73 498	77 187	69 045	79 032	85 154	87 239	131 544
37 271	31 660	24 228	18 869	33 679	67 120	63 153	60 808	63 652	73 107	81 788	114 991
65 699	53 660	28 800	28 868	42 477	88 793	83 972	94 811	92 299	77 382	96 943	163 185
55 333	40 730	28 342	25 122	36 988	80 136	81 974	79 996	73 489	71 340	85 549	131 774
43 138	33 257	21 291	19 906	34 245	68 508	77 293	67 462	62 652	63 346	77 821	115 932
42 757	26 062	28 200	29 212	43 173	86 761	77 640	87 081	91 485	92 531	122 432	144 696
34 787	28 059	24 872	27 144	58 057	79 339	69 483	73 422	84 115	86 250	105 175	155 782
26 324	18 220	21 832	20 227	34 847	67 658	72 716	56 983	66 203	80 327	87 258	144 134
54 062	38 655	26 745	27 948	34 732	87 772	85 395	75 098	78 378	82 882	93 288	107 834
45 319	28 507	25 756	20 517	28 876	69 309	74 230	67 014	65 180	77 124	81 601	97 013
43 673	27 803	19 178	21 263	25 330	63 519	61 728	66 458	63 973	66 072	79 072	88 952
55 291	34 070	31 915	24 115	45 830	87 032	80 170	82 541	79 107	79 691	87 237	202 034
54 414	28 765	27 405	19 839	54 463	76 060	70 501	79 112	64 804	68 842	77 972	180 603
42 583	22 046	21 912	13 442	31 841	62 215	60 499	64 616	56 668	59 982	70 161	133 829
66 732	47 955	29 631	29 086	36 542	88 151	89 743	89 023	86 705	83 137	95 491	93 526
60 999	38 728	26 862	24 149	26 388	71 143	89 935	77 490	71 227	80 588	87 583	83 280
52 371	33 007	23 177	21 369	14 571	68 164	72 162	70 112	62 321	68 912	78 310	64 976

Tabell 154 Intäkter och kostnader i jordbruket åren 1977–1981. Kronor per företag
 Receipts and costs in agriculture in 1977–1981. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; år	Intäkter i jordbruket					
	Vegetabilier			Animalier		
	Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>						
1981	113 349	183 166	312 583	176 912	214 251	313 697
1980	79 386	142 929	248 119	153 597	171 731	257 123
1979 ²	73 478	142 685	250 225	137 122	160 705	223 847
1978	75 929	123 500	242 000	128 603	173 053	188 166
<i>Götalands mellanbygder</i>						
1981	55 649	89 997	169 845	173 357	305 077	364 542
1980	44 322	88 955	149 394	160 434	278 731	334 829
1979 ²	35 239	52 134	124 846	154 440	193 373	281 291
1978	38 460	80 962	147 712	144 786	182 479	249 939
<i>Götalands norra slättbygder</i>						
1981	58 078	77 308	192 731	131 717	167 838	228 039
1980	51 544	80 417	190 401	129 730	153 929	193 246
1979 ²	35 946	63 228	134 331	117 823	122 110	177 885
1978	39 532	69 745	153 267	87 711	124 279	157 711
<i>Svealands slättbygder</i>						
1981	37 595	80 026	183 614	84 249	129 643	169 234
1980	34 819	60 177	145 370	70 694	127 441	154 770
1979 ²	30 370	47 024	124 561	69 373	115 629	151 697
1978	31 554	41 081	122 952	61 404	119 606	132 255
<i>Götalands skogsbygder</i>						
1981	16 307	28 407	..	195 458	271 448	..
1980	14 011	38 865	..	174 342	249 753	..
1979 ²	8 803	34 724	..	159 230	206 937	..
1978	12 538	43 937	..	135 759	198 716	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>						
1981	15 088	25 836	..	94 580	165 515	..
1980	13 064	25 218	..	94 989	159 883	..
1979 ²	15 111	21 532	..	86 375	151 843	..
1978	15 280	30 420	..	88 620	148 764	..
<i>Nedre och Övre Norrland</i>						
1981	10 477	16 841	..	138 398	229 873	..
1980	9 995	18 102	..	105 851	203 184	..
1979 ²	10 154	17 310	..	94 973	174 712	..
1978	5 554	13 431	..	98 906	165 275	..

						Kostnader i jordbruket		
Övriga intäkter			Summa			Förnödenheter		
Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
19 476	14 553	24 886	309 737	411 970	651 166	101 394	132 119	206 915
5 973	11 593	22 361	238 956	326 253	527 604	83 207	97 980	175 330
5 081	7 464	10 843	215 681	310 853	484 915	73 275	103 825	164 493
4 515	8 982	16 460	209 047	305 535	446 626	68 742	108 200	156 426
16 246	52 897	15 511	245 252	447 971	549 897	75 234	129 921	202 473
4 833	12 238	13 629	209 589	379 924	497 852	70 219	126 131	178 323
4 134	9 064	12 677	193 813	254 570	418 813	69 222	83 442	151 255
9 919	8 269	11 171	193 166	271 709	408 823	60 992	100 629	144 852
10 452	6 165	13 092	200 247	251 311	433 861	69 455	74 292	129 887
5 146	7 141	16 395	186 420	241 487	400 042	67 570	69 995	116 421
5 401	5 949	10 802	159 170	191 287	323 018	56 352	58 669	98 999
5 682	8 468	15 060	132 925	202 492	326 037	38 597	59 726	96 701
6 883	11 331	17 867	128 726	221 000	370 714	34 336	61 477	107 606
4 888	9 027	15 219	110 671	196 645	315 359	29 779	50 804	93 314
4 941	7 497	12 827	104 684	170 149	289 084	25 850	46 707	83 456
4 856	11 801	15 326	97 814	172 488	270 532	23 890	48 466	71 362
10 332	9 240	..	222 097	309 095	..	63 301	94 167	..
6 055	13 128	..	194 408	301 746	..	59 371	93 324	..
6 653	9 238	..	174 686	250 899	..	57 912	83 476	..
6 227	11 317	..	154 525	253 970	..	49 152	71 940	..
7 879	10 841	..	117 547	202 191	..	37 886	59 728	..
5 682	11 515	..	113 735	196 616	..	31 418	53 223	..
5 917	8 047	..	107 403	181 422	..	27 785	47 759	..
10 086	8 403	..	113 985	187 587	..	28 724	47 519	..
11 448	8 420	..	160 323	255 133	..	44 699	77 123	..
9 570	7 786	..	125 417	229 071	..	32 866	71 566	..
5 937	10 629	..	111 064	202 651	..	37 074	75 370	..
6 968	15 488	..	111 428	194 194	..	30 105	57 807	..

Tabell 154 (forts)

Produktionsområde; år	Kostnader i jordbruket								
	Underhåll			Avskrivningar ¹			Arbetskostnad utanför brukarfamiljen		
	Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
1981	19 259	28 616	45 814	51 777	65 096	104 787	7 544	23 096	48 705
1980	20 798	24 191	46 991	42 631	58 255	96 759	9 645	23 294	35 712
1979 ²	15 712	21 554	39 293	39 749	49 808	87 759	8 368	13 966	28 539
1978	12 697	22 569	33 920	31 309	47 426	76 225	7 643	16 114	28 257
<i>Götalands mellanbygder</i>									
1981	20 697	34 576	40 339	47 829	86 668	96 077	7 116	56 392	72 358
1980	15 805	25 917	30 975	44 620	68 085	90 203	6 568	34 289	66 037
1979 ²	16 505	18 949	27 813	40 316	52 925	78 723	7 641	21 768	42 732
1978	13 431	17 402	28 186	34 903	44 113	68 065	10 725	24 408	38 957
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
1981	12 887	17 579	28 117	49 870	60 751	93 642	13 880	33 026	40 982
1980	10 977	17 722	25 180	44 994	58 384	86 025	12 250	20 409	46 787
1979 ²	9 475	12 913	22 567	36 744	48 976	71 062	10 064	11 134	41 028
1978	7 953	12 838	20 968	29 607	39 986	63 159	3 087	17 695	38 198
<i>Svealands slättbygder</i>									
1981	13 873	17 759	27 035	41 830	58 315	83 937	11 801	19 724	24 335
1980	10 082	13 789	28 673	36 015	52 604	74 456	10 394	14 926	23 192
1979 ²	9 656	13 483	24 066	32 643	46 408	75 247	7 707	16 277	33 643
1978	9 550	12 187	19 313	29 813	39 678	66 208	6 476	20 215	26 099
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1981	18 830	25 928	..	58 563	73 897	..	10 202	30 554	..
1980	12 838	21 460	..	46 561	66 952	..	12 429	18 696	..
1979 ²	14 753	19 297	..	39 716	56 223	..	17 979	20 797	..
1978	12 333	17 671	..	31 232	46 717	..	17 235	29 317	..
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1981	10 300	17 518	..	39 760	53 925	..	5 179	17 130	..
1980	11 432	17 514	..	38 033	51 031	..	14 518	21 311	..
1979 ²	10 414	16 577	..	31 844	44 672	..	12 113	17 588	..
1978	12 192	14 539	..	27 797	38 053	..	12 206	20 883	..
<i>Nedre och Övre Norrland</i>									
1981	14 394	19 182	..	39 556	69 655	..	8 931	19 060	..
1980	13 031	19 075	..	32 635	62 145	..	13 700	17 332	..
1979 ²	9 453	17 477	..	29 145	54 781	..	8 027	17 661	..
1978	7 926	14 112	..	26 679	42 658	..	8 398	18 661	..

						Intäkter i skogsbruket		
Övriga kostnader			Summa					
Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker		
20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0
43 521	53 105	79 414	164 174	213 840	332 143	1 482	8 129	2 546
32 548	46 938	63 550	188 829	250 658	418 342	1 953	1 901	408
31 149	41 876	56 178	168 253	231 029	376 262	1 893	667	519
27 153	43 675	49 446	147 544	237 984	344 274	450	1 572	863
36 001	56 840	75 385	213 840	221 337	318 197	4 882	5 955	15 064
33 086	50 270	62 047	170 298	304 692	427 585	4 950	10 402	9 989
28 391	31 569	52 013	162 075	208 653	352 536	4 370	7 536	11 556
26 626	31 364	47 439	146 677	217 916	327 499	4 908	5 887	7 842
23 350	30 792	42 262	105 693	122 664	200 266	10 798	10 814	16 997
21 039	29 417	43 815	156 830	195 927	318 228	14 929	11 107	16 191
29 182	25 050	34 929	141 817	156 742	268 585	8 463	7 256	14 542
18 077	23 330	34 856	97 321	153 575	253 882	8 313	14 420	7 854
20 719	28 274	47 328	68 928	107 510	181 969	19 738	16 691	28 048
18 100	27 094	43 008	104 370	159 217	262 643	18 082	18 265	27 534
16 062	23 173	33 280	91 918	146 048	249 692	13 236	14 530	29 358
15 601	22 134	30 486	85 330	142 680	213 468	15 422	12 136	24 858
33 268	40 854	..	115 399	160 948	..	47 927	33 049	..
28 563	41 375	..	159 762	241 807	..	44 027	28 528	..
23 901	34 867	..	154 261	214 660	..	32 613	21 097	..
20 136	29 789	..	130 088	195 434	..	19 937	18 978	..
22 007	29 848	..	70 192	107 094	..	39 920	34 221	..
21 664	26 746	..	117 065	169 825	..	48 028	33 773	..
18 515	25 878	..	100 671	152 474	..	32 885	30 775	..
18 613	25 531	..	99 532	146 525	..	27 793	25 807	..
26 687	36 018	..	85 780	132 323	..	51 568	51 827	..
20 534	29 868	..	112 766	199 986	..	43 122	50 013	..
20 031	29 695	..	103 730	194 984	..	36 024	29 169	..
18 025	27 164	..	91 673	160 402	..	23 430	33 199	..

Brukarfamiljens totala inkomster						
Totala inkomster av eget arbete och eget kapital			Sammanräknad inkomst			
Storleksgrupp, hektar åker			Storleksgrupp, hektar åker			
20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	
99 943	106 248	113 690	103 191	109 509	119 374	
65 712	67 728	53 453	73 394	72 027	64 443	
54 413	62 248	68 703	59 574	65 419	74 299	
71 846	66 717	62 377	77 354	89 055	69 792	
81 161	76 431	26 720	85 930	80 895	30 734	
58 541	79 075	38 951	63 645	86 453	47 138	
51 837	52 945	49 005	57 200	58 712	56 338	
67 906	56 285	60 941	75 222	60 357	65 041	
67 465	48 857	92 438	71 012	56 087	97 217	
61 373	48 670	71 493	64 783	53 756	77 354	
52 095	43 463	54 827	55 750	47 517	62 622	
62 299	66 605	66 290	69 269	71 280	71 326	
61 629	81 867	91 286	69 767	87 068	96 907	
51 828	68 624	60 186	58 080	74 095	70 176	
56 972	50 008	56 996	59 265	53 495	63 105	
53 928	46 041	69 572	57 398	52 744	73 942	
88 688	63 057	..	94 471	69 183	..	
90 226	75 393	..	93 728	86 694	..	
63 252	46 351	..	68 152	53 273	..	
61 040	73 733	..	69 655	82 439	..	
61 113	67 863	..	63 047	72 854	..	
57 018	60 362	..	59 554	67 103	..	
52 489	57 485	..	56 719	60 945	..	
54 877	55 640	..	62 133	59 480	..	
97 482	79 703	..	105 687	84 512	..	
70 440	59 923	..	80 684	68 182	..	
59 967	35 079	..	69 117	43 463	..	
60 294	72 647	..	66 165	81 253	..	

bruksnämnder och skogsvårdsstyrelser. Inom driftsbyråorganisationen är 35—40 kontor engagerade i arbetet, som regleras genom ett avtal mellan SCB och Driftsbyrån.

Driftsbyrån handhar en betydande del av uppgiftsinsamlingen. Utöver bokföringen av inkomster och utgifter sammanställer driftsbyråkontoren uppgifter om åtgång av arbete och dragkraft, lagervärden, skogsavverkning och skogsvårdsåtgärder, naturavtag m m.

För beräkning av bl a kostnader för avskrivning görs olika inventeringar första året företagen är med i JEU. Företagens ekonomi-byggnader och bostadshus inventeras av byggnadskunnig personal vid lantbruksnämnderna. Driftsbyrån ansvarar för inventeringar av maskiner och redskap. Byggnadernas och inventariernas värden beräknas vid SCB. Skogsvårdsstyrelserna utför en skogsinventering, som ligger till grund för beräkning av bl a skogsförråd och årlig tillväxt.

Granskning. Bortfall

Det inkomna primärmaterialet granskas manuellt och maskinellt vid SCB. Felaktiga uppgifter rättas av Driftsbyrån.

I redovisningen för 1981 ingick 816 företag. Resterande utgjordes av 77 s k avgångar (företag som visade sig ej tillhöra populationen) och 101 bortfall.

Jämförbarhet

Den tidigare nämnda omläggningen av den jordbruksekonomiska undersökningen fr o m 1976 har medfört att publicerade data för tidigare år inte direkt kan jämföras med nyare data. Omläggningseffekterna i den jordbruksekonomiska undersökningen beror på ändringar i kalkyleringsprinciper, populationsavgränsning, urvals- och uppräkningsförfarande.

Taxeringsutfallet

Uppgifter för SCBs bearbetning erhålls från skattemyndigheterna och utgörs av sammandrag på församlingsnivå av självdeklarationerna. Uppgifterna för respektive taxeringsår innefattar taxeringsmyndigheternas ändringar fram till sista oktober samma år. Undersökningen genomförs som en totalräkning.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

SCB erhåller från riksskatteverket uppgifter för samtliga fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser. Uppgifterna avser inkomstförhållandena under närmast föregående kalenderår. För varje inkomsttagare finns uppgifter bl a om bostadsort, ålder, kön och vissa inkomst- och avdragsposter som finns angivna i deklarationen.

Klassificering av inkomsttagare efter näringsgren sker efter huvudsakligt förvärsarbete mätt efter inkomstens storlek. Uppgift om näringsgrenstillhörighet hämtas ur centrala företagsregistret.

Resultat

Deklarationsundersökningen

Detaljerade uppgifter från deklarationsundersökningen för 1981 om intäkter och kostnader, tillgångar och skulder m m i jordbruket redovisas i *tabellerna 148–153*, i regel för olika stora gårdar. Bl a framgår där att brutto-intäkterna till 57 procent bestod av inkomster av animalier och till 23 procent av inkomster av vegetabilier. Utgifter för förnödenheter upptog 32 procent av kostnaderna. Sammanräknad inkomst var för självägande brukare 86 457 kronor per företag, för arrendatorer 84 236 kronor. Nettoförmögenheten i kronor per företag var dubbelt så stor för självägande som för arrendatorer.

Den jordbruksekonomiska undersökningen

Resultat från JEU för 1981 redovisas i *tabellerna 154–156*. Enligt dessa uppgick brukarfamiljens totala inkomster av eget arbete och kapital till 99 943 kronor per företag i Götalands södra slättbygder i storleksgruppen 20,1–30,0 hektar och till 106 248 kronor i storleksgruppen 30,1–50,0 hektar. Motsva-

rande inkomster för nedre och övre Norrland var 97 482 respektive 79 703 kronor. Skuldsättningen var i storleksgruppen 20,1–30,0 hektar störst i Götalands skogsbygder.

Taxeringsutfallet

I *tabell 157* redovisas inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad nettointkomst enligt undersökningen av taxeringsutfallet inkomståret 1981. För samtliga skattskyldiga hade sammanräknad nettointkomst ökat med cirka 11% år 1981.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

Antal förvärsarbetande inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar med fördelning efter kön, inkomstklass och yrkeställning år 1980 framgår av *tabell 158*, som även redovisar den sammanräknade inkomsten.

Bibliografi

Källor

Deklarationsundersökningen för jordbrukare. SCB. SM J 1978:19, 1980:6, 1981:6, 1982:4, 1983:9 . . .

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /föregångare till ovanstående/. SCB. SM J 1970:1, 1970:63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15, 1977:14.

Jordbruksekonomiska undersökningen /årligen fr o m 1976/. SCB. SM J 1978:11, 1978:18, 1979:17, 1980:16 (reviderade uppgifter), 1981:18, 1982:19 . . .

Räkenskapsresultat från svenska lantbruk. Skördeåret /1954–1975; föregångare till ovanstående/. Kungl. Lantbruksstyrelsens Meddelanden, serie B nr 84, 92, 94, 96 och 99 samt nr 1975:6, 1976:2, 1977:2 och 1978:4.

Taxeringsutfallet /årligen sedan 1975; uppgifter för kommuner/. SCB. SM N 1975:92, 1976:20, 1977:22, 1978:21, 1980:8, 1981:4, 1982:3, 1983:3 . . .

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen /årligen sedan 1974/. SCB. SM N 1976:4, 1976:23, 1977:4, 1977:24, 1978:5, 1978:22, 1979:3, 1980:14, 1981:9.1, 1982:5.1 . . .

Tabell 155 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1981. Kronor per företag
Holders' assets and liabilities on December 31st, 1981. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Tillgångar				Skulder			Summa tillgångar minus summa skulder	
	Likvida medel ¹	Material och varu- lager	Anläggningstillgångar		Summa	Kort- fristiga	Lång- fristiga		Summa
			Totalt	Därav jordbruks- fastigheter					
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	166 802	143 100	815 971	635 196	1 125 872	36 941	229 609	266 550	859 322
30,1 – 50,0	193 880	185 851	1 028 914	771 378	1 408 645	63 277	387 173	450 450	958 195
50,1 – 100,0	256 352	313 891	1 392 159	1 087 049	1 962 401	134 669	593 415	728 083	1 234 317
<i>Götalands mellanbygder</i>									
20,1 – 30,0	96 798	159 843	746 399	585 969	1 003 040	40 921	173 454	214 375	788 664
30,1 – 50,0	160 051	263 380	1 009 117	706 486	1 432 548	89 876	274 758	364 634	1 067 913
50,1 – 100,0	192 752	343 513	1 299 635	1 004 868	1 835 900	132 987	561 330	694 317	1 141 583
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	121 553	121 517	819 770	632 481	1 062 840	34 825	205 933	240 758	822 082
30,1 – 50,0	118 940	179 689	912 841	721 294	1 211 470	52 969	271 196	324 165	887 305
50,1 – 100,0	221 798	271 314	1 284 997	1 002 589	1 778 108	110 926	387 441	498 367	1 279 741
<i>Svealands slättbygder</i>									
20,1 – 30,0	94 762	97 281	610 737	444 445	802 780	30 769	129 189	159 958	642 822
30,1 – 50,0	104 761	164 292	776 186	539 694	1 045 238	39 432	212 605	252 037	793 201
50,1 – 100,0	170 032	225 901	1 036 388	772 808	1 432 320	107 369	409 580	516 949	915 371
<i>Götalands skogsbygder</i>									
20,1 – 30,0	104 981	188 959	961 362	789 744	1 255 301	54 147	276 589	330 736	924 565
30,1 – 50,0	120 053	278 943	992 400	779 214	1 391 396	92 454	331 684	424 138	967 258
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
20,1 – 30,0	78 412	93 285	802 278	647 506	973 976	19 570	187 054	206 624	767 352
30,1 – 50,0	91 560	157 212	763 970	571 682	1 012 742	46 011	159 821	205 832	806 910
<i>Nedre och Övre Norrland</i>									
20,1 – 30,0	104 030	116 125	642 857	473 818	863 012	36 627	145 339	181 966	681 046
30,1 – 50,0	132 090	178 247	863 211	650 158	1 173 547	50 186	312 692	362 877	810 670

¹ Kontanter, banktillgodohavanden och kortfristiga fordringar.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 994 enheter; bortfall 10%).

Tabell 156 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1981. Kronor per företag
 Net income of farming families in 1981. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Familjens ersättning för arbete och kapital i lantbruket	Övriga arbets- inkomster	Överskott av bostäder	Allmännings- medel, arrende- intäkter och övriga kapital- inkomster	Avgår: Ränte- och arrende- utgifter	Sten-, grus- och torvför- säljning	Pension, barnbidrag och sjuk- penning	Samman- räknad inkomst
<i>Götalands södra slättbygder</i>								
20,1 — 30,0	87 182	14 820	24 369	11 572	38 000	611	2 636	103 191
30,1 — 50,0	115 861	20 935	22 155	13 435	66 137	233	3 027	109 509
50,1 — 100,0	166 775	25 083	29 088	19 663	126 920	2 170	3 514	119 374
<i>Götalands mellanbygder</i>								
20,1 — 30,0	62 281	18 895	23 371	8 389	31 774	—	4 769	85 930
30,1 — 50,0	87 117	8 933	23 600	8 981	52 201	55	4 410	80 895
50,1 — 100,0	74 297	16 461	28 082	10 598	102 718	339	3 674	30 734
<i>Götalands norra slättbygder</i>								
20,1 — 30,0	37 284	26 175	23 308	10 211	29 512	—	3 677	71 012
30,1 — 50,0	42 091	20 460	23 770	8 050	45 513	—	7 229	56 087
50,1 — 100,0	110 057	9 164	31 462	16 217	74 462	—	4 779	97 217
<i>Svealands slättbygder</i>								
20,1 — 30,0	17 736	32 145	23 415	10 387	22 054	—	8 138	69 767
30,1 — 50,0	46 647	39 962	21 488	8 460	34 689	—	5 202	87 068
50,1 — 100,0	102 113	28 826	28 648	12 066	80 368	132	5 489	96 907
<i>Götalands skogsbygder</i>								
20,1 — 30,0	75 792	24 554	23 967	10 581	46 206	—	5 783	94 471
30,1 — 50,0	66 626	29 212	27 206	6 173	66 160	1 598	4 528	69 183
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>								
20,1 — 30,0	34 214	24 100	21 320	5 107	23 628	322	1 611	63 047
30,1 — 50,0	54 593	5 935	25 713	4 826	23 384	—	5 171	72 854
<i>Nedre och Övre Norrland</i>								
20,1 — 30,0	65 674	22 492	23 917	5 512	20 113	2 173	6 032	105 687
30,1 — 50,0	74 288	18 471	21 287	4 544	38 887	3	4 806	84 512

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 994 enheter; bortfall 10%).

**Tabell 157 Inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad nettointkomst enligt taxering-
en till statlig inkomstskatt inkomståret 1981. 1 000-tal kronor**

Income of agricultural real estates etc. according to the assessment in 1981.

Thousands of Swedish kronor

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruks- fastighet	Samman- räknad netto- inkomst ²	Inkomst av jordbruks- fastighet	Samman- räknad netto- inkomst ²
<i>Län</i>				
Stockholms ¹	122 103	76 958 305	128 309	85 403 077
Uppsala	150 708	9 948 832	153 944	10 068 601
Södermanlands	114 182	10 300 115	115 078	10 484 153
Östergötlands	224 838	15 803 561	237 001	16 145 700
Jönköpings	216 018	11 747 426	219 301	12 056 729
Kronobergs	147 566	6 661 478	152 102	6 838 287
Kalmar	242 763	9 120 954	247 363	9 262 965
Gotlands	91 430	2 027 064	91 644	2 047 544
Blekinge	68 343	5 889 180	68 549	5 943 025
Kristianstads	273 624	10 548 772	275 673	10 737 557
Malmöhus	354 326	31 192 876	360 522	32 913 650
Hallands	225 492	8 790 881	225 860	9 020 967
Göteborgs o Bohus	104 680	30 768 591	106 954	32 083 072
Älvsborgs	251 747	16 493 218	255 373	16 837 063
Skaraborgs	315 003	10 106 392	317 160	10 323 818
Värmlands	162 234	11 179 275	165 287	11 356 484
Örebro	116 383	11 324 636	121 390	11 606 534
Västmanlands	115 034	10 729 678	130 487	11 066 813
Kopparbergs	170 225	11 341 007	201 121	11 612 349
Gävleborgs	121 408	11 885 908	160 509	12 183 232
Västernorrlands	99 180	10 807 859	217 297	11 150 858
Jämtlands	93 813	5 220 541	96 530	5 280 059
Västerbottens	136 488	9 658 978	144 147	9 809 528
Norrbottns	75 107	10 770 334	79 115	10 967 034
<i>Hela riket</i>				
1981	3 992 694	349 275 860	4 270 715	365 199 103
1980	3 816 965	317 857 426	4 003 373	329 383 616
1979	3 714 080	283 835 513	3 808 141	293 304 782
1978	3 791 045	258 714 520	3 904 383	267 075 242
1977	3 761 457	232 942 210	3 895 575	240 185 817

¹ Inklusive de för riket gemensamma taxeringsdistrikten.
förvärvskälla.

Källa: SCB, taxeringsutfallet (totalundersökning).

—² Summan av samtliga förvärvskällor minus underskott i*Andra undersökningar*

Inkomstfördelningsundersökningen 1973
/genomsnittliga årsinkomster inom olika nä-
ringsgrenar/. SCB. SM N 1976:18.

Inkomster enligt deklarationsundersök-
ningen vid företag med olika produktionsin-

riktning 1970—79, SCB, A-avdelningen 1981
(stencil).

Taxerade nettointäkter 1976—79 och tidi-
gare enligt deklarationsundersökningen för
jordbrukare, SCB, A-avdelningen 1981 (sten-
cil).

Tabell 158 Antal förvärvsarbetande¹ i jordbruk med binärningar inom olika inkomstklasser år 1980. Procent

Number of economically active persons in agriculture, forestry, fishing etc. by size of income in 1980. Per cent

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Kön; näringsgren; yrkesställning	Andel förvärvsarbetande efter arbetsinkomst, kronor					Summa förvärvs- arbetande
	Under 40 000	40 000— 79 999	80 000— 119 999	120 000— 159 999	Över 159 999	
<i>Män</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	59,0	36,4	3,5	0,6	0,4	60 695
Anställda	27,1	59,6	11,3	1,4	0,5	50 209
Summa förvärvs- arbetande	44,6	46,9	7,0	1,0	0,5	110 904
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	41,8	45,4	9,4	2,0	1,4	181 008
Anställda	12,5	50,8	28,2	5,6	2,9	2 130 056
Summa förvärvs- arbetande	14,8	50,4	26,8	5,3	2,8	2 311 064
<i>Kvinnor</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	80,7	17,0	1,7	0,5	0,1	3 194
Anställda	53,6	42,9	3,4	0,1	—	11 380
Summa förvärvs- arbetande	59,5	37,2	3,0	0,2	—	14 574
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	70,6	25,4	3,0	0,7	0,3	63 295
Anställda	33,5	58,3	7,6	0,5	0,2	1 814 958
Summa förvärvs- arbetande	34,7	57,2	7,4	0,5	0,2	1 878 253
<i>Samtliga</i>						
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						
Rörelseidkare	60,1	35,5	3,4	0,6	0,4	63 889
Anställda	32,0	56,5	9,9	1,2	0,4	61 589
Summa förvärvs- arbetande	46,3	45,8	6,6	0,9	0,4	125 478
Samtliga näringsgrenar						
Rörelseidkare	49,3	40,2	7,7	1,7	1,1	244 303
Anställda	22,2	54,2	18,7	3,2	1,6	3 945 014
Summa förvärvs- arbetande	23,7	53,4	18,1	3,1	1,6	4 189 317

¹ Med en arbetsinkomst av minst genomsnittligt basbelopp för 1980 (15 100 kronor).

Källa: SCB, inkomst- och förmögenhetsstatistiken.

Tabell 159 Lantarbetarnas timförtjänster år 1982. Öre

Hourly earnings for agricultural workers in 1982. Swedish öre

Avser lantarbetare exklusive betarbetare, personer under 18 år och personer med nedsatt arbetsförmåga

Figures refer to agricultural workers excluding beet workers, persons 17 years of age or less and persons with reduced capacity for work

	Traktorförare, maskinförare och maskinskötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rätare	Förmän i djurstallar	Övriga arbetare som fyllt 18 år	Summa		
						Män	Kvinnor	Samtliga
<i>Timförtjänstens sammansättning</i>								
Tidlön och ackordsförtjänst	3 333	3 482	3 763	4 053	3 027	3 373	3 154	3 351
Tillägg för obekvämt arbetstid	6	119	3	132	11	26	80	31
Övertidstillägg	126	61	163	82	58	106	50	100
Naturaförmåner	26	14	38	42	33	29	12	27
<i>Total timförtjänst</i>								
1982	3 490	3 676	3 968	4 308	3 130	3 534	3 297	3 510
1981	3 362	3 394	3 698	4 039	3 022	3 387	3 087	3 356
1980	3 084	3 207	3 475	3 763	2 793	3 135	2 873	3 110
1979	2 795	2 824	3 144	3 384	2 489	2 826	2 547	2 798
1978	2 583	2 613	2 922	3 185	2 369	2 621	2 350	2 601

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se texten).

13.2 LÖNER FÖR LANTARBETARE

Sedan 1976 utarbetar SCB i samarbete med Skogs- och lantarbetsgivareförbundet (SLA) inom Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) och med Svenska lantarbetareförbundet (SLF) statistik över lantarbetarnas löner. Åren 1972–1975 utarbetades motsvarande statistik av SCB i samarbete med SLAs föregångare och SLF.

Genom undersökningen erhålls också uppgifter om antal lantarbetare. Dessa uppgifter redovisas i avsnitt 4.2.

Innehåll. Definitioner

I särskilda anvisningar anges att brukaren och hans familjemedlemmar ej skall räknas som lantarbetare. Värdet av erhållna naturaförmåner skall beräknas av uppgiftslämnarna enligt vissa riktlinjer.

Metodbeskrivning

Uppgifterna insamlas genom en urvalsundersökning och avser i regel andra kvartalet under respektive år. SAF inhämtar uppgifter

från ett urval av medlemsföretagen i SLA. SAFs uppgifter avsåg åren 1979–1980 månaderna mars, april och maj och uppräknades att gälla hela kvartalet. Uppgifterna överlämnas till SCB efter granskning och viss bearbetning.

SCB insamlade t o m 1977 uppgifter från ett urval av företag som tecknat avtalsförbindelse med SLF och från ett urval av övriga företag som återfinns i lantbruksregistret (se avsnitt 3.1).

Detta senare urval omfattade företag med minst 20 hektar åker och företag med stora djurbesättningar men med mindre än 20 hektar åker.

Fr o m 1978 års undersökning dras nya urval med stratifiering efter antalet anställda. Urvalen omfattar företag med minst en anställd och med minst 20 hektar åker. Dessutom ingår i urvalet, liksom tidigare, företag med stora djurbesättningar med mindre än 20 hektar men med minst en anställd.

År 1982 bestod urvalet av 2 263 företag.

Insamling. Bortfall

Svar inkom från 77% av de tillfrågade arbetsgivarna år 1982 med en sammanlagd redovisning av 3 400 arbetare och 1,4 miljoner arbetstimmar (exklusive arbetare under 18 år och arbetare med nedsatt arbetsförmåga). Det redovisade antalet arbetare motsvarar efter uppräknig ca 8 700, vilka tillsammans varit sysselsatta ca 3,3 milj arbetstimmar.

Resultat

I tabell 159 redovisas genomsnittliga timförtjänster för olika yrkesgrupper av lantarbetare år 1982.

För män ökade timförtjänsten med cirka 4,3 procent från 1981 till 1982. Motsvarande ökning för kvinnorna var omkring 6,8 procent.

Bibliografi

Löner för lantarbetare /årligen sedan 1963/. SCB. SM Am 1969:59, 1971:8, 1972:13, 1973:1 och 48, 1974:12, 1975:12, 1976:7, 1977:22, 1978:8, 1979:16, 1980:16, 1981:16, 1982:14, 1983:16 ... (Uppgifterna publiceras även i Löner. Del 2.)

13.3 JORDBRUKETS KREDIT-MARKNAD

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik från olika kreditinrättningar, statliga myndigheter m fl. Det finns endast statistik över en del av de beviljade krediterna. Sålunda ingår inte de stora delar av det främmande kapitalet som levereras av andra än kreditinrättningarna och staten (som t ex av enskilda personer och leverantörer). Utvecklingen av jordbrukets totala skuldsättning kan numera följas i deklarationsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Krediternas omfattning. Kreditstatistik

Landshypoteksinstitutionens långgivning till jordbruket består av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet och mot statlig kreditgaranti. Det nödvändiga kapitalet erhålls som lån från Sveriges Allmänna Hypoteksbank, som anskaffar medel genom att sälja obliga-

tioner. Banken har ensamrätt på att sälja obligationer för finansiering av jordbrukskrediter. Riksbanken fastställer emissionsbeloppet. Omfattningen är reglerad i lag. Hypoteksbanken lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Föreningsbanksrörelsens (se även kapitel 15) kreditgivning omfattar dels reverslån, varav huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i räkning. Sveriges Föreningsbankers Förbund lämnar uppgifter om den totala kreditgivningen.

Sparbankernas utlåning till jordbruket består till övervägande del av lån mot inteckning. SCB utarbetar statistik över krediter mot inteckning i jordbruksfastighet.

Affärsbankernas kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av reverslån eller kredit i räkning. Fram t o m 1975 gjorde bankföreningen kreditanalyser avseende utlåningen till jordbruket.

De fyra kreditinrättningarna ovan lämnar också krediter till jordbrukare mot statlig kreditgaranti. Lantbruksstyrelsen, som beviljar kreditgarantierna (se avsnitt 14.2), utarbetar statistik över kreditgivningen.

Riksförsäkringsbolagen lämnar krediter till jordbrukare i viss utsträckning. I detta avsnitt redovisas uppgifter från försäkringsinspektionen endast om krediter till enskilda mot inteckning i jordbruksfastighet.

Slutligen kommer krediter från *statens utlåningsfonder* jordbruket till godo. Nedan redovisas uppgifter från riksrevisionsverket om krediter ur fonder som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål. Flertalet av fonderna instiftades för många år sedan. Någon nyutlåning förekommer knappast längre.

Riksbanken genomför två gånger per år sin sk ränteanalys. Genom denna erhålls uppgifter om räntesatser och om kreditbelopp. I detta avsnitt återfinns uppgifter för september de olika åren om räntesatser och om föreningsbankernas, affärsbankernas och sparbankernas utestående krediter mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75% av uppskattningsvärdet respektive lån mot statlig kreditgaranti.

Resultatens tillförlitlighet

Jordbrukets kreditmarknad är förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter saknas för delar av densamma. Utanför redovisningen faller bland annat s k leverantörskrediter och olika former av privat långivning.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Vissa uppgifter innefattar dock krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Resultat

Medelräntan för hypoteksföreningarnas kreditgivning vid slutet av åren 1979–1982 framgår av tablå nedan.

Medelränta, procent	1979	1980	1981	1982
Utestående lån	8,39	9,09	9,97	10,50
Vid nyutlåning	11,00	12,85	13,20	13,20

I följande tablå lämnas uppgifter om räntesatser i procent enligt riksbankens ränteanalys vid slutet av september åren 1979–1982.

	1979	1980	1981	1982
Riksbankens officiella diskonto	8,00	10,00	12,00	10,00
Utlåningsräntor				
Föreningsbankerna	9,25–12,50	14,50–13,00	10,50	13,75
Sparbankerna	10,00–12,50	12,25–12,75	11,00	13,50
Affärsbankerna	9,75–12,25	13,00–10,25	12,00	14,00

Utlåningsräntan avser reverslån mot inteckning i jordbruksfastighet inom 75% av det uppskattade värdet. Av utestående lån ligger 80% av beloppet vid eller inom dessa räntesatser.

I tabell 160 redovisas långivningen till jordbruket från olika kreditgivare åren 1978–1982.

Bibliografi

Källor

Verksamhetsstatistik från Sveriges Allmänna Hypoteksbank och Föreningsbankernas Förbund.

Sparbankerna /årligen sedan 1960/. SCB.

Redogörelse för under året /årligen sedan 1949/ redovisade statliga kreditgarantier. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Försäkringsbolagen under /varje kvartal sedan 1969/. Försäkringsinspektionen. Uppgifter för fjärde kvartalen återfinns i SM N 1970:4, 1971:16, 1972:18, 1973:18, 1974:26 och 1975:23 samt SM K 1976:9.1, 1977:6.1, 1978:7.1, 1979:6.1, 1980:4.2, 1981:3.1, 1982:3.1, 1983:2.1 . . .

Utdrag ur Rikshuvudboken /årligen sedan 1950/51; uppgifter bl a om statens utlåningsfonder/. Riksrevisionsverket.

Sveriges riksbank /uppgifter om riksbankens ränteanalys årligen sedan 1970/.

Deklarationsundersökningen för jordbrukare. SCB. SM J 1978:19, 1980:6, 1981:6, 1982:4, 1983:9 . . .

Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter, tillgångar och skulder /föregångare till ovanstående/. SCB SM J 1970:1 och 63, 1971:57, 1972:60, 1973:65, 1974:65, 1975:62, 1976:15 och 1977:14.

Andra undersökningar

In- och utlåning på kreditmarknaden – fördelning efter kundkategorier /uppgifter för varje halvår 1976–1978/. SCB SM K 1976:11.1 och 11.2, 1978:3.1 och 3.2, 1980:8, 1981:4, 1982:4 . . .

Föreningsbankerna /årligen sedan 1943; tidigare med titeln Jordbrukskasserörelsen/. Sveriges Föreningsbankers Förbund.

De kända lantbrukskrediterna /artikel årligen sedan 1975 i ett av numren varje år. Tidigare infördes motsvarande uppgifter i Jordbrukskasserörelsen/. Föreningsbankerna. Tidsskrift från Sveriges Föreningsbankers Förbund.

Tabell 160 Krediter till enskilda lantbrukare åren 1978–1982. Miljoner kronor
Credits granted to private holders in 1978–1982. Millions of Swedish kronor

Kreditinstitut; typ av lån	1978	1979	1980	1981	1982
<i>Lån från kreditinrättningar och ur statliga lånefonder</i>					
Hypoteksföreningar	5 898	7 044	8 363	9 890	11 330
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	5 113	6 074	7 134	8 304	9 441
Lån mot statlig kreditgaranti	785	970	1 229	1 586	1 889
Föreningsbanker ²	..	..	..	..	..
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	3 542	3 780	3 849	3 802	4 326
Lån mot statlig kreditgaranti	996	1 043	1 075	1 030	1 004
Sparbanker ²	2 487	2 690	2 803	2 783	2 893
Lån mot inteckning i jordbruksfastighet	2 245	2 420	2 517	2 507	2 627
Lån mot statlig kreditgaranti	242	270	286	276	266
Affärsbanker ²	1 242	1 271	1 389	1 518	1 760
Lån mot inteckning i jordbruksfastighet	1 196	1 208	1 302	1 418	1 665
Lån mot statlig kreditgaranti	46	63	87	100	95
Försäkringsbolag	8	9	10	11	32
Statliga lånefonder ¹	24	17	16	21	22
Egnahemslån m m	8	4	1	..	..
Statens avdigningslånefond	16	13	13	9	7
Lån med uppskjuten ränta	..	..	2	12	15
Summa	..	..	..	..	..
Lån mot statlig kreditgaranti	2 078	2 371	2 677	2 992	3 254
Samtliga lån ³	23 068	26 086	30 420	32 215	..

¹ Avser budgetåren 1977/78 – 81/82. — ² Avser krediter den 30 september varje år. — ³ Enligt deklarationsundersökningen för jordbrukare.

Källa: SCB, redaktionen för Jordbruksstatistisk årsbok.

13.4 JORDBRUKETS TOTAL-KALKYL

Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden ansvarar numera för beräkningarna av jordbrukets intäkter och kostnader enligt den s k totalkalkylen. Före 1969 låg ansvaret hos en särskild expertgrupp knuten till jordbruksnämnden. Beräkningarna handhas av sektorsgruppen, en av samarbetsnämndens permanenta arbetsgrupper, och utförs huvudsakligen inom jordbruksnämnden.

Totalkalkylen i sin helhet utarbetas inte årligen. Sifferuppgifterna enligt de principer

som utarbetats under lantbruksekonomiska samarbetsnämndens ansvar räknas dock regelbundet fram inom jordbruksnämnden.

Beräkningsprinciper

I kalkylberäkningarna behandlas hela det svenska jordbruket som ett enda företag. Intern omsättning – t ex av fodersäd – beaktas därför inte. Intäkterna omfattar produktion till avsalu och till naturaförbrukning inom jordbruket. Av lagerförändringar tas hänsyn endast till förändringar i djurkapitalet. Värdet av bostadsförmåner ingår inte, vilket man bör

Tabell 161 Jordbrukets intäkter m m år 1981/82
Income of the agricultural sector in 1981/82

Slag av inkomst m m; varuslag	Kvantitet 1981/82 ¹ , milj/kg	Pris 1981/82 ¹ , öre/kg	Värde, miljoner kronor				
			1981/82	1980/81	1979/80	1978/79	1977/78
Vegetabiliska produkter			4 031,0	3 414,9	2 995,5	3 061,8	2 787,2
Normalvete	576	109,96	633,4	780,0	494,5	621,3	790,1
Kvalitetsvete	261	119,39	311,6	114,3	158,8	128,7	89,6
Råg	134	102,98	138,0	136,0	107,0	149,5	159,6
Korn	337	98,98	333,6	204,0	253,2	246,1	112,9
Havre	540	98,67	532,8	335,5	313,3	284,7	180,2
Kokärter	4,6	49,05	7,1	5,7	6,9	6,8	7,6
Matpotatis	636,9	77,28	492,2	461,6	401,4	367,8	339,2
Fabrikspotatis ²	255,6	42,18	150,0	130,0	138,3	156,2	147,1
Sockerbeter	2 484,3	23,03	572,1	459,3	449,7	411,2	390,4
Oljevaxter	.	.	648,4	566,5	473,5	491,2	386,0
Fältohlade köksvaxter	.	.	211,8	222,0	198,9	195,3	184,5
Animaliska produkter			15 340,8	13 565,7	12 016,5	11 044,0	10 451,5
Mejerimjolk	3 434	216,50	7 434,6	6 410,3	5 674,4	5 279,1	4 921,9
K-mjolk utanför mejeri	7	216,50	15,2	13,4	12,0	11,5	11,1
K-mjolk till hemmaförbrukning	37	216,50	80,1	74,7	70,1	70,6	71,2
Ägg	114,2	719	821,1	721,1	600,0	555,4	549,6
Slakt av fjäderfä	47,8	.	404,0	322,2	294,8	259,6	220,5
Storboskap	148,4	1 848	2 742,2	2 517,0	2 239,3	2 055,1	2 005,3
Kalv, större	10,5	1 864	195,7	224,2	198,2	195,3	193,8
Kalv, mindre	0,4	1 460	5,8	4,9	4,8	4,4	5,4
Häst	2,6	1 123	29,2	27,3	27,8	28,9	23,2
Får	4,9	1 583	77,6	72,2	69,8	65,1	64,6
Svin	326,8	1 058	3 457,5	3 071,7	2 700,9	2 407,8	2 261,8
Efterlikvider	493,6	13,8	68,1	87,8	103,2	98,5	114,1
Ull och fårsinn	.	.	7,6	16,7	18,2	9,9	7,2
Export av levande djur	.	.	1,9	2,2	3,0	2,8	1,8
Låginkomstattsning	.	.	232,1	142,4	117,1	81,8	55,0
Efterlikvider från centralföreningar	.	.	120,9	110,9	95,8	89,4	82,2
Särskilt övergångs- bidrag	.	.	—	—	—	4,4	1,1
Skördeskadeersättning och -bidrag	.	.	21,0	83,2	22,4	25,2	77,1
Summa inkomster	.	.	19 745,8	17 317,1	15 247,3	14 306,6	13 454,1
Förändringar i djurkapitalet	.	.	+ 9,6	+15,2	+47,2	+84,7	+14,4
Summa	.	.	19 755,4	17 332,3	15 294,5	14 391,3	13 468,5

¹ Preliminära uppgifter. — ² Potatis för stärkelse och råsprit.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalkalkyl.

observera vid jämförelse med deklarationsundersökningen för jordbrukare (se avsnitt 13.1).

Beräkningarna avser endast den egentliga jordbruksdriften. Således omfattar kalkylen i princip inte skogsbruk och trädgårdsbruk och inte heller biinkomster av typen korslor.

Avgifterna till jordbrukets skördeskade-skydd (se avsnitt 8.10) subtraheras i kalkylen från berörda priser. Utbetalade ersättningar

och bidrag redovisas under en särskild post.

För en detaljerad redovisning av beräkningsmetoderna hänvisas till samarbetsnämndens publicering (se under Bibliografi nedan).

Resultat

I tabell 161 redovisas jordbrukets beräknade intäkter m m år 1981/82. Av tabell 162 framgår motsvarande beräknade kostnader. Sifferuppgifterna i tabellerna utgörs av uppgifter

Tabell 162 Jordbrukets kostnader åren 1977/78–1981/82. Miljoner kronor
 Expenses of the agricultural sector in 1977/78–1981/82.
 Millions of Swedish kronor

Varuslag	1981/82 ¹	1980/81	1979/80	1978/79	1977/78
Förnödenheter	6 774,6	5 963,7	5 242,2	4 566,1	4 215,9
Driv- och smörjmedel	960,7	739,9	569,7	382,9	312,3
Handelsgödsel och kalk	1 636,7	1 415,3	1 239,6	1 089,6	1 055,1
Köpfodermedel	3 002,3	2 699,5	2 462,5	2 236,4	2 110,2
Förädlings- och handelsmarginaler	328,0	319,9	267,3	254,6	248,2
Diverse förnödenheter	392,2	362,5	310,5	257,0	212,8
Elektricitet	454,7	426,6	392,6	345,6	280,5
Tjänster	1 965,9	1 781,1	1 565,7	1 424,6	1 253,0
Frakter	222,8	197,3	159,3	152,3	125,5
Mjölkkontroll	49,8	44,6	37,2	31,0	27,2
Seminkostnader	124,5	110,7	100,1	89,1	79,0
Maskinlegor	147,3	125,5	110,1	97,8	87,6
Torkningskostnader för bröd- och fodersäd	94,5	106,3	85,9	96,0	103,2
Personbil	361,1	324,2	299,0	276,0	243,4
Avbyttjänster	51,9	46,2	35,8	23,8	15,0
Övriga tjänster	914,0	826,3	738,3	658,6	572,1
Kapitalkostnader ²	6 418,7	5 864,8	5 118,6	4 464,1	4 145,5
Markanläggningar	284,5	278,1	254,3	236,9	222,9
Ekonomibyggnader	838,5	796,3	718,6	651,0	638,6
Maskiner och redskap ³	3 550,0	3 220,3	2 905,0	2 613,2	2 319,0
Kostnader för lånat kapital	1 745,7	1 570,1	1 240,7	963,0	965,0
Kostnader för lejt arbete	1 117,4	1 091,8	968,2	915,8	875,0
<i>Summa kostnader för inköpta produktionsmedel från andra sektorer samt lejt arbete</i>	16 276,6	14 701,4	12 894,7	11 370,6	10 489,4

¹ Preliminära uppgifter. — ² Exklusive ränta på eget kapital. — ³ Avser avskrivning, underhåll och traktorskatt.
 Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden, jordbrukets totalkalkyl.

från senaste totalkalkyl med revideringar för åren 1978/79–1980/81 samt framräknade preliminära uppgifter för 1981/82.

Ur tabellerna kan framräknas, att skillnaden mellan jordbrukets intäkter och kostnader enligt kalkylen för 1981/82, utgörande den beräknade ersättningen för brukarens och familjens arbete och för eget kapital, uppgick till 3 479 miljoner kronor, vilket är cirka 32 procent mer än 1980/81.

Bibliografi

Jordbrukets totalkalkyl /stenciler avseende åren 1964/65–1968/69, åren 1967/68–1972/73, åren 1967–1972, åren 1970/71–1975/76, åren 1971/72–1976/77/ respektive åren 1974/75–1979/80. Lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

13.5 JORDBRUKSSEKTORN I NATIONALRÄKENSKAPERNA

Uppgifter om bl a försörjningsbalansen, bruttonationalprodukten fördelad på näringsgrenar samt nationalinkomsten och dess användning erhålls varje år genom SCBs redovisning av nationalräkenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till SNI (standard för svensk näringsgrensindelning). Jordbruk räknas till ekonomisk aktivitet enligt SNI 11, dvs förutom egentligt jordbruk med husdjurskötsel även trädgårdsbruk, pälsdjurskötsel, hästavel, renskötsel, biodling, jakt m m. Jordbrukets inkomster m m av skogsbruk och fiske ingår inte och inte heller veterinärverksamhet och vissa offentliga myndigheters konsulttjänster i jordbruket.

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas

Tabell 163 Förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten till faktorpriser i löpande priser med fördelning på faktorinsatser åren 1977–1981. Milj kronor
 Agricultural value added and gross domestic product at factor prices, current prices, by factor incomes in 1977–1981. Millions of Swedish kronor

Förädlingsvärde respektive bruttonationalprodukt	1977	1978	1979	1980	1981
Förädlingsvärdet inom jordbruk m m	7 804	8 383	8 810	9 347	10 239
löner inkl kollektiva avgifter	1 807	1 823	1 855	2 055	2 117
kapitalförslitning	2 216	2 305	2 756	2 834	3 090
driftöverskott	3 781	4 055	4 199	4 458	5 032
Totala bruttonationalprodukten	327 541	371 004	418 963	470 785	511 878
löner inkl kollektiva avgifter	245 069	272 694	299 147	331 893	365 960
kapitalförslitning	39 347	44 250	49 293	57 278	63 933
driftöverskott	43 125	54 060	70 523	81 614	81 985

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

Tabell 164 Bidrag från jordbruket till bruttonationalprodukten i faktorpris åren 1960–1981. Löpande priser

Contribution to the gross domestic product by agriculture in 1960–1981. Current prices

År ¹	Totala brutto- nationalpro- dukten, i faktorpris, milj kronor	Bidrag från jordbruket, i faktorpris	
		Milj kronor	Procent
1981	511 878	10 239	2,0
1980	473 575	9 307	1,9
1979	416 000	8 485	2,0
1978	368 989	8 443	2,2
1977	326 142	7 769	2,3
1976	302 735	7 334	2,4
1975	267 416	6 292	2,3
1974	227 369	5 965	2,6
1973	197 419	4 676	2,3
1972	177 870	4 618	2,5
1971	161 201	4 369	2,7
1970	131 929	3 913	2,9
1969	135 881	3 421	2,5
1968	125 149	3 750	3,0
1967	118 634	3 667	3,1
1966	110 103	3 409	3,1
1965	101 755	3 556	3,5
1964	92 820	3 438	3,7
1963	83 272	2 953	3,5
1962	76 535	3 153	4,1
1961	71 345	2 947	4,1
1960	65 683	2 849	4,3

¹ För perioden 1970 och framåt har tidsserien reviderats.

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

från produktionssidan som summan av förädlingsvärdena från samtliga näringsgrenar. Beräkningarna av produktionsvärdet inom jordbruket baseras på jordbruksnämndens totalkalkyl (se avsnitt 13.4) över jordbrukets inkomster.

Det svenska nationalräkenskapssystemet (SNR) överensstämmer med några få undantag med det internationella System of National Accounts (SNA).

Resultat

I tabell 163 redovisas förädlingsvärdet inom jordbruket och bruttonationalprodukten (BNP) till faktorpriser i löpande priser för åren 1977–1981. Jordbrukets andel av BNP 1981 till faktorpriser i löpande priser uppgår till 2,0% som framgår av tabell 164.

Bibliografi

Nationalräkenskaperna /1950–74, 1963–77, 1972–1978, 1970–1979, 1970–1980 resp 1970–1981/. SCB. SM N 1975:98, 1978:8.4, 1979:7.4, 1980:4.4, 1981:2.5 med Appendix, 1982:2.5 med Appendix.

14 Statliga stödåtgärder

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
14.1 Prisstöd	165 – 166
14.2 Rationaliseringsinsatser	167 – 171

14.1 PRISSTÖD

Den prisreglerande verksamheten på jordbrukets område handhas av statens jordbruksnämnd enligt dess instruktion (1965:799 med senare ändringar). I verksamheten ingår bl a uppbörd av införselavgifter och fördelning av införselavgiftsmedel. Jordbruksnämnden handhar även viss verksamhet för vilken statliga budgetmedel tas i anspråk, såsom vissa livsmedelssubventioner i samband med prisstopp, viss utjämnings- och beredskapslagring, det s k norrlandsstödet samt prisutjämning på jordbruksvaror som används som råvaror inom industrin, främst livsmedelsindustrin. Nämnden är också huvudman för skördeskadeskyddet (se avsnitt 8.10).

Införselavgiftsmedel

Införselavgifter uttas vid import av jordbruksprodukter, fettvaror och fodermedel och möjliggör därigenom att avsedd prisnivå kan upprätthållas inom landet. Härvid förutsätts att utlandspriserna är lägre än de priser man åsyftar i Sverige.

Av de införselavgifter som flyter in återbetalas en mindre del i samband med återexport m m. Av återstoden avsätts ett på visst sätt beräknat belopp till olika ändamål inom den egentliga jordbruksregleringen (den s k fördelningsplanen). Huvuddelen av medlen inom fördelningsplanen tillförs de s k regleringsföreningarna för att kostnaderna i dessas marknadsreglerande verksamhet (exempelvis av-

lastning genom export eller lagring) skall täckas. Regleringsföreningarna, vilka arbetar enligt direktiv av jordbruksnämnden, tillförs också bl a vissa belopp av införselavgiftsmedel i samband med utbytesexport, dvs export i utbyte mot sådan import som sker av kvalitetsskäl m m.

Av medel som inflyter utöver den s k fördelningsplanen avdelas vissa belopp till speciella ändamål som ligger nära jordbruksregleringen. Fördelningsplanens totalbelopp, liksom även beloppen för särskilda ändamål utanför fördelningsplanen, beslutas av statsmakterna. De tar också ställning till delbeloppen inom fördelningsplanen, vilka dock jordbruksnämnden har rätt att jämka. Förslagen till disposition av införselavgiftsmedlen brukar föregås av överläggningar med lantbrukarnas förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen.

Budgetmedel

Inom anslaget »Prisreglerande åtgärder» till jordbruksnämnden utgörs den största posten av ersättning för prishöjningar som inom gällande jordbruksreglering skulle kommit till stånd men som regeringen valt att ersätta med subventioner. Häri ingår även ersättning för direkta prissänkningar, som företogs vid två tillfällen 1974, och ersättning för genom prisstopp förhindrade prishöjningar inom gällande »prisgränser».

Nämnden använder pengarna till att via regleringsföreningarnas verksamhet höja avräkningspriserna (mejeriprodukter samt kött och fläsk), till att genom restitution av införselavgifter i vissa fall underlätta importen av varor för vilka brist föreligger, till att ge bidrag för

lagring och till att ersätta de skördeskadeavgifter som tidigare togs ut i form av avgifter på produktionen.

Resultat

I tabell nedan redovisas influtna införselavgiftsmedel inom jordbruksregleringen under åren 1979/80–1981/82.

Varugrupp	Influtna införselavgiftsmedel ¹ , milj kr		
	1979/80	1980/81	1981/82
Fodermedel	160,8	190,4	222,3
Fettvaror	151,5	233,0	304,2
Mejeriprodukter	90,1	84,2	98,0
Kött- och fläskvaror	218,8	204,6	141,6
Övriga vegetabilier	40,5	53,1	34,5
Övriga animalier	2,8	2,5	2,7
Summa	664,5	767,8	803,3

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport.

Användningen av de influtna införselavgiftsmedlen inom jordbruksregleringen under åren 1977/78–1981/82 redovisas i tabell 165 varav framgår att en stor del av medlen användes för mejeriprodukter.

Av tabell 166 framgår användningen under samma period av de statliga budgetmedel som inom jordbruksnämndens ansvarsområde utgår till olika åtgärder inom jordbruks- och livsmedelsområdet.

Bibliografi

Statens jordbruksnämnds skrivelser till regeringen och regeringens årliga proposition angående jordbruksregleringen.

Avgifter jämförda med svenska priser på jordbruksområdet /uppgifter fr o m 1971 har beräknats/. Jordbruksnämnden (stencil).

Tabell 165 Användningen av införselavgiftsmedel¹ inom jordbruksregleringen åren 1977/78–1981/82. Miljoner kronor

Disposition of revenues from import fees on agricultural products in 1977/78–1981/82. Millions of Swedish kronor

	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82
Inom fördelningsplanen	394,3	438,7	428,0	457,6	489,5
Svensk spannmålshandel	71,3	24,9	18,0	2,0	2,0
Sveriges potatisintressenter	19,5	31,5	19,5	19,5	29,5
Sveriges Oljeväxtintressenter	25,0	24,0	44,7	—	—
Föreningen för mejeriprodukter	179,0	181,0	208,7	167,9	187,0
Svensk kötthandel ³	21,0	58,4	27,8	55,3	51,9
Svensk ägghandel	46,5	64,5	48,5	69,5	65,0
Övrigt	32,0	54,3	60,8	143,4	75,6
Ej fördelade medel	—	—	—	—	78,5
Utom fördelningsplanen	59,2	79,6	110,7	114,6	77,6
Pristillägg för får och lamm	13,2	12,7	13,4	14,5	15,1
Utbyteshandel	17,4	41,9	68,0	75,6	37,4
Övrigt	28,6	25,0	29,3	24,5	25,1
Diverse ²	69,4	83,2	129,8	205,1	253,2
Summa	522,9	601,5	668,5	777,3	820,3

¹ Exklusive belopp som återbetalats i samband med återexport. —² Inklusive viss del av fettvaruavgiften som direkt tillförs Sveriges Oljeväxtintressenter. —³ Härav 31,1 milj kr 1978/79 resp 4,8 milj kr 1979/80 resp 0,3 milj kr 1980/81 och 21,9 milj kr 1981/82 vid utbyteshandel avseende kött och fläsk.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

Tabell 166 Beviljade budgetmedel inom jordbruksregleringen åren 1977/78–1981/82.
Miljoner kronor
 Appropriation granted for agricultural price regulation in 1977/78–1981/82.
 Millions of Swedish kronor

	1977/78	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82
<i>Prisreglerande åtgärder</i>	3 512,0	3 880,6	3 908,9	4 694,7	3 641,7
Sänkning av priset på k-mjolk	56,0	55,0	55,0	55,0	55,0
Pristillägg för får och lamm	12,0	12,0	11,0	10,0	10,0
Ersättning för uteblivna prishöjningar m m	2 945,7	3 166,3	3 128,4	3 911,2	3 026,4
Mejeriprodukter	2 009,1	2 105,5	2 140,2	2 520,7	2 320,9
Kött och fläsk	860,1	946,0	914,0	1 309,0 ²	592,8
Restitutioner	—	—	—	—	—
Lagring och skördeskadeavgifter	76,5	114,8	74,3	81,5	112,7
Ersättning för uteblivna höjningar av förmålningsavgiften	128,3	126,6	128,7	97,4	38,5 ³
Diverse	37,7 ¹	43,6 ¹	47,1 ¹	63,0 ¹	40,1 ¹
Låginkomststämning	171,5	296,5	348,0	408,7	440,6
Leveranställning mjölk	93,9	119,7	117,5	140,8	133,5
Stöd till smågrisproduktion	0,6 ²	23,6	43,0 ²	20,0	18,4
Avbytarverksamhet m m	77,0	153,2	187,5	226,7	231,0
Tillfälligt räntestöd	—	—	—	21,2	57,7
Prisutjämnning för livsmedels- industrins råvaruförbrukning	160,8	180,6	190,7	149,4	31,2
<i>Stöd till jordbruket i norra Sverige</i>	135,8	140,7	148,0	201,6	238,8
<i>Bidrag till permanent skördeskadeskydd</i>	30,0	30,0	30,0	30,0	20,0
<i>Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m m</i>	49,6	60,6	60,6	60,2	83,9

¹ Därav pristillägg för broiler 20,0 milj kr år 1977/78, 18,8 milj kr 1978/79, 20,0 milj kr 1979/80, 28,0 milj kr 1980/81 och 9,0 milj kr 1981/82. — ² Förskjutning av utbetalningar mellan regleringsåren. — ³ Upphört fr o m 1982.

Källa: Statens jordbruksnämnd.

14.2 RATIONALISERINGS- INSATSER

Enligt Kungl Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425) med senare ändringar åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lantbrukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen handhar även det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringen.

Lantbruksnämnderna ombesörjer den regionala verksamheten. De har dessutom möjlighet att med medel ur en särskild kapitalfond, den s k jordfonden, köpa och sedan sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Den inköpta marken skall i princip snarast överlätas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Det har dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv. De inköpta fastigheterna stannar därför i nämndernas ägo i genomsnitt i två år.

Inom lantbruksstyrelsen utarbetas statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m m. Uppgiftslämnare till denna statistik är de enskilda lantbruksnämnderna.

Omfattning av det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Rationaliseringsstöd utgår i form av lånegarantier och bidrag. Stöd lämnas endast för åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade och lönsamma från företagsekonomisk synpunkt. Lantbruksnämnden bedömer om dessa förutsättningar är uppfyllda bl a genom utvecklingsbedömning och ekonomiska kalkyler. Genom utvecklingsbedömningen utreder lantbruksnämnden om brukningsenheten kan betraktas som ett utvecklat, utvecklingsbart, begränsat utvecklingsbart eller ej utvecklingsbart företag. Det statliga stödet är

främst avsett för de utvecklingsbara företagen (dvs de företag som beräknas kunna få förutsättningar för en effektiv drift på både kort och lång sikt) men även utvecklade och begränsat utvecklingsbara företag (med förutsättningar för effektiv drift endast på kort sikt) kan få visst stöd.

Rationaliseringsstödet delas in i ett allmänt stöd och ett regionalt stöd. Det allmänna stödet utgår i hela landet och är grunden för det statliga stödet till jordbrukets rationalisering. Stödet består huvudsakligen av garanti för lån.

Det regionala stödet ges i form av bidrag till inre rationalisering till företag belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller Kopparbergs län eller i Norrland. Utvecklingsbara och begränsat utvecklingsbara företag kan där få bidrag till större investeringar som är nödvändiga för företagets utbyggnad.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Med *inre rationalisering* avses effektivisering av ett företag genom om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader och vägar samt genom täckdikning eller igenläggning av öppna diken o d. Hit hör även angelägna vattenvårdande åtgärder. Till inre rationalisering kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med eventuella bidrag.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av företagens areal eller ägoanordning att möjligheterna till rationellt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv kan lånegaranti beviljas för hela kostnaden. I vissa fall kan även bidrag utgå.

Jordförvärvslån kommer i fråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte har tillräckligt med eget kapital för att förvärva bärkraftiga jordbruk. Garantier för sådana lån kan lämnas till företag – oavsett storlek – med förutsättningar för rationell drift.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nytillträde, vid genomgripande produktionsomläggning samt för avhjälpande av tillfälliga likviditetssvårigheter.

Statlig garanti för *maskinlån* lämnas för lån till inköp av sådana jordbruksmaskiner med

Tabell 167 Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1981/82

Possession of real estate of county agricultural boards in 1981/82

Område	Fastighetsinnehav vid årets utgång		
	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Taxeringsvärde ¹ , 1 000-tal kr
<i>Län</i>			
Stockholms	311	829	4 816
Uppsala	353	576	4 201
Södermanlands	545	1 120	9 016
Östergötlands	652	730	12 497
Jönköpings	145	2 197	17 173
Kronobergs	120	4 355	34 487
Kalmar	298	2 273	14 525
Gotlands	192	185	2 328
Blekinge	75	4 155	27 542
Kristianstads	152	506	5 811
Malmöhus	320	52	7 441
Hallands	290	1 005	9 565
Göteborgs o Bohus	158	424	3 741
Älvsborgs	398	6 132	29 660
Skaraborgs	932	1 751	17 806
Värmlands	697	13 858	35 141
Örebro	230	876	5 736
Västmanlands	1 247	2 094	19 470
Kopparbergs	1 567	22 501	29 295
Gävleborgs	969	12 149	29 342
Västernorrlands	586	16 554	30 749
Jämtlands	378	12 878	13 258
Västerbottens	816	10 662	18 121
Norrbottns	1 279	14 495	7 156
<i>Hela riket</i>			
1981/82	12 710	132 357	388 877
1980/81	14 002	127 784	226 433
1979/80	13 201	117 694	158 065
1978/79	13 267	99 893	164 980
1977/78	13 409	101 961	138 905

¹ Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits. Källa: Lantbruksstyrelsen.

tillbehör som skall användas gemensamt av flera jordbruksföretag. Garantier beviljas för nyuppsättning eller för utvidgning av befintligt maskinbestånd.

Ytterligare en stödform är *lån med uppskjuten ränta* som lämnas i första hand vid nyetablering på förvärvad fastighet. I vissa fall kan lån också lämnas vid kostnadskrävande tillköp av mark.

**Tabell 168 Statligt stöd till jordbrukets rationalisering åren 1978/79—1981/82.
1 000-tal kronor**

Government support for rationalization and structural improvement etc. in agriculture in 1978/79—1981/82. Thousands of Swedish kronor

Stödform	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82
<i>Statlig lånegaranti</i>				
Inre rationalisering ¹	264 903	237 886	119 041	118 994
till dikning, vattenavledning och invallning	1 065	2 117	1 487	1 081
till täckdikning	9 813	13 605	13 364	9 955
till övriga markanläggningar	4 259	1 578	966	415
till byggnadsändamål	249 766	220 586	103 224	107 543
Yttre rationalisering	40 935	39 361	48 644	40 641
Jordförvärvslån	59 539	78 115	48 899	52 116
Driftslån	134 560	155 821	134 762	168 827
Maskinlån	2 435	3 692	4 159	5 337
Summa	502 372	514 875	355 505	377 386
<i>Lån med uppskjuten ränta</i>	2 930	4 410	3 500	1 975
<i>Räntestöd</i>	—	—	20 387	72 709
<i>Statsbidrag</i>				
Inre rationalisering ¹	67 671	46 758	34 470	49 730
till dikning, vattenavledning och invallning	110	567	1 890	3 164
till täckdikning	2 349	3 269	4 814	5 698
till övriga markanläggningar	630	546	1 262	1 638
till byggnadsändamål	64 582	42 376	26 504	39 230
Yttre rationalisering m m	2 038 ²	2 823 ²	5 786	7 102
Övergångsbidrag ³	—	—	—	—
Avgångsvederlag ³	—	—	—	—
Summa	69 709	49 581	40 256	56 832

¹ Här ingår särskild rationalisering, huvudsakligen till byggnadsändamål. — ² Lantmäterikostnad på jordfondsfastigheter ingår ej. — ³ Har upphört fr o m budgetåret 1978/79.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

För högt skuldsatta brukare kan även utgå *räntestöd* fr o m 1980/81.

Resultat

I *tabell 167* lämnas uppgifter om lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1981/82.

Omfattningen av det statliga stödet i form av lånegarantier och bidrag år 1981/82 framgår av *tabellerna 168* och *169*.

I *tabell 170* redovisas lånegarantier till trädgårdsföretag och i *tabell 171* stöd till rennäringen år 1981/82.

Bibliografi

Källa

Lantbruksnämndernas verksamhet m m

/1949—1976 och årligen sedan 1974/75; uppgifter om stödets omfattning med fördelning på slag av stöd och på stödform/. Lantbruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Stöd i jordbruket. Broschyr utgiven i samarbete mellan lantbruksstyrelsen och arbetsmarknadsverket. Statens Lantbruksinformation.

Andra undersökningar

Kommunalt stöd till jordbruk i landskapsvårdande och sysselsättningsskapande syfte /avser 1972/. Examensarbete. Lantbrukshögskolan, institutionen för ekonomi och statistik (1974).

Tabell 169 Statligt stöd till jordbrukets rationalisering år 1981/82. 1 000-tal kronor

Government support for rationalization and structural improvement etc. in agriculture in 1981/82. Thousands of Swedish kronor

Område	Inre rationalisering		Yttre rationalisering		Jordför- värvslån ¹	Driftslån ¹	Maskinlån ¹	Lån med uppskjuten ränta	Räntestöd
	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag					
<i>Län</i>									
Stockholms	2 385	—	870	12	300	5 925	—	—	898
Uppsala	1 150	—	200	268	1 504	7 945	70	—	1 970
Södermanlands	6 055	—	285	154	2 855	9 055	997	—	3 404
Östergötlands	7 755	24	3 542	181	8 486	24 035	172	—	4 396
Jönköpings	2 170	—	580	31	950	10 310	—	—	2 085
Kronobergs	1 470	—	970	21	425	4 240	—	—	1 276
Kalmar	5 050	—	2 580	5	1 225	16 568	350	400	3 550
Gotlands	2 660	2 050	650	116	2 318	8 032	190	—	1 046
Blekinge	150	—	100	18	480	3 490	—	200	708
Kristianstads	2 861	150	1 687	97	3 035	8 885	773	600	5 436
Malmöhus	7 289	—	2 788	8	6 605	5 347	48	—	7 329
Hallands	2 934	—	1 700	28	1 764	6 932	—	—	3 140
Göteborgs o Bohus	3 033	—	150	65	775	760	—	—	2 180
Älvsborgs	3 781	419	1 640	255	880	4 505	200	—	5 505
Skaraborgs	9 860	130	3 145	150	5 634	14 330	1 065	150	7 507
Värmlands	6 178	2 732	3 008	504	3 320	5 967	200	200	3 129
Örebro	4 670	—	1 205	194	2 305	6 065	—	—	2 141
Västmanlands	3 571	—	1 845	66	1 460	4 329	736	—	2 523
Kopparbergs	4 961	4 749	1 374	2 070	1 137	4 375	—	200	1 689
Gävleborgs	6 707	3 261	120	480	1 010	1 880	95	—	2 168
Västernorrlands	4 600	4 918	3 758	545	—	3 202	—	—	1 918
Jämtlands	6 529	7 915	2 935	259	1 905	1 574	91	—	1 241
Västerbottens	10 894	9 336	2 311	511	2 341	3 443	350	150	4 649
Norrbottens	12 281	14 046	3 198	1 064	1 402	7 633	—	75	2 821
<i>Hela riket</i>									
1981/82	118 994	49 730	40 641	7 102	52 116	168 827	5 337	1 975	72 709
1980/81	119 041	34 470	48 644	5 786	48 899	134 762	4 159	3 500	20 387
1979/80	237 886	46 758	39 361 ²	2 823	78 115	155 821	3 692	4 410	—
1978/79	264 903	67 671	40 935 ²	2 038	59 539	134 560	2 435	2 930	—
1977/78	265 057	56 484	44 960	5 829	49 203	94 186	2 109	—	—

¹ Avser statlig lånegaranti. —² Lantmäterikostnad på jordfondsfastigheter ingår ej.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 170 Statliga lånegarantier till trädgårdsföretag år 1981/82
 Government loan guarantee to horticultural enterprises in 1981/82

Område	Beviljat belopp, 1 000 kronor				Antal beviljade lånegarantier	
	Rationali- seringslån	Förvärvs- lån	Drifts- lån	Summa	Totalt	Därav till växthusföretag
<i>Län</i>						
Stockholms	430	—	50	480	2	2
Uppsala	330	—	—	330	1	1
Södermanlands	630	—	485	1 115	8	6
Östergötlands	2 206	350	385	2 941	13	12
Jönköpings	—	—	200	200	1	—
Kronobergs	116	—	—	116	1	1
Kalmar	652	—	—	652	3	3
Gotlands	725	—	—	725	2	2
Blekinge	78	—	180	258	4	4
Kristianstads	7 337	1 855	2 185	11 377	35	26
Malmöhus	18 030	1 865	2 465	22 360	58	50
Hallands	1 435	—	250	1 685	6	5
Göteborgs o Bohus	210	—	200	410	2	1
Älvsborgs	500	—	—	500	2	2
Skaraborgs	150	—	75	225	2	1
Värmlands	700	—	—	700	1	1
Örebro	590	—	—	590	4	4
Västmanlands	310	265	—	575	3	3
Kopparbergs	—	—	100	100	1	1
Gävleborgs	665	—	—	665	1	1
Västernorrlands	450	—	310	760	5	2
Jämtlands	475	—	—	475	2	—
Västerbottens	1 874	—	181	2 055	11	10
Norrbottens	478	—	200	678	6	—
<i>Hela riket</i>						
1981/82	38 371	4 335	7 266	49 972	174	138
1980/81	33 883	3 394	6 947	44 224	164	124
1979/80	24 550	3 499	9 938	37 987	198	143
1978/79	12 338	1 490	4 876	18 704	87	74
1977/78	13 556	2 223	1 700	17 479	99	86

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 171 Statligt stöd till rennäringen år 1981/82
 Government support to reindeer breeding in 1981/82

Typ av stöd m m	Län			
	Jämtlands	Västerbottens	Norrbottens	Summa
<i>Rationaliseringsstöd</i>				
Antal stöd	1	—	12	13
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	27	—	245	272
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	18	—	317	335
<i>Rendriftsstöd</i>				
Antal stöd	1	3	5	9
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	134	99	342	575
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	9	34	120	163
<i>Antal renar</i>				
före åtgärd	322	645	588	1 555
efter åtgärd	476	969	1 297	2 742
<i>Redskapsstöd</i>				
Antal stöd	2	15	30	47
Lånegarantier, 1 000-tal kronor	—	35	65	100
Bidrag ur samefonden, 1 000-tal kronor	5	95	170	270

Källa: Lantbruksstyrelsen.

15 Lantbrukets föreningsrörelse

Lantbrukets föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsongs- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation m m

Det centrala organet för lantbrukets föreningsrörelse är Lantbrukarnas Riksförbund (LRF). Förbundet har en facklig och en lantbrukskooperativ del.

Den fackliga delen svarar bl a för prisförhandlingar med statsmakterna och konsumenterna och för en bred näringspolitisk bevakning. Verksamheten är uppdelad på 26 länsförbund med tillsammans 1 675 lokalavdelningar. Den lantbrukskooperativa delen omfattar cirka 600 ekonomiska föreningar tillhörande 16 riksorganisationer. Riksorganisationernas namn framgår av schemat på s 268. Till lantbrukskooperationen räknas ytterligare en riksorganisation, som ej är ansluten till LRF.

Karaktéristiskt för de ekonomiska föreningarna inom lantbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejeriföreningar) och försäljning av slaktdjur (slakteriföreningar). Varje lantbrukare som vill ansluta sig till en förening måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Svenska Mejeriernas Riksförening (SMR) är mejeriernas riksorganisation. Föreningen representerar landets mjölkproducenter i förhandlingar och kontakter med staten, myndigheter och andra centrala organisationer. SMR handlägger också centrala planerings- och utredningsfrågor, vissa centrala marknadsförings-

ringssuppgifter samt svarar för exporten av svenska mejeriprodukter.

Sveriges Slakteriförbund (SS) är organ för tio slakteriföreningar, som samlar in slaktdjur, slaktar, säljer och distribuerar köttprodukter, bedriver rådgivningsverksamhet bland medlemmarna m m. Förbundet handhar vidare gemensamma ärenden som förmedling av köttvaror mellan föreningarna, lagring, export och import samt myndighetskontakter.

Svenska Lantmännens Riksförbund (SLR) tillhandahåller varor och tjänster för främst de enskilda medlemmarna. Lantmännenföreningar köper spannmål, oljeväxter och potatis från lantbrukarna och säljer till dem foder, gödselmedel och utsäde, växtskyddsmedel, petroleumprodukter samt maskiner och byggarvaror. Riksförbundet förmedlar handeln genom de 19 lantmännenföreningarna och svarar för viss export och import.

Svenska Ägghandelsförbundet (SÄ) är centralt organ för ägghandeln. Förbundet svarar för packning och försäljning av ägg i större delen av landet samt ansvarar för den centrala marknadsfördelningen och export och import.

Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbunds (SSR) medlemmar äger tillsammans en tredjedel av Sveriges skogsmarksareal. De regionala skogsägareföreningarna har bildats för att det privata skogsbrukets intressen skall tillvaratas och för att lönsamheten i medlemmarnas skogsbruk skall förbättras.

Föreningsbanksrörelsen (tidigare jordbrukskasserörelsen) är uppbyggd i tre led. På lokal nivå svarar föreningsbankerna för kontakten med lantbrukarna. Förutom in- och utlåning omfattar servicen flera speciella tjänster. På regional nivå finns de 12 regionbankerna, vilka bl a är stora kreditgivare åt de

ekonomiska föreningarna. *Sveriges Föreningsbankers Förbund* (SFF) svarar för myndighetskontakter, central marknadsföring m m. Som centralbank fungerar Föreningsbankernas Bank.

Sveriges Allmänna Hypoteksbank (SAH) (se också avsnitt 13.3) lämnar krediter till lantbrukare och försäljer obligationer.

Svensk Husdjursskötsel (SHS) bistår lantbrukarna med service på husdjursområdet. Organisationen genomför mjölk- och köttboskapskontrollen, sugg- och svinstamkontrollen och har en omfattande seminverksamhet. Vidare bedrivs ett avsevärt forsknings- och utvecklingsarbete.

Inom LRF finns vidare *Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening*, *Sveriges Betodlares Centralförening*, *Sveriges Stärkelseproducenters Förening*, *Sveriges Bränneriintressenter*, *Sveriges Pälsdjursuppfödarens Riksförbund*, *Sveriges Fröodlareförbund*, *Sveriges Potatisodlares Riksförbund* och *Konservväxtodlarnas Riksförbund*.

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom LRF utarbetas statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom föreningsrörelsen. Underlag till denna statistik utgör de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter.

Vissa andra uppgifter insamlas av respektive branschorganisation.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1972–1981 lämnas i *tabellerna 172 och 173*. I tabell 172 redovisas antal medlemmar i respektive riksorganisation. Uppgifter om omsättningsvärden för olika riksorganisationer lämnas i tabell 173.

Bibliografi

Lantbrukarnas Riksförbunds årsredogörelse /årligen sedan 1970/71/.

Respektive riksorganisations årsredovisning.

Tabell 172 Antal medlemmar m m inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1972—1981. 1 000-tal

Number of members etc. in agricultural economic associations in 1972—1981. Thousands

Årtal inom parentes anger det år då riksorganisationen bildades

Year in brackets stands for the year when the national association was established

Organisation	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
<i>Anslutna till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>										
Svenska Mejeriernas Riksförening (1932)	92,5	86,3	77,7	69,8	65,3	58,5	55,5	52,9	50,9	48,5
Sveriges Slakteriförbund (1933)	156,8	150,1	141,2	134,1	124,4	122,3	117,0	113,4	108,2	103,4
Svenska Lantmännens Riksförbund (1905)	120,1	118,8	117,7	117,7	116,7	116,1	112,8	111,5	109,2	107,4
Svenska Ägghandelsförbundet (1932)	14,0	13,1	11,6	7,8	5,6	5,4	4,0	3,5	2,8	2,3
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (1932)	132,1	132,4	133,6	133,8	132,7	131,4	123,9	122,5	121,0	119,1
Sveriges Föreningsbankers Förbund (1930)	226,8	240,6	255,7	261,9	280,9	295,7	331,0	363,8	386,4	407,3
Sveriges Allmänna Hypoteksbank	—	—	—	92,5	92,7	93,4	96,3	100,5	105,2	110,2
Svensk Husdjursskötsel (1961)	83,1	81,3	79,7	79,3	77,3	73,2	69,8	68,0	69,1	66,8
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (1943)	8,3	9,3	15,8	16,0	16,0	16,0	16,6	17,5	18,4	18,5
Sveriges Betodlares Centralförening (1899)	12,6	12,1	11,8	11,3	10,9	10,4	10,1	9,8	9,5	9,2
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (1927)	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7	2,6	2,5	2,4	2,3
Sveriges Bränneriintressenter (1907)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund (1926)	1,0	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
Sveriges Fröodlareförbund (1914)	1,4	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	2,0	2,0
Sveriges Potatisodlares Riksförbund (1944)	—	—	—	—	—	—	—	—	7,7	7,7
Konservväxtodlarnas Riksförbund (1964)	3,0	3,0	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1
Summa medlemsskap	856,0	853,7	853,9	933,2	931,3	931,0	945,5	971,7	996,8	1 008,7
<i>Ej ansluten till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>										
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation (1931)	2,9	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Tabell 173 Omsättningsvärden¹ inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1972–1981. Miljoner kronor
Turnover values in agricultural economic associations in 1972–1981. Millions of Swedish kronor

Organisation	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
<i>Affärsdrivande organisationer</i>										
Svenska Mejeriernas Riksförening	2 307,5	2 531,0	3 039,7	3 519,2	4 008,1	4 499,4	5 080,7	5 252,0	5 840,0	6 736,7
Sveriges Slakteriförbund	2 335,6	2 393,7	2 430,8	2 793,4	3 310,8	3 670,6	4 182,9	4 064,2	4 511,5	4 915,1
Svenska Lantmännens Riksförbund	3 673,2	4 060,5	5 166,4	6 079,3	7 078,3	7 609,2	7 987,7	8 687,9	9 263,5	10 467,0
Svenska Ägghandelsförbundet	140,2	145,0	155,0	146,7	179,4	204,5	224,2	221,5	271,9	320,8
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund	921,5	1 185,0	1 830,2	2 037,5	2 152,7	2 015,6	1 862,5	1 813,5	2 051,5	2 346,9
Svensk Husdjursskötsel	44,8	49,0	53,9	66,1	81,0	98,2	105,9	125,2	139,6	155,6
Sveriges Stärkelseproducenters Förening ²	37,5	37,5	32,6	59,8	42,3	58,8	96,2	95,3	90,1	99,2
Sveriges Bränneriintressenter ²	15,0	19,7	23,4	30,1	34,1	43,5	50,9	61,8	58,5	56,7
Sveriges Pälstdjursuppfödarens Riksförbund	79,6	91,8	100,2	76,0	116,2	120,1	137,1	172,2	175,2	175,4
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	74,6	71,5	80,0	90,1	104,8	92,9	90,5	84,9	93,6	137,0
Summa	9 629,5	10 584,7	12 912,2	14 898,2	17 107,7	18 412,8	19 818,6	20 578,5	22 495,4	25 410,4
<i>Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning</i>										
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening ²	258,1	309,1	383,1	375,4	344,8	382,6	491,2	473,5	564,6	644,6
Sveriges Betodlares Centralförening ²	187,9	186,9	275,7	288,0	334,7	386,3	406,0	443,0	449,5	561,6
Konservväxtodlarnas Riksförbund	21,4	22,7	25,4	32,7	38,2	46,1	51,2	45,7	56,5	55,1
Summa	467,4	518,7	684,2	696,1	717,7	815,0	948,4	962,2	1 070,6	1 261,3
<i>Kreditorganisationer</i>										
Sveriges Föreningsbankers Förbund	5 391,8	6 124,9	7 151,5	8 562,3	9 621,6	10 732,9	12 086,3	13 185,7	14 278,0	15 415,0
Sveriges Allmänna Hypoteksbank	2 995,7	3 170,6	3 414,8	3 826,0	4 385,5	5 015,3	5 898,3	7 044,3	8 362,9	9 889,6
Summa	8 387,5	9 295,5	10 566,3	12 388,3	14 007,1	15 748,2	17 984,6	20 230,0	22 640,9	25 304,6

¹ Avser endast lantbrukarnas affärer med respektive organisation. Totalomsättningen uppgår sålunda till betydligt större belopp. — ² Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår.

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

Lantbrukskooperationen i Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) år 1980

MEDLEMMAR

50 901	108 192	109 218	2 756	121 032	386 393	46 403	50 000	18 407	9 356	2 371	1 284	609	2 000	2 100	7 700
24 mejeri-för- eningar med 99 drifts- platser	10 slakteri- för- eningar med 26 slakte- rier och 22 char- kuteri- fabriker	19 lant- männen för- eningar med verk- samhet på ca 240 platser med minst 5 anst	7 packe- rier och 2 produkt- fabriker	9 skogs- ägare- för- eningar med verk- samhet på 270 platser med minst 5 anst	12 regiona- la för- enings- banker med 420 lokala för- enings- banker och 720 kontor	10 hypo- teks- för- eningar	20 semin- och kontroll- för- eningar 8 avels- för- eningar	18 olje- växt- odlare- för- eningar	7 bet- odlare- för- eningar	5 stär- kelse- fabriker	1 brän- neri	15 lokala pälss- djurs- upp- födare- för- eningar 1 spe- cial- för- ening	17 frö- odlare- för- eningar	14 lokala konserv- växt- odlare- för- eningar	21 lokala potatis- odlare- för- eningar samt 4 ekono- miska för- eningar
Svenska Mejeriernas Riksförening	Sveriges Slakteri- förbund	Svenska Lant- männens Riksförbund	Svenska Ägg- handels- förbundet	Sveriges Skogsägare- föreningars Riksförbund	Sveriges Förenings- bankers Förbund	Sveriges Allmänna Hypoteks- bank	Svensk Husdjurs- skötsel	Sveriges Oljeväxt- odlars Central- förening SOC	Sveriges Bet- odlars Central- förening SBC	Sveriges Stärkelse- produ- centers förening SSF	Sveriges Bränneri- intres- senter	Sveriges Pälssjurs- uppfödarens Riks- förbund SPR	Sveriges Frö- odlare- förbund SFF	Konserv- växt- odlarnas Riksförbund KRF	Sveriges Potatis- odlars Riksförbund SPOR
SMR	SS	SLR	SÄ	SSR	SFF	SAH	SHS	SOC	SBC	SSF	SBI	SPR	SFF	KRF	SPOR

16 Lantbruksutbildningen

Detta kapitel omfattar följande avsnitt:

<i>Avsnitt</i>	<i>Tabeller</i>
16.1 Utbildning på gymnasial och högre nivå	174–175
16.2 Lantbruksnämndernas kursverksamhet	176

16.1 UTBILDNING PÅ GYMNASIAL OCH HÖGRE NIVÅ

Statistiken över utbildningen i gymnasieskolan bygger på uppgifter som ifylls på särskilda blanketter vid varje skola. Blanketterna insänds till skolöverstyrelsen, som efter granskning överlämnar dem till SCB.

Universitet och högskolor sänder varje termin in uppgifter om antal nybörjare, registrerade och examinerade vid respektive läroanstalt.

Jordbruksutbildningen

Grundutbildning inom jordbruket erhålls vid gymnasieskolans tvååriga jordbrukslinje samt, för elever med praktik, i specialkurser av olika längd. Undervisningen på jordbrukslinjen omfattar såväl yrkesspecifika som allmänna ämnen. För en del specialkurser gäller arbete inom yrkesområdet som särskilt behörighetskrav. Lantmästare och agronomer utbildas vid Sveriges lantbruksuniversitet. Utbildningen till lantmästare är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången kurs i driftsledning om 40 veckor. Agronomutbildningen är femårig.

Utbildningen av veterinärer sker vid veterinärmedicinska fakulteten vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen omfattar 5 1/2 år.

Jordbruksutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 270.

Trädgårdsutbildningen

Trädgårdsutbildningen är uppdelad på tvåårig trädgårdslinje och, för elever med yrkeserfarenhet, kurser på en termin. Som påbyggnad finns bl a en ettårig högre specialkurs inom markbyggnad och en inom trädgårdsodling. Trädgårdstekniker utbildas vid lantbruksuniversitetet. Utbildningen är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången högre specialkurs. Hortonom- och landskapsarkitektutbildningen, som också sker vid lantbruksuniversitetet, omfattar 5 år.

Trädgårdsutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 271.

Resultat

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdslinje samt anknytande specialkurser läsåren 1979/80–1980/81 redovisas i *tabell 174*.

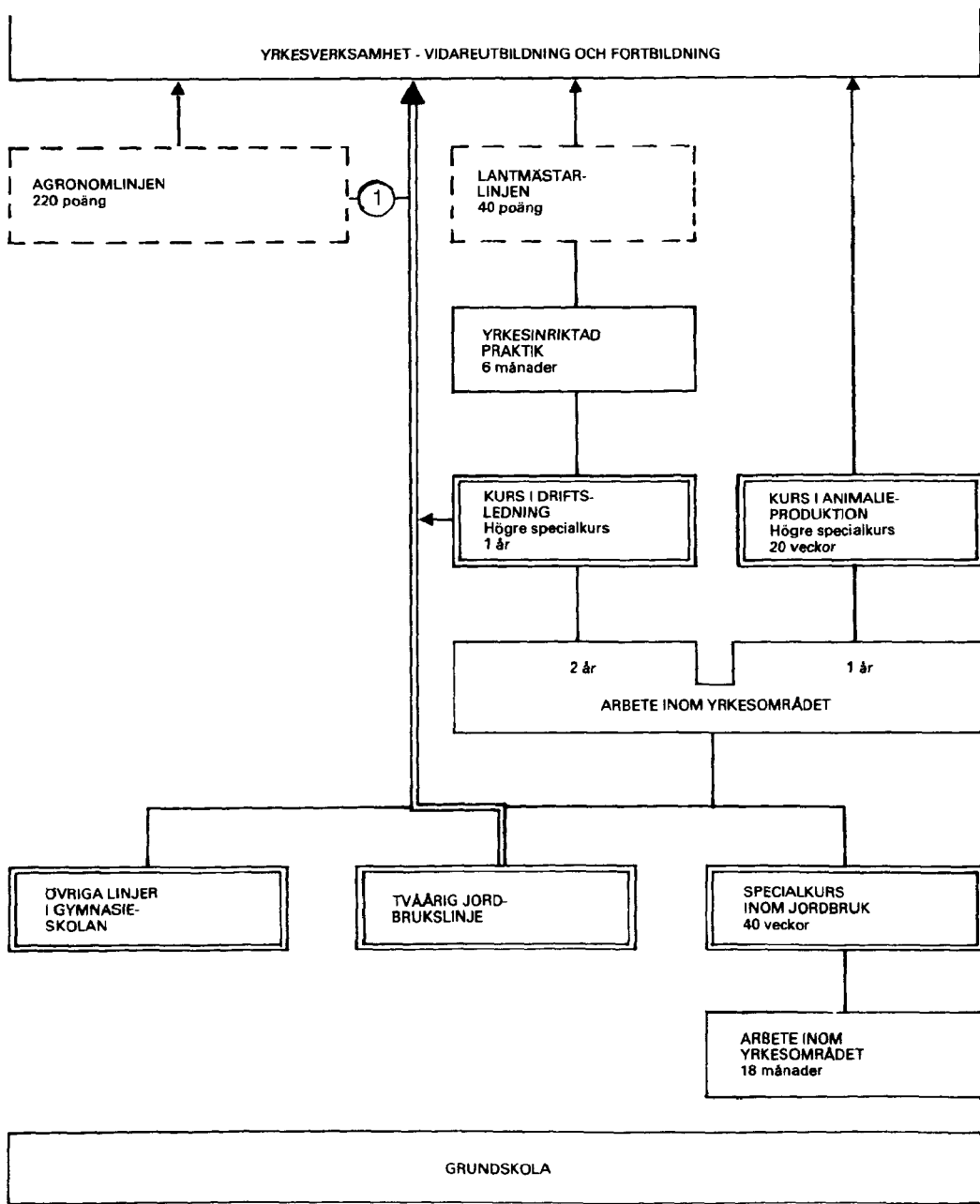
Antal registrerade och examinerade elever under läsåren vid vissa fakulteter inom Sveriges lantbruksuniversitet framgår av *tabell 175*.

Antalet registrerade studerande i forskarutbildning vid lantbruksuniversitetet under höstterminen 1981 redovisas i tablånen nedan.

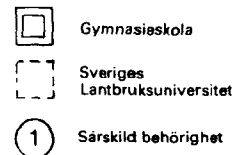
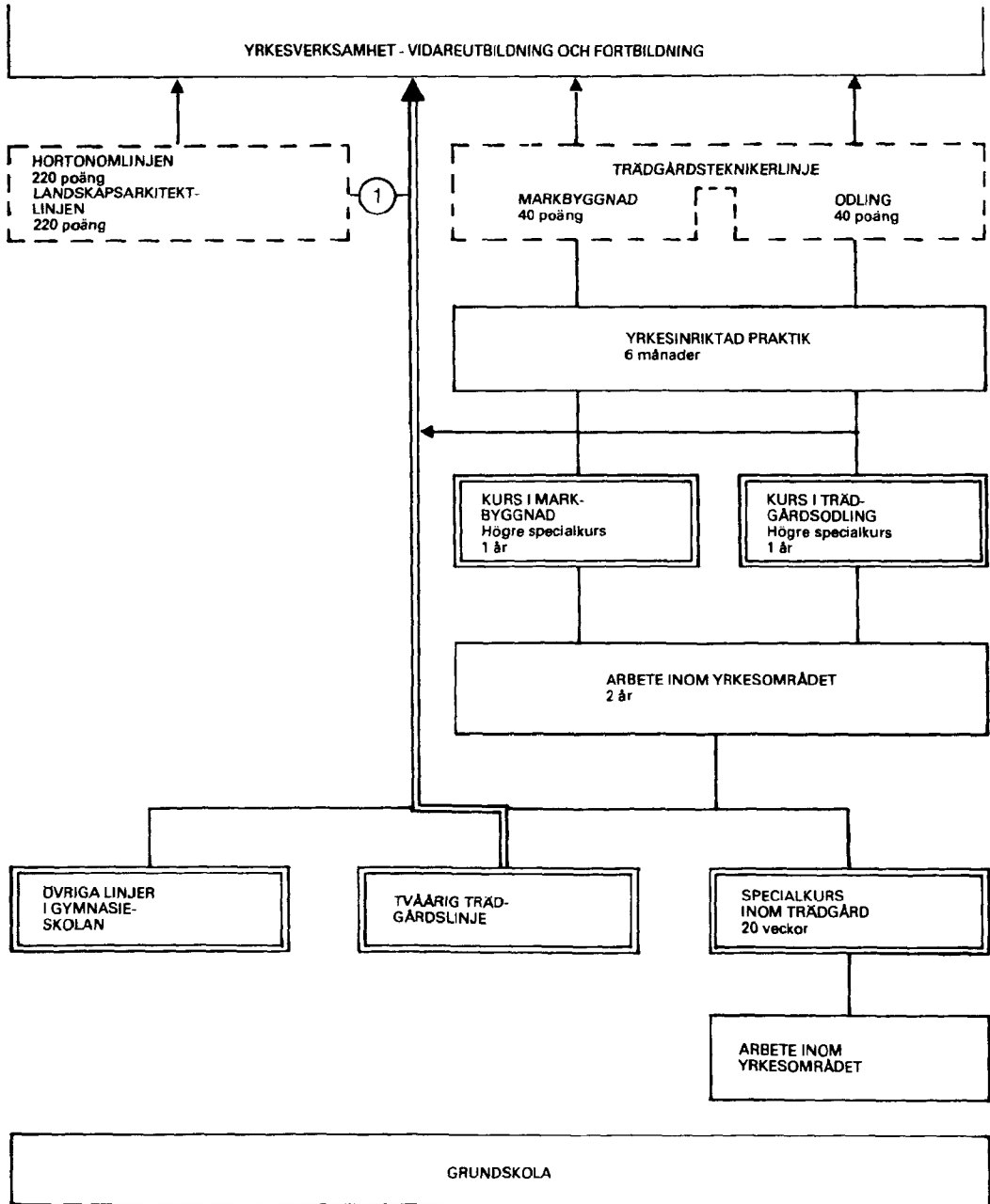
<i>Universitet</i>	<i>Studerande i forskarutbildning¹</i>	
	<i>Samtliga</i>	<i>Därav kvinnor</i>
Lantbruksvetenskaplig fakultet	221	50
Veterinärmedicinsk fakultet	96	23

¹ Exkl s k nollaktiva.

Utbildningsgång - jordbruk

Utbildningsgång - trädgård

Bibliografi

Gymnasieskolan /årligen sedan hösten 1971; fr o m 1976 anges läsåret i stället/. Elever och klasser den 15 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1972:25, 1973:5, 1974:7, 1975:7, 1976:2, 1977:15, 1978:24, 1979:19, 1980:11, 1981:5, 1982:13 ...

Gymnasieskolan /årligen sedan 1971/72/. Elever i kurser som börjat under tiden den 16 september–30 juni eller börjat och avslutats 1 juli–14 september /datum varierar något/. SCB. SM U 1973:18, 1973:38, 1974:55, 1975:50, 1978:2, 1978:22, 1979:18, 1980:5, 1980:30.

Gymnasieskolan läsåret /årligen sedan 1971/72/. Elever som avgått från gymnasieskolan med eller utan avslutad utbildning. SCB. SM U 1974:45 (avser 1971/72 och 1972/73), 1975:22, 1976:15, 1978:5, 1978:19, 1979:12, 1980:20, 1981:14, 1982:9 ...

Viss gymnasial och eftergymnasial utbildning. Närvaro höstterminen /årligen sedan 1973/ och examination läsåret /årligen sedan 1973/74/ vid vissa läroanstalter. SCB. SM U 1975:5, 1976:4, 1977:2, 1978:6, 1980:14, 1981:7, 1982:8, 1983:5 ...

Högskolan. Nybörjare läsårsvis, läsåren 1977/78–1979/80. SCB. SM U 1981:22. Nybörjare och registrerade per hösttermin fr o m höstterminen 1977. SCB. SM U 1981:15, 1982:5 ...

Högskolan. Forskarutbildning, registrering och examination /terminsvis resp läsårsvis sedan 1971/72; tidigare under benämningen Universitet och högskolor/. Registrerade och nybörjare. SCB. SM U 1973:36 och 42, 1974:22 och 37, 1975:17 och 34, 1976:33, 1977:33, 1978:25, 1980:31, 1981:2, 1982:4 och 15, 1983:3 ...

Utbildningsstatistisk årsbok 1978, 1979, 1980, 1981, 1982. SCB.

Att välja studieväg /information om gymnasieskolans organisation/. Skolöverstyrelsen.

Tabell 174

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbrukslinje och tvååriga trädgårdslinje samt anknäytande specialkurser läsåren 1979/80 och 1980/81

Number of attending and graduated pupils at the agricultural line and the two-year horticultural line and connected special courses of the integrated upper secondary school in 1979/80 and 1980/81

Studieväg	Samtliga		Därav kvinnor 1980/81
	1979/80	1980/81	
Jordbruk			
<i>Antal närvarande</i> ¹			
Jordbrukslinje	1 903	1 933	864
Årskurs 1	983	999	477
Årskurs 2	920	934	387
Specialkurser ^{2 5}	3 551	..	..
Summa	5 454	..	..
<i>Antal avgångna</i> ³			
Jordbrukslinje	901	924	382
Specialkurser ^{2 4}	2 406	1 961	513
Summa	3 307	2 885	913
Trädgårdslinje			
<i>Antal närvarande</i> ¹			
Tvåårig trädgårdslinje	483	494	253
Årskurs 1	267	261	138
Årskurs 2	216	233	115
Övriga specialkurser ^{2 5}	254	..	..
Summa	737	..	..
<i>Antal avgångna</i> ³			
Tvåårig trädgårdslinje	221	229	114
Specialkurser ^{2 4}	249	231	85
Summa	470	460	199

¹ Avser närvarande elever den 15 september och elever som påbörjat studier senare under läsåret. — ² Avser även grundläggande utbildning vid huvudsakligen specialkurser på en eller två terminer. — ³ Avser elever med slutförd lärokurs. — ⁴ Avser endast kurser längre än 8 veckor.

— ⁵ Uppgifter för 1980/81 avseende specialkurser fanns ej framtagna vid tidpunkten för denna årsboks tryckning.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

Tabell 175

**Antal registrerade och examinerade elever
läsåren 1980/81 och 1981/82 vid vissa fakul-
teter inom Sveriges lantbruksuniversitet**

Number of registered and examined pupils in
1980/81 and 1981/82 at certain faculties with-
in the Agricultural University of Sweden

Utbildning till	Samtliga		Därav kvinnor 1981/82
	1980/81	1981/82	
<i>Antal registrerade¹</i>			
Lantmästarelinjen	140	71	13
Trädgårdsteknikerlinjen	39	37	11
Agronomlinjen	739	397	295
Hortonomlinjen	105	117	73
Landskapsarkitektlinjen	203	221	126
Veterinärnlinjen	373	395	229
<i>Antal examinerade</i>			
Lantmästare	132	130	19
Trädgårdstekniker	37	31	9
Agronom	90	102	39
Hortonom	3	10	8
Landskapsarkitekt	21	33	16
Veterinär	48	47	28

¹ Avser höstterminen.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

16.2 LANTBRUKSNÄMNDERNAS KURSVERKSAMHET

Ett viktigt led i rationaliseringen av jordbru-
ket och trädgårdsnäringen utgör lantbruks-
nämndernas rådgivnings- och kursverksam-
het. Riktlinjer för verksamheten utarbetas av
lantbruksstyrelsen i samråd med berörda myn-
digheter och organisationer. För den lokala
planeringen av kurserna finns vid lantbruks-
nämnderna särskilda programnämnder med
representanter för länsmyndigheter och nä-
ringsutövare.

Lantbruksstyrelsen sammanställer varje år
statistik över verksamhetens omfattning.

Resultat

I *tabell 176* redovisas antal kurser, kursdelta-
gare, kurstimmar och elevtimmar år 1981/82.
Som bl a framgår där var antalet elevtimmar
lägre än 1980/81. Av tablån nedan framgår
antal elevtimmar inom olika ämnesområden.

Ämnes- område	Antal elevtimmar			
	1978/79	1979/80	1980/81	1981/82
Växtodling	169 543	186 329	151 520	168 452
Husdjur	175 974	146 438	155 944	131 942
Trädgård	49 527	42 115	46 008	44 008
Övrigt	194 209	146 670	148 955	130 485
Summa	589 253	521 552	502 427	474 887

Bibliografi

Lantbruksnämndernas verksamhet m m /1949
–1976 och årligen sedan 1974/75/. Lant-
bruksstyrelsen, ekonomienheten (stencil).

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) bedriver
också en omfattande utbildnings- och rådgiv-
ningsverksamhet. Statistik sammanställs av
LRFs utbildningssektion.

Tabell 176 Antal kurser, kursdeltagare, kurstimmar och elevtimmar år 1981/82
 Number of courses, pupils, teaching-hours and learning-hours in 1981/82

Område	Antal kurser	Antal kursdeltagare			Antal kurstimmar		Antal elev- timmar
		1 – 4 dagars kurser	Längre kurser	Summa	Totalt	Därav kvällstid	
<i>Län</i>							
Stockholms	120	3 064	4	3 068	1 337	222	17 256
Uppsala	174	5 612	2	5 614	882	450	23 507
Södermanlands	219	5 474	—	5 474	757	379	19 969
Östergötlands	292	9 724	3	9 727	1 289	506	41 730
Jönköpings	173	5 954	5	5 959	822	351	22 404
Kronobergs	180	5 163	1	5 164	681	338	19 527
Kalmar	198	5 724	—	5 724	662	387	20 342
Gotlands	140	3 844	3	3 847	566	274	13 866
Blekinge	93	2 821	—	2 821	390	134	13 012
Kristianstads	163	8 213	9	8 222	977	273	37 264
Malmöhus	241	8 406	7	8 413	1 202	348	37 081
Hallands	150	6 985	5	6 990	938	494	30 600
Göteborgs o Bohus	116	3 276	—	3 276	576	179	15 672
Älvsborgs	243	6 525	6	6 531	1 221	557	29 572
Skaraborgs	395	10 036	5	10 041	1 423	739	35 170
Värmlands	181	3 451	—	3 451	664	396	13 057
Örebro	149	4 047	4	4 051	700	200	17 501
Västmanlands	122	2 863	22	2 885	544	113	11 799
Kopparbergs	107	3 388	29	3 417	526	270	15 016
Gävleborgs	104	2 320	4	2 324	565	200	11 204
Västernorrlands	97	1 750	6	1 756	574	194	8 639
Jämtlands	47	1 094	1	1 095	196	78	3 989
Västerbottens	70	1 484	1	1 485	350	99	6 584
Norrbottens	105	2 186	3	2 189	684	63	10 126
<i>Hela riket</i>							
1981/82	3 879	113 404	120	113 524	18 526	7 244	474 887
1980/81	4 472	120 394	1 848	122 242	19 730	8 142	502 427
1979/80	4 126	121 281	2 832	124 113	20 847	7 076	521 552
1978/79	4 907	127 603	3 069	130 672	23 873	9 595	589 253
1977/78	4 333	112 033	7 999	120 032	24 605	8 475	567 098

Källa: Lantbruksstyrelsen.

17 Internationella uppgifter

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor.) Ifrågasättande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Eftersom statistiska metoder, definitioner och klassificeringar kan skilja sig mellan länderna, bör jämförelser göras med försiktighet.

Resultat

I *tabellerna 177–178* har för år 1980 sammanfattats uppgifter om ägoslagsfördelning och åkeranvändning.

Totalskördens storlek i olika länder 1980 redovisas i *tabell 179*. I *tabell 180* redogörs för antalet husdjur i olika länder. I *tabell 181*

redovisas förbrukningen av handelsgödsel, i *tabell 182* antalet inom jordbruk med binärningar förvärvsarbetande personer och i *tabell 183* slutligen antalet traktorer inom jordbruket.

Bibliografi

Production Yearbook /årligen sedan 1947/. FAO.

Fertilizer Yearbook. FAO.

Annual Fertilizer Review /föregångare till ovanstående/. FAO.

Jordbruksekonomiska meddelanden /internationella uppgifter om produktion, förbrukning, lager, handel m m publiceras fortlöpande/. Jordbruksnämnden.

En komparativ studie av jordbruksstatistiken i de nordiska länderna och övriga Västeuropa. Rapport. SCB (1976).

Uppgifter för Sverige har hämtats från olika inhemska källor.

Tabell 177 Arealen i olika länder fördelad på ägoslag år 1980. 1 000-tal hektar
Areas of different types of land in different countries in 1980.
Thousands of hectares

Land	Åker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Landareal	Total areal
Sverige	2 951	725	22 599	14 887	41 162	44 996
Danmark	2 653	252	493	839	4 237	4 307
Finland	2 399	164	23 321	4 663	30 547	33 703
Norge	812	126	8 330	21 519	30 787	32 422
Belgien, Luxemburg	878	707	702	995	3 282	3 310
Bulgarien	4 181	2 004	3 845	1 025	11 055	11 091
Frankrike	18 643	12 883 ¹	14 582	8 455	54 563	54 703
Grekland	3 926	5 255 ¹	2 619 ¹	1 280	13 080	13 194
Irland	972 ¹	4 830 ¹	320 ¹	767	6 889	7 028
Italien	12 465	5 136	6 346	5 455	29 402	30 123
Jugoslavien	7 884	6 401	9 290 ¹	1 965	25 540	25 580
Nederländerna	861	1 160	291	1 084	3 396	3 731
Polen	14 901	4 046	8 684	2 823	30 454	31 268
Portugal	3 550 ¹	530 ²	3 641 ²	1 443	9 164	9 208
Rumänien	10 497	4 467	6 337	1 733	23 034	23 750
Schweiz	396	1 625	1 052	904	3 977	4 129
Sovjetunionen	231 966	373 700	920 000 ²	701 534	2 227 200	2 240 220
Spanien	20 510	11 020 ¹	15 270	3 154	49 954	50 478
Storbritannien	6 996	11 473	2 102	3 589	24 160	24 482
Tjeckoslovakien	5 169	1 682	4 578	1 120	12 549	12 787
Ungern	5 333	1 294	1 610	997	9 234	9 303
Västtyskland	7 494	4 754	7 320	4 866	24 434	24 858
Österrike	1 635	2 040	3 282	1 313	8 273	8 385
Östtyskland	5 034	1 235	2 955	1 386	10 610	10 833
Algeriet	7 509	36 321	4 384	189 960	238 174	238 174
Egypten	2 855 ¹	—	2	96 688	99 545	100 145
Kenya	2 275 ¹	3 760 ¹	2 530 ²	48 360	56 925	58 265
Marocko	7 719 ¹	12 500 ²	5 195 ¹	19 216	44 630	44 655
Nigeria	30 385 ¹	20 900 ¹	14 900 ²	24 892	91 077	92 377
Sydafrika	13 572 ¹	80 510 ¹	4 600 ¹	23 422	122 104	122 104
Tanzania	5 160 ¹	35 000 ¹	42 138	6 306	88 604	94 509
Tunisien	4 700	2 550 ²	490 ¹	7 796	15 536	16 361
Förenta Staterna	190 624	237 539	284 464	200 053	912 680	936 312
Kanada	44 350 ¹	23 850	326 129 ²	527 778	922 107	997 614
Mexiko	23 330 ¹	74 499	48 500 ²	45 975	192 304	197 255
Argentina	35 200 ¹	143 200 ¹	60 050 ¹	35 219	273 669	276 689
Brasilien	61 950 ¹	159 000 ¹	575 000 ²	49 701	845 651	851 197
Chile	5 530 ¹	11 880 ¹	15 460 ²	42 010	74 880	75 695
Peru	3 400 ¹	27 120 ²	70 900 ²	26 580	128 000	128 522
Uruguay	1 910 ¹	13 819	560 ²	1 073	17 362	17 622
Indien	169 130 ¹	12 000 ¹	67 480 ¹	48 709	297 319	328 759
Irak	5 450 ¹	4 000 ²	1 500 ²	32 447	43 397	43 492
Iran	15 950 ¹	44 000 ²	18 000 ²	85 650	163 600	164 800
Japan	4 881	580	25 011 ²	6 631	37 103	37 231
Kina ¹	99 200 ¹	220 000 ¹	116 400 ¹	494 896	930 496	959 696
Pakistan	20 320 ¹	5 000 ¹	2 800 ¹	49 752	77 892	80 394
Syrien	5 684	8 378	466	3 877	18 405	18 518
Turkiet	28 479	9 700 ²	20 199	18 698	77 076	78 058
Australien	44 400	451 900	107 000 ²	158 493	761 793	768 685
Nya Zeeland	453 ¹	14 156	7 092 ¹	5 166	26 867	26 868
Hela världen	1 452 215	3 116 685	4 093 547	4 412 801	13 075 248	13 392 148

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 178 Åkerarealens användning i olika länder år 1980. 1 000-tal hektar
 Use of arable land in different countries in 1980. Thousands of hectares

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Socker- beter
Sverige	297	69	694	484	—	—	—	40	52
Danmark	139	56	1 577	40	—	—	—	34	76
Finland	124	53	533	448	—	—	—	41	32
Norge	15	1	205 ²	112	—	—	—	21	—
Belgien, Luxemburg	196	12 ²	171	45	6	—	—	39	117
Bulgarien	968	20	426	41	585	1 ¹	17	35	55
Frankrike	4 582	130	2 650	534	1 757	71	7	230	545
Grekland	1 003	5	334	58	170	1 ¹	18	65	34
Irland	47	—	332	26	—	—	—	40	35 ²
Italien	3 405	15	330	227	937	14	176	161	291
Jugoslavien	1 516	55	324	194	2 161 ¹	6	9	287	128
Nederländerna	15	10	53	18	1	—	—	172	121
Polen	1 609	3 039	1 322	997	16	—	—	2 344	460
Portugal	342	206	79	175	394	6 ¹	35	118 ²	2 ²
Rumänien	2 244	—	809	51	3 288	21	20	286	238
Schweiz	288	8	46	11	14	—	—	25	13
Sovjetunionen	61 475	8 645	31 583	11 770	2 977	3 005	666	6 936	3 710
Spanien	2 694	222	3 443	441	448	38	68	356	183
Storbritannien	1 441	55	2 330	148	1 ²	—	—	206	212
Tjeckoslovakien	1 189	177	911	121	159	—	—	195	215
Ungern	1 276	73	246	35	1 253	2	16	93	104
Västtyskland	1 627	547	2 002	691	119	—	—	307	395
Österrike	269	109	374	92	193	1	—	53	51
Östtyskland	707	678	969	155	1	—	—	513	250
Algeriet	2 071	—	945	163	2	2 ¹	—	76	3
Egypten	557	—	40	—	800	172	408	70 ²	—
Kenya	120 ¹	—	85 ¹	7 ¹	1 120	291	8	48 ¹	—
Marocko	1 715	2 ¹	2 150	29	411	45	6 ²	38 ²	63 ¹
Nigeria	13 ¹	—	—	—	1 710 ¹	11 030 ²	550 ²	3 ¹	—
Sydafrika	1 620 ²	30	68 ²	220 ¹	6 000 ¹	472 ¹	1 ¹	50 ¹	—
Tanzania	48 ¹	—	2 ¹	—	1 300 ¹	570 ¹	150 ²	25 ¹	—
Tunisien	853	—	382	25 ¹	—	14 ¹	—	11	2
Förenta Staterna	28 727	273	2 944	3 501	29 555 ¹	5 068	1 340	467	480
Kanada	11 098	310	4 634	1 515	958	—	—	107	27
Mexiko	739	—	329	48	6 955	1 579	132	71 ²	—
Argentina	5 023	210	173	349	2 490	1 461	82	105	—
Brasilien	3 107	12	72	77	11 438	78	6 208	181	—
Chile	546	8	49	92	116	—	41	89	11
Peru	69	1 ¹	165 ²	1 ¹	258	12	96	194	—
Uruguay	227	—	36	36	132	50	67	13	14
Indien	22 172	—	1 771	—	5 983	33 476	39 773	685	—
Irak	1 500 ²	—	800 ²	—	35 ¹	7	80 ¹	7 ¹	—
Iran	5 500 ¹	1	1 300 ¹	—	42 ¹	30	300	81 ¹	4 ¹
Japan	191	1 ¹	122	7	2	—	2 377	123	65
Pakistan	6 912	—	159	—	745	806	1 935	43	13
Syrien	1 449	—	1 210	2	22	18	—	19	22
Turkiet	9 061	443	2 800	197	583	15	52	183	269
Australien	11 292	21	2 452	1 090	54	538	116	37	—
Nya Zeeland	86	—	66	19	19	—	—	8	—
Hela världen	236 883	16 532	78 588	24 935	128 764	88 260	143 534	17 978	8 977

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 179 Totalskördens storlek i olika länder år 1980. 1 000-tal ton

Total yield in different countries in 1980. Thousands of metric tons

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbetor
Sverige	1 193	223	2 172	1 567	—	—	—	1 084	2 257
Danmark	652	199	6 044	159	—	—	—	842	3 010
Finland	357	124	1 534	1 258	—	—	—	736	900
Norge	70	5	670 ²	400 ²	—	—	—	527 ²	—
Belgien, Luxemburg	906 ²	41 ²	865 ²	162 ²	39 ²	—	—	1 450	5926
Bulgarien	3 847	28	1 375	54	2 256	1 ¹	67	301	1 449
Frankrike	23 683	408	11 716	1 927	9 358	339	24	6 618	26 347
Grekland	2 951	8	892	83	1 158	2 ¹	80	1 030	2 000 ¹
Irland	235 ²	1 ¹	1 370 ²	96 ²	—	—	—	1 125 ²	1 154
Italien	9 150	35	947	450	6 403	56	950	2 994	13 479
Jugoslavien	5 091	79	826	294	9 317	12	42	2 440	5 213
Nederländerna	882	39	858	94	2 ²	—	—	6 267	5 931
Polen	4 175	6 566	3 420	2 245	58	—	—	26 391	10 139
Portugal	430	138	54	96	534	10 ¹	155	1 155	55 ¹
Rumänien	6 427	40 ²	2 466	47	11 153	29	39	4 135	5 562
Schweiz	394	35	212	53	91	—	—	853	675
Sovjetunionen	98 185	10 205	43 450	15 544	9 434	1 992	2 791	67 023	79 559
Spanien	5 849	292	8 435	658	2 208	176	433	1 084	6 908
Storbritannien	8 470	24	10 326	601	1	—	—	7 109	7 380
Tjeckoslovakien	5 386	570	3 575	421	745	1 ¹	—	301	7 258
Ungern	6 077	141	929	113	6 673	24	24	1 392	3 941
Västtyskland	8 156	2 098	8 826	2 658	672	—	—	7 970	19 122
Österrike	1 201	383	1 514	316	1 293	3 ¹	—	1 264	2 587
Östtyskland	3 098	1 917	3 979	582	4	—	—	9 214	7 034
Algeriet	1 511	—	794	110	1	4	1 ¹	591	49
Egypten	1 796	—	107	—	3 231	636 ²	2 350	1 214 ²	—
Kenya	216	—	82 ²	7 ¹	1 768	350 ¹	40	350 ¹	—
Marocko	1 811	2 ¹	2 210	33	333	27 ¹	13 ²	543 ²	2 241
Nigeria	21 ¹	—	—	—	1 550 ¹	6 930 ²	1 090 ²	35 ¹	—
Sydafrika	1 470	4	60	65	10 790	710 ¹	3 ¹	586	—
Tanzania	68	—	2 ¹	—	750 ²	380 ¹	215 ²	140 ¹	—
Tunisien	869	—	296	6 ¹	—	7 ¹	—	120	73
Förenta Staterna	64 619	419	7 859	6 652	168 787	14 712	6 629	13 737	21 321
Kanada	19 157	448	11 258	3 028	5 434	—	—	2 509	901
Mexiko	2 785	—	610	60	12 383	4 812	456	892 ²	—
Argentina	7 780	155	217	433	6 400	3 148	266	1 568	—
Brasilien	2 708	11	75	75	20 374	182	9 748	1 948	—
Chile	966	10	105	173	405	—	95	903	452
Peru	77	1 ¹	150 ²	1 ¹	443	35	420	1 380	—
Uruguay	307	—	55	32	119	84	290	110	504
Indien	31 830	—	1 624	—	6 804	19 965	79 930	8 327	—
Irak	1 300	—	575 ²	—	90 ¹	6 ¹	250 ¹	105 ¹	90 ¹
Iran	5 700 ²	—	1 100 ¹	—	60 ¹	35 ¹	1 212	690 ¹	1 500 ¹
Japan	583	1 ¹	385	12 ²	4	1 ¹	12 189	3 431	3 550
Pakistan	10 805	—	118	—	947	448	4 679	449	339
Syrien	2 226	—	1 587	2	47	22	—	292	505
Turkiet	16 554	525	5 300	355	1 240	22	234	3 000	6 766
Australien	10 870	9	2 711	1 129	151	936	613	857	—
Nya Zeeland	306	1 ¹	228	62	156	—	—	278 ²	—
Hela världen	444 603	26 452	159 567	42 912	394 056	84 174	397 597	230 122	262 892

¹ Inofficiell uppgift. — ² Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 180 Antal husdjur i olika länder år 1980. 1 000-tal
Number of livestock in different countries in 1980. Thousands

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nöt- kreatur	Svin	Får	Getter	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	..	—	1 935	2 618	392	7 ³	8 642	—	—
Danmark	58 ²	—	2 961	9 957	56	—	15 016 ¹	—	—
Finland	33	—	1 753	1 451	106	2	9 376	—	—
Island	50	—	57	11	797	—	394	—	—
Norge	19 ²	—	976 ²	650	2 040	75 ²	3 779 ²	—	—
Belgien, Luxemburg	39	1 ¹	3 111	5 067	115	6	28 335	—	—
Bulgarien	128	367	1 787	3 830	10 536	433	39 164	52	—
Frankrike	364	39	23 919	11 446	11 911	1 125	176 290	—	—
Grekland	120	370 ¹	930	948	7 974	4 532	30 000 ¹	2 ¹	—
Irland	78 ²	35 ¹	6 935	1 120 ²	3 291	31 ¹	8 166	—	—
Italien	273	227	8 719	8 807	9 110	978	110 000 ¹	89	—
Jugoslavien	617	38	5 436	7 502	7 354	125 ¹	63 055	64	—
Nederländerna	67	—	5 028	10 138	858	30 ¹	81 155	—	—
Polen	1 780	—	12 649	21 326	4 207	30 ¹	79 292	—	—
Portugal	29 ²	276 ²	1 110 ²	3 300 ²	5 210 ¹	745 ²	17 300 ¹	—	—
Rumänien	566	36 ¹	6 285 ²	10 899	15 820	375	87 517	228 ¹	—
Schweiz	45	2	2 031	2 205	354	80	6 146	—	—
Sovjetunionen	5 600	409 ¹	115 100	73 898	143 599	5 824	941 664 ²	350 ¹	210 ¹
Spanien	242	387	4 495	10 715	14 180	1 977	51 878	—	—
Storbritannien	140 ¹	5 ¹	13 426	7 815	31 446	6 ¹	127 063	—	—
Tjeckoslovakien	47	—	4 915	7 588	875	63	46 473	—	—
Ungern	126	—	1 925	8 355	2 927	15 ¹	63 520 ¹	—	—
Västtyskland	380	—	15 050	22 374	1 145	36	84 932	—	—
Österrike	43	—	2 548	4 004	195	35	14 496	—	—
Östtyskland	66	—	5 596	12 132	1 979	25	51 444	—	—
Algeriet	131	711	1 355	5 ¹	13 370	2 723	18 000 ¹	—	149
Egypten	9	1 707	1 912	15	1 593	1 451	27 597	2 347	99 ¹
Kenya	2 ¹	—	11 000	76	4 300 ¹	4 530 ¹	16 400 ²	—	608
Marocko	300 ²	1 790 ¹	3 174 ²	10 ²	14 200	6 100 ²	24 000 ¹	—	230 ¹
Nigeria	250	700	12 300 ¹	1 100 ¹	11 700 ¹	24 500 ¹	120 000 ¹	—	17 ¹
Sydafrika	225 ¹	224 ¹	12 575	1 317	31 641	5 320 ¹	30 000	—	—
Tanzania	—	163 ¹	12 578	160	3 775 ²	5 662 ²	22 317 ¹	—	—
Tunisien	50 ¹	276 ¹	914	4 ¹	4 967	922	18 500 ¹	—	170 ¹
Förenta Staterna	9 662 ¹	5 ¹	111 192	67 353	12 687	1 400	400 585	—	—
Kanada	350 ¹	4 ¹	12 403	9 688	481	26 ¹	80 358	—	—
Mexiko	6 300	6 342 ¹	31 094	13 222	7 318	7 185	152 000 ¹	—	—
Argentina	3 000 ²	255 ¹	55 761	3 800	32 000	3 000 ¹	38 800	—	—
Brasilien	6 300 ²	3 000 ¹	91 000 ²	36 500 ²	18 000 ²	8 000 ²	400 000 ¹	500 ¹	—
Chile	450 ²	39 ¹	3 664	1 068	6 064	600 ²	24 000 ¹	—	—
Peru	650 ²	705 ²	3 837	2 150	14 473	2 000 ²	37 000 ¹	—	—
Uruguay	525 ²	5 ¹	10 952	450 ²	20 034	12 ¹	7 700 ¹	—	—
Indien ¹	760	1 128	182 500	10 000	41 300	71 650	146 000	61 300	1 150
Irak ¹	65	478	2 618	—	11 650	3 660	17 000	228	238
Iran	350 ¹	1 923 ¹	7 800 ¹	56 ¹	33 800 ²	13 500 ¹	70 000 ¹	220 ¹	27 ¹
Japan	23 ²	—	4 248	9 998	12	67 ²	284 660 ¹	—	—
Pakistan	494	2 515	15 038	—	26 239	30 203	56 672	11 547	850
Syrien	53	283	768	—	9 301	1 025	13 849	2	7
Turkiet	807	1 646	15 567	13	46 026	18 775	56 233	1 040	12
Australien	494	5 ¹	26 205	2 518	135 985	181	46 749	—	—
Nya Zeeland	70	—	8 375 ²	540 ²	68 772	53	6 197	—	—
Hela världen	65 784	52 259	1 201 810	797 957	1 117 964	460 065	6 282 201	120 444	16 651

¹ Enligt uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift. — ³ Avser 1978.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 181 Förbrukning av handelsgödsel i olika länder år 1979/80. Ton

Consumption of fertilizers in different countries in 1979/80. Metric tons

Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O	Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O
Sverige ¹	231 934	56 294	100 718	Förenta Staterna	10 347 914	4 927 360	5 665 406
Danmark	393 900	133 181	170 676	Honduras ²	10 400	3 100	6 000
Finland	196 241	150 002	143 556	Jamaica	6 390	1 922	5 029
Island	15 734	8 489	6 269	Kanada	831 000	626 000 ²	363 300 ²
Norge	113 200	66 300 ²	87 400	Kuba	280 400 ²	58 200 ²	125 800
				Mexiko	826 100	247 800	60 500 ²
Belgien, Luxemburg	197 758	103 500 ²	164 500	Argentina	58 915	59 400	11 767
Bulgarien	420 551	341 444	58 269	Bolivia	1 614	1 023 ²	618
Frankrike	2 134 800	1 983 800 ²	1 785 900 ²	Brasilien	783 400 ²	1 676 200	1 103 400 ²
Grekland ²	356 100	180 700	44 300	Chile	50 710	37 514	12 582
Irland ²	247 500	155 700	189 100	Colombia	151 024	73 200	70 000 ²
Italien	1 106 810	831 050	416 860	Ecuador	43 332	16 000	20 027
Jugoslavien	440 000	220 000	210 000	Paraguay	1 092 ²	3 030 ²	1 696
Nederländerna	486 130	84 073	123 672	Peru	86 068	14 720	9 406
Polen	1 312 490	967 870	1 354 348	Uruguay	21 800	65 500	4 460
Portugal	155 043	79 400 ²	41 590	Venezuela	96 975	71 381	53 727
Rumänien	786 000	519 000	126 000				
Schweiz	64 500	48 000	71 800	Indien	3 444 200	1 015 400	545 500
Sovjetunionen	7 467 000	5 480 000	4 411 000	Indonesien	620 419	151 104	84 200
Spanien	908 163	118 297	294 441	Irak	74 200 ²	25 800 ²	2 000
Storbritannien	1 314 000	460 000	461 000	Iran	237 000 ²	197 800 ²	3 049
Tjeckoslovakien	630 000	491 000	624 000	Israel	35 717	20 805	21 320
Ungern	570 125	430 336	501 401	Japan	777 000	831 000	736 000
Västtyskland	1 477 489	912 966	1 206 353	Kina ¹	10 641 000	2 049 000	392 100
Österrike ²	158 000	99 700	145 200	Pakistan	775 804	201 086	9 618
Östtyskland	747 600	416 400	475 000 ²	Syrien	78 940	43 340	2 700
Algeriet	60 265	81 958 ²	27 625	Thailand	160 000 ²	121 355	44 132
Angola ²	9 400	2 100	2 200	Turkiet ²	769 500	671 400	28 300
Egypten	500 000	97 500 ²	6 700				
Etiopien ²	16 000	21 200	100	Australien ²	245 000	908 000	131 000
Ghana ²	8 400	5 900	4 200	Nya Zeeland ²	22 300	416 300	107 700
Kenya ²	20 100	10 200	8 000				
Marocko ²	100 800	77 900	44 500	Hela världen			
Mozambique ²	10 800	9 500	3 600	1979/80	57 284 812	31 150 349	23 967 874
Nigeria ²	62 400	30 900	15 000	1978/79	53 674 046	31 559 439	24 429 833
Sydafrika	403 000 ²	412 400 ²	126 510	1977/78	47 768 009	28 279 446	23 313 623
Tanzania	23 000	4 500	2 500	1976/77	45 115 485	27 300 942	23 160 691
Tunisien	27 000	29 000 ²	4 000 ²	1975/76	43 139 788	25 265 429	21 584 763

¹ Avser gödsling till jordbruk och trädgårdsbruk av N, P och K. ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Fertilizer Yearbook utom för Sverige.

Tabell 182 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen i olika länder år 1980

Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population in different countries in 1980

Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen	Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen
Sverige	221	6	Tanzania	5 928	81
Danmark	173	7	Tunisien	619	41
Finland	304	13			
Island	11	12	Förenta Staterna	2 175	2
Norge	119	8	Honduras	681	63
			Jamaica	157	21
Belgien, Luxemburg	122	3	Kanada	518	5
Bulgarien	1 549	33	Kuba	709	23
Frankrike	1 983	9	Mexico	7 266	36
Grekland	1 481	37			
Irland	262	22	Argentina	1 340	13
Italien	2 375	11	Bolivia	909	50
Jugoslavien	3 827	38	Brasilien	15 184	38
Nederländerna	293	5	Chile	678	19
Polen	5 987	30	Colombia	2 197	27
Portugal	1 001	26	Ecuador	1 135	45
Rumänien	5 735	47	Paraguay	482	49
Schweiz	164	5	Peru	1 954	37
Sovjetunionen	22 018	16	Uruguay	134	12
Spanien	2 251	17	Venezuela	818	18
Storbritannien	525	2			
Tjeckoslovakien	784	10	Indien	168 143	63
Ungern	818	16	Indonesien	30 538	60
Västtyskland	1 164	4	Irak	1 294	40
Österrike	304	9	Iran	4 074	39
Östtyskland	837	10	Israel	95	7
			Japan	6 612	11
Algeriet	2 056	50	Kina	265 879	60
Angola	1 077	58	Pakistan	11 937	54
Egypten	5 957	50	Syrien	1 050	48
Etiopien	10 632	79	Thailand	16 088	76
Ghana	2 197	51	Turkiet	10 227	55
Kenya	4 811	78			
Marocko	2 739	51	Australien	357	6
Mozambique	2 546	64	Nya Zeeland	118	10
Nigeria	15 475	53			
Sydafrika	3 044	29	Hela världen	821 746	45

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Tabell 183 Antal jordbrukstraktorer¹ i olika länder år 1980

Number of agricultural tractors in different countries in 1980

Land	Antal traktorer	Land	Antal traktorer
Sverige ²	209 186	Förenta Staterna	4 775 000
Danmark	189 426	Honduras	3 250 ³
Finland	212 200	Jamaica	2 800 ³
Island	13 200	Kanada	675 000 ³
Norge	148 000 ³	Kuba	68 300
		Mexico	120 000 ³
Belgien, Luxemburg	115 878		
Bulgarien	61 968		
Frankrike	1 503 703		
Grekland	141 500 ³	Argentina	166 700
Irland	140 000 ³	Bolivia	750 ³
Italien	1 072 168	Brasilien	300 000 ³
Jugoslavien	415 655	Chile	34 600 ³
Nederländerna	178 000 ³	Colombia	28 423
Polen	619 353	Ecuador	5 750 ³
Portugal	70 000 ³	Paraguay	3 200 ³
Rumänien	146 592	Peru	13 900 ³
Schweiz	90 000	Uruguay	28 200 ³
Sovjetunionen	2 562 000	Venezuela	38 000 ³
Spanien	529 384		
Storbritannien	512 494		
Tjeckoslovakien	136 661	Indien	418 116
Ungern	55 452	Indonesien	13 000 ³
Västtyskland	1 463 131	Irak	22 200 ³
Österrike	313 000	Iran	58 000 ³
Östtyskland	144 502	Israel	27 000
		Japan	1 095 750 ³
Algeriet	43 693	Kina	740 000 ¹
Angola	10 300 ³	Pakistan	46 000 ³
Egypten	25 000 ³	Syrien	27 544
Etiopien	3 950 ³	Thailand	37 000 ³
Ghana	3 500 ³	Turkiet	435 281
Kenya	6 750 ³		
Marocko	24 500 ³		
Mozambique	5 750 ³		
Nigeria	8 600 ³	Australien	332 000 ³
Sydafrika	180 400	Nya Zeeland	92 349
Tanzania	18 600 ³		
Tunisien	34 000 ³	Hela världen	21 307 412

¹ Avser hjul- och bandtraktorer. — ² Avser 1976. — ³ Enligt uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook utom för Sverige.

Områdesindelningen i lantbruksstatistiken¹ år 1982

Geographical divisions for agricultural statistics

3 Riksområden

8 Produktionsområden

- 18 Produktionsområden
- 61 Naturliga jordbruksområden

1. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (Gss)

- 01 Skåne-Hallands slättbygd
 - 19 Kristianstads län, slättbygden
 - 22 Malmöhus län, slättbygden
 - 23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (Gmb)

- 02 Sydsvenska mellanbygden
 - 10 Kalmar län, Kalmarslätten
 - 16 Blekinge län, slättbygden
 - 18 Kristianstads län, mellanbygden
 - 21 Malmöhus län, mellanbygden

03 Öland och Gotland

- 13 Kalmar län, Öland
- 14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (Gns)

- 04 Östgötaslätten
 - 05 Östergötlands län, Östgötaslätten
- 05 Vänerslätten, del av
 - 27 Älvsborgs län, slättbygden
 - 31 Skaraborgs län, slättbygden, Götalandsdelen
 - 32 Skaraborgs län, falbygden

4 Svealands slättbygder (Ss)

- 05 Vänerslätten, del av
 - 35 Värmlands län, slättbygden
 - 62 Skaraborgs län, slättbygden, Svealandsdelen

06 Mälar- och Hjälmabygden

- 01 Stockholms län
- 02 Uppsala län
- 03 Södermanlands län
- 40 Örebro län, slättbygden
- 43 Västmanlands län, slättbygden

2. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

5 Götalands skogsbygder (Gsk)

- 07 Sydsvenska höglandet
 - 06 Östergötlands län, södra skogsbygden
 - 08 Jönköpings län
 - 09 Kronobergs län
 - 12 Kalmar län, skogsbygden
 - 15 Blekinge län, skogsbygden
 - 17 Kristianstads län, skogsbygden
 - 20 Malmöhus län, skogsbygden
 - 24 Hallands län, skogsbygden
 - 30 Älvsborgs län, södra höglandet
 - 34 Skaraborgs län, sydöstra höglandet
 - 61 Göteborgs och Bohus län, södra höglandet

¹Se även kapitel 2.

08 Östsvenska dalbygden

07 Östergötlands län, södra kustlandet

11 Kalmar län, norra kustlandet

09 Västsvenska dalbygden

25 Hallands län, norra Halland

26 Göteborgs och Bohus län, länet utom södra höglandet

28 Älvsborgs län, dalbygderna

6 *Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)*

10 Södra Bergslagen

04 Östergötlands län, norra skogsbygden

33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet

39 Örebro län, södra skogsbygden

11 Västsvenska dalsjöområdet

29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd

36 Värmlands län, centrala och västra Värmland

12 Norra Bergslagen

37 Värmlands län, Bergslagen

41 Örebro län, Bergslagen

42 Västmanlands län, Bergslagen

44 Kopparbergs län, Bergslagen

13 Östra Dalarna-Gästrikland

45 Kopparbergs län, östra Dalarna

48 Gävleborgs län, Gästrikland

3. Norra Sverige

7 *Nedre Norrland (Nn)*

14 Kustlandet i nedre Norrland

49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland

51 Västernorrlands län, kustlandet

16 Nordsvenska mellanbygden

38 Värmlands län, norra Värmland

46 Kopparbergs län, mellanbygden

50 Gävleborgs län, inlandet

52 Västernorrlands län, inlandet

55 Jämtlands län, mellanbygden

17 Jämtländska siluområdet

54 Jämtlands län, siluområdet

8 *Övre Norrland (Nö)*

15 Kustlandet i övre Norrland

57 Västerbottens län, kustlandet

59 Norrbottens län, kustlandet

18 Fjäll- och moränbygden

47 Kopparbergs län, fjällbygden

56 Jämtlands län, fjällbygden

58 Västerbottens län, inlandet

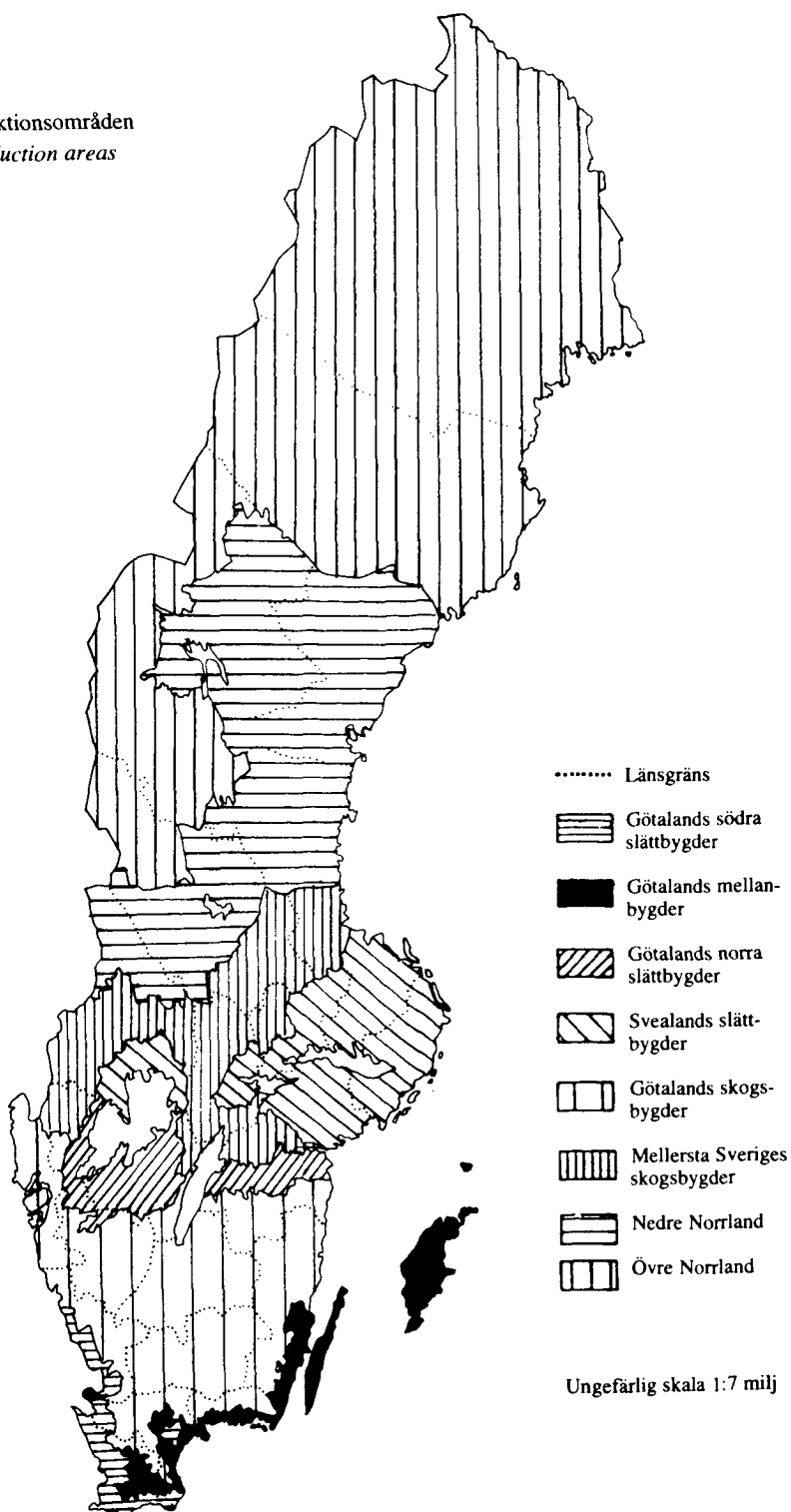
60 Norrbottens län, inlandet

Sverige

Sweden

Indelningen i 8 produktionsområden

The division in 8 production areas

Till lantbruksregistret under perioden 1973-1982 insamlade uppgifter¹

Uppgift	1973	1974	1975	1976 ²	1977	1978	1979	1980	1981 ²	1982
a) företagarens namn och adress, personnummer, telefonnummer	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
b) i företaget ingående fastigheter, deras areal av åker och skogsmark, ägare till arrenderad åker, arrendator till utarrenderad åker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
c) arealen av olika ägoslag för varje församling inom vilken företaget har areal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
d) åkerarealens användning för varje församling inom vilken företaget har areal	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
e) orsaker till förändringar i åkerarealen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
f) antal husdjur	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
g) antal sysselsatta på företaget	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
h) ny- och ombyggnadsverksamhet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
i) deklaration för potatisregleringen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
j) tillträdesår till nuvarande företag samt företagarens utbildning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
k) bevattningsanläggningar	-	-	-	x	-	-	-	-	-	-
l) övriga anläggningar	-	-	-	-	x	-	-	-	x	-
m) antal traktorer och skördetröskor	-	-	-	x	-	-	-	-	x	-
n) areal av olika trädgårdsväxter	x	x	x	-	-	x	x	x	-	-
o) areal under glas eller plast	x	x	x	-	-	x	x	x	-	-

¹ Exkl uppgifter insamlade vid trädgårdsräkningarna 1973, 1977 och 1982. — ² Lantbruksräkning.

1 FÖRETAGARE (brukare) den 10 juni 1982

Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga

Personnummer

Telefon-
nummer

Organisations-
nummer
(juridisk person)

Om mer än en företagare finns, redovisas övriga i avsnitt 13

Om Ni överlämnat företaget, fyll i avsnitt 9 på sidan 4 och sänd in blanketten.

LBR 1982

UPPGIFTER FÖR

- LANTBRUKSREGISTRET
- LANTBRUKSSTATISTIKEN
- SKÖRDESKADESKYDDET
- POTATISREGLERINGEN

Ändra och komplettera de utskrivna uppgifterna och fyll i övriga uppgifter i blanketten. Den ifyllda blanketten skall vara statistiska centralbyrån, SCB, tillhanda senast den 16 juni 1982. En försening kan bli medföra att företagaren går miste om skördeskadeersättning.

Uppgifterna på blanketten skall avse ett företag, varmed menas den verksamhet inom jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, frukt- eller trädgårdsodling, som bedrivs under en och samma driftsledning. Se i övrigt bifogade anvisningsbroschyr.

Här anges den fastighet där de för driften viktigaste ekonomibyggnaderna är belägna. Se även anvisningsbroschyren. Ändra och komplettera uppgiften om den är fel eller ofullständig.

2 BRUKNINGSCENTRUM

3 FASTIGHETER som ingår i företaget den 10 juni 1982

Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga. Nya fastigheter skrivs i ledig ruta eller i avsnitt 10.

Ord- nings- nr	För- sam- ling nr	FASTIGHETS- BETECKNING (namn och nummer)	Ägd/ arrenderad	Areal under eget bruk		Utarren- derad åker- mark hektar	SCB's kod
				Åkermark hektar	Skogsmark hektar		
10			13	14	15	16	17 ÅJA
							18 Förändr
							19 Sam
11			13	14	15	16	17 ÅJA
							18 Förändr
							19 Sam
12			13	14	15	16	17 ÅJA
							18 Förändr
							19 Sam
13			13	14	15	16	17 ÅJA
							18 Förändr
							19 Sam
14			13	14	15	16	17 ÅJA
							18 Förändr
							19 Sam

4 FÖRSAMLINGAR

Följ nedanstående församlingsnumrering när Ni fyller i avsnitt 6.

5 AREALER FÖRSAMLINGSVIS

■ AREALER UNDER EGET BRUK

Om de utskrivna uppgifterna är fel eller ofullständiga, ändra eller komplettera dem i rutorna till höger om respektive uppgift.

Indelningen i ägoslag (åkermark betesmark osv) ändrades 1981. Vad som räknas till de olika ägoslagen framgår av baksidan av anvisningsbroschyren.

Summa areal under eget bruk

Hektar		Hektar		Hektar		Hektar		Hektar	
Åkermark	1	Åkermark	1	Åkermark	1	Åkermark	1	Åkermark	1
Betesmark	2	Betesmark	2	Betesmark	2	Betesmark	2	Betesmark	2
Skogsmark	3	Skogsmark	3	Skogsmark	3	Skogsmark	3	Skogsmark	3
Annan mark	4	Annan mark	4	Annan mark	4	Annan mark	4	Annan mark	4
Total areal	5	Total areal	5	Total areal	5	Total areal	5	Total areal	5
Utarrenderad åkermark	6	Utarrenderad åkermark	6	Utarrenderad åkermark	6	Utarrenderad åkermark	6	Utarrenderad åkermark	6

■ UTARRENDERAD ÅKER

6 ÅKERAREALENS ANVÄNDNING den 10 juni 1982

Om vårsådden inte är avslutad den 10 juni, skall arealredovisningen avse förhållandena den dag vårsådden är avslutad, dock senast den 20 juni. I dessa fall skall blanketten vara SCB tillhanda senast den 22 juni.

Vid uppkörning och omsådd den 10 juni eller tidigare redovisas den nya grödan. Uppkörd areal som ej såtts om redovisas som helträda (rad 28).

Ange alla arealuppgifter i hektar med avrundning till en decimal. Vid avrundningen höjs första decimalen en enhet om andra decimalen är 5 eller högre (t ex 0,44 blir 0,4 och 0,45 blir 0,5). 1 tunnland = 0,5 hektar. 1000 m²=0,1 hektar.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sidan 1
ÅKERAREAL UNDER EGET BRUK

Församling nr

1

2

3

Hektar

Hektar

Hektar

SPANNMÅL		Rad nr	1	2	3
	01 Höstvete till mognad	01	,	,	,
① Även höstvete med hjälpsådd av vårvete.	02 Vårvete till mognad	02	,	,	,
③ Även höstråg med hjälpsådd av vårråg.	03 Höstråg till mognad	03	,	,	,
	04 Vårråg till mognad	04	,	,	,
	05 Korn till mognad (ej blandsäd)	05	,	,	,
	06 Havre till mognad (ej blandsäd)	06	,	,	,
⑦ Blandningar av stråsäd och baljväxter eller stråsädesblandningar, där korn eller havre ingår. Även blandsäd som uppkommit genom hjälpsådd av korn eller havre i vinterskadad höstsäd räknas hit. Baljväxter med s k stödgröda redovisas på rad 08 eller 25.	07 Blandsäd till mognad	07	,	,	,
	08 Foderärter och vicker till mognad	08	,	,	,
	09 Åkerbönor till mognad	09	,	,	,
VALLAR, GRÖNFODER OCH ENSILAGE					
Grönfoder av säd, ärter och vicker samt fodermärgkål, grönfoderraps, lupiner, rajgräs (billiongräs), majs, solros m fl vilka är avsedda att användas till grönfoder, ensilage eller bete.	10 Grönfoder- och ensilageväxter	10	,	,	,
⑩ Vall som används till hö- och ensilageberedning, till grönfoder eller som tillfälligt bete.	11 Slättervall (på åkermark) som utnyttjas 1982	11	,	,	,
⑪ Beten på mark som inte är lämplig att plöjas räknas inte som åkermark och skall inte redovisas här. Se betesmark i avsnitt 5.	12 Betesvall (på åkermark) som utnyttjas 1982	12	,	,	,
⑫ Odling för skörd av vallfrö.	13 Slätter- och betesvall (på åkermark) som ej utnyttjas 1982	13	,	,	,
	14 Frövall	14	,	,	,
POTATIS OCH SOCKERBETOR					
Potatis som kan bevattnas med för odlaren tillgänglig teknisk utrustning. Se vidare i bifogade broschyr sidan 6.	15 Matpotatis med bevattningsmöjlighet	15	,	,	,
⑮ Även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites mm samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatis.	16 Matpotatis utan bevattningsmöjlighet	16	,	,	,
⑰ Även utsädesodlingar av potatis för stärkelse och råsprit.	17 Potatis för stärkelse och råsprit med bevattningsmöjlighet	17	,	,	,
⑲ Fodersockerbetor redovisas på rad 27.	18 Råsprit utan bevattningsmöjlighet	18	,	,	,
	19 Sockerbetor	19	,	,	,
OLJEVÄXTER					
⑳ Raps till grönfoder redovisas på rad 10.	20 Höstraps till mognad	20	,	,	,
㉑ Våraps till mognad	21 Våraps till mognad	21	,	,	,
	22 Höstrybs till mognad	22	,	,	,
	23 Vårrys till mognad	23	,	,	,
	24 Vitsenap och övriga oljeväxter till mognad	24	,	,	,
ÖVRIG ÅKER					
② Även odling med s k stödgröda. Redovisa konservärter på rad 27.	25 Kokärter till mognad	25	,	,	,
④ Fälmässiga odlingar av köksväxter, snittblommor, fruktträd, barbuskar, jordgubbar, plantskolor för trädgårdsväxter o dyl.	26 Trädgårdsväxter	26	,	,	,
⑥ Konservärter, bruna bönor, foderrotfrukter, spånadsväxter, plantskolor för skog mm.	27 Andra växtslag	27	,	,	,
⑧ Förklaringar om vad som räknas som åkermark finns på baksidan av broschyren.	28 Helträda	28	,	,	,
	29 Annan obrukad (ej nedlagd) åkermark	29	,	,	,
Summan skall för varje församling överensstämma med uppgifter om areal åkermark under eget bruk i avsnitt 5.	Summa åkermark under eget bruk (summa rad 01-29)		,	,	,

I DETTA FALT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS
RESERVERAT FÖR MASKINELL LASNING

7 NY- OCH OMBYGGNAD (EKONOMIBYGGNADER)

Markera med kryss (X)

JaNej

Har på företaget under tiden 15 juni 1981 – 15 juni 1982 pågått nybyggnad, tillbyggnad eller mer omfattande ombyggnad? ☐ ☐

Om "Ja", sätt kryss i rutan (rutorna) nedan för det (de) byggnadsslag som ny- eller ombyggt.

Djurstall.....

Lada, loge, silo eller annan lagerbyggnad.....

Maskinhall, traktorgarage.....

Annan ekonomibygnad.....

☐☐☐☐

Endast byggnadsverksamhet på ekonomibygnader skall anges

Byggnadsverksamheten skall redovisas oberoende av om den bekostas av brukaren eller någon annan.

Aven nyligen påbörjad om- eller nybyggnad redovisas

Redovisa inte underhåll och reparation eller ombyggnadsarbeten av mindre omfattning (t ex omläggning av tak, byte av inredning osv) eller installation av utgödslingsanordning, hö eller spannmålstork, mjölktank o dyl

8 ANTAL HUSDJUR den 10 juni 1982

Finns ej nötkreatur, får, svin, höns eller getter på företaget, sätt kryss i vidstående ruta ☐

Om endast vissa djurslag saknas, sätt streck (–) i summarutan för dessa.

KOR		Antal
Kor för mjölkproduktion (även sinkor och utslagsskor).....	71	
Kor huvudsakligen för uppfödning av kalvar (amkor och dikor).....	72	
Summa kor	73	

ÖVRIGA NÖTKREATUR		Antal
Tjurar och stutar 1 år och däröver.....	74	
Kvigor till liv 1 år och däröver.....	75	
Kvigor till slakt 1 år och däröver.....	76	
Kalvar under 1 år.....	77	
Summa övriga nötkreatur	78	

FÅR		Antal
Tackor och baggar, födda 1981 och tidigare.....	79	
Lamm.....	80	
Summa får	81	

SVIN		Antal
Galtar för avel 6 månader och däröver.....	82	
Ungsugor, första gången dräktiga (gyltor).....	83	
Modersugor (även utslagssugor).....	84	
Övriga svin 3 månader och däröver.....	85	
Övriga svin under 3 månader.....	86	
Summa svin	87	

HÖNS OCH KYCKLINGAR		Antal
Höns kläckta 1981 och tidigare.....	88	
Kycklingar av värpraser.....	89	
Kycklingar, broiler.....	90	
Summa höns och kycklingar	91	

GETTER		Antal
Getter, födda 1981 och tidigare.....	92	
Killingar.....	93	
Summa getter	94	

Uppgifter skall lämnas för företag inom jordbruk, skogsbruk och husdjurs-
skötsel. Uppgifter skall lämnas av den som tillställts blankett eller i övrigt är
uppgiftsskyldig enligt bifogad anvisningsbroschyr. Företagare som erhållit
blankett men upphört med verksamheten skall lämna uppgift om förändringen.

Uppgifterna insamlas enligt SFS 1968:111 (omtryckt 1978:468).

Uppgifterna är sekretesskyddade enligt 9 kap 4 § sekretesslagen (SFS 1980:100).

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

* * * * * **2 2 3 2 2 *****221 2222 22 22 22

01	03	05	06	07	08	09	10	11	15	16	18
									Over	Sign	Brkal

ÖKNING av åker genom	MINSKNING av åker genom	Övertagit från/överlåtitt till (Namn, adress och telefonnummer)
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva	☐ 5 försäljn., arvskifte, gåva	
☐ 2 tillarrendering	☐ 6 utarrendering	
☐ 3 återtaget arrende	☐ 7 återlämnat arrende	
☐ 4 nyodling av åker	☐ 8 nedläggning av åker	

Namn					SCB's kod
Utdeln.adress					Platz
Postnummer		Postanstalt			Bort
Personnummer		Telefonnummer			
Namn					SCB's kod
Utdeln adress					Platz
Postnummer		Postanstalt			Bort
Personnummer		Telefonnummer			
Datum	20 OTS	61 Region 1	62 Region 2	63 Region 3	SCB's idnr

ÅRSVÄXTRAPPORT för den 28 juli 1982

1 Omdöme den 28 juli om skördeutsikterna		För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck (---)	Siffror för skörde-utsikten		Siffror för skörde-utsikten
Genomsnittlig bedömning av skördeutsikterna för olika växtslag inom församlingen med avseende på årets skördekvantitet anges i vidstående kolumner enligt följande sifferskala:					
Mycket god skörd	anges med 5	Höstvete		01	Matpotatis { med bevattnings- utan bevattnings- möjlighet.....
God skörd	anges med 4	Vårvete		02	
Medelmåttig skörd (medelskörd)	anges med 3	Höstråg		03	Potatis för { med bevattnings- utan bevattnings- möjlighet.....
Betydligt under medelmåttig skörd	anges med 2	Vårråg		04	stärkelse o. råspirt
Nära missväxt	anges med 1	Korn		05	
Fullständig missväxt	anges med 0	Havre		06	
Om utsikterna ej kan anges med ett heltal, sättes heltal med en decimal.					
Ex. Över "medelmåttig" men till kvantiteten ej fullt "god" skörd betecknas med 3,5. Under "medelmåttig" men ändå ej "betydligt under medelmåttig" skörd betecknas med 2,5.					
Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skörden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t ex de senaste tio åren).					
Blandsäd					
Foderärter och vicker					
Hö från slåttervall					
Bete på slåttervall					
Bete på betesvall					
07 Höstraps					
08 Höstrybs					
09 Vårstrybs					
10 Vitsenap					
11 Kokärter					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					

2 Väderlekens inflytande på värtigheten under tiden 13 maj - 28 juli		4 Upplysningar om höskördens kvalitet	
De tillämpliga alternativen markeras med kryss		De tillämpliga alternativen markeras med kryss	
	Höstdad Vårsad Höstbete- växter vårvete Potatis Slåtter- vall Bete		
Gynnsammare än normalt	☐ 23 ☐ 24 ☐ 25 ☐ 26 ☐ 27 ☐ 28 ☐ 29	Bättre än normal	
Normalt	☐ 30 ☐ 31 ☐ 32 ☐ 33 ☐ 34 ☐ 35 ☐ 36	☐ 100	
Ogynnsammare än normalt	☐ 37 ☐ 38 ☐ 39 ☐ 40 ☐ 41 ☐ 42 ☐ 43	Normal	
		☐ 101	
		Sämrre än normal	
		☐ 102	
		Kan ej anges	
		☐ 103	
		(hoet ej bärgat)	

3 Orsaker till större skador på värtigheten under tiden 13 maj - 28 juli	
Fylltes endast i förekommande fall	
OBS Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda (grödgrupp)	
	Höstdad Vårsad Höstbete- växter vårvete Potatis Slåtter- vall Bete
Kyla	☐ 44 ☐ 45 ☐ 46 ☐ 47 ☐ 48 ☐ 49 ☐ 50
Regn	☐ 51 ☐ 52 ☐ 53 ☐ 54 ☐ 55 ☐ 56 ☐ 57
Nattfrost	☐ 58 ☐ 59 ☐ 60 ☐ 61 ☐ 62 ☐ 63 ☐ 64
Torka	☐ 65 ☐ 66 ☐ 67 ☐ 68 ☐ 69 ☐ 70 ☐ 71
Slagregn eller hagel	☐ 72 ☐ 73 ☐ 74 ☐ 75 ☐ 76 ☐ 77 ☐ 78
Översvämning	☐ 79 ☐ 80 ☐ 81 ☐ 82 ☐ 83 ☐ 84 ☐ 85
Insektsangrepp	☐ 86 ☐ 87 ☐ 88 ☐ 89 ☐ 90 ☐ 91 ☐ 92
Växtsjukdomar	☐ 93 ☐ 94 ☐ 95 ☐ 96 ☐ 97 ☐ 98 ☐ 99
Annan orsak, ange orsak och gröda	

Uppgiftslämnarens underskrift		Namnteckning	
Ort och datum			
den / 1982			
Telefonnummer (barn riktnummer)			

SCB A 201:82-02:3 00002 av ALL/FILF 410 82 035 ORIENTERIS 14 88311

Blankettutgåva

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Avdelningen för areell statistik

Introductory notes

The objective of the Yearbook of Agricultural Statistics is to bring together a manageable section of the available statistics relating to agriculture.

Scope

The main part of the yearbook covers agriculture. There are also some sections on horticulture, reindeer keeping, fur farming, and apiculture. Moreover, some tables on forestry referring to holdings of more than 2 hectares of arable land are included.

For detailed information on forestry, consult the Statistical Yearbook of Forestry, issued by the National Board of Forestry, and for detailed information on fishing consult the Yearbook of Fishery Statistics, issued by the National Central Bureau of Statistics.

Regional statistics

In many tables, the results are presented by Swedish counties and by production areas (a map of these can be found in Appendix 1).

Units of measurement

The units used in this book can be converted to imperial units as follows:

1 millimetre (mm)	= 0.03937 inch
1 centimetre (cm)	= 0.3937 inch
1 sq. metre (m ²)	= 10.76 sq. feet
1 hectare (ha)	= 2.471 acres
1 litre (l)	= 1.760 pints
1 hectolitre (hl)	= 2.750 bushels
1 cubic metre (m ³)	= 3.437 quarters
1 gram (gr)	= 0.5644 dram
1 kilogram (kg)	= 2.205 lb
1 metric ton	= 0.9842 (long) ton
1 gr/kg	= 0.1 per cent
1 kg/ha	= 0.007966 cwt./acre
1 kWh/ha	= 0.4047 kWh/acre
1 Megacal/kg	= 453 600 calories/lb.
1 Megajoule	= 0,278 kWh

Arrangements for English readers

In the beginning of the book there is a Table of contents in English.

On the following pages you will find a summary in English with brief descriptions of the different surveys and with references to the tables.

The headings of all the tables are translated into English. After the summary in English there is a Swedish-English vocabulary with translations of all words or expressions occurring in the heads and first columns of the tables.

Summary

In most cases the data published in the Yearbook of Agricultural Statistics 1983 refer to the year 1982 or the production year 1981/82. Mostly results for the whole country are also given for the four years before.

1 Organization of the agricultural statistics

The main part of the data presented in this yearbook is based on surveys carried out at regular intervals by different bodies, organizations etc., the most important being the National Central Bureau of Statistics (SCB), the National Swedish Agricultural Market Board and the National Board of Agriculture.

SCB computes the data in the yearbook on structure of holdings, real estates, plants, machinery, labour manpower, crop farming, number of livestock and holders' cash incomes, expenditures etc. The National Agricultural Market Board compiles the statistics on prices, index numbers, further refinement of agricultural products, food consumption, foreign trade, purchases of machinery, tools and pesticides etc. The National Board of Agriculture computes or supervises the statistics on government rationalization measures and testing and control of livestock etc.

2 Geographical divisions

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data are usually given for counties and larger areas, although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information by individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties have, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil etc., been divided into «natural farming areas». These areas can be combined into «production areas» and «major regions». See further Appendix 1 where also a map of Sweden can be found. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into 420 «yield survey districts», which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual yield outcome. This division is also used in the crop insurance system (see below).

3 Enterprises and types of land

Since 1968 an annual registration of enterprises (holdings) in agriculture and forestry has been a responsibility for SCB.

The farm register includes the following types of enterprises:

- a) enterprises with at least 2 hectares of arable land
- b) enterprises with less than 2 hectares of arable land (including enterprises without arable land) which include real estate assessed as agricultural real estate
- c) enterprises with large stocks of livestock
- d) enterprises with horticultural production of a certain size.

Data from enterprises of type a), c) and d) are collected from the holders by mail each year, while data from enterprises of type b) are collected in certain years.

During 1968-1982 particulars have been collected annually for the farm register relating to name, address, telephone number and civil registration number of the holder, real estates included in the enterprise and their respective area under arable land and forest, owner of leased property, tenant of leased land, the acreages under various crops, the number of livestock of different species and the number of employees in the enterprise. A number of other data are collected at intervals of a few years.

Before the establishment of the farm register the corresponding land data were obtained from the agricultural censuses, which were performed every fifth year by SCB.

Some data on the number of owned and leased holdings and their areas of different types of land and information on the number of holdings in different size groups are given in Tables 1-3 and 5-6 and Diagram 1-2. Table 2 gives data for 1982 for counties, «production areas» and size groups. In Table 4 information can be found on area of arable land in different size groups distributed by category of holder.

Some data on the number of holdings and the area of forest land in different size groups of forest land on holdings with more than 2 hectares of arable land are given in Table 7.

The total area of forest land in Sweden distributed by different size groups of arable land and forest land and by different categories of holders in 1976 is given in Tables 8-9.

Information on changes in the holdings and the reasons for these changes between 1981 and 1982 has been compiled in Tables 10-12.

4 Labour force

The general censuses of population and housing carried out by SCB include a great deal of information about agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the distribution of the population in rural and urban areas and the size of the economically active population in agriculture and related fields. See Tables 13-15.

SCB also carries out monthly labour force sample surveys. The number of persons economically active in agriculture, the number of unemployed etc. as indicated by these surveys are shown in Table 16.

The farm register provides data on the age distribution of holders and the number of holders and employees in agriculture. See Tables 17-18 and Diagram 3.

Some data about the number of employees and working hours in agriculture from the agricultural labour force survey are given in Tables 19-21 and Table 22 displays data from a survey by SCB on the number of agricultural workers.

Information about the number of occupational accidents in crop and livestock farming is presented in Table 23.

5 Real estates and buildings

Statistics on the assessed values of agricultural real estates are compiled and published every year by SCB. See Tables 24-27.

Special statistics on the prices of agricultural real estates emerge from an annual study made by SCB. This study includes, from 1976, representative purchases, purchases between relatives and representative real allotments. See Tables 28-30.

Data on new and extended buildings in agriculture are annually reported to SCB. See Tables 31-33.

6 Plants and machinery

The farm register in 1981 included some information on plants in agriculture. The main results are shown in Table 34.

Data on irrigation plants according to a survey carried out by SCB in 1975 are shown in Tables 35-36.

Data on plants in new and extended cowsheds are annually reported to SCB. See Table 37.

Information on cisterns for motor fuel and fuel oil (number and total capacity) is given in Table 38.

In the sample survey in March 1973 some data about the extent of underdrainage area were collected. See Table 39.

Information on the number of tractors and combines according to the census of agriculture in 1981 is to be found in Table 41.

Current statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture are obtained from surveys made by the National Agricultural Market Board. See Table 40.

7 Requisites

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the Swedish State Seed Testing Institute. Statistics on government sealing are reported annually by the respective seed control establishment. See Table 42.

Data on the use of state certified and disinfected seed were collected in connection with the objective crop yield surveys (see below) in 1982. See Table 43.

Information on the consumption of fertilizers based on figures supplied by manufacturers and importers is reported annually by the National Agricultural Market Board. See Table 44 and Diagram 4.

In connection with the objective crop yield surveys in 1978, data were collected on the application of plant nutrients in commercial fertilizers in agriculture. See Table 45.

The National Agricultural Market Board makes an annual survey on the purchases of pesticides in agriculture and horticulture. Data for this survey are supplied by manufacturers and importers. See Table 46.

In Table 47 some data are shown from a special survey on the use of pesticides in agriculture.

Data on cereal area treated with herbicides were collected in connection with the objective crop yield surveys in 1979. See Table 48.

Information on the consumption of feeding stuffs is annually compiled by the National Agricultural Market Board on the basis of figures collected directly from manufacturers and importers. See Tables 49-50.

Data on the consumption of motor fuel and fuel oil based on a sample survey are shown in Table 51.

8 Crop farming. Vegetable production

Since 1968 information on the use of arable land and on the number of holdings with different crops is obtained from the farm register. See Tables 52-53 and Diagram 5-6.

In connection with the objective crop yield surveys (see below), investigations have been made about the age distribution of ley (Table 54), the areas sown for ley establishment in different nurse crops (Table 55), the distribution of the potato area by the size of the cultivations (Table 56), the autumn-sown areas (Table 57), and the distribution of the areas of grain and potatoes by different varieties (Table 58-60).

Special crop outlook reports are sent three times a year to SCB, viz. in May, July/August and October. The data are collected by the county agricultural boards. See Tables 61-65.

Information on the dates for sowing and harvesting and on the average growing time is obtained from a special investigation in connection with the objective crop yield surveys. See Tables 66–68 and Diagram 7.

The areas of irrigated land according to a survey carried out by SCB in 1975 are shown in Table 69.

Data on precipitation, average temperature, relative air moisture and time of sunshine are supplied by the Swedish Meteorological and Hydrological Institute. See Tables 70–73.

Information on the methods of harvesting ley and potatoes is shown in Tables 74–75.

Quantitative information on the yield per hectare is mainly obtained from the objective crop yield surveys. The surveys comprise a main survey and a series of special surveys. The latter ones give information on actual yield and harvesting losses etc. The surveys cover a sample of about 13 000 holdings with more than 2 hectares of arable land. See Tables 76–78 and Diagram 8.

In connection with these surveys, special investigations have also been made concerning the yield from ley of different ages (Table 79), the yield of potatoes from cultivations of different sizes and from irrigated and non-irrigated areas (Table 80), and the yield from areas with different sowing dates (Table 81).

SCB makes annual estimates of the total yield of grain, ley and potatoes on the basis of the objective crop yield surveys (Table 82). Data on the total yield of oleiferous plants and sugar beets are supplied by the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Sugar Co., Ltd. See Table 83.

Some information on the quality of different vegetable products is displayed in Tables 84–87.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, milling, the marketed production of flour etc. is compiled and reported every month by the National Agricultural Market Board. See Tables 88–91.

All enterprises with horticultural production are entered in the farm register. Some data from this register can be found in Tables 92–93. In 1982 a horticultural census was performed in Sweden. There are some results from this census on the cultivation of different kinds of horticultural plants in Tables 94–95.

Since 1961 there has been a special crop insurance system for all farmers in Sweden with 2 hectares or more of tilled arable land. Since 1968 the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley. The main authority for this scheme is the National Agricultural Market Board, while the compensations are computed by SCB. See Tables 96–97 and Diagram 9.

In connection with the objective crop yield survey in 1977 an investigation was made concerning soil surveyed areas of arable land. See Table 98.

9 Livestock farming. Animal production

Since 1968 annual statistics on livestock in agriculture are based on the farm register. Data from this register on the number of domestic animals are given in Tables 99–106 and Diagram 10, and data on the number of holdings with livestock in Tables 107–114 and Diagram 11.

Results from the official control activities of animal breeding, which are carried out under the supervision of the National Board of Agriculture, are shown in Tables 115–126.

The National Board of Agriculture also estimates frequencies of different animal diseases. See Table 127.

Certain figures from SCB's statistics on the number of serviceable boars and covered sows are given in Table 128.

Some results concerning the number of inspected carcasses are shown in Table 129. Data on the number of home slaughtered pigs and calves according to a survey carried out by SCB in March 1975 are given in Table 130. The National Agricultural Market Board reports the total number of slaughtered animals and their weight. See Table 131.

Data on the production etc. of meat, dairy products, milk powder and eggs are supplied by the National Agricultural Market Board. See Tables 132–133 and 136.

Information on the number of milk suppliers, the quantity of delivered milk, the uses of dairy milk etc. is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Tables 134–135.

Results from a study carried out in 1975 by SCB on the quantity and the use of milk not delivered to dairies are given in Table 137.

Statistics on livestock insurance are compiled by the Swedish Private Insurance Supervisory Service. See Table 138.

10 Consumption

Information on the consumption of food, beverages and tobacco is obtained through calculations made by the National Agricultural Market Board. These calculations are based on data from official manufacturing and foreign trade statistics and the Market Board's own statistics. See Tables 139–140.

The energy supply by different agricultural and food products as computed by the National Agricultural Market Board is given in Table 141.

11 Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, the National Agricultural Market Board makes an annual statement on the foreign trade in agricultural products and foodstuffs. See Tables 142–144.

Data about the degree of self-sufficiency for some agricultural and food products in 1961–1981 are to be found in Table 145.

12 Prices and price indices

The National Agricultural Market Board reports the prices on tractors, fuel, fertilizers and vegetable and animal products. See Table 146.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Market Board's monthly calculations of cost price, producer price, price regulation, food industry price, consumer price, and world market price indices. See Table 147.

13 Agricultural economics

A special survey of the cash incomes, expenditures and net receipts of holders is made every year by SCB on the basis of the income tax returns from a sample of approx. 9 000 holders. See Tables 148–153.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, SCB makes an annual *farmeconomic investigation*. This study is based on books kept at approx. 1 000 farms. See Tables 154–156.

In its statistics on the outcome of the annual assessment, SCB includes information on the income of agricultural real estates. SCB also compiles annual statistics on wage earners and employers. See Tables 157–158.

Data on agricultural workers' wages are computed every year by SCB on the basis of information from a sample of farms. See Table 159.

Summary statistics on the agricultural credit market are compiled by SCB. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Table 160.

The National Agricultural Market Board computes annually the total incomes and expenditures of the agricultural sector. See Tables 161–162.

SCB produces national accounts statistics. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 163–164.

14 Governmental support

The National Agricultural Market Board reports data on price support etc. See Tables 165–166.

Current statistics on public expenditure for rationalization measures etc. are published by the National Board of Agriculture. The county agricultural boards exercise the power of decision on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 167–171.

15 Farmers' co-operative associations

Information on membership and trade turnover in the co-operative associations is given by the Federation of Swedish Farmers, which is the central body for the agricultural co-operative associations and their different branch organizations. See Tables 172–173.

16 Agricultural training

Statistics on the number of students at the agricultural courses as well as related courses of the integrated upper secondary school and at the Agricultural University are compiled by SCB. See Tables 174–175.

The number of courses, pupils etc. in the training supervised by the National Board of Agriculture are shown in Table 176.

17 International statistics

Information on the scope of agriculture in different countries is obtained from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These statistics include information on areas of different types of land, use of arable land, yield, livestock, consumption of fertilizers, the number of persons economically active in agriculture and the number of tractors. See Tables 177–183.

Swedish-English vocabulary

Letters Å å Ä ä and Ö ö at end of list

The English translations are not always word by word

A

Administrativa områden	Administrative areas
Affärsbank	Commercial bank
Agronom	Agriculture degree
Aktiebolag	Limited company
Aktuell	Current, present
Alkoholhaltiga drycker	Alcoholic beverages
Allmän	General, common
Allmänning	Common land
Alsikeklöverfrö	Alsikeclover seed
Andel	Proportion, share
Andra	Other
Andra kombinationer	Other combinations
Andra orsaker	Other reasons
Animalier	Animal products
Animalisk	Animal
Anläggning	Plant, works
Anmälan	Application
Annan djurskötsel	Other kind of animal husbandry
Annan sallat	Other kind of lettuce
Annat material	Other material
Ansluten till	Connected with, associated with
Anställd	Employee
Antal	Number
Använd i hushållet	Used in the household
Använd till utfodring	Used for feeding
Användning	Use
Arbetare	Worker
Arbete	Work, labour
Arbetsinsats	Labour consumption
Arbetskostnad	Labour costs
Arbetskraft	Labour force
Arbetslös	Unemployed
Arbetslöshet	Unemployment
Arbetslöshetsfrekvens	Frequency of unemployment
Arbetsolycksfall	Occupational accident
Arbetsområde	Type of work

Arbetsstillfälle	Job opportunity
Arbetsstimmar	Working hours
Arbetsvolym	Working hours
Areal	Area, acreage
Arrendator	Tenant
Arrende	Tenancy
Arrenderad	Held on lease
Aska	Ashes
Automatisk utgödsling	Automatic disposal of manure
Avbyterverksamhet	Replacer system
Avdikningslån	Loans for drainage
Avdrag	Deduction
Avdragbar utgift	Deductable expenditure
Avelssvin	Breeding pig
Avgångna	Departed, examined
Avgångsvederlag	Severance pay
Avkastning	Yield
Avräkningsprisindex	Producer price index
Avse	Concern, refer to
Avsevärd	Considerable
Avskrivningar	Depreciation
Avvänjning	Weaning, ablation

B

Baggar	Rams
Bakverk	Pastry
Balansändring	Change in balance
Baljväxter	Leguminous plants
Barnbidrag	Child allowances
Bearbetning	Processing
Bebyggd	Built up
Bebyggelseförhållande	Settlement condition
Befolkning	Population
Bekämpningsmedel	Pesticides
Belopp	Amount
Ben	Leg
Bensin	Petrol

Beredd fisk	Processed fish	Byggnadsarbete	Building work
Beräknad	Calculated, estimated	Byggnadskostnadsindex	Building cost index
Besiktigad	Inspected	Byggnadsverksamhet	Construction activity
Besådd areal	Area sown	Byggnadsvärde	Value of buildings
Besättning	Stock, herd	Byggnadsändamål	Purpose for building
Besättningsstorlek	Size of stock	Bål (utom rygg)	Trunk, except back
Betat utsäde	Disinfected seed	Bänkgård	Frame, hotbed
Bete	Pasture	Bär	Berries
Betesmark	Meadow	Bärbuske	Berry-bush
Betesvall	Pasture	Bärgad (skörd)	Actual (yield)
Betong	Concrete	Bärningsmetod	Method of harvesting
Betäckta (sugor)	Covered (sows)	Bättre	Better
Bevattnad areal	Irrigated area	Bönor	Beans
Bevattning	Irrigation		
Bevattnings- anläggningar	Plants for irrigation		
Bevattningsmaskiner	Machinery for irrigation	C	
Bibliografi	Bibliography	Charkuterivaror, blandade	Cured meats and provisions, mixed
Bidrag till	Contribution to	Charkuterivaror, oblandade	Cured meats and provisions, unmixed
Binäring	Subsidiary enterprise	Chinchilla	Chinchilla
Biodling	Apiculture	Choklad- och konfektyrvaror	Sweets
Biologisk	Biological		
Bisamhälle	Bee colony		
Blandad	Mixed	Cirka	About
Blandning	Mixture	Cistern	Cistern
Blandsäd	Mixed grain		
Blast	Tops of root crops		
Blomkål	Cauliflower		
Blommor	Flowers	D	
Blötdjur	Molluscs	Dagar	Days
Bogserad	Towed	Dags/dagarskurser	Length of courses in days
Bokföringsuppgifter	Accounts	Dagsverke	Day's work
Bomullsfrökakor	Cotton cakes	Definitiva uppgifter	Definitive results
Borgerlig kommun	Municipality	Deklaration	Declaration for income tax purposes
Bortfall	Non-response		
Boskapsskötsel	Cattle-farming	Del av	Part of
Bostad	Dwelling	Delvis (ägd)	Partly (owned)
Bostadsbyggnad	House building	Dieselbrännolja	Diesel fuel
Bostadsbyggnadsvärde	House building value	Dikning	Surface ditching
Bostadsändamål	Habitational purpose	Direktförsäld och hem- maförbrukad mjölk	Milk sold outside dairies and consumed on farms
Botteninteckning	Lower mortgage	Diverse	Other, miscellaneous
Brukare	Holder, farmer	Djupfrys	Frozen products
Brukningsform	Type of holding	Djur	Animal
Bruttointäkt	Gross revenue (income)	Djurplatser	Animal places
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product	Djursjukdomar	Animal diseases
Bröd och spannmåls- produkter	Bread and products of grain	Djurskötare	Cattleman
Brödsäd	Bread grain	Djurskötsel	Work with cattle
Brödsädeshalm	Bread grain straw	Djurslag	Type of animal
Budgetår	Financial year (July-June)	Djurstallar	Buildings for livestock
Buffel	Buffalo	Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)
Bukvägg	Belly wall		
Byggnad	Building	Driftsgren	Economic activity
		Driftsledning	Works management

Driftslån	Loans for operating costs
Driftsöverskott	Operating surplus
Drivmedel	Motor fuel
Driv- och smörjmedel	(Consumption of) motor fuel and lubricants
Dvs	That is, i.e.
Därav	Of which
Däröver	More
Död	Dead
Dödfödd	Stillborn
Dödsbo	Estate of a deceased person

E

Effekt	Capacity, power, effect
Efter	After
Eftergymnasial utbildning	Third level education
Efterlikvid	Final price adjustment
Egenavgifter	The holders' duties for social insurance
Egentlig	Real, actual
Egentliga jordbruksprodukter	Real agricultural products
Eget	Own
Egnahemslån	Loans granted to persons building their own homes
Ej	Not
Ej angiven kroppsdel	Unspecified part of the body
Ej angivet	Not reported
Ekonomibyggnad	Farm building
Ekonomibyggnadsvärde	Farm building value
Ekonomisk	Economic
Eldningsolja	Fuel oil
Elever	Trainees, pupils
Elevtimmar	Learning-hours
Energibehov	Energy demand
Enhet	Unit
Enkelt bolag	Partnership
Enkla	Simple
Enligt	According to
Ensamskötare	Sole cattleman
Ensilageväxter	Plants for silage
Ensilerings	Ensiling
Enskild	Private
Ersättning	Compensation
Ersättning för uteblivna prishöjningar	Compensation for failed price rises
Ersättningsbelopp	Compensation
Ersättningsberäkningar	Compensation calculations
Ersättningsberättigade företag	Number of holdings entitled to compensation
Examinerad	Examined
Export	Exports

F

Fabrikspotatis	Potatoes for processing
Faktorinsats	Factor income
Faktorpris	Factor price
Falltal	Falling number
Familjemedlem	Member of the family
Fast anställd	Permanently employed
Fasta priser	Constant prices
Fastgödsel ute	Traditional manure outside
Fastighet	Real estate
Fastighetsinnehav	Possession of real estates
Fastighetslängd	Tax register of real estates
Fastighetsreglering	Real allotment
Fastighetstaxering	Assessment of real estate
Feta såser	Rich sauces
Fett	Fat
Fetthalt	Fat content
Fettråvaror	Crude fat
Fettvaror	Fat
Filéad fisk	Filletted fish
Fisk	Fish
Fiske	Fishing
Fiskmjöl	Fish meal
Fjäderfä	Poultry
Fjäderfäkött	Poultry meat
Flytgödsel ute	Liquid manure outside
Flytutgödsling	Liquid manure handling
Fläsk	Pork
Foderblandningar	Feeding stuff mixtures
Foderenhet	Feed unit
Foderfosfat	Fodder phosphate
Fodermedel	Feeding stuff
Foderrotfrukter	Forage root crop
Fodersäd	Coarse grain
Fodersädeshalm	Coarse grain straw
Fodertillskott	Additional fodder
Fodertran och foderfett	Fodder-train-oil and fodder fat
Fodervärde	Feed value
Foderväxt	Forage plant
Foderärter	Field peas
Folkmängd	Population
Folk- och bostadsräkning	Census of population and housing
Fosfor	Phosphorus
Fotogen	Paraffine oil
Frakter	Freights
Framställning	Production
Fri kost	Board free
Frilandsareal	Area for cultivation on open ground
Frilandsodling	Cultivation on open ground

Frivillig	Voluntary	G	
Frukt	Fruit	Galt	Boar
Fruktträd	Fruit tree	Genomsnittlig	Average
Frånvarande	Absent from work	Getter	Goats
Frånvaro	Absence	Glass	Ice cream
Frånvarofrekvens	Frequency of absence	Glesbygd	Sparsely populated area
Frö	Seed	Godkänd	Approved
Fröslag	Kind of seed	Grillkyckling	Grill chicken
Frövall	Seed ley	Gropsilo	Shallow pit silo
Fysisk person	Natural person	Grovfoder	Coarse fodder
Får	Sheep	Grundutbildning	Basic education
Fårkontroll	Sheep breeding control	Grundvatten	Subsoil water
Fältodlade köks- växter	Field grown vegetables	Grus	Gravel
Färskt och djupfrys	Fresh and frozen	Gryn	Hulled grain
Född	Born	Grädde	Cream
Föl	Foal	Gräddfil	Culture cream
Förbrukning	Use, consumption, application	Gräs	Grass
Fördelad	Distributed	Gräsbärande	Grass-grown
Fördelning	Distribution	Gröda	Crop
Före	Before	Grödgrupp	Crop group
Förening	Society, association	Grönfoder	Green fodder
Föreningsbank	Co-operative bank	Grödfrekvens	Frequency of certain crops
Företag	Holding, enterprise	Gurka	Cucumber, gherkin
Företagare	Holder, enterpriser	Gylta	Gilt
Företagarvinst	Net profit	Gymnasieskola	Integrated upper secondary school
Förlust	Loss	Gödkalv	Fattened calf
Förmalning	Milling	Gödsel	Fertilizer, manure
Förmän i djurstall	Foremen in buildings for livestock	Götalands mellan- bygder	Central districts in Götaland
Förmögenhet	Property	Götalands norra slätt- bygder	Plain districts in northern Götaland
Förmödenheter	Requisites	Götalands skogs- bygder	Forest districts in Götaland
Förräntning	Net return (on capital)	Götalands södra slätt- bygder	Plain districts in southern Götaland
Församling	Parish		
Första	First		
Försåld	Sold		
Försäkrad	Insured	H	
Försäkringsbestånd	Stock of insurances	Hagelskadeförsäkring	Hail insurance
Försäkringsbolag	Insurance company	Hallon	Raspberries
Försäljning	Sale	Halm	Straw
Försäljning till liv	Sold alive	Halmskörd	Straw yield
Försörjningsbalans	Balance sheet of resources	Handelsgödsel	Fertilizer
Förtjänst	Profit, earning	Handelskvarnar	Commercial mills
Förvärv	Purchase	Handupptagning	Hand-lifting
Förvärvsarbete (be- folkning)	Economically active (population)	Havre	Oats
Förvärvskälla	Source of income	Hektar	Hectare
Förvärvsändamål	Acquisitional purpose	Hektoliter	Hectolitre
Förädlings- och handels- marginaler	Profits from processing and trading	Hela riket	Whole of Sweden
Förädlingsvärde	Value added	Helautomatisk upp- tagare	Automatic lifter
Förändring	Change	Helt	Fully
Förändringar i djur- kapitalet	Changes in livestock capital	Helträda	Bare fallow
		Hemslakt	Home slaughter

Hirs	Millet	Inom	Within
Hjärnskada	Brain injury	Inre	Internal
Honung	Honey	Inräknad	Included
Hortonom	Horticulturist	Insektsangrepp	Insects
Husdjur	Livestock	Insektsmedel	Insecticides
Husdjursförsäkring	Livestock insurance	Insjö	Lake
Husdjurskötsel	Livestock farming	Insåningsgröda	Nurse crop
Hushåll	Household	Inte	Not
Hushållsmargarin	Household margarine	Inteckning	Mortgage
Huvudområde	Main area	Intäkter	Receipts
Hypoteksförening	Mortgage society	Invallning	Building an embankment
Hyra	Rent	Inventarier	Farm equipment
Hårdost	Cheese	Inventering	Survey
Hässjning	Putting on frame for drying	Investering	Investment
		Invånare	Inhabitant
Hästar	Horses	Invägd mjölk	Weight of delivered milk
Hästkraft	Horse-power	Isbergssallat	Iceberg lettuce
Hö	Hay		
Höghus	Two-storey house	J	
Högre inteckning	Higher mortgage	Jakt och viltvård	Hunting and wild-life preservation
Högskolor	University-level colleges	Jordbearbetning	Tillage
Högst	At most	Jordbearbetningsredskap	Implements for tillage
Hömjöl	Flour of hay		
Höns	Fowls	Jordbruk	Agriculture
Höstkorn	Winter barley	Jordbrukare	Holder, farmer
Höstoljeväxter	Autumn-sown oleiferous plants	Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property
Höstraps	Winter rape	Jordbruksinventering	Agricultural survey
Höstrybs	Winter turnip rape	Jordbrukslinje	Agricultural courses
Höstråg	Winter rye	Jordbruksreglerade livsmedel	Price regulated agricultural products
Höststräsäd	Autumn-sown cereals	Jordbruksvärde	Agriculture value
		Jordförvärvslån	Loans for acquisition of land property
Höstsädd	Autumn sown		
Höstsäd	Winter grain	Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire land property
Hösttermin	Autumn term		
Höstvete	Winter wheat	Jordgubbar	Strawberries
Hötork	Grass drier	Jordnötter	Groundnuts, peanuts
		Jordnötskakor	Groundnut cakes
I		Julstjärna	Christmas-flower (Poinsettia)
Icke	Not		
Import	Imports	Juridisk person	Juridical person
Indelning	Division	Juversjukdom	Mastitis
Indirekt skatt	Indirect tax		
Industriförbrukning för tekniska ändamål	Consumption by industries for technical purposes	K	
Införselavgifter	Import fees	K-mjölk, konsumtionsmjölk	Fluid milk
Inhemsk	Domestic		
Inklusive	Including	Kaffe	Coffee
Inkommen	Received	Kaffebröd	Pastry
Inkomst	Income	Kakao	Cocoa
Inkomstklass	Size of income, income-bracket	Kalenderår	Calendar year
		Kalisuper	Potassium phosphate
Inkomstår	Income year	Kalium	Potassium
Inköp av	Purchase of	Kalk	Lime

Kalkammonsalpeter	Ammonium nitrate	Kortfristig	Short-term
Kalksalpeter	Calcium nitrate	Kostnad	Cost
Kalluft	Cold air	Kostnadsprisindex	Cost price index
Kalluftstork	Cold air drier	Kraftfoderblandningar	Mixture of concentrates
Kalv, kalvar	Calf, calves	Krakning	Cocking of hay and cereals on poles
Kalva	Calve	Kreatur	Livestock
Kalvningsförlamning	Milk fever	Kredit	Credit
Kalvningsresultat	Number of calvings	Kreditgivning	Granting of credit
Kameler	Camels	Kronor	Swedish kronor
Kapitalförlitning	Consumption of fixed capital	Kroppslängd	Length of carcase
Kapitalkostnad	Cost of capital	Krukväxter	Pot-plants
Kasserad	Rejected	Krusbär	Gooseberries
Kastanjer	Chestnuts	Kryddor	Spices
Kasthjulsmaskin	Potato spinner	Kraft- och blötdjur	Crustaceans and molluscs
Kategori	Category	Kull	Litter
Kemiskt	Chemically	Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Kex	Biscuits	Kursdeltagare	Pupils
Kli	Bran	Kurser	Training courses
Kläckt	Hatched	Kurstimmar	Teaching-hours
Knäckebröd	Crisp bread	Kursverksamhet	Activity
Knölar	Tubers	Kvadratmeter	Square metre
Kokoskakor	Coconut-cakes	Kvalitet	Quality
Kokärter	Dry peas	Kvalitetsvete	Quality wheat
Kollektiva avgifter	Social taxes	Kvantitet	Quantity
Kollektivavtal	Collective agreement	Kvarn	Mill
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	Carbonated beverages and mineral waters	Kvarnbiprodukter	Milling offals
Kommun	Municipality, commune	Kviga, kvigor	Heifer, heifers
Kommunalt anställda	Local governmental employment	Kvigkalv	Heifer calf
Komplement	Supplement	Kvinnor	Women
Koncentrat	Concentrate	Kvällstid	Evenings
Kondensmjölk	Condensed milk	Kväve	Nitrogen
Konditorivaror	Sweets and pastries	Kyckling(ar)	Chicken(s)
Konfektyrvaror	Sweets	Kyla	Cold weather
Konserver	Preserved foods, tinned goods	Kyrka	Church
Konsumentprisindex	Consumer price index	Källa	Source
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel	Consumer price index, food from price regulated agricultural products	Köksväxter	Vegetables
Konsumtion	Consumption	Kön	Sex
Konsumtionsgräde	Cream	Köp	Purchase
Konsumtionsmjölk	Fluid milk	Köpare	Buyer
Kontant	Cash	Köpekontrakt	Sales contract
Kontroll	Control	Köpeskilling	Market price
Kontrollverksamhet	Official control activity	Köpeskillingskoefficient	Market price coefficient
Kopra	Copra	Köpfodermedel	Purchase feeding stuff
Kor	Cows	Körsbär	Cherries
Korn	Barley	Körslor	Haulage
Korrigerig	Correction	Kött	Meat
Korsning	Cross breeding	Kött och köttvaror	Meat and products of meat
		Köttfodermjöl	Meat meal
		Köttfullhet	Meatiness
		Köttfår	Mutton sheep
		Köttkonserver	Canned meat
		Köttsocka	Meat soup

L		Lån	County
Ladugård	Cowshed	Länder	Countries
Ladugårdsbestånd	Number of cowsheds	Läns- och häradsbolag	Single-county companies
Ladugårdsförmän	Farm foreman	Länsgräns	County border
Lager	Stock	Länsindelning	County division
Lagerhus	Storehouse	Lättfil	Culture milk
Lagerlokal	Storehouse	Lättmargarin	Household margarine with reduced content of fat
Lagfarna köp	Registered purchases	Lättmjölk	Milk containing 0.5% fat
Lagring och skörde-skadeavgifter	Storing and crop insurance fees	Lättöl	Soft beer
Lamm	Lamb	Lökblommor	Bulbous flowers
Lammvikt	Lamb weight	Löneförhållande	Wages
Landsbygd	Rural area	Löner	Wages
Landskapsarkitekt	Landshape architect	Lönesumma	Amount of wages
Lantarbetare	Agricultural worker	Löpande priser	Current prices
Lantbrukets företagsregister, lantbruksregistret	Register of enterprises in agriculture and forestry, farm register	M	
Lantbruksnämnd	County agricultural board	M m	Etc.
Lantbruksräkningen	Census of agriculture	Magasinsarbete	Storing
Lantbruksstatistik	Agricultural statistics	Majonnäs	Mayonnaise
Lantmästare	Educated farm foreman	Majs	Maize
Lantsmör	Farm butter	Majsflingor	Corn-flakes
Lastapparat	Loader	Makaroner	Macaroni
Lejd	Hired	Malt- och läskedrycker	Malt liquors and carbonated beverages
Lejt arbete	Hired labour	Maltextrakt	Malt extract
Levande	Living	Mandel	Almonds
Leverans	Delivery	Manlig	Male
Leveranstillägg mjölk	Additional payment at milk deliveries	Mantalskriven	Registered for assessment purposes
Leverantörspris	Producers' price	Maquell	Manual
Levererad	Delivered	Mark	Ground
Linfrö	Linseed	Markanläggningar	Land improvements
Livsmedel	Food, foodstuffs	Markkartering	Soil survey
Livsmedelsindustrins förbrukning	Consumption by the food industry	Marknadsförd slakt	Marketed slaughter
Luftfuktighet	Air moisture	Marknadspris	Market price
Lusermmjöl	Medick meal	Maskin	Machine
Lynnesfel	Bad tempered	Maskinförare	Machine-operator
Låg avkastning	Low yield	Maskinhus	Garage
Låghus	One-storey house	Maskinlegor	Machine hiring
Låginkomstansättning	Subsidies to holders with low income	Maskinlån	Loans for machines
		Maskinskötare	Machine-tender
		Material	Material
		Matfett	Edible fats
Lån	Loan	Matlök	Onions
Lånat kapital	Borrowed capital	Matpotatis	Table potatoes
Lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	Loans on lower mortgage in agricultural real estate	Maximal kapacitet	Maximum capacity
Lån mot högre inteckning i jordbruksfastighet	Loans on higher mortgage in agricultural real estate	Med	With
Lån mot statlig kreditgaranti	Loans on governmental credit security	Medelarbetslöshet	Average unemployment
Lånegaranti	Loan guarantee	Medelarbetstid	Average number of hours worked
Långfristig	Long-term	Medelavkastning	Average yield
		Medelhektolitervikt	Average weight per hectolitre
		Medelkoantal	Average number of cows

Medelpris	Average price	N	
Medelproteinhalt	Average value of protein content	Nattfrost	Frost
Medelslakt-vikt	Average weight of carcasses	Naturaförmåner	Benefits in kind
Medeltal	Average	Naturligt jordbruks-område	Natural agricultural area
Medeltemperatur	Average temperature	Nederbörd	Precipitation
Medelyta	Average area	Nedläggning av åker	Acreeage taken out of use
Mediantidpunkt	Median date	Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
Medlem	Member	Nedsatt fruktsamhet	Reduced fertility
Megakalori	Megacalorie	Nedskrivning	Depreciation
Mejeri	Dairy	Nejlikor	Carnations
Mejerihantering	Dairying	Nettoförmögenhet	Net capital
Mejerimjöl	Dairy milk	Nettointäkt	Net receipt
Mejeriprodukter	Dairy products	Normalvete	Normal wheat
Mekanisk inne	Mechanical inside	Normskörd	Standard yield
Melass	Molasses	Norra	Northern
Mellan	Between	Nybyggd	Newly built
Mellankalv	Fattened calf	Nyodling av åker	Reclamation of arable land
Mellanol	Beer	Näringsgren	Branch of business
Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden	Närvarande	Present
Melon	Melon	Närvaro	Presence
Mer än	More than	Nötkreatur	Cattle
Mervärdesskatt	Value-added tax	Nötkreaturssjukdomar	Cattle diseases
Milj kronor	Millions of Swedish kronor	Nötkreatursskötsel	Livestock farming
		Nötter	Nuts
Mindre	Small	O	
Mineralfodermedel	Mineralized feeding stuff	Obebyggd	Unbuilt
Mineralvatten	Mineral water	Objektiv skörde-uppskattning	Objective crop yield survey
Mink	Mink	Obrukad åker	Untilled arable land
Minskning	Decrease	Obärgad	Unharvested
Missbildad	Mis-shapen	Och	And
Mjukt matbröd	Soft plain bread	Odlad	Grown, cultivated
Mjöl	Flour	Odling	Cultivation
Mjöl	Milk	Odlingsteknik	Cultivation techniques
Mjölkvastning	Yield of milk	Officiell	Official
Mjölkboskaps-besättning	Stock of milk cows	Ogräsbekämpade arealer	Area treated with herbicides
Mjölkboskapskon-troll	Milk recording	Ogräsmedel	Herbicides
Mjölkleverantörer	Suppliers to dairies	Okänd	Unknown
Mjölkningsmaskin	Milking machine	Olika	Different
Mjölproduktion	Milk production	Olje- resp sockerhalt	Oil and sugar content
Mjölkpulver	Milk powder	Oljekraftfoder	Oilcake
Mjölktank	Milk tank	Oljekraftfoder-blandningar	Oilcake mixtures
Mjöltransportkär	Milk transporting container	Oljevaxter	Oleiferous plants
		Oljevaxthalm	Straw from oleiferous plants
Mjölprodukter	Products of flour	Olycksfall	Accident
Modersugga	Breeding sow	Omfattning	Size, scope
Morötter	Carrots	Område	Region
Mottagarpris	Purchasers' price	Omsättningsvärde	Turnover value
Mulåsnor och åsnor	Mules and asses	Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)
Månad	Month		
Män	Men		

Ost, halvfet	Cheese with reduced fat content
Ost, helfet	Cheese
Ovägd	Unweighted

P

Partihandel	Wholesale trade
Partihandelns invägnings	Amount delivered to wholesaler
Partipris	Wholesale price
Personbil	Car
Personer	Persons
Plansilo	Simple silo on the ground
Plantskola	Nursery
Plantskolealster	Nursery plants
Plomberat utsäde	Certified seed
Plommon	Plums
Potatis	Potatoes
Potatis för stärkelse och råsprit	Potatoes for processing
Potatis- och rotfruktsredskap	Tools for potatoes and root-crops
Potatisblast	Tops of potatoes
Potatisodling	Potato-cultivation
Potatisprodukter	Products of potatoes
Preliminära uppgifter	Preliminary results
Premieinkomster	Premiums
Preparattyp	Kind of preparation
Pris	Price
Prisnivå	Price level
Prisreglerande åtgärder	Price regulating measures
Prisregleringsprisindex	Price regulation index
Pristillägg	Surcharge
Prisutjämning	Price levelling
Procent	Per cent
Producentbidrag	Producer subsidy
Producentpris	Producers' price
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel	Producer price index for the food industry, price regulated agricultural products
Produktion	Production
Produktionsgren	Production line
Produktionsintäkt	Production earning
Produktionsmedelsprisindex	Cost price index
Produktionsområde	Production area
Produktionsvärde	Gross output
Purjolök	Leek
Pålägg	Breeding
Pålsdjurskötsel	Fur farming

Pålsfår	Fur-bearing sheep
Päron	Pears

R

Raps	Rape
Rapsfrö	Rape seed
Rapsmjöl	Rape-seed meal
Rapsolja	Rape-seed oil
Rationalisering	Rationalization
Rationaliseringsstöd	Economic support to rationalization
Redskap	Tools
Redskapsstöd	Economic support to purchases of tools
Reducerad	Reduced
Registrerad	Registered
Regn	Rain
Relativ	Relative
Renar	Reindeers
Rendriftsstöd	Economic support to reindeer keeping
Rennäring	Reindeer keeping
Renrasig	Purebred
Renskötsel	Reindeer keeping
Rensningsmaskin	Cleaning machine
Reparationer	Repairs
Reparationsarbete	Repairs
Representativ	Representative
Restitution	Refund
Resultat	Result
Reverslån	Promissory note loan
Riksbolag	Nation-wide companies
Riksområde	Major region
Ris	Rice
Rosor	Roses
Rotfruktsväxter	Root-crops
Rovolja	Rape oil
Rybs	Turnip rape
Rybsfrö	Turnip rape seed
Rybsmjöl	Turnip rape-seed meal
Rybsolja	Turnip rape-seed oil
Rygg och ryggrad	Back and spine
Ryggsäck	Back fat
Rymd	Capacity
Rå linolja	Linseed oil
Råg	Rye
Rågmjöl	Rye flour
Råprotein	Crude protein
Råsprit	Crude alcohol
Råvara	Raw material
Ränta	Interest
Räntestöd	Interest support
Rättare	Farm foreman

Räv
Röda vinbär
Rödbetor
Rödkläverfrö
Rörelseidkare

S

Saft
Saknas
Sallat
Salt
Saltvatten
Sameby
Samefonden
Samlingsupptagare
Sammanfatta
Sammanräknad
Samt
Samtliga
Sektorprodukt
Semester
Semesterlön
Seminkostnader
Senapsfrö
Senapsmjöl
Sifferomdöme
Sirap
Sjuk
Sjukpenning
Självbindare
Självdeklaration
Självförsörjningsgrad

Självrisk
Självägande brukare
Skadad
Skadeutbetalningar
Skattad
Skattepliktig fastighet

Skelettskada
Skogsarbete
Skogsbruksvärde

Skogsbruksändamål
Skogsfastighet
Skogskonto
Skogsmark
Skogsägare
Skorpor
Skuld
Skuldprocent
Skulltork
Skulltorkning

Fox
Red currants
Red beets
Red clover seed
Employer, owner of a farm

Juice
Not available
Lettuce
Salt
Salt water
Lapp-village
Fund for reindeer keepers
Complete potato harvester
Summarize
Total
And
Total
Sector product
Holiday
Holiday pay
Semen costs
Mustard seed
Mustard seed meal
Assessment in figures
Syrup
Ill
Sickness allowance
Binder
Income-tax-report
Degree of self-sufficiency

Excess
Owner holders
Injured
Compensations
Estimated
Real estate, liable to real estate duty

Skeleton injury
Forest work
Value of standing forest and forest land
Forestry purpose
Forest real estate
Forest account
Forest land
Forest owner
Rusks
Debt, liability
Percentage debt
Hay-loft drier
Drying on hay-loft

Skummjolk
Skörd
Skördeskadeersättning och -bidrag
Skördeskadeskydd
Skördesätt
Skördetidpunkt
Skördetröska
Skördeutfall
Skördeutsikter
Slag
Slagregn eller hagel
Slakt
Slaktdjur
Slaktkropp
Slåttervall
Släktköp
Smågrisproduktion
Smältbart råprotein
Smör
Smörj fett
Smörjmedel
Smörjolja
Snittblommor
Snittgrönt
Sockenbolag
Socker
Sockerbetor
Sockerbetsblast
Sockerhalt
Sockerprodukter
Sojabönor
Sojamjöl
Solskenstid
Soppor
Sort
Spannmål
Spannmålshantering
Spannmålstork
Sparbank
Specialarbetare
Specialkurser
Spill
Spritdrycker
Spädgris
Spädkalv
Stadigvarande
Starköl
Staten
Stationär skärmaskin

Statlig lånegaranti
Statligt anställda
Statligt stöd

Skim milk
Harvest, yield
Crop insurance compensation
Swedish crop insurance
Method of harvesting
Date for harvesting
Combine
Yield outcome
Yield prospects
Kind, variety
Downpour or hail
Slaughter
Slaughter animal
Carcase
Ley
Purchase by relatives
Production of sucking-pigs
Digestible crude protein
Butter
Lubricating grease
Lubricant
Lubricating oil
Cut flowers
Cut green
Local companies
Sugar
Sugar beets
Tops of sugar beets
Sugar content
Sugar products
Soya beans
Soya bean meal
Time of sunshine
Soups
Kind, variety
Grain, cereals
Working with grain crop
Grain drier
Savingsbank
Specialized worker
Courses
Harvesting losses
Spirits
Sucking-pig
Sucking-calf
Permanent
Strong beer
Government, state
Stationary cutting-machine
Government loan security
Governmental employment
Government support

Statsbidrag	Government subsidy
Statsplomberat	State certified
Sten- och jordarbete	Work with stone and soil
Stenhus	Stonehouse
Sticklingar	Cuttings
Stiftelse	Foundation
Storboskap	Cattle
Storlek	Size
Storleksgrupp	Size group
Stukning	Sprain
Stutar	Steers
Städer	Towns
Stängselarbete	Work with fences
Stärkelse	Starch
Stärkelsehalt	Content of starch
Stöd	Support
Stöd till smågrisproduktion	Economic support to the production of sucking-pigs
Större	Big
Subvention	Subsidy
Sugga	Sow
Suggbesättning	Stock of sows
Suggkontroll	Sow litter control
Summa	Total
Superfosfat	Superphosphate
Svagdricka	Small beer
Svarta vinbär	Black currants
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand
Svensk	Swedish
Svensk jerseyboskap	Swedish jersey cattle
Svensk kullig boskap	Swedish pulled cattle
Svensk låglandsboskap	Swedish friesland cattle
Svensk röd och vit boskap	Swedish red and white cattle
Svenskt aktiebolag	Swedish joint stock company
Svin	Pig
Svinn	Waste, loss
Svinsjukdomar	Pig diseases
Svinstamkontroll	Pig progeny testing
Svåra förlossningar	Difficult deliveries
Sylt	Jam
Sysselsatt	Employed
Systemtäckdikad areal	Underdrained area
Sådd	Sowing
Såld direkt till konsument	Sold from farm to consumer
Sållmatteupptagare	Potato elevator-digger
Sårskada	Sore injury
Såser	Sauces
Såtidpunkt	Date for sowing
Säd	Grain
Säljare	Seller

Sämre
Sänkning av priset
Särskild

Worse
Price reduction
Special

T

Tackor	Ewes
Tamar	Intestines
Taxerad	Assessed
Taxeringsenheter	Assessment units
Taxeringsvärde	Assessed value
Taxeringsår	Year of assessment
Te	Tea
Temperatur	Temperature
Tidigare	Earlier
Tidlön och ackordsförtjänst	Time and piece rate
Tidpunkt	Time, date
Tillarrendering	Leasing
Tillbygd	Extended building
Tillfällig	Temporary
Tillgångar	Assets
Till hemmaförbrukning	For home consumption
Tillskott	Addition
Tillträddande	Overtaking
Tillväxt	Growth
Tillägg för obekväma arbetstid	Addition in pay for inconvenient working hours
Timförtjänst	Hourly earnings
Timmar	Hours
Timotejfrö	Timothy seed
Tjock grädd	Cream containing 40 per cent fat
Tjocklek	Thickness
Tjur	Bull
Tjurkalv	Bull calf
Tjänster (inom jordbruk)	Services (in agriculture)
Tobak	Tobacco
Tomater	Tomatoes
Tomtmarksvärde	Site area value
Tomt- och bostadsbyggnadsvärde	Value of site and residential building
Tomt- och industrivärde	Site and plant value
Torka	Dry weather
Torkad	Dried
Torkanläggning	Drying plant
Torkning på slag	Drying on the ground
Torkningskostnad	Drying cost
Tornsil	Tower silo
Totalbefolkning	Total population
Totalundersökning	Total survey
Traktor	Tractor

Traktorarbete	Tractor work
Traktorförare	Tractor operator
Transportredskap	Transport equipment
Trindsäd	Pulses
Trädgårdsarbetare	Horticultural worker
Trädgårdsarbete	Horticultural work
Trädgårdsbruk	Horticulture
Trädgårdsföretag	Horticultural enterprise
Trädgårdsodling	Horticulture
Trädgårdsräkning	Census of horticulture
Trädgårdstekniker	Garden technician
Trädgårdsväxter	Horticultural plants
Trähus	Wooden house
Tröskning	Threshing
Tulpaner	Tulips
Tunn grädde	Cream containing 12 per cent fat
Tvillingfödslar	Twin births
Typ	Type
Täckdikning	Underdrainage
Tätort	Built-up area

U

Underhåll	Maintenance
Underskott	Deficit
Undersökning	Survey
Undervisning	Education
Ungdjur	Young cattle
Unghästar	Colts
Ungnöt	Young cattle
Uppfödning av kalvar	Breeding of calves
Uppfödningssförlust	Raising losses
Uppgift	Information, figure
Upphöra	Discontinue
Upplöjd	Ploughed up
Uppskattad	Estimated
Ursprung	Origin
Urval	Sample
Utan	Without
Utanför mejeri	Except from dairies
Utarrendering	Leasing out
Utbildning	Education, training
Utbytesexport	Export exchange
Utfall	Result
Utfodring	Feeding
Utgifter	Expenditures
Utgödslingsanläggning	Equipment for manure handling
Utlåning	Lending
Utnyttja	Utilize
Utplanteringsväxter	Bedding-plants
Utrikeshandel	Foreign trade

Utsäde	Seed
Utsädesmängd	Quantity of seed
Utvintring	Out-wintering

V

Vall	Ley
Vall för fröskörd	Ley for seed
Vallbaljväxter	Leguminous plants on ley
Vallblandfrö	Mixed seed for ley
Vallfrö	Clover and grass seed
Vallfröväxter	Herbage plants
Vallgräs	Grass
Vallhö	Hay
Vallinsådd	Area sown for ley establishment
Vallskörd	Yield from ley
Vallväxter	Herbage plants
Vallväxtfröer	Seeds of herbage plants
Vallålder	Age of ley
Varaktig	Durable, permanent
Varmluft	Hot air
Varmluftstork	Hot air drier
Varuanknutna indirekta skatter	Commodity taxes
Varuslag	Type of goods
Vattenavledning	Ditching
Vattendrag	Water-course
Vattenhalt	Content of water
Vattentäkt	Water supply
Vax	Bees wax
Vegetabilisk	Vegetable
Verksamhet	Activity
Vete	Wheat
Vetekli	Wheat bran
Vetemjöl	Wheat flour
Veterinär	Veterinary
Veterinärbesiktigad	Inspected
Vicker	Vetches
Vidareförädling	Processing
Vidareutbildning	Further education
Vikt	Weight
Viktigare	More important
Vin	Wine
Vissa såser	Sauces
Vitaminfodermedel	Vitaminized feeding stuff
Vitkål	White cabbage
Vitsenap	White mustard
Volmning	Drying in a cock
Vuxna	Adults
Våroljeväxter	Spring-sown oleiferous plants
Vårraps	Spring rape
Vårrys	Spring turnip rape

Vårråg	Spring rye
Vårsträsäd	Spring-sown cereals
Vårsäd	Spring grain
Vårvete	Spring wheat
Vägd	Weighted
Värde	Value
Värdebegrepp	Concept of value
Värdeminskning	Depreciation
Världsmarknadspris-index	World market price index

Värpras	Laying breed
Växel	Bill of exchange
Växthus	Greenhouse
Växtnäringsämne	Plant nutrient
Växtperiod	Growing time
Växtprodukt	Vegetable product
Växtsjukdom	Plant disease
Växtskyddsmedel	Pesticides
Växtslag	Plant type

Y

Yrkeskunnig	Skilled
Yrkesställning	Employment status
Yrkesverksam	Economically active
Yta	Area
Yttre rationalisering	Structural improvement

Å

Åker	Arable land
Åkerareal	Area of arable land
Åkerbruk, husdjurs-skötsel	Crop and livestock farming
Åkerbönor	Beans
Ålder	Age
Åldersgrupp	Age group
Åldersklasser	Age classes

År

Årtlig	Annual
Årsförtjänst	Annual earnings
Årsväxtrapport	Crop outlook report
Återlämnande av arrende	Return of tenancy
Återväxt	Second harvest
Åtgärd	Measure, act

Ä

Ägarekategori	Category of owner
Ägd	Owned
Ägd till minst hälften	More than half of holding owned
Ägg	Egg
Ägo	Ownership
Ägoslag	Type of land
Ändamål	Purpose
Äng	Meadow
Äpplen	Apples
Ätbara djurdelar	Edible parts of carcasses
Ätlig	Edible

Ö

Öga	Eye
Ökning	Increase
Öl, typ A	Light beer
Överföring	Transfer
Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Överstiga	Exceed
Översvämning	Inundation
Översyn	Revision
Övertidstillägg	Overtime pay
Övervintring	Wintering
Övervärde	Excess value
Övre Norrland	Upper parts of Norrland

Sakregister

Hänvisning till tidigare årgångar av Jordbruksstatistisk årsbok (JÅ) lämnas för vissa äldre undersökningar. Med B markerade sidnummer hänvisar till bibliografiska uppgifter.

A

Administrativa områden 14
Affärsbankernas kreditgivning 251–252
Animaliska produkter
export 215, 218
import 215, 218
införselavgifter 256–258
konsumtion 207–212
priser 220–221
produktion 200–205
Anläggningar
antal 66, 68–69
antal företag 65–66
för bevattnings 66–67
för utfodring 68
för utgödsling 68
systemtäckdikning 69–71
Annan gräsbar mark
areal 21, 23
definitioner 19
Annan mark 19, 23
Anställda (inom jordbruk)
se Arbetskraft
Arbetskraft
antal arbetstimmar i jordbruk 46–47
antal arbetstimmar i skogsbruk 46–47
antal arbetstimmar i trädgårdsbruk JÅ 1976 77
arbete utanför företaget JÅ 1979 55–58
arbetslöshet 43
arbetsskador 49
arbetstid 43, 46–47
avbytarverksamhet 49
dagsverken JÅ 1979 57
fast anställda JÅ 1972 58
företagare jämte familjemedlemmar 45–47

förvärvsarbetande inom jordbruk m m 41–43
lantarbetare 48
lejd arbetskraft 45–47
löner 249
olycksfall 49
sysselsättning i skogsbruk 42–43, 46
tillfälligt anställda 45
trädgårdsarbetare JÅ 1979 42
åldersfördelning 44, 48
Arbetslöshet 43
Arbetstid 43, 46–47
Arbetstimmar, se Arbetskraft
Arbetsvolym, se Arbetskraft
Areal
arrenderad 21–23, 71
besädd 142–143
bevattnad 120
fördelning efter företagarekategori 27, 34
fördelning efter storleksgrupper 21–27, 29–33, 92–95, 103
genomsnittlig areal av olika grödor 96–99
internationella uppgifter 276–277
kemiskt ogräsbekämpad 85
kultiverad betesmark 21, 276
markkarterad 163
olika grödor 92–99, 142–143, 277
skog 21, 23, 31, 33–34, 276
upplöjd (utvintrad) areal 113
vallinsädd 102
åker 21–27, 29, 33, 91, 95
ägd 21–23
övrig mark 21, 276
Arrenderad åker 21–23, 71

Arrenderade företag 22
Avbytarverksamhet 49
Avelssvin, se Svin
Avgångsvederlag 260, JÅ 1979, 275
Avkastning per hektar, se Hektarskörd
Avräkningsprisindex 222–224

B

Baggar, se Får
Baljväxter
odlad areal 93
skörd 145 B
skördeutfall 115
skördeutsikter 115
statsplomberat utsäde 76
Baljväxtbakterier JÅ 1979 94
Befolkning
folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort 39
folkmängdens fördelning på städer och landsbygd JÅ 1973 55
folkmängdens fördelning på större åldersgrupper JÅ 1973 56–57
förvärvsarbetande inom jordbruk m m 41–43, 45
jordbrukarnas åldersfördelning 44, 48
Bekämpningsmedel 83–84
Bekämpningssprutor 72
Bensin, se Drivmedel
Besiktning av slakt 199

Besädd areal
 potatis, slättervall, spann-
 mål 142—143
 Besättningsstorlek
 efter företagares ålder
 JÅ 1976 195
 får 171, 181
 genomsnittlig 180
 höns 173, 183
 ladugårdarnas ålder JÅ 1978
 72
 mjölkkor 170, 175, 177, 179
 nötkreatur 180
 JÅ 1979 57
 svin 172
 Betat utsäde 77
 Bete, se Betesmark och Betesvall
 Betesmark
 areal 21, 23, 276
 definition 19
 Betesvall
 antal företag 99
 odlad areal 94—95
 odlingarnas storlek 99
 skadeorsaker 117
 skördeutfall 115
 skördeutsikter 115
 Betodling, se Sockerbeter
 Betäckta sugor 198
 Bevattnad areal 120
 Bevattningsanläggningar
 antal företag med 66
 kapacitet 67
 Bevattningsmaskiner 66
 Bidrag 246, 260—261, 263
 Biodling
 antal bisamhällen 206
 honung 206
 vax 206
 Biologisk skörd 130—131,
 135—139
 Blandsäd
 antal företag 97
 hektarskörd 131, 133
 normskörd 159
 odlad areal 92
 odlingarnas storlek 97
 skördesätt JÅ 1979 137
 skördetidpunkt 119
 skördeutfall 114
 skördeutsikter 114
 såtidpunkt 118
 totalskörd 143
 utsädesmängd 76

vallinsädd 102
 växtperiodens längd 119
 Blommor, se Trädgårdsväxer
 Bokföringsuppgifter 238—247
 Bostadsbyggnadsvärde 52, 54
 Broiler 166, 169
 Brukningsenhet(er), se
 Företag
 Bruttonationalprodukt 255
 Brödsäd
 kvalitet 146—147
 odlad areal 92
 Bufflar 279
 Byggnader, se Ladugårdar
 Byggnadskostnadsindex JÅ
 1981 248
 Byggnadsverksamhet
 djurplatser, ny- och tillbygg-
 da 62
 lager för trädgårdsprodukter
 JÅ 1977 61
 lagerlokaler, ny- och till-
 byggda 63
 medelyta i nybyggda djur-
 stallar 61
 nyuppförda byggnader
 61—63
 nyuppförda kreaturs-
 platser 62
 nyuppförda rumsenheter JÅ
 1979 85
 silo JÅ 1977 61
 övriga ekonomibyggnader,
 ny- och tillbyggda JÅ
 1976 99
 Byggnadsvärde 52, 54
 Bänkgård 153, 155
 Bär, se Trädgårdsodling
 Bärgad skörd (per hektar)
 132—134, 139
 Bärgningsförluster på slätter-
 vall 128
 Bärgningsmetoder
 potatis 126
 slättervall 125

C

Chinchilla
 antal 205
 antal uppfödare 205
 Cisterner, antal 69
 Cisternvolym 69

D

Dagsverken, se Arbetskraft
 Dieselolja, se Drivmedel
 Djurförsäkring 206
 Djurplatser, antal ny- och till-
 byggda 62
 Djursjukdomar 197
 Djurstallar
 antal ny- och tillbyggda 61
 Dragbilar JÅ 1973 95
 Driftslån 260—262
 Drivmedel
 antal maskiner efter olika
 drivmedelsslag 72
 cisterner för 69
 förbrukning av 89
 genomsnittlig förbrukning JÅ
 1976 119
 priser 221
 Dödsfall, se Olycksfall

E

Effektivitetskontroll i mjölk-
 produktionen 193 B
 Ekonomibyggnader JÅ
 1976 99
 Ekonomibyggnadsvärde
 51, 52
 Eldningsolja
 cisterner för 69
 förbrukning av 89
 Elever 269, 272—273
 Elevtimmar 273—274
 Energitillförsel 214
 Ensilageväxter (och grön-
 foder) areal 94
 Ersättningsbelopp 158
 Ersättningsberäkningar 157—
 158
 Ersättningsområden, se Skörde-
 områden
 Export (av livsmedel) 216—
 217

F

Fabrikspotatis, se Potatis
 Faktorpris 255
 Falltal 146—147
 Fastighetspriser 58—60
 Fastighetstaxering 52—57, 59

- Fetthalt i mjölk 186, 200
 Fiskestatistik 13
 Fjäderfä, se även Höns
 konsumtion 208, 212
 priser 221
 produktion 202
 Fläsk
 priser 221
 produktion 202
 Foderblandningar, produktion 87
 Fodermedel
 förbrukning 88
 införselavgifter 257
 priser 221
 produktion 87
 Fodersäd
 kvalitet 148—149
 odlad areal 92—93
 Foderväxter, odlad areal 92—95
 Foderarter och vicker
 odlad areal 93
 skördeutfall 115
 skördeutsikter 115
 totalskörd 145 B
 Folk- och bostadsräkning 38—39
 Folkmängd, se Befolkning
 Fosfor 79—81
 Fotogen 88
 Friland
 areal 153—155
 odling 155
 Fukt, se Trädgårdsodling
 Frövall 94, 99
 Får och getter
 antal 279
 produktion 200—202
 slakt 201—202
 Får och lamm
 antal 167—169, 171, 174
 antal företag 176—177, 180—181
 besättningsstorlek 171, 181
 fårkontroll 190, 191
 priser 221
 rasfördelning 190—191
 Födoämnen, konsumtion av 207—212
 Föl, se Hästar
 Förbrukning (inköp) av driv- och smörjmedel 88—89
 fodermedel 88
 födo- och njutningsämnen 208—213
 handelsgödselmedel 78—81
 insektsmedel 82—84
 maskiner och redskap 72—73
 ogräsmedel 82—84
 oljekraftfoder 88
 växtnäringsämnen 78—81
 växtskyddsmedel 82—84
 Föreningen för mejeriprodukter 257
 Föreningsbanksrörelsens kreditgivning 250—252
 Föreningsrörelse, lantbrukarnas
 medlemmar 266
 omsättning 267
 organisation 268
 Företag
 antal arrenderade 22—23
 antal ägda 22—23
 definition 19
 efter bruksningsform 22—23, 36
 fördelning efter besättningsstorlek 178—184
 fördelning efter företagarkategori 26—27
 fördelning på storleksgrupper efter skogsmarksareal 30—31, 33
 fördelning på storleksgrupper efter åkerareal 24—33
 inkomster och utgifter 226—232, 234—243
 med anläggningar 65—66
 med husdjur av olika slag 177, 180
 med odling av olika grödor 96—99
 med smågrisproduktion JÅ 1977 184
 med trädgårdsodling 153, 155—156
 strukturförändringar 36—37, 184
 Företagare, definition 19
 Företagsregister, se Lantbrukets företagsregister
 Förmalning 151
 Förmögenheter i jordbruket, netto 233
 per företag 233
 totala JÅ 1978 245
 Förmögenheter 75—89
 Förräntning JÅ 1979 244—245, 255
 Försäkring
 hagelskada 162
 husdjur 204, 206
 pälsdjur 206
 skördeskada 158
 Försäkringsbelopp 162, 206
 Försäkringsbolagens kreditgivning 252
 Försörjningsbalans
 fettråvaror 152
 kött och fläsk 202
 potatis 151
 spannmål 151
 Förvärvsarbete, se Arbetskraft
 Föreläsningsvärde 255
- G**
 Galtar, se Svin
 Garage 63
 Getter, se även Får och getter
 antal 166, 279
 getkontroll 193 B
 Glesbygd, befolkning 39
 Grisar, se Svin
 Grädda, produktion 204
 Grödor, se även Areal
 genomsnittlig gröddareal 96—99
 skadeangrepp 118 B
 Grönfoder- och ensilageväxter areal 94, 99
 Grönsaker, se Trädgårdsväxter
 Gödselbehållare 68
 Gödselmedel 78—81, 280
 Gödselplatta 68
- H**
 Hagelskadeförsäkring 162
 Halm av spannmål 130, 145
 Hampa, se Spånadsväxter
 Handelsgödsel
 förbrukning 78, 81
 försäljning 79—80
 priser 221
 växtnäringsämnen 78—81
 Havre

antal företag 97
 hektarskörd 131 — 133
 kvalitet 148
 normskörd 159
 odlad areal 92, 97, 277
 odlingarnas storlek 97
 priser 221
 skördesätt JÅ 1979 137
 skördetidpunkt 119
 skördeutfall 114
 skördeutsikter 114
 sorter 109
 såtidpunkt 118
 totalskörd 143, 278
 utsädesmängd 76
 vallinsådd 102
 växtperiodens längd 119
Hektarskörd
 efter potatisodlingens
 storlek 136 — 137
 efter storleksgrupp 131
 efter såtidpunkt 138 — 139
 efter vallålder 135
 halm av spannmål 130
 höstvet, vårvete, höstråg,
 korn, havre, blandsäd,
 slättervall, matpotatis,
 fabrikspotatis 131 — 133
Hektolitervikt 148
Helträda, areal 95
Hirs och sorghum 277 — 278
Honung
 priser 221
 produktion 206
Husdjur
 antal 166 — 175
 antal företag med 176 — 184
 försäkrade djur 201, 206
 köttproduktion 202
 slakt 199 — 201
Husdjursförsäkring 206
Hypoteksinstitutionens kredit-
givning 251 — 252
Hästar
 antal 168, 279
 försäkrade djur 204, 206
 köttproduktion 202
 premiering JÅ 1976 221
 priser 221
 slaktdjursbesiktningar 199
Hö, se även Slättervall
 botanisk sammansättning JÅ
 1974 185
 bärgningsmetoder 125

fodervärde JÅ 1974 185
 kvalitet 149
 priser 221
 skördeutfall 115
 skördeutsikter 115
Höns
 antal 166, 169, 173 — 174, 279
 antal företag 176 — 177, 183
 besättningsstorlek 173, 183
Höstoljeväxter
 kvalitet 150
 skadeorsaker 117
 utsäde JÅ 1976 148
Höstraps, se Oljeväxter
Höstrybs, se Oljeväxter
Höstråg, se Råg
Höststråsäd, utsäde 76
Höstsådd, areal 104
Höstsådd
 kvalitet 146 — 147
 skadeorsaker 117
Höstvete, se Vete
Hötork 65

I

Import (av livsmedel) 215, 217
Index
 avräkningsprisindex 222 —
 224
 konsumentprisin-
 dex 223 — 224
 prisregleringsprisindex 222,
 224
 producentprisindex 222, 224
 produktionsmedelspris-
 index 222, 224
 världsmarknadsprisindex
 223, 224
Indirekta skatter JÅ
 1973 253
Införselavgifter 257
Inkomst av jordbruksfastighet
 232, 244, 247
 JÅ 1974 270 — 271
Inkomster, utgifter m m
 225 — 247
Inkomster i jordbruket, se
 Intäkter i jordbruket
Inkomstfördelning 248
Inkomststrukturen i jord-
bruket JÅ 1974 260, 269 —
 271

Inkomsttagare inom jordbruk
 med binärningar
 efter inkomstklass 248
 efter yrkesställning 48, 248
Inköp (förbrukning) av, se
 Förbrukning av
Inre rationalisering 260 — 261
Insektsmedel, förbrukning
 82 — 84
Inseminationer 196
Insåning, se Vallinsådd
Internationella uppgifter
 förvärvsarbetande befolkning
 inom jordbruk 281
 handelsgödsel, konsumtion
 280
 husdjurskötsel 279
 totalskörd 278
 traktorer 282
 åkerarealens användning
 277
 ägoslagsfördelning 276
Intäkter i jordbruket
 per företag 227 — 228
 per hektar åker JÅ
 1977 237 B
 per 10 hektar åker JÅ
 1977 244
 totala 226 JÅ 1978 244 —
 245
Intäkter i skogsbruket
 per företag 241
Inventarier, inköp och under-
håll 226, 229
 JÅ 1978 244, 248
Invägd mjölk 204

J

Jakt och viltvård
 antal sysselsatta 41 — 43
Jeeper 73
Jordarter JÅ 1976 177
Jordbrukarfamiljens in-
komst 246
Jordbrukarnas taxerade in-
komster och utgifter 226 —
 233
Jordbrukets totalkalkyl 252
 inkomster 253
 utgifter 254
Jordbruksbefolkning, se Be-
 folkning
Jordbruksekonomi 225 — 255

Jordbruksfastighet
 inkomst av 247
 JÅ 1974 270—271
 priser 56—57, 59—60
 taxeringsvärden 51—55
 ägarekategori 53
 Jordbruksnämnden 12—13
 Jordbruksreglering 257
 Jordbruksräkning, se Lantbruksräkning och Lantbrukets företagsregister
 Jordbruksvärde 50—54
 Jordfräsar 72
 Jordförvärvslån 261

K

Kalium 79—81, 280
 Kalkningsmedel 78
 Kalvar
 kalvningsresultat 189
 köttproduktion 199, 201—202
 priser 221
 slakt 199, 201
 Kameler 279
 Kapitalinkomst JÅ 1978 255
 Kasserad slakt JÅ 1980 292
 Kemiskt ogräsbekämpande arealer 85
 Kokärter
 odlad areal 93, 97
 skördeutfall 115
 skördeutsikter 115
 totalskörd 143 B
 Konservväxtodlarnas Riksförbund 266—268
 Konsumentprisindex 223—224
 Konsumtion av livsmedel
 totalt 209—211
 per person 212
 Konsumtionsmjölk, priser 221
 Kontrollmätningar 141
 Kontrollverksamheter 185—199
 Koplatser
 antal lediga JÅ 1978 62
 antal utnyttjade JÅ 1978 62, 182, 185
 Kor, se Nötkreatur
 Korn
 antal företag 96
 hektarskörd 131—133, 140

kvalitet 148
 odlad areal 92, 142, 277
 odlingarnas storlek 96
 normskörd 159
 priser 221
 skördesätt JÅ 1979 137
 skördetidpunkt 119
 skördeutfall 114
 skördeutsikter 114
 sorter 108
 såtidpunkt 118
 totalskörd 142, 278
 utsädesmängd 76
 vallinsådd 102
 växtperiodens längd 119
 Korrigeringstal 141
 Kostnader i jordbruket
 per företag 228—231
 totala 226
 Kostnader i skogsbruket
 per företag 242
 Kraftfoderblandningar
 priser 221
 produktion 87
 Kreditgarantier 252, 260—263
 Kreditgivning till enskilda jordbrukare 252
 Kultiverad betesmark
 areal 21, 276
 definition 19
 Kursdeltagare 274
 Kurser 274
 Kurstimmar 274
 Kvalitet 146—149
 Kvigor och kvigkalvar, se Nötkreatur
 Kväve 79—81
 Kycklingar, se Höns
 Köksväxter, se Trädgårdsodling
 Köpeskilling för jordbruksfastigheter 56—57, 59—60
 Köpeskillingsskoefficient 56—57, 59—60
 Kött och fläsk
 export 218
 import 218
 konsumtion 208—209, 212
 produktion 202
 Svensk kötthandel 257
 Köttboskapskontroll
 anslutning 189
 kalvningsresultat 189

L

Ladugårdar, se djurstallar
 Ladugårdsbestånd vid företag med mjölkproduktion
 JÅ 1978 72
 Lagerlokaler
 antal nybyggda 63
 byggnadssätt JÅ 1975 95
 Lamm, se Får
 Landareal 276
 Lantarbetare, se Arbetskraft
 Lantarbetarlöner
 timförtjänster 249
 årsförtjänster JÅ 1973 67—69
 Lantbrukarnas Riksförbund 264—265, 268
 Lantbrukets föreningsrörelse 264—268
 Lantbrukets företagsregister
 allmänt 18—20
 anläggningar 65—69
 arbetskraft 45—47
 arealer 21—34, 92—100
 företag 22—28, 30—33, 36—37, 96—99
 husdjursskötsel 165—184
 strukturförändringar 36—37, 184
 växtodling 90—93
 Lantbrukets resultat
 per företag 242
 Lantbrukets utredningsinstitut 12—13
 Lantbruksnämndernas verksamhet
 fastighetsinnehav 259
 kursverksamhet 273—274
 statliga bidrag och lånegarantier 260—263
 Lantbruksräkning, se Lantbrukets företagsregister
 Lantbruksstyrelsen 12—13
 Lantbruksutbildning 269—273
 Lin, se Spånadsväxter
 Livsmedel
 export 216—217
 import 215, 217
 konsumtion 208—212
 subventioner 256
 Luftfuktighet 123
 Lån, se Kreditgivning till enskilda jordbrukare eller Skulder
 Lånegarantier 259, 260—263

Löner

- lantarbetare 249, JÅ
- 1973 67–69
- trädgårdsarbetare
- JÅ 1979 262

M

- Majs 277–278
- Markkarterad areal 164
- Marknadsförd slakt
- kalv JÅ 1970 257
- svin JÅ 1976 218
- Maskiner
- antal 66, 72–73
- fördelning efter användnings-
- områden JÅ 1978 86
- fördelning efter drivmedels-
- slag JÅ 1977 83
- inköp av maskiner och red-
- skap 73
- Maskinhus 63
- Maskinlån 260–261
- Matpotatis, se Potatis
- Medelarbetsstid 43
- Medeltemperatur 121
- Medlemskap i ekonomiska
- föreningar 264–266, 268
- Mejerier, antal 203
- Mejerihantering 203–205
- Mejerivaror
- produktion 204
- priser 221
- Melass, priser 221
- Mikronäringsämnen 79 B
- Mink
- antal 205–206
- antal uppfödare 205
- priser 220
- produktion 205
- Mjölk
- användning 204–205
- avkastning per ko 187
- fetthalt 186, 200
- invägd mjölk 204
- konsumtion 208–209, 212
- mjölkpulverproduktion 204
- pris 221
- produktion av mejerivaror
- 204
- Mjölkboskapskontroll
- antal kor och besättningar
- 186

- kalvningsresultat 189
- medelavkastning 187
- utgångna kor 188
- Mjölkleverantörer 203
- Mjölkningsanläggning 68
- Mjölkproduktion
- antal företag 176–179, 184
- användning 204–205
- effektivitetskontroll 193 B
- fördelning efter storleks-
- grupper JÅ 1976 208
- föreningen för mejeriproduk-
- ter 257
- invägd mjölk 203
- ladugårdsbestånd JÅ
- 1978 72
- Mjölktank JÅ 1981 71
- Mjölkpulverproduktion 204
- Modersuggor, se Svin
- Mulåsnor och åsnor 279

N

- Nationalräkenskaper 255
- Naturligt jordbruks-
- område 14–17, 283
- Nederbörd 122
- Normskördar 159
- Normskördevärde 160
- Nybyggnadsverksamhet, se
- Byggnadsverksamhet
- Nötkreatur
- antal 168–171, 175,
- 178–180, 279
- antal företag 177–180
- besättningsstorlek 170,
- 178–179
- företagarnas ålder JÅ
- 1976 195
- försäkrade djur 204, 206
- insemination 196
- köttboskapskontroll 189
- köttproduktion 202
- mjölkboskapskontroll 186–
- 188
- priser 221
- rasfördelning 187–188
- sjukdomar 197
- slakt 199, 201
- Nötkreatursenhet JÅ
- 1976 189, 201
- Nötkreaturssjukdomar 197

O

- Objektiv skördeupp-
- skattning 127–131
- Obrukad åker, areal 95
- Obärgad areal 129
- Odlingsteknik vid matpotatis-
- odlingar JÅ 1976 174, 177
- Ogräsbekämpade spannmåls-
- arealer 85
- Ogräsmedel, förbrukning
- 82–84
- Oljeväxter
- antal företag 97–98
- hektarskörd 134
- kvalitet 150
- normskördar 159
- odlad areal 93
- odlingarnas storlek 97–98
- oljehalt 150
- skadeorsaker 117
- skördeutfall 115
- skördeutsikter 115
- Sveriges Oljeväxtintressenter
- Förening 127, 141, 257
- totaltskörd 144
- upplöjd höstsädd 113
- övernitring 113
- Olje- och spanadsvaxter
- utsäde 76
- Olycksfall i jordbruk och träd-
- gårdsbruk 49, 50
- Områdesindelning
- administrativa områden 14,
- 17
- huvudområden 14, 17
- karta över produktionsom-
- rådesindelningen 285
- klimat-, jordarts- och upp-
- odlingsområden 16 B
- naturliga jordbruksområden
- 14, 15, 17, 283
- produktionsområden 14, 15,
- 17, 283–285
- riksområden 14, 17, 283
- skördeområden 15, 17
- spillområden 15, 17
- återväxtområden 15, 17
- Ost
- priser 221
- produktion 208

P

- Partipris, se Priser

- Plantskolealster, se Träd-
 gårdsodling
 Plomberat utsäde 76
 Potatis
 antal företag 99
 bärgningsmetoder 126
 export 217
 för stärkelse och
 råsprit 95, 131, 133, 137
 försörjningsbalans 151
 hektarskörd 131—133,
 136—139
 import 217
 jordarter JÅ 1976 177
 konsumtion 210—212
 kvalitet 147
 normskördar 159
 odlad areal 94—95, 99,
 277
 odlingarnas storlek 99
 odlingsteknik JÅ 1976 177
 priser 221
 skadeorsaker 117
 skördetidpunkt 119
 skördeutfall 115
 skördeutsikter 115
 sorter 110—111
 sorter och sjukdomar 118 B
 spill 129
 Sveriges potatisintressen-
 ter 257
 sättningstidpunkt 118
 totalskörd 143
 vidareförädling 151
 Premieinkomster 162, 206
 Premiering av hästar JÅ
 1976 221
 Priser
 animalier 221
 drivmedel 221
 fodermedel 221
 handelsgödsel 221
 honung 220
 jordbruksfastigheter 56—59
 pälsdjur 220
 traktorer 221
 vegetabilier 221
 Prisindex, se Index
 Prisregleringsprisindex 222,
 224
 Prisstöd 256—258
 Producentpriser, se Priser
 Producentprisindex 222, 224
 Produktion
 bivax 206
 byggnader 61—63
 djurplatser 62
 foderblandningar 87
 honung 206
 kreatursplatser JÅ 1973 88
 kött och fläsk 203
 mjölk 203—204
 oljeväxtfröer 144
 pälsdjursskinn 206
 råsprit 151
 slaktkroppar 201—202
 sockerbetor 144
 spannmål (leveranser) 149
 spannmål, slåttervall och
 potatis (skörd) 142—143
 spånadsväxter JÅ 1970 184
 stärkelse 151
 trädgårdsväxter 155
 ägg 200
 Produktionsmedelspris-
 index 222, 224
 Produktionsområden 14, 15,
 17, 283—285
 Pälsdjur
 antal 205
 antal sysselsatta 205
 antal uppfödare 205
 försäkringar 206
 priser 220
 produktion av skinn 206

R
 Raps, se Oljeväxter
 Raser
 nötkreatur 187—188
 svin 192
 tackor 190—191
 Rationaliseringsinsatser
 258—263
 Redskap 73
 Reduceringstal, se Korrigere-
 ringstal
 Relativ luftfuktighet 123
 Renar, antal 166
 Rennäring
 antal sysselsatta 42
 statligt stöd till 263
 Riksområden 14, 17
 Ris 277—278
 Rotfruktsväxter, utsäde 76
 Rybs, se Oljeväxter
 Råg
 antal företag 96
 förmalning, lager 151
 hektarskörd 131—133
 kvalitet 147
 normskörd 159
 odlad areal 92, 142, 277
 odlingarnas storlek 96
 priser 221
 skördesätt JÅ 1979 137
 skördetidpunkt 119
 skördeutfall 114
 skördeutsikter 114
 sorter 107
 sättningstidpunkt 118
 totalskörd 144, 278
 upplöjd höstsädd 113
 utsädesmängd 76
 vallinsädd 102
 övervintring 113
 Råprotein 149
 Råsprit och stärkelse, tillverk-
 ning av 151
 Ränta
 förräntning JÅ 1979
 244—245, 255
 utlåningsränta 251
 Räv
 antal 205
 antal uppfödare 205
 priser 220
 Rörmjölningsanläggning 70

S
 Silo 65
 Sjukdomar
 nötkreatur och svin 197
 potatis 118 B
 Självförsörjningsgrad 218
 Självrisk vid skördeskada 158
 Skadeangrepp på grödorna
 118 B
 Skadeorsaker för grö-
 dorna 117
 Skador, olycksfall 49—50
 Skadeutbetalningar 158, 162
 Skogar, se Skogsmark
 Skogsbruksvärde 51—52, 55
 Skogsimpediments-
 värde 51—52
 Skogsmark
 antal företag 30—31, 33
 antal arbetstimmar 46
 areal 21—23, 31, 33, 34, 276

- definition 19
- fördelning på företagare-
kategorier 34
- fördelning på storleks-
grupper 30, 31, 33
- Skogsstatistik 13
- Skolor
 - eftergymnasiala skolor
269–273
 - gymnasieskolor 269–273
 - universitet 269–273
- Skulder (och tillgångar)
per företag 233
- Skulltork 63, 65, 68
- Skörd
 - aktuell skörd 160
 - biologisk skörd per hektar
131, 135–139
 - bivax 205
 - bärgad skörd per hektar
132–134
 - honung 205
 - kvalitet 146–150
 - normskörd 159
 - skördesätt 125, 126
 - skördetidpunkt 118
 - skördeutfall 114–115
 - skördeutsikter 114–115
 - totalskörd 142–145, 278
- Skördeområden 15, 17
- Skördeskadeskydd
 - allmänt 157–162
 - finansiering 161
 - försäkrad areal, antal anmäl-
ningar och ersättningar,
ersättningsbelopp, norm-
skördevärde, aktuellt
skördevärde, själv-
risk 158
 - normskördar 159
- Skördesätt för
 - potatis 126
 - slättervall 125
 - spannmål JÅ 1979 137
- Skördetidpunkt 119
- Skördetröska 74
- Skördeutfall, medelom-
dömen 114–115
- Skördeutsikter, medelom-
dömen 114–115
- Skördevärde, aktuellt 158,
161
- Slakt
 - besiktigade slaktkroppar 199
 - hemslakt 199
 - kasserad slakt, JÅ 1980 292
 - marknadsförd slakt 201
 - medelslaktvikter 201
 - priser 221
 - produktion av kött och
fläsk 202
 - slaktdjurspriser 221
 - Slaktkroppar 199, 201
 - Slaktdjursbesiktningar 199
 - Slaktvikter 201
 - Slättervall
 - antal företag 99
 - arealens åldersfördelning 101
 - botanisk sammansättning, JÅ
1974 185
 - bärgningsförluster 128
 - bärgningsmetoder 125
 - hektarskörd 131–133, 135
 - kvalitet 149
 - normskörd 159
 - odlad areal 94
 - odlingarnas storlek 99
 - priser 221
 - skadeorsaker 117
 - skördetidpunkt 119
 - skördeutfall 115
 - skördeutsikter 115
 - tillväxt 129
 - totalskörd 143
 - upplöjd areal 113
 - återväxt 129
 - övervintring 113
 - Släktköp 56–58
 - Smågrisproduktion
 - antal företag med JÅ 1977
184
 - statligt stöd till 258
 - Smör
 - priser 221
 - produktion 204
 - Smörjfett 88
 - Smörjolja 88
 - Sockerbetor
 - antal företag 99
 - hektarskörd 134
 - kvalitet 150
 - normskörd 159
 - odlad areal 95, 277
 - odlingarnas storlek 99
 - priser 221
 - skördeutfall 115
 - skördeutsikter 115
 - sockerhalt 150
 - Svenska Sockerfabriks AB
141–144
 - totalskörd 144
 - Solskenstid 124
 - Sorghum 277–278
 - Sortanvändning 106–111
 - Spannmål
 - försörjningsbalans 151
 - jordbrukarnas leveranser 149
 - odlad areal 92, 142–143,
277
 - ogräsbekämpad areal 85
 - priser 221
 - skördesätt JÅ 1979 137
 - skördetidpunkt 119
 - sortfördelning 106–109
 - spill (vid skörd) 128
 - såtidpunkt 118
 - totalskörd 142, 278
 - utsädesmängd 76
 - vallinsädd areal 102
 - övervintring 113
 - Spannmålstork 63, 65
 - Sparbankernas kredit-
givning 252
 - Spill (vid skörd)
 - potatis 129
 - spannmål 128
 - Spillområden 15, 17
 - Spånadsväxter, odlad
areal JÅ 1970 184
 - Statlig lånegaranti 260–263
 - Statlig rationaliseringsverk-
samhet 258–263
 - Statliga lån (till enskilda jord-
brukare) 252
 - Statliga stödåtgärder 256–263
 - Statsbidrag (till jordbruket)
260–262
 - Statsplomberat utsäde 76
 - Strukturförändringar
 - areal 35–37
 - brukningsform 36
 - mjölk Kobesättningarnas stor-
lek 184
 - orsaker 37
 - suggbesättningarnas storlek –
184
 - Stråsåd, statsplomberat
utsäde 76
 - Stutar, se Nötkreatur
 - Stärkelse, tillverkning av 151
 - Stärkelsehalt 147

Stödåtgärder, se Statliga stödåtgärder
 Suggbesättningarnas storlek 184
 Suggkontroll, se Svin
 Suggor, se Svin
 Svensk Husdjursskötsel 185
 266–268
 Svensk kötthandel 257
 Svensk spannmåls-handel 257
 Svensk ägghandel 257
 Svenska Lantmännens Riksförbund 264, 266–268
 Svenska Mejeriernas Riksför-
 ening 264, 266–268
 Svenska Sockerfabriks AB
 127, 141
 Svenska Spannmålsföreningar-
 nas samorganisation 266–
 267
 Svenska Ägghandelsför-
 bundet 264, 266–268
 Sveriges Allmänna Hypoteks-
 bank 265–268
 Sveriges Betodlares Central-
 förening 266–268
 Sveriges Biodlares Riks-
 förbund 206
 Sveriges Bränneriintressenter
 266–268
 Sveriges Fröodlareförbund
 266, 268
 Sveriges Föreningsbankers
 Förbund 266–268
 Sveriges Oljeväxtintressenter
 Förening 127, 141, 257
 Sveriges Oljeväxtodlares
 Centralförening 266–268
 Sveriges Potatisintressen-
 ter 257
 Sveriges Pålsdjursuppfödarens
 Riksförbund 206, 266–268
 Sveriges Skogsägareförening-
 ars Riksförbund 266–268
 Sveriges Slakteriförbund 264,
 266–268
 Sveriges Stärkelseproducent-
 ers Förening 266–268
 Svin
 antal 166–167, 169, 172,
 174, 279
 antal företag 176, 177, 180,
 182

besättningsstorlek 172, 182
 betäckta suggor 198
 fläskproduktion 202
 försäkrade djur 204, 206
 priser 221
 sjukdomar 197
 slakt 199, 201
 suggkontroll 193–195
 svinstamkontroll 192
 tjänstbara galtar 198
 Svinsjukdomar 197
 Svinstamkontroll, se Svin
 Sysselsättning, se Arbetskraft
 Systemtäckdikning 71
 Såtidpunkt 118

T

Tackor, se Får
 Taxerade inkomster, utgifter
 m m 226–232, 236–237
 Taxeringsenheter 52, 54–55
 Taxeringsvärden (för jord-
 bruksfastigheter) 52–55
 Temperatur 121
 Tillgångar (och skulder)
 per företag 233, 245
 Tillväxt för slåttervall 128
 Timförtjänster 249–250, JÅ
 1979 262
 Tjurar och tjurkalvar, se Nöt-
 kreatur
 Tjänstbara galtar 198
 Tomtmarksvärde 51–52
 Tomt- och industrivärde JÅ
 1975 80
 Totalbefolkning 39
 Totalalkyl, jordbrukets 252–
 254
 Totalskörd
 halm av spannmål 145
 hirs och sorghum, majs,
 ris 277–278
 höstvet, vårvete, höstråg,
 korn, havre, blandsäd,
 slåttervall, potatis 143
 raps, rybs, vitsenap
 144
 sockerbetor 144
 vörråg, kokarter samt foder-
 arter och vicker 143 B
 Traktorer
 antal 72–74, 282
 effekt 72

inköp 73
 pris 221
 Trindsäd, utsäde 76
 Trädgårdsodling
 antal företag 153–156
 antal sysselsatta 42
 areal 153–156
 skörd 155
 statliga stödåtgärder 262
 trädgårdsräkning 152–156
 utrikeshandel 218 B
 växtskyddsmedel 82–83
 Täckdikad areal 71

U

Undervisning, se Lantbruksut-
 bildning
 Ungnöt, se Nötkreatur
 Upplöjd (utvintrad) areal 113
 Utbildning 269–274
 Utgifter i jordbruket
 per företag 228–231
 totala 226
 Utgödsling, automatisk JÅ
 1979 79
 Utgödslingsanläggning 68
 Utjämningsområden 15, 17
 Utrikeshandel
 jordbruksprodukter
 och livsmedel 215–217
 trädgårdsprodukter 219 B
 Utsäde
 betat 77
 statsplomberat 76
 Utsädesmängd för spannmål 76
 Utvintrad (upplöjd) areal 113

V

Vall, se Slåttervall (Betesvall)
 Vall till fröskörd 94, 99
 Vallbaljväxter, utsäde 76
 Vallgräs, utsäde 76
 Vallhö, priser 221
 Vallinsädda arealer 102
 Vallskördens kvalitet 149
 Vallväxter, statsplomberat
 utsäde 76
 Vax 206
 Vegetabiliska produkter
 export 217
 import 217

- importbidrag 256
- införselavgifter 257
- konsumtion 208—212
- priser 221
- produktion 142—144, 151, 278
- Vete
 - antal företag 96
 - förmalning, lager 151
 - hektarskörd 131—133, 138
 - kvalitet 146, 148
 - normskörd 159
 - odlad areal 92, 142, 277
 - odlingarnas storlek 96
 - priser 221
 - skördesätt JÅ 1979 137
 - skördetidpunkt 119
 - skördeutfall 114
 - skördeutsikter 114
 - sorter 106—107
 - såtidpunkt 118
 - totalskörd 142, 278
 - upplöjd areal 113
 - utsädesmängd 76
 - vallinsådd 102
 - växtperiodens längd 119
 - övervintring 113
- Vetekli, priser 221
- Vicker (och foderärter)
 - odlad areal 93
 - skördeutfall 115
 - skördeutsikter 115
 - totalskörd 143 B
- Vidareförädling 149—151
- Vitsenap, se Oljeväxter
- Våroljeväxter
 - kvalitet 150
 - skadeorsaker 117
 - utsäde JÅ 1976 150
- Vårrops, se Oljeväxter
- Vårrys, se Oljeväxter
- Vårårg, se Råg
- Vårstråså, utsäde 76
- Vårsåd
 - kvalitet 146, 148
 - skadeorsaker 117
- Vårvete, se Vete
- Världsmarknadsprisindex 223, 224
- Växthus
 - antal nybyggda JÅ 1981 65
 - byggnadssätt JÅ 1975 95
 - yta 153, 156
- Växtnäringsämnen
 - handelsgödsel 79—81
 - mikronäringsämnen 78
- Växtperiod 119
- Växtsjukdomar, medel mot 82—84
- Växtskyddsmedel 82—84
- Y
 - Yrkesskador inom jordbruk m m 50 B
 - anställd arbetskraft JÅ 1979 58
- Yttre rationalisering 261
- Å
 - Åker
 - arealens användning 92—95, 277
 - definition 19
 - fördelning på företagarekategorier 27
 - fördelning på storleksgrupp 25, 27
 - systemtäckdikad areal 71
 - total areal 21—23, 92—95, 276
 - ägd resp arrenderad areal 22—23
 - Åkerbönor 93, 97
 - Åkervärde 51, 55
 - Åldersfördelning 44, 48
 - Årsförtjänster JÅ 1973 67—69
 - JÅ 1976 77
 - Årsväxt 105, 112—119
 - Åsnor och mulåsnor 279
 - Återväxt på slåttervall 129, 132—133
 - Återväxtområden 15, 17
- Ä
 - Ägarekategorier inom jordbruk 26, 27, 34, 53
 - Ägd åker 22—23
 - Ägda företag 22—23
 - Ägg
 - kläckning 201 B
 - partihandelns invägning 201
 - priser 221
 - produktion 200
 - Svensk ägghandel 257
 - Ägoslag 19—23
 - annan gräsbärande mark 21, 23
 - kultiverad betesmark 21
 - skog 21, 23, 276
 - åker 21—23, 276
 - övrig mark 21—23, 276
 - Ärter, se Kokärter
- Ö
 - Övergångsbidrag 260, JÅ 1979 275
 - Övervintring, medelomdömen 113
 - Övervärde JÅ 1981 55—56
 - Övrig mark
 - areal 21—23, 276
 - definition 19

Jordbruksstatistisk årsbok ger en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken med uppgifter om företagsstruktur, arbetskraft, maskiner, växtodling, husdjursskötsel, ekonomiska förhållanden m m.

Årsboken innehåller resultatet från ett sextiototal undersökningar utförda av SCB och andra myndigheter samt av organisationer och föreningar med anknytning till jordbruket. Förutom sifferuppgifter för län och större områden lämnas beskrivningar av undersökningarnas uppläggning samt information om var utförligare redovisning återfinns.

